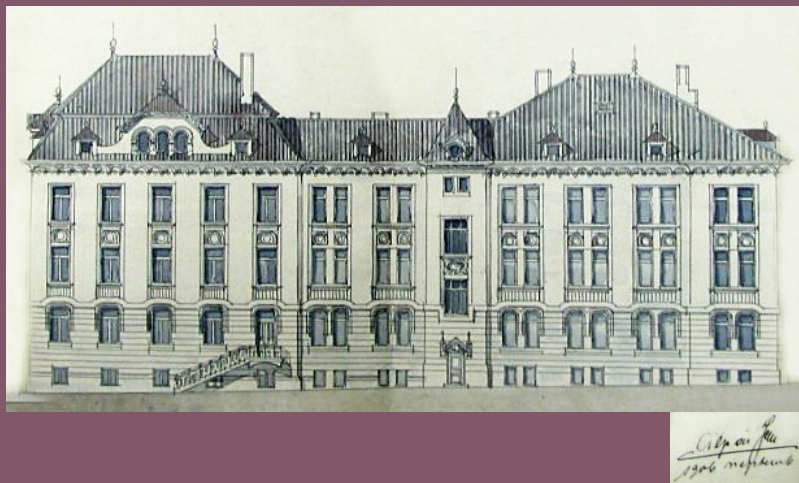

ECCE

Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő

IX.
(2018/2019)

ELTE Eötvös József Collegium
2022

ECCE

EÖTVÖS COLLEGIUM – COLLEGIUMI ÉRTESÍTŐ
IX

(2018/2019)

ELTE Eötvös József Collegium
Budapest, 2022

ELTE Eötvös József Collegium

Budapest, 2022

Felelős kiadó: Dr. Horváth László, az ELTE Eötvös József Collegium igazgatója

Sorozatszerkesztő: Horváth László

Szerkesztő: Juhász Daniella

Borítóterv: Egedi-Kovács Emese

Minden jog fenntartva!

A nyomdai munkálatokat a CC Printing Szolgáltató Kft. végezte.

1118 Budapest, Rétköz utca 55/A fsz. 4.

Törvényes képviselő: Szendy Ilona

ISSN 2064-0870

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	7
--------------	---

Igazgatói összegzés

I. Oktatási tevékenység	11
II. Kutatási tevékenység (pályázatok).....	17
III. Szakmai-tudományos és közéleti rendezvények.....	109
IV. Könyvkiadás.....	159
V. Külföldi kapcsolatok – „nemzetköziesítés”	171
VI. Az EC költségvetésének sarokszámai (saját bevételek).....	189
VII. Egyéb.....	190

„Filosz” és „Dögész” – Két tanulmány

HORVÁTH LÁSZLÓ:

Az ELTE Eötvös József Szakkollégium első évei.

A principio usque ad finem. In memoriam Ladislai Havas201

TÓTH BALÁZS:

Növényzeti változások egy magára hagyott tölgyerdőben

– Erdőökológia a XXI. században.....243

Műhelybeszámolók

Angol–Amerikai műhely.....	277
Aurélien Sauvageot Francia műhely.....	285
Biológia–Kémia műhely.....	289
Bollók János Klasszika-filológia műhely	303
Klasszika-filológia műhely	303
Filozófia műhely	313
Germanisztika műhely.....	317
Informatikai műhely	333
Magyar műhely	345
Matematika–Fizika műhely	355
Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi műhely	356
Olasz műhely.....	373
Orientalisztika műhely	381
Skandinavisztika műhely.....	405
Spanyol műhely.....	409

Szlavisztika műhely	413
Társadalomtudományi műhely	417
Történész műhely	427
Cathedra Magistrorum	431
Eötvös Collegiumi Tanárképzési Munkacsoport	439
Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár	441
Nyelvtanulás	443
Seniori beszámolók.....	493
Diákélet	
Beszámoló az Eötvös Collegium Választmányának 2018. őszi féléves munkájáról.....	577
Beszámoló az Eötvös Collegium Választmányának 2019. tavaszi féléves munkájáról.....	585
Eötvös Konferencia	593
Felvételi és a Collegium Tisztikara	
Buzdítás a 2022. évi felvételire	605
Az ELTE Eötvös József Collegium oktató és nem oktató munkatársai, tisztviselői (az évkönyv kiadásának időpontjában)	610
Függelék	
Az Eötvös Collegium tudományos kiadványai.....	615
Az Eötvös Collegium tájékoztató kiadványai	623
A Választmány kiadványai	624

ELŐSZÓ

Az ECCE (Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő) olyan évkönyv, amely a Collegium egyes tanulmányi éveinek bemutatására hivatott. Az első szám a 2010/2011. tanévre vonatkozó jelentések (igazgatói és tanári összegzések), collegista eredmények, két kiválasztott hallgatói tanulmány, a diákélet és más állandó rovatok mellett egyedi közléseket, a Collegium és a műhelyek működésének alapidokumentumait is tartalmazta. A második kötet a 2011/2012. tanévi műhelymunka, a seniorok beszámolóí, a diákélet bemutatása, valamint két kiválasztott tanulmány („filosz” és „dögész”) publikálása mellett a 2012. nap-tári évre vonatkozó igazgatói összegzést közölte. A harmadik, majd a negyedik kötet a már kialakult szerkezetben jelent meg. Az ötödik kötet is ugyanezen rovatok szerint, ám a korábbiaknál is nagyobb terjedelemben, két kötetre bontva mutatta be a 2014/2015. évi tevékenységeket. Ugyanebben a szellemben és szerkezetben immár a kilencedik kötetet foghatjuk a kezünkbe.

A zárófejezetben – mindenkor időszerűen – közölt felvételi buzdítás egy-szersmind az ECCE legfontosabb célját is megjeleníti. Egyaránt szeretnénk szólni a múlt és a jövő nemzedékeihez, hogy az egykori és mai collegistákban jótékony figyelmet ébresszünk: ragaszkodó növendékként erejük és tehetségük szerint támogassák a Collegiumot. Az egyetemre készülő ifjúság pedig merítsen bátorságot buzdításunkból.

Kérem, fogadja a Tisztelt Collegium és az érdeklődő olvasó megértő jóin-dulattal, ha egyes területeken – így az időbeni megjelenés és egyes részadatok tekintetében – elmaradtunk elvárásainktól. A Collegium az elmúlt tíz évben (szerteágazó más tevékenységei mellett: <https://eotvos.elte.hu/szakmai-munka/eredmenyek>) több mint 180 kötetet jelentetett meg a *Quidquid agis, prudenter agas et respice finem...* szellemében.

Budapest, 2022. szeptember 14.

Horváth László
igazgató

IGAZGATÓI ÖSSZEGZÉS

Az ELTE Eötvös József Collegium 2019. évi tevékenységét az alábbi fejezetekre bontva mutatjuk be: I. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG; II. KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG (PÁLYÁZATOK); III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEK; IV. KÖNYVKIADÁS; V. KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK; VI. AZ EC KÖLTSÉGVETÉSÉNEK SAROKSZÁMAI (SAJÁT BEVÉTELEK); VII. EGYÉB

I. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

Az ELTE Eötvös József Collegium (továbbiakban EC) az egyetem szakkollégiumaként működik, amelynek alapvető feladata, hogy a tehetséggondozás érdekében az egyetemi oktatást kiegészítse, illetve azt intenzívebbé tegye. Mindkét feladat színvonalas ellátásának záloga az önálló tudományos, oktatási és kutatási tevékenység, amely az EC szakmai műhelyeiben összpontosul.

Személyi-szervezeti háttér

Az alábbiakban az ECCE VIII-ban foglalt összegzést kisebb módosításokkal újból közölhetjük. Az egyetem kancellári rendszert követő működéséről, a felelősségi körök és a munkáltatói viszonyok alakulásáról a korábbi évkönyvekben írtunk (lásd ECCE VI. 11. old.). A Rectori Koordinációs Központ vezetése és a Központi Gazdasági Hivatal munkatársai segítségével igyekeztünk pontos költségvetési adatokhoz jutni. A szeptemberre véglegesített 2019. évi költségvetésben a Collegium a bérjellegű és szakmai dologi kiadásokra a reális céloknak megfelelően tervezhetett.

A tízéves negatívumból helyreállított gazdasági mérleget (2010-től) hét éven át szigorúan pozitívumban tartó, megszorításokat átvészelő tervezések után 2019-ben is nyugodtabb körülmények között dolgozhattunk. Mindemelllett a szakmai működéstől költségvetésileg változatlanul nem leválasztott üzemeltetési költségekre az egyetem a Collegiumnak 2019-ben a megelőző évi gyakorlattól eltérőleg (önálló soron) további támogatást nem biztosított. Az egyetem vezetése az öt szakkollégium számára a működési feladatoktól teljesen elkülöníthető „szakkollégiumi szakmai” munkára harmincmillió forintot tervezett, amelyre belső pályázat keretében lehetett igényt formálni. A szakkollégiumok munkája, tenni akarása és stratégiai tettekéssége, a szakmai hitvallások láthatóvá váltak. A Collegium ennek megfelelően az eljárás kedvezményezettje lett, a Rectori Koordinációs Központhoz benyújtott nyertes pályázataink összértéke

meghaladta a 16 millió forintot (a részletes tartalmi leírást lásd 17–23. old.). A szeptember elején rögzített, majd megismert költségvetési fedezetnek megfelelően a rendelkezésre álló személyi és dologi kiadásokra vonatkozó igényléseket azonnal elindítottuk (többletfeladat-elrendelések, megbízási díjak, hallgatói munkaszerződések stb.), a dokumentumokat az iktatási rendszeren keresztül a központi szervekhez eljuttattuk. A foglalkoztatottak körében a megelőző évhez képest az alábbi változások történtek. Major Anita ügyvivő szakértő 2019 júliusában gyermeknek adott életet, így a Collegium aktív kötelékéből kivált, a titkársági feladatokat Juhász Daniella vette át. A Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár mindennapi nyitvatartásának biztosításában és a kutatószolgálatban, valamint a kutatási pályázatokból érkező és a saját kiadásban megjelentetett kötetek katalogizálásában, illetve az új beszerzésű kötetek megrendelésében többletfeladat-megbízással Széles Ágnes és Mátyás Melinda működtek közre. Kocsis Teréz és Szabó Edit Zsuzsanna feladatkörébe az ECCE-évkönyv anyagának összeállítása került.

A megelőző költségvetési évhez hasonlóan 2019-ben a Collegium költségvetéséből négy műhelyünk vezetőjének (összességében 3,5 álláshely anyagi fedezete) tudtunk az év egészében bért, illetve honoráriumot folyósítani. A Collegium külkapcsolatainak fejlesztésében a nyelvi-filológiai műhelyek működése, a színvonalas nyelvi alapozás meghatározó. A Spanyol műhely vezetője: Faix Dóra, a Germanisztika műhely vezetője: Sára Balázs, az Olasz műhely vezetője: Ludmann Ágnes és az Angol–Amerikai műhely vezetője: Fejérvári Boldizsár. A Byzantium Központ mellett működő többi szakmai műhely, illetve önálló szervezeti egység (összesen 18) vezetését, a hallgatók tutoriális munkájának irányítását, valamint a műhelyekben folyó szakórák ellátását a kollégák minden esetben javadalmazás nélkül vállalták, mindazonáltal a kedvező költségvetési helyzetnek köszönhetően az év végén szerény honoráriumban részesülhettek. 2019-ben összesen 35 (12 ELTE-s, 12 külsős és 11 hallgató) óraadó tanárnak fizettünk javadalmazást.

Önzetlen munkájukért ezúton is kifejezzük köszönetünket a műhelyvezetőknek és a vezetőtanároknak: Sántha Ferencné és Fejérvári Boldizsár (Angol–Amerikai műhely), Kalmár Anikó (Aurélien Sauvageot Francia műhely), Illés Anett (Biológia–Kémia műhely), Mészáros Tamás (Bollók János Klasszika-filológia műhely), Faragó-Szabó István és Schmal Dániel (Filozófia műhely), Sára Balázs (Germanisztika műhely), Kozsik Tamás (Informatikai műhely),

Laczkó Krisztina (Magyar műhely), Burcsi Péter (Matematika–Fizika műhely), Győri Róbert (Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi műhely), Ludmann Ágnes (Olasz műhely), Máté Zoltán, Csibra Zsuzsanna, Birtalan Ágnes (Vekerdi József Orientalisztika műhely), Masát András és Csűr Gábor (Skandinavisztika műhely), Faix Dóra (Spanyol műhely), Engelné Nagy Éva (Szlavisztika műhely), Bozsonyi Károly (Társadalomtudományi műhely), Körmendi Tamás (Történész műhely) és Feld-Knapp Ilona (Cathedra Magistrorum).

A műhelyvezetőket segítő munkájukért köszönetet mondunk a műhelyek mindenkori titkárainak és a Választmánynak.

Kurzusok

A műhelyekben és a szervezeti egységekben meghirdetett és megtartott kurzusokat a műhelybeszámolók előtt közöljük. Az Eötvös Collegiumban az alapítástól hagyomány, hogy a kurzusokat tartó tanárok a tanulmányi időszak végén átfogó (a tagok egyéni teljesítményét is értékelő) jelentést készítenek az igazgató, a tanári kar, végső soron a levéltár számára. A jelentéseket a 2011/2012. II. félévről kezdődően egységes formában készítjük el és közöljük.

A természettudományok területét érintő kurzusokat az illetékes karok (TTK és IK) csaknem minden esetben befogadták rendes curriculumukba. Az EC-hez kötődő oktatói-kutatói munka erkölcsi elismerése érdekében ezeket a karoktól befogadott kurzusokat is nyilvántartjuk. A humántudományokat képviselő kurzusokat a BTK támogatásával a Neptun rendszerben saját hatáskörben hirdettük meg. A meghirdetés elvi háttere és módja 2014 tavaszától az alábbi: azon kurzusokat, amelyeket az anyatanszékek befogadnak, a tanszék-, illetve intézetvezető jóváhagyásával az illetékes tanszékek hirdetik meg. Ezen kurzusok azzal a kiegészítéssel illeszkednek a rendes egyetemi curriculumba, hogy „/EC” megjelölést is kapnak. A karoktól és tanszékektől be nem fogadott, azaz a klasszikus értelemben vett kiegészítő kurzusokat dékánhelyettesi engedéllyel a Collegium ügyvivő szakértője (titkárságvezető, tanulmányi előadó) hirdeti meg. A mindenkori ELTE BTK dékánhelyetteshez, 2019-ben Horváth Krisztina docenshez a Collegium igazgatója az alábbi kérelemmel fordul:

„Tisztelt Dékánhelyettes Asszony!

Tisztelettel kérem, szíveskedjék engedélyezni, hogy a csatolmány első munkalapján felsorolt kurzusokat a NEPTUN rendszerben az Eötvös Collegiumban meghirdethessük. A táblázat összeállításában hagyományosan az alábbi elveket követtem. Az első munkalap tartalmazza azokat a kurzusokat, amelyeket az egyetemi curriculumot kiegészítő (nem átfedő vagy kiváltó) jelleggel szeretnénk meghirdetni. A Collegium „saját” kurzusainak illetően jellegéről felelősséget vállalok. Dékánhelyettes Asszony korábbi javaslatának megfelelően a tárgyi, nem nyelvoktatási jellegű szemináriumok kreditszámát háromra emeltük. A második munkalap azokat a kurzusokat tartalmazza, amelyeket az illetékes műhelyvezetőink az érintett anyaintézetek és tanszékek vezetőinek engedélyével befogadtattak. (Csupán a collegiumi nyilvántartás végett gyűjtjük ezeket.) A kurzusok oktatói között nincsenek BA hallgatók.

Dékánhelyettes Asszony szíves megértését a megkésett szakkollégiumi kurzusok felterjesztésével kapcsolatban is köszönöm.

Üdvözlettel, Horváth László

P.S. Dékánhelyettes Asszony elvi engedélyét követően a gyakorlati meghirdetést itt, a Collegiumban technikailag megoldjuk.”

A Collegium tehát – a mindenkori előzetes szakmai engedélyek birtokában – saját kezelésben hirdetheti meg óráit, jegyezheti be az érdemjegyeket, és „kérddezheti le”, tarthatja számon tagjainak tanulmányi átlagát.

Igazgatói dicséretben részesítettek névsora:**2018/19. őszi félév**

Barabás Gergő
Békefi Teodóra
Benics Balázs
Berta Dénes
Boldizsár Bálint
Busa Máté
Csizmadia Kinga
Csúr Gábor Attila
Egyed Regina
Érsek Csenge
Farkas Veronika
Filyó Fanni
Fogas Livia Márta
Kasuba Ágnes Rebeka
Kékesi Attila
Kocsis Ábel
Komáromi Mátyás Levente
Kovács Györgyi
Kőrösi Ákos
Leitereg András
Lővei Péter
Luksa Norbert
Medvegy Tímea
Nagy Vendel
Németh Róbert
Pigler Donát István
Plaszkó Noel László
Sinka Andor Dénes
Szántó Hanna Magdolna
Tarnai Csillag
Tóth Zsuzsa Veronika
Ugrin Bálint József
Ujváry Szilvia Réka
Varga Balázs
Vass Máté

2018/19. tavaszi félév

Baják Petra
Bajzát Tímea
Barabás Gergő
Berta Dénes
Bertók Fruzsina
Boldizsár Bálint
Busa Máté
Egyed Regina
Érsek Csenge
Farkas Vendel
Filipszki László
Hauber Kitti
Havasi Zsuzsanna
Imrefi Ildikó
Kaiser Adrienn
Kapusi Bence
Kató Áron
Kocsis Ábel
Komáromi Mátyás
Kovács Dániel
Kukri Márta
Nagy Gergely
Nagy Kartal
Nagy Vendel
Plaszkó Noel
Szebik Hanna
Tarnai Csillag
Telek András
Térneg Anita
Török Tímea
Uhljár Péter
Vác István
Van Waarden Franciska
Varga György
Wynn Anna
Zágorhidi Czigány Domonkos
Zsilák Borbála

II. KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG (PÁLYÁZATOK)

A Collegium – mint önálló kutatóhely – pályázati tevékenysége a szakmai-tudományos eredmények meghatározó háttere. 2019-ben is lezártunk, továbbvitünk és megkezdtünk pályázatokat. Az alábbiakban elsőként röviden a Rektori Koordinációs Központ irányítása alatt lebonyolított ún. belső, egyetemi szakkollégiumi pályázat tartalmi elemeit és összértékét mutatjuk be, majd az egyetemen kívüli forrásokból elnyert pályázati támogatásokat részletezzük.

Egyetemi szakkollégiumi pályázat

A 2019. évi belső, RKK pályázatok összértéke 16 729 000 Ft.

Pályázatok (összesen egy: szeptemberi).

A rektori szakkollégiumi támogatás elnyerését célzó 2019. évi szeptemberi pályázat

Pályázott összeg: 16 729 000 Ft; elnyert összeg: 16 729 000 Ft.

A pályázati projekt címe:

Az Eötvös József Collegium szakkollégiumi működését meghatározó oktatói tevékenység honorálása, műhelykiadványok megvalósítása, szakkollégiumi hálózatépítő tanulmányi kirándulás és nemzetköziesítés (vendégoktatók szemináriumai és előadásai)

A pályázati projekt szakmai céljai:

A pályázat célja, hogy az Eötvös Collegium hagyományos szakkollégiumi szakmai tevékenységének meghatározó területein a korábban elért kiemelkedő színvonalat biztosítsa. Az oktatói, tőri munka honorálása, szakkollégista műhelymunkák, tudományos eredmények és oktatási segédletek kiadása (kötetek) és a kárpát-medencei szakkollégiumi hálózat további bővítése, valamint a nemzetközi kapcsolattrendszerek keretében vendégoktatók fogadása.

A pályázati projektben résztvevők köre:

A pályázatban foglalt tevékenységek megvalósulása hatással van a szakkollégisták teljes közösségére (138 bentlakó és 127 bejáró hallgató), és – az egyes műhelyeknek megfelelő, eltérő mértékben – szinte a Collegium egészét, mint résztvevőt közvetlenül is érinti. A honorált személyek körében több mint harminc oktató és tótor érintett, általuk pedig közvetetten a teljes Collegium. A szakkollégisták tudományos eredményeinek és más szakmai kiadványok nyomdai előkészítésében (kötetek) közvetlenül mintegy 150 tag érintett, a kárpát-medencei szakkollégiumi hálózat bővítésében pedig 50 fő vesz részt. A vendégoktatók szemináriumain és előadásain mintegy 100 hallgató érintett. A pályázati projekt megvalósításában mindemellett az igazgatón kívül közel 20 oktató-kutató, illetve műhelyvezető és senior hallgató is közreműködik.

A megvalósítás ütemezése:

A tervezett megvalósítás kezdete: 2019. szeptember 23.

A tervezett befejezés időpontja: 2019. december 31.

Költségek megnevezése, részletezése:

– Utazás, kiküldetés, szállítás, járműüzemeltetés költségei

Kelet-felvidéki (és dél-lengyelországi) magyar tehetséggondozás és az Eötvös Collegium: szakmai és kulturális rendezvények – tanulmányi kirándulás az együttműködő szervezetekkel való egyeztetés szerint: 2019. október 23–27. (A hagyományos hálózatépítő, azonos jellegű rendezvényeket és kiskonferenciákat az NTP-szakkollégiumi pályázatból nem lehet finanszírozni. Esetleges szervezési akadályok esetén ugyanezt a tervet a megfelelő változtatásokkal 2020. március 13-17. között valósítjuk meg.)

Csoportos szállítás, 45 fős autóbusz-bérlés (közel 2500 km és autópályadíj, stb.) alapján mintegy 1 500 000 Ft.

Előzmények:

<http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/egyuttmukodesek/karpat-medencei/szakkollegiumi-halozati-programok/>

és

<http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/egyuttmukodesek/karpat-medencei/keretegyezmenyek-szerzodesek/>

Kassa–Eperjes–Bártfa–Krakkó. Együttműködési központok: az Eperjesi Egyetem Magyar Nyelv és Kultúra Intézete és a Krakkói Jagelló Egyetem Magyar Filológiai Tanszéke.

Közös megemlékezés, ünneplés 2019. október 23-án Kónya Péter rektor (Eperjes) meghívására. A krakkói kapcsolatot a helyben habilitált collegiumi vendégoktató (EC Magyar műhely), Tátrai Szilárd biztosítja. Közreműködik a klasszika-filológia területén a Collegiummal és annak igazgatójával szoros szakmai kapcsolatot ápoló Sławomir Sprawski (prof. UJ, Director of the Institute of History).

2019. október 23. – A rendezvény címe: Az Eötvös Collegium és az Eperjesi Egyetem Magyar Nyelv és Kultúra Intézetének együttműködése, szándéknyilatkozat aláírása, közös megemlékezés.

2019. október 25. – A rendezvény címe: Az Eötvös Collegium és Krakkói Jagelló Egyetem Magyar Filológiai Tanszékének együttműködése, szándéknyilatkozat aláírása közös megemlékezés.

A szakmai és ünnepi rendezvények mellett a „szabadnapokon” történelmi és földrajzi nevezetességek meglátogatása (Kassa, Bártfa, Poprád, Dobsinai jégbarlang, Selmechánya, stb.)

- Megbízási díj (számlás)

Szakkollégista tudományos eredmények és segédkönyvek kiadása (kötetek): olvasó-szerkesztői, rendszeres szakmai egyeztetéseken nyugvó nyomdai előkészítés (a nyomdai kivitelezés fedezetét az NTP SZKOLL és a NKFIH 124539 pályázatok biztosítják): Mindösszesen 23 kiadvány (mintegy 6240 oldal). Átlagterjedelem A/5-ös formátumban 250 oldal. A kötetek nyomdai előkészítése szakmai közreműködés: 23 x 220 000 Ft = 5 060 000 Ft.

Opuscula historica IV. Tanulmánykötet az EC Történész műhelyének 2019-ben tartott műhelykonferenciáinak anyagából. A/5 – 250 oldal

A III. Szláv filológiai műhelykonferencia tanulmánykötete. A Szláv filológiai műhely tagjainak előadásaiból készült tanulmányok. A/5 – 250 oldal

Quelle und Deutung V. A Germanisztika műhely sorozatának ötödik kötete. Német filológiai tanulmányok. A/5 – 200 oldal

SZITU kötet III. A Collegiumban megrendezett színháztudományi konferenciasorozat újabb kötete (a 2018. évi konferencia anyaga). A/5 – 250 oldal

- Nouvelles Muses, A Collegium Aurélien Sauvageot Francia műhelyének kiadványa. Forráskiadvány, antológia, tanulmányi segédlet. A/5 – 350 oldal
- SEC XIV. A Societas Europea Classica konferenciasorozatának, a collegiumi székhelyű diákegyesületnek a kiadványa. A XIV. konferencia tanulmánykötete. A/5 – 200 oldal
- Az Eötvös Collegium Cathedra Magistrorum – Tanárákadémia kutatócsoportjának V. tematikus tanulmánykötete. A/5 – 300 oldal
- Juvenália: hat—hét. A Collegium Magyar műhelyének kiadványa. A 2018. május 12-ei VI. Juvenália és a 2019. május 11-ei VII. Juvenália konferencia anyagait tartalmazza. A/5 – 200 oldal.
- Felvételi kisokos. A mindenkori felvételizőket könnyed stílusban eligazító, gyakorlati tudnivalókat tartalmazó közéleti kiadvány. Összeállítja az Eötvös Collegium Választmánya. A/5 – 50 oldal
- GóJaláb. Elsőéves szakkollégistákat eligazító közéleti kiadvány.
- A mindenkori elsőéveseket könnyed stílusban eligazító, gyakorlati tudnivalókat tartalmazó közéleti kiadvány. Összeállítja az Eötvös Collegium Választmánya. A/5 – 50 oldal
- Bassola Zoltán egykori collegista emlékirata. Az EC Történész műhely gondozásában. Az olvasmányos memoár a 20-as évek collegiumi működését is bemutatja. Az emlékiratot a Collegiumban rendezett emlékkonferencia tanulmányai egészítik ki. B/5 – 650 oldal
- Az autofikció elmélete és megjelenési formái. A Spanyol műhely kötete. A francia, spanyol és angolszász irodalomban ismert és kutatott különös hibrid irodalmi műfaj, az autofikció (vagy önfikció) elméletének oktatási segédanyagként történő bemutatása. A/5 – 250 oldal
- La nueva generación de lectores y la literatura (Az olvasók új generációja és az irodalom) A Spanyol műhely és a BTK Spanyol Nyelvi- és Irodalmi Tanszék hallgatóinak, tanárainak és más magyar ill. külföldi egyetemeken oktató hispanisták válogatott tanulmányai. A/5 – 200 oldal
- Federigo Tozzi: Válogatott novellák. Kétnyelvű kötet, amelyet az író halálának 100. évfordulója, valamint az Eötvös Collegium Olasz műhely újjászerveződésének 10. évfordulója alkalmából készítenek a diákok. A/5 – 250 oldal
- Olasz mozi-történet: L'Italia raccontata dal cinema. A Collegium Olasz műhelyének kiadványa. Oktatási segédkönyv. A/5 – 200 oldal
- ECCE VIII. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő VIII. (2017/2018). Az Eötvös Collegium évkönyve, amely teljes áttekintését adja egy-egy év szakmai és közéleti tevékenységeinek. A/5 – 540 oldal

- Byzance et l'Occident V. A Collegium Byzantium Központjának szervezésében megvalósult 2018 áprilisi konferencia frankofón tanulmánykötete. A/5 – 250 oldal
- Byzanz und das Abendland VI. A Collegium Byzantium Központjának szervezésében megvalósult 2018 áprilisi konferencia német és angol nyelvű tanulmánykötete. A/5 – 250 oldal
- Ingenia Hungarica VI. A Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia sorozatának hatodik kötete. A/5 – 250 oldal
- Byzanz und das Abendland VII. A Collegium Byzantium Központjának szervezésében megvalósuló 2019 novemberi konferencia német és angol nyelvű tanulmánykötete. A/5 – 250 oldal
- Byzance et l'Occident VI. A Collegium Byzantium Központjának szervezésében megvalósuló 2019 novemberi konferencia frankofón tanulmánykötete. A/5 – 250 oldal
- Perspektívák: Irodalom, nyelv, kultúra. A Collegium Magyar műhelyének kiadványa. A 2018. november 16-17-én megrendezett Perspektívák: Irodalom, nyelv, kultúra című műhelykonferencia írásos anyagai (tanulmányok). A/5 – 300 oldal.
- Adsumus XVIII. A XX. Eötvös Konferencia (2019. április 12-13.) tanulmánykötete. A/5 – 500 oldal

A Collegium történetét bemutató angol nyelvű kötet előkészítése, fordítási munka
Az Eötvös József Collegium még nem rendelkezik a történetét átfogóan bemutató idegen nyelvű monográfiával. A magyar nyelvű, hiánypótló művet a Collegium 2016-ban jelentette meg: Garai Imre, *A tanári elitképzés műhelye. A Bárány Eötvös József Collegium hivatástörténete 1895–1950* (506 oldal) címmel. Ezen szöveg angol nyelvre történő fordítása és anyanyelvi lektorálása, valamint a tevékenység során az Eötvös Collegium történeti és kortárs jellegzetességeinek figyelembevétele, a szerzővel és az igazgatóval történő folyamatos szakmai egyeztetés során. Fordítás, lektorálás: 1 000 000 Ft

- Szállás

Kelet-felvidéki (és dél-lengyelországi) magyar tehetséggondozás és az Eötvös Collegium, szakmai és kulturális rendezvények – tanulmányi kirándulás (az együttműködő szervezetekkel való egyeztetés szerint: 2019. október 23–27.) A nyugat-felvidéki korábbi kirándulás tapasztalatai alapján [Penzió Medeny Hámor. Besztercebánya (Banská Bystrica) 45 főnek 4 éj (10 000 Ft/éj/fő)] szállás Eperjesen mintegy 1 800 000 Ft.

A nemzetközi kapcsolatrendszer keretében vendégoktatók fogadása

Nyolc bölcsészeti tudományterületen előadások és szemináriumok biztosítása (előzetes egyeztetések szerint 2019 novemberében elsősorban a Byzanz und das Abendland VII. nagy nemzetközi konferenciához kapcsolódóan). Összesen 12 vendégelőadó (Peter Schreiner, Christine Ferlampin-Acher, Filippo Ronconi, Andrea Ghidoni, Paul-Victor Desarbre, Nils Renard, Renzo Tosi, Athanasios Efstathiou, Katrin Janz-Wenig, Christine Glassner, Karl-Heinz Keller, Srdan Pirivatic) átlagban 4 éj (25 000 Ft / éj), mindösszesen: 1 250 000 Ft

- Bérköltségek és személyi jellegű egyéb kifizetések

A szakkollégiumi kurzusok, tótori és lektori munka honoráriumai (többletfeladatok és megbízási díjak egybevonva) nem EC főállású oktatók és műhelyvezetők, tótorok, szakmai közreműködők részére.

A félévente meghirdetett 65/70 kurzus közül összesen 46 honorált foglalkozás (kurzus, konzultáció, műhelyvezetői tevékenység, lektorálás) a 2019. naptári évben (a tavaszi és őszi félévben végzett munkára egyaránt vonatkoztatva), valamint a kiadásra kerülő kötetek korrektúrázása többletfeladat keretében. A tevékenységek átlagos honoráriumai: 70 000 Ft + járulékok. 3 820 000 Ft (bér + pótlék) + 1 031 400 Ft (járulék, 27%). Összesen 4 852 000 Ft.

Bernáth László, Bozsonyi Károly, Csibra Zsuzsanna, Csúr Gábor, Engelné Nagy Éva, Mayer Gyula, Illés Anett, Masát András, Máté Zoltán, Sántha Ferencné, Schmal Dániel, Sós Gabriella, Feld-Knapp Ilona, Gergye László, Győri Róbert, Kalmár Anikó, Kozsik Tamás, Juhász Daniella, Fazekas István, Ternovác Bálint, Laczkó Krisztina, Jutai Péter, Lénárd Sándor, Takó Ferenc, Vaderna Gábor, Annus Ildikó, Burcsi Péter és további, összkel is meghirdetésre kerülő kurzusok, tevékenységek felelősei, összesen mintegy 35 fő.

A Collegium vonatkozó tevékenységéről lásd:

<http://honlap.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/ecce/>

„A műhelyekben és a szervezeti egységekben meghirdetett kurzusok” című fejezetek és passim.

Az Eötvös Loránd-émlékév keretében, Eötvös Loránd halálának 100. évfordulója tiszteletére a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott 10 000 Ft névértékű ezüst (925 ‰), valamint 2 000 Ft névértékű színesfém (Cu75Ni25) emlékérmék vásárlása

Az előoldal központi motívuma, az ELTE Eötvös József Collegium épülete, a tematikai oldal a tudós feltalálót mutatja be, az érmék különlegessége, hogy sűrűn recézett peremükön az Eötvös Collegium ma használt jelmondata, a „SZABADON SZOLGÁL A SZELLEM” szélfelirat fut körbe. Az emlékpénzek értékközvetítő és ismeretterjesztő szerepének megfelelően adományozásukkal a Collegium magas színvonalú szellemi műhelyként való működését, magyar és nemzetközi kapcsolatait erősítheti meg.

Emlékérmék: 60 db ezüst és 150 db bronz. 600 000 Ft (ezüst) + 300 000 Ft (bronz) azaz, 900 000 Ft + 366 390 Ft (reprezentációs járulék) = 1 267 000 Ft

Külső pályázatok

A 2019. évi 14 pályázat értéke (az évi esedékes résszel számolva) mintegy 25,7 millió Ft.

Lezárt pályázatok, támogatások: (1) A hazai és határon túli magyar nyelvű szak-kollégiumok támogatása: NTP-SZKOLL-18-0012: 3 000 000 Ft. (2) Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának 2019. évi kulturális pályázata a történelmi halastó visszaállítására: 2 000 000 Ft. (3) A Magyar Francia Ifjúsági Alapítvány (MFIA) 2019. évi támogatása francia anyanyelvi lektor fogadására Franciaországból: 800 000 Ft. (4) Az Olasz Külügyminisztérium pályázata a collegiumi olasztanítás támogatására: 800 000 Ft. (5–6) Az Osztrák Kulturális Forum pályázatai – Quelle und Deutung és a bizantinológiai előadás- és szeminárium sorozatok: 650 000 Ft. (7–9) VIII. Eötvös Természettudományi Tábor NKA: 500 000 Ft.; Richter Gedeon Nyrt.: 300 000 Ft.; Morgan Stanley: 100 000 Ft. (10) Eötvös Loránd-emlékév pályázat: 4 700 000 Ft. (11) Magyar Bizantinológiai Társaság NEA-KK-18-SZ-0147 EC könyvkiadás: 500 000 Ft.

Folytatólagos pályázatok: (12) Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncn innen és túl NKFIH NN 124539 (témavezető: Horváth László): 47 154 000 Ft.

Megkezdett pályázatok: (13) NEA-KK-19-Ö-M-0157 Eötvös Collegiumért Alapítvány: 700 000 Ft. (14) MBT NEA-KK-19-Ö-M-0216 EC konferenciákra: 140 000 Ft.

*(1) A hazai és határon túli magyar nyelvű szakkollégiumok támogatása:
NTP-SZKOLL-18-0012*

A pályázat támogatásával a Collegiumban megvalósult rendezvényekről lásd a III. Szakmai-tudományos rendezvények fejezetet, a kiadott kötetekről pedig a IV. Könyvkiadás fejezetet. Itt a hivatalos pályázati beszámolót, illetve a 2019 tavaszán megvalósított Audiovizuális segédeszközök a tudás elsajátításában című kurzus programját közöljük (a 2018 őszén megvalósított zenetörténeti kurzust az ECCE VIII. kötetben ismertettük).

Szakmai beszámoló

Szakkollégista tudományos és közéleti műhelykiadványok, utánpótlás-
nevelés című

NTP-SZKOLL-18-0012 pályázatról

(a hivatalosan benyújtott beszámoló szövegű másolata)

Legfeljebb 5 mondatban foglalja össze a pályázati program lényegét! (maximum 500 karakter)

A szakkollégiumi műhelyek, a szakkollégisták munkájának eredményeit tartalmazó – a munkára ösztönzőleg visszaható – tudományos, szakmai, sorozatot folytató, illetve sorozatot teremtő kötetek, valamint időszakos és közéleti kiadványok megjelentetése. Két, a szakkollégiumi oktatási tevékenységen túlmutató európai horizontú tudományos kurzus nyilvános prezentációval. Tehetségtábor VII. a szakkollégiumba készülő diákoknak. A szakkollégiumi közös tanulmányokhoz kötődő kirándulás.

Időrendi sorrendben foglalja össze a támogatás segítségével megvalósult szakmai tevékenységeket! (maximum 2000 karakter)

A 16 tervezett kiadvány az engedélyezett módosításokkal az ütemterveknek megfelelően 2018. november és 2019. június vége között valósult meg. Valamennyi kiadvány tartalmazza a támogató hivatalos grafikai logóját. A kiadványok közül tizenöthöz rendezvények is kapcsolódtak. Lásd: a beszámolót tartalmazó honlaphelyen is: <http://honlap.eotvos.elte.hu/palyazati-beszamolo-ntp/ntp-szkoll-18-0012/>

A kötelező pályázati elemeket jelentő fő programokat az előírásnak megfelelően a 2018/2019. tanév őszi (A későromantika és a századforduló zenéje) és

tavaszi (Audiovizuális eszközök a tudás elsajátításában) félévében valósítottuk meg. Az őszi kurzust különösen a német szakos szakkollégisták látogatták. Tartalmas, a tanári tevékenységet segítő szemináriumsorozatnak bizonyult a tavaszi kurzus is. A VII. Tehetségábort 2019. január 21-26. között valósítottuk meg. Tehetséges, felvételi előtt álló középiskolások bentlakásos szakmai és szabadidős programon vettek részt. A 40 diák egy-egy plenáris előadást követően kiscsoportos foglalkozásokon dolgozott szakonkénti bontásban. A szabadidős programok a társadalmi problémákra tekintettel szerveződtek. 2019. április 27-én valósítottuk meg a tanulmányi kirándulást. A Collegiumban latint tanuló bölcsész és társadalomtudós szakkollégisták az irodalmi és nyelvi ismeretek mellett régészeti tárgyú (reáliák) emlékekkel is megismerkednek. Carnuntumban átfogó régészeti vezetéssel vettünk részt majd a romkerten látványosságokat és a múzeumot is felkerestük.

Ismertesse az őszi és a tavaszi félévben kötelezően megvalósított legalább 15-15 órás kurzusokat. (maximum 1500 karakter)

A későromantika és a századforduló zenéje: Vajon hova és meddig lehet még fejleszteni az érzelmek kifejezését a romantika első nagy generációjának, többek közt és főleg a késői Beethoven, Schubert, Mendelssohn, Chopin, Schumann és Liszt szinte véglegesen és végletesen kiélezett zenei életművei után? Lehet-e tovább fokozni ezt, vagy új útra, utakra kell térniük az utánuk következő generációk komponistáinak, akik közül többen a megörökölt zenei nyelvet tovább fokozzák, míg mások szakítanak a romantikus hagyománnyal. Kurzusunkon elsősorban ezen kérdésekre kerestük a választ, amikor górcső alá vettük a későromantika és a századforduló több kiemelkedő zeneszerzőjének munkásságát, különös tekintettel a Hector Berlioz, Richard Wagner, Anton Bruckner és Johannes Brahms zeneművészei képviselte zenei nyelvek sajátosságait.

Az Audiovizuális eszközök a tudás elsajátításában című kurzus alkalmi során főként a rövidfilm műfajának segítségével vizsgáltuk, miképpen használhatók a modern kor audiovizuális eszközei az idegennyelv-oktatásban. Az általános bevezetést követően megvitattuk, hogyan katalogizálhatjuk a rövidfilmeket a felhasználás célja szerint (pl. dialógust használó vagy néma rövidfilmek), és eltérő műfajú alkotások vizsgálatával, ezekhez készített feladatokkal igazoltuk alkalmazhatóságukat. A kurzuson a hallgatók aktív résztvevőként használták a rendelkezésükre bocsátott rövidfilmeket, és a csoport tagjain „próbálhatták ki” a filmekhez szerkesztett oktatási anyagot.

Ismertesse a tanévben megvalósított, a szakkollégium tagságán kívüli célcsoportot célzó, társadalmi felelősségvállalást elősegítő projektet. (maximum 1500 karakter)

Korábban, az Eötvös Konferencián kerekasztal beszélgetésre került sor, melynek témája a társadalmi kisebbségek helyzete Európában. A beszélgetésre a határon túli magyar lakta területekkel foglalkozó kutatókat, a témában jártas személyeket hívtunk meg. Fedinec Csilla (Tudományos főmunkatárs, MTA TK KI), Mészáros Tamás (Márton Áron Szakkollégium, szakmai igazgató), Szerbhorváth György (Tudományos segédmunkatárs, MTA TK KI) Benked László (EMMI, ösztöndíj referens). A beszélgetésen elhangzottakból tanulva, a szerzett tapasztalatokat felhasználtuk, és a 2019. január 21–26. között megrendezett Tehetségtáborban a diákokkal beszélgetéseket folytattunk a témáról. Az oktatásra összpontosítottunk: milyen helyzetben vannak a határon túli magyarok, milyen tanulmányi lehetőségeik vannak a szomszédos országokban és az anyaországban.

Az év folyamán hirdettük a különböző véradási lehetőségeket. Vannak collegistáink, akik többszörös véradók, illetve rendszeres plazmaadók. Véradások: az Országos Vérellátó Szolgálat Központja, az ELTE kampuszain szervezett véradások, illetve a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium.

A Collegium az adventi időszakban tartósélelmiszer-gyűjtést szervezett. Az ilyen gyűjtések általában nagyobb szerveződések részét szokták képezni, mint a HÖÖK „Több lett? Maradhat!” kezdeményezése. A Collegium Társalgójában gyűlt heteken át a doboz és telt meg ajándékokkal, tartós élelmiszerrel, játékokkal, ruhával, amelyeket továbbítottunk az egyetemi kampuszon lévő nagyobb gyűjtőhelyre.

Ismertesse a pályázatban vállalt és megvalósított (min.3) kiegészítő tevékenységeket. (maximum 3000 karakter)

Foglalkozás: a VII. Tehetségtábor a felvételiző középiskolásoknak szerveztük, akik foglalkozásokon ismerkedtek meg a szakkollégiumi munkával. A diákokat a Collegium megkeresésére tanáraik ajánlották. A tábor a mindenkor szakkollégisták társadalmi szerepvállalását is erősítette a tehetség-utánpótlás biztosításában. A 40 fős diákcsoport előadásokon és szakonként bontott foglalkozásokon, majd a hallgatói közösség támogatásával szabadidős programokon vett részt.

A kiadványok megjelentetése: nemcsak fontos publikációs lehetőséget biztosít, hanem ösztönzően hat a műhelymunkára is. A köteteket – a támogatott változtatásokkal a tervezettekhez képest nagyobb tétel-számban

– a műhelyvezetők irányítása mellett a műhelyek tagsága és felkért szerzők készítették el. A kötetek többségükben sorozatok új egységei, részben sorozatindító kiadványok. A Történész műhely diákkonferencia-sorozatának újabb két kötete (Opuscula Historica II. és III.). Az Aurélien Sauvageot Francia műhely forrásgyűjteménye (Les Nouvelles Muses 1633. Recueil collectif de l'école malherbienne), és a poétikai tanulmányok versgyűjteménye (Promenades poétique). A Magyar műhely sorozatának újabb kötete (Magyar műhely – nyelvészeti tanulmánykötet: Kontextualizáció és metapragmatikai tudatosság). Az Orientalisztika műhely kötetei: Közel, s Távol VIII. és IX. A Germanisztika műhely konferencia-kötete (Zeichen setzen. Beiträge der Studententagung 2018 des Germanistischen Seminars am Eötvös-Collegium.). A Cathedra Magistrorum tudományos tanári működést kutató és fejlesztő sorozatának újabb kötete (Literatur és Rezeptive Mehrsprachigkeit). A műhelykötetek mellett az Ingenia Hungarica V. a Kárpát-medencei szakkollégiumi konferencia sorozatkötete. Az ECCE VII. a Collegium évkönyve. Az Adsumus XVII. az Eötvös Konferencia kötete. A Színháztudományi Konferencia előadásainak kötete a SZITU. GóJaláb (A mindenkori elsőéveseket könnyed stílusban eligazító, gyakorlati tudnivalókat tartalmazó közéleti kiadvány) és Felvételi KisOkos (A mindenkori elsőéveseket könnyed stílusban eligazító, gyakorlati tudnivalókat tartalmazó közéleti kiadvány a felvételi lebonyolításának megkönnyítésére. Kiadja az Eötvös Collegium Választmánya). A közösségi tevékenység: tanulmányi kirándulás során a „latinköteles” szakkollégisták önkéntes csoportja (szakmai vezetéssel) Carnuntumba látogatott.

Mutassa be, hogyan valósultak meg a pályázatban megfogalmazott célok! Foglalja össze, hogy a program milyen hatást gyakorolt a célcsoportra! (maximum 2000 karakter)

A pályázatban megfogalmazott célok maradéktalanul megvalósultak. A két kötelező kurzuson a hallgatók zenetörténeti és az oktatási, a tanári tevékenységet támogató ismereteket kaptak olyan előadóktól, akik tudományterületük elismert művelői, és akiket kivételes alkalom kínálkozott hallgatni. A társadalmi felelősségvállalásban tervezetteket a szakkollégisták elhivatottan teljesítették. A Tehetségátor (VII.) hagyományos utánpótlás-kereső rendezvénye a Collegiumnak. Az előkészítés során sikerült elérni és meghívni azokat a végzős gimnazistákat, akik őszinte érdeklődést mutattak a Collegium iránt. A rendezvénysorozat során tovább erősödött bennük ez elkötelezettség, miként arról élménybeszámolóikban maguk is beszámolnak (<http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/rendezvenyek/tehetsegtabor/>).

A carnuntumi tanulmányi kirándulás nemcsak a sajátos Eötvös-collegiumi tanulmányokat (latin nyelv és a magyarországi latinság, Pannonia) egészítette ki, hanem a közös buszos utazásnak köszönhetően erős közösségformáló hatása is volt. A collegiumi kiadványok nemcsak a tudományos rendezvények során („össz-collegiumi” konferenciák és kötetbemutatók, szakkollégiumi műhelykonferenciák stb.), hanem hosszabb távon is betölthetik hivatásukat. Erősítik a szakkollégisták konferenciaszervezési-, előadói-, publikációs- és szerkesztői motiváltságát. A szakkollégistáktól összeállított kiadványok a közösség belső összetartó erejét szilárdítják meg. Az évkönyv a Collegium munkáját hivatott összegezni, így kívánja megnyerni a jövő szakkollégista nemzedékeit.

Mutassa be a pályázat során megjelentetett kiadványokat! Amennyiben nem volt része a programnak, úgy a “nem releváns” szövegrészt kérjük beírni! (maximum 1000 karakter)

TUDOMÁNYOS SZAKKIADVÁNYOK: Rezeptive Mehrsprachigkeit, Kontextualizáció és metapragmatika. SZAKKOLLÉGISTA TANULMÁNYKÖTETEK: „Közel, s Távolság” VIII., „Közel, s Távolság” IX., SzITU, Zeichen setzen, Literatur, Opuscula Historica II. és III., Ingenia Hungarica V. (A Kárpát-medencei szakkollégiumi konferencia kötete), Adsumus XVII. (Az Eötvös Konferencia tanulmánykötete). KOMMENTÁLT IRODALMI ANTOLOGIA: Les Nouvelles Muses 1633. Recueil collectif de l'école malherbienne. Francia poétikai tanulmányok verseskötete: Promenades poétique. ÉVKÖNYV: ECCE VII. GÓLYÁKNAK: Gólyaláb, Felvételi KisOkos. Lásd: a beszámolót tartalmazó honlaphelyen is: <http://honlap.eotvos.elte.hu/palyazati-beszamolo-ntp/ntp-szkoll-18-0012/>

Amennyiben a pályázat során megvalósított program a tervezetthez képest megváltozott, mutassa be az eltérést, és indokolja a módosítás okát! (maximum 1500 karakter)

A pályázatban megvalósított program a kiadványok megvalósításának körében módosult a tervekhez képest. Ennek elsősorban személyi okai voltak, váratlanul jelentkező betegségeket, köztétiségeket nem lehetett pontosan előre látni. A kiadványok körében történő változásokra módosítási kérelmet nyújtottunk be, amelyet a kiíró támogatott. Összességében (részben megváltozott tartalommal) a tervezetteknek megfelelően 16 kiadványt valósítottunk meg a pályázat keretében a támogató logójának feltüntetésével.

A kurzusok prezentációit lásd itt: <https://eotvos.elte.hu/prezentaciok>

Kiadott köteteink:

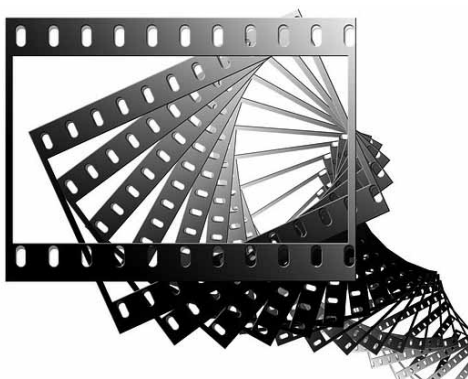
- Tagungsband ‘zeichen setzen I’ (Freiräume II)
- Cathedra Magistrorum IV – Literatur
- Cathedra Magistrorum – Rezeptive Mehrsprachigkeit
- Opuscula historica II.
- Opuscula historica III.
- Ingenia Hungarica V.
- ECCE VII.
- SzITU
- Les Nouvelles Muses
- Kontextualizáció és metapragmatikai tudatosság
- “Közel, s Távolság” VIII.
- “Közel, s Távolság” IX.
- GóJaláb 2018
- Promenades poétiques
- Adsumus XVII.
- Felvételi KisOkos

Tóavatás

Az ELTE Eötvös József Collegium Olasz műhelyében
az NTP-SZKOLL-2018
szakkollégiumi pályázati támogatással megrendezett
Audiovizuális eszközök a tudás elsajátításában című
előadássorozat
(prezentáció)

A kurzus címe: *Audiovizuális eszközök a tudás elsajátításában*

Oktatók: Michele Sità, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Olasz tanszékének adjunktusa

Ludmann Ágnes, az Eötvös József Collegium Olasz műhelyének vezetője

A 10 alkalmas kurzus témái

2019. február 14. Bevezetés: az audiovizuális eszközök fajtái, alapvető műfaji különbségek

2019. február 21. Audiovizuális eszközök használata a nyelvórákon

2019. február 28. A rövidfilm műfaja

2019. március 7. A rövidfilm használata a nyelvórákon

2019. március 21. Gyakorlati példák a rövidfilm felhasználására nyelvórán

2019. március 28. Műhelymunka. *Matilde* és *Giorni marziani* (rend. Vito Palmieri)

2019. április 4. Műhelymunka: *La smorfia* (rend. Emanuele Palamara)

2019. április 11. Műhelymunka. *Due piedi sinistri* (rend. Isabella Salviotti)

2019. május 9. Műhelymunka. *Nella tasca del cappotto* (rend. Marco di Gerlando)

2019. május 16. Animációs filmek használata a nyelvoktatásban. *Nyuszi és őz* (rend.: Vác Péter)

Az *Audiovizuális eszközök a tudás elsajátításában* című kurzus alkalmi során főként a rövidfilm műfajának segítségével vizsgáltuk, miképpen használhatók a modern kor audiovizuális eszközei az idegennyelv-oktatásban. Az általános bevezetést követően megvitattuk, hogyan katalogizálhatjuk a rövidfilmeket a felhasználás célja szerint (pl. dialógust használó vagy néma rövidfilmek), és eltérő műfajú alkotások vizsgálatával, ezekhez készített feladatokkal igazoltuk alkalmazhatóságukat. A kurzuson a hallgatók aktív résztvevőként használták a rendelkezésükre bocsátott rövidfilmeket, és a csoport tagjain „próbálhatták ki” a filmekhez szerkesztett oktatási anyagot.

2019. február 14. Bevezetés: az audiovizuális eszközök fajtái, alapvető műfaji különbségek

A kurzus első, bevezető alkalmán megfogalmaztuk az audiovizuális eszközök szerepét a kommunikáció és a tudásközvetítés szempontjából. Audiovizuális eszközök gyűjtőnév alatt értünk minden olyan műfajt, mely egyszerre hat a hallás és a látás érzékszervére. Ezek lehetnek különböző kis- és nagyjátékfilmek,

rendkívül sokszínű televíziós programok (talk show, híradó, élő közvetítés, főzőműsor stb.), internetes műfajok, mint vlog, élő bejelentkezés, streaming stb. A kurzus elsősorban a rövidfilm műfajának felhasználásával kíván újabb szempontot adni az audiovizuális eszközök bátrabb alkalmazására a nyelvórákon.

Általánosságban elmondható, hogy az audiovizuális anyagok, így a filmművészet is az ember önmaga ábrázolásának vágyából születnek. Minden nemzetnek megvannak a jellemző filmes eszközei, ezért is beszélhetünk pl. olasz vagy magyar filmművészetről. Egy nép filmművészete, pontosan területi és kulturális kötődése miatt pótolhatatlan eszköz a tudás bővítésében, mely képes idegen nyelveket és különböző kultúrákat összekapcsolni, népek erőnyeit és hibáit megjeleníteni, félelmekről és gyengeségekről beszélni, miközben folyamatosan felkelti a néző érdeklődését. Az audiovizuális eszközök, ezen belül a filmek használata a nyelvoktatásban nem újdonság, az elmúlt harminc évben ezek a források megjelentek mind az iskolák, mind az egyetemek termeiben. Az elmúlt években a filmeket egyre gyakrabban használják az idegen nyelvi hallás utáni szövegértés fejlesztésére.

A nagyjátékfilmek és a különböző televíziós műfajok hátránya, hogy teljes egészében nem lehet beépíteni ezeket egy 45 perces nyelvóra idejébe, ha kellő alapossggal szeretnénk feldolgozni. Sok esetben csak részleteket lehet kiemelni egy kalandfilmből vagy egy televíziós kvízműsorból, úgymond íze-lítőként az adott műfajból. A művelet hátránya a kontextus hiánya, a történet befejezetlensége, mely egy rövidfilm nyelvórai alkalmazásakor nem probléma, annak jelentősen rövidebb terjedelme miatt. A nyelvoktatási gyakorlatban még nem elterjedt a rövidfilmek szisztematikus és magabiztos alkalmazása ezek viszonylagos hozzáférhetlensége miatt, de az internet erre is megoldást kínál számos videómegosztó portál segítségével, érdemes kihasználni és kutakodni.

A kurzuson a Pázmány Film Festival - nemzetközi rövidfilmfesztivál elmúlt öt évadára érkezett alkotásokat, ezek közül is olasz nyelvű filmeket használtunk fel a csoporttal a különböző rövidfilmekben rejlő módszertani lehetőségek feltárására. Az alkotók beleegyezésüket adták a filmek oktatási célú felhasználására.

2019. február 21. Audiovizuális eszközök használata a nyelvórákon

Nem véletlen, hogy az audiovizuális eszközöket előszeretettel használják a nyelvoktatásban: egyrészt sokszínű forrásról van szó, rengeteg típusú, műfajú, időtartamú alkotás közül válogathatunk, ami biztosítja, hogy a diákok és hallgatók tudásszintjéhez alkalmazkodhassunk a feladatok kidolgozásakor. Másrészt

autentikus nyelvi forrásanyag használatával a nyelvórán egyébként nem biztosan felmerülő kifejezéseket, stílusrétegeket is megfigyelhet a nyelvtanuló valós kontextusban. Ezáltal a nyelvtanulás folyamata eltávolodik a nyelvkönyvektől és belekerül az idegen nyelv valós helyzetekben bővelkedő mindennapjaiba, a tanulót konkrét szociális és kulturális közegbe repítve. A képek és a párbeszéd-ek természetes összhangja elfeledtetheti a hallgatókkal a nyelvtanulás során fellépő nehézségeket, a képek szinte játékos formában keltik fel a figyelmet, az érdeklődést és kedvet ébresztenek a megértéshez. A képkockák segítenek a kontextus megértésében, ami támogatja a nyelvi formulák elsajátítását is. Az audiovizuális eszközök használata által biztosított előnyök tárháza szinte végtelen, a szóbeli megnyilvánulástól kezdve a szókincsbővítésig, a hangok és a különféle regionális köznyelvi beszédmodok megkülönböztetésétől a nyelvtanig, mindez egy nép életének kulturális aspektusaival fűszerezve. Az interakció fontos szerephez jut, a filmben felmerülő témák vitára adhatnak alkalmat, amely segít a hiányzó szókincs vagy nyelvtani ismeretek által okozott bátortalanság legyőzésében. A szóbeli kommunikációt ösztönzik a látottak, a hallgatók feladatként pedig írásban is összefoglalhatják a szóbeli megnyilvánulásokat, kiemelve a felmerült kérdéseket vagy egy bizonyos aspektust fókuszba állítva. A szókincs szinte észrevétlenül gazdagodik nem csak különálló alkotóelemekkel, hanem a nyelv szerves részét képező állandósult szókapcsolatokkal is. A film tudatos kiválasztása azért is fontos, hogy szorosan illeszkedhessünk az óra tematikájához, ugyanakkor a hallgatók tudásszintjéhez mérten elrugaszkodhassunk ettől más irányokba.

Az audiovizuális eszközök használatát néhol gyanakvással szemléli az oktató vagy időpocsékolásnak, szórakoztató célzatú kikapcsolódásnak, sőt, néha jutalomnak tekinti a nyelvórán. Így feledésbe merül megkérdőjelezhetetlen módszertani értéke, és csak játékként kerül felhasználásra, a benne rejlő fejlesztési lehetőségeket megkerülve. Mindenképpen kiemelendő az audiovizuális eszközök, különösen a filmek esetén az autentikusság előnyét, ami valós keretek közt ad betekintést egy nyelv mindennapjaiba, a hallgató pedig az osztályteremből virtuálisan kilépve az élő nyelv ingoványaiban találja magát. Ennek ellenére sok oktató inkább kizárólag a kurzuson használt nyelvkönyvet követi a feladatok és a szövegek egyszerűsége miatt, melyek pontosan illeszkednek a jól felépített tanulási folyamatba. Emiatt a film gyakran „ajándék kikapcsolódásként” kerül terítékre, mintha nem is nyelvórán lenne a diák, talán mert az autentikus forrásanyagok hozzákapszolás a kurzuskönyvekhez nem mindig egyszerű feladat. Az autentikus anyagok sajátossága a rendkívül széles témaskála, amely

inkább bátorítóan kellene hasson a klasszikus tanítás-módszertani elvek új nézőpontból történő alkalmazására. Az oktató részéről nagyobb rugalmasság szükséges, ami nem jelent egyet a módszertannal való szakítással, sokkal inkább az audiovizuális eszköz mint a kurzus anyagához illeszkedő kiegészítő anyag beemelését szorgalmazza, hogy a diákok a könyvből megtanult információkat egy időben láthassák, hallhassák és gyakorolhassák. Az autentikusságnak vannak rejtett csapdái is, mint hogy az ilyen audiovizuális nyelvi anyagokat nem kifejezetten módszertani célzattal hozták létre. Mivel a korábban felsorolt műfajok elsősorban anyanyelvi beszélőkhöz szólnak, az anyagok tudatos és célzatos felhasználását gondos előkészítés teremti meg, gondoljunk a témaválasztásra, különböző szintű feladatok készítésére és így tovább. Ami korábban játéknak vagy jutalomnak tűnt, sokkal összetettebb formában mutatkozik meg, amely a megfelelő módszertani eszközök és megközelítés nélkül ellentétes hatást válthat ki. Pillanatnyilag nincs sok kézikönyv, amely az audiovizuális eszközök, különösen a rövidfilmek használatával foglalkozna a nyelvoktatásban, az olasz nyelv és más európai idegen nyelvek csak néhány kézikönyvvel bírnak. Ez egyben egy ördögi kör: egyrészt kevés, az audiovizuális eszközök használatát fókuszba állító írásos anyag létezik, mert nincs igény új publikációkra, a másik oldalról pedig az igény nem növekedik, mert nincsen elég alpmű a témában, mely további igényt teremthetne.

Az autentikus nyelvi eszközök használatával ideális egyensúly teremthető a kurzuskönyvek által alkalmazott, a nyelvtan, szókincs stb. elsajátítását célzó tananyag és az élő nyelv valódi szituációiban megjelenő képi-hangi világ között. Mikor a nyelvtanuló kilép az osztályteremből az élő nyelvi kontextusba, rémület tölti el, nehogy nyelvi hibát ejtsen a kommunikációban, így sokszor meg sem szólal ahelyett, hogy reagálna a valós környezetből származó nyelvi impulzusra. Ha autentikus audiovizuális forrásanyagot illesztünk a tananyagba a megfelelő kontextus megteremtésével és az értelmezést segítő instrukciókkal a nyelvtanulók számára, a nyelvi kifejezőeszközök száma nő, és bátrabban szólalnak meg spontán szituációkban.

A nyelvórákon általában csak hangzó forrásokat használnak, nem csak egyszerűségük miatt, hanem mert a nyelvkönyvcsaládok tananyagai általában ezek köré szerveződnek. Minden fejezethez tartozik egy bizonyos számú hanganyag, melyek célja a kiejtés tökéletesítése és rövid dialógusok közös értelmezése, melyek apropóul szolgálhatnak új nyelvtani információk elsajátítására. Felmerülhet a kérdés, hogy nyelvtanulási célból vajon az egyszerű hanganyag vagy pedig az audiovizuális eszközök használata indokoltabb-e. A nyelvtanulást tekintve az audio

és audiovizuális anyagok tudásközvetítő képességében nincs nagy különbség, egyformán hatékonyak. Kifejezetten eltérő viszont az audio és az audiovizuális feladatokra adott válaszreakció a nyelvtanuló részéről, amely egyértelműen az utóbbi javára szól. Egy filmrészlet vagy rövidfilm figyelemfelkeltőbb, nagyobb nyitottságra bírja a nyelvtanulót a több érzékszervre gyakorolt együttes hatás által, ugyanakkor ha kifejezetten a hallás utáni értést gyakoroljuk, a képi világ olykor elvonhatja a figyelmet az elhangzott információkról. Mindazonáltal fontos megjegyezni, hogy a nyelvkönyvcsaládokban fellelhető hanganyagok ritkán autentikus szövegek: megesk, hogy erőltetett, valószerűtlen dialógusokat illesztenek a leckékbe, erőltetett, gépies beszéddel, legrosszabb esetben nehezen kivehető kiejtéssel. Az audiovizuális eszközök intenzívebben felkeltik a tanuló kíváncsiságát, még ha a hanganyag szempontjából a képek el is terelik a figyelmet. Éppen ezért kulcsfontosságú megfelelő gyakorlatokat készíteni az audiovizuális anyagokhoz, amelyek képesek a hallgató figyelmét az oktató által kiválasztott aspektusokra fókuszálni, ezáltal segítik a megértést és sikerélményt adnak a hallás utáni szövegértési feladatban. Ezért egy hasonló feladatot élvezettel készítenek el a tanulók akár házi feladatként is (ez esetben még pontosabb instrukciókkal kell ellátni a feladatokat az osztályban végzett gyakorlatokhoz képest, hogy az oktató hiánya ne hátráltassa a feladat megértését).

Talán egy kezdő nyelvcsoport számára az audio eszköz több sikerélménnyel szolgál egy audiovizuális forrásnál, mindazonáltal ez utóbbiak fokozatos bevezetése már a kezdő nyelvcsoportokban is pozitívan hat a nyelv elsajátításának folyamatára. A nyelvvel való találkozáson túl az audiovizuális eszközök képet adnak egy ország kultúrájáról, mindennapi életéről is.

2019. február 28. A rövidfilm műfaja

A rövidfilm, azaz kisjátékfilm különböző hosszúságú alkotásokat foglal magába. Az időtartam tekintetében nincs egységes álláspont, általánosságban a 40 percnél rövidebb alkotásokat nevezzük rövidfilmnek. A nagyjátékfilmhez hasonlóan feldolgozhatnak kitalált történetet (fiction), dokumentálhatnak valós eseményeket vagy animációs filmként egy elvarázsolt világba repíthetik a nézőt. Rövidfilm a reklámfilm vagy videoklip is, esetünkben inkább az előbbi használható sikerrel nyelvtanítási célzattal. Beszéd szempontjából lehetnek dialógust használó vagy „néma” rövidfilmek. Módszertani szempontból vizsgálva a rövidfilm olyan autentikus nyelvi forrás, amely az idegen nyelven túl betekintést enged egy nemzet mindennapjaiba, kultúrájába is, teszi mindezt művészi igényességgel.

Az audiovizuális eszközök, így a rövidfilmek sajátos tulajdonsága, hogy a nézők érzelmi világára is hatnak az értelmén túl. A nyelvtanulás során az érzelmek fontos szereppel bírnak, az oktató feladata megtalálni az egyensúlyt a történet érzelmi ráhatása és a nyelvismeret elsajátításának odaillő lehetőségei közt. A tudatosan felépített, pontos, átgondolt módszertan megkérdőjelezhetetlenül fontos a rövidfilmek megfelelő használatában. A filmek első megtekintésekor a nyelv másodlagos a képek és a kontextus által közvetített üzenethez, érzelmi reakcióhoz képest, melyek kiváló táptalajt adnak a nyelvtudás fejlesztéséhez. A képek képviselik az érzelmi oldalt, míg a dialógusok szólnak a racionális elméhez. Ez később eszközül szolgál a látottak szavakba foglalásához, még ha először a tanulók bizonytalanul is használják, és csak kellő magabiztosság megszerzése után mernek megszólalni.

2019. március 7. A rövidfilm használata a nyelvórákon

Ha úgy döntünk, rövidfilmet szeretnénk használni a nyelvórán, mindenképpen érdemes szem előtt tartanunk a film témáját, nyelvi nehézségi szintjét, időtartamát, felhasznált készítési technikáját és a készítés évét a megfelelő alkotás kiválasztásánál.

A rövidfilmek feldolgozása során a feladattípusok rendkívül sokszínűek lehetnek. Nem csupán a tartalom megvitatása, a szereplők leírása fontos, a film többi aspektusát (nyelvezet, környezet stb.) is érdemes gyakorlatokban, játékos formában átgondolni a nézőkkel. Néha a nem látott háttéreseemény is legalább annyira fontos, mint a filmkockákon megmutatott történet, ugyanakkor a film egy általános kontextusba helyezésével aktualizálható az alkotás üzenete. Érdemes kulturált vitalehetőséget biztosítani a látottak elemzésére, ami akár a tanulók anyanyelvén is működhet, ha az idegen nyelvi tudásuk még nem elengedő önálló vélemény megfogalmazásához. Az oktató kiegészítheti a látottakat nyelvi, történelmi, társadalmi és kulturális adalékokkal, a tudás hatékonyabb elsajátítását tartva szem előtt (akár információkkal a rendezőről, a forgatási helyszínről, színes anekdotákkal valamelyik szereplőről stb.). A filmet kísérő feladatoknak célszerű lehetőséget biztosítani a hallottak nyelvi szerkezetének vizsgálatára (nyelvtan, állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások...), amelynek segítségével a kultúrába is betekintést nyernek a hallgatók.

A nyelvórai hangulat az audiovizuális eszközök használatakor célszerű, ha kellemes és ellazult (természetesen nem a koncentráció rovására). Érdemes alapvető szakszókincset biztosítani a megnézendő film vizsgálata előtt, ezek lehetnek új kifejezések vagy korábban tanultak átismétlése. Ez hozzájárul

a kontextus pontos kijelöléséhez, amelynek köszönhetően a nyelvtanuló közelebb kerül a feldolgozásra szánt témához és hatékonyabban koncentrálni a vetítés ideje alatt, még abban az esetben is, ha nincs minden nyelvi eszköz birtokában a film teljes megértéséhez. Nem könnyű feladat megfelelő filmeket találni adott nyelvi témákhoz. A szakbibliográfia hiánya megnehezíti a feladatot, sok idő szükséges az órai tematikához illő, megfelelő nyelvi szintű, kihívást jelentő, ugyanakkor inspiráló rövidfilm kiválasztásához. Ideális esetben a csoport tagjai hasonló tudásszinttel bírnak, az apróbb különbségek a megfelelő feladattípus alkalmazásával áthidalhatók. Fontos a terjedelem meghatározása: egy kezdő csoportnak 30 perc hosszúságú filmet vetíteni inkább riasztó, mint inspiráló. Ezen túl a globális értés fejlesztése a cél — akár a film által kiváltott érzelmekre támaszkodva — nem pedig minden egyes szó pontos visszaidézése. A szubjektív reflektálás a látottakra elősegíti a közeledést a film témájához, és egyre több részletre koncentrálni figyelmet biztosít. A csoport tagjainak eltérő érdeklődési köre is jelenthet kihívást az oktató számára, akinek a témaválasztás során érdemes egy lehetőség szerint mindenkit megmozgató alkotást keresnie, ezen túl a filmhez kapcsolódó feladatokban eltérő szituációk megteremtésével támogatni a tanulási folyamatokat. Fontos alkalmazkodni a nyelvórán tapasztalt visszajelzésekhez is akár a feladattípusok kiválasztásban, akár a témák közös megvitatásában, akár abban, pontosan mikor melyik feladat következzen, rugalmasan és figyelmesen közelítve a helyzethez.

2019. március 21. Gyakorlati példák a rövidfilm felhasználására nyelvórán

Az elméleti háttér pontos ismertetése és megvitatása után a gyakorlatban is próbára tettük a rövidfilmek felhasználhatóságát egy nyelvóra keretében. Ehhez a *Vegan Love* (rend. Giorgio Amato) című olasz nyelvű rövidfilmet használtuk, melynek tematikája és nyelvi szintje alkalmas B2/C1 szintű nyelvtudással bíró hallgatók étkezéssel kapcsolatos szókincsének fejlesztésére.

A film megtekintése előtt az egészséges életmóddal kapcsolatos szokásokról, vélekedésekről beszélgettünk. A következő kérdések merültek fel: Mennyire fontos az életünkben a gasztronómia és a konyhaművészet? Valóban azok vagyunk, amit megeszünk? Milyen szélsőséges étkezési szokásokat, diétákat ismerünk? A testi egészség előfeltétele a lelki integritásnak (mennyire igaz az „ép testben ép lélek” állítás)? Milyen

lesz az emberiség ellátása, táplálkozása 20 év múlva a globális folyamatok figyelembevételével?

A közös beszélgetés, gondolatébresztő vita után megnéztük a rövidfilmet. Első elemzett alkotásként a film megnézése után közösen reflektáltunk a kurzus résztvevőivel, milyen jellegű feladatokat képzelnek el a film különböző részeihez, milyen céllal.

A beszéd fejlesztését célzó gyakorlatok között felmerült a helyszín, a szereplők és a rendezés leírása, a történet összefoglalása két percben, a két főszereplő életmódjának elemzése, az éttermi jelenet összefoglalása. A filmművészeti szakszókincs bővítését célozza annak megvitatása, milyen munkakörök léteznek egy film elkészítésekor, ehhez a film vége főcíme remekül használható.

Játékos feladatként az éttermi jelenet osztálytermi színrevitele merült fel lehetőségként, ami a két főszereplőn túl a pincért és a séfet játszó hallgatókat is megszólaltatja (összesen 4 fő szerepel a jelenetben).

Második lehetőségként a film által sugallt húsevők és vegánok vitára került sor egy képzeletbeli tévéműsorban arra a fiktív helyzetre reagálva, hogy a vegánok be akarják tiltani a hús árusítását egy olaszországi nagyváros egyik kerületében. A vita során a filmben hallott állandósult szókapcsolatokat kellett használni.

A szókincsbővítést célzó feladatként a hallgatók különböző, az egészséghöz, az egészséges életmódhoz és étkezéshez kötődő szavakat, szókapcsolatokat gyűjtöttek ki a filmből és ezek olasz nyelvi meghatározását tűzték ki célul.

2019. március 28. Műhelymunka. *Giorni marziani* és *Matilde* (rend. Vito Palmieri)

A *Vegan Love* című film közös elemzése után a kurzus résztvevői választhattak egy-egy rövidfilmet, amelyhez feladatot kellett készíteniük a csoport számára. Első alkalommal Vito Palmieri bolognai rendező két rövidfilmjét dolgozta fel két hallgató.

Az első alkotás a *Giorni marziani* (*Marsbéli napok*), melynek főszereplője, Teresa visszakalauzol bennünket gyermekkorába: miután barátaival (már sokadjár) leloptak egy autómárka-jelzést, az édesanyja büntetésből a nagymamájához küldi. Teresa itt találkozik az unokatestvérével, Alicével; a nagyanyja

pedig arra utasítja Teresát, hogy ne vigye rosszba Alicét. Az unalom elűzésére Teresa egy játékot talál ki: a marslakókról mesél Alicének. Kitalálja a marslakók étkezési szokásait, öltözködési módjait, valamint megosztja Alicével azt is, hogy a Marson mindössze 30 másodpercig tart egy nap. A történet ezen szálát folyamatos betoldások szakítják meg, melyek a jelent mutatják be: Teresa rossz anyagi helyzetben van, és anyja valószínűsíthető halála után el akarja adni annak a házát. A garázs kitakarítása közben bukkan rá a dobozra, amely alapján visszaemlékezik a „marsbéli napokra”. Találkozóra hívja Alicét, hogy megmutassa neki a régi emléket, Alice azonban érdektelennek tűnik. A film végén Teresa újra lelop egy autómárka-jelzést egy parkoló autóról – ezzel megteremtve a film keretes szerkezetét.

A filmet választó hallgató a 15 perces filmet rövid részletekben dolgozta fel a csoporttal. A feladatlap egy gimnáziumi osztály tudásszintjét figyelembe véve készült. A feladatok között megtalálható definícióírás, kifejezések gyűjtése, a film részleteire való rákérdezés is. A csoport tagjainak emellett olyan kérdésekre is válaszolniuk kellett, amelyek a véleményükről érdeklődtek, illetőleg amelyek olyan részletekre kérdeztek rá, amik nem hangzottak el explicit a filmben. Ezeket a kérdéseket akár szóban is meg lehet beszélni: a készítő célja olyan kiindulópontok megteremtése volt, amelyek önálló gondolkodásra késztetnek, illetve amelyek elősegítik egy beszélgetés kibontakozását, ezzel is „imitálva” egy valós beszédhelyzetet. A feladatlap végén a csoportnak lehetősége nyílt kifejezni az általános véleményét is a filmről.

Vito Palimieri másik elemzett alkotása, a *Matilde* című rövidfilm a fogyatékos-ság és az iskola kapcsolatát jeleníti meg különös érzékenységgel. A filmben másodlagos fontosságúak a dialógusok, ennek oka, hogy a főszereplő Matilde egy hallássérült kislány. Emiatt nagy szerepe van a filmben hallható zajoknak, amelyek zavarják Matilde órai figyelmét. Ide kapcsolódva felmerült lehetséges feladatként a filmmel foglalkozó hallgató részéről egyrészt a különböző zajkeltő tárgyak megnevezése (A1+ szintű feladatként) vagy záró feladatként a film újbóli, elnémított megnézése mellett annak „szinkronizálása” (B1+/B2 szintű feladat).

Matilde szeret teniszmeccseket nézni, szenvedélyesen gyűjti a teniszlabdákat és

érdeklődik édesanyja szakmája, a fodrászat iránt: csak a film végén értjük meg ezen két érdeklődési kör pontos okát. Az őt foglalkoztató hobbikkal kapcsolatban feladatként felmerül a film lezárásának megvitatása: mi lehet a végkifejlet, hogyan kapcsolódnak egymáshoz a teniszlabdák, az olló és az iskola? (A megoldás és ötletes lezárása a filmnek az, hogy Matilde a teniszlabdákat végtelen türelemmel kilyukasztja egytől egyig, és mielőtt társai megérkeznének az iskolába, a széklábakra húzza őket zajtompítóként. Az ollót pedig odaadja a tanítójának, akit megkér, vágja le a szájára lógó bajszát, amely akadályozza a kislányt az órán elhangzottak követésében.)

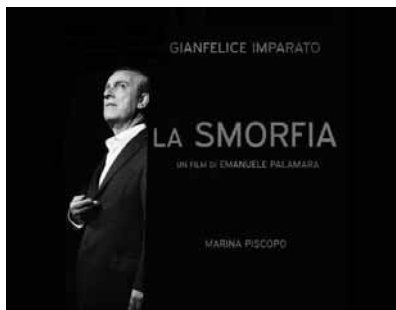
A filmet Bolognában forgatta a rendező: feladat lehet A2 szinten a város leírása a képkockák alapján, mik a város jellegzetességei (színek, formák, épületek, terek stb.).

Összefoglaló feladatként megfogalmazódott az iskolai élmények bemutatása, különösképpen az általános iskolai tanítók fizikai és jellembeli leírása (A2 szint), az olasz iskolarendszer felépítésének összehasonlítása a magyar iskolarendszerrel (B2 szint, nyelvvizsgatéma) és lehetőségek a különböző típusú fogyatékkal bíró diákok integrációjának biztosítására (B2+/C1 szint).

2019. április 4. Műhelymunka: *La smorfia* (rend. Emanuele Palamara)

A *La smorfia* című rövidfilm tematikájában kapcsolódott Vito Palmieri *Matilde* című, előző alkalommal elemzett alkotásához: a film egy fizikai betegséggel küszködő embert, egy idős operaénekest mutat be. A film megnézése előtt feladatként a film címének olasz nyelvű magyarázatát kérte az alkotást feldolgozó hallgató a csoporttól.

A közös munka során a filmet nem egészében, hanem részekben mutatta be a hallgató, és a különböző részekhez készített feladatokat. A film főszereplője, Carmine már sok éve lebénult arccal és végtagokkal és él (valószínűleg stroke miatt). Egy hölgygel, Ninával lakik együtt, akiről nem tudni pontosan, hogy rokona-e vagy a házvezetőnője. A film első részében két jelenetet látunk Carmine múltbeli életéből és összevethetjük a jelenlegivel: az összehasonlítás remek gyakorlatként szolgált a múlt és a jelen idő használatára és az ellentétes köztisztelet alkalmazására A2 szinten.

A főszereplő másoktól elszigetelten él, nem találkozik emberekkel. Az ő szemszögéből követjük a történeteket: valaki felhossa a megvásárolt élelmiszereket és közli Ninával, hogy szeretne egy autogramot a művésztől, de a nő azt mondja, nem alkalmas időben zavarja, jöjjön később. Később Carmine ellenőrzi, hogy Nina állítása igaz-e, miszerint a felvonó nem működik. Cseng a telefon, valaki interjút szeretne kérni az énekestől. Carmine elhatározza, hogy megöli Ninát, a zene erősödésével egyre őrültebb ötletekkel áll elő és végül bezárja a házvezetőnőt. A bezárás pillanata után állt meg a vetítés másodszorra, és közösen gondolkodtak a csoporttagok, vajon mi történik Ninával, miután Carmine bezárta. Több végkifejlet született, mielőtt végignéztük volna a filmet, a csoporttagoknak el kellett játszani az általuk gondolt végkifejletet.

Érdekes volt megvizsgálni azt is, hogyan értelmezzük a zenei aláfestést a rövidfilmben, amely nagy jelentőséggel bír a főszereplő múltja miatt.

Összefoglaló feladatként megvitattuk, Nina gesztusa az autogram- és interjúkérők biztosításával mennyire tekinthető emberségesnek, beszélgettünk a kegyes hazugság fogalmáról.

2019. április 11. Műhelymunka. *Due piedi sinistri* (rend. Isabella Salviatti)

Isabella Salviatti filmjének fókuszában is a fogyatékoság, ezen belül a mozgássérültség állt. A téma manapság gyakran megjelenik a gyermekeknek szóló filmekben is, pontosan az érzékenyítés miatt.

A film levetítése előtt megvitattuk a cím jelentését, mit takar, ha valaki két ballábás, vajon mi lesz a film témája?

A rövidfilm maga nem több mint hét perc hosszúságú alkotás, ám annál többet mond nézőjének. A történet Rómában játszódik, egy parkban a focipályán. Fiatal, 10-12 év körüli fiúk fociznak, és mikor elgurul a labda, az utána szaladó fiú észrevesz egy vele hasonló korú lányt, amint a kőpalánk mögül nézi a focizókat. Szemmel láthatóan szimpatizálnak egymással, a fiú kedvesen udvarol a lánynak. A meccsnek vége, indulnak fagyizni, a fiú pedig hívja a lányt is, csatlakozzon hozzájuk. Mikor közelebb megy, észreveszi, hogy a lány kerekesszékekben ül. De valóban ez az, amin annyira megdöbben, és hirtelen ellenszenvessé válik a viselkedése? A dialógus végig feszes, pattogó, és az orránál fogva vezeti a nézőt. A film végén kiderül, hogy a lány kerekesszékein

a Lazio futballcsapat címere van, a fiú pedig Róma szurkoló, így az ellenséges szurkolótáborba tartozik. Az alkotás kellő humorral mutat rá az előítéletek problémájára, miközben a néző a kislányhoz hasonlóan megkönnyebbülten sóhajt fel.

Mivel a film *romanesco*, azaz a Rómában használt nyelven szól a nézőhöz, B2/C1 szintű feladatként a dialóguslista átírása szórakoztató kihívás elé állította a csoportot. Ezen túl összefoglaló feladatként szintén hasonló tudásszinten összefoglalható az olaszországi futballklubok közötti szimpátiák és ellentétek viszonya, nyelvtani kérdéseket is érintve (a klubok határozott névelője és neve sokszor nem tűnik logikusnak). Reflektáltunk az olaszországi kiváló sportolókra is, más sportágak képviselőire, ami remek apropóként szolgált a sportágakkal kapcsolatos szókincs felfrissítésére.

2019. május 9. Műhelymunka. *Nella tasca del cappotto* (rend. Marco di Gerlando)

A *Nella tasca del cappotto* című rövidfilm annyiban hasonlít az előző alkalommal látotthoz, hogy egy gyermek nézőpontjából meséli el a történeteket. A fókuszban ezúttal nem a fogyatékosság, hanem a családon belüli erőszak sajnos szintén aktuális témája áll, amelyet a film nagyon kreatívan dolgoz fel: a történet fő szervezőereje a mese műfaja és nézőpontja, annak fontossága a gyerekek életében. Első, ráhangoló feladatként gondolattérképet készítettek a csoporttagok „mese” kulcsszóval a középpontban.

A következő feladat ugyancsak egy filmnézés előtti gyakorlat volt, amely arra szolgált, hogy a nehezebb kifejezéseket előre megismerjük, hogy könnyítsük a film megértését. Ebben a feladatban össze kellett párosítani leírásokat vagy képeket a megadott szavakkal. Ez után következett a film megtekintése.

A rövidfilm megtekintése közben kérdéseket tett fel a filmet bemutató hallgató, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a közönség érti a hallottakat.

Az alkotás vége főcíme után szintén szóbeli feladatok segítségével foglaltuk össze a látottakat: megvitattuk, hogyan értelmezhető a film elején hallott rövid vers és értelmet adtunk a kisfiú, az apa és az anya különös viselkedésének.

Nyelvtani szempontból nagyon különleges a rövidfilm, ugyanis *passato remoto* alakot, irodalmi múltat használ (pontosan a mese műfajából fakadóan),

ez általában ritka a rövidfilm műfajában, így mindenképp érdemes kihasználni a nyelvtani forma átismétlésére.

2019. május 16. Animációs filmek használata a nyelvoktatásban: *Nyuszi és őz* (rend.: Váczy Péter)

A kurzus utolsó óráján az animációs filmek lehetséges használatait beszél-tük meg a nyelvoktatásban. Az animációs filmek nem csak általános iskolai nyelvórán alkalmazhatók sikerrel, hanem gimnáziumi, egyetemi csoport érzékenyítésére is kiválóan használhatók.

A vizsgált *Nyuszi és őz* című 19 perces rövidfilm – mely a díjnyertes magyar rendező, Váczy Péter alkotása – abból a szempontból

különleges, hogy nem használ dialógusokat, „néma” rövidfilm. Ebből a szempontból kötetlen nyelvi felhasználást tesz lehetővé a főbb tanult idegen nyelveken, valamint különböző szinteken stimulálja a hallgatók nyelvi kreativitását, A1 szinttől egészen B2-C1 felsőfokú nyelvtudásig.

Esetünkben az A1/A2 szintű feladatokra koncentráltunk, ugyanis ezen a szinten nagyon ritkán találkozunk a tanulók audiovizuális anyaggal a nyelvórákon. Itt tematikusan felmerülhet az állatvilág (állatok nevei, színe, formája), az időjárás, az otthon és annak berendezése, szabadidő eltöltése, kicsit átvittebb témát illetően pedig a barátság és a különbözőség. A nyuszi és az őz házának leírásakor rajzos feladatot adhatunk a szóbeli ismertetésen túl: hogy képzeljük el Nyuszi és Őz házát három dimenzióban?

A filmet szintén apróbb szünetekkel néztük végig, és közösen gondolkodtunk, vajon mi fog történni a következő jelenetsorban (feltételes mód és jövő idő használata feltételezések megfogalmazása fókusszal).

Mivel néma, csupán hangeffekteket és zenét alkalmazó rövidfilmről van szó, érdekes kihívás szinkronizálni a jeleneteket vagy akár a szereplők belső gondolatait megjeleníteni dialógus formájában.

(2) Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának 2019. évi kulturális pályázata a történelmi halastó visszaállítására

Részlet az Eötvös Collegiumért Alapítvány által a XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának benyújtott támogatási igénylőlapból

Támogatási cél megnevezése:

A Magyar UNESCO Bizottság kezdeményezésére megvalósuló UNESCO Eötvös Loránd-emlékv (2019) keretében kiválósági, nagy nemzetközi konferencia és rendezvény (École Normale Supérieure Paris, a Scuola Normale Superiore di Pisa valamint a párizsi V. Kerület vezetése részvételével) lebonyolítása, kötetkiadás, a francia és a magyar legjelentősebb tehetséggondozási intézményeket szimbolikusan összekötő kerti tó újjáépítése és a rendezvény nyitónapján történő átadása.

Támogatás céljának rövid leírása:

A Magyar UNESCO Bizottság javaslatára az UNESCO a 2019. naptári évet hivatalosan Eötvös Loránd emlékvként jegyzete be (Eötvös Loránd halálának 2019-ben van a centenáriuma). A Bárá Eötvös József Collegium alapítását Eötvös Loránd kezdeményezte, ekképpen Magyarország Kormányának támogatásával, az ELTE égisze alatt az Eötvös József Collegium és a működését támogató Eötvös Collegiumért Alapítvány nagy nemzetközi konferenciát rendez 2019. szeptember 3-ához igazodva (Eötvös József születésnapja). A konferenciára meghívjuk a minta- és anyaintézmény, a párizsi École Normale Supérieure igazgatóját és küldöttségét, valamint az európai kiválósági hálózat második tagjaként alapított, a Collegiummal azonos szellemben működő Scuola Normale Superiore di Pisa képviselőit. A két intézmény delegációi mellett az École Normale Supérieure intézményének helyet adó párizsi V. Kerület polgármesterének és kísérvőjének meghívását is tervezzük. A felkérések fogadtatásában a Budapesti Francia Intézet és Franciaország magyarországi nagykövete támogat minket. A rendezvény várhatóan a legmagasabb diplomáciai szinten valósul meg. Magyarország Kormányának támogatásával a delegációk úti- és szállásköltségét, valamint az egynapos konferenciát záró nagy fogadás költségeit teljes egészében biztosítani tudjuk.

A rendezvény eddigi támogatása azonban nem terjedhetett ki a szorosan értelmezett, konferencián kívüli dologi kiadásokra.

A Collegium mintaintézményében a párizsi Rue d'Ulm 5. szám alatt, amelyet Eötvös Loránd a megvalósítási tervek legapróbb részleteire is tekintve

személyesen is tanulmányozott, van egy legendás, egyben szimbolikus kis szökőkút, pontosabban fogalmazva egy három méter átmérőjű kerti tó (a belső udvar kellős közepén), amelyben aranyhalak élnek (áttelelnek). A Franciaország első számú tehetséggondozó intézményeként elismert ENS Paris egyik szimbóluma épp ez a kis tó, amelyben a halakat az első igazgató neve után „erneseteknek” (Ernest Bersot [1816-1880]) hívják. A Collegium 1910. évi átadására ezt a tavacskát is megépítették, mert jelképesen összetartó erejét fontosnak tartották. A helye, kialakítása ma is megvan és felismerhető a Collegium kisebb, belső „rózsakertjében”, de a felépítmény a háború alatt a bombatalálat, majd a kommunista felszámolás miatt megsemmisült – nem úgy, mint Párizsban. Az UNESCO Eötvös-rendezvény keretében ennek a kis tónak és környezetének visszaállítását tervezzük. Hazájuk legkiemelkedőbb kiválósági intézményeinek (ENS Paris és Eötvös Collegium) otthont adó polgármesterek és a külföldi intézmények vezetőinek jelenlétében magasztos lenne átadnunk ezt a kis szökőkutat. A kivitelezés és a környezet rendezésének összege mintegy kétmillió Forint.

Ehhez kérjük tisztelettel Polgármester Úr és Újbuda Önkormányzatának támogatását a közös nagy rendezvényünk keretei között.

Kerti tó

(2) Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának 2019. évi kulturális pályázata a történelmi halastó visszaállítására

EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM

Iszabodon szolgál a szellem

Szakmai beszámoló

A Magyar UNESCO Bizottság javaslatára az UNESCO a 2019. naptári évet hivatalosan Eötvös Loránd emlékévként jegyezte be (Eötvös Loránd halálának 2019-ben van a centenáriuma). A Bárány Eötvös József Collegium alapítását Eötvös Loránd kezdeményezte, ekképpen Magyarország Kormányának támogatásával, az ELTE égisze alatt az Eötvös József Collegium és a működését támogató Eötvös Collegiumért Alapítvány nemzetközi találkozót rendezett 2019. szeptember 9-én (Eötvös József szeptember 3-i születésnapjához igazodva). Meghívtuk az École Normale Supérieure intézményének helyet adó párizsi V. Kerület polgármesterét is. A rendezvény a legmagasabb diplomáciai szinten valósult meg. A program másolatát e beszámoló mögött csatoljuk.

A Collegium mintaintézményében a párizsi Rue d'Ulm 5. szám alatt, amelyet Eötvös Loránd a megvalósítási tervek legapróbb részleteire is tekintve személyesen is tanulmányozott, van egy legendás, egyben szimbolikus kis szökőkút, pontosabban fogalmazva egy három méter átmérőjű kerti tó (a belső udvar kellős közepén), amelyben aranyhalak élnek (áttelelnek). A Franciaország első számú tehetséggondozó intézményeként elismert ENS Paris egyik szimbóluma épp ez a kis tó, amelyben a halakat az első igazgató neve után „ernesteknek” (Ernest Bersot [1816-1880]) hívják. A Collegium 1910. évi átadására ezt a tavacskát is megépítették, mert jelképesen összetartó erejét fontosnak tartották. A helye, kialakítása máig fellelhető volt a Collegium kisebb, belső „rózsakertjében”, de a felépítmény a háború alatt a bombatalálat, majd a kommunista felszámolás miatt megsemmisült – nem úgy, mint Párizsban. Az UNESCO Eötvös-rendezvény keretében ezt a kis tavat és környezetét állítottuk vissza és avattuk fel a hazájuk legkiemelkedőbb kiválósági intézményeinek (ENS Paris és Eötvös Collegium) otthon adó polgármesterek és a külföldi intézmények vezetőinek jelenlétében. A kerti tóról készült fényképet e beszámoló mögött csatoljuk.

Köszönjük Polgármester Úr és Újbuda Önkormányzatának támogatását, amely a tó visszaépítésnek pénzügyi fedezetét biztosította.

Budapest, 2019. szeptember 24.

Dr. Horváth László
elnök

Eötvös Collegiumért Alapítvány

„Az Eötvös Collégiumért
Alapítvány — Foundation
for the Eötvös College”
BUDAPEST

ELTE EÖTVÖS JÓZSEF
COLLEGIUM
DR. HORVÁTH LÁSZLÓ
IGAZGATÓ

H-1118 Budapest, Ménesi út 11-13
Tel.: +36 1 460 4481 • Fax.: +36 1 209 2044
E-mail: titkarsag@eotvos.elte.hu • horvathl@eotvos.elte.hu
Honlap: <http://honlap.eotvos.elte.hu>

(3) A Magyar Francia Ifjúsági Alapítvány (MFIA) 2019. évi támogatása francia anyanyelvi lektor fogadására Franciaországból

t/toborz1920prof2

INFORMATIONS POUR L'ENSEIGNANT FRANÇAIS

enseignement supérieur
2019/2020

à renvoyer à la FFHJ avant le 5 mars 2019
par courrier électronique ET par la poste

PRÉSENTATION DE L'ÉTABLISSEMENT

Nom hongrois de l'établissement :

ELTE Eötvös József Collegium

Traduction, en français, du nom de l'établissement :

Adresse : rue : **Ménesi**
ville : **Budapest**
téléphone : **06 1 460 44 81**
courriel : **titkarsag@eotvos.elte.hu**

numéro : **11-13**
code postal : **1118**
fax :

La direction (directeur, etc.) est-elle francophone ?
oui

Nom hongrois du Département d'accueil (tanszék, lektorátus, stb...) :
Sauvageot Francia Műhely

Traduction, en français, du nom du Département d'accueil :
Atelier Sauvageot

Adresse (si différente de celle de l'établissement) :

rue :
ville :
téléphone :
courriel :

numéro :
code postal :
fax :

Nom du Directeur du Département : **Dr. László HORVÁTH**

Nom prénom (*en lettres majuscules*) de l'enseignant-coordonateur, responsable de l'accueil de l'enseignant français :

Adresse à laquelle le coordinateur peut être contacté en été :
courriel

Nombre d'enseignants de français : 2

Nombre total d'étudiants apprenant le français au Département d'accueil : 45-50

Depuis quand le français est-il enseigné dans l'établissement ? : 1895

Quel type de cours l'enseignant donnera-t-il ?

☒ cours de FLE (niveau : A1-C2)

☒ français sur objectif spécifique (domaine(s) : littérature, civilisation)

☐ cours d'une discipline non linguistique (laquelle :)

☐ autre (précisez :)

Statut de la langue française dans l'établissement :

☒ 1ère langue obligatoire

☐ examen de langue obligatoire en fin de cursus :

☐ degré élémentaire

☒ degré moyen

☒ degré supérieur

☐ option

TRAVAIL DE L'ENSEIGNANT FRANÇAIS :

Dans combien de groupes interviendra-t-il ?

AURA-T-IL ACCES	OUI / NON / CONDITIONS ?
- à la photocopieuse ?	oui
- à une imprimante ?	oui
- à un tableau blanc interactif ?	non
- à une salle informatique ou multimédia ?	oui

Afin d'avoir une description précise du travail demandé avec **chaque groupe**, vous trouverez ci-joint un tableau, **une ligne du tableau correspondant à un groupe**.

Organisation du travail avec le collègue hongrois :

1/a dans les groupes où l'enseignant interviendra :

Y a-t-il des différences de niveau entre chaque groupe ?

☒ oui ☐ non

Y a-t-il des différences de niveau au sein d'un même groupe ?

☐ oui ☒ non

remarques :

1/b l'enseignant français sera l'unique professeur de français d'un ou plusieurs groupes ?

☒ oui ☐ non si oui, combien de groupes ? 3
remarques :

2/a l'enseignant français et le collègue hongrois partageront-ils les horaires d'un ou plusieurs groupes :

☒ oui ☐ non si oui, combien de groupes : 2

2/b l'enseignant français devra-t-il suivre le programme établi par l'établissement et/ou par le collègue hongrois ?

☒ oui ☐ non

remarques :

2/c l'enseignant français sera-t-il libre d'élaborer ses cours, ses activités avec ces groupes ?

☒ oui ☐ non

- serait-il obligé de le faire ? ☒ oui ☐ non

remarques :

3/ l'enseignant français devra-t-il utiliser un manuel ou s'inspirer de documents libres ? **Il devra utiliser un manuel.**

4/a l'enseignant français sera-t-il amené à noter les élèves ? **oui**

4/b les évaluations faites par l'enseignant français seront-elles prises en considération ? Si oui, quel pourcentage de la note finale ? **oui 100%**

Relations avec un établissement partenaire français ou francophone :

l'établissement a-t-il un contact en France ? ☒ oui ☐ non

si non, cherche-t-il un contact ? ☐ oui ☐ non

nature du contact existant : Erasmus

Relations avec les institutions françaises et francophones de Hongrie :

L'établissement a-t-il des contacts réguliers avec l'Institut français de Budapest ? Si oui, quel est votre interlocuteur principal ?

oui

L'établissement a-t-il des contacts avec le Centre Interuniversitaire d'Etudes Françaises (CIEF) ?

oui

Les étudiants de l'établissement sont-ils régulièrement informés des activités mises en place par le CIEF ?

oui

L'établissement a-t-il déjà participé à des événements culturels ou des conférences organisés par l'Institut français de Budapest ou par une des Alliances françaises du pays ? Si oui, quelle année, quel événement et pour combien d'étudiants ?

Oui, colloques annuels à l'Institut Français

L'enseignant de la FFHJ pourra-t-il librement mettre en place des visites à l'Institut français de Budapest, au CIEF et ailleurs avec ses étudiants ?

oui

Y a-t-il un budget précis prévu pour les sorties des étudiants dont l'enseignant français pourra bénéficier ?

non

Relations de votre municipalité avec une municipalité française ou d'un pays francophone :

si oui, avec quelle(s) ville(s), quelle(s) région(s) :

non

nature des contacts :

Activités liées à l'enseignement du français (théâtre, ciné-club, etc.) durant l'année 2018/2019 :

Activités liées à l'enseignement du français: participation attendue de l'enseignant français au sein du Département/ Lectorat en 2019/2020 :

Type d'activités :

☐ association(s) estudiantine(s) ☐ ciné-club ☐ activités théâtrales

☐ excursions/encadrement de voyages ☐ chorale

☒ autre activité existante, précisez : relecture et correction des travaux universitaires

Activités à réaliser seul ou en partenariat avec d'autres enseignants ?

Activités déjà mises en place ou leur création est en projet ?

Matériel mis à la disposition de l'enseignant français :

projecteur de diapositives : ☒ oui ☐ non

ordinateur en salle de cours : ☐ oui ☒ non

connexion internet en salle de cours : ☒ oui ☐ non

salle informatique pour y faire des cours : ☐ oui ☒ non

lecteur de CD : ☒ oui ☐ non

téléviseur : ☐ oui ☒ non

TV5 : ☐ oui ☒ non

autres chaînes de tv françaises : ☐ oui ☒ non

lecteur de DVD ☐ oui ☒ non

Matériel utilisable en cours : vidéoprojecteur, lecteur CD

Bibliothèque du Département/Lectorat :

combien de volumes :

combien d'ouvrages en français : 500-1000

combien d'ouvrages pédagogiques : 500-1000

combien d'ouvrages de littérature : 500-1000

combien de dictionnaires/ encyclopédies : 300-500

Abonnement à des journaux/ magazines français : -

Vidéothèque / Cdtèque : -

Autre possibilité d'emprunter des documents dans la ville (Alliance, autre) ?

Présence prévue de lecteurs étrangers en 2019/2020 (autres que français) :

x oui

☐ non

si oui, quelles nationalités : italien, grec

LOGEMENT

Description précise du logement mis à la disposition de l'enseignant français :

(NB. si vous n'êtes pas encore en mesure de répondre à ces questions, nous vous serions reconnaissants de bien vouloir contacter la Fondation dès que vous saurez quel sera le logement de l'année 2019/2020. **La description du logement est très importante pour la présentation du poste au candidat français !** Une description réaliste évitera bien des déceptions et réclamations à la rentrée !)

superficie (en m2) : 25-30 m2

nombre de pièces : 1

téléphone :

x oui

☐ non

☐ en voie d'installation

internet :

x oui

☐ non

☐ en voie d'installation

machine à laver automatique :

x oui

☐ non

fridaire :

x oui

☐ non

cuisinière :

x oui

☐ non

micro-ondes :

x oui

☐ non

TV :

☐ oui

x non

lecteur de DVD :

x oui

☐ non

Possibilité pour l'enseignant d'y vivre avec son éventuel conjoint ? **oui**

Possibilité d'aménager la décoration ? **oui**

Situation du logement dans la ville (centre, banlieue, etc.) : **centre**

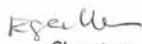
Situation de la ville : Présence d'espaces verts, d'équipements sportifs, culturels : **quartier de résidentiel à proximité des moyens de transport**

Situation du logement par rapport à l'établissement (proche, éloigné,...) et moyen de transport pour s'y rendre : **logement sur place**

Présence régulière du propriétaire ? : **non**

oui

Commentaires, attentes particulières :

Signature
du
Professeur-coordonateur

Signature et cachet
du
Chef du Département

Enseignement supérieur
TABLEAU PAR GROUPE
 2019/2020

Groupe	Age des étudiants	Nombre d'étudiants	Nombre total d'heures de français de ce groupe par semaine	Combien d'heures de français assurées par l'enseignant de la FFHJ par semaine ?	Quel est le type d'évaluation : ▪ note semestrielle ▪ examen de fin d'année ▪ autre (précisez)	Niveau de connaissance du français : ▪ débutant ▪ faux-débutant ▪ intermédiaire ▪ avancé
Groupe A2	18-22	15	4	2	note semestrielle examen de fin d'année	faux débutant/intermédiaire (niveau A2-B1)
Groupe B1	18-22	15	4	2	note semestrielle examen de fin d'année	intermédiaire (niveau B1-B2)
Groupe B2/C1	18-22	15	4	2	note semestrielle examen de fin d'année	avancé
Atelier fr. civilisation	18-22	8	2	2	note semestrielle	avancé
Atelier fr. poésie	18-22	8	2	2	note semestrielle	avancé

Groupe	Indiquez la nature des cours à dispenser par l'enseignant français :	Dans le cas où l'enseignant français dispense des cours de français de spécialité :
Groupe A2	- conversation / grammaire / civilisation / littérature / phonétique - préparation aux examens d'Etat de langue autres (précisez) - matériel et documents disponibles sur place grammaire et conversation	- précisez les domaines - précisez s'il s'agit d'un enseignement de vocabulaire spécialisé - précisez s'il s'agit de l'enseignement d'une matière en français
Groupe B1	grammaire et conversation préparation aux examens d'Etat de langue (niv. B2)	
Groupe B2/C1	grammaire et conversation préparation aux examens d'Etat de langue (niv. C1)	
Atelier fr. civilisation	civilisation	documents choisis par l'enseignant
Atelier fr. poésie	poésie	documents choisis par l'enseignant

(4) Az Olasz Külügyminisztérium pályázata a collegiumi olasztanítás támogatására

*Istituto Italiano di Cultura di Budapest
Budapesti Olasz Kultúrintézet*

Prot. n. : 677/B/1

Budapest, 02/09/2019

Prof.ssa Ágnes Ludmann
Collegio József Eötvös
1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

Oggetto: Cap. 2619 P.G. 2, ES. FIN. 2019. Contributi alle università ungheresi.

Riferimento: MSG. DGSP VII n. 011920020190703

Gentile Professoressa Ludmann,

ho il piacere di informarLa che, a seguito della richiesta inoltrata da codesta Università, il Ministero degli Affari Esteri italiano ha concesso – con provvedimento ancora in fase di perfezionamento – un contributo di € 2.500,00 (duemilacinquecento euro) per il Suo Istituto. La liquidazione della somma concessa avverrà non appena sarà concluso l'iter procedurale.

A tal proposito Le chiedo già ora di trasmettere, con la massima cortese urgenza, all'Istituto Italiano di Cultura i dati bancari presso i quali accreditare la liquidazione della somma concessa, non appena essa verrà a noi trasferita. Le ricordo inoltre che, anche al fine di poter presentare domanda di contributo il prossimo anno accademico, è indispensabile far pervenire per tempo a questo Istituto anche la relazione sull'utilizzazione dei contributi concessi e sull'efficacia della loro utilizzazione.

Con l'occasione, Le trasmetto i miei più cordiali saluti.

L'Addetto Reggente
Dott. Gian Luca Borghese

(5–6) Az Osztrák Kulturális Forum pályázatai – *Quelle und Deutung és a bizantinológiai előadás- és szemináriumsorozatok*

PROJEKTANTRAG

Einreichsstelle	Österreichisches Kulturforum Budapest / ÖKF z.Hdn. Direktorin Mag. Regina Rusz 1068 Budapest Benczúr utca 16 Tel.: 0036 1 4133590
Antragssteller	Name: Dr. László Horváth Direktor, ELTE Eötvös-József-Collegium Adresse: 1118 Budapest, Ménesi út 11–13 Telefon: (00 36 1) 460 44 81 Mobil: (00 36 20) 918 80 84 E-Mail: horvathl@eotvos.elte.hu
Projekt	Art der Veranstaltung: Blockseminar Titel: Kritische Textedition frühneuzeitlicher deutschsprachiger Handschriften in österreichischen Handschriftenbeständen
geplanter Zeitpunkt und Ort	Datum: Mai 2019 (Montag–Donnerstag, täglich zwischen 17.00–21.00 Uhr) Ort: ELTE Eötvös-József-Collegium 1118 Budapest, Ménesi út 11–13 Germanistisches Seminar (Festsaal)
ausführliche Projekt-beschreibung	Kursleiterin: Dr. Katrin Janz-Wenig (Wiss. Mitarbeiterin der Abteilung Schrift- und Buchwesen des Instituts für Mittelalterforschung der Österreichischen Akademie der Wissenschaften) Beschreibung der geplanten Lehrveranstaltung und Begründung des Antrags:

Im Rahmen der Zusammenarbeit des Germanistischen Seminars des EC mit der Abteilung Schrift- und Buchwesen des Instituts für Mittelalterforschung der Österreichischen Akademie der Wissenschaften fand mit der Leitung von Abteilungsleiterin Dr. Christine Glaßner zum ersten Mal 2009 ein Paläographie-Einführungsseminar für Germanistikstudent/innen am Eötvös-Collegium statt, gefolgt von weiteren, bis heute insgesamt fünf Projekt-/Forschungsseminaren unter Mitwirkung der wissenschaftlichen Mitarbeiter/innen des IMAFO Dr. Nikolaus Czifra, Dr. Maria Theisen, Dr. Irina von Morzé, Dr. Katrin Janz-Wenig – vor allem zum groß angelegten Projekt des Germanistischen Seminars an einer kritischen Textedition des umfangreichen, aus insgesamt neun deutschsprachigen Handschriften bestehenden Textkorpus der Überlieferung einer bairisch-österreichischen Übersetzung des Werks *Opusculum tripartitum* des Pariser Theologen Johannes Gerson aus dem 15. Jahrhundert.

Dank dieser Forschungsseminare (nebst einer seit zwölf Semestern bis heute kontinuierlich stattfindenden *Opusculum*-Seminarreihe im Germanistischen Seminar) konnte im November 2016 mit der freundlichen Unterstützung des ÖKF Budapest auch eine synoptische, zweisprachige (lateinisch-frühneuhochoch-deutsche) Edition des Gerson-Werkes mit drei deutschen Textfassungen und einer umfangreicheren Begleitstudie herausgegeben werden.¹

In diese bereits etablierte Seminarreihe zur Paläographie und Kodikologie deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit möchten wir 2019 auch dem Aspekt der mikrophilologischen Arbeit an früh- bis spätmittelalterlichen Handschriften einen gebührenden Platz einräumen und planen als nächste Veranstaltung ein viertägiges Blockseminar in insgesamt 4×4 Unterrichtsstunden zu den Grundlagen der texteditorisch-textkritischen Arbeit im Allgemeinen und zum

¹ *Drei deutschsprachige Handschriften des Opusculum tripartitum des Johannes Gerson. Synoptische Ausgabe der Fassungen in den Codices StB Melk, Cod. 235, StB Melk, Cod. 570 und Innsbruck, ULB Tirol, Cod. Serv. IB 3.* Hgg. von B. Sára (=EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit II.1). Budapest: Eötvös-József-Collegium 2016.

Opusculum-Textkorpus im Besonderen – in erster Linie für Germanisten, aber auch für Studierende anderer Fachrichtungen (Historiker, Alt- und Neuphilologen etc.) am Eötvös-Collegium.

Die Editionswissenschaftlerin Frau Dr. Katrin Janz-Wenig, Wissenschaftliche Mitarbeiterin der Abteilung Schrift- und Buchwesen an der ÖAW (Vortragende bei der letzten Quelle und Deutung-Tagung des EC im April 2018),² wäre gern bereit, Student/innen des EC bzw. der ELTE in die Grundlagen dieser Forschungsdisziplin einzuführen und nebst einem Überblick über die wichtigsten Aspekte der texteditorischen Bearbeitung (spät)mittelalterlicher deutschsprachiger Handschriften auch über ihre neuesten Forschungsergebnisse zu berichten, darüber hinaus unser gemeinsames, im Herbst 2018 begonnenes Seminarprojekt für die philologische Aufarbeitung einer deutschsprachigen Handschrift aus Padova (Biblioteca Universitaria, Ms. 711) weiterzuführen.

Mit aufrichtigem Dank für die bisherige Unterstützung unserer Veranstaltungen und der Arbeit des Germanistischen Seminars durch das ÖKF Budapest möchten wir Sie hiermit ersuchen, die Finanzierung folgender Reise- und Unterkunftskosten für den geplanten Aufenthalt von Dr. Katrin Janz-Wenig zu übernehmen:

Beantragte Förderung	Reisekosten:	(Wien–Budapest–Wien) 65 €
	Unterkunft:	4 Nächte × ca. 50 € = 200 €
	Honorar:	---
	Transport:	---
	Versicherung:	---
	Sonstiges:	---
Gesamtbudget	ca. 265 €	
(unter Angabe anderer Förderer bzw. Eigenbeitrag)		

² Vgl. hierzu die bislang erschienenen vier Tagungsbände aus den Vorträgen der *Quelle und Deutung*-Konferenzreihe: *Quelle und Deutung I–IV. Beiträge der Tagungen Quelle und Deutung I–IV am 27. November 2013, am 26. November 2014, am 25. November 2015 und am 23. November 2016*. Hgg. von B. Sára (= EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit I.I–IV). Budapest: Eötvös-József-Collegium 2014, 2015, 2016 u. 2018.

Mitwirkende aus Österreich	Dr. Katrin Janz-Wenig (Wien, ÖAW)
Weitere Mitwirkende aus Österreich	---
Sonstige Mitwirkende	Mag. Balázs Sára, Leiter des Germanistischen Seminars am Eötvös-József-Collegium
Datum des Antrags	22. Januar 2019
PROJEKTANTRAG	
Einreichsstelle	Österreichisches Kulturforum Budapest / ÖKF z.Hdn. Direktorin Mag. Regina Rusz 1068 Budapest Benczúr utca 16 Tel.: 00 36 1 4133590
Antragssteller	Name: Dr. László Horváth Direktor, ELTE Eötvös-József-Collegium Adresse: 1118 Budapest, Ménesi út 11-13 Telefon: (00 36 1) 460 44 81 Mobil: (00 36 20) 918 80 84 E-Mail: horvathl@eotvos.elte.hu
Projekt	Art der Veranstaltung: orlesungssitzung und Konferenz der Ungarischen Byzantinologischen Gesellschaft und Blockseminar zur Altphilologie Titel: Papyrologisches Praktikum geplanter Zeitpunkt und Ort Datum: 6.-9. Mai 2019 Ort: ELTE Eötvös-József-Collegium, Bollók-János-Seminar für Klassische Philologie 1118 Budapest, Ménesi út 11-13
ausführliche Projekt-beschreibung	Kursleiter: Univ.-Prof. Dr. Hermann Harrauer, Dr. Claudia Kreuzsaler Beschreibung der geplanten Lehrveranstaltung und Begründung des Antrags:

Univ-Prof. Dr. Hermann Harrauer (Hofrat Dir. i. R. der Papyrus-sammlung und des Papyrusmuseums der Österreichischen National-bibliothek) konnte anlässlich einzelner Vorlesungssitzungen der Gesellschaft ungarischer Byzantinisten dank der freundlichen Unterstützung des ÖKF bereits in den Jahren 2015 und 2016, zuletzt – zusammen mit Frau Dr. Claudia Kreuzsaler – im November 2017 je einen Fachvortrag und ein Blockseminar übernehmen.

Prof. Harrauer und Frau Dr. Kreuzsaler wären auch dieses Jahr gerne bereit, bei der geplanten nächsten Konferenz der Ungarischen Byzantinologischen Gesellschaft im Mai 2019 einen Vortrag zu halten (Sektionen: 1. Romane und Heilige zwischen Byzanz und dem Abendland; 2. Aus dem Bereich der Papyrologie: Juristische und sonstige Kuriosa), sowie eine dreitägige Seminarreihe zu neueren Forschungsergebnissen der Papyrologie für die Student/innen des Bollók-Seminars für Altphilologie am Eötvös-Collegium zu leiten.

Seit gut einem Jahrzehnt unterstützt und betreut Prof. Harrauer unsere Student/innen in ihren papyrologischen Forschungen, einschließlich der Sichtung, Aufarbeitung und internationaler Veröffentlichung bislang nicht edierter Papyri und nahm und nimmt regelmäßig an der Byzanz und das Abendland-Konferenzreihe des EC teil. Wie es im EC-Jubiläumsband Lustrum vom Professor selbst formuliert worden ist, hat er im EC immer wieder begabte, interessierte und motivierte Studierende der Altphilologie gefunden, mit denen er jederzeit gerne gemeinsame Projekte betreibt und deren eigenständige Forschungen er seit geraumer Zeit äußerst engagiert unterstützt. (http://cseri.web.elte.hu/lustrum/harrauer_EC100.pdf).

Wir möchten das Österreichische Kulturforum Budapest hiermit ersuchen, die Finanzierung folgender Reise- und Unterkunftskosten für einen viertägigen Budapester Aufenthalt von Herrn Prof. Harrauer und Frau Dr. Kreuzsaler im Mai laufenden Jahres zu übernehmen:

Beantragte Förderung

Reisekosten:	(Wien–Budapest–Wien) $2 \times 65 \text{ €} = 130 \text{ €}$
Unterkunft:	insgesamt $2 \times 3 \text{ Nächte} \times \text{ca. } 50 \text{ €} = 300 \text{ €}$
Honorar:	---
Transport:	---
Versicherung:	---
Sonstiges:	---

Gesamtbudget 430 €

(unter Angabe anderer Förderer bzw. Eigenbeitrag)

Mitwirkender aus Österreich

Univ.-Prof. Dr. Hermann Harrauer (Wien)
 Hofrat Dir. i. R. der Papyrussammlung
 und des Papyruseums der
 Österreichischen Nationalbibliothek

Dr. Claudia Kreuzsaler (Wien)

Dozentin am Institut für Alte Geschichte
 und Altertumskunde, Papyrologie und
 Epigraphik der Universität Wien

Weitere Mitwirkende aus Österreich ---

Sonstige Mitwirkende

Dr. Tamás Mészáros

Leiter des Bollók-János-Seminars für
 Klassische Philologie des EC

Vortragende:

Prof. Dr. Peter Schreiner

Prof. Dr. Gerhard Thür

Univ.-Doz. Dr. László Horváth

Dr. Andrea Ghidoni

Dr. Emese Egedi-Kovács

Dr. Katalin L. Delbó

Dr. Eleni Volonaki

Dr. Dóra E. Solti

Dr. Balázs Kiss

Dr. Ágnes Mihálykó

Dr. Lajos Berkes

Mag. Janka Júlia Horváth

Mag. Dominika Kovács

Datum des Antrags

23. Januar 2019

(7–9) VIII. Eötvös Természettudományi Tábor

SZAKMAI BESZÁMOLÓ 2019

VIII. Eötvös
Természettudományos
Tábor

BEMUTAKOZÁS

„Legyen a magyarok között is sok igazi tudós, és jó lesz a tanítás nálunk is, bármiként állapítanak meg a majdan tartandó ankétok annak rendszerét.” (Eötvös Loránd, 1899)

Ahogy azt számos nemzetközi és hazai tanulmány megfogalmazta, a természettudományos tárgyak népszerűsége a középiskolás diákok körében egyre csökken, ami magával vonja a természettudományi szakok népszerűségvesztését is. Mindez történik annak ellenére, hogy a jövő legfontosabb problémáinak megválaszolásához (élelmezési gondok, vízellátás, megújuló energia stb.) a jól megalapozott természettudományos ismeretek elengedhetetlenek. A középiskolás diákok megszólítása, figyelemfelkeltése legkönnyebben a hozzájuk legközelebb álló korcsoporton keresztül valósulhat meg, ezért az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Természettudományi Kara (TTK) és Informatikai Kara (IK) az ELTE Eötvös József Collegiummal vállvetve arra vállalkozott, hogy egy nyári tábor keretében 67 felvételi döntés előtt álló középiskolást megismertessenek az ELTE természettudományos képzéseivel. Az ELTE TTK és IK kimagasló eredményességének záloga a hallgatóinak a sokszínűsége, ezért ennek szellemében a tábor során a természettudományos ismeretterjesztő programok mellett hangsúlyt fektettünk a kulturális művelődésre és az aktív kapcsolódásra egyaránt.

A tábor célja a fenti idézetben megfogalmazott lelkesedés támogatása, illetve a természettudományok iránti elköteleződés megerősítése, hogy a lelkesedésük a tudomány iránti alázattal és kitartással párosuljon.

A résztvevőket főleg a 10–11. évfolyam tanulói közül válogattuk ki. A táborba való jelentkezéshez a pályázó diákoknak egy-egy esszé témát kellett kidolgozniuk a tábor szervezői által kiírt témákból, amelyek érintik a biológia, kémia, matematika, fizika, földrajz-földtudomány és informatika aktuális kérdéseit. A témakörök általában nem tartoztak a középiskolai törzsanyaghoz, a feldolgozásuk izgalmas

kihívást, de egyáltalán nem leküzdhetetlen akadályt jelentett az érdeklődő középiskolás diákok számára. Habár a tábor ismeretanyaga túlmutatott a középiskolai tananyaggon, nem kívánta azt messzemenően felülmúlni, inkább kontextusba helyezte és elmélyítette a már meglevő ismereteket.

A tábor során különböző pedagógiai módszereket ötvöztünk. Egyes, a saját területükön kiváló szakemberek által tartott előadások inkább az ismeretek frontális átadását szolgálták. Nagy hangsúlyt fektettünk a kiscsoportos műhelymunkára, amely során természettudományos készségeket (logikai gondolkodás, problémamegoldás, érvelési készségek) tudunk célzott módon fejleszteni. Ez utóbbiban erőteljesen építettünk az ELTE TTK és IK felsőbb éves hallgatóira, doktoranduszaira és fiatal kutatóira – és természetesen az ő tapasztalataikra.

Az Eötvös Természettudományos Tábor kiemelt haszna a diákság számára, hogy a tábor alatt hasonlóan érdeklődő és tehetséges diákokkal ismerkedhettek meg, és köthettek életre szóló barátságokat, emellett személyes kapcsolatot alakítottak ki a kurzuszvezető egyetemistákkal és fiatal kutatókkal, ami elősegítheti a későbbiekben az egyetemen a beilleszkedésüket és tudományos előmenetelüket.

Az igényes szakmai programok mellett szabadidős tevékenységeket is kínáltunk a diákoknak, volt sport, kirándulás (a diákok egy részének terepgyakorlat) és közös táborútz bográcsosással.

Reményeinknek megfelelően a tábor résztvevőit pozitívan tudtuk befolyásolni a felvételi döntésük meghozatalában, és nagy arányban szándékoznak az ELTE vagy más tudományegyetemek természettudományos szakjaira jelentkezni.

SZAKMAI PROGRAMOK

A tábor résztvevői hat szekcióba jelentkezhetek: **biológia, fizika, földrajz, informatika, kémia**, illetve **matematika**, ezeknek megfelelően vettek részt a munkában. A tábori ismeretátadás a délelőtti közös és szekciós előadások, illetve a délutáni laborok és műhelyfoglalkozások alkalmával történt. A programok az ELTE Eötvös József Collegium tantermeiben, az ELTE Lágymányosi Kampusz Északi és Déli tömbjeinek laborjaiban és termeiben, az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpontban, valamint Kövesligethy Radó Szeizmológiai Observatóriumban kaptak helyet. Ezeken az alkalmakon kívül kiemelt közös program volt a szombati kirándulás, amely során a gyermekvasutazást követően a diákok a Budai-hegységben túráztak a szervezőkkel. Az előadók, labor- és gyakorlatvezetők szekciónként (időrendben):

PLENÁRIS ELŐADÓK

Cserti József:	Hogyan mérte meg Eötvös Loránd a mérhetetlenül kicsit?	Kun Ádám:	Zombik és vámpírok: az elméleti biológia alkalmazási lehetőségei az ökológiában és járványtanban
Erdős Zoltán:	Geomorfológia – a természettudományok metszetében	Pongrácz Péter:	Miért bosszantja az embereket a kutyaugatás? Hangvisszajátszásos kísérletek
Rovó Petra:	A pókselyemtől a bioműanyagokig, avagy 300 millió év evolúció margójára	Schlett Katalin:	Hogyan tanulnak az idegsejtek a Petri-csészében
Müller Viktor:	Mi az élet? Definiálható-e az élő állapot?	Molnár Tamás és Fülöp Máté:	Biokémia gyakorlat
Ifj. Szántay Csaba:	Milyen a „jó” kutató? (A gyógyszeriparban és azon túl)		

BIOLÓGIA

Kovács M. Gábor, Knapp G. Dániel és Imrefi Ildikó:	Mikológia gyakorlat
Csizmadia Tamás:	Sejtes önemésztő folyamatok vizsgálata ecetmuslica lárvális és prepupális nyálmirigyében

FIZIKA

Jenei Péter:	Diffrakció és annak modern alkalmazásai
Groma István:	Jelenségek a forgó földön, Eötvös effektus
Csótó Attila:	Emberközpontú Világegyetem?
Horváth Dezső:	Részecskefizika
Somlai László:	Gravitációs hullámok
Hamar Gergő:	Részecskefizikai detektorok és részecskefizika labor

Hartmann Péter:	Alacsony hőmérsékletű plazmafizika
Szilágyi Edit:	Gyorsító látogatás
Vizi Pál:	Úrfizika
Berta Dénes, Kormányos Hanna, Mezősi Máté, Plaszkó Noel és Vass Máté:	Modern fizika laboratórium – előkészítő foglalkozás
Visontai Dávid és Fogl László:	Modern fizika labor

FÖLDRAJZ-FÖLDTUDOMÁNY

Varga Péter:	Látogatás a Szeizmológiai Obszervatóriumban
Lenkey László:	Hogyan segíti a geofizika a régészetet?
Sági Tamás:	Közzettan laborgyakorlat
Pál Márton:	Geotúra, geotúratérkép – avagy járjunk egyet a Balaton-felvidéken!
Győri Róbert:	A trianoni békeszerződés és a földrajztudomány
Harman-Tóth Erzsébet:	Látogatás az ELTE Ásvány- és Közettárban
Gyuris Ferenc:	Kína globális gazdasági hatalommá válásának okai és korrlátai - gazdaságföldrajzos szemmel
Breuer Hajnalka és Leelössy Ádám:	Látogatás a Meteorológiai Tanszéken

INFORMATIKA:

Kocsis Ábel:	Ötlettől a valóságig – a Startuppokról
Krupinszki Balázs és Varga Balázs:	Programozás ciklus és változók nélkül – Haskell
Busa Máté:	Maximális folyam – minimális vágás
Luksa Norbert:	Gépek DNS-e
Molnár-Sáska Gábor:	Tőzsdejáték ¹
Nagy Vendel:	Mesterséges intelligencia miniverseny

KÉMIA

Kiss Éva:	Nanorészecskék, nanotechnológia
Dénesné Rác Krisztina, Kolos Zsuzsanna, Szabados Ágnes:	Szervetlen kémiai laborgyakorlat
Tóth Gergely:	Hűtés, fűtés, termodinamika
Kóczán György:	Vékonyréteg kromatográfiai laborgyakorlat
Zihné Perényi Katalin:	Analitikai kémiai laborgyakorlat
Šiška Dávid:	Szerves kémiai labor-előkészítő foglalkozás
Bánóczi Zoltán, Dudás Ádám, Láng Emma, Nemes Anikó:	Szerves kémiai laborgyakorlat

MATEMATIKA:

Scheffler Gergő:	Bevezetés a topológiába
Bondici László:	Bevezető pénzügyi matematika: derivátívaárazás diszkrét időhorizonton
Keliger Dániel:	Bevezetés az információelméletbe
Kós Géza:	Csomók és elektromágnesesség
Daróczi Sándor:	Vektorterek és alkalmazásai
Frenkel Péter:	A kockakettőzés lehetetlensége
Molnár-Sáska Gábor:	Tőzsdejáték ¹
Bóka Dávid:	Statisztikai módszerek a mérnöktudományokban
Szakács Lili Kata:	Diszkrét matematikai feladatok

JELMAGYARÁZAT:

¹: Az Informatika és a Matematika szekciók közös előadása

PROGRAMOK – TÚL A TUDOMÁNYON

A szervezők ügyeltek a szabadidős programok megfelelő arányára is – hogy a diákok a szakmai programokra megőrizhessék szellemi frissességüket. Ennek egy része szabadtéri program volt, a másik hangsúlyosabb része beltéri esemény.

A **KÜLTÉRI ESEMÉNYEK** kezdete az **ismerkedési est** volt, mely a Collegium udvarán lévő kültéri sportpályán zajlott le. Ezen program során megismerhették a résztvevők egymást, illetve a szervezőket. A kültéri pályán a tábor teljes időtartama alatt lehetett sportolni a rendelkezésre álló szabadidő alatt. Az utolsó este a **bográcsozás** és közös kikapcsolódás, valamint a táborzáró buli jegyében zajlott.

A szerdai nap estjén a táborozók a szervezőkkel felsétáltak a **Gellért-hegyre**, illetve környékén barangoltak és nézték meg az építészeti és természeti nevezetességeit, valamint a Gellért-hegy tetejéről nyíló gyönyörű panorámát csodálhatták meg.

Péntek délután a tábor közösen látogatott el az ELTE **Füvészkertjébe**, ahol egy körbevezetés során a részt vevő diákok rövid áttekintést kaptak az ott lévő számtalan növényfajról.

A szombati napon **közös kirándulás** volt, mely során a táborozók utazhattak a gyermekvasúton, majd azt követően bejárták a Budai-hegységet. A túrát a rossz időjárási előrejelzések miatt lerövidítettük, így a délután folyamán más fakultatív programokon vehettek részt a táborozók (séta a Szabadság-hídra, számháború, társasjátékozás). A délután másik nagy programja az akadályverseny csapatfeladata volt.

A **BELTÉRI ESEMÉNYEK** – az előadások mellett – a Collegium futball-pályáján minden este futball folyt vegyes csapatokban, emellett a diákok csocsózhattak, és társasjátékokkal játszhattak a szemináriumi termekben. Külön **társasjáték – és sportest** volt kedden, ahol az említett lehetőségeken túl *Just Dance* is biztosította az új ismeretségek elmélyítését.

Csütörtök este a táborozók egy **kötetlen beszélgetés** keretében kérdezhatték a tábor szervezőit az egyetemi és collegiumi életéről. Ezen felül a szervezők hasznos tanácsokkal látták el a táborozókat a továbbtanulással és a külföldi tanulással kapcsolatban is.

A tábor során a diákok hét-nyolcfős csapatokat alkottak, és egy **Csapatvetélkedőn** kamatoztathatták a táborban megszerzett tudásukat. A vetélkedő keretei között több állomáson kellett a csapatoknak végigmenniük. A feladatok megoldásához nem csupán a lexikális tudásukra volt szükségük, hanem általános műveltségükre és kreativitásukra is. A feladatok során a csapattagok jobban megismerhették egymást. A vetélkedő eredményhirdetésére a tábor zárásakor került sor, ahol minden táborozó büszke lehetett csapata teljesítményére.

TÁBORI ÉLETKÉPEK (I.)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Fényképek jegyzéke:

1. Ismerkedési est
2. Ismerkedési est
3. Társasjáték- és sportest
4. Társasjáték- és sportest
5. Társasjáték- és sportest
6. Csoportkép a Citadellánál
7. Csütörtöki beszélgetés

TÁBORI ÉLETKÉPEK (II.)

8.

9.

10.

11.

12.

13.

Fényképek jegyzéke:

8. Pihenés a Fűvészkertben
9. Fűvészkert
10. Túrázás
11. Számháború a Gellért-hegyen
12. Hídépítés
13. Akadályverseny
14. Csoportkép a vasárnapi napfelkelténél

14.

TALÁLKOZÁS A TUDOMÁNNYAL... (I.)

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

Fényképek jegyzéke:

- 15. Plenáris előadás közben
- 16. Mikológia gyakorlat
- 17. Fizika szekció gyakorlat közben
- 18. Szervetlen kémiai laborgyakorlat
- 19. Fizika szekció előadás közben
- 20. Informatika szekció gyakorlat közben
- 21. Földrajz szekció előadás közben

TALÁLKOZÁS A TUDOMÁNNYAL... (II.)

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

Fényképek jegyzéke:

- 22. Erdős Zoltán előadása
- 23. Földrajz szekció előadás közben
- 24. Biológia szekció előadás közben
- 25. Matematika szekció előadás közben
- 26. VRK laborgyakorlat
- 27. Informatika szekció gyakorlat közben
- 28. Matematika szekció előadás közben

TALÁLKOZÁS A TUDOMÁNNYAL... (III.)

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

Fényképek jegyzéke:

- 29. Rovó Petra előadása
- 30. Modern fizika laborgyakorlat
- 31. Szerves kémiai laborgyakorlat
- 32. Müller Viktor előadása
- 33. Ifj. Szántay Csaba előadása
- 34. Biokémia gyakorlat
- 35. Tőzsdejáték

A TÁBORBAN RÉSZT VEVŐ ELŐADÓK

KÖZÖS PROGRAMOK

KÖSZÖNTŐT MONDOTT

Horváth László, PhD, habilitált egyetemi docens, ELTE BTK, Ökortudományi Intézet, Görög Tanszék, az Eötvös József Collegium igazgatója, a Tábor fővédnöke

Sziklai Péter, DSC, tanszékvezető egyetemi tanár, ELTE TTK, Matematikai Intézet, Számítógéptudományi Tanszék, az ELTE TTK megbízott dékánja

Kozsik Tamás, PhD, egyetemi docens, ELTE IK, Programozási Nyelvek és Fordítóprogramok Tanszék, az ELTE IK tudományos és innovációs ügyek dékánhelyettese, műhelyvezető, Eötvös József Collegium, Informatikai műhely

PLENÁRIS ELŐADÓK

Cserti József, DSc, egyetemi tanár, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Komplex Rendszerek Fizikája Tanszék

Erdős Zoltán, PhD, tudományos segédmunkatárs, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Geofizikai és Űrtudományi Tanszék

Rovó Petra, PhD, egyetemi docens, Faculty of Chemistry and Pharmacy, Department of Chemistry, Ludwig-Maximilians-University, München

Müller Viktor, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Növényrendszertani, Ökológiai és Elméleti Biológiai Tanszék

Ifj. Szántay Csaba, DSc, osztályvezető, Richter Gedeon NyRt., Kutatási Analitikai Főosztály, Szerkezetkutatási Osztály

BIOLÓGIA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Kun Ádám, PhD, tudományos főmunkatárs, MTA-ELTE Elméleti Biológiai és Evolúciós Ökológiai Kutatócsoport, Budapest és tudományos főmunkatárs, Ökológiai Kutatóközpont, Tihany

Schlett Katalin, PhD, egyetemi docens, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Élettani és Neurobiológiai Tanszék

GYAKORLATVEZETŐK

Knapp G. Dániel, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Növény-szervezet-tani Tanszék

Kovács M. Gábor, PhD, habilitált tanszékvezető egyetemi docens, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Növény-szervezet-tani Tanszék

Imrefi Ildikó, PhD hallgató, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Növény-szervezet-tani Tanszék

Csizmadia Tamás, PhD, tudományos segédmunkatárs, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Anatómiai, Sejt- és Fejlődésbiológiai Tanszék

Pongrácz Péter, PhD, egyetemi docens, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Etológia Tanszék

Molnár Tamás, egyetemi tanársegéd, ELTE TTK, Biológiai Intézet, Biokémiai Tanszék

Fülöp Máté, biológus MSc hallgató, ELTE TTK, Biológiai Intézet, MTA-ELTE Lendület Bioinformatikai Kutatócsoport

FIZIKA SZEKCIÓ*ELŐADÓK*

Jenci Péter, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Anyagfizikai Tanszék

Groma István, DSc, egyetemi tanár, tanszékvezető, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Anyagfizikai Tanszék

Csótó Attila, DSc, egyetemi tanár, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Atomfizikai Tanszék

GYAKORLATVEZETŐK

Berta Dénes, fizikus MSc hallgató, ELTE TTK, Fizikai Intézet

Kormányos Hanna, fizika BSc hallgató, ELTE TTK, Fizikai Intézet

Mezősi Máté, fizikus MSc hallgató, ELTE TTK, Fizikai Intézet

Plaszko Noel, fizika BSc hallgató, ELTE TTK, Fizikai Intézet

Vass Máté, fizikus MSc, ELTE TTK, Fizikai Intézet

Fogl László, mérnök-oktató, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Biológiai Fizika Tanszék

Visontai László, PhD, tudományos munkatárs, ELTE TTK, Fizikai Intézet, Anyagfizikai Tanszék

MTA WIGNER FK KUTATÓI

Horváth Dezső, DSc, főosztályvezető, tudományos tanácsadó, MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont, Részecskefizikai Főosztály

Somlai László, PhD hallgató, MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont

Hamar Gergő, PhD, tudományos munkatárs, MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont, Részecske- és Magfizikai Intézet, Nagyenergiás Fizikai Osztály

Hartmann Péter, PhD, tudományos főmunkatárs, csoportvezető, MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont, Szilárdtestfizikai és Optikai Intézet, Komplex Folyadékok Osztálya

Szilágyi Edit Olga, DSc, csoportvezető, osztályvezető fizikus, tudományos tanácsadó, MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont, Részecske- és Magfizikai Intézet, Nukleáris Anyagtudományi Osztály

Vizi Pál Gábor, kutató, MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont, Részecske- és Magfizikai Intézet, Űrfizikai és Űrtechnikai Osztály

FÖLDRAJZ SZEKCIÓ*ELŐADÓK*

Varga Péter, DSc, szeizmológus, Kövesligethy Radó Szeizmológiai Observatórium

Lenkey László, PhD, egyetemi docens, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Geofizikai és Űrtudományi Tanszék

Pál Márton, okleveles térképész, ELTE IK
Győri Róbert, PhD, habilitált tanszékvezető egyetemi docens, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Tanszék, műhelyvezető, Mendöl Tibor Földrajz-Földtudomány-Környezettudomány műhely, Eötvös József Collegium

Gyuris Ferenc, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Regionális Tudományi Tanszék

Breuer Hajnalka, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Meteorológiai Tanszék

GYAKORLATVEZETŐK

Sági Tamás, PhD, tanársegéd, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Közet-tani és Geokémiai Tanszék

Harman-Tóth Erzsébet, geológus-muzeo-lógus, igazgató, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Természettajzi Mú-zeum

Leelőssy Ádám, PhD hallgató, tudományos segédmunkatárs, ELTE TTK, Földrajz- és Földtudományi Intézet, Meteorológiai Tan-szék

INFORMATIKA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Kocsis Ábel, programtervező informatikus BSc hallgató, ELTE IK

Busa Máté, programtervező informatikus BSc hallgató, ELTE IK

Luksa Norbert, programtervező informati-kus MSc hallgató, ELTE IK

Molnár-Sáska Gábor, PhD, executive director, Morgan Stanley¹

GYAKORLATVEZETŐK

Krupinszki Balázs, programtervező infor-matikus BSc hallgató, ELTE IK

Varga Balázs, programtervező informatikus BSc hallgató, ELTE IK

Nagy Vendel, programtervező informatikus MSc, ELTE IK

KÉMIA SZEKCIÓ

ELŐADÓK

Kiss Éva, DSc, egyetemi tanár, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Fizikai Kémiai Tanszék

Tóth Gergely István, PhD, egyetemi do-cens, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Fizikai Kémiai Tanszék

Šiška Dávid, kémia BSc hallgató, ELTE TTK, Kémiai Intézet

GYAKORLATVEZETŐK

Dénesné Rác Kriszta, PhD, műszaki ok-tató, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Kémiai Tanszék

Kolos Zsuzsanna, PhD, műszaki oktató, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Ké-miai Tanszék

Szabados Ágnes, PhD, egyetemi docens, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szervetlen Ké-miai Tanszék

Kóczán György, PhD tudományos munka-társ, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Zihné Perényi Katalin, PhD, egyetemi ad-junktus, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Analit-ikai Kémiai Tanszék

Bánóczy Zoltán, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Dudás Ádám, PhD hallgató, ELTE TTK, Hevesy György Kémia Doktori Iskola

Láng Emma, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

Nemes Anikó, PhD, tudományos segédmun-katárs, ELTE TTK, Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék

MATEMATIKA SZEKCIÓ*ELŐADÓK*

Schefler Gergő, matematika BSc, ELTE
TTK, Matematikai Intézet

Bondici László, PhD hallgató, ELTE TTK,
Matematikai Intézet

Keliger Dániel, matematika BSc, ELTE
TTK, Matematikai Intézet

Kós Géza, PhD, egyetemi adjunktus, ELTE
TTK, Matematikai Intézet, Analízis Tanszék

Daróczi Sándor, matematika BSc hallgató,
ELTE TTK, Matematikai Intézet

Frenkel Péter, PhD, egyetemi adjunktus,
ELTE TTK, Matematikai Intézet, Algebra és
Számelmélet Tanszék

Molnár-Sáska Gábor, PhD, executive
director, Morgan Stanley¹

JELMAGYARÁZAT:

¹: Az Informatika és a Matematika szekciók
közös előadása

Természettudományos tábor

A TÁBOR SZERVEZŐI

FŐSZERVEZŐ

Barabás Gergő, angol–kémia tanár szakos hallgató, ELTE BTK
termudtabor@eotvos.elte.hu

SZEKCIÓFELELŐSÖK

BIOLÓGIA

Filipszki László, biológia–kémia tanár szakos hallgató, ELTE TTK
Garamszegi Péter, biológia BSc, ELTE TTK

FIZIKA

Plaszko Noel, fizika BSc hallgató, ELTE TTK

FÖLDRAJZ

Németi Kornél, földtudomány BSc, ELTE TTK

SZERVEZŐK, SEGÍTŐK

Bányai Vidor, biológia BSc
Berta Dénes, fizikus MSc hallgató
Busa Máté, programtervező informatikus BSc hallgató
Daróczi Sándor, matematika BSc hallgató
Imrefi Ildikó, biológia PhD hallgató
Kékesi Attila, biológia–fizika tanár szakos hallgató
Kocsis Ábel, programtervező informatikus BSc hallgató
Kormányos Hanna, fizika BSc hallgató
Krupinszki Balázs, programtervező informatikus BSc hallgató
Luksa Norbert, programtervező informatikus MSc hallgató
Major András, fizika BSc
Mezősi Máté, fizikus MSc hallgató

ADMINISZTRÁCIÓ

Juhász Daniella, ügyvivő-szakértő

FŐSZERVEZŐ-HELYETTES

Horicsányi Attila, fizikus MSc, ELTE TTK

INFORMATIKA

Nagy Vendel, programtervező informatikus MSc, ELTE IK

KÉMIA

Barabás Gergő, főszervező, angol–kémia tanár szakos hallgató, ELTE BTK
Šiška Dávid, kémia BSc hallgató, ELTE TTK

MATEMATIKA

Keliger Dániel, matematika BSc, ELTE TTK

Pintér Richárd, matematika–fizika tanár szakos hallgató
Pusztai Árpád, kémia BSc hallgató
Scheffler Gergő, matematika BSc
Stodola Bálint, földrajz–történelem tanár szakos hallgató
Szakács Lili Kata, matematika BSc hallgató
Szebik Huba, biológus MSc hallgató
Tamás Bálint, biológia BSc hallgató
Telek András, kémia BSc
Térmeget Anita, kémia BSc
Varga Balázs, programtervező informatikus BSc hallgató
Vass Máté, fizikus MSc
Zsilák Borbála, biológus MSc hallgató

Noszkó Ilona Éva, gazdasági ügyintéző

Zrupkó Erika, gondnok

A TÁBORBAN RÉSZT VEVŐ DIÁKOK

BIOLÓGIA SZEKCIÓ

Ambrus Barbara, ELTE Apáczai Csere

János Gyakorló Gimnázium és Kollégium

Bedő Glória Vivien, Czuczor Gergely

Bencés Gimnázium és Kollégium, Győr

Erdősi Boglárka, 14. Kerületi Teleki

Blanka Gimnázium, Budapest

Érsek Rebeka, ELTE Trefort Ágoston

Gyakorló Gimnázium

Gelencsér Viktória, Türr István Gimnázium

és Kollégium, Pápa

Hulman Tímea, ELTE Radnóti Miklós

Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló

Gimnázium

Károlyi Anna Georgina, Batthyány Lajos

Gimnázium, Nagykanizsa

Papp Dóra, I. Kerületi Szilágyi Erzsébet

Gimnázium, Budapest

Petrus Andrea, Sashegyi Arany János Általános

Iskola és Gimnázium, Budapest

Pintér Barnabás, ELTE Radnóti Miklós

Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló

Gimnázium

Prokics Hanna Luca, ELTE Radnóti Miklós

Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló

Gimnázium

Sebestény Márton, Könyves Kálmán

Gimnázium, Budapest

Szabó Péter Levente, Budapesti Fazekas

Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

Thuróczy Viktória Lyanh, Eötvös József

Gimnázium, Budapest

FIZIKA SZEKCIÓ

Bokor Endre, Budapesti Fazekas Mihály

Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

Csécsi Marcell Dániel, Földes Ferenc

Gimnázium, Miskolc

Fiam Regina Nóra, Orosházi Táncsics

Mihály Gimnázium Szakgimnázium és

Kollégium

Fülepí Dávid, Salgótarjáni Bolyai János

Gimnázium

Kegyes-Brassai Eszter Kinga, XIV. kerületi

Szent István Gimnázium, Budapest

Kolos Zakariás, Green Valley High

School Henderson NV

Ludányi Levente, SZTE Gyakorló Gimnázium

és Általános Iskola

Mócza Tamás István, Dunakeszi Radnóti

Miklós Gimnázium

Sebestyén Márton Levente, Budapest Farsori

Evangélikus Gimnázium

Somogyi Boglárka Zsófia, Baár-Madas

Református Gimnázium, Budapest

Szabó Vencel, Jedlik Ányos Gimnázium,

Budapest

Terbák Enikő Krisztina, Selye János

Gimnázium, Komárom

Zsiga Tamás, Neumann János Gimnázium,

Szakgimnázium és Kollégium, Eger

FÖLDRAJZ-FÖLDTUDOMÁNY SZEKCIÓ

Csillag Dóra, Dabasi Táncsics Mihály

Gimnázium

Gyöngyösi Sára, Budapesti Szent István

Gimnázium

Karl Mátyás, Tolnai Lajos Gimnázium,

Gyöngyös

Kiss Zsófia, Friedrich Schiller Gimnázium

és Kollégium, Pilisvörösvár

Kun Barka, Vörösmarty Mihály Gimnázium,

Budapest

Kutasi Zsófia, Jurisich Miklós Gimnázium

és Kollégium, Kőszeg

Rittmann Helga, Bonyhádi Petőfi Sándor

Evangélikus Gimnázium

Szabados Noémi, SZTE Gyakorló Gimnázium

és Általános Iskola

Varga Noémi-Emese, Református Gimnázium,

Szatmárnémeti

INFORMATIKA SZEKCIÓ

Békési Péter, Zalaegerszegi Zrínyi Miklós

Gimnázium

Boda Gergely, Óbudai Árpád Gimnázium

Horcsin Bálint, Németh László Gimnázium,

Budapest

Lieb Hanna-Georgina, Kölcsey Ferenc

Főgimnázium, Szatmárnémeti

Nagy Richard-Antonio, Ady Endre Elméleti Liceum, Nagyvárad

Tóth Zolta, Zalaegerszegi Kölcsey Ferenc Gimnázium

KÉMIA SZEKCIÓ

Bodor Iván, Katona József Gimnázium, Kecskemét

Drótos Kinga, Eötvös József Gimnázium, Budapest

Ferencz Fruzsina, Óbudai Árpád Gimnázium

Gellény Szaboles Marcell, Szegedi Deák Ferenc Gimnázium

Kancz Mónika, Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium

Klamancsek György, Sárospataki Református Gimnázium

Klebercz Tímea, Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari Környezetvédelmi és Informatikai Szakgimnáziuma

Kun Eszter, Szentendrei Móricz Zsigmond Gimnázium

Marton Júlia Kata, Batthyány Lajos Gimnázium, Nagykanizsa

Mócza Levente András, Dunakeszi Radnóti Miklós Gimnázium

Molnár Sára, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

Papp Daniella, Svetozar Markovic Gimnázium, Szabadka

Pásztor András, Sárospataki Református Gimnázium

Tóth Kristóf, Balassagyarmati Balassi Bálint Gimnázium

Tóth Máté, Batthyány Lajos Gimnázium, Nagykanizsa

Tóth Nóra, Katona József Gimnázium, Kecskemét

Tőzsér Ádám, Alternatív Közgazdasági Gimnázium, Budapest

Tulik Bálint István, Ceglédi Kossuth Lajos Gimnázium

MATEMATIKA SZEKCIÓ

Farkas Boróka, Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium Kollégium és Általános Iskola

Hargitai Melissza Angyalka, Tóth Árpád Gimnázium, Debrecen

Moharos Laura, Tatabányai Árpád Gimnázium

Nguyen-Phuong Thao Vy, Budapesti Fazekas Mihály Gimnázium

Osztényi József, Katona József Gimnázium, Kecskemét

Pólik Ádám, Gödöllői Református Liceum

Szente Péter, Batthyány Lajos Gimnázium, Nagykanizsa

TÁMOGATÓINK, PARTNEREINK

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Eötvös József Collegium

ELTE Természettudományi Kar

ELTE Informatikai Kar

MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont

ELTE Karrierközpont

ELTE TTK Hallgatói Alapítvány

RICHTER GEDEON

Richter Gedeon Nyrt.

MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont

Morgan Stanley

Morgan Stanley

Nemzeti Kulturális Alap

Nemzeti Tehetség Program

Emberi Erőforrások Minisztériuma

<http://termtudtabor.eotvos.elte.hu>

*Hálás köszönettel tartozunk az **Eötvös József Collegium**, az **ELTE TTK** és **IK**, a **Természetrajzi Múzeum** (Ásvány- és Kőzettár), a **Füvészkert**, a **Kövesligethy Radó Szeizmológiai Observatórium** és az **MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont** munkatársainak, amiért áldozatos munkájukkal segítették az Eötvös Természettudományos Tábor megszervezését és sikeres lebonyolítását.*

*Köszönjük az anyagi támogatást a **Morgan Stanley**-nek, a **Nemzeti Kulturális Alap**nak, a **Nemzeti Tehetség Program**nak és a **Richter Gedeon Nyrt.**-nek.*

Budapest, 2019. augusztus 16.

Fényképek: Barabás Gergő, Bondici László, Kékesi Attila, Tamás Bálint, Varga Balázs, Zsilák Borbála

A borítóképről hiányzó szervezők nevei:

Bondici László, Busa Máté, Garamszegi Péter, Kocsis Ábel, Kormányos Hanna, Krupinszki Balázs, Nagy Vendel, Plaszkó Noel, Pusztai Árpád, Scheffler Gergő, Szabik Huba, Tamás Bálint, Telek András, Térmeg Anita, Vass Máté, Zsilák Borbála

Szerkesztette: Barabás Gergő

Lektorálta: Varga Balázs

Elérhetőség: termtudtabor@eotvos.elte.hu, <http://termtudtabor.eotvos.elte.hu>

(10) Eötvös Loránd-emlékév pályázat

Verte és forgalmazza:
Minted and distributed by
Magyar Pénzverő Zrt. / *Hungarian Mint Ltd.*

Értékesítés / *Sales:*
☎: +36-1-800-8110, +36-1-800-8111
e-mail: coins@hu.inter.net

Érmebolt / *Coin shop:*
1054 Budapest, Báthory u. 7.

H-P / Mon.– Fri. 9–15³⁰
kivéve / *except* Cs / Thurs 9–17³⁰

www.penzvero.hu
www.coins.hu

MAGYAR PÉNZVERŐ ZRT.
HUNGARIAN MINT

(11) Magyar Bizantinológiai Társaság NEA-KK-18-SZ-0147 EC könyvkiadás

Szakmai beszámoló

Kérjük, mutassa be a támogatott program kapcsán elért fontosabb eredményeket, írja le, hogy a megvalósított program célja és eredményei a pályázatban tervezetthez képest módosultak-e, és ha igen, mennyiben (az eltérés módja és indoka)!

A Magyar Bizantinológiai Társaság társszervezésében megvalósult *Byzanz und das Abendland VI.* nemzetközi konferencia a NEA-KK-18-SZ-0147 azonosítójú pályázatban vállalt szakmai színvonalon zajlott le. Az elnyert támogatásról a rendezvény után értesültünk, így az áprilisban megrendezett konferenciával kapcsolatos kiadásokat át kellett tervezni. A konferencia résztvevőinek étkeztetésére, utaztatására, és a plakátok, meghívók előállítására kért és kapott összegeket nem tudtuk felhasználni, ezért kérelmeztük, hogy az ezekre nyert összegeket a pályázatban vállalt egyéb tételekre, a nemzetközi tagdíj befizetésére és a Társaság honlapjának elkészítésére, valamint a konferencia eredményeinek bemutatására, az előadásokból szerkesztett kötetek nyomdai előkészítésére fordíthassuk. Jóváhagyott módosítási kérelmünk alapján a pályázat költségvetési soraiban szereplő összegek az alábbiak szerint módosultak: A3: 500 000 Ft; A5: 0 Ft; A7: 130 000 Ft; C2: 543 070 Ft. Az elszámolási végösszeg (a fel nem használt 26 930 Ft visszautalása után) 1 173 070 Ft (az elnyert 1 200 000 Ft helyett). A kapott támogatást ennek megfelelően használtuk fel:

A tudományos eredmények népszerűsítése jegyében elkészült két idegen nyelvű kötet digitális változata. A könyvek Pdf-formátumban letölthetők a Magyar Bizantinológiai Társaság honlapjáról: <http://mbt.eotvos.elte.hu/index.php/on-line/> illetve <http://mbt.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2019/04/Les-Nouvelles-Muses.pdf>.

A pályázati támogatásnak köszönhetően 2018-ban és 2019-ben is teljesíteni tudtuk a nemzetközi szövetség felé a 200 EUR-ós tagdíj befizetését. Társaságunk a tagság által fizetett tagdíjakon kívül egyéb bevételi forrással eddig nem rendelkezett, így a pályázat segítségével ezt nem tudtuk volna megtenni, és ezzel elvesztettük volna jogunkat a nemzetközi ügyekbe való beleszólásra.

A legnagyobb segítséget a Magyar Bizantinológiai Társaság saját honlapjának elkészítésére nyert támogatás jelentette, melynek segítségével régi adósságunkat sikerült törleszteni: a Nemzetközi Szövetség részéről régi elvárás, hogy a nemzeti társaságok saját honlappal rendelkezzenek. A Magyar Bizantinológiai

Társaság ennek segítségével valósíthatja meg célkitűzését: a bizantinológia tudományterületén belül elért hazai és külföldi eredmények népszerűsítését. A honlapra feltöltött segédanyagok eligazodást nyújtanak az érdeklődőknek, és a honlap segítségével a szélesebb közönség számára is hírt adhatunk a tudományszakot érintő legfontosabb eseményekről.

Kérjük, mutassa be, hogy a pályázata megvalósításával a szervezet milyen társadalmi szükségletet elégített ki, valamint annak társadalmi hatását.

A nemzetközi tagdíj – pályázat által lehetővé tett – befizetésével a Magyar Bizantinológiai Társaság élvezheti azokat az előnyöket, amelyeket a nemzetközi szövetség kíván a tagországoknak: a Társaság révén a fiatal magyar kutatóknak (PhD-hallgatóknak) lehetősége nyílik arra is, hogy a soron következő nemzetközi kongresszus (tetemes) részvételi díjához a nemzetközi szövetségnél ösztöndíjra pályázzanak.

Azáltal, hogy a nemzetközi konferencia előadásainak szerkesztett változata felerült a világhálóra, a közzét tudományos eredmények, s a közzététét lehetővé tevő szervezet, a Magyar Bizantinológiai Társaság is világszerte ismertté lett. A nagy hagyományokkal rendelkező, és korábban komoly nemzetközi elismertségnek örvendő magyar bizantinológiai kutatások számára ez döntő lépés volt, s szerkesztés része azon törekvésünknek, és több éves fáradozásunknak, hogy – hosszú szünet után – ismét aktív részesei lehessünk a nemzetközi bizantinológiának.

Kérjük, mutassa be, hogy a jelen pályázat hogyan járult hozzá a szervezet működéséhez (pl. szervezet fenntarthatósága különös tekintettel a foglalkoztatás fenntartására és bővítésére, önkéntesek bevonására)!

A Magyar Bizantinológiai Társaság a Nemzetközi Bizantinológiai Szövetség (L'Association Internationale des Études Byzantines) tagszervezeteként működik. A nemzeti társaságok a Szövetség felé 200 EUR éves tagdíjat kötelesek fizetni. Ennek befizetése feltétele a Szövetség rendezvényein (5 évente közgyűléssel egybekötött nemzetközi kongresszus a tagság által megszavazott színhelyen, a köztes időszakban – a kongresszusok utáni 2. évben – közgyűlés Athénban) való aktív részvételnek. A tagdíjat nem fizető országok képviselői elvesztik szavazati jogukat a szövetséget érintő kérdésekben (tisztségviselők választása, kongresszusok helyszínének kijelölése, bizottságok választása, folyóiratok alapítása, tudományos projektek létrehozása, stb.), nem szólhatnak bele a bizantinológia

tudományának nemzetközi alakulásába. A Magyar Bizantinológiai Társaság tagságának tagdíjfizetéséből a nemzetközi tagdíjat nem tudjuk előteremteni, ezért a pályázati támogatás, melyből 2018-ra és 2019-re is teljesíteni tudtuk tagdíjfizetési kötelezettségünket, létfontosságú volt a Társaság számára.

A L'Association Internationale des Études Byzantines elvárja a tagszervezetektől (így az MBT-től is), hogy honlapot működtessenek. A nemzetközi szövetség a nemzeti társaságok honlapjait figyelve 2017 vége óta havi rendszerességgel jelenteti meg hírlevelét (szerkesztők: Sergei Mariev [München/ Mainz] és Annick Peters-Custot [Nantes]) az aktuális események (pl. ösztöndíjkiírások, konferenciák, stb.) megosztására. Hogy ebbe a nemzetközi információáramlásba bekerülhessünk, mindenképpen szükségünk volt saját honlapra, mely az alábbi címről érhető el: <http://mbt.eotvos.elte.hu/>

A Magyar Bizantinológiai Társaság a magyar közönség számára (a tagtársakat hivatalos meghívóban értesítve, a szélesebb publikumot a Társaság saját honlapján kívül egyéb szervezetek és intézmények körlevelei által invitálva) felolvasóüléseken és könyvbemutatókon prezentálja a bizantinológiai kutatásokat. Ezeknek szerves részét képezik a *Byzanz und das Abendland* konferenciák, melyeknek társszervezője a Társaság. A nemzetközi konferenciasorozat minden évben kb. 60 idegen nyelvű előadást tartalmaz, ezekből válogatunk minden évben 5 kötetre valót (Graeca/Byzantina, Gallica, Germanica, Italica, Hellenica). Minden évben komoly gondot jelent a könyvek előállítási költségének előteremtése. A pályázat segítségével a Társaságot érintő kötetek tördelési munkálatait, nyomdai előkészítését tudtuk finanszírozni.

Rövidítve:

A Magyar Bizantinológiai Társaság a L'Association Internationale des Études Byzantines tagszervezeteként működik. A nemzeti társaságok a Szövetség felé 200 EUR tagdíjat kötelesek fizetni. Ennek befizetése feltétele a Szövetség rendezvényein való aktív részvételnek. A tagdíjat nem fizető országok képviselői elvesztik szavazati jogukat a szövetséget érintő kérdésekben (tisztviselők, bizottságok választása, kongresszusok helyszínének kijelölése, folyóiratok alapítása, tudományos projektek, stb.), nem szólhatnak bele a bizantinológia tudományának nemzetközi alakulásába. A Társaság tagságának tagdíjfizetéséből a nemzetközi tagdíjat nem tudjuk előteremteni, ezért a pályázati támogatás, melyből 2018-ra és 2019-re is teljesíteni tudtuk tagdíjfizetési kötelezettségünket, létfontosságú volt a Társaság számára.

A Nemzetközi Szövetség elvárja a tagszervezetektől, hogy honlapot működtessenek. A Szövetség a nemzeti társaságok honlapjait figyelve 2017 vége óta havi rendszerességgel jelenteti meg hírlevelét az aktuális események megosztására. Hogy ebbe a nemzetközi információáramlásba bekerülhessünk, mindenképpen szükségünk volt saját honlapra, mely az alábbi címről érhető el: <http://mbt.eotvos.elte.hu/>

A Magyar Bizantinológiai Társaság a magyar közönség számára (a tagtársakat hivatalos meghívóban értesítve, a szélesebb publikumot a Társaság saját honlapján kívül egyéb szervezetek és intézmények körlevelei által invitálva) felolvasóületeken és könyvbemutatókon prezentálja a bizantinológiai kutatásokat. Ezeknek szerves részét képezik a *Byzanz und das Abendland* konferenciák, melyeknek társszervezője a Társaság. A nemzetközi konferenciasorozat minden évben kb. 60 idegen nyelvű előadást jelent, ezekből válogatunk minden évben – szekciók szerint – 5 kötetre valót. Minden évben komoly gondot jelent a könyvek előállítási költségének előteremtése. A pályázat segítségével a Társaságot érintő kötetek tördelési munkálatait, nyomdai előkészítését tudtuk finanszírozni.

Mutassa be, hogy a program milyen helyi közösségi igényeket szolgál, teremt, őriz, hogyan segíti, erősíti, építi a kohéziót!

A Magyar Bizantinológiai Társaság honlapján keresztül a magyar bizantinológusok, de az érdeklődő nagyközönség is naprakészen értesülhet a tudományszakhoz kötődő rendezvényekről, kiállításokról, kutatási lehetőségekről, pályázatokról. Utóbbiak jelentősége felbecsülhetetlen, mert a hazai bizantinológiai tárgyú szakirodalom- és adatbázisállomány sajnos tetemes lemaradásban van a nemzetközi tudományossághoz képest, korszerű eredményeket ezért csak a külföldi szakkönyvtárakban kutatva érhetnek el a magyar bizantinológusok. A Társaság az Eötvös Collegium Byzantium Központjával közösen rendezi meg minden évben a *Byzanz und das Abendland* nemzetközi konferenciát. A rengeteg szervezési feladat mellett a költségek megosztásában is igyekszik részt vállalni. Nagy segítséget jelentett, hogy a 2018-as konferencia előadásai-ból szerkesztett kötet nyomdai előkészítése a Magyar Bizantinológiai Társaság NEA-pályázatának költségvetéséből valósulhatott meg.

A konferenciaköteteket a következő (2019. november) konferencián mutatjuk be, ünnepélyes keretek között. A rendezvényeknek az adott nyelvterület egyik

budapesti kultúrintézete ad otthont. A Bizánccal kapcsolatos előadásokból szerkesztett kötetek bemutatását az Österreichisches Kulturforum és az Institut français de Budapest támogatása teszi lehetővé; az együttműködés az év során egyéb kulturális események kapcsán is folyamatos volt.

Mutassa be a program legérdekesebb történetét/eseményét a program egy résztvevőjének személyes tapasztalatai alapján.

Egyelőre középiskolás diák vagyok, de történelem, vagy művészettörténet szakos egyetemi tanulmányokat szeretnék végezni. Felvételi kérelmemet az ELTE-re kívánom beadni, és kacérkodom a gondolattal, hogy az Eötvös Collegium bejáró státuszú hallgatója legyek. Hogy minél felkészültebben érkezhessek a felvételire, rendszeresen tanulmányozom az intézmények honlapjait. Így figyeltem fel az Eötvös Collegium Byzantium Központjának oldalán Takács Imre előadására: Bizánc és Magyarország a művészettörténet szemszögéből: keleti tárgyak és eszmék importja az Árpád-korban.

A felolvasóülést a Magyar Bizantinológiai Társaság szervezte, és nagy lelkesedéssel ültem be a terembe, mert régóta foglalkoztat a Bizánci Birodalom történelme, kultúrája, melyekről a középiskolás tananyagban sajnos nagyon keveset tanultunk. Az előadás nagy részét tette ki a magyar Szent Korona problematikája, amely – amennyire eddigi olvasmányaim alapján meg tudom ítélni – mind a magyar mind a külföldi kutatók számára máig megoldatlan maradt. Takács Imre előadásában több ponton vitatkozott a kérdéskör talán legismertebb magyar kutatójával, Tóth Endrével is. Külön öröm volt számomra, hogy az előadás után igazi parázs vitát hallhattam a hallgatóság több tagja és az előadó részvételével. A tudományos diskurzus még inkább meghozta kedvemet a kutatáshoz, és megerősítette elhatározásomat, hogy a jövőben a középkorral (esetleg Bizánccal?) foglalkozzam.

(12) *Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl*
NKFIH NN 124539 (témavezető: Horváth László)

Az elért eredmények rövid ismertetése:

A kutatócsoport tagjai egy nemzetközi konferenciát szerveztek (Inter Colloquia – Byzantino-occidentalia – Budapest, 2019. május 6–9. lásd <http://byzantium.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/Inter-Colloquia-%E2%80%93-Byzantino-occidentalia.-Internazionale-Konferenz-und-Lehrveranstaltung-Programm.pdf>).

A kutatócsoport tagjai 13 konferencia-előadást tartottak (ebből 9-et idegen nyelven) és 17 közlemény jelent meg a pályázat hivatkozásával (ebből 4 önálló könyv vagy szerkesztett mű [2 idegen nyelvű, illetve bilingvis]), egy pedig hivatkozás nélkül. Mivel a nagy nemzetközi konferenciasorozat (Byzanz und das Abendland) hatodik rendezvényére a pályázati támogatás megítélésének időpontja miatt 2018 áprilisában került sor, és a konferencia-köteteket a mindenkor következő konferencián (2019. november 25–28.) mutatják be, az elmúlt kutatási időszakban az Antiquitas Byzantium Renascentia sorozat (<http://byzantium.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/on-line/>) konferencia-kötetei papír alapon még nem jelentek meg. A résztvevők a kitűzött kutatási tervük megvalósításában időarányosan haladtak. Az alábbiakban az egyes kutatási résztémákban elért eredmények leírása áll.

Horváth László témavezető a nemzetközi kapcsolatrendszer nemcsak a konferencia háttérében álló kiterjedt szakmai együttműködések fenntartásával (időközi konzultációk, vendégelőadások stb.), hanem a magyarországi nemzeti kultúrképviseltek intenzív és folyamatos bevonásával is erősítette. Egyéni kutatásaiban befejezte az Artúr-mondakör egyetlen görög leágazásaként ismert Öreg lovag költemény kritikai kiadását és átfogó elemzését és azt önálló, kétnyelvű monográfiában jelentette meg. A klasszikus ókorra vonatkozó kutatási eredményeiből (Hypereidés és az athéni bírósági gyakorlat stb.) egy-egy magyar és idegen nyelvű előadást tartott, és két-két idegen nyelvű és magyar nyelvű tanulmányt (illetve könyvfjezetet) valamint egy konferencia-beszámolót publikált.

Tóth Iván a *Syngraphé historión* című történeti munka magyar fordítását véglegesítette, emellett tovább vizsgálta Kritobulos historiográfiájának sajátos

vonásait: jellemábrázolás és *enargeia*. II. Mehmed portréjának megrajzolásánál Kritobulos nemcsak a klasszikus és az általa igen jól ismert történetírókra Hérodotosra vagy Thukydidesre támaszkodik, de Arrhianos Nagy Sándor-ábrázolásából és az epikus hagyományból is sokat merít; bizonyos szövegrészek pedig a szónoki előgyakorlatok (*progymnasmata*) hatásáról tanúskodnak. Másfelől Kritobulos az ún. *enargeiát* valóban mesterien használja történeti leírásaiban. Még a modern olvasó számára is élvezetessé és átélhetővé tette történeti elbeszélését. Ezen retorikai és történetírói módszerek feltárása mellett azt is tanulmányozta, hogy ezek az „irodalmi díszítmények” mennyire befolyásolták vagy éppen torzították a történeti események hiteles ábrázolást.

Egedi-Kovács Emese a kutatási év során az Ivion 463-as kétnyelvű kódex ógörög főszövegének teljes átírását végezte el (135 folium). Az átírt szöveget kritikai apparátussal látta el, és kollacionálta a Robert Volk féle kiadásban szereplő kéziratok, valamint két további, Volk által nem idézett kódex olvasataival (vat. gr. 2087; vat. gr. 2115). A kutatási év során megjelent tanulmányaiban a kódex görög szövegének jelentősebb olvasatait közli, összevetve azokat az ófrancia változattal, és az ezekből levonható megfigyeléseket, következtetéseket összegzi. Vizsgálta továbbá a kódexben szereplő *Barlám*-regény egyéb érdekes szöveghelyeit is, amelyek mára elveszett, késő antik, illetve bizánci művekre utalnak, azokból idéznek (Aristeidész: *Apológia*; Theodóros Graptos: *Kynolykos*), ami újabb értékes adatokkal szolgál az ivioni kézirat ismeretlen fordítójának társadalmi, kulturális hovatartozásával, valamint a fordítás történeti és társadalmi összefüggéseivel kapcsolatban. A publikációk mellett egy-egy idegen nyelvű és magyar nyelvű konferencia-előadást tartott és egy kötetet szerkesztett. A *Nemzetközi Artúr Társaság* (SIA) és a *Nemzetközi Udvari Irodalom Társaság* (SILC) magyarországi referenseként gyűjtötte a magyar kutatók publikációit.

Mészáros Tamás a Laonikos Chalkokondylés szövegkiadás előmunkálatai során digitális fényképfelvételek alapján több kézirat részleges vagy teljes kollációját végezte el. Kettős célt követett: (1) a Darkó Jenő-féle mértékadó kiadásban fel nem használt kéziratok értékének megállapítása és új olvasatok gyűjtése, illetve (2) a Darkó-féle *stemma codicum* revíziója. Megállapította, hogy a Vaticanus Graecus 1890 számos helyen a kiadásnál jobb szöveget hagyományozott, a kézirat közel áll a kollációs példánynak tekinthető Parisinus Graecus 1781-hez. Részletesen elemezve az ún. „Germania-exkurzust” (II, 14-16), a földrajzi

nevek esetében több új filológiai megoldást talált. Két magyar nyelvű és egy idegen nyelvű tanulmányt publikált.

T. Mihálykó Ágnes a doktori értekezésből készült könyve véglegesítésén dolgozott, amely a pályázat hivatkozását feltüntetve (előszó) a Mohr Siebeck kiadónál megjelent. A könyv a liturgikus papiruszok forráscsoportját tárgyalja, amelyek a késő antik Egyiptom keresztény liturgiájának legfontosabb forrásai. Emellett az oszlói papiruszok új kötetébe készülő szövegkiadásain dolgozott, amelyek közül egyet az Inter Colloquia konferencián bemutatott. Megkezdte a liturgikus imák korpuszának vizsgálatát, amelynek keretében a szentek és angyalok segítségével hívását dolgozta fel, mindezt a nemzetközi papirológiai kongresszuson mutatta be. Két nemzetközi és egy magyar konferencia-előadást tartott, monográfiája mellett három idegen nyelvű tanulmányt publikált.

Solti Dóra a korai Aischinés-szöveghagyomány feltárása során kollacionálta az 52 ismert ókori papirusz- és pergamentöredéket. Felállított egy hipotézist a corpus keletkezésének időrendjéről és körülményeiről, valamint az Aischinés-hagyománynak a Démostenés-hagyományhoz való viszonyáról, és ezeket az eredményeket több nemzetközi konferencián ismertette. A szöveghagyományra és a szövegkritikára vonatkozó szakirodalom alapján létrehozta a „Bibliographia Locorum” adatbázist, amely a három beszéd minden egyes fejezete esetében tartalmazza a rá vonatkozó szakirodalmat. Részt vett és előadott 3 nemzetközi és egy magyarországi konferencián.

L. Delbó Katalin Nikétas Eugenianos *Drosilla és Chariklész* című regénye kapcsán az olvasóközönség kérdését elemezte. Kimutatta, hogy korántsem helytálló az az általános vélemény, hogy Eugenianos művéből hiányozna a játékosság, hiszen épp az irodalmi hagyománnyal való sajátos játéka (az interpretációs síkok öszszemosása) teszi lehetővé, hogy kiszélesítse a befogadók körét. A *schedographiai* megközelítés bizonyította, hogy a bizánci regényeket, így Eugenianos művét is, a nyelvi oktatásban is használták. A regény valamennyi *progymnasma*-betéte *schedosként* (is) funkcionálhatott. Így a diákokkal is számolni kell a főként szellemi és társadalmi elitből álló közönség sorai között. A szakirodalom a 12. századi bizánci könyvepigrammát, amely Héliodóros regényének főhősét, Charikleiát siratja, Prodromos nevéhez köti. Az intertextuális vizsgálatok alapján azonban valószínű, hogy a költemény szerzője Nikétas Eugenianos volt. A könyvepigrammának magyar vonatkozása is van, ugyanis az egyik kódex, amely megőrizte,

korvina. Mindez azt is alátámasztja, hogy a 12. századi bizánci szerzők művei eljutottak a humanizmus legjelentősebb képviselőihez.

Juhász Erika a *Byzanz und das Abendland VI.* nemzetközi konferencián (2018. április 16–19.) elhangzott bizánci témájú előadások szerkesztett változataiból konferenciakötetet állított össze (melynek digitális változata 2019. március 31-én került a világhálóra, nyomtatott formában a 2019. novemberi *Byzanz und das Abendland VII.* konferenciára készül el). A *Byzantinische Zeitschrift* magyarországi referenseként gyűjtötte a magyar kutatók publikációit.

Kovács István Ioánnés Kinnamos *Epitome rerum ab Ioanne et Manuele Comnenis gestarum* (Ioánnés és Manuél Komnénos viselt dolgainak kivonata) című munkájával kapcsolatban a bizánci állam diplomáciai kapcsolatait és külpolitikáját vizsgálta a XII. században. Egy-egy előadást tartott, illetve tanulmányt jelentetett meg.

Horváth Janka Júlia Héliodóros és Achilles Tatios regényeinek keresztény, bizánci recepcióját vizsgálta. A kutatás egyszersmind a mesterszakos szakdolgozata témája (École des Hautes Études en Sciences Sociales, Párizs). A kutatás során az alábbi kérdések álltak előtérben: mi okból és mi módon került sor Bizáncban a pogány görög regény motívumkészletének újraértelmezésére keresztény szemszögből? Tekinthető-e a számunkra két változatban is fennmaradt *Szent Galaktión élete a Leukippé és Kleitophón* keresztény folytatásának? Ha igen, mennyiben járul hozzá a regényíró, Achilles Tatios alakjának integrációjához a görög hagiográfiai irodalomban? Hogyan ragadható meg Héliodóros alakjának post mortem „megkeresztelése” a bizánci történeti és hagiográfiai források tükrében? Milyen képet kapunk Bizánc viszonyáról az antik görög-római kulturális örökséghez a Konstantinápolyi Synaxarion, Sókratész Skholastikos, Phótios és Niképhoros Kallistos Xanthopoulos tanúsága alapján? Egy nemzetközi konferencia-előadást tartott.

Keresztény Júlia a Szent Elek-legenda *Acta Sanctorum*ban található latin nyelvű szövegvariánsainak „nyers fordítását” fejezte be. Elsősorban a bizánci eredetű remete-szentek életéről szóló legendaváltozatokat vizsgálta a Szent Elek-legendákban megtalálható különböző motívumok alapján. Mivel egyes szentek legendáiban hasonló vagy teljesen megegyező motívumok találhatók, így például a „fel-nem-ismerés” motívuma, a remete-életre való elköteleződés körülményei stb., Szent Fruzsina legendáját is vizsgálta. Utóbbi a Szent Elek-legendabeli meghatározó motívumok szempontjából az egyik legfontosabb forrás, mivel a történet szinte azonos Szent Elek életének leírásával. Részletesen vizsgálta Kunyhós Szent János legendáját is.

(13) NEA-KK-19-Ö-M-0157 Eötvös Collegiumért Alapítvány

Szakmai beszámoló

Kérjük, mutassa be, hogy a pályázata megvalósításával a szervezet milyen társadalmi szükségletet elégített ki, valamint annak a társadalmi hatását!

Az Eötvös Collegiumért Alapítvány, minként az alapító okiratban olvasható, az intézményt (ELTE Eötvös József Collegium) alapító Eötvös Loránd szándékaival egyezően a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészeti és természettudományi karára felvett vidéki fiatalok legkiválóbbjainak alapos felkészítésével kitűnő tanárokat törekszik adni a magyar középiskoláknak és segíteni kívánja a tudományos kutatói utánpótlás biztosítását. E társadalmi célok eléréséhez az – e tevékenységet állami felsőoktatási intézményként felelősen ellátó – ELTE Eötvös József Collegium programjainak közvetett támogatásával, a Collegium szellemi holdudvarát jelentő öregdiákok bevonásával, a Collegiumnak a civil szférára is ható eredményeinek népszerűsítésével járul hozzá.

Magyarországi és a határon túli össztársadalmi hatást ér el azzal, hogy a Collegium tehetséggondozó rendezvényeire – azok lebonyolításának támogatásával és különösképp népszerűsítésével – országsszerte résztvevőket toboroz, az eredményekről országos sajtótermékekben tudósít. Hasonlóan széleskörű társadalmi hatást ér el azzal is, hogy hazánk nagy múltú, legtekintélyesebb tehetséggondozó intézményének képviseletében a magyar felsőfokú tehetséggondozás mintáját a Kárpát-medence egészében megismerteti és népszerűsíti. A pályázat támogatásával a 2013-tól történelmi emlékhely Eötvös József Collegium több mint félezer főt számláló alumnus-körének folyamatos, lépésről lépésre történő bevonásával a magyar szellemi élet meghatározó tagjaihoz juttatja el a collegiumi tehetséggondozó munka eredményeit. Az alapító okiratban lefektetett célokat ennek köszönhetően is hatásosan tudja megvalósítani, és a tehetséggondozás mellett különösen jelentős sikereket ér el a határon túli magyar civil és felsőoktatási intézményekkel való együttműködések előkészítésében. A pályázat támogatásával az Eötvös Collegiumhoz kötődő, eddig közvetlenül meg nem szólított egykori collegistákat és a Collegium szellemiségét elfogadó és támogató magyar szellemi elit képviselőit, első lépésben mintegy 150 főt kívántuk elérni és programjainkba bevonni; mindezt sikeresen. Az egykori collegisták – számításaink szerint közel ezer fő – a magyar értelmiségi társadalom legkülönbözőbb csoportjaihoz tartoznak. Az Alapítvány céljainak és az általa képviselt szellemiségnek ekképpen történő, közvetlen és közvetett – a motivált

öreg collegisták révén – hosszú távú megismertetésével és széleskörűen erjesztő hatásával számolhatunk.

Kérjük, mutassa be, hogy jelen pályázat hogyan járult hozzá a szervezet működéséhez (pl. szervezet fenntarthatósága, különös tekintettel a foglalkoztatás fenntartására és bővítésére, önkéntesek bevonására)!

A pályázat megvalósítása közvetlen, kedvező hatással van az Alapítványnak és a támogatott szervezetnek, az Eötvös Collegiumnak – az alapcélokban megfogalmazott – működésére. Az Alapítványhoz kötődő és az azt támogató egykori és mai Eötvös-collegisták (képviselőik az Alapítvány Kuratóriuma) jelentik azt a növendéki hálót, amelynek pénzben is mérhető támogatása az Alapítvány szakmai munkájának fontos háttérét jelenti (a Collegium részbeni akadálymentesítésére a pályázati időszakban közel 1 millió Ft gyűlt össze a megszólított öregdiákok adományaiból). E hálózat bővítése, a még el nem ért egykori collegisták bevonása az Alapítvány működését jelentős mértékben dinamizálja. A Collegium nyilvántartásában 2010-ig feldolgozott adatsorok alapján (http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Membra_et_Alumni_1895-2010.pdf), az érintettek felkutatásával a Collegiumhoz és az Alapítványhoz kötődő személyek számát akár meg is lehet kétszerezni. A pályázat támogatásával a bővítés első lépése megvalósult, az elkészült honlapon (<http://procollegio.eotvos.elte.hu/>) újabb collegista évfolyamok tagságát jelenítettük meg és az elérést biztosító levelezőlista annak megfelelően bővül (<http://procollegio.eotvos.elte.hu/alumni-halozat/>).

A collegisták közül kikerült önkéntes, az elnök-igazgató közvetlen irányítása mellett évfolyamonként gyűjtötte össze az öregdiákok neveit és a pályázott technikai eszközök használatával kiderítette sokuk elérhetőségeit, illetve egy-egy vidéki és fővárosi helyszínt, címeket is felkerestünk, hogy személyes kapcsolatot teremtsünk (Szombathely, Miskolc). Az önkéntesek (az e célra szervezett collegista diák-munkacsoport) maguk is aktív részeseivé váltak az Alapítvány működtetésének és tapasztalataik révén további, közvetett hatást keltenek mostani társaik körében miként majd később öregdiákként is.

Az Alapítvány eredményeit, az alapítványhoz kötődő személyeket megjelenítő, hiánypótló honlap immár olyan referenciát teremt, ahol az Alapítvány potenciális támogatói azonnal és világosan meg tudnak bizonyosodni arról, hogy a céloknak megfelelő, érdemi tevékenység folyik, így ennek köszönhetően a támogatási készségük is erősödik. <http://procollegio.eotvos.elte.hu/> A honlap létrejötté a további pályázati tevékenységet is erősíti, hiszen az Alapítványtól

benyújtott pályázatok bírálói egyszerűen tájékozódni tudnak, hogy az adott pályázat a korábbi eredményes működés alapján megalapozott. (Pl. jelen pályázat dokumentumai és a beszámoló: <http://procollegio.eotvos.elte.hu/nea-2019-2/>). Az Alapítványtól támogatott szervezet, az Eötvös Collegium működésében is egyértelmű az eredmény, mert az alapító okiratban kifejezett céloknak megfelelő működés és annak láthatóvá válása, az ebben megnyilvánuló társadalmi felelősségvállalás jó értelemben vett erjesztő és nevelő hatással van a mindenkori Eötvös-collegistákra, akik közül – tehetségük miatt is – a jövő nemzedék meghatározó értelmiségi és társadalmilag érzékeny szereplői kerülnek ki.

Horváth Endre kötetbemutató

(14) MBT NEA-KK-19-Ö-M-0216 EC konferenciákra

Horváth László (2020) Beszámoló a Byzanz und das Abendland VII. konferenciáról (ELTE Eötvös József Collegium – 2019. november 25–28.). ANTIK TANULMÁNYOK – STUDIA ANTIQUA, 64 (1). pp. 141–148.

HORVÁTH LÁSZLÓ

BESZÁMOLÓ A BYZANZ UND DAS ABENDLAND VII.
(ELTE EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM – 2019. NOVEMBER 25–28.)
KONFERENCIÁRÓL³

Az ELTE Eötvös József Collegiumban működő kutatócsoport, amelynek kereteit a *Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl* című nagy nemzetközi NKFIH pályázat (NN 124539) és a kutatóegyetemi valamint bölcsészettudományi (ELTE BTK) támogatással létrejött EC Byzantium Központ biztosítja, 2019. november 25–28. között közel hetven előadó (összesen kilencven közreműködő) részvételével immár hetedik alkalommal rendezte meg a *Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident* konferenciát. A konferencia társszervezője magyar részről a Magyar Bizantinológiai Társaság (<http://mbt.eotvos.elte.hu/>), nemzetközi részről az Université Rennes 2, és a Serbian Academy of Sciences and Arts Institute for Byzantine Studies voltak. A *Gallica, Italica, Germanica, Graeca* és *Hellenica* ülészakok rövid ismertető leírását a konferencia részegységeinek szervezői állították össze: Egedi-Kovács Emese, Ludmann Ágnes, Sára Balázs, Juhász Erika és Solti Dóra. Az összegzések után a konferenciára megjelentetett és az ott bemutatott kötetek bibliográfiai adatait (elektronikus elérési-, honlap-helyeit), néhány további kimutatást (adatok), majd a résztvevők nevét közöljük.

Gallica

A konferencia hétfő délelőtti *Gallica–Graeca* szekcióját Christine Ferlampin-Acher plenáris előadása nyitotta meg (Les amours des nièces de Morgane dans *Perceforest* [livre V] : la mise en scène du désir), amelyben a Rennes-i egyetem professzora többek között a francia és bizánci regények közötti érdekes

³ A konferencia és a beszámoló az NKFIH 124539 (*Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl*) pályázat támogatásával valósult meg.

párhuzamokra is rávilágított. Az előadást követő ülészakon elsősorban paleográfiai tárgyú valamint diplomácia-történeti előadások hangzottak el (Egedi-Kovács Emese: Rapport entre les rubriques et les miniatures [cod. athon. Ivron 463]; Filippo Ronconi: Le dossier hagiographique des saints Cyr et Jean entre Orient et Occident : quelques précisions manuscriptologiques; Benoît Grévin: Conceptualiser le Grec et la « nation grecque » dans l'Italie du XIIIe siècle [1190-1290]. L'apport de l'*ars dictaminis* [sources théoriques et pratiques]; Nicolas Drocourt: Le cheval, animal diplomatique entre Byzance et l'Occident [IXe-XIIe s.]), míg a délutáni ülészakokon elsősorban az irodalmi és történeti kérdések vizsgálata került előtérbe (Kiss Sándor: *Perceval* de Chrétien de Troyes : une éducation sentimentale; Seláf Levente: La ville de Sicambre dans le *Roman de Buscalus*; Paul-Victor Desarbres: L'épopée de Jacques de Vintimille [ca. 1512-1582], un Byzantin adopté en France; Andrea Ghidoni: L'initiation de *Digenis Akritas* : essai anthropo-littéraire; Romina Luzi: Le sentiment anti-latin dans quelques romans vernaculaires; Csákó Judit: La *Descriptio Europae Orientalis* et ses rapports à la tradition historique hongroise; Elena Nonveiller: Du solstice d'été à la Saint-Jean : persistance de rites saisonniers païens dans le christianisme oriental et occidental; Tivadar Palágyi: À la recherche des origines de la littérature nationale : *Digénis Akritas* vs. *Chanson de Roland*). Az ülészakok után a rendezvény a Francia Intézetben folytatódott, ahol a Byzantium Központ két újabban megjelent francia-görög tárgyú kötetének bemutatójára került sor (*Byzance et l'Occident V. Ianua Europae*, éd. Emese Egedi-Kovács, Collège Eötvös József ELTE, 2019; Horváth László: *Az Öreg lovag*, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018). A köteteket Christine Ferlampin-Acher, Benoît Grévin és Egedi-Kovács Emese ismertette. A kedd délelőtti és délutáni ülészakokat a konferencia szervezői a nemrég elhunyt Szabics Imre emlékének szentelték, amelyen – Professzor úr utolsó kutatásaihoz igazodva – az udvari irodalmi témák mellett francia-görög/bizánci vonatkozású előadások is elhangzottak (Korompay Klára: Bárczi Géza szerepe a hazai romanisztikában; Csernus Sándor: A saumur-i találkozásra nem került sor? Hitelesség versus fikció Joinville Könyvében; Szász Géza: Ember- és társadalomkép a középkori francia útleírásokban; Egedi-Kovács Emese: Ófrancia *Barlám*-regény történeti és társadalmi kontextusa Bizáncban; Horváth László: Ófrancia regény ógörög versben; Mészáros Tamás: Franciaország és a franciák egy XV. századi bizánci történetíró szemszögéből; Képes Júlia: Saját versek vagy fordítások? Petrarca néhány szonettjének továbbélése a reneszánsz költészetben; Majorossy Imre: „Szép madarat röptetett / boldogságot hirdetett,” Megjegyzések a *Mönch Felix*

francia előzményeihez és magyar fordításához; Németh Linda: Az ófrancia nyelvű irodalmi álmjelenetek útvesztői).

Italica

Idén a konferencia második napjának délutánján, a *Fonti ed interpretazioni* című ülészak helyszíne az Eötvös Collegium volt. A Budapesti Olasz Kultúrintézet megbízott igazgatója, Gian Luca Borghese nyitotta meg és köszöntötte az italiánista rész-rendezvényt. Beszédében hangsúlyozta, illetve kiemelte a Budapesti Olasz Intézet támogatását és elismerését a nemzetközi konferencia szervezői és résztvevői felé, miközben maga is utalt Renzo Tosi plenáris előadásának témájára: hangsúlyozta, mennyire fontosak a klasszikus tanulmányok napjainkban. Renzo Tosi, a Bolognai Egyetem professzora tételeken számba vette a klasszikus nyelvek tanulásának módszertani és intézményes nehézségeit, valamint az olasz oktatási törvények és iskolareformok következtében az elmúlt négy évben előidézett változásokat. Előadását mindazonáltal bizakodóan zárta, és kiemelte, az itáliai klasszika-filológia szakokra évről évre számos eltökélt, tanulmányait doktori szinten is folytatni szándékozó hallgató iratkozik be. A következő előadás-egységet F. Molnár Mónika (MTA BTK TTI) *La frontiera europea di Bisanzio e dell'Impero Ottomano in fonti italiane* című előadása nyitotta meg. Az előadó különböző itáliai forrásszövegek alapján bemutatta, miként változott a Bizánc és az Oszmán Birodalom közt húzódó határvonalak ábrázolása, illetve miképpen rekonstruálhatjuk azokat a vonatkozó szövegekre támaszkodva. Falvay Dávid (ELTE BTK) *Per l'edizione critica delle Meditationes Vitae Christi in volgare* című előadásában az irányítása alatt működő, a *Meditationes Vitae Christi* kéziratokat feldolgozó kutatócsoport tevékenységét mutatta be. A Krisztus életéről szóló kéziratok elemzése és a szerző azonosítása nemzetközi szinten is régóta foglalkoztatja a kutatókat. A kutatócsoport a különböző források összehasonlításával és a fontosabb kéziratok teljes átírásával keresi a választ arra a kérdésre, vajon melyik változat szolgálhatott a későbbi hagyomány alapjául. Az ülészak zárásaként Andrea Ghidoni (Università degli Studi di Macerata) 2018-ban kiadott *L'eroe imberbe* (Edizione dell'Orso, Alessandria, 2018) című monográfiáját mutatta be Ludmann Ágnesnek, az ülészak szervezőjének közreműködésével. A hiánypótló mű a szerző nemrég lezárt kutatási eredményeinek foglalatja, középpontjában az ifjú hős alakja áll. A fiatal szerző a XI. és a XIV. század között keletkezett *chanson de geste*-k összehasonlító vizsgálata alapján igyekszik választ találni a kérdésekre: miként születik a hős

alakja, és hogyan kezdődik a „hősi életpálya”. Az ifjú hősnek a középkori francia költészetben számos jellegzetes tulajdonsága van: beavatása, felnőtté érése, hőssé válása önálló témaként, és epizódszerű motívumként egyaránt megjelenik. A céljait elérni igyekvő főhős körül más, visszatérő szereplők is megjelennek: szülők, király és királykisasszonyok, szörnyek, útonálló, hűtlen katonák és bitorlók is, akik gyakran önkéntes száműzésre készítetik. A monográfia rendkívül széles forrásanyag elemzésével írja le azt a középkori elbeszélői technikát, amely az *ifjú hős* jellemfejlődésének bemutatására hivatott.

Germanica

A középkori és koraújkori német nyelvű kéziratok kutatásának legújabb eredményeit bemutatni hivatott, önálló germanisztikai kodikológiai-paleográfiai szekciót (*Forrás és értelmezés / Quelle und Deutung VI.*) november 27-én Ulrike Köhler osztrák helyettes nagykövet köszöntője nyitotta a Collegium dísztermében. A *Byzanz und das Abendland / Bizánc és a Nyugat*-konferenciasorozat hagyományosan a Paepcke–Borzsaák-könyvtárban megrendezett Germanica-ülésszakán ezúttal tizennégy osztrák és magyar előadó számolt be aktuális kutatásainak legújabb eredményeiről.

A rendezvénysorozatban különösen fontos szerep jut és jutott ezúttal is az Osztrák Tudományos Akadémia Középkori Intézete Kéziratkutató Osztályának (ÖAW Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen), mely évente öt előadóval színesíti a rendezvény tematikus palettáját, s melynek jelenlegi vezetője, Christine Glaßner immár kerekén egy évtizede rendszeresen visszatérő vendégünk, aki mind alkalmi kurzusvezetőként, mind pedig állandó szakmai mentorként igen értékes munkát végez a Germanisztika műhelyben, illetve feldolgozandó kéziratokkal és számos értékes segédanyaggal támogatja annak munkáját. Magyar részről ezúttal az Eötvös Loránd Tudományegyetem, az Eötvös Collegium, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem egy-egy előadóját köszönthettük, a Collegium Germanisztika műhelyét pedig a jelenleg hét főből álló Opusculum-kutatócsoport közös referátuma képviselte, így a szekcióban végül összesen nyolc (két hosszabb csoportos és hat rövidebb egyéni), az osztrák és magyar vonatkozású germanisztikai kéziratkutatás különböző részterületeit átfogó és azokon belül igen változatos témákat tárgyaló előadás hangzott el – egy Padovában őrzött XVI. századi német nyelvű passióelmélkedéstől kezdve a koraújkori és újkori emlékkönyv-kutatáson át II. József császárnak egy apácával folytatott, mindeddig kiadatlan levelezéséig.

Az előző évi szakmai eszmecsere előadásainak anyagából készült új konferenciakötetek bemutatójára ezúttal a Collegium dísztermében került sor; a *Quelle und Deutung V.* kötetet Sára Balázs, a Germanisztika műhely vezetője és az Opusculum-kutatócsoport szakmai koordinátora méltatta.

A Germanica-program keretében – két korábbi, e témában szervezett kurzust követően – november 26-án – Katrin Janz-Wenig, az osztrák akadémiai kéziratosztály tudományos munkatársa vezetésével a Padova, Biblioteca Universitaria, Ms. 711-es jelzetű passióelmélkedés-szöveg tervezett kiadása kapcsán hosszabb munkaülésre került sor a Germanisztika műhelyben; november 27-én és 28-án pedig *Bevezetés a régebbi német kéziratok paleográfiájába* címmel Christine Glaßner tanárnő tartott újabb szemináriumot az érdeklődő hallgatóknak.

Az idei konferencia referátumait és a műhelymunkában feldolgozott padovai szöveg kommentált és rövid tanulmánnyal bevezetett diplomatikai kiadását a Germanisztika műhely a *QuD*-sorozat egy-egy újabb kötetében a következő, 2020 novemberében megrendezésre kerülő kollokviumig tervezi közzétenni.

Graeca

A konferenciát nyitó *Gallica-Graeca* szekciók már számos szemszögből vizsgálták a Bizánc és a „Nyugat” közötti kulturális kölcsönhatás különböző jelenségeit; elhangzott több görög nyelvű középkori forrásról szóló előadás is.

November 26-án reggel – hagyományainknak megfelelően – Peter Schreiner, a Kölni Egyetem professor emeritusának plenáris előadásával (*Liaisons dangereuses. Die Ehe zwischen Anna von Ungarn und Andronikos Palaiologos [1272] im Spannungsfeld der Mitelmeermächte*) vette kezdetét a kifejezetten bizantinológiai tárgyú előadások sorozata. A következő két szekció az Eötvös József Collegium hivatalos együttműködő partnere, a Szerb Tudományos Akadémia Bizantinológiai Intézete és az Eötvös Collegiumban működő Byzantium Központ bizantinológus kutatóiból állt össze. A szerb intézet a Magyar Bizantinológiai Társaság és az Université Rennes 2 mellett 2019-től társszervezője is a *Byzanz und das Abendland* konferenciasorozatnak. A két szekció előadói elsősorban a bizánci történelem, történetírás kutatói; a jelen konferencián is ilyen tárgyú előadásokkal szerepeltek: Srđan Privatrić (Szerb Tudományos Akadémia): *The Translatio of the Relics of St John of Rila from Serdica to Esztergom and Back. Some New Observations on a furtum sacrum*; Mészáros Tamás (EC Byzantium Központ, Márton Áron Szakkollégium): *Once again on The Life of Chalkokondyles*;

Bojana Pavlović (Szerb Tudományos Akadémia): *Prophezeiungen und Träume im Geschichtswerk von Nikephoros Gregoras*; Juhász Erika (EC Byzantium Központ): *Das Verhältnis der Christianike Topographia des Kosmas Indikopleustes zum Chronicon Paschale*; Predrag Komatina (Szerb Tudományos Akadémia): *The Kangar of De administrando imperio and the Hungarian Tradition*; Tóth Iván (EC Byzantium Központ): *Characterisation in Kritoboulos' Historiai: Some Preliminary Observations*; Stanoje Bojanin (Szerb Tudományos Akadémia): *The Penitential Nomokanon of the Goražde Prayer Book (1523) in the World of Printed and Manuscript Books*. Az előadások után a Magyar Bizantinológiai Társaság közgyűlésére került sor.

A szerdai napot Ulrike Köhler (Budapesti Osztrák Nagykövetség, Elisabeth Ellison-Kramer nagykövet asszony helyettese) majd Isabel Grimm-Stadelmann (Bayerische Akademie der Wissenschaften) plenáris előadása nyitotta meg. A professzorasszony a bizánci orvoslás jelenleg egyedüli kutatójaként a kézíratos forrásokban rejlő kiaknázatlan lehetőségekről nyújtott rendkívül érdekesítő áttekintést. A délelőtti folyamán a bizánci gondolkodás (Vratislav Zervan [Österreichische Akademie der Wissenschaften]: *War für die Byzantiner in der spätbyzantinischen Zeit die Existenz einer zweiten / anderen Oikumene denkbar?*), mágia (Tóth Anna [MTA BTK]: *Gipsies, Seers, Bear Trainers and other Magical Specialists in Byzantium*) és jog (Diószegi Szabó Pál [Szegedi Egyetem]: *Edict of Emperor Manuel I. Komnenos Concerning the Right of Asylum [1166]*) világába is betekintést nyerhettünk, de fontos magyar vonatkozású előadásokat (Kiss Etele [Magyar Nemzeti Múzeum]: *« A la recherche de l'intégralité perdue » – la tournure de la culture des Comnènes vers l'ouest au temps de l'impératrice Irène/Piroska*; Salvatore Costanza [National and Kapodistrian University of Athens]: *Ungarn, Byzantinische Welt und Türkenkrieg in den Episteln von Francesco Filelfo [1398–1481]*) is hallhatott az érdeklődő közönség.

A délután folyamán újabb diplomácia-, társadalom- és kultúrtörténeti adatokkal gazdagodhatott a hallgatóság (Boris Stojkovski [Újvidéki Egyetem]: *Remarks on the Serbian Foreign Policy in the Age of Despot Stefan Lazarević*; Rózsa Márton [Eötvös Loránd Tudományegyetem]: *A Long Dispute on a Little Orchard: the Social Aspects of a Case from the Chartulary of the Monastery of Saint Paul on Mount Latros*; Ekler Péter [Országos Széchényi Könyvtár]: *Ptolemy, Georgius Trapezuntius and Johannes Regiomontanus*), de geográfiai áttekintést is hallhattunk (Evi Polymeri [Ionian University]: *Geographical and Physical Outline of Epirus. Nova Eparchy through the Early Byzantine Period [4th Century] to the 9th Century*).

A *Graeca* ülésszak végén a Byzantium Központban alapvető célként megfogalmazott forráskutatások szellemében papiruszon fennmaradt szövegeket feldolgozó előadások hangzottak el: T. Mihálykó Ágnes (ELTE Eötvös-József-Collegium): *Liturgical Healing in Late Antique Egypt*, Láda Csaba (University of Kent): *Immigration to Hellenistic Egypt*. Zárásképpen Horváth László, az ELTE Eötvös József Collegium igazgatója, a Byzantium Központ vezetője beszélt Hypereidész egyik papiruszon előkerült beszédének datálásáról (*Datierung der Rede „Für Euxenippos“*).

November 27-én este a Germanica-ülésszakkal közös könyvbemutatót nyitott meg Robert Sereinig, az Osztrák Kulturális Fórum kulturális tanácsosa, igazgatóhelyettese. Ez alkalomra jelent meg a 2018 áprilisában rendezett *Byzanz und das Abendland VI.* konferencián elhangzott bizantinológiai tárgyú előadásokból szerkesztett kötet. A könyvet Salvatore Costanza ismertette.

2019-ben sem maradt el a konferencia záró (és egyik legfontosabb) eseménye, a fiatal kutatók minikonferenciája. Az Eötvös Collegiumhoz kötődő ifjú tehetségeken kívül (Horváth Janka Júlia, Kovács István, Szűcs Adél, Rédey-Keresztény Júlia, Csordás Szusanna, Juhász Daniella, Csigó Ábel, Török Ábel, Szász Keve) francia és szerb kutatók is előadtak az ülésszakon (Morgan Morcel, Natasja Čičić).

A *Byzanz und das Abendland* konferenciasorozat ismertségét/elismertségét mutatja, hogy a 2019-es konferenciáról szóló ismertetés a Nemzetközi Bizantinológiai Szövetség (Association Internationale des Études Byzantines) hírlevelében is helyet kapott: <https://us17.campaign-archive.com/?u=719696e03a73ee3361188422f&id=819ef2e645>.

Hellenica

A konferencia-sorozat ötödik alkalommal adott otthont a magyarországi újjörög tanulmányok szempontjából kiemelkedő jelentőségű görög napnak, amelynek során görög nyelvű előadások hangzottak el ókortudományi, bizánci és újjörög témakörökből.

Dimitrios Letsios bizantinológus kutató, Görögország magyarországi nagykövetének plenáris előadása nyitotta a görög nyelvű szekciót. Az előadás a közép-bizánci kor nemzetiségi viszonyait, valamint a Bizánci birodalmat érintő népmozgások kérdéseit tárgyalta. Ezt követték az újjörög tárgyú előadások: Konstantinos Nakos (ELTE/EC Byzantium Központ) a Beloianisz község levéltári anyagát feldolgozó kutatómunkájába engedett bepillantást, míg Georgios

Dermitzoglou (Harokopio Egyetem, Görögország) a modern görög síremlék-építészetben megfigyelhető ókorrepciót elemezte. Glaser Tamás (ELTE) a koraujkori görög identitás sokféleségét mutatta be előadásában, Aglaia Poulida (Patrai Egyetem, Görögország) pedig a Via Egnatia koraujkori történetét elemezte.

L. Delbó Katalin (ELTE/EC Byzantium Központ) Nikéas Eugeneianos bizánci szerző *Drosilla és Chariklés* című regényének kézirati hagyományát tárta fel; ugyanígy a kézirati hagyomány témaköre állt Solti Dóra (ELTE/EC Byzantium Központ) és Athanasios Efstathiou (Ión Egyetem, Görögország) *A korai Aischinés-hagyomány egyes kérdései* című előadásának középpontjában. Ókori retorikai témájú volt Eleni Volonaki (Peloponnésosi Egyetem, Görögország) előadása is, amely a nők szerepét vizsgálta a gyilkosságokkal kapcsolatos törvénytörési beszédekben.

A konferenciára megjelentetett és a rendezvényeken bemutatott kötetek

ANTIQUITAS – BYZANTIUM – RENASCENTIA, sorozatszerkesztők:
Farkas Zoltán – Horváth László – Mészáros Tamás (ISSN: 2064-2369)

(a sorozat kötetei letölthetők: <http://byzantium.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/on-line/>)

XXXVII: Horváth László: *Az Öreg lovag*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. 266 p.

XXXVIII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland VI. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2019. 278 p.

XXXIX: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung V. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung V am 19. April 2018*. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.V.). ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2019. 227 p.

XL: Emese Egedi-Kovács (éd.): *Byzance et l'Occident V. Ianua Europae*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2019. 230 p.

Adatok

Előadók (összesen 8 országot képviselve): brit: 1 fő; francia: 8 fő; görög: 7 fő; német: 3 fő; olasz: 3 fő; osztrák: 8 fő; szerb: 9 fő; magyar: 51 fő. Összesen: 85 fő. [Külföldi: 39 fő; magyar: 51 fő]. Ebből: PhD és MA diák, fiatal kutató: 19 fő.

Magyarországi külföldi képviseletek: francia, görög és szerb nagykövet; az Olasz Kultúrintézet és az Osztrák Kulturális Fórum igazgatója.

Támogatók: NKFIH NN 124539; EC Byzantium Központ; Rennes 2 Université Haute Bretagne; SASA Institute for Byzantine Studies; CELLAM; Eötvös Collegium; ELTE; Magyar Bizantinológiai Társaság; Osztrák Kulturális Fórum Budapest; Institut Français Budapest; Instituto Italiano di Cultura Budapest; Embassy of Greece Budapest; International Courtly Literature Society, Hungarian Branch; Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal; Új Nemzeti Kiválóság Program; Nemzeti Együttműködési Alap; Miniszterelnökség; Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

Résztvevők

ANDRÉANI, Pascale, S. E. – Ambassadeur de France en Hongrie

BERZEVICZY Klára – PPKE BTK

BOJANIN, Stanoje – Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for Byzantine Studies

BORGHESE, Gian Luca – Budapesti Olasz Kultúrintézet

CERMANN Regina – ÖAW, IMAFO

ČIČIĆ, Natasja – University of Belgrade

COSTANZA, Salvatore – National and Kapodistrian University of Athens

CsÁKÓ Judit – MTA; ELTE BTK

CSEERNUS Sándor – SZTE BTK

Csigó Ábel – ELTE EJC

CSORDÁS Zsuzsanna – ELTE BTK

DERMITZOGLU, Georgios – Harokopio University of Athens

DESARBRES, Paul-Victor – Université Paris-Sorbonne (Paris IV)

DIÓSZEGI SZABÓ Pál – SZTE ÁJTK

DROCOURT, Nicolas – Université de Nantes

EFSTATHIOU, Athanasios – Ionian University

- EGEDI-KOVÁCS Emese – ELTE EJC Byzantium Központ
EKLER Péter – OSZK Régi Nyomtatványok Tára
F. MOLNÁR Mónika – MTA BTK
FALVAY Dávid – ELTE BTK
FERLAMPIN-ACHER, Christine – Université Rennes 2
G. MOLNÁR Péter – PPKE BTK
GHIDONI, Andrea – University of Macerata; ELTE EJC Byzantium Központ
GLASER Tamás – ELTE BTK
GLASSNER, Christine – ÖAW, IMAFO
GRÉVIN, Benoît – Centre National de la Recherche Scientifique; Centre de
Recherches historiques; EHESS
GRIMM-STADELMANN, Isabel – Ludwig-Maximilians-Universität München
HAMAR Imre – ELTE, rektor-helyettes
HORVÁTH Janka Júlia – ELTE EJC
HORVÁTH László – ELTE EJC (igazgató), Byzantium Központ (vezető);
ELTE BTK
JANZ-WENIG, Katrin – ÖAW, IMAFO
JUHÁSZ Daniella – ELTE EJC
JUHÁSZ Erika – ELTE EJC Byzantium Központ
KALMÁR Anikó – ELTE EJC; ELTE BTK
KATONA Tünde – SZTE BTK
KELLER, Karl-Heinz – Bayerische Staatsbibliothek München
KÉPES Júlia – ELTE BTK
Kiss Etele – Magyar Nemzeti Múzeum, Régészeti Tár
Kiss Sándor – DE BTK
KOMATINA, Ivana – Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for
Byzantine Studies
KOMATINA, Predrag – Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for
Byzantine Studies
KOROMPAY Klára – ELTE BTK
KOVÁCS István – ELTE EJC Byzantium Központ
KÖHLER, Ulrike – Österreichische Botschaft Budapest (Deputy Head of
Mission)
KUKRI Márta – ELTE EJC
L. DELBÓ Katalin – ELTE EJC Byzantium Központ
LÁDA Csaba – University of Kent
LETSIOS, Dimitris, S. E. – Ambassador of Greece in Hungary

LUDMANN Ágnes – ELTE EJC
LUZI, Romina – EHESS
MAJOROSSY Imre
MAYER Gyula – ELTE EJC Byzantium Központ; MTA–ELTE–PPKE
Ókortudományi Kutatócsoport
MÉSZÁROS Tamás – ELTE EJC Byzantium Központ; ELTE BTK; ELTE MÁSz
MORCEL, Morgan – ELTE EJC
NAKOS Konstantinos – ELTE EJC Byzantium Központ; ELTE BTK
NÉMETH Linda – PTE BTK
NONVEILLER, Elena – EHESS; CEBNHSEE
PALÁGYI Tivadar – ELTE BTK
PAVLOVIĆ, Bojana – Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for
Byzantine Studies;
PIRIVATRIĆ, Srđan – Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute for
Byzantine Studies;
POLYMERI, Evi – Ionian University, Corfu
POULIDA, Aglaia – University of Patras
RÉDEY-KERESZTÉNY Júlia – ELTE EJC
RÉVFALUSI Éva – ELTE EJC
RINKÁCS Viktor – ELTE EJC
RONCONI, Filippo – EHESS; CéSoR
RÓZSA Márton – ELTE BTK
SÁRA Balázs – ELTE EJC
SCHREINER, Peter – Universität zu Köln
SELÁF Levente – ELTE BTK
SEREINIG, Robert – Österreichische Botschaft Budapest; Osztrák Kulturális
Fórum Budapest
SOLTI Dóra Eszter – ELTE EJC Byzantium Központ; ELTE BTK
STIEGLECKER, Maria – ÖAW, IMAFO
STOJKOVSKI, Boris – University of Novi Sad
STOJSAVLJEVIĆ, Rastislav – University of Novi Sad
SZÁSZ Géza – SZTE BTK
SZÁSZ Keve – ELTE EJC
SZÜCS Adél – ELTE EJC
T. MIHÁLYKÓ Ágnes – ELTE EJC Byzantium Központ
THEISEN, Maria – ÖAW, IMAFO
TODOROV, Ivan, S. E. – Ambassador of the Republic of Serbia in Hungary

TOSI, Renzo – Università di Bologna

TÓTH Anna – MTA BTK

TÓTH Iván – ELTE EJC Byzantium Központ; ELTE BTK; SZTE BTK

TÖRÖK Ábel – ELTE EJC

VAN WAARDEN Franciska – ELTE EJC

VARGYAS Anna – ELTE BTK

VOLONAKI, Eleni – University of Peloponnese, Kalamata

WESZTERGOM András – ELTE BTK

ZERVAN, Vratislav – ÖAW, IMAFO

Byzanz und das Abendland VII.

III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS ÉS KÖZÉLETI RENDEZVÉNYEK

Az Eötvös Collegiumban megrendezett tudományos rendezvények jelentős része a különféle pályázatok keretében (lásd II. KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG [PÁLYÁZATOK]), részint az Eötvös Collegium egésze, illetve szervezeti egységei és a Hallgatói Önkormányzat, a Választmány; valamint a Collegiumban működő egyesületek (Magyar Bizantinológiai Társaság, Collegium Hungaricum – SEC, Udvari Irodalom Társaság magyar tagozata) szervezésében valósult meg. Az egyes műhelyek és szervezeti egységek (Cathedra Magistrorum), illetve a Választmány önálló szervezésében megvalósított – a Collegium honlapján is kiemelt – rendezvényeket a műhelyek beszámolóinak részeként ebben a kötetben (lásd Műhelybeszámolók), illetve az ECCE X. kötetben közöljük, amely a 2019/2020. évi őszi félév műhelytevékenységeit tartalmazza. A nemzetközi bizantinológiai előadások (Magyar Bizantinológiai Társaság) a BYZANTIUM KÖZPONT alfejezetbe (180. old.); az egyéb egyesületek, illetve a Collegium együttműködő partnerei által a Collegiumban megvalósított rendezvények pedig az EGYESÜLETI RENDEZVÉNYEK, SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK (152. old.) alfejezetbe kerültek.

Válogatás a műhelyek és szervezeti egységek rendezvényeiből:

- A Cathedra Magistrorum konferenciája: 2019. március 4-6.
Konferencia Clio műhelyében V. – Az EC Történész műhely konferenciája, 2019. március 8-9.
XX. Eötvös Konferencia, 2019. április 12-13.
VII. Juvenália, a Magyar műhely konferenciája, 2019. május 10.
III. Szláv filológiai és kultúratudományi konferencia, 2019. május 30.

Az alábbiakban a Collegium központi szervezésében vagy a Collegium egészének közreműködésével megvalósított azon kiemelt rendezvényeket ismertetjük, amelyeket a II. fejezetben (KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG [PÁLYÁZATOK]) nem tárgyaltunk.

(1) Tehetségtábor VII. „Hannibal ante portas – Hannibal azelőtt portás volt” (Egyetemi utánpótlás toborzása az Eötvös Collegiumban): 2019. január 21–26. (2) Megújuló latintanítás: 2019. március 1–2. (3) Az Eötvös Collegium nemzeti összetartozást erősítő ünnepi és szakmai programsorozata – Nyugat Magyarország (Burgenland): 2019. március 13–17. (4) Lázár Ervin Emlékülés, 2019. április 11. (5) Byzanz und das Abendland / Byzance et l’Occident. Inter-Colloquia. Nemzetközi konferencia: 2019. május 6–9. (6) Emlékhelyek Napja – „A Bárány Eötvös Collegium Hivatástörténete” – tárlatvezetés: 2019. május 11. (7) 23. ELTE Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem. Humántudományi szekció. V. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia: 2019. július 10–13. (8) Eötvös-nap, collegiumi tanévnyitó és évertékelő, halastóavatás, nemzetközi rendezvény, 2019. szeptember 9. (9) Kutatók Éjszakája 2019. szeptember 27. (10) SZITU – Színháztudományi Konferencia: 2019. november 15–16. (11) Byzanz und das Abendland / Byzance et l’Occident. Bizánc és a Nyugat VII. – nagy nemzetközi konferencia, november 25–29. (12) Domborműavatás a Kilencek költőcsoporthoz emlékére, 2019. november 25.

Carnuntumi kirándulás

(1) *Tehetségtábor VII. „Hannibal ante portas – Hannibal azelőtt portas volt” (Egyetemi utánpótlás toborzása az Eötvös Collegiumban): 2019. január 21–26.*

Tisztelt Kollégák!

Köszönöm támogatásukat és figyelmüket, amellyel az elmúlt években is segítették a Collegiumot.

Kérem, hogy hagyományainkat követve hirdessék a tehetséges végzős gimnazisták és tanáraik között a VII. Tehetségtábort, amelyet 2019. január 21–26. között rendezünk meg a Collegiumban.

A Tehetségtáborba (*Hannibal ante portas – Hannibál azelőtt portas volt*) olyan diákokat (nemcsak versenyhelyezetteket) várunk, akik elkötelezetten, őszinte érdeklődéssel mélyednek el a majdani egyetemi szakjuknak megfelelő tanulmányaikban. Egyetlen feltétel, hogy a jelentkező az ELTE egyetemi polgára kívánjon lenni.

Ajánlásaikat köszönöm!

Üdvözlettel, H.L.

P.S. A Collegium és az egyetem számára fontos utánpótlás-nevelő táborról itt lehet tájékozódni: <http://honlap.eotvos.elte.hu/fooldal/rendezvenyek/tehetsegtabor/>

Kedves Kollégák!

Hat sikeres év után (<http://honlap.eotvos.elte.hu/tehetsegtabor>) idén is megrendezzük a *tehetségtábort* (Tehetségtábor VII. „Hannibal ante portas – Hannibál azelőtt portas volt”).

A „Hannibal ante portas” szállóige abban a történelmi helyzetben keletkezett, amikor a római szenátus tagjai (Kr. e. 216-ban) így riogatták egymást: „Hannibál a kapuk előtt áll”, beveszi Rómát (csaknem sikerült...). A latinul tanuló egyszerű diák a szállóigét így fordította: „Hannibál azelőtt portas volt...” ti. az ante = „előtt” előljárószó hasonlít az antea = „azelőtt” latin határozószóhoz. A tábor szempontjából:

szó szerinti fordításban az „ante portas” = „a kapuk előtt” átvitt értelmében magától értetődik (az ELTE-EC kapuján zörgető majdani felvételiző), egyszersmind történelmi verete, áthallása van (de benne sejlik a gimnáziumi tréfa is).

A program helye és időpontja: Eötvös József Collegium (1118 Budapest, Ménesi út 11–13.), 2019. január 21–26. A plenáris és szabadidős programokat csatolom.

Vannak még kiadó helyek, várunk további ajánlásokat a titkarsag@eotvos.elte.hu címre.

Üdvözlettel, H.L.

Közös tánc a gólyatáborban

Tehetségtábor VII. – ELTE Eötvös József Collegium

„Hannibal ante Portas – Hannibál azelőtt portás volt”

2019. január 21–26.

2019. január 21. (hétfő)

8:00 – 9:50	Érkezés, regisztráció, a szállás elfoglalása
9:50 – 10:00	Ünnepélyes tábornyitó, igazgatói köszöntő
10:00 – 10:45	<i>Tanulni és kutatni az ország első karán, az ELTE BTK-n – Dezső Tamás, az ELTE Bölcsészettudományi Kar prodékánja</i>
10:45 – 11:30	<i>Neumann János tehetséggondozó program az ELTE Informatikai Karán – Horváth Zoltán, az ELTE Informatikai Kar dékánja</i>
11:30 – 13:30	Szemináriumi foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak)
13:30 – 14:30	Ebéd a Collegiumban
15:30 órától	„Ménesi úti örömök”: látogatás a Természettudományi Múzeumban

2019. január 22. (kedd)

7:00 – 8:00	Reggeli a Collegiumban
8:00 – 9:30	<i>Régi és mai collegisták: oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös Collegiumban</i> – Horváth László, az Eötvös Collegium igazgatója és a szakos műhelyek titkárai
10:00 – 13:00	Semináriumi foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak)
13:00 – 14:00	Ebéd a Collegiumban
15:00 órától	„Ménesi úti örömök”: a Szemlő-hegyi-barlang megtekintése vezetéssel

*

2019. január 23. (szerda)

7:00 – 8:00	Reggeli a Collegiumban
8:00 – 8:45	<i>Nemzetközi lehetőségek az ELTE-n</i> – Takó Ferenc az ELTE Nemzetközi Stratégiai Irodájának vezetője
9:00 – 9:45	<i>Régi collegisták: oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös Collegiumban</i> – Ritoók Zsigmond akadémikus
10:00 – 10:45	<i>Régi-új collegisták: oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös Kollégiumban</i> – Bertényi Iván, az Eötvös Collegium kurátora
11:00 – 13:00	Semináriumi foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak)
13:00 – 14:00	Ebéd a Collegiumban
19:30 órától	„Ménesi úti örömök”: Koncert a MŰPA-ban

*

2019. január 24. (csütörtök)

7:00 – 8:00	Reggeli a Collegiumban
8:00 – 8:45	<i>A tanárképzési kötelezettségek az ELTE-n – Eötvös collegiumi curriculum</i> Balga Nóra az Eötvös Collegium tanárképzési munkacsoportjának vezetője
9:00 – 9:45	<i>Az Eötvös Könyvtár, a régi Collegium lelke</i> – Markó Veronika, az MTA BTK Irodalomtudományi Intézet könyvtárosa
10:00 – 13:00	Szeminárium: foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak)
13:00 – 14:00	Ebéd a Collegiumban
15:45 órától	„Ménesi úti örömök”: a Szentkorona és az Országház megtekintése
18:00 órától	Kodály-estek: magyar táncház a nagyteremben

*

2019. január 25. (péntek)

7:00 – 8:00	Reggeli a Collegiumban
8:00 – 8:45	<i>Természettudósnak lenni a XXI. században</i> – Hudecz Ferenc akadémikus
9:00 – 10.30	<i>Európai horizont: páratlan nyelvtanulási lehetőségek és nemzetközi kapcsolatok a Collegiumban. Az A.L.F.O.N.S.Ó program</i> – Sára Balázs munkaközösség vezető és Horváth László igazgató
13:00 – 13:00	Szeminárium: foglalkozások szakonként meghívott előadókkal – az Eötvös Collegium műhelyei szerint szervezve (3-4 fős diákcsoportoknak)
13:00 – 14:00	Ebéd a Collegiumban
15:30-tól	„Ménesi úti örömök”: korcsolyázás

20:00 órától „Ménesi úti örömök”: gulyás a Collegium nagytermében, majd
21:00 órakor táborzárás

*

2019. január 26. (szombat)

7:00 – 8:00 Reggeli a Collegiumban, hazautazás

A VII. Tehetségtábor „Az Oktatási Hivatal által nyilvántartott szakkollégiumok támogatása” című pályázat keretében (NTP-SZKOLL-18-0012) valósul meg.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

Nemzeti
Tehetség Program

Tehetségtábor VII. – ELTE Eötvös József Collegium

„Hannibal ante Portas – Hannibál azelőtt portás volt”

2019. január 21–25.

SZEMINÁRIUMI FOGLALKOZÁSOK SZAKONKÉNT

1) Angol (26-os, nagyterem)

Hétfő: Angol nyelvi és módszertani foglalkozás – S. Gedeon Mária (11.30–13.30)

Kedd: William Shakespeare az Erzsébet-korban és napjainkban: Eredetiek és adaptációk – Fábián Annamária (10.00–13.00)

Szerda: Nem(csak) sok nyelven beszélünk: Mivel foglalkozik egy nyelvész? – Garai Luca * „Nem beszélek tündéül”: A fonetikai átírás rejtelmek – Barabás Gergő (11.00–13.00)

Csütörtök: Élet, halál, szerelem és minden angol szonettekben – Fejérvári Boldizsár (10.00–13.00)

Péntek: A fordító dilemmái – Érsek Csenge * Zörejek és zene: Bevezetés a filmek hangvilágába – Kapusi Bence (10.30–13.00)

2) Biológia és kémia (ELTE TTK, szerda: 015-ös terem)

Hétfő: A kémia és a biológia határán - betekintés a peptidkémiai és a kémiai biológiai kutatásba – Kóczán György és Telek András

Kedd: Zebrapintyek testközlelől, avagy mit rejt a 8. emelet? – Morvai Boglárka és Filipszki László; Körút a Biokémia Tanszéken – Fülöp Máté

Szerda: Hogyan vizsgálhatóak az emberi pszichiátriai rendellenességek állat-modellek segítségével? – Szebik Huba A perineuronális hálók szerepe az agyi plaszticitásban – Tamás Bálint

Csütörtök: Hogyan kutat egy etológus? Az Etológia Tanszék bemutatása – Zsilák Borbála

Péntek: Gólyalét az egyetemen – Šiška Dávid

3) Földrajz (MTA BTK ITI XX. századi kutató)

Hétfő: Földrajztudomány és politika. A tudomány társadalmi beágyazottsága – Győri Róbert

Kedd: Terek, korok, konfliktusok: mi foglalkoztat egy földrajzos collegistát? – Varga György

Szerda: Magmából kőzet: bazaltok képződésének geokémiai modellezése – Sági Tamás

Csütörtök: Geofizikai mérések a régészetben – Lukács Tamás

Péntek: Térképészet: a ferdíthető valóság – Tolnai Gábor

4) Francia (20/b terem)

Hétfő: Szakos köszöntés és beszélgetés – Kalmár Anikó és műhelytagok

Kedd: Felsőéves diákok tapasztalatai, önálló kutatómunka, egy francia regény vándorlása – Horváth Janka Júlia

Szerda: Látogatás az Egyetemközi Francia Központba (CIEF) – Szabó Dávid, Kovács Máté

Csütörtök: Középkori kéziratok nyomában – Egedi-Kovács Emese

Péntek: Találkozás a műhelytagokkal, látogatás a Francia Intézetbe – Kalmár Anikó, Filyó Fanni

5) Informatika (018-as terem)

Hétfő: Titkos matematika – Ligeti Péter (közös program a matematika szekcióval)

Kedd: Üdítő típuselmélet – Luksa Norbert

Szerda: Paradoxonok a véletlen matematikájában – Bondici László (közös program a matematika szekcióval)

Csütörtök: A forráskód életre kel – Varga Balázs

Péntek: Kódoptimalizáció - a piszkos trükkök – Benics Balázs

6) Magyar nyelv és irodalom (19-es terem, Borzsák könyvtár)

Hétfő: Nyelvészeti szeminárium: Stilisztika és szótárkészítés – Ballagó Júlia

Kedd: Konfliktusaink Aranyba foglalva: Arany János balladáinak kortárs variációi – Kovács Dominik, Kovács Viktor

Szerda: Líra- és prózaolvasó szeminárium – Ballagó Márton, Kazsimér Soma Balázs

Csütörtök: Irodalmi szeminárium: Költői maszkok – Farkas Flóra, Kerti Anna Emese

Péntek: Finn nyelvlecke – Bajzát Tímea Borbála

7) Matematika–fizika (022-es terem)

Hétfő: Titkos matematika – Ligeti Péter (közös program az informatika szekcióval, 018-as terem)

Kedd: Játékos valószínűségszámítási feladatok – Keliger Dániel

Szerda: Fizika: Fizika egyetemi szinten – Bozóki Tamás, Matematika: Paradoxonok a véletlen matematikájában – Bondics László (közös program az informatika szekcióval, 018-as terem)

Csütörtök: Szimulációk a statisztikus fizikában – Török János

Péntek: Kísérleti matematika – Burcsi Péter

8) Német (012-es terem)

Hétfő: Einführung in die „Germanistische Seminaristik” – Mitglieder des Germanistischen Seminars

Kedd: Wozu die (germanistische) Sprachwissenschaft? – Sára Balázs

Szerda: Albrecht Dürer, Genius der deutschen Renaissance – Dávid Gábor Csaba

Csütörtök: Wozu die (germanistische) Sprachgeschichtsforschung? – Sára Balázs

Péntek: Deutsche Handschriften des Mittelalters – Mitglieder des Germanistischen Seminars

9) Olasz (019-es terem)

Hétfő: Találkozás és beszélgetés az Olasz műhely tagjaival – Ludmann Ágnes

Kedd: La canzone italiana – az olasz dal – Ludmann Ágnes

Szerda: Rövid olasz nyelvtörténeti kitekintés – Ludmann Ágnes

Csütörtök: Olasz kortárs irodalmi jelenségek – Ludmann Ágnes

Péntek: Műfordítási gyakorlatok – Ludmann Ágnes

10) Orientalisztika (022-es terem)

Szerda: Keletről keleteseiktől – Szűcs Bernadett és Tamics Rita

11) Társadalomtudomány (013-as terem)

Hétfő: Mi is az az egyetem? – Szabad *kérdezz-felelek* és a TáTK szakjainak bemutatása, Kollektív emlékezet és médiadinamika – Bartha Diána, Média a kulisszák mögött – Mészáros Rebeka

Kedd: Párhuzamos életrajzok. Magyarország és Törökország a hidegháború után – Dudlák Tamás, Bevezetés a marxizmusba, Mit állított Marx? Mit is állított Lenin? Mi valósult meg? – Sarnyai Benedek Máté

Szerda: Nemzetközi klímapolitika: kihívások és lehetőségek – Tóth Lilla, Társadalmi feszültségek más nézőpontból: A látogató (*rövidfilm*) – Stark Mária Ilona, Információs társadalom, a „*vlogger-hatás*” – Kökény Martina

Csütörtök: Ismerkedés a Brexittel és visszatekintés, mire volt jó a nemzetközi tanulmányok alapszak? – Greczula Levente, Alkalmazott közgazdaságtan. Láthatatlan kéz, láthatatlan tudomány? – Parragi Bálint, Egy szakdolgozati kutatás nehézségei: Római-part és az érintett társadalmi csoportok – Tóth Ingrid
Péntek: A társadalomtudományok alkalmazása modern hadviselésben – Sarnyai Benedek Máté,

(IN)DEPENDENCE: Milyen hatása van Kína külpolitikai célkitűzéseinek az Északi-sarkvidéken Grönland Dániától való függetlenségi törekvéseire? – Papp Zsanett Gréta, A jelenkor Magyarországa Robert K. Merton deviancia elmélete aspektusából – Marcsó Kristóf

12) Történelem (016-os terem)

Hétfő: Bemutatkoznak az ELTE történelem szakos képzései és bemutatkozik az EC Történész műhely – Körmendi Tamás, Erdős András

Kedd: Látogatás Budapest Főváros Levéltárában – Ternovác Zoltán (BFL)

Szerda: II. András és IV. Béla megítélése a történeti kutatásban – Veres Kristóf; A genealógiai kutatások buktatói – Rác Balázs

Csütörtök: Cseh-magyar-osztrák kapcsolatok a 13. században – Rudolf Veronika; Magyar iratolvasás – Faragó Dávid

Péntek: Vass József pályaképe – Taschek Zoltán; Az I. világháborús összeomlás és a Károlyi-kormány – Erdős András

A VII. Tehetségtábor „Az Oktatási Hivatal által nyilvántartott szakkollégiumok támogatása” című pályázat keretében (NTP-SZKOLL-18-0012) valósul meg.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

Nemzeti
Tehetség Program

Tehetségtábor résztvevői szemmel

Teljesen váratlanul ért pár hónappal ezelőtt az Eötvös József Collegium megkeresése, ugyanis meghívást küldtek a 2019. január 21-26. között megrendezett Tehetségtáborba. Korábban még csak nem is hallottam az intézményről, azonban gyorsan megvilágosodtam, miután utánanéztem a collegium dicső történetének, és ahhoz méltó jelenének. Így rövid habozás után - legyünk őszinték, a 12. osztály vége felé az ember nem hagyhat ki csak úgy egy hetet az iskolából, és pattanhat fel a következő pesti gyorsra - végül mégis a szegedi vasútállomáson találtam magam hétfő hajnalban.

Miután épp kezdés előtt megérkeztem a collegium épületébe, és gyorsan ledobtam a bőröndöm, kezdődött is a program, először az intézmény és az Eötvös Loránd Tudományegyetem történetével ismerkedhettünk meg, így nem egyszor hangzott el Négyesy László vagy az általa vezetett önképzőkör tagjainak neve. Ezt követően az ELTE informatikaképzéséről szerezhettünk több információt, ez azonban engem személyesen nem érintett, hiszen angol-spanyol tanárszakos aspiránsként elsősorban az angol nyelvi szemináriumokon vettem részt. Így történt az előadások után az első napon is: az általános bemelegítést az idiomatikus kifejezésekkel való ismerkedés követte. Délután, ebéd után pedig a Természettudományi Múzeumba látogattunk el, este pedig az első együtt töltött nap értékelése közben jobban is megismertedtünk táborlakó társainkkal; a könyvtárban elszállásolt fiúkkal azonnal megtaláltuk a közös hangot az ország belpolitikájának megvitatása közben, új szintre emelve a matracokon, hálósáokban vitázás művészetét.

Bár valamennyi esténk hasonlóképpen telt, a napközbeni programok igazán változatosnak bizonyultak: kedd reggel a collegium különböző műhelyeinek titkárai és Horváth László igazgató úr vezettek be minket alaposabban is az intézmény életébe, az angolosokkal pedig ezúttal William Shakespeare-rel foglalkoztunk. Két legismertebb drámájának, a Rómeó és Júlia, illetve a Hamlet feldolgozásait ismerhettük meg egy igazán interaktív előadás keretében. Majd a délutáni program során a lenyűgöző Szemlő-hegyi-barlangba tettünk látogatást.

Szerdán először az ELTE nemzetköziségéről kaptunk kimerítő információt, majd a collegium volt diákja, Ritoók Zsigmond tartott kifejezetten élvezetes, visszaemlékezéseire felépített előadást arról, hogy milyen is lehetett a múlt évszázadban collegistának lenni, majd Bertényi Iván, az EC kurátora is erről számolt be nekünk. Ezután az angol szeminárium keretében nyelvészeti bevezetőn vehettünk részt, majd a fonetika-filológiába áshattuk bele magunkat. Az este folyamán pedig a Művészetek Palotájába látogattunk el egy komolyzenei koncertre.

Másnap délelőtt én sajnos lemaradtam a programokról, ugyanis az angol OKTV-n versenyeztem, de 8 órától a tanárképzésről, 9 órától pedig az Eötvös Könyvtárról zajlottak előadások, végül délután parlamenti túrára került sor. Este magyar néptáncokat sajátíthattunk el, mindenki igazán kifulladt a nagyteremben való fel-le táncolás után. Azonban ezután jött a java: a collegisták a hagyományos csütörtök esti bulijukra, az Estikére is meghívták a táborozókat, ahol sokkal kötöttebb formában is megismerhettük, milyen is lenne az Eötvösben lakni.

Így péntek reggel mindenki fáradtan veselkedett neki az utolsó napnak, amelyek a természettudosságról, valamint a collegium nyelvi oktatásáról szóltak, így kiderült például, hogy az Eötvös minden lakójának ingyen biztosítja az idegennyelv-tanulást. Az angol szemináriumon ezt követően a filmzene szerepével és a fordítástechnikával foglalkozott, utóbbin mi is kipróbálhattuk magunkat élesben egy rövid szövegrészlet lefordításával. Ezután korcsolyázás következett, végül a tábor zárása egy közösen elfogyasztott vacsorával.

Reggel pedig mindenki rengeteg élménnyel gazdagodva hagyta el az Eötvös Collegiumot, abban a reményben, hogy a háta mögött hagyott épületet egyszer még otthonának hívhatja.

Szabó Ákos, Szegedi Deák Ferenc Gimnázium

Tehetségtábor beszámoló

Az Eötvös Collegium által szervezett Tehetségtábor ebben az évben január 21-25. között került megrendezésre. A táborban 30 végzős diák vett részt, olyanok, akik kiemelkedő eredményeket értek el középiskolás éveik során különböző tantárgyakból, és ősztől az Eötvös Lóránd Tudományegyetem hallgatói szeretnének lenni.

Az öt nap során megismerkedhettünk a szakkollégium műhelyeivel, az intézmény oktatóival és hallgatóival, betekintést nyerhettünk a kollégista életbe. Ugyanakkor sok új barátság kötődött, megismerhettünk hasonló érdeklődési körű diákokat, akikkel egy felejthetetlen, élménydús hetet tölthettünk el.

Délelőttönként mindannyian előadásokon vettünk részt, ahol be voltak mutatva az ELTE Bölcsészettudományi és Informatikai karai, hajdani kollégisták elmesélték a Collegium 1800-as évekbe visszanyúló történetét, a Collegium igazgatója, Dr. Horváth László, és a szakos műhelyek titkárai pedig meséltek a bentlakói életéről, úgy tanulmányi, mint közösségformáló előnyeiről. Ugyanakkor a természettudós feladatairól, az ELTE-s tanárképzésről, nyelvtanulásról, nemzetközi

lehetőségekről is többet megtudtunk, és meglátogattuk a Collegium értékes könyvtárát is. A közös előadások után a szemináriumi foglalkozások következtek, mikor kiscsoportokban, érdeklődési körünk alapján szakelőadásokon vettünk részt. A matematika műhelyben titkos matematikát, valószínűségszámítást tanultunk, valamint a véletlen matematika paradoxonjait, matematikai modelleket és a kísérleti matematikát is bemutatták nekünk.

Délután különböző tevékenységeken vettünk részt: meglátogattuk a Természettudományi Múzeumot, az Országházat és a Szemlő-hegyi-barlangot, voltunk koncerten a MŰPA-ban, táncházban, korcsolyázni, valamint utolsó előtti este részt vettünk az egyetemisták collegiumi buliján is.

A tábor egy nagyon jó lehetőség volt arra, hogy mindannyian meggyőződjunk arról, hogy tényleg az ELTE-n szeretnénk ősztől továbbtanulni, és hogy mindeképpen érdemes az Eötvös Collegiumba is jelentkezni, hiszen az egyetemista éveink alatt minden szempontból hasznos egy ilyen összetartó közösségnek részese lenni. Ugyanakkor a szakos műhelyeken való részvétel is értékes tudást biztosít, mely kiegészíti az egyetemen tanultakat.

Marica Edina, Áprily Lajos Főgimnázium, Brassó

Gólyatábor

(2) *Megújuló latintanítás: 2019. március 1–2.*

Megújuló Latintanítás

A Református Pedagógiai Intézet és a
Pázmány Péter Katolikus Egyetem
szakmai napja latintanárok részére

Helyszín:

Pénteken és szombaton is: Eötvös Collegium, 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

Az Eötvös Collegium igény esetén díjmentes szállást biztosít a rendezvényre érkezőknek (előzetes jelzést követően).

Időpont:

2019. március 1. (péntek): 15.30 – 20.15

2019. március 2. (szombat): 10.00 – 18.00

Jelentkezés és bővebb információ:

www.refpedi.hu/rendezvenyek oldalon

(A belépéshez és jelentkezéshez első alkalommal regisztráció szükséges.)

Jelentkezési határidő: 2019. február 25. (hétfő) 12.00

A szakmai nap ingyenes, de regisztrációhoz kötött!

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!

Március 1. péntek**15.25 Megnyitó**

15.30 „Ami az egyessel történik, az az egésznek hasznos.” Mit taníthatunk a római erényekről? – Csízy Katalin, tanszékvezető egyetemi docens (KRE BTK Történettudományi Intézet Ókortörténeti és Történeti Segédtudományi Tanszék)

16.15 Rabszolgák a Római Birodalomban, az újabb kutatások tükrében – Takács Levente, tanszékvezető habilitált egyetemi docens, oktatási dékánhelyettes (DE BTK Történelmi Intézet, Klasszika filológiai és Ókortörténeti Tanszék)

17.00 Catullus-interpretációk – Tamás Ábel, egyetemi adjunktus (ELTE BTK Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet Összehasonlító Irodalom- és Kultúratudományi Tanszék)

17.45 – 18.00 Kávészünet

18.00 Ötletek és megoldások Cicero Catilina elleni beszédének (*Oratio in Catilinam prima*) tanítása kapcsán – Gesztesi Enikő, középiskolai tanár (Szekszárdi Garay János Gimnázium)

18.45 Lucretius Venus-himnusza – Kozák Dániel, egyetemi adjunktus (ELTE BTK Ókortudományi Intézet Latin Tanszék)

19.30 Ókori szokások a mai vallási életben – Szőke Ágnes, nyugalmazott középiskolai tanár (ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziuma)

Március 2. szombat**10.00 Áhítat**

10.15 Ritoók Zsigmond köszöntése – Bolonyai Gábor, tanszékvezető habilitált egyetemi docens (ELTE BTK Ókortudományi Intézet Görög Tanszék)

11.00 Ovidius 2000 Olaszországban – egy évforduló szakmai-társadalmi tanulságai – Acél Zsolt Sch. P. (Budapesti Piarista Gimnázium)

11.45 **A római határvédelem rendszere** – Forisek Péter, habilitált egyetemi docens (DE BTK Történelmi Intézet, Klasszika filológiai és Ókortörténeti Tanszék)

12.30 *Szendvicsebéd*

13.15 **Rómaiak és keresztények: vértanúakták** – Takács László, tanszékvezető habilitált egyetemi docens (PPKE BTK Romanisztikai Intézet Klasszika-Filológia Tanszék)

14.00 **A legnagyobb magyar confessor: II. Rákóczi Ferenc** – Takács László

14.45 *Omnia vincit (crudelis) amor. Vergilius a szerelemtől* – Pataki Elvira, egyetemi docens (PPKE BTK Romanisztikai Intézet Klasszika-Filológia Tanszék)

15.30 – 15.45 *Kávészünet*

15.45 **A balácai villagazdaság: régészeti feltárás és múzeumpedagógia** – Kiss Alexandra, régész (Magyar Nemzeti Múzeum Villa Romana Baláca Kiállítóhely)

16.30 **A latintanítás helyzete: beszélgetés, vita** – Czeglédi Sándor, középiskolai tanár (Hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium); egyetemi adjunktus (KRE BTK Történettudományi Intézet Ókortörténeti és Történeti Segédtudományi Tanszék)

17.15 **Tájékoztató új könyvekről, internetes lehetőségekről, fórum, vita** –

Czeglédi Sándor

A 277/1997. Kormányrendelet értelmében a pedagógusok 7 évenként kötelező 120 órás továbbképzésének 25 %-a legalább 5 órás, nem akkreditált képzések keretében is teljesíthető! Ennek értelmében az egyes napok teljes hosszán való részvétel esetén részvételi igazolást állítunk ki.

(3) *Az Eötvös Collegium nemzeti összetartozást erősítő ünnepi és szakmai programsorozata – Nyugat Magyarország (Burgenland): 2019. március 13-17.*

Tisztelt Collegium!

A Collegium ifjúsága a nyugat-magyarországi (burgenlandi) magyarokkal ünnepel és emlékezik az 1848-as szabadságharcra.

A kárpát-medencei hálózátépítő tevékenységét, a tanulmányutak és a közös ünneplések hagyományát folytatva az ELTE Eötvös József Collegium ifjúsága 2019. március 15-én az Alsóőri Magyar Média és Információs Központban a helyi magyarokkal ünnepel.

Március 15-én 16.00 órakor Kelemen László és Horváth László igazgatók köszöntő szavait követően szavalatok és zenedarabok hangzanak el.

A Collegium ifjúságának nevében Egyed Regina negyedéves történészhallgató tart ünnepi beszédet.

Az ünneplést a „Nyergelj, fordulj...” című collegiumi énekfűzet alapján ’48-as dalok, közös éneklés és a Szózat zárja.

(Az alsóőri magyarokról: https://www.nyugat.hu/tartalom/cikk/magyar_nak_lenni_burgenlandban és a Magyar Média és Információs Központról: <http://www.umiz.at/hu/index.php/ueberuns>)

Március 15-én 9.00 órakor a Collegium Petőfi Sándor emlékére Sopronban, a „sírba” helyén is koszorúz.

„...Nekem a bor hogymikép is
Ártana?... Hát hiába voltam volna
Katona?
Úgy biz, aki fölmarkolta, katona
Mégpedig bakancsos voltam valaha.

Zöld hajtókás, sárga pitykés
Közlegény..
Egész a közlegénységig
Fölvivém!
Jó: bakancsom hogy hamar lerúghatám;
Még idővel degradáltak volna tán. ...”

Március 13–17. között a Collegium Nyugat-magyarország és a régió történelmi és földrajzi nevezetességeit keresi fel (Graz, Fraknó, Kismarton, Dévény, és így tovább...).

Fővárosi hagyományainkat megtartva a Collegium ifjúságának koszorúja a Bécsi Légió budavári emléktáblájánál is jelen lesz.

Damjanich János kivégeztetése előtti imájából: *Oltalmazd meg, Mindenható, az én különben is szerencsétlen hazámat a további veszedelemtől!*

Eötvös² a szegedi Eötvös Kollégiummal

(4) Lázár Ervin Emlékülés, 2019. április 11.

LÁZÁR ERVIN

EMLÉKÜLÉS

Az ELTE Eötvös József Collegium tisztelettel és szeretettel emlékezik

Lázár Ervinre,

a bezárásra ítélt Collegium Ménesi úti épületének egykori lakójára.

Az emlékülés 2019. április 11-én (csütörtökön)

a Borzsák-Paepcke könyvtárban
(1118 Budapest, Ménesi út 11–13. 19-es terem)

16.00 órakor kezdődik

Program:

Horváth László igazgató köszönti a megjelenteket

16.00 – 16.10 Móser Zoltán: „*Kedves Rokon!*”

16.10 – 16.30 Komáromi Gabriella: „*A szeretet szólamai*”

16.30 – 16.40 Vezekényi Fanni collegista felolvasása: *A hétfejű tündér*

16.40 – 17.00 Komáromi Gabriella: *A novellista Lázár Ervin*

17.00 – 17.10 Papp Zsanett collegista felolvasása: *Bartusek Géza, a kutya*

17.15 – Emlékfelirat elhelyezése Lázár Ervin egykori szobájának ajtaján. Király Ernő, a szobatárs emlékezik

Az emlékülés után Lázár Ervin, *A bolond kútásó. Válogatott novellák* (Budapest, 2016) [Helikon zsebkönyvek 44.] című kötetéből a helyszínen vásárolni lehet.

A hallgatóság soraiban olykor felbukkanhatnak: Mázli, a Collegium élemedett házőrzője (Bartusek Géza kései rokona) és hű társa, Hannibál, a tehetséges macska.

Gólyák

(5) *Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident. Inter-Colloquia. Nemzetközi konferencia: 2019. május 6–9.*

Inter Colloquia – Byzantino-occidentalia

Internationale Konferenz
ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest
6.–9. Mai 2019
1118 Budapest, Ménesi út 11–13.

Veranstalter:

ELTE EC Zentrum Byzantium
Ungarische Byzantinologische Gesellschaft
und
der Arbeitsausschuss für Byzantinistik
des Ausschusses für Klassische Philologie der Abteilung Sprach- und
Literaturwissenschaften der Ungarischen Akademie der Wissenschaften

6. Mai (Montag)

UNGARISCHE BYZANTINOLOGISCHE GESELLSCHAFT (DOPPELSITZUNG)

17.00–17.30 **Eröffnung**

Prof. Dr. Miklós KÁSLER, Minister, Ministerium für Humanressourcen
Imre HAMAR, Vizerektor, Eötvös-Loránd-Universität Budapest
László HORVÁTH, Direktor, ELTE Eötvös-József-Collegium

17.30–18.10 Hermann HARRAUER: *Krankheit und Medizin. Rezepte, Amtsarzt, Heilmittel usw.*

18.10–18.50 Peter SCHREINER: *Von der Rolle zum Buch: Bibliotheken in Byzanz und im mittelalterlichen Westen*

7. Mai (Dienstag)

RÉCITS ET DISCOURS ENTRE HISTOIRE ET LÉGENDE

9.00–11.10 **Vorsitz: László HORVÁTH**

9.00–9.20 Emese EGEDI-KOVÁCS: *Roman et hagiographie*

9.20–9.40 Andrea GHIDONI: *Le roman médiéval selon la poétique historique russe : notes en marge*

9.40–10.00 Katalin L. DELBÓ: *Der byzantinische Roman im theatron (?)*

10.00–10.20 Nils RENARD: *Le discours sur Byzance chez André Chénier*

10.20–10.40 Eleni VOLONAKI: *Space in Funeral Speeches in Athens*

10.40–11.10 *Diskussion*

11.10–11.20 **KAFFEPAUSE**

11.20–12.20 **Vorsitz: Nils RENARD**

11.20–11.35 Janka Júlia HORVÁTH: *Éléments chrétiens dans les Ethiopiques d'Héliodore et le Leucippe et Clitophon d'Achille Tatius. La christianisation des textes romanesques antiques*

11.35–11.50 Dominika KOVÁCS: *Aspects of Courtly Literature*

11.50–12.05 Ráhel GLOVICZKI: *Hagiographical Metamorphoses – St. Eulalia*

12.05–12.20 *Diskussion*

12.20–14.00 **MITTAGSPAUSE**

AUS DEM BEREICH DER PAPYROLOGIE: JURISTISCHE UND ANDERE KURIOSA

14.00–16.00 Vorsitz: Peter Schreiner

14.00–14.40 Éva JAKAB: *Ein Gerichtsprotokoll aus der Provinz Aegyptus: Streit um Erbschaft*

14.40–15.10 Gerhard THÜR: *Überlegungen zur Constitutio Antoniniana*

15.10–15.50 Claudia KREUZSALER: *Der Winzer und das Ferkel. Vertragliche Vereinbarungen rund um den Weinbau*

16.00–16.20 KAFFEPAUSE**16.20–16.00 Vorsitz: Gerhard Thür**

16.20–16.40 Szilvia NEMES: *Remarks on the Interpretation of the τοῦτο δ' ἐστὶν clause in P. Cair. Zen. 59001*

16.40–17.00 Dóra E. Solti / Athanasios EFSTATHIOU: *The early Manuscript Tradition of Aeschines based on the Evidence of Papyri*

17.00–17.20 Ágnes MIHÁLYKÓ: *An unusual Byzantine document concerning fugitives*

17.20–17.40 Balázs KISS: *New remarks in regard to the Ptolemaic σύνταξις*

17.40–18.00 László HORVÁTH: *Die neu entdeckten Hypereides-Fragmente aus Herculaneum. Reflexionen*

Einführung in die Papyrologie

Claudia KREUZSALER und Hermann HARRAUER
mit praktischen Entzifferungsübungen an konkreten Beispielen zu folgenden Terminen:

8. Mai (Mittwoch)

9.30–9.50 Lajos BERKES: *Papyrologie in Ungarn und weltweit: Trends und Perspektiven*

10.00–12.00 und 14.00–17.00 Seminare für Mitglieder des Collegiums

9. Mai (Donnerstag)

9.30–12.00 und 14.00–16.00 Seminare für Mitglieder des Collegiums

Das Colloquium konnte im Rahmen des Nationales Forschungs-, Entwicklungs- und Innovationsbüro – NKFIH-Forschungsprojekts „Társadalmi kontextus a szövegkritika tükrében: Bizáncon innen és túl“ [Gesellschaftlicher Kontext im Spiegel der Textkritik: Dies- und jenseits von Byzanz] (NN 124539) realisiert werden.

*ÚNKP-18-4-ELTE-347 and ÚNKP-18-3-IV-ELTE-559.
New National Excellence Program of the Ministry of Human Capacities.*

(6) Emlékhelyek Napja – „A Bárá Eötvös Collegium Hivatástörténete” – tárlatvezetés: 2019. május 11.

Beszámoló az ELTE honlapjáról

TÖRTÉNETI SÉTA AZ EÖTVÖS COLLEGIUMBAN

A Nemzeti Örökség Intézete hagyományos tavaszi rendezvénye az Emlékhelyek napja, amikor az emlékezet fontos hazai helyszínein vezetnek végig az érdeklődőket. Történelmi emlékhelyeink között tartjuk számon egyetemünk legrégebbi szakkollégiumát, az Eötvös Collegiumot is.

A történelmi emlékhelyek az emlékezet fontos helyszínei, amelyek nemzeti, felekezeti, regionális vagy kisebbségi szempontból kiemelkedőnek minősülnek. Bár gyakran fontos építészeti alkotások, nem elsősorban műemléki szempontok alapján számítanak jelentősnek, hanem kiemelkedő történelmi szerepük miatt. Lehetőséget nyújtanak arra, hogy a hozzájuk ellátogatók számára megtapasztalhatóvá tegyék a magyar történelem sorsfordító eseményeit, tragédiáit, de dicső pillanatait is. Jelenleg 49 történelmi emlékhely található az országban, amelyek jelentőségét a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság javaslata alapján kormányrendelet ismerte el.

Az ELTE Eötvös József Collegium hivatása alapításától kezdve az, hogy olyan kiválóan főkészült szakembereket képezzen, akik tudományterületükön az átlagot meghaladó tudással rendelkeznek, önálló kutatómunkára képesek, és akiknek a tudomány művelése nem csupán szakma, hanem tanári hivatás is.

Az ideai collegiumi sétát Garai Imre, a PPK adjunktusa vezeti. *A Bárá Eötvös József Collegium hivatástörténete* című állandó kiállítás tárlóiban és a falakon a Collegium műtárgy-, dokumentum- és fotótárának gazdag anyagából szinte csak ízelítőt lehet adni: a vezérfonal, amelyre a kiválasztott írásos emlékeket Garai Imre felfűzte, a Collegium tanár képzési hivatásának folytonos alakulása.

A tárlatvezetés ingyenes.

Forrás: <https://www.elte.hu/content/torteneti-seta-az-eotvos-collegium-ban.e.11427>

(7) 23. *ELTE Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem. Humántudományi szekció.*
V. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia: 2019. július 10–13.

VI. KÁRPÁT-MEDENCEI
SZAKKOLLÉGIUMI KONFERENCIA

2019. július 10–13.

ELTE Eötvös József Collegium
(1118 Budapest, Ménesi út 11–13.)

PROGRAM

2019. július 10.
(szerda)

10:00 – 11:30

Az ELTE Márton Áron Szakkollégium 2018–2019-es tanévének
évváró ünnepsége
Állófogadás a meghívott vendégeknek

13:30 – 15:00 ♦ 1. ülészak

elnök: Takó Ferenc

Fekecs Emese: *A Bodor-novellák filmadaptációi*

Nagy Hilda: *A szövegvariánsok interpretációs lehetősége Csáth Géza novelláiban*

Szathmári Edina: *A marosvásárhelyi Klastrom utca*

Kész Réka: *„Én mindent óhaja szerint csinállok”: Magyarországon idősápolói munkát végző kárpátaljai asszonyok táplálkozáskultúrájának vizsgálata*

*

2019. július 11.
(csütörtök)

9:00 – 9:45

Fedinec Csilla (MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont): *A kutatómunka a társadalomtudományokban*

10:00 – 11:30

elnök: Fedinec Csilla

Peckó Egon: *A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának Külhoni Régiójához tartozó szervezetek tevékenysége*

Jakab Zalán Tamás: *Kisebbségi követelések: bepillantás a kollektív identitásba*

Makusin Viktor: *A gyermek születésekor járó szociális támogatás rendszere Ukrajnában és az Európai Unió országaiban*

Kedves Tamás Róbert: *A MOGYE helyzete 2019-ben*

13:30 – 15:00

elnök: Mészáros Tamás

Nagy Zsuzsánna: *A $\Delta p54$ törzs előállítás és vizsgálata ecetmuslicában*

Nagy Zsuzsánna: *Egy újfajta fehérjejelölési, immundetektálási és tisztítási rendszer kidolgozása*

Rezi Csenge: *A bazális test kialakulásában szerepet játszó tesztiszespecifikus gének*

Müller Dalma: *A Bloom-szindróma helikáz genom-integritás megőrzésében betöltött szerepének tanulmányozása zebrahalban*

Menyő Evelin: *Egy dezubikvitiláz kódoló gén célzott mutagenézise esetmuslicában*

Ternovác Áron: *Az SMR henger szelektív hatása az artériás stiffnessre*

18:00 – 19:30

Kőrösi Éva (dietetikus, SOTE): *Táplálkozási trendek – kóistolóval*

19:30 – 20:30

A Mi az ábra? zenekar koncertje

*

2019. július 12.

(péntek)

9:00 – 10:15

elnök: Horváth László

Bőjte Orsolya: *A romániai fejlesztési ügynökségek, az ADRk kapcsolati hálójának feltérképezése és összehasonlítása a nyugati- és középromániai fejlesztési régiókban*

Kasza Lilla: *A Duna vízminőségének értékelése a folyó szerbiai szakaszán*

Nagy Gabriella: *IT-technológiák alkalmazása az utazásszervezésben*

10:30 – 12:15

elnök: Takó Ferenc

Ájben Katalin: *Bene története a csehszlovák időszakban*

Csőke Márk: *Kormányzósértési perek a Bácskában 1941–1944*

Asztalos Annamária: *A házassággal kapcsolatos akadályok a dualizmus korában Tiszaújlak példáján*

Kálmán Gabriella: *Magázás és önözés a Magyarországon tanuló vajdasági magyar hallgatók körében*

13:30 – 15:00

elnök: Mészáros Tamás

Szanyi István: *A kölcsönhatási régió alakja a nagyenergiás protonproton ütközésekben*

Csala Hunor: *Egyensúlyozó deszka modell-alapú prediktív szabályozása*

Terhes Emil – Nászai Anna: *A bélrendszer mitokondriumainak funkcionális vizsgálata nagyfelbontású fluoreszpirometriával*

*

2019. július 13.

(szombat)

Központi záróünnepség

ELTE-ÁJK, Aula Magna

Péter Huba: *Decentralizált webalkalmazások*

Gyenge Ervin: *Antimikrobiális peptidek vizsgálata patogén mikroorganizmusokkal szemben*

Király Evelin: *Schönborn-Buchheim Ervin gróf és a munkácsi-szentmiklósi uradalom*

Csipak Levente: *Intézményrendszer és a gazdasági fejlettség: Kelet-Közép-Európa esete*

(8) Eötvös-nap, collegiumi tanévnyitó és évértékelő, halastóavatás, nemzetközi rendezvény, 2019. szeptember 9.

MEGHÍVÓ / INVITATION

Az ELTE Eötvös József Collegium tisztelettel meghívja Önt
*Az École Normale Supérieure-t és az Eötvös József Collegiumot
jelképesen összekötő kerti tó avatására*

Le Collège Eötvös József ELTE a le plaisir de vous inviter à
*L'inauguration de la fontaine du Collegium Eötvös dans la Cour d'honneur,
liant symboliquement l'ENS rue d'Ulm et l'EC*

Időpont és helyszín: / Lieu et date :

2019. szeptember 9. hétfő, 17h – Rózsakert / le lundi 9 septembre 2019, 17h – Jardin des roses

Köszöntőt mond: / Discours de :

S. E. Pascale Andréani
Franciaország magyarországi nagykövete / Ambassadeur de France en Hongrie

Horváth Zita
Felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár / Vice-secrétaire d'État à l'Éducation nationale

Borhy László
Az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora / Recteur de l'Université Eötvös Loránd de Budapest

(Gabriel Fauré, Après un rêve)

Florence Berthout
Párizs V. Kerület polgármestere / Maire du 5e arrondissement de Paris

Hoffmann Tamás
XI. Kerület Újbuda polgármestere / Maire du 11e arrondissement de Budapest

Horicsányi Attila
Az Eötvös Collegium hallgatói képviselője, a Választmány elnöke / Président du comité des étudiants du Collège Eötvös József

Az esemény házigazdája / Modéré par :

Horváth László
az Eötvös József Collegium igazgatója / Directeur du Collège Eötvös József ELTE

(Johannes Brahms: V. magyar tánc)

Közreműködik: / Avec la participation de :
Vadász Linda (magyar-francia tolmácsolás / traduction)
Horváth Cecília Réka (gordonka / violoncelle)

Jardin de l'Ecole Normale Supérieure

(9) *Kutatók Éjszakája 2019. szeptember 27.*

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA

2019. Szeptember 27.

EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM

PROGRAMOK

Az EC Byzantium Központ legújabb kutatásai (Nagyklub):

- 18:20 - 18:40 Horváth László: Herculaneyi papiruszlelet
18:40 - 19:00 Egedi-Kovács Emese: Ófrancia Barlám-regény történeti és társadalmi kontextusa Bizáncban
19:00 - 19:20 Mészáros Tamás: Egy szövegjavítás nyomában. Még egyszer a Chalkokondylés-életrajzról
19:20 - 19:40 Solti Dóra: Antik irodalom az 5. században – egy bécsi pergamentöröredék története
19:20 - 19:40 Kovács István: Bizánci történetírás a XII. században
19:40 - 20:00 Horváth Janka: A görög regények megkeresztelkedése Bizáncban – Achilles Tatios és Héliodóros

Az EC Germanisztika műhelyének kutatása (012-es terem, alagsor):

- 18:00 - 21:00 Kukri Márta, van Waarden Franciska: „Hye nach volgt ain fchöne vorred des paffions...”. Egy korai újfelnémet passió-elmélet. Szövegkiadási projektszeminárium

Skandinávok régen és ma – Előadások az EC Skandinavisztika műhelyéből (013-as terem, alagsor):

- 20:00 - 20:20 Pinezits Regina: Vikingek – Mítosz és valóság
20:20 - 20:40 Hozmann Patrik: Milyenek a norvégok?
20:40 - 21:00 Bangó Adrienn: Skandináv rúnafejtés és kvíz

Az EC Történelem műhely előadásai (016-os terem, alagsor):

- 18:00 - 18:45 Bachusz Dóra: A penna művészete – Oklevélírás a Történelem műhelyben
19:00 - 19:30 Egyed Regina: Neked játékkatonád van? Nekem országom! – Gyermekkirályok és megítélésük a 14–16. századi Angliában

- 19:30 - 20:00 Rácz Balázs: A genealógiai kutatások buktatói
 20:00 - 20:30 Egyed Regina: Balatonfüredi fürdőkkultúra: Nyaralás és pihe-
 nés a 19. Században
 20:30 - 21:00 Erdős András Patrik: Forradalmak hónapjai – tények, tévhit,
 történetek 1918-1919-ről

Az EC Orientalisztika műhelyének előadásai (018-as terem, alagsor):

- 18:00 - 18:20 Bán Kornélia: Hogyan dolgozzunk terepen?
 18:20 - 18:40 Kovács Bálint: Taha és a Korán újraértelmezése
 18:40 - 19:00 Forrai-Karajz Júlia: Becsületgyilkosságok Törökországban
 19:00 - 19:20 Szűcs Bernadett: Óegyiptomi eredetű motívumok egy kereszt-
 tény apokrif iratban
 19:20 - 19:40 Tarnai Csillag: A komikum ereje – Bolondok és bohócok
 Nyugaton és Keleten

Black Friday konferencia

(10) SZITU – Színháztudományi Konferencia: 2019. november 15-16.

SZITU KONF
Színháztudományi Konferencia
2019. november 15–16.

Program

November 15. péntek

13.50 Ünnepélyes Megnyitó

A rendezvényt **Horváth László**, a Collegium igazgatója

Szekcióvezető: **Doma Petra**

14.00 Egri Petra *A színre vitt divat: kortárs ruhaperformanszok*

14.30 Bálint Zsófia *Fehér ólom és egyéb mérgező anyagok – Sminkek a XVI–XVII. század színpadán*

15.00 szünet

15.15 Zoltán Áron *Bevezetés az előadóművészi verselemzés módszertanába*

15.45 Németh Nikolett *A szemiotikus khóra térnyerése a performatív eseményben*

16.15 Doma Petra *Sadayakko és Hanako Budapesten*

November 16. szombat

Szekcióvezető: **Gajdó Tamás**

08.30 Váradi Ágnes *Magyar drámák hősnői a Vigszínház színpadán 1896 és 1918 között: Varsányi Irén szerepeiből*

09.00 Kalmár Balázs „*Van itt valaki*”

09.30 Szánthó-Rojas Mónika *Egy magyar emigráns Spanyolországban (Orbók Lóránd: 1884–1924)*

10.00 Mohai Aletta *Anka Berićeva, egy életmű összegzése – Karagity Antal drámai munkássága*

10.30 szünet

Szekcióvezető: Duró Győző

10.45 Cseh Dávid Sándor A „most” dobbanásai – A színpadi idő természetéről Zeami Tenko 𐄂???????? című nő-drámája kapcsán

11.15 Barta Nikolett Az idősíkok kezelése Kárpáti Péter Tótféri és Pájinkás János című darabjaiban

11.45 Kovács Viktor Intrikusábrázolási azonosságok Vörösmarty Mihály Csongor és Tündéje és Gaál József A peleskei nótárius című tündérbohózata között

12.15 Kovács Dominik „Senyvedünk!...” – Az elhallgatás-alakzatok traumafeldolgozó jellege Bródy Sándor A tanítónő című művében

12.45 ebédszünet

Szekcióvezető: Pandur Petra

14.00 Bíró Árpád Levente Önkéntes. Színház. – Esettanulmány a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház önkéntesei által készített előadásokról

14.30 Vági Eszter Élményszínház születik

15.00 szünet

Szekcióvezető: Upor László

15.15 Antal Klaudia „Hollywood a Fehér Házba költözött”, avagy a politika teatralitása

15.45 Pandur Petra Múltfeldolgozás közösségi színházzal – MU Színház: Gyerekkorunk '56

16.15 Adamovich Ferenc Fizikai színházi tréning táncművészeknek

16.45 Lengyel Emese A nők helyzete Cecilie Ore és Bibbi Moslet Adam & Eve – A Divine Comedy (2015) című operájában

Köszönetnyilvánítás A konferencia szervezői ezúton mondanak köszönetet mindazon oktatóknak, hallgatóknak és a különböző intézmények dolgozóinak, akik tanácsaikkal, észrevételeikkel és útmutatásukkal segítették a program létrejöttét.

(11) *Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident. Bizánc és a Nyugat VII.*
 – nagy nemzetközi konferencia, november 25–29.

Byzanz und das Abendland

Byzance et l'Occident VII.

Studia Byzantino-Occidentalia

Gallica - Italica - Germanica - Graeca

Internationale Konferenz / Colloque International
 Eötvös-József-Collegium, Budapest / Collège Eötvös József, Budapest
 25.–28. November 2019 / 25–28 novembre 2019

BYZANCE ET L'OCCIDENT : Studia Byzantino-Occidentalia

LUNDI 25 NOVEMBRE / 25. NOVEMBER (MONTAG)
Collège Élievo József / Elievő-József-Collegium
1118 Budapest, Mészai út 11-13. Grande salle / Festsal

GALLICA-GRAECA I.

8.30 – 9.00 *Enregistrement (Registration)*
9.00 – 9.30 *Ouverture du colloque (Eröffnung)*
S. E. PASCALE ASTÉRIANÉ (Ambassadeur de France en Hongrie)
Imre HAMAR (Vice-recteur de l'Université Elievő Loránd de Budapest)
Salutation des organisateurs:
Christine FERLAMPS-ACHER (Université Rennes 2)
Sofian PAVLATIĆ (Académie serbe des sciences et des arts)
Emese EGZS-KOVICS (Collège Elievő József ELTE)
László HORVÁTH (Directeur du Collège Elievő József ELTE)

SESSION PLENIERE (PLENARISZTÉSZ)

Président de séance (Vorsitz): PETER SCHREINER
Christine FERLAMPS-ACHER : Les amours des nixes de Morgane dans *Préfaceur* (livre V) : la mise en scène du désir

10.10 – 10.20 PAUSE CAFÉ (KAFFEEPAUSE)

Président de séance (Vorsitz): PETER SCHREINER
Emese EGZS-KOVICS : Rapport entre les rubriques et les miniatures (cod. athón, folios 663)

10.40 – 11.00 Filippo ROSCONI : Le dossier hagiographique des saints Cyr et Jean entre Orient et Occident : quelques précisions manuscrites

11.00 – 11.20 Benoît GÉRIEVY : Conceptualiser le Grec et la « nation grecque » dans l'Italie du XVIe siècle (1190-1200). L'apport de *L'ars dicamini* (sources théoriques et pratiques)

11.20 – 11.40 Nicola DIACONU : Le cheval, animal diplomatique entre Byzance et l'Occident (XVe s.)

11.40 – 12.10 *Debat (Diskussion)*

12.10 – 13.50 RÉCEPTION DONNÉE PAR LE COLLEGE ELIEVO JOZSEF AUX INTERVENANTS DU COLLOQUE (EPAUFANG)

BYZANCE ET L'OCCIDENT : Studia Byzantino-Occidentalia

LUNDI 25 NOVEMBRE / 25. NOVEMBER (MONTAG)
Collège Elievő József / Elievő-József-Collegium
1118 Budapest, Mészai út 11-13. Grande salle / Festsal

Président de séance (Vorsitz):

Christine FERLAMPS-ACHER
Sándor KISS : *Préfaceur* de Chretien de Troyes : une éducation sentimentale
Levente SZÉLÁ : La ville de Sicambre dans le *Roman de Rouclou*
Paul-VICTOR DESABRES : L'épopée de Jacques de Vintimille (ca. 1512-1582), un Byzantin adopté en France
Andrea GIMONDI : L'initiation de *Digenis Akritas* : essai anthropo-littéraire
Debat (Diskussion)

15.40 – 16.00 PAUSE CAFÉ (KAFFEEPAUSE)

Président de séance (Vorsitz): Filippo ROSCONI
Raimunda LEE : Le sentiment anti-latin dans quelques romans vernaculaires

16.20 – 16.40 Judit CSÁKÓ : *La Descriptio Europae Orientalis* et ses rapports avec la tradition hagiographique hongroise

16.40 – 17.00 Elena NOVOTVELL : Du solstice d'été à la Saint-Jean : persistance de rites saisonniers païens dans le christianisme oriental et occidental

17.00 – 17.20 Tivadar PALÁCY : À la recherche des origines de la littérature nationale : *Digenis Akritas* vs. *Chanson de Roland*

17.20 – 17.50 *Debat (Diskussion)*

LUNDI 25 NOVEMBRE / 25. NOVEMBER (MONTAG)

Institut Français de Budapest, 1011 Budapest, Fő uca 17.

GALLICA-GRAECA II.

19.00 – 19.40 PRÉSENTATION DE VOLUMES (BUCHPRÄSENTATION)
Byzance et l'Occident V. L'essor Européen (sous la direction d'Emese EGZS-KOVICS, Collège Elievő József ELTE, 2019)

Avec la participation de Benoît GÉRIEVY et Emese EGZS-KOVICS
László HORVÁTH: Der Alte Ritter / Az Öreg lovag (ELTE Elievő József Collegium, Budapest, 2018)
Avec la participation de Christine FERLAMPS-ACHER

19.40 – RÉCEPTION DONNÉE PAR L'INSTITUT FRANÇAIS DE BUDAPEST AUX INTERVENANTS DU COLLOQUE (EPAUFANG)

BYZANCE ET L'OCCIDENT : Studia Byzantino-Occidentalia

MARDI 26 NOVEMBRE / 26. NOVEMBER (DIENSTAG)
Collège Elievő József / Elievő-József-Collegium
1118 Budapest, Mészai út 11-13.
Bibliothèque Páezko-Borsák / Páezko-Borsák-Bibliothek

HOMMAGE À IMRE SZABICS

Président de séance (Vorsitz): KISS SÁNDOR
KORONCSEI KLÁRA: Récezi Géza szerepe a hazai románizációban

10.50 – 11.10 CSENTER SÁNDOR: A szamur-á kalitoklóra nem került so? Hitelesítő versus fikció Jótiville könyvében

11.10 – 11.30 SZÉKES GÉZA: Ember- és társadalomkép a középkori francia utóéletokban

11.30 – 11.50 EGZS-KOVICS EMESÉ: *Orfancia Borsák-regény* történeti és társadalmi kontextusai Borsákban

11.50 – 12.10 HORVÁTH LÁSZLÓ: *Orfancia* regény önéletrajzi vonásai

12.10 – 12.30 *Debat (Diskussion)*

12.30 – 13.30 PAUSE DÉJUNER (MITTAGSPAUSE)

Président de séance (Vorsitz): KORONCSEI KLÁRA
MISZÁROS TAMÁS: Franciázás és a francák egy XV. századi hazai történelmi szemléletben

13.30 – 13.50 KISS JÚLIA: Szajó versek vagy fordítások? Petrarca néhány sonettjének továbbélése a reneszánsz költészetben

14.10 – 14.30 MAPOROS IMRE: Szajó madárak röptéi / hiedelmek, hiedelmek: Megjegyzések a *Szajó* felől francia előzmények és magyar fordítások

14.30 – 14.50 NÉMETH LILKE: Az orfancia nyelvi modális doménjének vizsgálata

14.50 – 15.10 KASZÁNYI ANIKÓ: Antik motívumok *Ancania és Nándor* történetében

15.10 – 15.30 *Debat (Diskussion)*

BYZANZ UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

MARDI 26 NOVEMBRE / MÄRTEN 26 NOVEMBER / 26. NOVEMBER (DIENSTAG)
Collège Elievő József / Elievő-József-Collegium
1118 Budapest, Mészai út 11-13. Grande salle / Festsal

GALLICA

EC-ZENTRUM BYZANTINUM / EC CENTRE BYZANTIN I.

9.00 – 9.10 *Eröffnung (Ouverture):*
S. E. JEAN TUDOROV (Botschafter der Republik Serbien in Ungarn)

9.10 – 9.50 PLENARISZTÉSZ (SESSION PLENIERE)
Vorsitz (Président de séance): László HORVÁTH
PETER SCHREINER: *Liasons dangereuses. Die Ehe zwischen Anna von Ungarn und Andronikos Palaiologos (1272) im Spannungsfeld der Mittelmeerreiche*

9.50 – 10.00 KAFFEPAUSE (PAUSE CAFÉ)

10.00 – 10.20 **Vorsitz (Président de séance): Páezko KISSZS**
Sofian PAVLATIĆ: *The Translators of the Relics of St John of Rila from Serdica to Ezergrad and Back. Some New Observations on a forum aeternum*

10.20 – 10.40 Tamás MISZÁROS: *Once again on The Life of Chalkoboulas*

10.40 – 11.00 Bogdan TUDOROV: *Prophetien und Träume im Geschichtswerk des Nikephoros Gregoras*

11.00 – 11.20 *Diskussion (Debat)*

11.20 – 13.00 MITTAGSPAUSE (PAUSE DÉJUNER)

BYZANTZ UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

MARIE 26 NOVEMBRE / MARTEDI 26 NOVEMBRE / 26. NOVEMBER (DIENSTAG)
Collegio Eivós József / College Eivós József
1118 Budapest, Művészi út 11-13, Grande salle / Fesztal

- 13.00 – 13.20 **Vorsitz (Président de séance): Srdan PAVLATIĆ**
Erika JENKES: Das Verhältnis der *Christianische Topographie* des Konstantinople zum *Chronicon Paschale*
- 13.20 – 13.40 **Predrag KOMAROVIC**: The Kanger of *De administrando imperio* and the Hungarian Tradition
- 13.40 – 14.00 **Iván TÓTH**: Characterisation in *Kritoboulos' Synagoge historion*: Some Preliminary Observations
- 14.00 – 14.20 **Szabolcs BOJANAY**: The Penitential Nomenclature of the *Geraldine Prayer Book* (1523) in the World of Printed and Manuscript Books
- 14.20 – 14.40 *Diskussion (Debat)*

15.00 – 15.30 **Gesamtsammlung der UNGARISCHEN GESELLSCHAFT FÜR BYZANTINOLOGIE**

MAGYAR BIZANTINOLÓGIAI TÁRSASÁG

BYZANTZ UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

MARTEDI 26 NOVEMBRE / 26. NOVEMBER (DIENSTAG)
Collegio Eivós József / College Eivós József
1118 Budapest, Művészi út 11-13, Sala Grande / Fesztal

ITALICA

- 15.30 – 15.40 **Indirizzo di saluto (Eröffnung)**
Gian Luca BONICCONTI (Addetto culturale dell'Istituto Italiano di Cultura di Budapest)
Ágnes LEIDMANN (Collegio József Eivós)
- 15.40 – 16.10 **SEZIONE PLENARIA (PLENARVERSAMMLUNG)**
Renzo TOSTI: Il liceo classico in Italia: peculiarità e prospettive
Diskussion (Diskussion)
- 16.10 – 16.20 **Presidente di sezione (Vorsitz): Ágnes LEIDMANN**
Monika F. MOLNÁR: La frontiera europea di Bisanzio e dell'Impero Ottomano in fonti italiane
David FAXINO: Per l'edizione critica della *Meditatione Viar Christi* in volgare
Diskussion (Diskussion)
- 17.10 – 17.20 **PAUSA CAFFÈ (KOFFEEPAUSE)**
- 17.20 – 17.50 **Andrea CRISTOSI**: *Lettere inkerliche*. Breve introduzione alla monografia
Diskussion (Diskussion)
- 17.50 – 18.00

18.00 – **RACCOMANDO PER I PARTECIPANTI OFFERTO DALL'ISTITUTO ITALIANO DI CULTURA DI BUDAPEST**

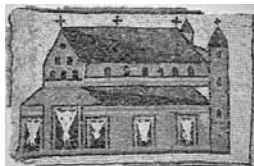
BYZANTZ UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

27. NOVEMBER (MITTWOCH) / MIEDECH 27 NOVEMBRE
Eivós József Collegium / College Eivós József
1118 Budapest, Művészi út 11-13, Fesztal / Grande salle

GAEICA

EC ZENTRUM BYZANTINUM / EC CENTRE BYZANTIN II.

- 9.00 – 9.10 **Eröffnung (Ouverture)**
Franz Gernold Ullrich KÜTZLER, Deputy Head of Mission (Österreichische Botschaft Budapest)
- 9.10 – 9.50 **PLENARVERSAMMLUNG (SESSION PLENIERE)**
Vorsitz (Président de séance): Peter SCHREINER
Isabel GEMM-STADLER: *Byzanz und das Abendland – Heilkunde im Dialog*
- 9.50 – 10.00 **KAFFEPAUSE (PAUSE CAFÉ)**
- 10.00 – 10.20 **Vorsitz (Président de séance): Balázs PAVLATIĆ**
Vasilica ZAROVIC: War für die Byzantiner in der spätbyzantinischen Zeit die Existenz einer zweiten / anderen Ökumene denkbar?
- 10.20 – 10.40 **Erika KISS**: « À la recherche de l'intégralité perdue » – la mort d'un de la culture des Communes vers l'ouest au temps de l'impérialisme byzantin-Pinkas
- 10.40 – 11.00 **Salvatore COSTANZA**: Ungarn, Byzantinische Welt und Türkenkrieg in den Epistola von Francesco Filelfo (1396-1381)
- 11.00 – 11.20 **Anna TÓTH**: Gipsies, Seers, Bear Trainers and other Magical Specialists in Byzantium
- 11.20 – 11.40 **Pál DOBOSZAR SZABÓ**: Editor of *Emperors Mamed I. Konstantinos Concerning the Right of Asylum* (1166)
- 11.40 – 12.00 *Diskussion (Debat)*
- 12.00 – 14.00 **MITTAGSMESE (PAUSE DÉJEUNÉ)**

BYZANTZ UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

27. NOVEMBER (MITTWOCH) / MIEDECH 27 NOVEMBRE
Eivós József Collegium / College Eivós József
1118 Budapest, Művészi út 11-13, Fesztal / Grande salle

- 14.00 – 14.20 **Vorsitz (Président de séance): Szabolcs BOJANAY**
Boris STOJKOVSKI: Remarks on the Serbian Foreign Policy in the Age of Despot Stefan Lazarević
- 14.20 – 14.40 **Péter EXLER**: Polkny, Georgian Theophrastus and Johannes Regiomontanus
- 14.40 – 15.00 **Máron RÓZSA**: A Long Dispute on a Little Ochul: the Social Aspects of a Case from the Chaturday of the Monastery of Saint Paul on Mount Latros
- 15.00 – 15.20 **Razdan STROKOVIC**: Eastern Climate Events in Medieval Byzantium from Historical Sources
- 15.20 – 15.40 **Evi POXYARI**: Geographical and Physical Outline of Epirus Nova Eparchy through the Early Byzantine Period (4th Century) to the 9th Century
- 15.40 – 16.00 *Diskussion (Debat)*
- 16.00 – 16.20 **KAFFEPAUSE (PAUSE CAFÉ)**
- 16.20 – 16.40 **ALTPIHLOLOGIE**
- 16.40 – 17.00 **Vorsitz (Président de séance): Tamás MOLNÁR**
Ágnes MUNKÁCSY T.: Liturgical Healing in Late Antique Egypt
- 17.00 – 17.20 **Gábor LÉNYI**: Immigration to Hellenistic Egypt
- 17.20 – 17.40 **Gyula MÁR**: Beobachtungen zur Jugurthuliche Lando Horvitz: Darstellung der Rede
- 17.40 – 18.00 *Diskussion (Debat)*

BYZANZ UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

27. NOVEMBER (MÉTFWOCH) / MÉRCHEDI 27 NOVEMBRE

Eötvös-József Collegium / Collège Eötvös József

1118 Budapest, Művei út 11-13.

Pápaike-Borszák-Bibliothek / Bibliothèque Pápaike-Borszák

GERMANICA

QUELLE UND DEUTUNG VI

*Vorsitz (Président de séance):**Christine GLASSNER*

10.00 – 10.50 Karin JAZZ-WEISS – Maria STREIZACKER – Maria TITISEN: Ein Kodex, zwei Städte, drei Königreiche: ÖNB, Cod. 2828 und der Versuch einer Einordnung.

10.50 – 11.00

Diskussion (Débat)

11.00 – 11.15

*KAFFEPAUSE (PAUSE CAFÉ)**Vorsitz (Président de séance): Balázs SÁRA*11.15 – 12.00 Karin JAZZ-WEISS – Márta KUKRI – Éva RÁVALLI – Anna VÁRDIAS – Franciska VAN WAALEN – Andras WETZKOWSKI: *He nach selge als ichs vorred die passion*. Eine deutschsprachige Passionbetrachtung aus dem 16. Jahrhundert in der Sammelhandschrift Padova, Biblioteca Universitaria, Ms. 711

12.00 – 12.10

Diskussion (Débat)

12.10 – 13.50

*MITTAGESSEN (PAUSE DÉJUNER)**Vorsitz (Président de séance):**Maria STREIZACKER*

13.50 – 14.15 Christine GLASSNER: Bemerkungen zu den deutschsprachigen Professoreuden des 15. Jahrhunderts im Benediktinerstift Melk

14.15 – 14.40

Tünde KATONA – *oh man soll – Stammbücher zulegen muss*. Ein früher Essay von Theodor Lebschtz Pinchel über die Stammbücher (1743)

14.40 – 15.05

Regina CAVANAGH: *Obse Anding* and Ende: Zu dem Fragmentarischen Andachts- und Gebetsbuch Hk. 102/3 in der Stiftsbibliothek St. Paul im Lavanttal

15.05 – 15.15

Diskussion (Débat)

15.15 – 15.35

KAFFEPAUSE (PAUSE CAFÉ)

BYZANZ UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

27. NOVEMBER (MÉTFWOCH) / MÉRCHEDI 27 NOVEMBRE

Eötvös-József Collegium / Collège Eötvös József

1118 Budapest, Művei út 11-13.

Fennsál- und Pápaike-Borszák-Bibliothek / Grande salle et Bibliothèque Pápaike-Borszák

*Vorsitz (Président de séance):**Karin JAZZ-WEISS*

15.35 – 16.00 Klára BEZVÁRZS: Der Nachlass eines Ziper Dichters. Ein neuer Überblick

16.00 – 16.25

Péter G. MONSIE: *Eur Majesté!* – Die Korrespondenz zwischen dem Kaiser und der Nonne

16.25 – 16.50

Márta KUKRI: Zur Intention der Zusammenstellung des St. Pölterer Codex 66 anhand der philologischen Untersuchung eines Titkars und eines Beichtspiegels

16.50 – 17.00

Diskussion (Débat)

18.00 – 19.00

BUCHPRÄSENTATION (PRÉSENTATION DE VOLUME)

Gräfinadese Robert SERENING (Kulturrat, stellvertretender Direktor des Österreichischen Kulturforums Budapest)

*Quelle und Deutung V. Beiträge der Tagung**Quelle und Deutung V am 18. April 2018**(EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger**Handschriften des Mittelalters und der**Frühen Neuzeit. Bd. 1/2, Hrsg. Balázs SÁRA*

(Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2019)

Den Band präsentiert Balázs SÁRA

*Byzanz und das Abendland VI. Studia**Byzantino-Occidentalia. Hrsg. Erika JUVÁSZ*

(Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2019)

Den Band präsentiert Szabolcs COTTEA

BYZANZ UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

28. NOVEMBER (DONNERSTAG) / JEUDI 28 NOVEMBRE

Eötvös-József Collegium / Collège Eötvös József

1118 Budapest, Művei út 11-13.

Fennsál- und Pápaike-Bibliothek / Grande salle

HELLENICA

EC ZENTRUM BYZANTINUM / EC CENTRE BYZANTIN V.

9.00 – 9.20

Eröffnung (Ouverture)

S. E. Dimitrios LETSOS (Botschafter von Griechenland in Ungarn)

9.20 – 9.40

*PRÄSENTATION (Session Présent)**Vorsitz (Président de séance): László HORVÁTH*

S. E. Dimitrios LETSOS: Μετακοιμήσεις/μετακοιμήσεων στην μεσοφωτεινή περίοδο – θρησκευτικές συγκροτήσεις, μετανάστευση και δημιουργικές αλλαγές

9.40 – 10.00

*KAFFEPAUSE (PAUSE CAFÉ)**Vorsitz (Président de séance):**S. E. Dimitrios LETSOS*

10.00 – 10.20

Κωνσταντίνος ΝΑΚΙΩΣ: Προσωπικότητα στα ελληνικά αρχεία του χειρ. Νάουσ/Μεσοφωτεινής της Οντογίας

10.20 – 10.40

Georgios DIMAKIS: Τα ταφικά μνημεία του Κοιμητηρίου της Αντιστοίας, Επαρκά και οι αναφορές τους στην ελληνική αρχαιότητα

10.40 – 11.00

Arlina POCILICA: Έργατα Οδός: ένα πολιτιστικό φαινόμενο στη λίξη στην Αυστρία

11.00 – 11.20

Katalin L. DIZÁK: Παρεργασίες σχετικά με την πρόκληση του μεταφραστικού "Τα κατά Διοσκρίδαν και Χαρίκλουν" του Νικητή Εργενηανού

11.20 – 11.30

Diskussion (Débat)

11.30 – 14.00

MITTAGESSEN (PAUSE DÉJUNER)
Ιαχίσση της Ελληνικής. Επερφόρας προς τμήν του ομήρου και συμπεριεπόμενον (Réception)
Empfang an der Griechischen Botschaft Budapest zu Ehren der Konstantinischenheilung und teilnehmer (1060 Budapest, Széchi utca 3.)

14.00 – 14.20

Vorsitz (Président de séance): Konstantinos NAKIOS
Tamás GLÁSER: Έλληνες Ρωμαίοι, Γραικοί και Γραικοί μετάφ. Ανατολής και Λατίνες από το ιστορικό βελόνις τις παραφάνες του Ιακωβίνου

14.20 – 14.40

Eleni VOLOKAKI: Η γενναία πρωτογνωσία σε όλη φωνή στην αρχαία Αθήνα: Ρητορική και νομικά έγγραφα

14.40 – 15.00

Dora E. SOKET – Αθηναίους ΕΠΙΣΤΑΤΕΙΩΣ: Ζήτηματα της πρώτης χειρόγραφης παράδοσης του Λαγέρη

15.00 – 15.10

Diskussion (Débat)

15.10 – 16.00

KAFFEPAUSE (PAUSE CAFÉ)

BYZANZ UND DAS ABENDLAND: Studia Byzantino-Occidentalia

28. NOVEMBER (DONNERSTAG) / JEUDI 28 NOVEMBRE

Eötvös-József Collegium / Collège Eötvös József

1118 Budapest, Művei út 11-13.

Fennsál- und Pápaike-Bibliothek / Grande salle

NACHWUCHS UND HOFFUNG

16.00 – 16.15

Vorsitz (Président de séance): Morgan MONCEZ

Morgan MONCEZ: Nouvelle prise sur Constantinople : fantôme de la dernière Rome chez les intellectuels français du moment 1940-1960

16.15 – 16.30

Janka JÚLIA HORVÁTH: Entre roman et hagiographie: la figure de l'évêque Héliodore dans le *Synaxaire* de Constantinople

16.30 – 16.45

Natasja CAZAC: Transcending Borders – Initiation of the Hero in the Epic Romance *Digeni Akritas*

16.45 – 17.00

Iarvin KOKKOS: La politique extérieure byzantine sous le règne de Manuel Ier Comnène

17.00 – 17.15

Diskussion (Débat)

17.15 – 17.30

KAFFEPAUSE (PAUSE CAFÉ)

17.30 – 17.45

Vorsitz (Président de séance): László HORVÁTH
Addi SEREN: 'At the age of ten, and clad in yellow robes, soon after this, I was Link Bear to the Brauronian Artemis' – Interpretations to the Cult of Artemis at Brauron

17.45 – 18.00

Júlia RÍTER-KARÁZS: Texts and Textiles – The Displays of the Representation of Power in the Court of Sigismund August II (1520-1572)

18.00 – 18.15

Zsuzsanna CSOMÓSI: Renaissance and Renaissance? The Frage der antiken Kunst im 10. Jahrhundert durch den Dichter Palter

18.15 – 18.30

Daniella JUTÁSZ: Remarks on the Greek Manuscripts of *The War of Troy*

18.30 – 18.45

Abel CANO – Abel TRIN – Kevé SZÁSZ – Viktor RÓSKAY: Remarks on the G 40159 Papyrus of the Papyrus Collection of Vienna

18.45 – 19.00

Diskussion (Débat)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ / Officinae Studiosorum

GRAECA – BYZANTINA

28. NOVEMBER (DONNERSTAG) / JEUDI 28 NOVEMBRE
Eötvös-József-Collegium / Collège Eötvös József
1118 Budapest, Ménési út 11-13.
Papírcse-Boraiak-Bibliothék / Bibliothèque Papirce-Boraiak

9.30 – 11.30 Csaba LÁNC: Pápirológiai gyakorlatok
(Papirlogisches Praktikum)

GALLICA

MARDI 26 NOVEMBRE / 26. NOVEMBER (DIENSTAG)
Collège Eötvös József / Eötvös-József-Collegium
1118 Budapest, Ménési út 11-13.
Bibliothèque Papirce-Boraiak / Papirce-Boraiak-Bibliothék

16.00 – 17.30 Paul-Victor DESABRES : Les Essais de Montaigne :
chef d'œuvre sans queue ni tête

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ / Officinae Studiosorum

GERMANICA – PALAEOGRAPHICA

26. NOVEMBER (DIENSTAG) / MARDI 26 NOVEMBRE
Eötvös-József-Collegium / Collège Eötvös József
1118 Budapest, Ménési út 11-13.
Germanistisches Seminar (UG 012) / Salle de séminaire N° 012

9.30 – 12.00 Karin JANA-WENZ (ÖAW): Paläographie-
Projektsminar zur Textedition einer
deutschsprachigen Passionstrachtung aus dem
16. Jahrhundert in der Sammelhandschrift Padas,
Biblioteca Universitaria, Ms. 711

28. NOVEMBER (DONNERSTAG) / JEUDI 28 NOVEMBRE
Eötvös-József-Collegium / Collège Eötvös József
1118 Budapest, Ménési út 11-13.
Germanistisches Seminar (UG 012) / Salle de séminaire N° 012

9.30 – 12.00 Christine GLASSNER (ÖAW): Einführung in die
germanistische Paläographie I.

29. NOVEMBER (FREITAG) / VENDREDI 29 NOVEMBRE
Eötvös-József-Collegium / Collège Eötvös József
1118 Budapest, Ménési út 11-13.
Germanistisches Seminar (UG 012) / Salle de séminaire N° 012

9.30 – 12.00 Christine GLASSNER (ÖAW): Einführung in die
germanistische Paläographie II.

NKFIH (National Research, Development and Innovation Office) NN 124539 –
Tematical Grant in the Interpretation of Social Context: Byzantium and Beyond

EC BYZANTIUM KÖZPONT

SASA Institute for Byzantine Studies

CELLAM

Centre of Studies in the History of the Languages of the Middle Ages

MAGYAR BYZANTINOLÓGIAI TÁRSASÁG

osztály kulturális fórum

INSTITUT FRANÇAIS
BUDAPEST

EMBASSY OF GREECE
BUDAPEST

INTERNATIONAL CENTER FOR THE STUDY OF THE HISTORY OF THE LANGUAGES OF THE MIDDLE AGES

NEMZETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI
ALAP

NEMZETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI
ALAP

Conception graphique : Éva Székely-Kovács

MINISZTERELNÖKSÉG

BUDAPEST

(12) *Domborműavatás a Kilencek költőcsoport emlékére, 2019. november 25.*

MEGHÍVÓ

Kedves Barátaim!

Szeretettel hívok minden kedves érdeklődőt az Eötvös Collegiumba, 2019. november 25-én, hétfőn (Katalin napján), 18 órára. Alma Materünk földszinti folyosóján, az igazgatói irodával szemben felavatjuk Kocsy Márton kovácsművésznek a Kilencek költőcsoport tiszteletére állítandó, „vasba vert” domborművét, az *Elérhetetlen föld* című legendás antológia megjelenésének 50. évfordulóján. A kezdeményezést és a gyűjtést Hajnal Péternek és Utassyné Horváth Zsókának köszönhetjük.

A vendégeket üdvözlí: Dr. Horváth László igazgató. Avatóbeszédet tart: Kovács István költő, verset mond: Gy. Szabó András előadóművész.

A Kilencek költőcsoport lírikusai nagyjából Eötvös kollégisták voltak, akikre nagyon büszkék lehetünk. Tagjai: Győri László, Kiss Benedek, Konczek József, Kovács István, Mezey Katalin, +Oláh János, Péntek Imre, +Rózsa Endre, +Utassy József

Az ünnepség után a nagyteremben kettős könyvbemutatót tartunk. Az ötvenedik évfordulóra megjelenik a Széphalom Könyvműhelynél az *Elérhetetlen föld* című antológia hasonmás kiadása, az Antológia Kiadónál pedig új gyűjtemény: *Elérhetetlen föld 50* lát napvilágot. A régi kötetet Mezey Katalin költő, a mostani összeállítást két díszvendégünk: Váry-Fábián László költő (Kárpátalja) és Agócs Sándor költő (Lakitelek), az Antológia Kiadó főszerkesztője mutatja be. A kötetekből a Kilencek jelen lévő tagjai és Gy. Szabó András előadóművész mondanak verseket.

Örömteli várakozással és kollégista üdvözléssel hív Mindnyájatokat a jeles estre, Liptay Kati

EGYESÜLETI RENDEZVÉNYEK, SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Az alábbiakban a Collegiumhoz kötődő egyesületek tevékenységét, illetve a Collegiummal együttműködő hazai intézmények azon rendezvényeit ismertetjük, amelyeknek a Collegium épülete adott otthont. (A nemzetközi együttműködésekről lásd az V. KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK fejezetet.)

2019-ben a Collegiumhoz kötődő egyesületek közül a Magyar Bizantinológiai Társaság és a SEC Collegium Hungaricum folytatott aktív tevékenységet. Az MBT működését a BYZANTIUM KÖZPONT (lásd 180. old.) fejezetben ismertetjük.

SEC Collegium Hungaricum

A SEC a klasszika-filológiai tanulmányokat folytató egyetemi hallgatók szakmai előmenetelét elősegíteni kívánó nemzetközi diákszervezet, amely 1990-ben Jacques Delors francia miniszterelnöknek, az Európai Bizottság akkori elnökének védnökségével alakult. Az egyesület hazai központja, a Collegium Hungaricum székhelye, az Eötvös Collegium. A SEC több hazai tagszervezetet alapított, kapcsolatban áll a határon túli magyar felsőoktatási intézményekkel, rendszeresen tart felolvasó üléseket, melyek során a műhely tagjai szűkebb közönség előtt számolnak be kutatásaikról, évente országos konferenciát rendez, amelynek szerkesztett anyagát önálló kötetben jelenteti meg.

2019. május 31. XIII. SEC Collegium Hungaricum országos konferencia

Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Classicae Philologiae (SEC) XIII. országos konferenciája

Helyszín: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Piliscsabai egyetemi campus, Stephaneum, Pázmány-terem

Időpont: 2019. május 31. (péntek)

10.00–10.10: Megnyitó (Takács László, tszv. egyetemi docens, PPKE-BTK)

Szekció 1

Elnök: Takács László (PPKE-BTK)

10.10–10.30: Bán Katalin (SZE): Az orvosi és a filozófiai hatáskörbe tartozó insaniania jelensége Seneca prózai munkáiban

10.30–10.50: Szlovicsák Béla (ELTE-EC): *Desine fata deum flecti sperare precando*: Laokoön és Palinurus a fatum ellenszelében

10.50–11.10: Kapi Péter (SZE): Tiberius druidák ellen hozott rendelkezése az irodalmi források tükrében

11.10–11.30: Ormos Bálint (SZE): „S most ne arról beszéljünk, ki hogyan élhet jól otthon, hanem milyen hozzáállást kell gyakorolnia, tekintettel a jólét megszerzésére és megtartására...” - A birtokigazgatás epikureus tantétele a római kultúrtörténetben

11.30–11.45: Vita

11.45–12.00: Kávészünet

Szekció 2

Elnök: Mészáros Tamás (ELTE-EC)

12.00–12.20: Gacsai Dóra (DE): Sempronius Gracchus és a rabszolgasereg

12.20–12.40: Berecz Gábor (DE): Életkoradatok a Legio II Adiutrix feliratain: kerekített életévek és a katonák mortalitása

12.40–13.00: Gloviczki Ráhel (ELTE-EC): *Laudem Beatae Eulaliae puro canamus pectore* – szerzői változatok az Eulália-legendára

13.00–13.20: Kerti Anna (ELTE-EC): Mű-ki-fordítás: Calvus-töredékek a „KAF-Calvus-oeuvre” erdejében

13.20–13.35: Vita

13.35–14.20: Ebéd

Szekció 3

Elnök: Nagyillés János (SZE)

14.20–14.40: Visegrádi Renáta (PPKE-BTK, Nyelvészeti Doktori Iskola): A központosítás és a prózaritmus kapcsolata: cursusok Coluccio Salutati állami leveleiben

14.40–15.00: Majoros Máté (SZE): Egy reneszánsz dialógus forráskérdései

– Párhuzamok Johannes Herold Dialógusa és Wolfgang Lazius történeti műve között

15.00–15.20: Bránya Krisztina (SZE): Szigetvár 1556, Zsámboky János és forrásai

15.20–15.40: Farkas Flóra (ELTE-EC): *Ad coelum dominos evehit Ungaros*

– Neolatin variációk Horatius Maecenas-carmenjére

15.40–15.55: Vita

15.55–16.00: Zárszó (Adorjáni Zsolt, PPKE-BTK)

2019-ben az Eötvös József Collegium több együttműködő partnerintézménye – így a Történelemoktatók Szakmai Egyesülete, a Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány, valamint a „Repülő iskola”-program – számára is méltó helyszínt biztosított rendezvényeik lebonyolításához.

Igazgatói beszélgetés a Gólyatáborban

Márton Áron Szakkollégium

2019-ben is folytatódott az ELTE Márton Áron Szakkollégium tudományos előadássorozata, a MÁSZ-szakestek. Az előadások egyikének az Eötvös József Collegium biztosított helyszínt.

Kubinyi Enikő, Hogyan öregszenek a kutyák és az emberek (2019. május 14.)

ELTE Márton Áron Szakkollégium

MEGHÍVÓ

Az ELTE Márton Áron Szakkollégiuma
tisztelettel meghívja Önt
a 2018/19-es tanév májusi MÁSZ-szakestjére (természettudomány)
május 14-én (kedd) 17 órára
az Eötvös Collegium (1118, Ménesi út 11-13.) nagytermébe

KUBINYI ENIKŐ
(ELTE TTK Etológia Tanszék,
MTA-ELTE Összehasonlító Etológiai Kutatócsoport)

Hogyan öregszenek az emberek és a kutyák?
című előadására

Az előadást élőben közvetítjük Youtube-csatornánkon:
<https://youtu.be/CvQINQL7HIY>

Magyar-Francia Ifjúsági Alapítvány

Sauvageot-nap. A Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány évadzárója:
2019. június 15.

Az alapítvány ünnepélyes évadzárójára 2019-ben a Collegium dísztermében került sor.

*A Magyar-Francia Ifjúsági Alapítvány
meghívja Önt 2018/2019-es évzárójára, amelyre*

*2019. június 15-én, szombaton 11 órakor kerül sor
az Eötvös Collegium dísztermében.
(1118 Budapest, Ménesi út 11-13.)*

A programban:

- ... üdvözlő beszédek
- ... az Eötvös Collegium Francia Műhelye hallgatóinak rövidfilmje;
- ... az oktatók fotóiból és írásaiból összeállított kiadvány bemutatása;
- ... a Sauvageot-díj átadása.

Az ünnepséget fogadás követi.

*Részvételi szándékát kérjük, jelezze 2019. június 11-ig
a következő email címre: mfia@mfia.eu*

„Repülő iskola” program – Matematikai tehetséggondozás gimnazistáknak

A 2019-es évben folytatódott a 2017 őszén elindult tehetséggondozó képzés, a résztvevők havonta egy foglalkozáson vettek részt az Eötvös Collegium épületében az alábbi időpontokban: március 6. (szerda); április 3. (szerda); április 29. (hétfő); május 27. (hétfő)

Tisztelt Igazgató Úr/Asszony!

Tisztelt Kolléga!

Szeretnénk felhívni a figyelmüket az MTA Rényi Alfréd Matematika Kutatóintézet Didaktikai Csoportjának kezdeményezésére.

A „Repülő iskola” program célja, hogy minél szélesebb körben megismertesse a matematika gondolkodtató és játékos arcát. A Repülő iskola tanárai szeretnék minél több középiskolát felkeresni, ott kedvcsináló foglalkozást szervezni. A program nyílt, azok a középiskolák csatlakozhatnak, amelyek eddig nem vettek részt aktívan a matematikai tehetséggondozásban.

A foglalkozásokon megismert, tehetséges diákok számára nyitott a folytatás lehetősége: egy kétéves tehetséggondozó foglalkozás sorozaton vehetnek részt az érdeklődők.

További részletek a következő linken érhetőek el:
<http://agondolkodasorome.hu/felhivasok/repulo-iskola/>

Üdvözlettel,
Juhász Péter, Szűcs Gábor
a program szervezői

Beszámoló a Repülő iskola honlapjáról

Új, kilencedikes évfolyammal találkoztunk a Repülő Iskola programunk keretében. 60 iskolában tartottunk bemutató foglalkozásokat, mintegy 1300

diáknak. Az országjárás után az érdeklődő tanulók keltek útra, és pénteken megtartottuk az első központi programunkat is, kb. 80 diák részvételével.

Az első program rendhagyó volt, nem a megszokott foglalkozásokhoz, sokkal inkább egy matematikai vásárhoz hasonlított. A diákok 2-4 fős csoportokban járhatták körbe a 7 állomást. Mindenhol egy-egy témát mutattak be a feladatok. Volt, hogy ördöglakatot kellett kinyitni, űrhajósoknak segíteni térgeometriai feladatokban, vagy éppen startégiás játékokban kellett legyőzni a szervezőket. Mindenki szabadon választhatott, hogy hol, mennyi időt tölt, így volt, hogy egy-egy állomás valóságos kampányt folytatott a saját feladatai mellett.

Teljes beszámoló: <https://agondolkodasorome.hu/2019/04/02/repulo-iskola-kezdő-alkalom/>

A szegedi Eötvös kollégistákkal

IV. KÖNYVKIADÁS

17 kötet: ebből az EC Byzantium [oktatási-kutatási] Központ sorozatában [Antiquitas – Byzantium – Renascentia, ISSN: 2064-2369 = ABR] 3 tanulmánykötet [több mint 30 tanulmány].

2 közéleti kiadvány: ECCE collegiumi évkönyv és Felvételi KisOkos 2019. A kötetek megvalósítását jelentő szakkollégiumi (oktatói és hallgatói) kutatómunka a tehetséggondozás meghatározó eleme.

A kiadványok a honlapról letölthetőek (<http://honlap.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/> és <http://byzantium.eotvos.elte.hu/kiadvanyok/on-line/>), azokat sok esetben rangos külföldi könyvtárak kérik be.

1. ABR XXXVIII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland VI. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-24-5. 270 p.
2. ABR XXXIX: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung V. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung V am 19. April 2018. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.V.)*. ELTE EJC, Budapest, 2019. HU ISSN: 2064-969X. ISBN: 978-615-5897-28-3. 227 p.
3. ABR XL: Emese Egedi-Kovács (éd.): *Byzance et l'Occident V. Ianua Europae*. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-29-0. 230 p.
4. *An Elite Teacher Training Institute. The History of Eötvös József Collegium 1895–1950*. Imre Garai. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5371-58-5. 433 p.
5. *Concentio. A Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae XIII. országos konferenciáján elhangzott előadások. II. kötet. Piliscsaba, 2019. május 31. Szerkesztette: Juhász Daniella és Kerti Anna Emese*. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-26-9. 161 p.

6. *Conciliatio. A Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae XIII. országos konferenciáján elhangzott előadások. I. kötet. Piliscsaba, 2019. május 31. Szerkesztette: Juhász Daniella és Kerti Anna Emese. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-25-2. 159 p.*
7. *Ingenia Hungarica V. Tanulmányok az V. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia előadásaiból. Főszerkesztő: Horváth László. Szerkesztette: Boda Attila. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISSN: 2416-0911. 323 p.*
8. *Kontextualizáció és metapragmatikai tudatosság. Szerkesztette: Laczkó Krisztina és Tátrai Szilárd. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-21-4. 357 p.*
9. *„Közel, s Távolság” VIII. Az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásaiból 2017. Szerkesztette: Doma Petra és Takó Ferenc. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-01-6. 234 p.*
10. *„Közel, s Távolság” IX. Az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásaiból 2018. Szerkesztette: Doma Petra és Takó Ferenc. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-19-1. 295 p.*
11. *Les Nouvelles Muses. 1633. Recueil collectif de l'école malherbienne. Szerkesztette: Kalmár Anikó. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-16-0. 316 p.*
12. *Opuscula historica III. Tanulmányok a Történész műhelyből. Szerkesztette: Rudolf Veronika és Veres Kristóf György. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-20-7. 241 p.*
13. *Promenades poétiques. Sous la direction de Nils Renard. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-17-7. 124 p.*

-
14. *SZITU kötet 2018.* Szerkesztette: Doma Petra. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-27-6. 202 p.
 15. *The Black Friday Proceedings. Conference Papers by Members of the Anglo-American Studies Workshop of Eötvös József Collegium.* (Ed.): Boldizsár Fejérvári. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-23-8. 159 p.
 16. *Zeichen setzen I. Aus einer Werkstatt mit Freiräumen.* Herausgegeben von Márta Kukri und Balázs Sára. ELTE EJC, Budapest, 2019. HU ISSN: 2560-2225. ISBN: 978-615-5897-18-4. 226 p.
 17. *Adsumus XVII. Tanulmányok a XIX. Eötvös Konferencia előadásaiából.* Szerkesztette: Garai Luca, Szabó Csanád és Farkas Flóra. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-22-1. 301 p.
 18. *ECCE. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő VII. szám (2016/2017).* Szerkesztette: Horváth László és Kocsis Teréz. ELTE EJC, Budapest, 2019. ISSN: 2064-0870. 558 p.
 19. *Felvételi KisOkos 2019.* Szerkesztette: Horicsányi Attila. ELTE EJC, Budapest, 2019. 12 p.

Ismertetők a Collegium kiadványairól

(1) Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung V. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung V am 19. April 2018. Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2019. 240 p.*

Kötetbemutató

Eötvös József Collegium, 2019. november 27.

Sehr geehrter Herr Kulturrat,
sehr geehrter Herr Direktor,
liebe Gäste, Freunde, Kolleginnen und Kollegen,
verehrtes Collegium!

Im Namen aller Konferenzteilnehmer danke ich Herrn Kulturrat Sereinig vom Österreichischen Kulturforum Budapest, den wir heute zum ersten Mal im Eötvös-Collegium begrüßen durften, ganz herzlich für seine freundliche Grußadresse. Ich beehre mich, Sie anlässlich der Präsentation der zwei neuen Tagungs-bände hiermit auch meinerseits willkommen zu heißen, wobei es mich – und keineswegs nur aus Bequemlichkeitsgründen – ganz besonders freut, dass die heutige Veranstaltung in der Ménesi út, im nun des *genius loci* des Hauses wieder würdigen, weil vollständig renovierten Festsaal des Collegiums stattfindet.

Die meisten von uns haben einen wenn auch erlebnisreichen, so doch gewiss mindestens ebenso anstrengenden Tag hinter sich, so dass ich mir erlauben darf, mich hier zur Schonung eines so renommierten Publikums möglichst kurz zu fassen.

Mit dem heute zu präsentierenden Band legen wir Ihnen den nunmehr fünften Tagungsband der vom Germanistischen Seminar herausgegebenen Reihe *Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften* vor, der die Druckfassung der insgesamt acht Referatstexte der am 19. April vorigen Jahres veranstalteten Tagung *Quelle und Deutung V* enthält.

Für das Zustandekommen des Bandes sind wir vor allem den Verfassern zu aufrichtigem Dank verpflichtet: Die Redaktion – sprich: meine Wenigkeit – „beliefert“ haben diesmal insgesamt acht fachkundige österreichische und ungarische Experten der kodikologischen, paläographischen und philologischen Erforschung älterer deutschsprachiger Handschriften, indem sie uns

ihre in hingebungsvoller und sorgfältiger Arbeit auf-gesetzten *manuscripta de manuscriptis* zur Verfügung gestellt und die Last der zeitweise zweifellos nicht immer vergnüg-samen Korrekturrunden auf sich genommen haben.

Der Band ist somit beinahe 250 Seiten stark geworden, was nicht zuletzt den zahlreichen – insgesamt mehr als 40, zum Teil ganzseitigen – Abbildungen zu verdanken ist, die zu einer ganz-heitlichen Betrachtung der in den Studien behandelten The-menbereiche unentbehrlich sind.

Die auch diesmal äußerst reichhaltigen und facettenreichen Texte zu thematischen Schwerpunkten der Handschriften- bzw. Schriftträgerforschung vom 13. bis 19. Jahrhundert bieten wieder einmal wertvolle und aufschlussreiche Einblicke in spannende Kapitel deutschsprachigen Textüberlieferung.

So widmet Gabriele Bartz' ihre multidisziplinär basierte Studie (*Der Erfurter Judeneid – Ein chimärenhaftes Dokument?*) der Funktionsbestimmung einer einzigartigen hochmittelalter-lichen Urkunde (die in streng diplomatischer Hinsicht definitiv wiederum keine ist) und versucht auf der Folie neuerer Erkennt-nisse von Geschichte, Kunstgeschichte, Paläographie sowie der diplo-matischen Praxis des 12.–13. Jahrhunderts die Entstehungs-umstände und den Gebrauchszweck dieses wohl berühmtesten mittelhochdeutschen Judeneides zu rekonstruieren.

Klára Berzeviczys Beitrag *Bild und Text. Eine Luther-Darstel-lung aus dem Jahre 1817* unternimmt den Versuch, die Entste-hung einer Luther-Darstellung mit Mikrographie in Stahlstich aus der Neuzeit nachzuzeichnen, wobei unter anderem auch die Provenienz des Bildes und der theologische Hintergrund der in der Darstellung verwendeten *Glaubensbekenntnis*-Texte erschlossen werden.

Der Schlüssel zu Handschriften sind manchmal tatsächlich Schlüssel, näm-lich welche im Papier, eben als Wasserzeichen: Maria Stiegleckers Aufsatz *Schlüssel zur Handschrift – Wo schrieb Johannes von Speyer seine Bücher?* sum-miert die Ergeb-nisse des Lokalisierungsversuchs von Autographen des unter anderem und über längere Zeit auch in Melk tätigen Schreibers, Übersetzers und Autors Johannes von Speyer aus dem 15. Jahrhundert – vornehmlich auf filigranologischer Basis.

Eine bis heute etablierte Gattung von Beiträgen der *Quelle*-Reihe stellen kommentierte, z.T. zweisprachige Texteditionen dar. Gemäß dieser Tradition bietet Katrin Janz-Wenigs *Katha-rinenpredigt*-Beitrag diesmal die lateinisch-frühneuhoch-deutsche kommentierte Edition einer Katharinenpredigt-Übersetzung des Peter Eckel von Haselbach, als dessen lateinische Vorlage die Verfasserin einen Text des sog. „Meffreth“ von Meißen nachweisen konnte.

Perspektivisch konzipierte Wissenschaft muss natürlich auch programmatisch sein: In Christine Glaßners zukunftsweisen-dem Aufsatz „*Colligite fragmenta ne pereant*“ werden gemäß diesem Prinzip der gegenwärtige Stand, die Perspektiven und Möglichkeiten, vor allem aber die Desiderata und künftigen Aufgaben vor allem der germanistischen Fragmentenforschung umrissen und mit spektakulären Beispielen illustriert.

Péter G. Molnár's Studie mit dem Titel *Die deutschen Reise-beschreibungen des Felix Fabri* beinhaltet eine kontrastive Untersuchung zur Entstehungs- und Überlieferungsgeschichte zweier in ihrem Wortlaut keineswegs identischen, in Dessau bzw. Kalocsa aufbewahrten Handschriften mit dem Pilgerbericht des Dominikaners Felix Fabri aus dem 15. Jahrhundert vor allem unter inhaltlichem und gattungskonzeptuellem Aspekt.

Tünde Katona's Beitrag *Die Ganzheit des Fragments* stellt ein in mehrfacher Hinsicht vielversprechendes Unternehmen zur Erfassung und Erkundung von Stammbüchern und zu einem erheblichen Teil mehrsprachigen Stammbucheinträgen mithilfe der Datenbank *Inscriptiones Alborum Amicorum* vor, die – trotz der mittlerweile über 14000 Einträge – zwar noch nicht vollständig ist, aber bereits jetzt die hohe Relevanz von Stammbüchern als wichtige Quelle für prosopographisch-kulturhistorische Untersuchungen deutlich macht.

Schließlich wird in Regina Cermann's aufgrund von akribisch durchgeführten, vielseitig betriebenen Forschungen zusammengestellten Beitrag das abenteuerliche, bei einzelnen Stücken nur unter Einbeziehung mehrerer Indizienquellen rekonstruierbare Schicksal mittelalterlicher deutschsprachiger Kodizes aus der Privatsammlung des Büchersammlers de Rossi unter die Lupe genommen, wobei auf Fragen der Provenienz-bestimmung einzelner Bände auch exemplarisch eingegangen wird.

Somit in aller Kürze zum neu erschienenen Band, mit dem wir allen kultur-, sprach- und literaturgeschichtlich interessierten Lesern die fünfte Sammlung spannender und fesselnder Ergebnisse der germanistischen Handschriftenforschung vor-zulegen hoffen. Zu aufrichtigem Dank verpflichtet sind wir diesbezüglich auch Frau Direktorin Antje Bauer aus dem Stadt-archiv Erfurt für die freundliche Genehmigung der Reproduktion der Archivalie „Erfurter Judeneid“ auf dem Einband des Buches sowie der Fotografin Frau Kerstin Richter für die groß-zügige Zurverfügungstellung ihrer künstlerisch hochwertigen Fotoaufnahme von diesem wertvollen Exponat.

Ganz herzlich darf ich mich hier im Namen aller Beteiligten bei Frau Regina Ruzs, Direktorin des Österreichischen Kultur-forums Budapest, sowie beim

sie heute hier vetretenden Herrn Kulturrat Robert Sereinig für die Förderung unserer Vorhaben im Bereich von Lehre, Forschung und wissenschaftlichem Austausch bedanken.

Zu guter Letzt sei es mir jedoch noch erlaubt, Sie auf ein „inoffizielles“ Moment der heutigen Veranstaltung aufmerksam zu machen, das im Programm nicht vermerkt ist. Es ist für uns zwar jedesmal ein kleines Fest, unsere Gäste aus Österreich in der Ménesi út begrüßen zu können, aber alle Bekanntschaften und Freundschaften jähren sich eben *nur einmal im Leben* zum rund zehnten Mal.

Für ihren nachhaltigen fachlichen Beistand und ihre stets zuvorkommende Hilfsbereitschaft bei allen Paläographie-Projekten des Germanistischen Seminars während dieses so schnell verstrichenen letzten Jahrzehnts, das aber – für uns und persönlich für mich – dank dieser Bekannt- und Freundschaft an Erlebnissen und Ergebnissen besonders reich war, gilt unser bester Dank heute Frau Abteilungsleiterin Christine Glaßner, der ich anlässlich dieser „Zehnjahresfeier“ im kleinen Kreis gleich ein symbolisches Geschenk für die Bibliothek ihrer Abteilung überreichen und diesbezüglich gleich auch an Herrn Collegiumsdirektor Horváth kurz das Wort übergeben darf.

Ich danke Ihnen für Ihre Aufmerksamkeit.

Balázs Sára

Leiter des Germanistischen Seminars am EC

Gólyatábor, vonatozás

(2) Juhász Erika (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland VI. Studia Byzantino-Occidentalia*. Eötvös József Collegium, Budapest, 2019. 270 p.

Kötetbemutató

Eötvös József Collegium, 2019. november 27.

Rezension

von Salvatore Costanza

Vor allem müssen wir dem Eötvös-József-Collegium dazu sehr viel gratulieren, dass dieses von Erika Juhász sorgfältig editiertes Buch in der Reihe *Antiquitas-Byzantium-Renascentia* Nr. 38¹ sehr pünktlich erscheint. Gern dürfen wir die verschiedenen Beiträge zu Themenbereichen, wie z.B. zur Prosopographie, Kirchen- und Kulturgeschichte, Papyrologie und Epigraphik u.ä. zusammenfassen, die auf einem im wesentlichen multidisziplinären Ansatz der Forschung der spätantiken und byzantinischen Welt basieren, woraus folgt, dass es sich um ein lehrhaftes Werk handelt, wie wir im Einzelnen feststellen können.

Peter Schreiner² scheint uns, wie die byzantinische Prosopographie sozialgeschichtlich orientiert sein muss. Der Autor bietet ein meisterhaftes historisches Studium dar, das für eine echte Wechselwirkung verschiedener Methoden zwischen Kodikologie und Text- beziehungsweise Bildanalyse des sogenannten illustrierten Brautgedichts aus einer Vatikanischen Handschrift gilt. Darum kann der Forscher den historischen Kontext ausgehend von umfassenden Kenntnissen des Gedichts überzeugend rekonstruieren, das der Ankunft der Arpadenprinzessin Ágnes in der früheren Palaiologenzeit zuweist. Die inhaltliche Analyse ist dazu erforderlich und wir müssen dem Autor danken, da er die kritische Edition dieses Gedichtes mit abweichenden Lesarten und einer sehr nutzbaren Deutschen Übersetzung endlich gegeben hat. All seine Bemerkungen sind in den Textstellen am engsten verankert.

Weiter schlagen Vratislav Zervan und Mihailo St. Popović³ eine prosopographische Deutung vor, um den historischen Kontext genauer zu präzisieren,

¹ *Byzanz und das Abendland VI. Studia Byzantino-Occidentalia*, Eötvös-József-Collegium, Budapest 2019, SS. 270.

² Anna von Frankreich (1180) oder Anna von Ungarn (1272)? Historische und prosopographische Anmerkungen zum illustrierten Brautgedicht im *Vaticanus gr.* 1851, SS. 81-108.

³ Die Beziehungen und Kontakte der Häuser Luxemburg und Valois zur serbischen Herrscherfamilie der Nemanjiden vor dem Hintergrund der päpstlichen Unionversuche (13./14. Jh.), SS. 179-199

und zwar im Hintergrund der Verhältnissen zwischen den Häusern Luxemburg und Valois und den serbischen Nemanjiden. So haben die beiden Forscher die verschiedenen Ideen der (Welt)-herrschaft im Westen und Osten hervor, sowie mehrere Kontakte, die die Zaren von Serbien versuchten, mit Rom festzustellen, indem die Päpste ihrerseits von vielen Unionsplänen geträumt hatten. Dieser Beitrag geht somit von einer umfassenderen Perspektive aus, die übrigens erklärt, wie die „Lateiner“ in der Balkanhalbinsel und in dieser Zwischenlinie von Montenegro und illyrischer Küste besonders tätig waren.

Bojana Pavlović⁴ hat der Historiographie der Palaiologenzeit ein umfassendes Studium gewidmet, das den Zivilkrieg zwischen Andronikos II. und III., unter der besonderen Perspektive der Propaganda im Einzelnen prüft. Der Bürgerkrieg zwischen dem Großvater und seinem unruhigen Enkel wird darum als ein semiotischer Zweikampf hinter den größten byzantinischen Intellektuellen untersucht, darunter steht das Zeugnis von Nikephoros Gregoras, einem Anhänger des alten Kaisers, im Mittelpunkt, und nämlich einem Autor, wofür die Forscherin eine Weltspezialistin ist, wie sie uns auch an der Konferenz dieses Jahres gezeigt hat.

Neben der Prosopographie ist die Epistolographie zu erwähnen, woraus Márton Rózsa⁵ viel nutzbares Material über Ämter (wie *dikaïodotis* und *nomophylax*) in Byzanz eingesammelt hat und die wichtigsten Autoren in dieser Hinsicht gelesen hat, um einen weiteren Überblick zu erstellen. Somit kann er die politische und ideologische Bedeutung dieser amtlichen Funktionen erklären.

Aus der *Episteln* von Francesco Filelfo habe ich selber⁶ die Reise des Johannes VIII. Palaiologos nach Buda im Kontext gestellt, woran der junge Humanist als Sekretär und Vertrauensmann des Mitkaisers damals teilgenommen hatte und gar keine sekundäre Rolle gespielt.

Was die Geographie betrifft, hat Tamás Mészáros⁷ dem Exkurs über Deutschland in der Geschichte von Laonikos Chalkokondyles seinen Vortrag gewidmet, das für die ideologische Darstellung des europäischen Raumes am Beginn des 15. Jahrhunderts sehr wichtig ist.

In die Rechtsgeschichte führt uns Pál Szabó⁸ ein, da er einen spezifischen Fall der Kaisergesetzgebung, wie das Asylrecht in Bezug auf die Novellen

⁴ Bürgerkriege in Byzanz im 14. Jahrhundert: Propaganda und die „Kämpfe der Schreibfeder“, SS. 163-177.

⁵ The Value of Officeholding in the Twelfth-Century Byzantine Letters, SS. 219-234.

⁶ Die Reise des Johannes VIII. Palaiologos laut Francesco Filelfo und anderer Quelle, SS. 61-84.

⁷ The Digression on Germania in Chalkokonyles' *Apodeixis*, SS. 109-119.

⁸ Exile into the Church? - Two Edicts by Constantine VII Porphyrogenetos Concerning the Right of Asylum for Perpetrators Guilty of Premeditated Murders, SS. 201-209.

von Konstantin dem Porphyrogenitos nachprüft, und zwar studiert er dieses Problem angesichts der Praxis im römischen Kaisertum seit den ersten Vorschriften im *Codex Theodosianus* bis an die Edikten der Komnenenzeit, was besonders aufschlussreich ist.

Die Militärgeschichte forscht László Borhy⁹ durch ein Wortstudium bei dem Historiker Ammianus Marcellinus, um die Bedeutung der spätrömischen Befestigungen zu verstehen. Das ist ein klares Beispiel für eine Quellenforschung, die eine wichtige Kulturfrage wie die Romanisierung in der Grenzlinie betrifft, und zwar am Donau-Limes, an der Pannonischen Grenze. Diesem Thema ist der zweite Beitrag von demselben Autor¹⁰ gewidmet, die eine in der Nähe von Esztergom gefundene Militärbauintschrift des 4. Jahrhunderts (zwischen 364 und 367 nach Chr.) im Vergleich mit anderen Belegen aus derselben Region genauer deutet.

Bezüglich der wissenschaftlichen Erbschaft von Byzanz müssen wir den Beitrag von Péter Ekler¹¹ erwähnen, der ein dem König Matthias Corvinus gewidmetes Werk von Johannes Regiomontanus aus Bayern studiert, das die astronomische Lehre von dem ptolemäischen *Almagest* und die weitere Kommentare von Georgios Trapezuntios erneut hat.

Der philosophiegeschichtlichen Perspektive sind wir Zalán Molnár¹² dankbar für seinen kurzen, aber begrifflich reichen Aufsatz über die aristotelische Ontologie.

Man könnte die Literatur des griechischen Mittelalters ohne die Hagiographie kaum vorstellen, daher ist der Beitrag von Laura Borghetti¹³ zu schätzen, die ein von Ignatios Diakonos verfasstem Leben untersucht hat. Es ist bemerkenswert, wie die Autorin im Einzelnen besondere Kategorien wie die Natur, die Reise und betreffenden Themenbereichen geprüft hat, um das ideologische Programm des Schriftstellers festzustellen. Darum ist ihre textorientierte Analyse einleuchtend, die und erlaubt, dieses Leben besser zu verstehen.

Am Schluss des Bandes haben wir zwei wichtigen papyrologischen Beiträge, die uns zeigen, wie die griechischen Urkunden aus Ägypten wertvolle Quellen darstellen, um die Gesellschaft der Spätantike und der früheren byzantinischen

⁹ Terminologie spätrömischer Befestigungen bei Ammianus Marcellinus, SS. 13-65.

¹⁰ *Rudimenta fundamentorum*: Bemerkungen zu spätrömischen Befestigungsmaßnahmen in Pannonien, SS. 67-80.

¹¹ Georgius Trapezuntius, Johannes Regiomontanus and the *Defensio Theonis*, SS. 211-218.

¹² The Concept of *Symbebēkos* in the Sophistical Refutations, SS. 235-241.

¹³ Die Natur als literarische Ikone. Die *Vita* des heiligen Gregorios Dekapolites und seine Reisen zwischen Ost und West, SS. 145-161.

Zeit genau zu kennen. Aufgrund der Papyri erklärt Hermann Harrauer¹⁴ meisterhaft eine sozialgeschichtliche Hauptfrage wie die Emanzipation und die Stärkung der Frauenrolle seit dem ägyptischen Mittleren Reich bis in die Spätantike. Es ist die Frage von Heirat, Eheverträgen und testamentarischen Bedingungen zugunsten der Frauen, aber auch von kultischen Hingaben und künstlerischen Darstellungen, die die Frau im Vordergrund stellen.

Seinerseits gibt Balázs Kiss¹⁵ ein Denkmuster einer papyrologischen Edition eines Dokument aus der Sammlung in der Prager Nationalbibliothek mit Englischer Übersetzung, paläographischer Analyse, Datierungsvorschlag und ausführlichem Kommentar, der diese Steuerunterlage, die die *laographia*, d.h. die Kopfsteuer in der römischen Kaiserzeit, erklärt.

Im Schluss möchte ich festlegen, dass in diesem Band alle möglichen Bereiche der Byzantinistik geprüft worden sind. Insofern besteht darin eine besondere Einheit, da jeder einzelner Beitrag die bezügliche Textevidenz in den Mittelpunkt stellt, was sichere wissenschaftliche Fortschritte gewährleistet hat. Dafür gratuliere ich allen Autoren am herzlichsten und warte ich schon ungeduldig auf den nächsten Band.

¹⁴ Emanzipierte am Nil, SS. 243-257.

¹⁵ P. Prag. Gr. III 95b, SS. 259-270.

V. KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK - „NEMZETKÖZIESÍTÉS”

Kárpát-medencei kapcsolatok

A Kárpát-medencei tehetséggondozó- és szakkollégiumi hálózatot tizenkét éve építjük (tanulmányutak, kiskonferenciák és keretegyezmények), tizenhat szervezettel (EMTE Kiss Elemér Szakkollégium, EMTE Bölöni Farkas Szakkollégium, BBTE Farkas Gyula Szakkollégium, VMFK [Újvidéki Egyetem], Apáczai Diákotthon [Újvidék], Szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Kölcsey Ferenc Szakkollégium [Beregszász], Ungvári Nemzeti Egyetem, Történelem Tanszék, TéKa doktorandusz egyesület [Szlovákia], Selye János Egyetem [Révkomárom], Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem, Maribori Egyetem Magyar Tanszék, Kolégium Antona Neuwirtha [Pozsonyivánka], a Lendvai Gimnázium, a szlovéniai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, valamint a Zágrábi Egyetem Hungarológia Tanszéke) hivatalosan is együttműködve. 2019-ben a Márton Áron Szakkollégiummal közösen megrendeztük a hatodik Kárpát-medencei szakkollégiumi konferenciát, mely egyben a XXIV. ELTE Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem humántudományi szekcióját képezte. A konferenciák anyagából könyvsorozat (Ingenia Hungarica ISSN: 2416-0911) indult. Fenti együttműködések is biztosítják, hogy az EC az ELTE Kárpát-medencei nyári egyetemének (három egyetemi kar mellett negyedik ELTE egységként) állandó résztvevője, és a humántudományi szekció eredményes megvalósítója. 2019-ben 28 határon túli hallgató vett részt az EC programjában.

Nyelvi alapok

Az Eötvös József Collegium igazgatójának javaslatára a Collegium tanári kara, majd a Hallgatói Önkormányzat 2011 júliusában egyhangúlag elfogadta a Collegiumban a mindenkor újonnan felvett elsőéves collegisták számára kötelező, felmenő rendszerű nyelvi képzés bevezetését. Stratégiai okokból és figyelembe véve azon körülményt, hogy a középiskolás diákok túlnyomó része már legalább jó középszintű angol nyelvtudással kezdi meg egyetemi tanulmányait – a Collegium a tagjai számára kötelezően választandó jelleggel ekkor a francia, német vagy olasz nyelvek tanulását írta elő a BA/BSc-képzés első hat szemesztere alatt. A kurzusok hivatalosan meghatározott célja, hogy a hallgatók a harmadik év végig nemzetközileg elismert B2-es szintű komplex

nyelvvizsgát tehessenek. 2015 őszére a hároméves tapasztalatok alapján a hallgatói önkormányzat a nyelvi program részleges átdolgozását, finomítását javasolta. A munkaanyagok munkaközösségi és igazgatói véleményezése után, a programot az angol és latin nyelvekkel bővítve FONAL program címen, 2015 szeptemberében (a testületek ratifikációjától függetlenül, bizalmi alapon) bevezettük. 2016 őszétől a választható nyelvek sora a spanyol nyelvvel, míg 2018 őszétől az ógörög nyelvvel egészült ki, ezt tükröződően a program neve ALFONS, majd ALFONSÓ programra változott. A program több ponton kiegészített, finomított változatát 2017 júniusában fogadta el a Collegium Hallgatói Önkormányzata. A legújabb, a bővülésen és az ebből adódó névváltoztatáson túl egyéb számottevő módosítást nem tartalmazó változat 2018 februárjában lépett hatályba. (A programot a fejezet függelékében csatoljuk). Az oktatás szervezésénél igyekszünk minden igényszintnek (A1–C1) kurzusokkal megfelelni. A kurzusok heti két alkalommal tartott, egyenként 90 perces órák keretében, kiscsoportos jelleggel (max. 10-12 fő) a Collegiumban zajlanak, szervezésükben és vezetésükben a Collegium szakos műhelyvezetői és vezető nyelvtanárai, oktató-kutatói (Egedi-Kovács Emese, Fejérvári Boldizsár, Klempáné Faix Dóra, Ludmann Ágnes, Mészáros Tamás, Sántháné Gedeon Mária, Sára Balázs), tanítást vállaló – legtöbb esetben bentlakásért pályázó – seniorok (Miskei Réka, Sós Gabriella), felsőéves önkéntes collegisták (Balga Nóra, Békefi Teodóra, Fogas Livia, Hegyi Anna, Hentes Beatrix, Kasuba Rebeka, Mónok Eszter, Sinka Andor, Solymosi Nóra, Szántó Hanna, Szemere Ditta, Tóth Zsuzsa Veronika), és vendéglektorok (Nils Renard, Morgan Morcel) vettek részt. A program 2017-ben életbe lépett módosított változata részletesen szabályozza a nyelvi szintfelmérők rendszerét. (Hasonló vizsgákra már az előző tanévben is sor került, de nem egységes formában.) A bevezetett nyelvi szintfelmérő vizsgákat a mindenkor tavaszi félév végén teszik le a hallgatók. A null-kredites, de érdemjeggyel értékelt vizsga célja, hogy az adott évben elvégzett anyagot kellően összegezze és az elmélyült ismétlés lehetőségét biztosítsa. A vizsgákat minden esetben az adott kurzust vezető tanár tartja, tehát váratlan, ismeretlen, vagy a kurzuson kívüli anyag nem szerepel a követelmények között. A sikeres vizsga egyszersmind a hallgató előmeneteléről is pontos jelzést ad, hovatovább a hallgató érdekeit szolgálja, mert ha a szabályzatban foglalt határidőn belül nem tud nyelvvizsgát tenni, halasztási kérelmét a szintfelmérőktől bizonyított nyelvtudásával hitelesen tudja alátámasztani. 2018-tól a szintfelmérők rendszerre is bővült: a korábbi gyakorlattól eltérően immár a felsőfokú nyelvvizsgára készülőknél is biztosítja a program a szintfelmérő vizsgák lehetőségét

Együttműködések nyelvterületek szerint, bővülések

Az alábbiakban rövid összefoglalót közlünk az Eötvös József Collegium nemzetközi kapcsolatainak alakulásáról. Az egyes nyelvi műhelyek szakmai tevékenységéről részletesen lásd az ECCE VIII., illetve IX. kötetében közölt/közlendő műhelybeszámolókat, míg az egyes kiemelt rendezvényekről jelen kötet III. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEK fejezetét.

A Byzantium Központ szervezésében megvalósult további szerteágazó francia, görög, szerb és hasonló külföldi kapcsolatokról lásd az EC BYZANTIUM KÖZPONT fejezet 180. old.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat a külföldi előkelőségeket és vendégeket, akik 2019-ben a nemzetközi kapcsolataink keretében ellátogattak hozzánk, illetve a Collegiumban oktató lektorokat, szemináriumokat tartó külföldi vendégtanárokat.

Külföldi előkelőségek látogatásai:

Pascale Andréani (Franciaország nagykövete: 2019. november 25.)

Gian Luca Borghese (igazgató, Budapesti Olasz Kultúrintézet: 2019. november 26.)

Ulrike Köhler (misszióvezető helyettes, Osztrák Nagykövetség Budapest: 2019. november 27.)

Dimitris Letsios (Görögország nagykövete: 2019. november 28.)

Robert Sereinig (igazgatóhelyettes, Osztrák Kulturális Fórum Budapest: 2019. november 27.)

Ivan Todorov (Szerbia nagykövete: 2019. november 26.)

Florence Berthout (Párizs V. Kerület polgármestere, 2019. szeptember 9.)

Lektorok:

Nils Renard (ENS, MFIA-delegált francia lektor)

Morgan Morcel (ENS, MFIA-delegált francia lektor)

Vendégtanárok:

Claudia Kreuzsaler (ÖNB Papyrussammlung, Bécs), Papirológiai tömörszeminárium a Bollók János Klasszika-filológiai műhelyben, 2019. május 8.

Hermann Harrauer (ÖNB Papyrussammlung, Bécs), Papirológiai tömörszeminárium a Bollók János Klasszika-filológiai műhelyben, 2019. május 8.

Láda Csaba (University of Kent), Papyrologisches Praktikum – Papirológiai gyakorlat, Byzanz und das Abendland VII. 2019. november 28.

Katrin Janz-Wenig (ÖAW, IMAFO), Paläographie-Projektseminar zur Textedition einer

deutschsprachigen Passionsbetrachtung aus dem 16. Jahrhundert in der Sammelhandschrift Padua, Biblioteca Universitaria, Ms. 711 – szeminárium a Germanisztika műhelyben, Byzanz und das Abendland VII. 2019. november 26.

Christine Glassner (ÖAW, IMAFO), Einführung in die germanistische Paläographie I. – szeminárium a Germanisztika műhelyben, Byzanz und das Abendland VII. 2019. november 26.

Paul-Victor Desarbres (Université Paris-Sorbonne [Paris IV]), *Les Essais de Montaigne :*

chef d'oeuvre sans queue ni tête – előadás a Francia műhelyben, Byzanz und das Abendland VII. 2019. november 26.

Gólyaavatás

FÜGGELÉK

Az ELTE Eötvös József Collegium „ALFONSÓ” nyelvi programja A collegiumi nyelvtanulás szabályozásáról

Preambulum

Az Eötvös József Collegium hivatása, hogy a legtehetségesebb magyar egyetemi polgárokat támogassa, tudományos előmenetelüket segítse. Célja, hogy olyan kiválóan felkészült szakembereket képezzen, akik tudományterületükön átlagot meghaladó tudással rendelkeznek, önálló kutatómunkára képesek, és akiknek a tudomány művelése nem csupán szakma, hanem tanári hivatás is. A Collegium oktatási célkitűzései között – a hagyományoknak megfelelően – egyszerre van jelen a széles körű, európai horizontú tudományos tájékozódás és a nemzeti hagyományok ápolásának igénye. Fentiek szellemében a Collegium 2012 szeptemberétől az irányító és szabályozó testületek (az igazgató, a tanári kar és a hallgatói önkormányzat egésze, a közgyűlés, valamint a kuratórium) egyetértő támogatásával *unanimitér* bevezette a nyelvtanulási lehetőségeket és kötelezettségeket leíró szabályrendszert. A szabályozást – ALFONSÓ keretprogram címen – az első évek tapasztalatai és eredményei alapján jelen dokumentumban kiegészítettük, bővítettük és pontosítottuk. Az Eötvös József Collegium az Eötvös Loránd Tudományegyetem tehetséggondozási munkájában betöltött történelmi szerepének megfelelően – mindenkorai lehetőségeihez mérten – a nyelvtanulási keretprogramját a társ-szakkollégiumok tagsága felé is megnyitja. Óhajtjuk és bízunk abban, hogy a Collegiumtól – a magyar felsőoktatásban egyedülálló módon – kínált lehetőséggel a collegisták élni tudnak és tanulmányaikat európai szellemiséggel a nemzetközi kapcsolatrendszerünk kiszélesítésére, végső soron a magyar tudomány (oktatás és kutatás) erősítésére kamatoztatni fogják.

1. § Alapelvek

(1) A collegiumi nyelvtanulás elsődleges célja, hogy a collegisták a program meghatározott időkereten belül legalább kettő, legalább B2-es nyelvvizsgával rendelkezzenek.

(2) Abban az esetben, ha a collegista nyelvvizsga nélkül érkezik, elégséges egy B2-es nyelvvizsgát tennie.

(3) A collegistától elvárható a folyamatos fejlődésre való törekvés. Ennek megfelelően amennyiben az (1) pontban leírt feltétel már a felvétel idején teljesül, életbe lép a „szintlépési” kötelezettség: nyelvvizsga szerzése egy már ismert nyelvből C1-es szinten, vagy egy új nyelvből B2-es szinten, tekintet nélkül arra, hogy a hallgató hány nyelvvizsgával rendelkezik.

(4) Amennyiben az (1)–(3) pontokban meghatározott feltétel a rögzített határidő előtt teljesül, a Collegium erősen szorgalmazza, hogy collegista további szintlépést, vagy új nyelv elsajátítását tűzze ki célul. Ezen tanulmányok természetesen a mesterképzés idején is folytatódhatnak, és – jöllehet már nem tartoznak a jelen szabályzatba foglaltak hatálya alá – értékelési tényezőként jelentenek a mesterképzésbe való jelentkezések elbírálásában.

2. § Nyelvtanulási követelmények

(1) A collegiumi nyelvtanulási modell keretében választható nyelvek: Angol, Latin, Francia, Olasz, Német, Spanyol, Ógörög – a továbbiakban: ALFONSÓ-nyelvek.

(2) A collegiumi nyelvoktatásban való részvétel minden első-, másod- vagy harmadéves, újonnan felvett, BA/BSc-képzésben vagy osztatlan tanárképzésben résztvevő collegista számára kötelező.

(3) A collegisták számára új nyelvvizsga szerzésére három, szintemelésre kettő év áll rendelkezésre.

a. Kivételt képeznek utóbbi alól azon osztatlan tanárképzésben résztvevő hallgatók, akiknek legalább az egyik tanári szakja nyelvszak, számukra három év áll rendelkezésre szintlépésre.

(4) Általános követelmények tanulmányaikat nem nyelvi szakon folytató collegisták esetében, ha a collegistának

a. nincs nyelvvizsgája, a kimeneti követelmény egy legalább B2-es szintű nyelvvizsga;

b. egy nyelvvizsgája van, a kimeneti követelmény egy újabb legalább B2-es szintű nyelvvizsga valamely más nyelvből.

c. kettő vagy több nyelvvizsgája van, a kimeneti követelmény egy újabb legalább B2-es szintű nyelvvizsga valamely más nyelvből, vagy egy korábbi nyelv fejlesztésre C1-es szintre.

- (5) A tanulmányaikat nyelvi szakon folytató collegisták részére az általános követelmény megegyezik a (4) pontban felsoroltakkal, azzal a kiegészítéssel, hogy
- a. a hallgató a fő- vagy minorszakjának megfelelő nyelvet a Collegiumban idegen nyelvként (vagyis az ALFONSÓ-program keretében) semmilyen formában nem tanulhatja;
 - b. a hallgató a fő- vagy minorszakjának megfelelő nyelvből szerzett új nyelvvizsgát nem fogadtathatja el az ALFONSÓ-program követelményeként.

(6) Amennyiben egy adott nyelvből hozott vizsga nem tartozik a ALFONSÓ-nyelvek közé, a szintlépés lehetősége nem áll fenn.

(7) Az újonnan felvételt nyerő collegisták nyelvtudásának és nyelvtanulási terveinek regisztrációját, valamint a hallgatók „vállalásának” és nyelvi tanulmányaik folyamatosságának felügyeletét a műhelytitkárokkal való szoros együttműködésben a Választmány Tudományos Bizottsága koordinálja, és mindezekről a nyelvi munkaközösség-vezető tanárnak és az igazgatónak félévente áttekintő jelentést készít.

3. § A számonkérés rendje

(1) Új nyelvet kezdő collegisták esetében a hallgatók nyelvi fejlődésének ellenőrzésére a Collegium a tanévek végén a négy fő nyelvi kompetenciát vizsgáló szintfelmérést végez, ha

- a. az elérni kívánt szint B2, akkor az első év végén általánosságban A2-es szintű, a második év végén B1-es szintű, míg a harmadik év végén B2-es szintű feladatsorokkal.
- b. az elérni kívánt szint B2-ről C1, akkor az első év végén általánosságban B2-es és C1-es közötti, a második év végén C1-es szintű feladatsorokkal.

(2) A tesztek nehézségi szintje az egyes nyelvek sajátosságait szem előtt tartva ettől adott esetben némileg eltérhet, de a vizsgáztatás során a vizsgáztatónak alapvetően figyelembe kell venniük a vizsgát megelőző kurzusok tananyagát is.

- (3) A felmérést írásbeli és szóbeli komplex vizsga alkotja.
- (4) Az írásbeli vizsga (teszt és/vagy hallás utáni szövegértés) a kurzusvezető szervezésében és irányításával zajlik.
- (5) A szóbeli vizsgabizottság legalább két főből áll, ezek
 - a. a vizsgára felkészítő kurzus oktatója;
 - b. nyelvi műhely vezetője vagy titkára, felsőbbéves műhelytag, senior hallgató vagy diákképviselői tag.
- (6) A szintfelmérés keretét egy „nullkredites” vizsgakurzus alkotja, melyet minden a programban részt vevő hallgató köteles felvenni.
- (7) A szintfelmérő sikeresen teljesítettnek minősül, amennyiben a collegista eléri a 60%-os ponthatárt. A collegista
 - a. 60–80% közötti teljesítményéért „4 (jó)” értékelés jár;
 - b. 80–100% közt pedig „5 (jeles)” érdemjegy jár. diákképviselői tag.
- (8) A szintfelmérést a collegiumi nyelvtanárok koordinálják.

4. § Óralátogatási kötelezettség

- (1) A Collegium biztosította nyelvórákon a részvétel kötelező.
- (2) Az (1) kötelezettsége alól az igazgató eseti felmentést adhat.
- (3) A collegiumi nyelvi kurzusok látogatása a hallgató felvételekor általa vállalt célkitűzések eléréséig, vagyis a nyelvvizsga/nyelvvizsgák megszerzéséig illetve bemutatásáig, vagy a collegiumi szabályozás tekintetében ezekkel egyenértékűnek tekintett szintfelmérő vizsgák teljesítéséig kötelező marad.
- (4) A rendszeres óralátogatást az adott kurzusvezető ellenőrzi és dokumentálja.
- (5) A hallgató a tanórák legalább 75%-án köteles megjelenni.

5. § A latin nyelv tanulásáról

- (1) Első collegiumi évében kötelező a latin nyelv tanulása minden
 - a. alapképzésben bölcsész- és társadalomtudományi karra járó collegistának;
 - b. osztatlan tanárképzésben bölcsész alapkáros első három évében felvett collegistának.
- (2) A Filozófia Műhely hallgatói választhatnak a latin és az ógörög nyelv között.

6. § Egyéni elbírálás

- (1) Minden olyan egyedi esetben, amelyről e szabályzat nem rendelkezik, a hallgató nyelvtanulási kötelezettségének teljesítésére vonatkozó kérését egyéni elbírálás alá eső kérvény formájában nyújthatja be a Collegium igazgatójához.
- (2) Egyéni esetnek minősül a
 - a. szabályzatban rögzítettektől való szintbeli eltérés;
 - b. az ALFONSÓ-nyelvek körébe nem tartozó nyelvekből szerzett nyelvvizsgák elfogadtatása.
- (3) Az ALFONSÓ program keretében sikeresen teljesített nyelvi szintfelmérő vizsgák az egyéni kérvények elbírálása során figyelembe veendőek.

7. § Zárórendelkezések

- (1) Jelen szabályzat az ELTE Eötvös József Collegium Oktatási, Tanulmányi Szabályzat és Követelményrendszer mellékletét képezi.
- (2) Jelen szabályzat 2018. február 22-től érvényes.

EC BYZANTIUM KÖZPONT

ÖNÁLLÓ COLLEGIUMI OKTATÁSI-KUTATÁSI EGYSÉG

Az ELTE az Eötvös József Collegiumban mint önálló kutatóhelyen működő nagy nemzetközi kutatási pályázat (OTKA NN 104456 „Klasszikus ókor, Bizánc és humanizmus. Kritikai forráskiadás magyarázatokkal”) kimagasló nemzetközi eredményeinek köszönhetően 2015. szeptember 1-jével az egyetem kutatóegyetemi, az ELTE BTK keretátadással biztosított szakmai, és a Collegium kiegészítő szakkollégiumi támogatásából, alapító szándéknyilatkozat hitelesítésével létrehozta az EC Byzantium Központot (<http://byzantium.eotvos.elte.hu/>). A bizantinológiai és a rokon tudományterületek (francia, olasz, német és görög irodalmak, valamint történeti vonatkozások) kutatásának keretét adó oktatási-kutatási központ egyszerre jelent szilárd alapot a nemzetközi kapcsolatrendszer tartalmaz (a hallgatókat önálló kutatásokra ösztönző) működtetéséhez és a szakos filológiai képzésekhez. A Byzantium Központ Horváth László témavezetése mellett önálló munkaszámmal a Collegium keretein belül működik. A központ és munkatársainak kutatási eredményeiről lásd 89–92. oldalak. Az alábbiakban az „Antiquitas – Byzantium – Renascentia” (ABR sorozat) eddig megjelent köteteit és a Központ irányítása mellett működő Magyar Bizantinológiai Társaság tevékenységére vonatkozó beszámolót közöljük.

Könyvsorozat**ANTIQUITAS – BYZANTIUM – RENASCENTIA:****ANTIQUITAS – BYZANTIUM – RENASCENTIA:**

sorozatszerkesztők: Farkas Zoltán – Horváth László – Mészáros Tamás

ISSN: 2064-2369

I: Szepessy Tibor: *Bevezetés az ógörög verstanba*. Szerkesztette: Mayer Gyula. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-10-3. 266 p.

II: Kapitánffy István – Szepessy Tibor (szerk.): *Bevezetés az ógörög irodalom történetébe*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-08-0. 276 p.

III: Tóth Iván: *Alexandros Homérosa. Arrhianos-tanulmányok*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-03-5. 208 p.

IV: *Philologia Nostra. Bollók János összegyűjtött tanulmányai*. Szerkesztette: Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-00-4. 516 p.

V: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland: Begegnungen zwischen Ost und West*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5371-15-8. 375 p.

VI: Achilles Tatios: *Leukippé és Kleitophón története*. Fordította: Szepessy Tibor. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-27-1. 151 p.

VII: Szepessy Tibor (szerk.): *Római költők antológiája*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-25-7. 575 p.

VIII: Maywald József – Vayer Lajos – Mészáros Ede: *Görög nyelvtan*. Szerkesztette: Mayer Gyula. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-31-8. 333 p.

IX: Jacqueline de Romilly – Monique Trédé: *Az ógörög nyelv szelleme*. Fordította: Vargyas Brigitta. Szerkesztette: Horváth László. TypoTeX Kiadó, Budapest, 2014. ISBN: 978-963-2793-95-5. 135 p.

X: László Horváth (Hrsg.): *Investigatio Fontium. Griechische und lateinische Quellen mit Erläuterungen. Beiträge der Tagung Klassisches Altertum – Byzanz – Humanismus der XI. Ungarischen Konferenz für Altertumswissenschaft*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-33-2. 281 p.

XI: Horváth László: *Az új Hypereidés. Szövegkiadás, tanulmányok és magyarázatok*. TypoTeX, Budapest, 2015. ISBN: 978-963-2798-18-9. 301 p.

XII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland II. Studia Byzantino-Occidentalia*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5371-36-3. 257 p.

XIII: János Nagyillés – Attila Hajdú – Gergő Gellérfi – Anne Horn Baroody – Sam Baroody (eds.): *Sapiens Ubique Civis. Proceedings of the International Conference on Classical Studies (Szeged, Hungary, 2013)*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-40-0. 424 p.

XIV: Zsuzsanna Ötvös: „*Janus Pannonius's Vocabularium*”. *The Complex Analysis of the Ms. ÖNB Suppl. Gr. 45*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-41-7. 354 p.

XV: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland III. Studia Byzantino-Occidentalia*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-44-8. 300 p.

XVI: Emese Egedi-Kovács (éd.): *Byzance et l'Occident II. Tradition, transmission, traduction*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-46-2. 236 p.

XVII: Ágnes Ludmann (ed.): *Mare nostrum. Studia Iberica, Italica, Graeca. Atti del convegno internazionale Byzanz und das Abendland – Byzance et l'Occident III (24-25 novembre 2014)*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5371-45-5. 186 p.

XVIII: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung II. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung II am 26. November 2014. (EC Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, I.II.)*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2015. [ISSN: 2064-969X]. ISBN: 978-615-5371-47-9. 159 p.

XIX: Dion Chrysostomos: *Tróját nem vették be és más írások*. Fordította, előszóval és magyarázatokkal ellátta: Szepessy Tibor. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-55-4. 172 p.

XX: Balázs Sára (Hrsg.): *Drei deutschsprachige Handschriften des Opusculum tripartitum des Johannes Gerson. Synoptische Ausgabe der Fassungen in den Codices StB Melk, Cod. 235, StB Melk, Cod. 570 und Innsbruck, ULB Tirol, Serv. I b 3. (Quelle und Deutung, EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. II.I.)*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2016. [ISSN: 2064-969X]. ISBN: 978-615-5371-66-0. 331 p.

XXI: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland IV. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-68-4. 271 p.

XXII: Emese Egedi-Kovács (éd.): *Byzance et l'Occident III. Écrits et manuscrits*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-63-9. 333 p.

XXIII: Ágnes Ludmann (ed.): *Italia Nostra. Studi filologici italo-ungheresi*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-65-3. 275 p.

XXIV: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung III. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung III am 25. November 2015. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.III.)*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2016. [ISSN: 2064-969X]. ISBN: 978-615-5371-67-7. 202 p.

XXV: Dora E. Solti (ed.): *Studia Hellenica*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2016. ISBN: 978-615-5371-69-1. 132 p.

XXVI: Mészáros Tamás (szerk.): *Klasszikus ókor, Bizánc, humanizmus. A XII. Magyar Ókortudományi Konferencia előadásaiból*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-77-6. 189 p.

XXVII: Horváth László: *Középhaladó ógörög nyelvkönyv. Periergopenés – Szegény gyötrődő tanuló I*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-75-2. 339 p.

XXVIII: Farkas Zoltán – Horváth László – Mayer Gyula: *Kezdő és haladó ógörög nyelvkönyv. Periergopenés – Szegény gyötrődő tanuló II*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-83-7. 442 p.

XXIX: *Philologia Nostra II. Kapitánffy István válogatott tanulmányai*. Szerkesztette: Farkas Zoltán és Mészáros Tamás. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-78-3. 512 p.

XXX: László Horváth – Erika Juhász (Hrsg.): *Investigatio Fontium II. Griechische und lateinische Quellen mit Erläuterungen*. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2017. ISBN: 978-615-5371-76-9. 262 p.

XXXI: Philostratos: *A szofisták életrajzai*. Fordította és szerkesztette: Szepessy Tibor. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-86-8. 198 p.

XXXII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-91-2. 187 p.

XXXIII: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung IV. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.IV.)*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. [ISSN: 2064-969X]. ISBN: 978-615-5371-90-5. 243 p.

XXXIV: Emese Egedi-Kovács (éd.) : *Byzance et l'Occident IV. Permanence et migration*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-63-9. 280 p.

XXXV: Gellérfi Gergő: *Allúziós technika és műfaji hatások Iuvenalis szatíráiban*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-95-0. 276 p.

XXXVI: *Studia Hellenica II. Horváth Endre válogatott tanulmányai*. Szerkesztette: Horváth László – Nakos Konstantinos – Solti Dóra. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-07-8. 359 p.

XXXVII: Horváth László: *Az Öreg lovag*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-13-9. 266 p.

XXXVIII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland VI. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-24-5. 270 p.

XXXIX: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung V. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung V am 19. April 2018. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.V.)*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2019. HU ISSN: 2064-969X. ISBN: 978-615-5897-28-3. 227 p.

XL: Emese Egedi-Kovács (éd.) : *Byzance et l'Occident V. Ianua Europae*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-29-0. 230 p.

Beszámoló a Magyar Bizantinológiai Társaság 2019. évi tevékenységéről

A NEA-KK-18-SZ pályázati támogatásnak köszönhetően 2019 tavaszán létrejött a Magyar Bizantinológiai Társaság honlapja: <http://mbt.eotvos.elte.hu/>.

A Társaság szakmai tevékenysége:

Az év első felében havi rendszerességgel tartottunk felolvasóüléseket:

2019. február 28.

Baán István: *A természettudomány világképe egy XIV. századi hészüchaszta, Palamasz Gergely szemével*

2019. április 26.

Glaser Tamás: *Görög identitások Bizánc után II. A görög Kelet 1453 és 1821 között*

2019. május 23.

Iljovszki Riszto: *Konstantinápoly történelmi elnevezései*

Az őszi félévben a Társaság társszervezője volt a *Byzanz und das Abendland / Byzance et l'Occident VII.* nemzetközi bizantinológiai konferenciának (2019. november 25. – 2019. november 28.). A konferenciáról részletes beszámoló olvasható az Antik Tanulmányok soron következő fasciculusában.

A konferencián 35 bizantinológiai tárgyú előadás hangzott el; az előadások szerkesztett változatai konferenciakötetekben jelennek meg a nemzetközi tanácsadó-testülettel létrehozott *Antiquitas – Byzantium – Renascentia* könyvsorozatban. A könyvek pdf-formátumban letölthetők lesznek a Magyar Bizantinológiai Társaság honlapjáról.

A VII. *Byzanz und das Abendland* konferencián 3 bizantinológiai témájú kötetet mutattak be:

Byzance et l'Occident V. Ianua Europae. (*Antiquitas – Byzantium – Renascentia XL*)

Szerkesztette Egedi-Kovács Emese. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest 2019.

A kötetet bemutatta Benoît Grévin és Egedi-Kovács Emese.

Horváth László: Der Alte Ritter / Az Öreg lovag. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXVII)

ELTE Eötvös József Collegium, Budapest 2018.

A kötetet bemutatta Christine Ferlampin-Acher.

Byzanz und das Abendland VI. Studia Byzantino-Occidentalia. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXVIII)

Szerkesztette Juhász Erika. Eötvös-József-Collegium ELTE, Budapest, 2019.

A kötetet bemutatta Salvatore Costanza.

A Magyar Bizantinológiai Társaság évi rendes közgyűlését 2019. november 26-án tartotta, melyen az elnökség – többek között – beszámolt a Nemzeti Együttműködési Alap Közösségi Környezet Kollégiuma által meghirdetett NEA-19-Ö kódszámú pályázati felhívásra beadott sikeres pályázatról.

Cölkök Collegium #1 (2019. június 22, 17:28)

VI. AZ EC KÖLTSÉGVETÉSÉNEK SAROKSZÁMAI (SAJÁT BEVÉTELEK)

Az EC költségvetési sarokszámaiból kiemeljük az ELTE szakkollégiumi támogatását: 2019-ben az ELTE szakkollégiumok szakmai munkájára elkülönített 30 millió forintból az Eötvös Collegium belső RKK-pályázatokon összesen 16 729 000 forintot nyert el.

A sarokszámok ismertetését követően a saját bevételek alakulását részletezzük.

A 2019. évi (a költségvetési előirányzathoz képest) tényleges bevételeink az alábbiak szerint valósultak meg: kollégiumi díj: 12 320 000 Ft, kereskedelmi szálláshely bevétel: 3 325 000 Ft.

Összesen: 15 645 000 Ft.

A mérlegeredmény háttérében a legfontosabb tényező: a költségvetési fegyelem (a működési kiadások és a dologi beruházások minimalizálása).

A Collegiumban folyó szakmai munkára (a több mint 170 kurzusra, illetve az előadókra) 2019-ben tervezhattünk és ki is fizethettünk honoráriumot. A bevételek (szállás- és terembérlet) pontosan nem tervezhetők, mert a lehetőségeket nem hirdethetjük, állandó vevői körünk korlátozott. Nemcsak egyének, hanem csoportok (pl. nyári egyetem, évközi kurzusok) is béreltek a Collegiumban szállást. Bevételeinket növelte, hogy külföldi ösztöndíjas hallgatóink helyét rendre Erasmus-hallgatóknak adtuk ki.

VII. EGYÉB

Az Eötvös Collegiumért Alapítvány

Az Eötvös Collegiumért Alapítványt 1990-ben a Collegium Szijártó István igazgató úr mint alapító kezdeményezésére hozta létre. Az elmúlt 27 évben jelentős támogatást tudott biztosítani az eredeti céloknak megfelelően. Jó egy évtizede azonban a tevékenységi köre, aktivitása fokozatosan beszűkült, a Kuratóriumban elhunyt személyek neve is szerepelt, az ülések elmaradtak. Ezért 2014-ben kezdeményeztük az Alapítvány eredeti célok és működés szerinti megújítását (a pályázatok, az ügyintézés gyakorlati szempontjai miatt célszerű, ha az alapítói szándékoknak megfelelően a mindenkori elnök a mindenkori igazgatóval azonos) és a közhasznúság visszaszerzését. Ügyvédi segítséggel sikerült elérni, hogy hosszas előkészítő munka után a Fővárosi Törvényszék a 2015. október 7-én kelt végzésében a változtatásokat jogerőre emelte. Az Alapítvány új Kuratóriuma: Gyivicsán Anna, Németh József (titkár), Csoma Zsigmondné Kovács Mária, Dörnyei Lászlóné, Csomós Gyula, Solymosi László és Horváth László (elnök). A közhasznúság feltételeinek biztosítása (átlagban évenkénti 2 millió Ft feletti pénzforgalom stb.) és a közhasznúság visszaigénylése folyamatban van. Az Alapítvány pénzügyeit Noszko Ilona Éva felügyeli.

A 2019-es évben az Eötvös Collegiumért Alapítvány 4 849 000 Ft-ból gazdálkodhatott. Pályázati támogatásokat nyertünk: Újbuda Önkormányzatától a kerti díszító visszaépítésére 2 000 000 Ft-ot; a VIII. Természettudományos Tábor megrendezésére a Nemzeti Kulturális Alaptól összesen 500 000 Ft-ot; a Richter Gedeon Nyrt.-től 300 000 Ft-ot; a Morgan Stanley Magyarország Elemző Kft.-től 100 000 Ft-ot. Kötetek kiadására (összesen 64 000 Ft közvetlen támogatást [Francia Intézet], illetve) magánadományt kaptunk. Az Olasz Külügyminisztérium az olasz nyelv tanítását 800 000 Ft-tal támogatta. A Nemzeti Együttműködési Alaptól (civil szervezetek szakmai programjai) 700 000 Ft támogatást nyertünk. A személyi jövedelemadó 1%-os felajánlásaiból 385 000 Ft folyt be.

Számszerűsíthető eredmények

A Collegium 2009–2021 decembere között elért eredményei elektronikus úton elérhetőek és „letölthetőek”: <https://eotvos.elte.hu/szakmai-munka/eredmenyek>

2019-ben összesen 33 Eötvös-collegista részesült nemzeti felsőoktatási ösztöndíjban, és 23 collegista nyerte el az Új Nemzeti Kiválósági Program ösztöndíját.

Nemzeti felsőoktatási ösztöndíj 2019/2020-as tanév:

Barabás Gergő
Bartha Diána
Boldizsár Bálint
Csigó Ábel
Érsek Csenge
Farkas Flóra
Feró Dóra Zsófia
Kárpáti Orsolya
Kerti Anna
Kocsis Ábel
Kovács Dominik
Kovács Viktor
Kőszeghy Ferenc
Luksa Norbert
Magyari Sándor István
Papp Zsanett
Poór Boldizsár
Prótár Noémi
Somogyi Dániel
Szabó Csanád
Szajbély Zsigmond
Szlovicsák Béla
Tarnai Csillag
Vác István Dávid
Varga Balázs
Varga Virág
Woditsch Péter

Kiválósági ösztöndíj 2019/2020-as tanév:

Árvay Kata Emese (TF)
Bajzát Tímea Borbála (A)
Egyed Regina (A)
Érsek Csenge (A)

Galac Ádám (B)
Garai Luca (A)
Kósa-Grimm András Kristóf (B)
Kovács Dániel Attila (B)
Kukri Márta Mária (A)
Rácz Balázs Viktor (A)
Török Tímea (A)
Vác István Dávid (A)
Varga Virág (A)
Csertán András (TF)
Kocsis Ábel (A)
Varga Balázs (A)
Boldizsár Bálint (A)
Fraknói Ádám Xavér (TF)
Plaszko Noel László (A)
Sulan Ádám (TF)
Szebik Huba (A)
Vass Máté (B)
Zsilák Borbála Anna (A)

OKTV-döntősök elszállásolása

2013-ban felvettük a kapcsolatot az Oktatási Hivatallal, hogy felajánljuk támogatásunkat a vidékről a fővárosba, az OKTV versenyek döntőjére érkező diákok elszállásolására. A vidéki versenyzők esélyegyenlősége jelentősen nő azáltal, hogy a döntő előestéjén kipihenhetik magukat, másfelől a Collegium az utánpótlás megnyerésére további lehetőséget kap. Szállást a mindenkorai lehetőségeink szerint, előzetes igénylések alapján tudunk biztosítani a versenyzőknek és a kísérő tanároknak. A versenyzők érkezéséről a Collegium tanulmányi előadója és gondnoka – az erre a célra fenntartott e-mail címre érkező jelzések alapján – a szakos műhelyvezetőket értesíti, így kollégáink közvetlen kapcsolatokat építhetnek. Az ECCE III-ban közzöltük azokat a formaleveleket, amelyeket az OH a Collegium címét is feltüntetve kiküld. Az alábbi kimutatás tartalmazza az együttműködés 2019. évi eredményét.

2019. OKTV szállás biztosítás – Eötvös Collegium

Verseny megnevezése	szállásigény összesen (fő)	versenyző		kísérő	
		fiú	lány	fiú	lány
Földrajz	2	2			
Informatika	1	1			
Irodalom	2		1		1
Kémia	4	1	1	2	
Magyar nyelv	3		1		2
Matematika	6	5		1	
Német nyelv	1	1			
Olasz nyelv	1	1			
Spanyol nyelv	2		1		1
Történelem	1	1			
mindösszesen:	23	12	4	3	4

Kitüntetések

Az Eötvös Collegium kurátora az igazgató személyi javaslatai alapján a Kuratórium támogatásával – a régebbi collegiumi gyakorlatot felelevenítve – 2009-től az őszi ünnepi közgyűlésen, 2015-től pedig az Eötvös József-napon (szeptember 3-án, az ünnepi tanévnyitón) a Collegium önzetlen támogatóinak Eötvös Collegiumért emlékérmét adományoz. Köszönetünket három területen fejezzük ki: „külfilosz”, azaz nem collegista, „öreg collegista”, azaz korábban végzett növendék, és „távozó collegista”, azaz a Collegiumból kiköltöző collegista kategóriákban.

Emlékermet kaptak:

2019. szeptember 9-én (Eötvös József-nap):

Ritoók Zsigmond,

a történelmi Collegium tagja, akadémikus

Ritoók Zsigmond tanár úr a magyar klasszika-filológia doyenje. Pályájának felívelő csillaga az Eötvös Collegiumból indult, amely mindvégig meghatározta tudományos, oktató-kutatói – kedves collegista kifejezésünkkel, szabatosan fogalmazva – tudós-tanári pályafutását. A magyar történelem sorsfordító eseményeinek részeseként és szenvedő alanyaként valóban, bár kényszerből, de tiszta szívvel teljesítette be a középiskolai tanári hivatást, hogy a kommunista diktatúrát követő enyhülés sok évtized után, megadja a visszatérés lehetőségét az egyetemi katedrára. A szinte megszámlálhatatlan, akadémikusi eredményeknek kijáró kitüntetések és elismerések mellett mindvégig megmaradt a diákot és a hallgatót emberi példájával is nevelő tanárnak. Mi sem bizonyítja ezt jobban, hogy a történelmi Collegium tagjaként a legendás időköt visszaidézve immár egy évtizede, minden alkalommal első kérésre vállalja, hogy a Tehetségtáborba jelentkező, szárnyait bontogató ifjúságot tanácsaival, tapasztalataival ellássa. Bár a Collegium hálája és köszönete régtől méltán illeti őt, a töretlen ragaszkodás és támogatás folytonosságának örülve jeles alkalomra vártunk. Isten éltesse Ritoók Tanár urat a *trisiaecli senex* collegistát!

Szakály Sándor,

a VERITAS Történetkutató Intézet főigazgatója

Szakály Sándor tanár úr a VERITAS Történetkutató Intézet főigazgatójaként napjainkban számos magas színvonalú tudományos rendezvény collegiumi

megvalósításával segíti elő a történész érdeklődésű collegisták szakmai előmenetelét. Tanár úr kapcsolata azonban a Collegiummal nem új keletű. 1975-ben lett collegista. Egy híján immár 45 éve diákként, majd szemináriumok, többek között a legendás olimpiatörténeti szemináriumsorozat szervezőjeként, előadójaként és tanaraként, a Baráti Kör tisztségviselőjeként és meghatározó, tekintélyes tagjaként szolgálja rendületlenül az *alma matert*. Lassan könyvtárnyi azoknak az értékes köteteknek és folyóiratoknak a száma, amelyeket ragaszkodásának, lankadatlan figyelmének és támogatásának kézzel fogható bizonyítékaként a Collegiumnak adományoz. Az ELTE Eötvös József Collegium neki köszönheti, hogy 2014-ben a Nemzeti Kegyeleti és Emlékhely Bizottság döntése alapján elnyerhették a történelmi emlékhely címet. E kitüntetés, amelynek monumentuma az épület előtt álló *stélé*, nemcsak múltunk elismerését jelenti, hanem biztosíték a jelen – és még inkább – a jövő számára: az Eötvös Collegium mindig Eötvös Collegium marad, mégpedig itt, a Ménesi úton. Tanár úr szakmában és emberségben egyaránt az igaz Eötvös-collegista ragyogó példajaként áll előttünk.

Körmendi Tamás,

az EC Történész műhelyének leköszönt vezetője

Körmendi Tamás tanár úr 2014-től napjainkig, öt éven át vezette a Collegium Történész műhelyét. Elkötelezett munkájának, az intézményünk szakmai életében mindig meghatározó szerepet játszó történészhallgatók értő irányításának köszönhetően mára a műhely a legsikeresebb időszakainak színvonalán működik. Messzemenő alaposággal és személyes empátiával, egyénre szabottan határozta meg az elvégzendő feladatokat, amelynek köszönhetően hallgatóink három műhelykötet (*Opuscula Historica*) és számos konferencia (*Clio műhelyében*) mellett az országos tudományos versenyeken (OTDK) is ragyogóan kimagasló eredményeket értek el. Fentiek záloga a történelmi Collegium történész vezetőihez méltó tárgyi tudása, széles látóköre és az elsődleges források kutatásának készsége volt. Támogatására, munkájára leköszönt műhelyvezetőként is számítunk.

Körmendy Mariann,

a Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány igazgatója

Körmendy Mariann tanárnő a Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány igazgatójaként több mint egy évtizede támogatja intézményünket, hogy a Collegiumba évről évre francia anyanyelvű lektor érkezhesen és így biztosítsuk

a hagyományosan magas színvonalú nyelvoktatást, az irodalmi és nyelvészeti műhelykurzusokat, valamint erősítsük a frankofón nemzetközi kapcsolatainkat. Munkájának köszönhetően a Magyar Francia Ifjúsági Alapítvány nemcsak anyaintézményünkéből, az École Normale Supérieure-ből delegált lektoroknak biztosít megélhetési támogatást és szervezi számukra a magyarországi munkavállalással kapcsolatos teendőket, hanem adott, kritikus esetben – olykor előfordult – normalista jelentkező híján más francia pályázókat irányít hozzánk, így tartja fenn a folytonosságot. A Collegium működésének történelmi mértékkel mérten is egyik legfontosabb területén, a francia kapcsolatrendszerünk működtetésében szavakkal alig kifejezhető érdemeket szerzett.

Balga Nóra,
távozó collegista

Balga Nóra a Collegium végzős növendéke, magyar, olasz és latin szakokon végezte tanári tanulmányait. A Collegiumban töltött – részben bejáró részben pedig bentlakó – évek alatt nemcsak egyetemi kötelezettségeit teljesítette collegistához méltó módon, hanem önkéntes tanári szolgálatával folyamatosan segítette az olasz nyelvi képzésünket is. Mindemellett egy éven át a hallgatói érdekképviselő, a Választmány elnöki tisztét is betöltötte. Vezetői munkáját a felelősségteljes megfontolás, a felmerülő kérdések alapos és körültekintő, mindig *consensust* kereső megoldása jellemezte. Az osztatlan tanárképzés bevezetését követően kimagasló érdemeket szerzett abban, hogy a tanár szakos collegisták számára a szigorú egyetemi szabályok között sajátos, a Collegium tudós-tanár képzéséhez igazodó tanulmányi rendet működtessünk. Felkérésünkre immár harmadik éve vezeti azt a „Tanárképzési munkacsoportot”, amely az osztatlan tanár szakos hallgatóink számára a Ménesi útra kihelyezett képzéseket és az iskolai – mégpedig elsősorban Eötvös gimnáziumi – gyakorlatokat előkészíti és felügyeli.

Lukács Tamás,
távozó collegista

Lukács Tamás végzős collegista bentlakó, majd bejáró seniori éve alatt egyaránt emblemikus alakja volt a Collegium közösségének. Nemcsak kötelező egyetemi tanulmányait teljesítette kimagaslóan, eredményeivel nemcsak konferenciák és tudományos versenyek során öregbítette a Collegium hírnevét, hanem a hallgatói közösség mindennapi életében is tekintélyes, megbízható, erőt sugárzó senior volt. Alapításától kezdve fél évtizeden át az Eötvös

Természettudományos Tábor meghatározó szereplőjévé, majd hamar főszervezőjévé vált. A Tábor szerkezete irányítása alatt megszilárdult, és méltán vált országos hírű rendezvénné, ahová évről évre hetvennél is több természettudományok iránt érdeklődő középiskolás diákot várunk. A rendezvénysorozatnak köszönhetően egyre sikeresebben erősíthetjük a hagyományosan „dögész” szóval meghatározott utánpótlásunkat.

Vacsora a szegediekkel

**„FILOSZ” ÉS „DÖGÉSZ”
KÉT TANULMÁNY**

Horváth László

AZ ELTE EÖTVÖS JÓZSEF SZAKKOLLÉGIUM

ELSŐ ÉVEI.

A PRINCIPIO USQUE AD FINEM.

IN MEMORIAM LADISLAI HAVAS

A Báró Eötvös József Collegium 1948/1949. évi tervezett szétveréséről majd az 1950. évi bezárás kommunista pártközpontból irányított előzményeiről, a Collegium végnapjairól a századfordulón több értékes tanulmány, visszaemlékezés, (írott és filmes) feldolgozás is készült.¹ Az elmúlt évtizedben a mértékadó tudományos összegzések is megszülettek, mindenekelőtt Garai Imre monográfiája a történelmi Collegiumról, miként Kapitány Adrienn tanulmánya is, amely az újkori Kollégium megteremtésében kulcsszerepet játszó Tóth Gábor emlékiratával együtt a LUSTRUM-kötetben jelent meg.² Amikor Havas László emléke előtt tisztelgve az újkori Kollégium megteremtésének és első éveinek történéseit kutatjuk, voltaképpen rendre ugyanahhoz a forráscsoporthoz, a Collegium Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár *in situ* őrzött dokumentumaihoz térünk vissza. Bár a meghatározó háttér-eseményeket – a minisztériumi, pártközponti és egyetemi forrásokat is bevonva – a fent említett tudományos igényű feldolgozások és szubjektív emlékezések a műfajuknak megfelelő módon

¹ Fodor András naplója, Papp István, Az Eötvös Collegium helykeresése 1945 és 1950 között. In: Keresztury Dezső az Eötvös Collegium igazgatója (1945–1948). Tanulmányok (szerk.) Paksa Rudolf (Budapest, 2004) 49–65. és ugyanott Paksa Rudolf, A báró Eötvös József Collegium története Keresztury Dezső igazgatósága idején (1945–1948) 67–144. A 67. sk. oldalakon a szerző bibliográfiái áttekintést ad a korábban megjelent írásokról.

² Garai Imre, *A Tanári elitképzés műhelye. A Báró Eötvös József Collegium története (1895–1950)*. Budapest, ELTE Eötvös József Collegium, 2016². Kapitány Adrienn, Az 1950-es évek a Kollégium történetében (A diákszállóvá alakítástól a Kollégium újjászervezéséig). In: *Lustrum. Ménesi út 11–13. Sollemnia aedificii a. D. MCMXI inaugurati* (szerk.) László Horváth, Krisztina Laczkó, Károly Tóth, András Péterffy (Appendix). Typotex Kiadó – Eötvös Collegium. Budapest, 2011. 365–377. Tóth Gábor, *Az idő sodrában*. In: Uo. 709–835. A szervező igazgató publikációi: Tóth Gábor: Az egyetemi és főiskolai kollégiumok szervezésének néhány kérdése. Felsőoktatási Szemle 11. évf. (1962) 3. sz., 169–175. Tóth Gábor: Az Eötvös Kollégium 1957-től 1984-ig. In: Nagy József Zsigmond, Szijártó István (szerk.): *Tanulmányok az Eötvös Kollégium történetéből*. Budapest, Eötvös József Kollégium, 1989. 135–150.

tükrözik, érdemes lesz a későbbiekben a Collegium Levéltárának idevágó dokumentumait *in extenso*, teljes terjedelmükben közölni.

Az MDKL 126. (a savmentesítés előtt 121.) doboz, 226. dossziéjában őrzött dokumentumok ugyanis önmagukért beszélnek, minden lényeges tudnivalót tartalmaznak. Különösen a „Jelentés az Eötvös József Kollégium (szakkollégium) 1958/59. évi munkájáról, 1959. május 23. Tóth Gábor, igazgató”, a201.,-Feljegyzés az Eötvös József Kollégium (szakkollégium) felülvizsgálását végző bizottsághoz. (keltezés, aláírás nélkül)” és „A ménesi úti általános kollégium és az Eötvös József Collegium (szakkollégium) munkaterve. (píszkozati példány) 1959. március 14. Tóth Gábor, igazgató” [MDKL 127. doboz 227. dosszié] érdemes a közlésre. Az iratok szabatosan elének tárják a szakkollégiumban kialakított feltételrendszert és munkát, mindazt, amiben a név szerint is említett első évfolyam tagjai, köztük Havas László is részt vett.³

Mielőtt azonban e meghatározó forráscsoport legfontosabb adatait idézem, röviden szeretném megfogalmazni véleményemet az újjászervezés tényleges hátterével és okaival kapcsolatban. A Collegium szétverését a pártközpontból irányító Lakatos Imre vezetésével kommunista frakció szerveződött a Collegiumban, aki 1947-ben indította első nyilvános támadását a Keresztury Dezső igazgató képviselte hagyományos képzés ellen. Több visszaemlékezés szerint a túlkorosként bentlakónak „ejtőernyőzött” Lakatos a párt, Révai közvetlen embere volt. Mellette ún. „progresszívoknak” nevezett kommunista frakció alakult, amelynek legaktívabb tagjai: Frankl (Falus) Róbert (az ELTE Görög Tanszékének későbbi vezetője), Csatári Dániel, Óvári Miklós (Manninger Miksa), Nagy András, Majdik Zoltán, Kardos (Pándi) Pál és Mihályi Gábor voltak. Falus Róbert kommunista diákelnökként Nagy Tamást hívatta meg közgazdasági szeminárium vezetőjének. Az első előadó (1948. március 12-én) az egykori collegista Lázár György (Lám Leó) volt. A felsoroltak közül sokan később, az '50-es évek közepén meghatározó párttisztviségeket töltöttek be. A törésre 1948. május 5-én került sor, amikor a „progresszív” jelölt, Nagy András helyett a collegisták népgyűlése titkos szavazáson Vekerdy Józsefet választotta diákelnökknek. Az eset (Vekerdy azonnali és Keresztury júniusi lemondása, majd 11 kollégista őszi eltávolítása, kirúgása ellenére) jóvátehetetlen bizonyítéka volt a Collegium reakciós mivoltának.⁴ Ekkor kezdődött a végjáték,

³ Itt köszönöm meg Boda Attila, a Collegium önkéntes, szakképzett levéltárosának a munkáját, amellyel a dokumentumok feltárását segítette.

⁴ Itt is tisztelegünk Vekerdy József emléke előtt. Lásd. ECCE VII. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő V/1. (2014/2015) (szerk.) Horváth László. Budapest, 2017. 271 sk. Vö. http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/ECCE_V_01.pdf

Lutter Tibor igazgatása az 1950. évi felszámolásba torkollott, a Collegiumból általános diákotthon lett, az oktatás megszűnt, a 75-80 fő collegista helyén emeletes ágyakban több mint 400 egyetemi hallgatót helyeztek el. A 20. sz. diákotthon előbb a Tanszerellátó Vállalat majd az egyetem gondozásában 1950–1957 között működött a Ménesi úti épületben.

A „progresszívak” azonban valójában nem akarták diákotthonná züllesztetni, ilyen módon szétverni a Collegiumot, és ebben az alapállásukban rejlett a majdani újjászervezés is. Őszintén és világosan fogalmaz ezekről az időről Mihályi Gábor: „A Kollégium kommunista fiataljai közt (ún. progresszívak) mindvégig szó sem volt arról, hogy megszüntessük, felszámoljuk a Kollégiumot. A többiekhez hasonlóan mi is nagyon jól éreztük magunkat a Gellérthegy oldalában, nagyon büszkék is voltunk kollégista tagságunkra... Volt némi ráció abban a felismerésünkben, hogy a Kollégium csak úgy maradhat fenn a szocialista Magyarország elitképző intézeteként, ha követi az idők szavát. Csak azt nem fogtuk fel, hogy rövidesen mit követelnek tőlünk az új idők, nem értettük meg, hogy a totalitárius struktúrában nem lehet helye egy ilyesfajta, mégiscsak autonóm tudósokat képző kitűnő iskolyának. Arról nem is beszélve, hogy a Népi kollégiumok és az Eötvös konkurenciájával nem bírták volna a versenyt a pártiskolák. Jellemző, hogy a valamivel liberálisabb Kádár érában sem lehetett sem a Népi kollégiumokat, sem az Eötvöst a maga régi alakjában feltámasztani. Holott az Eötvös-kollégista Köpeczi Béla éveken át állt a kultusztárca élén, nagyrészt volt kollégisták alkották Aczél György tanácsadói körét.⁵ Egy kollégista társunk a rendszerváltásig a politikai bizottság tagja volt. Igaz, karrierjét annak köszönhette, hogy soha sem kezdeményezett semmit. Csak éppen mindig tudta, mire kell rábólintania.”⁶ (A volt collegista társ alatt Mihályi minden bizonnyal Óvári Miklósról [latin–olasz szakos] gondolt, aki 1958–1988 között különféle pozíciókban az MSZMP KB apparátusának tagja volt, és amolyan szürke eminenciásként többször is járt a Kollégiumban.)

Mihályi Gábornak igaza van, hogy az Eötvös Collegiumot a maga régi alakjában soha nem sikerült feltámasztani. A szellemiség azonban tovább élt, és a stabil politikai kapcsolatokkal rendelkező régi, tekintélyes, tudós collegisták, valamint a pártfunkciókat betöltő egykori „progresszívak” bizonyos együttműködésével mégis el lehetett indítani valamit. Klaniczay Tibor régi

⁵ Aczél György tanácsadói körének meghatározó tagja az egykor collegista Király István volt. Nemrég kiadott naplójában (Király István, Napló 1956–1989. [szerk.] Soltész Márton [közreműködött: Agárdi Péter, Babus Antal, Katona Ferenc, Király Júlia], Budapest, 2017.) más Eötvös kollégistákról is megemlékezik.

⁶ Vö. <http://www.c3.hu/scripta/scripta0/replika/30/kudarc.htm>

collegista az MTA I. osztályának titkáráként már 1950-től azon munkálkodott, hogy a Collegium szellemi örököseként a Collegium épületében létrehozza az MTA Irodalomtudományi Intézetet. Erőfeszítéseit nemcsak az egykori Eötvös-könyvtár megmentése, hanem az intézet 1956. január 1-jével történt felállítása is igazolta (az Intézet felállításáról Simon Zsuzsa írt monográfiát).⁷ Sőtér István, a tekintélyes irodalomtudós, régi collegista, ugyanezen politikai enyhülés közepette, amely az intézet felállítását lehetővé tette, 1956. július 22-én, oktatási miniszterhelyettesként a Szabad Nép hasábjain írt arról, hogy hiba volt az Eötvös Collegiumot megszüntetni. A változás jelei a pártban és KISZ-ben is egyaránt dokumentálhatók, ebben az időszakban Csatári Dániel egykori progresszív collegista a közvetlen pártvezetéshez tartozott.

Tény, hogy az országos tendenciáknak megfelelően az 1956/57-es tanévtől lehetőség nyílt arra, hogy a diákszállókat kollégiumokká szervezzék át, a több mint négyszáz hallgatót befogadó Ménesi úti épület visszakapja „K” betűs nevét, (Eötvös Collegium – Eötvös Kollégium), és vezetését immár ne gondnokra, hanem pedagógus igazgatóra, Tóth Gáborra bízák. Az új igazgató – szemmel láthatóan – módszeresen nyúlt vissza a régi Collegium hagyományához.

Kardos Lászlóhoz, a Bölcsészettudományi Kar dékánjához írt első szakkollégiumi évről szóló jelentésében 1958. december 10-én (MDKL 126. doboz 226. dosszié) beszámol az Eötvös Kollégium próbaévről. Ebből kiderül, hogy a Kollégium élén az előírásokban foglalt *kollégiumi tanács*sal szemben kifejezetten *intézőbizottság* működött. Ilyen bizottság kirendelését Keresztury Dezső kezdeményezte 1948-ban lemondása előestéjén. A jelenség nemcsak egyfajta kontinuitásra utal, hanem szimbolikus is, az egykori igazgató épp ezzel a rezignált gesztussal fogadta el a megváltoztathatatlant, a progresszívek győzelmét. („Az Eötvös Collegium Tanárképző Főiskola tanulmányi és szervezeti rendje mélyreható átalakulás előtt áll. Mivel helyesnek és szükségesnek tartom, hogy ennek az átalakulásnak előkészítése és végrehajtása a Collegium minden értékes hagyományának megtartásával történjék, arra kérem Miniszter Urat, hogy mellém egy olyan teljes felelősségű igazgató tanácsot kiküldeni szíveskedjék, amelynek tagjai a Collegium idősebb, tudományos és közéleti szempontból egyaránt tekintélyes volt növendékei közül kerüljenek ki.”) Az 1957/58-as intézőbizottság tagjai az igazgatóval együtt kérték fel a Kollégium óraadó tanárait. A tagok: Sótér István (elnök), Kardos László (dékán), Oroszlán Zoltán (dékánhelyettes), Gyergyai (Szegő) Albert (egykori collegista és későbbi tanár) és Tóth Gábor (igazgató).

⁷ Simon Zsuzsanna, A Nagyboldogasszony úttól a Ménesi útig: történetek és dokumentumok az MTA Irodalomtudományi Intézet évtizedeiből (Budapest, 2011.)

A bizottságban tehát két régi collegista is jelen volt. Az első félévben felkért óraadó tanárok: Waldapfel József: Magyar irodalomtörténeti gyakorlat; Trencsényi Waldapfel Imre és Maróti Egon: Forrásgyakorlatok és bevezetés a latin filológiába; Gyergyai Albert: A mai francia regény; Nyíró Lajos: Orosz irodalomtörténeti gyakorlat; Mátrai László: Filozófiai szeminárium; Mádl Antal: Német nyelv; Süpek Ottó: Francia nyelv; Péter Mihály: Orosz nyelv; András László: Angol nyelv; Sallay Géza: Olasz nyelv. A felkért tanárok között többen is vannak, akik az 1945–1948 közötti időszakban már tanítottak a Collegiumban: pl. Waldapfel József (1946-ban Kereszturyt helyettesítette, heti két irodalomtörténet órát tartott), Mátrai László pedig 1939–1944 között volt óraadó tanár a Collegiumban. A háború utáni Collegiummal való folytonosság tudatos megteremtések és az egykori progresszív irányzat megnyerésének szándéka félreismerhetetlen.

A meghatározó levéltári forrásokból most csupán azokat a leírásokat, mondatokat idézem, amelyek a Havas Lászlóra vonatkozó és a szakkollégiumban keletkezett személyi anyagok tartalmát érthetőbb összefüggésekbe helyezik.

A Ménesi úti általános kollégium és az Eötvös József Kollégium

(szakkollégium) munkaterve⁸

1. A kollégium, ill. a diákotthon múltja

1950-ig az épületben az Eötvös József Kollégium mint az egyetemről önálló intézmény működött. Ezt a kollégiumot 1895-ben Eötvös Loránd kezdeményezése alapján hozták létre. Eötvös Loránd a kollégium elé a tehetséges magyar ifjak képzését tűzte célul. Létrehozása egybekapcsolódik a tanárképzés fejlődésével. 55 éves fennállása alatt tudósok és tudós tanárok egész sorát adta a magyar tudomány és nevelés számára. Az 1945 utáni időszakban nem tudta a kollégium megtalálni azt a helyes működési és tartalmi formát, amely biztosította volna részvételét a kialakuló új szocialista felsőoktatásban és tudományos életben. Ezért 1950-ben kormányrendelet a kollégium működését megszüntette. Ez idő alatt a kollégiumban átlagban 70-80 hallgató lakott. A Kollégium felszerelése kifogástalan volt.

1950-ben az épületet az egyetemi hallgatók ellátására alakult vállalat vette át 20. sz. diákszálló néven. Az épületbe 400-450 embert

⁸ MDKL 127. doboz 227. dosszié. Az átirat a piszkokat írásképet tükrözi. A véglegesített dokumentumból az áthúzott sorok minden bizonnyal nem szerepeltek.

zsúfolt össze emeletes ágyakban. Ez azt jelentette, hogy két egybení-ló szobába, ahol azelőtt 4 hallgató lakott, 14-16 hallgatót helyeztek el. A kollégiumból tehát túlsúfolt, rosszul ellátott diákszállás lett. Csak a gazdasági vezetésről gondoskodtak és így a nevelés teljesen elsikkadt. Hosszú időn keresztül nem volt igazgatója a diákszállásnak, majd később egészen fiatal végzett egyetemi hallgatókat bízta meg az igazgatói teendők ellátásával. A vállalat előtt a legnagyobb fokú és nézetem szerint nagyon sokszor helytelenül értelmezett takarékos-sági szempont lebegett csak, melynek értelmében még a legfontosabb anyagi feltételeket is elhanyagolták. A diákotthonban különböző kar-hoz tartozó hallgatókat, sőt más egyetemhez tartozó hallgatókat he-lyeztek el. A nevelési feladatokat elhanyagolták, ennek az lett az ered-ménye, hogy a hallgatók közömbössé váltak társaik és a diákotthon problémái iránt. Az ifjúság nem rendelkezett semmiféle szervezett-séggel, nem alkotott közösséget. Nagyfokú volt a fegyelmezetlenség. Kulturális, sportmunkáról nem is beszélhettünk.

2. Fejlődés

A Ménesi úti diákotthonban 1955-ben merült fel a kollégium szervezésének gondolata. Az 1955-56. tanévben a diákotthon felvette az Eötvös József Kollégium nevet. Ez az elnevezés természetesen nem változtatta meg a helyzetet. A régi nagy múltú intézmény neve mögött csak túlsúfolt, rosszul ellátott diákszállás állt. Ez akadályt jelentett a ne-velés területén, de akadályozta a diákotthon kollégiummá fejlesztését is. 1955-56. tanévben a kollégium épületében az Akadémia Magyar Iro-dalomtörténeti Intézetét helyezték el. Ez tovább fokozta a túlsúfolt-sá-got. 1957 januárjában lazítani tudtunk az elhelyezésen, mert a Műszaki Egyetemi hallgatóit saját diákotthonukba helyeztük át. Az épületben egyetemünk Bölcsészettudományi Karának hallgatói maradtak. (180-190 fő.) Ezzel egy időben lehetőség nyílt a felszerelés fejlesztésére is. Te-hát az előfeltételeket biztosítottuk a nevelés számára és megteremtettük a lehetőséget a diákotthon kollégiummá fejlesztésére. Az 1957-58. tan-évben fokozott nevelői tevékenységet fejlesztettünk ki, hogy ezzel biztos alapot teremtsünk az elkövetkező év kollégiumi munkájához. Fontosnak tartottuk ezt, mert a több évig tartó diákszálói, ill. diákotthoni rendszer valósággal elszoktatta hallgatóinkat a közösségi élettől. A nevelési fel-adatokat egy mellékhiatású igazgató végezte. Munkáját két mellékhi-atású nevelő segítette. Mindhárman az egyetem oktatói. A hallgatók által megválasztott diákbizottság fokozni tudta a diákotthon tagjainak öntevékenységét és ugyanakkor hathatós segítséget nyújtott a nevelés területén. A Bölcsészettudományi Kar MSZMP ifjúsági alapszervezeté-nek kezdeményezésére 1958 áprilisában létrejött az ifjú kommunisták

és KISZ-tagok kollektívája, amely segítséget jelentett a politikai nevelőmunkában. A diákotthonban folyó nevelőmunka kiterjedt a szocialista nevelés minden területére. Az értelmi nevelés egyetemi feladatait ~~első sorban az egyetem végezte. Ezt a munkát~~ a diákotthon csak segítette. Tanulási lehetőséget biztosított (könyvtár, tanulószobák) a hallgatók számára. A világnézeti nevelés területén rendszeres és szívós munkát fejtettünk ki. A hallgatók zárkózottságát fel kellett oldanunk. Egyéni beszélgetéseken, ankétokon keresztül nézetem szerint ez sikerült is.

Az 1957-58. tanév II. félévében német és francia kezdő nyelvtanfolyamot indítottunk. Mindkettő 10-10 fővel működött, a hallgatók szép eredményt értek el.

Az oktatói munka segítségével érdekében állandó kapcsolatot tartottunk a tanszékekkel és a tanulmányi osztállyal.

Az 1957-58. tanév kollégiumi munkájáról a tájékoztatót lásd a Felsőoktatási Szemle 1958. 7-8. szám 477-483-ig.

3. Jelenlegi helyzet

Az anyagi ellátottság alapján minden lehetőség megvan arra, hogy kollégiumi munkát fejtsünk ki. Ezt az ellátottságot azonban a munka eredményessé tétele szempontjából fokozni kell. Az 1958-59. tanévben az épületen belül kéttípusú kollégiumot építettünk fel, az egyik az általános kollégium, a másik a szakkollégium.

Általános kollégium

a) A kollégium megszervezése

1958 szeptemberében a Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ KB által elfogadott diákotthonoknak kollégiumokká történő szervezése alapján általános kollégiumot szerveztünk. Az előző éveket használtuk fel a túlsúlyosság megszüntetésére és az anyagi ellátottság megjavítására. Ezt követve, de ezzel párhuzamosan nagyfokú nevelési és szervezési tevékenységet fejtettünk ki. A párt és a KISZ segítségével megszerveztük a diákbizottságot (kilenc tagból áll). A nevelési és szervezési munkát az igazgatón kívül két nevelőtanár is végezte.

b) A hallgatók száma és szociális aránya

A kollégiumban 186 bölcész férfi hallgató lakik (175 magyar, 6 kínai, 3 bolgár, 1 lengyel és 1 német). A magyar hallgatók szociális megoszlása a következő: munkás származású 49%, paraszt származású 34%, összesen 83%, értelmiségi származású 17%, alkalmazott 0,7%, egyéb 0,3%. A kollégisták 4%-a párttag, 53%-a KISZ-tag.

c) A hallgatók szociális helyzete

Az I. félévben a kollégisták 77%-a kapott az egyetemtől pénzbeli juttatást, 34%-uk ebédet és 30%-uk ebédet és vacsorát. A félév folyamán állami pénzbeli ösztöndíj formájában kollégistáinknak 34 955 Ft-ot fizetett ki havonta. Ez az ösztöndíjban részesülő hallgatóknál havi 262 Ft-os átlagot jelent. Hazulról mintegy 45%-uk kap rendszeres pénz-támogatást, s mintegy 75%-ukat támogatják csomagküldésben.

A hallgatóink ruházatkódása az előző évhez viszonyítva sokat fejlődött. A legfontosabb ruhaneműek statisztikája a következő. A hallgatók 74%-ának van télikabátja, 35%-ának átmeneti kabátja és 78%-ának ballonkabátja. Sajnos 10 hallgatónak csak ballonkabátja van. Hallgatóink 54%-a három-négy zakóval, 62,7%-a 3-4 nadrággal, 83%-uk 2-3 pár cipővel, 71,5%-uk 4-6 inggel és 61%-uk 4-6 alsónadrággal rendelkezik.

A hallgatók egészségügyi helyzete nem kielégítő. Többen tüdő-, ideg-, izület-, gyomorbajban szenvednek. Beteg hallgatóinknál elértük azt, hogy rendszeresen kezeltették magukat.

d) Az I. félév tanulmányi eredményei

Hallgatóink idejének a zömét az egyetemi munka tölti ki. Az órák látogatása, a szemináriumokra való készülés, az évfolyamdolgozatok elkészítése, a félévi irodalmi anyag elolvasása és a vizsgára való felkészülés rendszeres és alapos munkát kíván. Két tanulószoba áll tanulóink rendelkezésére, de a lakószobákban is tanulhatnak. Az Eötvös-könyvtár 100 ezer kötete biztosítani tudja ennek a munkának magas színvonalát. Hallgatóink a következő eredményeket érték el. A kollégisták közül kitűnő és jeles rendű 34%, 4–4,5 közötti átlageredményt 36%, 3,5–4 közötti átlageredményt 12,6%, 3,5 alatti átlageredményt 4%, bukott 4%, vizsgaelmaradás 10%-uknál volt. Az évfolyamok átlageredményei: I. évfolyam 4,11, II. évfolyam 4,12, III. évfolyam 3,82, IV. évfolyam 4,43. A kollégiumi átlag 4,13.

e) Hogyan használták fel hallgatóink szabadidejüket

A szabadidő felhasználását irányítani igyekeztünk, mert az volt az elképzelésünk, hogy ezen keresztül hathatós nevelési munkát tudunk kifejteni.

A kollégium maga is megadott minden lehetőséget a szórakozáshoz, a pihenéshez. A közös szórakozások, a közös rendezvények elősegítik a kollégium tagságának összekovácsolódását. Hallgatóink vállalták, hogy minden héten egy alkalommal (szerda), este 8 órától bent tartózkodnak a kollégiumban. Ekkor tartjuk rendezvényeinket, de ekkor nyílik alkalom arra is, hogy egyetemi oktatóink felkeressék hallgatóinkat otthonunkban.

Az elmúlt félévben több rendezvényünk volt: kínai est, belpolitikai ankét, külpolitikai ankét, szerzői est, bál, fényképkiallítás, kollégiumi gyűlések.

Az egyéni és kis csoportokban való szórakozást két klubszoba biztosítja. Rádió, televízió, zongora, sakk, biliárd, újságok és folyóiratok állnak a hallgatók rendelkezésére. A jó előmenetelű és példás magatartású szobaközösségek jutalmul használatra rádiót kapnak (11 db). Kollégistáinknak 4%-a saját rádióval rendelkezik.

Az egyéni szórakozások közé tartozik a szépirodalom olvasása. Az elmúlt évekhez viszonyítva ezen a téren nagy a fejlődés. Hallgatóink sokat olvasnak és egyetemi éveik alatt igyekeznek megszerezni kis házi könyvtáruk alapjait. A könyvvásárlás lendületét a következő adatok mutatják. A hallgatók 13%-a 100 Ft értékű, 59%-a 1000 Ft értékű, 13%-a 2000 Ft értékű, 10%-a 3000 Ft értékű és 5%-a 4-6000 Ft értékű saját könyvtárral rendelkezik. Egy hallgatónk saját könyvtárának értéke kb. 12 000 Ft.

A hallgatók 27%-a játszik valamilyen hangszeren (zongora, hegedű, harmonika, gitár, mandolin, furulya, fuvola, bőgő). A Collegium Musicum előadását az I. félévben otthonunkban tartottuk. A hallgatók 10%-a vett ezen rendszeresen részt.

A félév folyamán idegen nyelvű tanfolyamot szerveztünk. Ebben a kollégisták 10%-a vesz részt.

A fotólaboratórium munkájába a hallgatók 20%-a kapcsolódott be.

A kollégiumban sportszobát hoztunk létre, ez biztosítani tudja rosszidőben is hallgatóink testmozgását. Az őszi és tavaszi hónapokban az udvar nyújt játékra és sportolásra lehetőséget.

Karunk oktatóinak látogatásai segítik a kollégium nevelőmunkáját. Az ankétok, a csoportos beszélgetések jó hatással vannak. A beszélgetéseknek nagy formáló ereje van. Hol az egyik, hol a másik szobában alakulnak ki csoportok. Témájuk irodalmi, politikai, művészeti, de szó esik az udvarlásról, a táncról, még a dieszelesítésről, az úrhajózás problémájáról is.

Sok kollégistánk anyagi helyzete nem kielégítő. Mintegy 20-25%-uk az egyetemi munka mellett rendszeres munkát is végez.

A beszámoló terjedelme miatt nem térek ki arra, hogy hogyan használják ki hallgatóink az egyetem és a főváros által nyújtott nemes szórakozási lehetőségeket.

Eötvös József Kollégium (szakkollégium)

a) A szakkollégium megszervezése

1958. október 17-én indítottuk el a szakkollégiumi munkát az egyetem rektori tanácsának határozata értelmében. A szervezési munkánál figyelembe vettük a Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ KB által megfogalmazott általános kollégiumi irányelveket. A hallgatókat önkéntes jelentkezés alapján alaposan kiválogattuk. A felvételi kéréseket a párt, a KISZ és a tanszékek javaslata alapján bíráltuk el. A legtehetségesebb kollégistákat igyekeztünk egy közösségbe tömöríteni, akik az egyetemi munka mellett hetenként 7-9 óra anyagát tudják még elvégezni.

b) A hallgatók száma és szociális aránya

A szakkollégiumba 12 hallgatót vettünk fel (II. éves 10, III. éves 2 fő). A szakkollégisták származási aránya a következő: munkás és paraszt származású 66%, értelmiségi 17%, alkalmazott 17%. A hallgatók 74,5%-a párt-, ill. KISZ-tag.

c) A szakkollégium tanulmányi munkája

A félév folyamán az egyik szaktárgyukból heti 2 órás foglalkozást, egy modern nyelv heti 3 órás tanulását és a filozófiatörténetből heti 1 órás foglalkozást tettünk kötelezővé. Meg kell jegyezni, hogy a hallgatók zöme a kötelező heti 6 óra elfoglaltságon túl vagy még egy nyelvet, vagy egy szakkollégiumot, vagy mindkettőt magára nézve kötelezőnek tartotta és az órákon rendszeresen részt vett. Kötelezően vettek részt a kollégiumban tartott politikai ankéteken.

A szakkollégium hallgatói általában jól végezték egyetemi munkájukat, megfeleltek a kollégium által támasztott tanulmányi kötelezettségeknek és alaposan kivették részüket a KISZ-, ill. társadalmi munkából. A 12 hallgató átlageredménye 4,75 volt.

4. Tízéves terv

A tízéves terv során fokozatosan kívánjuk kiépíteni a szakkollégiumot a Bölcsészettudományi Kar és a Természettudományi Kar hallgatói számára. A fokozatos létszámcsökkenés, ill. a természettudományi részleg kifejlesztését a Ráday utcai diákotthonnal karöltve oldhatnánk meg. A megoldás szükségessé teszi, hogy az 1960-ban a Ráday utcai diákotthonban lakó jogászhallgatóknak külön kollégiumot kell biztosítani. 1962-ben szükséges lesz egy új bölcsészkar általános kollégium létrehozása. A fejlesztésben figyelembe vettük a szakkollégium kialakítása mellett a hallgatói létszám emelkedését az ötéves képzéssel kapcsolatban és a tízéves emelkedési irányzatot.

Meg kell jegyezni, hogy bizonyos mértékig a felállítandó új kollégiumokat felszerelésben segíteni tudjuk.

Szervezeti téren fokoznunk kell hallgatóink öntevékenységet és önkormányzatát.

Nevelési szempontból ki kell fejlesztenünk a teljes aktivitást, hogy hallgatóink a néphez és a párthoz hű szakemberekké váljanak.

5. Jövő évi célkitűzések

Az 1959-60. tanévben tovább folytatjuk az általános kollégiumi munkát és a szakkollégiumi munkát. A szakkollégiumot mintegy 10-15 bölcsész II. éves és 10-15 TTK-s II. éves hallgatóval kívánjuk bővíteni. Az általános kollégisták helyére jövő szakkollégisták a Ráday utcai diákothontból kerülnek hozzánk. Ezeknek a helyére bölcsészkar-i általános kollégistákat tennénk.

A kollégium anyagi továbbfejlesztése a költségvetéstől függ.

6. Folyó félév munkája

A tárgyi feltételek közül a legfontosabb a kerítés építésének befejezése. Ezzel tudjuk csak biztosítani az anyagi javak megővését.

Tovább folytatjuk a fotósakkör megkezdett munkáját és a nyelvórákat.

A politikai nevelés érdekében a mezőgazdaság szocialista átszervezésével kapcsolatban ankétot tartottunk. Előadó Lombos Ferenc, a Győr megyei pártbizottság első titkára volt. Hallgatóink nagyfokú érdeklődést tanúsítottak. Mód Aladár professzor elvtárs vezetésével ankét formában emlékeztünk meg a Tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulójáról.

A félév további programja a következő. Mátyás király emlékest, Apáczai Csere János-emlékest, sakk és asztalitenisz kollégiumi bajnokság, kollégiumi kirándulás és majális rendezése.

Az I. félévet rosszul végző hallgatóinkkal egyénileg foglalkozunk.

Fokozzuk a félév folyamán az Ifjú Kommunista aktív működését.

Budapest, 1959. március 14.

[Kézírásos feljegyzés:]

Ig. lakása,
lakók kiköltöztetése,
intézmények kiköltöztetése.
Könyvtár kérdése.

(dr. Tóth Gábor)
egyetemi adjunktus,
igazgató

J e l e n t é s

az Eötvös József Kollégium (szakkollégium) 1958/59. évi munkájáról⁹

I.

Bevezető

Az Egyetem Rektori Tanácsának határozata értelmében 1958. október 17-én megkezdte működését az Eötvös József Kollégium (szakkollégium).

A szakkollégium az általános kollégium keretében működött. Nevelési munkája szervesen beleépült az általános kollégium nevelési munkájába. Alapvető eltérés az oktatás területén mutatkozott.

A szakkollégiumban önkéntes jelentkezés és gondos kiválogatás alapján vettük fel a hallgatókat. A felvételi kéréseket a Párt, a KISZ és a tanszékek javaslata alapján bíraltuk el. A legtehetségesebb, marxista-leninista világnézetű hallgatókat igyekeztünk egy közösségbe tömöríteni.

Munkánkat a Rektori Tanács által ideiglenesen jóváhagyott szervezeti és működési szabályzat alapján végeztük, de figyelembe vettük a Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ VB által később kiadott általános kollégiumi irányelveket is.

II.

A szakkollégium szervezete és vezetése

Az 1958/59-es tanévben a szervezeti és működési szabályzattól eltérően a Kollégiumi Tanács feladatát, tehát a szakkollégium vezetését Intézőbizottság látta el.

Az Intézőbizottság 5 tagból állt. Elnök: Sótér István egyetemi tanár, rendes tagok: Kardos László egyetemi tanár, Oroszlán Zoltán egyetemi tanár, Gyergyai Albert egyetemi tanár, Tóth Gábor egyetemi adjunktus, a Kollégium megbízott igazgatója. Az Intézőbizottság tagjait egyetemünk rektora bízta meg egyéves időtartammal.

⁹ MDKL 126. doboz, 226. dosszié.

A Kollégium tanulmányi és nevelési ügyeit az igazgató vezette. A nevelési munkában segítséget nyújtott Gordos István egyetemi adjunktus, nevelőtanár (1958. október – 1959. februárig), majd Süpek Ottó egyetemi adjunktus, nevelőtanár (1959. februártól), akik egyben az általános Kollégiumban is ilyen irányú munkát végeztek.

A Kollégiumban folyó oktatómunkát szakvezető tanárok látták el. A szakvezető tanárok jórészt egyetemi oktatók. Néhányan más tudományos intézetben dolgoznak. A tanárokat egyetemünk rektora bízta meg féléves időtartammal.

A szakkollégiumnak nem volt külön diákbizottsága. Az ifjúsági önkormányzat teendőit mindkét kollégiumra (általános kollégium és szakkollégium) kiterjedően egy diákbizottság látta el. A szakkollégiumot ebben egy tag képviselte.

A szakkollégium hallgatóit három főből álló szobaközösségekre osztottuk és maga a szakkollégium is kollégiumi csoportot képezett. Az Eötvös kollégisták párt- és KISZ-tagjai az általános kollégium ifjú kommunista aktívájának voltak tagjai.

III.

A szakkollégium tagjai

Az 1958/59-es évre 12 hallgatót vettünk fel a szakkollégiumba. (Baranyi Ferenc II. éves magyar–olasz, Bollonác József II. éves magyar–történelem, Fodor István II. éves francia–orosz, Havas László II. éves magyar–latin, Lekli Béla II. éves orosz–latin, Lóvey Emil II. éves magyar–latin, Meszerics István II. éves magyar–orosz, Mihucz Arthur II. éves magyar–történelem, Schmid József II. éves magyar–latin, Szabó Imre II. éves magyar–filozófia, Komoróczy Géza III. éves ókortört.–görög, Varga Károly III. éves német–francia).

Származásuk aránya a következő: Munkás és paraszt származású 66%, értelmiségi (pedagógus) származású 17%, alkalmazott származású 17%. A hallgatók 74,5%-a párt-, illetve KISZ-tag.

IV.

A szakkollégium tanulmányi munkája

A kollégiumban tartott tanulmányokat és gyakorlatokat abból a szempontból szerveztük, hogy a hallgatók a képezésükre vonatkozó tanulmányoknak feltételeit, alapfogalmait és kutatási módszereit alaposan elsajátítsák. Ezek a foglalkozások döntően szeminárium jellegűek voltak. Az órák tartására külön szemináriumi helyiséget biztosítottunk. A hallgatókat hármasával helyeztük el szobáikban és mindegyikük külön íróasztallal rendelkezett.

A kollégiumban folyó oktatómunkát az Eötvös Könyvtár segítette. Az Irodalomtörténeti Intézet igazgatójával történt megállapodás értelmében kollégistáink a könyvtárat házi-könyvtárszerűen használhatták.

Az év folyamán az egyetemi munkán kívül az egyik szaktárgyukból heti két óras foglalkozást, egy modern nyelv heti három óras tanulását, és a filozófiatörténet heti egy óras foglalkozását tettük kötelezővé. A hallgatók közül többen a kötelező elfoglaltságon kívül még egy nyelvet, vagy egy szakkollégiumot, vagy mindkettőt magukra nézve kötelezőnek tartottak.

Az év folyamán a következő oktatók részesítették szakképzésben hallgatóinkat:

Waldapfel József	egyetemi tanár	magyar irodalom
Gyergyai Albert	” ”	francia ”
Trencsényi Waldapfel Imre	” ”	latin filológia
Mátrai László	igazgató	filozófia
Klanczay Tibor	tud. int. ig. h.	magyar irodalom
Nyíró Lajos	tud. kutató	orosz ”
Sallay Géza	egy. adjunktus	olasz ”
Fábián Pál	” ”	magyar nyelvészet
Háhn István	” docens	héber forrásolvasás
Marticskó József	tud. kutató	filozófiatörténet
Mádl Antal	egy. adjunktus	német nyelv
Süpek Ottó	” ”	francia nyelv
Péter Mihály	” tanárs.	orosz nyelv
András László	” ”	angol nyelv
Rózsa Zoltán	” ”	olasz nyelv

A Kar által hirdetett tudományos pályázatra két kollégista adott be pályázatot. Mindkettő pénzjutalomban részesült (Havas László II. éves magyar–latin szakos, és Komoróczy Géza III. éves ókortört.–görög szakos). Többen részt vesznek az egyetemi diákkörök és az alkotókör munkájában.

Hallgatóink az első félévben általában jól végezték egyetemi tanulmányaikat. Átlageredményük 4,75 volt. Négy hallgató a félév folyamán kitűnő eredményt, 5 hallgató jeles rendű és három hallgató jó eredményt ért el. A jó átlageredményt elért hallgatókat figyelemztettük, hogy amennyiben a II. félév folyamán nem mutatnak fel jobb eredményt, a szakkollégisták sorából törölni fogjuk. A 12 hallgató közül a második félév elején két hallgatót (saját kérése alapján) töröltünk a szakkollégisták sorából.

A tíz kollégista közül hét hallgató a II. félév végén sikeresen tett nyelvvizsgát. (Franciából egy, oroszból kettő, németből négy.)

V.

A szakkollégium nevelőmunkája

A szakkollégium nevelőmunkája egybeolvad az általános kollégium ilyen irányú tevékenységével. (Erről részletesen beszámoltam a Ménesi úti általános kollégium munkájáról szóló jelentésemben.) Szakkollégistáink alaposan kivették részüket a társadalmi munkából. Néhány hallgatónknál ez túlterhelést is jelentett. A nyári házi munkában kötelezően vesznek részt.

VI.

Tervek és javaslatok az 1959-60-as évre

- 1) A Ménesi úti általános kollégium tervei és javaslatai vonatkoznak a szakkollégiumra is.
- 2) A Bölcsészettudományi Karhoz tartozó hallgatók létszámát 25-30 főre szeretnénk emelni.
- 3) Amennyiben a Természettudományi és Állam- és Jogtudományi Kar is helyesnek látja, megszerveznénk hallgatóik számára a szakkollégiumi próbávet.
- 4) Az Egyetem megalakulása ünnepével karöltve szeretnénk megemlékezni az Eötvös József Kollégium 65 év előtti megalapításáról.

- 5) Az Eötvös József Kollégium alapításának 65. évfordulójára „Eötvös József Kollégium Emlékkönyvet” szeretnénk kiadni a volt kollégisták, a jelenlegi kollégiumi oktatók és hallgatók közreműködésével.
- 6) Rendezzük az Eötvös Kollégium levéltári anyagát és elkészítjük a Kollégium történetét.

Budapest, 1959. május 23.

Dr. Tóth Gábor s.k.
egyetemi adjunktus
igazgató

FELJEGYZÉS

az Eötvös József Kollégium (szakkollégium) felülvizsgálását végző
Bizottsághoz¹⁰

I. Az 1958-59-es tanév (próbaév)

1) A szakkollégiumot úgy kellett megszerveznünk, hogy az általános kollégium keretében működjék. Arra törekedjünk, hogy ne szakítsuk ki szakkollégistáinkat a teljes kollégiumi közösségből. Ezért beszámolómban több helyen érintek olyan munkavégzést, mely nemcsak szakkollégistáinkra, hanem az általános kollégistáinkra is vonatkozott.

2) A hallgatókat önkéntes jelentkezés és gondos kiválogatás alapján vettük fel az 1958-59-es próbaévben. A felvételi kéréseket a Párt, a KISZ és a tanszékek javaslata alapján bíráltuk el. A legtehetségesebb marxista-leninista világnézetű, példás politikai és emberi magatartást tanúsító hallgatókat igyekeztünk egy közösségbe tömöríteni. 10 másodéves és 2 harmadéves növendékkel indítottuk el az évet. A hallgatók szociális származásának megoszlása a következő volt: munkás és paraszt származású hallgató 66%, értelmiségi származású 17%, és alkalmazott származású 17%.

A hallgatók 75%-a párt-, ill. KISZ-tag. Egy hallgatónk tagja a Honvédelmi sportszövetségnek.

A felvételtkor tanulmányi átlaguk 4,8 volt.

¹⁰ MDKL 126. doboz, 226. dosszié.

3) A próbaév tartama alatt a világnézeti és politikai szilárdság elősegítése érdekében a következő munkákat végeztük és eredményeket értük el. Rendszeres filozófiatörténeti oktatás mellett politikai ankétokat szerveztünk a hallgatók számára. Sikerült elérnünk, hogy hallgatóink világnézeti és politikai kérdésekről is őszintén nyilatkozzanak az általános belpolitikai és külpolitikai ankétokon. A TSZ-problémát vitató megbeszélésen hallgatóink őszintén tárták fel problémáikat. A feltett kérdések sok esetben nem voltak a leghevesebbek, de az őszinteség lehetőséget adott számukra, hogy a problémákat helyesen világítsuk meg. Szakkollégistáink példamutató magatartása segítette az általános kollégium nevelőmunkáját.

3/a. Amíg az általános kollégisták önkéntes alapon vettek részt a vitákon, hallgattak meg az egyetemen egy-egy ideológiai előadást, addig szakkollégistáink ezt magukra nézve kötelezőnek tartották.

4) Hallgatóink nagyon szép vizsgaeredményt értek el az év folyamán az ideológiai tárgyakból (filozófiatörténet, politikai gazdaságtanból). A tárgy átlaga 4,94 volt.

5) Ideológiai fejlődésüket a kollégium keretén belül szervezett rendszeres filozófiatörténeti szeminárium is segítette. Elképzelésünk az, hogy hallgatóink a II. évtől a IV. évig, tehát három éven keresztül rendszeres filozófiatörténeti tanulmányokat folytassanak. Alaposan ismerkedjenek meg a különböző filozófiai irányokkal, filozófusok műveivel, ismerjék azok marxista magyarázatát és értékelését. Az utolsó évben a marxista filozófia legfontosabb kérdéseiben mélyednek el majd a hallgatók.

6) A hivatás teljesítésére való felkészülés elősegítése érdekében szakórákat tartottunk a kollégiumban. A próbaév tartama alatt az egyik szaktárgyukból heti 2 órás foglalkozást írtunk elő, de hallgatóink fele vállalta másik szaktárgyának kollégiumi óráit is. Ezek a tanulmányok és gyakorlatok a hallgatók képesítésére vonatkozó alapfogalmak, kutatási módszerek és széleskörű tanulmányi anyag elsajátítását tűzték ki célul. A foglalkozások döntően szemináriumi jellegűek voltak. A többletmunka elvégzését azzal segítettük, hogy szakkollégistáinknak lazább elhelyezést és egyénenként egy-egy íróasztalt biztosítottunk. Természetesen ügyeltünk arra, hogy ne legyen nagy különbség a szakkollégisták és az általános kollégisták elhelyezése között.

A kollégiumban folyó oktatómunkát az Eötvös-könyvtár is segítette. Az Irodalomtörténeti Intézet igazgatójával történt megállapodás értelmében kollégistáink a könyvtárat házi-könyvtárszerűen használhatták.

7) Nagyon fontosnak tartottuk a nyelvismeret szélesítését. Az orosz nyelven kívül minden hallgatónk heti 3 órában egy modern nyelvet tanult (német, francia, angol, olasz). Voltak néhányan olyanok is, akik két nyelv tanulását vállalták magukra.

8) Az 1958-59-es évben a következő oktatók segítették a munkát: Waldapfel József, Trencsényi Waldapfel Imre, Gyergyai Albert egyetemi tanár, Mátrai László az Egyetemi Könyvtár igazgatója, Hahn István és Maróti Egon egyetemi docens, Klaniczay Tibor, Nyíró Lajos és Marticskó József tudományos kutatók, Sallai Géza, Fábián Pál, Mádl Antal, Süpek Ottó, Péter Mihály, András László és Rózsa Zoltán adjunktus és tanársegéd elvtársak.

9) Hallgatónk átlageredménye az I. félévben 4,75, a II. félévben 4,83 volt. A II. féléves eredménnyel kapcsolatban szeretném kiemelni, hogy az év végén a 12 hallgató közül 10 hallgató szigorlatot tett. A jó tanulmányi munkát végző hallgatók közül a következőket kell említenem: Fodor István, Havas László, Lekli Béla, Meszerics István, és Szabó Imre volt II. éves hallgatókat, Komoróczy Géza és Varga Károly III. éves hallgatókat.

10) A szép eredmény mögött alapos, rendszeres munka húzódik meg. A rendszeres munkát néha zavarta, hogy növendékeink sok esetben túlzottan vállaltak magukra társadalmi munkát. Nappal társadalmi munka, utána az éjszakába nyúló tanulás, ez feltétlen a szervezet rovására megy. Mi nem azt kívánjuk, hogy mások helyett végezzenek társadalmi munkát, csak annyit kérünk, hogy végezzék el becsületesen ezt a munkát is és járjanak elől jó példával. Az idén jobb munkaszervezésre lesz szükség, meg kell találni a társadalmi munka helyes arányát.

A próbaév 12 hallgatója közül két hallgató kérte, hogy engedélyezzük a szakkollégiumi munkából való kikapcsolásukat.

11) Az év végén 7 hallgatónk tett sikeres nyelvvizsgát (franciából, németből, oroszból). Egy éves tanulás alapján színvonalasak voltak ezek a vizsgák. Ki kell emelnem, hogy öt hallgató az első szigorlat előtt tette le második nyelvvizsgáját.

12) Hallgatóink zöme részt vett a tudományos diákkörök és az alkotókör munkájában. Ketten nyertek tudományos pályázatot (Havas László, Komoróczy Géza). Aktívan részt vettek a kollégium tudományos ülészekén is.

13) Hallgatóink a jó politikai munka, a példamutató tanuláson kívül más konkrét tettekkel is megmutatták, hogy követik pártunk útmutatását és részt vesznek a szocializmus építésében. A 20 órás mozgalomba nemcsak KISZ-tagjaink, hanem a KISZ-en kívüli hallgatóink is részt vettek.

Minden hallgatónk bekapcsolódott a nyár folyamán a Hansági ifjúsági tábor építő munkájába.

Szakkollégistáink közül öten rendszeresen végeztek KISZ-munkát különböző funkciókban. A KISZ-bizottság részéről úgy tájékoztattak, hogy munkájukat becsületesen látták el (Baranyi Ferenc, Lekli Béla, Lövey Emil, Meszerics István és Szabó Imre). Ezen a téren azonban több munkát várunk Komoróczy Gézától és Havas Lászlótól.

14) A munkánkhoz sok segítséget kaptunk az egyetem vezetőségétől, párt- és KISZ-bizottságának részéről.

A meginduló tanévben nagy segítségünkre lesz az a követelményrendszer, melyet a KISZ Központi Bizottsága kidolgozott. Ezt a szakkollégium magára nézve kötelezőnek vállalja és ugyanakkor vállalja, hogy az egyetemi KISZ-bizottságnak segítségére lesz a követelményrendszer legszélesebb körű elterjesztésében.

II. Az 1959-60-as tanév (a Kollégium második éve)

1) 1959-60-as tanév. 28 bennlakó, 2 bejáró hallgató, összesen 30. (IV. éves 6 fő, III. éves 11, II. éves 13 fő.)

Munkás- és parasztszármazású hallgatók aránya 56,67%, értelmiségi 23,33%, alkalmazott 20%.

A felvett hallgatók 40%-a kitűnő, 43,33%-a jeles, összesen 83,33% és 16,67%-a jó rendű. Tanulmányi átlaguk 4,79.

Párttagok és tagjelöltek aránya 13,33%, a KISZ-tagok aránya 63,33%, összesen 76,66%.

2) A kéttípusú kollégiumnak közös diákbizottsága van. A 11 tagú bizottságnak 5 tagja szakkollégista. A szakkollégisták közül kerül ki a Bölcsészettudományi Kar KISZ-szervezetének titkára is. A szakkollégium [*javítva*] a párt és KISZ-tagjai részt vesznek a kollégiumi Ifjú Kommunista aktívájában.

3) Az új tanév folyamán már mindenki részére kötelezővé tettük a két szaktárgynak megfelelő szakkollégiumi munkát. A nyelvtanulás területén azt kívánjuk, hogy a kezdő nyelvőrak eljussanak arra a szintre egy év alatt, hogy hallgatóink letehessék az egyetemi orosz nyelvvizsgálóhoz hasonló nyelvvizsgájukat. A haladó fokon az év végére le szeretnénk hallgatóinkkal tetetni az állami bizottság előtt a középfokú vagy felsőfokú nyelvvizsgát.

4) A kollégiumi szakóráknak különböző formáival kísérletezünk.

Lesznek olyan tárgyak, ahol a kollégiumban szemináriumi foglalkozásban tanulnak hallgatóink, egy másik változatban az egyetemen tartott szemináriumba kapcsolódnak be intenzíven; ahol a szakból csak egy hallgató van, ott professzorának vezetésével konzultációs formában folyik majd az oktatás.

Jelentés a Budapesti Pártbizottságnak (1959. december 1.) MDKL 226. dosszié.

JELENTÉS

az Eötvös József Szakkollégium megvizsgálásáról

A Budapesti Pártbizottság Kulturális- és Köznevelési Osztályának megbízása alapján megvizsgáltuk az Eötvös Loránd Tudományegyetem Eötvös József Szakkollégiumának munkáját. A vizsgálatban Czili Gyula, a Budapesti KISZ Bizottság egyetemi felelőse, Fazekas Mihály, az V. ker. Pártbizottság munkatársa és Tóth Gábor, a Szakkollégium igazgatója vett részt.

A vizsgálat során beszéltünk az Eötvös Loránd Tudományegyetem oktatási rektorhelyettesével, a Pártbizottság titkárával, a KISZ Bizottság titkárával, a kollégiumi diákbizottság és az ifjú kommunista aktíva titkárával, több oktatóval, valamint a szakkollégisták túlnyomó többségével, több alkalommal részt vettünk a Szakkollégium rendezvényein.

A vizsgálat céljának – a kiadott szempontok figyelembevételével – a Szakkollégium sajátos jellegével kapcsolatos problémák megvizsgálását tekintettük.

I.

1) Az Eötvös József Szakkollégium 1958. október 17-én kezdte meg működését a Ménesi úti diákotthonban. A Szakkollégium célja az, hogy tagjai számára alaposabb képzést biztosítson, művelt, tudományosan képzett tanárokat neveljen, akik közül a legjobbakat a tudományos utánpótlás szempontjából is figyelembe lehet venni. A Szakkollégium jelentőségét csak fokozza az a körülmény, hogy jelenleg az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán nincsenek tudományos „iskolák”, a tudományos utánpótlás nevelését – egy-két tanszék kivételével – elhanyagolják.

Hangsúlyozni kívánjuk azonban azt, hogy nem elégséges egyedül a megfelelő szakmai képzés, nekünk kommunista szakemberekre van szükségünk, és ezért a világnézeti-politikai nevelés kérdését is előtérbe kell állítani. 1956-ban, az Eötvös Kollégium visszaállításáról folytatott vita során ez a követelmény meglehetősen háttérbe szorult, és ez bizonyos mértékig még később is tapasztalható volt. A Szakkollégium megszervezését megelőző viták során azonban az ezzel kapcsolatos problémák tisztázódtak.

A másik – részben még ma is meglévő – probléma az, hogy a régi Eötvös Kollégium és az új Szakkollégium közötti különbséget élesen kiemeljük. E tekintetben – a Szakkollégium célkitűzésének, a kollégisták szociális-politikai összetételének változása mellett – az alapvető különbséget abban látjuk, hogy míg azelőtt a „szabadbölcsészet” körülményei között az egyetemen rendszeres szaktárgyi képzés elképzelhetetlen volt és így ezt az Eötvös Kollégiumban kellett biztosítani, addig most az egyetemen kötött tanulmányi rend van (viszonylag magas kötelező heti óraszám) és a Szakkollégiumnak ma nem az egyetemet kell, hanem az egyetemen kívül kell működnie, hanem az egyetemet kiegészítve, az egyetemi képzés szerves részeként kell tevékenységet kifejtenie.

2) Milyen a Szakkollégium összetétele? Az első évben 10 II. éves és 2 III. éves hallgatót vettek fel: közülük munkás- és paraszt származású volt 66%, párt- és KISZ-tag 75%. A most folyó második évben a hallgatók száma 29-re növekedett. (II.éves 12, III.éves 11, IV.éves 6);

közülük munkás- és paraszt származású 55,17%, párt- és KISZ-tag 75,86%.

A munkás-paraszt származású kollégisták számának csökkenésével – bár ezt részben magyarázza az általános kollégium összetételének alakulása – nem tudunk egyetérteni; véleményünk szerint a munkás-paraszt származású kollégisták számarányának a 60-65%-ot el kellene érnie. Erre elsősorban a bejáró budapesti munkás hallgatók számának növelésével van lehetőség (jelenleg mindössze két bejáró hallgató van, mindkettő értelmiségi származású).

A kollégisták összetételével kapcsolatban feltűnő a leányok teljes hiánya. Az első évben nem is törekedtek nőhallgatók felvételére. A második évben már lehetővé tették ezt, jelentkezett is három leány, de egyik sem volt megfelelő. A leányok érdeklődésének hiánya a gyenge előkészítő munkával függött össze.

A kollégisták többsége – a bizottság és a tanárok egyöntetű véleménye szerint – érdeklődő, szorgalmas, ambiciózus, érdemes velük foglalkozni. A kollégisták tanulmányi átlaga az 1958/59-es tanév I. félévében 4,75, a II. félévében pedig 4,83 volt. Ez utóbbi eredmény értékét növeli az a körülmény, hogy ez „szigorlati” félév volt. A folyó tanévre felvett hallgatók tanulmányi átlaga 4,79.

A gondos szelekció következtében a hallgatók politikai összetétele is jó, velük kapcsolatban különösebb politikai problémák nem merültek fel. A IV. évfolyam politikai összetétele lényegesen rosszabb, mint a II. vagy III. évfolyamé; a IV. éves szakkollégisták között egyetlen párttag sincs és csak egyharmaduk KISZ-tag. E körülmény összefügg a IV. évfolyam általános helyzetével. (Ez az utolsó „ellenforradalmi” évfolyam.)

3) A Szakkollégiumban folyó szakmai képzéssel kapcsolatban mindenekelőtt a könyvtár jelentőségére kell rámutatnunk. Az a tény, hogy a szakkollégisták az Eötvös Könyvtárat házikönyvtárszerűen használhatják, az elmélyült, igényes szakmai munkát nagymértékben előmozdítja. E tekintetben csak két problémára kívánunk utalni. Az egyik az, hogy szakkollégistáink legalább éjfélig szeretnék használni a könyvtárat (jelenleg csak 10-ig van nyitva), szívesen vállalnák ez időre felváltva a könyvtári ügyeletet is. A másik probléma az, hogy a jelenleg a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtörténeti Intézetéhez tartozó könyvtár állományának fejlesztésében bizonyos

mérvű egyoldalúság mutatkozik meg; az Intézet profiljába közvetlenül nem vágó társadalomtudományi ágak (filozófia, pedagógia, régészet, művészettörténet stb.) könyvanyagának fejlesztése terén elmárádás tapasztalható.

Rendkívül pozitívan kell értékelnünk a kollégiumi nyelvórákat. E nyelvi órák, amelyeket a hallgatók az egyetemi nyelvi órák helyett vettek fel, azoknál eredményesebbek voltak, egyrészt azért, mert kisebb létszámú csoportokban, magasabb óraszámban (heti 2 óra helyett 3 órában) hallgatták ezeket, másrészt pedig azért, mert az egyetemi lektoroknál magasabb felkészültséggel és jobb nyelvtudással rendelkező szaktanszéki oktatók (pl. Péter Mihály adjunktus, András László tanársegéd stb.) tartották a kollégiumi foglalkozásokat. Probléma ebben az évben egyedül a német oktatás terén van; az előadó megbetegedett és helyettesítéséről nem történt gondoskodás.

Az első évben egy szaktárgyi óra felvétele volt kötelező, a folyó tanévben már mindkét szaktárgyból kötelezővé tették a szakkollégiumi foglalkozásokat. A kollégiumi szaktárgyi és nyelvi órákat jelenleg 20 tanár látja el, 3 kivételével valamennyi egyetemi oktató. A szaktárgyi órák különböző jellegűek. Vannak köztük előadások (speciálkollégiumok) és vannak szemináriumok, ott, ahol csak egy hallgató van, az oktatás konzultációs formában folyik. A szaktárgyi órák nagyobbik részét nem a kollégiumban, hanem az egyetemen tartják (ez is tükrözi a régi Eötvös Kollégiumhoz képest a viszonyok változását), és két-három esetben az is előfordul, hogy a tanárok a kollégisták számára nem külön foglalkozásokat tartanak, hanem egyetemi speciálkollégiumok, ill. speciálszemináriumok felvételét teszik kötelezővé. A formák és módszerek változatossága természetesen következik az oktatás kísérleti jellegéből.

Az eddigi tapasztalatok alapján úgy látjuk, hogy a legeredményesebb a szemináriumi forma, annak módszerét tekintve pedig a legcélravezetőbb a sokoldalú, a hallgatók tanulmányi anyagához kapcsolódó, de ugyanakkor a tudományos kutatás módszereibe is bevezető szemináriumi munka. (Ezzel kapcsolatban különösen jók Sinkovics István professzor és Szauder József docens módszerei.) A kollégisták túlterheltségének csökkentése érdekében helyesebb volna csak egy szaktárgyból tenni kötelezővé a kollégiumi foglalkozást. További fontos feladat a szaktárgyi órák megfelelő összehangolása és távlati tervek kidolgozása. A tanárok túlzottan nagy számát – a világnézeti-politikai összetétel javítására is tekintettel – csökkenteni kellene.

Mindez szükségessé teszi a Szakkollégium jelenleg meglehetősen formális munkát végző 5 tagú Intéző Bizottságának átalakítását, munkájának lényeges megjavítását.

4) A Szakkollégiumban folyó világnézeti-politikai oktatással kapcsolatosan mindenekelőtt a filozófiatörténeti oktatással kell foglalkoznunk. A tervek szerint a hallgatók hároméves filozófiatörténeti képzésben részesülnek, amelynek során az utolsó évben foglalkoznának a marxista filozófia fejlődésével, legfontosabb kérdéseivel. Az előadásokat Marticskó József elvtárs tartja. Jelenleg – a harmadik félév vége felé – az ókori filozófia történetének kellős közepén tart. Jóllehet előadásai igen élvezetesek, magas színvonalúak, mégis célszerű volna a filozófiai oktatás arányának olyan értelmű módosítása, hogy a dialektikus és történelmi materializmus problémáival való foglalkozásra lényegesen több idő jusson. Ennek elősegítésére a filozófiatörténeti előadás óraszámát heti 1 órától 2 órára kellene emelni.

A hallgatók politikai nevelése érdekében a Kollégiumban rendszeresen politikai előadásokat és vitákat tartanak. Ezeket az előadásokat mind az általános kollégium, mind pedig a Szakkollégium tagjai számára rendezik, utóbbiak részére azonban a részvétel kötelező. Az elmúlt tanévben és a folyó tanévben a következő előadások voltak: belpolitikai ankét, külpolitikai ankét, a termelőszövetkezeti mozgalom fejlődése, megemlékezés a Tanácsköztársaság évfordulójáról, irodalompolitikai ankét, a burzsoá nacionalizmus és a szocialista hazafiság, kultúrpolitikai problémák, a IV. évfolyam magatartása, a céltudatos művelődés kérdései. A tanév folyamán előadás, ill. vita lesz még az ifjúság szerepéről a szocialista társadalomban, a paraszti életforma átalakulásáról, népi demokráciánk 15 éves fejlődéséről és az egyetem 325 éves történetéről.

Az előadások általában jók, színvonalasak voltak. A viták során sokan szóaltak fel, őszintén elmondták problémáikat. Mindezek ellenére azonban a politikai képzés a szakkollégisták igényeit nem elégíti ki, ők maguk is érzik politikai tájékozottságuk, képzettségük hiányosságait. Ezért a szakkollégisták politikai képzését külön keretekben kellene biztosítani oly módon, hogy lehetőség nyíljen a problémák alapos, szemináriumszerű megbeszélésére is.

5) A kollégisták túlnyomó többsége derekasan kiveszi a részét a társadalmi munkából. Mindössze 4-5 kollégista nem végez rendszeres társadalmi munkát. Nem helyes azonban az sem, hogy néhány

szakkollégista (pl. Meszerics István, Lekli Béla, Lövey Emil, Szabó Imre) társadalmi munkája olyan terjedelmű, hogy hovatovább – minthogy tanulmányi munkájukat is igyekeznek lelkiismeretesen elvégezni – egészségük rovására megy. Nem éréktelen az a körülmény sem, hogy többen a KISZ-munkát „kincstári” jellegűnek, tehernek érzik, nem tartják életszükségletnek.

E hiányosságok kiküszöbölése érdekében egyrészt arányosabban kellene elosztani a KISZ-munkát, megszüntetve egyes kollégisták túlzott megterhelését, másrészt pedig nevelési megfontolásokból nagyobb mértékben kellene a kollégistákat külső (úttörő, középiskolai KISZ, üzemi KISZ stb.) társadalmi munkával megbízni. Ne felejtjük el, hogy tanárjelöltekről van szó, akiknek tanári működésük során részt kell venniük az ifjúsági szervezetekben és a népművelési ismeretterjesztő munkában is. Általában erősíteni kellene a szakkollégisták kapcsolatát az étellel, szocializmust építő társadalmunkkal – ez az arisztokratizmus, a „kollégiumi gög” veszélyétől is megóvná hallgatóinkat. (Megjegyzendő még, hogy nyáron valamennyi szakkollégista részt vett a Hansági Ifjúsági Tábor munkájában.)

6) A közösségi nevelés kérdésével kapcsolatban mindenekelőtt azt kell megállapítanunk, hogy szakkollégiumi közösségről nem beszélhetünk. Ezt az objektív körülmények indokolják, az, hogy a Szakkollégium az általános kollégium keretében, azzal egy épületben működik közösen a két kollégium rendezvényei, a két kollégiumnak közös diákbizottsága (11 tagból 5 szakkollégista) és közös ifjú kommunista aktívája van. Így egyedül a 3 fős szoba-közösségek fejlődése terén vannak bizonyos eredmények.

Mind a Szakkollégium, mind az általános kollégium a „kollégium” nevet viseli, de hivatalosan – a Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ Központi Bizottsága által kiadott irányelveknek megfelelően – nincsenek kollégiummá nyilvánítva. A kollégisták többsége nem ismeri megfelelően az irányelvek tartalmát és nincs tisztában azzal, hogy pl. az ifjúsági önkormányzat kialakítása terén még milyen feladatok vannak.

A Szakkollégium ténylegesen kollégiummá való fejlesztése összefügg a Szakkollégium perspektívájával is. El kell döntenünk azt a kérdést, hogy a Szakkollégium a jelenlegi keretekben (a diákothonnal egy épületben), vagy külön egységként folytassa tovább működését. Egyesek az utóbbi megoldást aggályosnak tartják azon indokok alapján,

hogy ez arisztokratizmusra vezetne, a szakkollégisták nem tudnának pozitív hatást kifejteni a többi hallgatóra.

Véleményünk szerint azonban, ha a szakkollégiumi képzés az egyetemi oktatás szerves része lesz, akkor a szakkollégisták nem szakadnak el az egyetemről és módjuk lesz ott hatást gyakorolniuk a többi hallgatóra. Ugyanakkor pedig világosan kell látni azt, hogy a jelenlegi körülmények között megfelelő szakkollégiumi közösség kialakítása, a szakkollégisták alapos politikai képzése nem valósítható meg.

E kérdés megoldása összefügg az általános kollégiumi férőhely-problémával is. A jelen tanévben ugyanis – az 5 éves képzésre való áttérés következtében – sem a Bölcsészettudományi karon, sem a Természettudományi Karon nem végez hallgató (az Állam- és Jogtudományi Karon ugyanez egy év múlva következik be), és így a Ménesi úti diáktotthonban legalább 70 (az Eötvös Loránd Tudományegyetem 3 diáktotthonában legalább 250) hallgatót kell még elhelyezni.

Ha az egyetem nem kap megfelelő új diáktotthoni épületet, akkor csak az emeletes ágyak rendszerének (és ezzel a diáktotthonok tömegszállás-jellegének) visszaállításával oldható meg ez a probléma. Ez viszont a Szakkollégium szempontjából azt jelenti, hogy nemcsak a létszám kb. 50 főre történő felemeléséről (lányok felvétele!) nem lehet szó, hanem a szakkollégisták jelenlegi viszonylag kedvező elhelyezése (egy szobában 3 ágy) mindenkinek külön írásztala van, sem tartható fenn tovább, mert ez a túlszűfoltan lakó általános kollégisták irigységét és elkeseredését váltaná ki. (Jelenleg ezen a téren különösebb problémák nincsenek.) Megjegyzendő még, hogy a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtörténeti Intézetének kiköltözése – legalábbis a Ménesi úti diáktotthon viszonylatában – megoldaná a problémát.

7) A Szakkollégium irányításával kapcsolatban előbb az állami vezetésről kell szólni. Az Egyetem vezetése hosszú időn át elhanyagolta a diáktotthonokat. Csak a Ráday utcai diáktotthonban történt súlyos esetek döbrentették rá az Egyetem vezetését a kérdés fontosságára. Azóta – az elmúlt egy másfél évben – a diáktotthonok, és így a Szakkollégium problémáival is több alkalommal (rektori tanácsuléseken stb.) foglalkoztak.

A Pártbizottság nagy jelentőséget tulajdonít a diáktotthonokban folyó nevelőmunkának. A Pártbizottság kollégiumi felelőse, Dudás elvtárs lelkiismeretes és alapos munkát végez. A Bölcsészettudományi

Kar Pártszervezete azonban eddig nem foglalkozott a Ménesi úti diákkotthon és a Szakkollégium problémáival. (A többi kari alapszervezből a szempontból jobban dolgozott, a Természettudományi Kar Pártszervezete sokat foglalkozott mind a Rákóczi úti, mind a Ráday utcai diákkotthon helyzetével, a Jogi Kari Pártszervezet is foglalkozott a Ráday utcai diákkotthonnal.) Pölöskei elvtárs, a Pártbizottság titkára ezzel az észrevételünkkel egyetértett.

Az egyetemi KISZ Bizottság kapcsolata a Szakkollégiummal meglehetősen formai szervezeti jellegű, inkább egyes KISZ-vezetők személyi kapcsolatára korlátozódik.

A fentiek alapján, az Eötvös József Szakkollégiumban folyó oktató-nevelő munka megjavítása, továbbfejlesztése érdekében a következő javaslatokat tesszük:

1) A Szakkollégium továbbfejlesztésével kapcsolatban:

- a) el kell dönteni a Szakkollégium jövőjét, perspektíváját – összefüggésben a súlyos férőhely-probléma megoldásával;
- b) a Szakkollégium létszámát – alapos válogatás után – mintegy 50 főre kell növelni, biztosítva a munkás-paraszt származású hallgatók számarányának emelkedését és a lányok bevonását;
- c) a Szakkollégium működését „legalizálni” kell, helyzetét a jövő tanévtől kezdve minisztériumi utasítással kell szabályozni;
- d) az oktatók kollégiumi terhelését a tanszéki munka elosztása során nagyobb mértékben kell figyelembe venni.

2) A Szakkollégiumban folyó szakmai képzés megjavításával kapcsolatban:

- a) a Szakkollégiumi képzést az egyetemi képzés szerves részévé kell tenni, ki kell dolgozni a szaktárgyi képzés távlati tervét és módszertani elveit, az Intézőbizottságot át kell szervezni és munkáját érdemlegessé kell tenni;
- b) a túlterheltség csökkentése érdekében csak az egyik szaktárgyból kell – heti 2 órában – kollégiumi foglalkozást előírni;

c) emelni kell a szaktárgyi képzés ideológiai színvonalát, a kollégiumi foglalkozások tervének kidolgozásánál előtérbe kell állítani egyes alapvető ideológiai fontosságú kérdéseket (pl. általános nyelvészeti, historiográfiai, vallástörténeti stb. szemináriumok), az ideológiai színvonal emelése érdekében az oktatók világnézeti-politikai összetételét is meg kell javítani;

d) az Eötvös Könyvtár társadalomtudományi anyagát fejleszteni kell, meg kell vizsgálni továbbá a könyvtári szolgálat meghosszabbításának kérdését.

3) A Szakkollégiumban folyó világnézeti-politikai és közösségi nevelés megjavításával kapcsolatban:

a) a filozófiai oktatás óraszámát felemelve növelni kell a dialektikus és történelmi materializmus arányát; a szakkollégisták számára külön rendszeres politikai képzést kell biztosítani;

b) arányosabban kell elosztani a társadalmi munkát, biztosítani kell a szakkollégisták kapcsolatát az élettel külső KISZ-megbízások, fizikai munka, országtárás stb. útján;

c) meg kell teremteni a szakkollégiumi közösséget, fejleszteni kell az ifjúsági önkormányzatot, elő kell készíteni a Szakkollégium kollégiummá való nyilvánítását;

d) meg kell javítani a Szakkollégium párt- és KISZ irányítását.

Budapest, 1959. évi december hó 1-én.

Ladányi Andor s.k.
a bizottság vezetője

Az Ifjúsági Intézőbizottság elnökének beszámolója a közgyűlés előtt (1962. február 21.) MDKL 226. dosszié.

Tisztelt Kollégium!

Mint az Ifjúsági Intézőbizottság elnökének, nekem jutott az a megítéltető feladat, hogy a Szakkollégium munkájáról az elmúlt két félévet (tehát az 1960-61-es tanév második félévét és az 1961-62-es tanév első félévét) illetően az Ifjúsági Intézőbizottság véleménye alapján rövid beszámolót tartsak. Mint a Tisztelt Kollégium hallgatói emlékezhetnek is rá, legutóbb ilyen értékelést egy évvel ezelőtt tartottunk, melyen addigi munkánkat értékeltük. Az azt követő félév szigorlati félév volt. Tudott dolog, hogy a szigorlati félévek tanulmányi átlaga általában alacsonyabb szokott lenni a közbeeső félévek átlagánál, így az 1960-61-es tanév második félévének szakkollégiumi átlaga, mely 4,81-dal jeles rendű volt, kifejezetten jónak mondható. E 4,81-dos átlag évfolyamonkénti megoszlása ugyancsak kielégítő. (II. évf.: __; III. évf.: __; IV. évf.: __)

A Szakkollégium tanulmányi eredmény tehát az említett félévet tekintve elérte a kívánt színvonalat. Egyéb területeken is jelentős fejlődés volt tapasztalható. Az említett szemeszter elején vett fel a Kollégium lányokat is hallgatói soraiba most már mint bentlakó szakkollégiumi tagokat. Öröndetes tény, hogy szakkollégista kollegináink hamar beilleszkedtek a Szakkollégium életébe, s így a kezdeti úttörőket ez elmúlt félévben mások is követték, ezzel lány szakkollégistáink száma 9-re emelkedett. Viszont kevésbé öröndetes már az a tény, hogy lányhallgatóink sok esetben mindmáig nem mutatnak kellő intenzitást munkájukban, bár ez az utóbbi félévre már kisebb mértékben jellemző. Az előző (60-61-es II.) félév egyik legnagyobb nehézsége a szakkollégiumi órák nem minden esetben legszerencsésebb elosztásában jelentkezett. A Kollégium nem mindig tudta a kívánt előadókat biztosítani – éppen az előadók nagy elfoglaltsága miatt. Ellenben az már nem a Kollégium vezetőségén múlt, hogy a hallgatók nem elég rendszeresen látogatták az Eötvös-kollégiumi órákat. Nem volt kielégítő a könyvtár látogatottsága sem. Pedig ha már rendelkezünk azzal a privilégiummal, hogy az Eötvös Könyvtárat kézikönyvtárként kezelhetjük, illetőleg használhatjuk, élnünk is kell e jogunkkal. Gyakran hangoztatjuk, hogy könyvtár nélkül nincs Eötvös Kollégium, ezt azonban egyes hallgatók nem bizonyították gyakori megjelenésükkel.

Röviden ezeket mondhattam a Szakkollégiumnak az 1960-61-es tanév második felében végzett munkájáról. Csupán pár dolgot említettem, jórészt időhiány miatt nem akartam mindenre részletesen

kitérni, ezt inkább az 1961-62-es tanév első félévére vonatkozóan szeretném tenni.

Az elmúlt félév munkájára vonatkozóan mindjárt előjáróban meg kell jegyeznem, hogy a félév kezdetén nagy problémáink voltak, az elsősorban tanárok – főleg nyelvtanárok – meghívását illetően. Így jutottunk aztán arra a megoldásra, hogy Sarbu Aladár kollégánk tanította az angol nyelvet a kezdők számára. Zárójelben megjegyzem, nem először folyamodunk ehhez a megoldáshoz, hiszen már Fodor István is tanított a Kollégium hallgatóinak francia nyelvet. A Kollégium létszámbelileg is nagyot változott az elmúlt félév elején. A Kollégium összlétszáma elérte a 68 főt, ebből lány: 9 fő; fiú: 59 fő; a Kollégiumban lakik: 62 fő; bejáró: 6 fő. Ez a létszám azóta nem is változott. A Kollégium számbeli gyarapodásával együtt pozitív változás történt a szakkollégista hallgatók és a Kollégium egyéb hallgatói közötti viszonyban. Örömmel tapasztalhatjuk, hogy a korábban meglévő nemegyszer meglehetősen mély ellentét szinte teljes mértékben megszűnt. Ma már nem lehet hallani, hogy egyik vagy másik szakkollégistát a nem szakkollégisták közül bárki is „hülye filosznek”, „könyvmolynak” vagy egyéb hasonlóknak nevezze. Reméljük, ennek oka nem csupán a számbeli gyarapodásban rejlik. Feltételezzük, hogy a Szakkollégium a kívülről is jelent már valamit. Ha már a Kollégium tekintélyénél tartunk, szabad legyen megemlítenem a svájci Université de Neuchatel értesítését és meghívását a Neuchatel-i nyári egyetemre, melyet pár nappal ezelőtt hozott a posta az Eötvös József Kollégium titkárának címezve. Ez ugyan derék elődeink érdeme, mindenesetre mutatja, hogy az Eötvös Kollégiumnak még az Université de Neuchatel-en is neve van. Kíváncsi lennék a továbbiakra, ha mi sem lennénk méltatlanok ehhez a névhez. Ennek a bizonyos kívánságnak az elmúlt félév folyamán bizony nem tettünk hiánytalanul eleget. A már említett indulási nehézségekkel nem lehet minden hiányosságot megokolni és igazolni. Az órák látogatottsága ebben a félévben sem volt kielégítő – noha azokra a félév elején határozott igény volt, és a vezetőség sok esetben nagy nehézségekkel volt kénytelen megküzdeni, hogy ezeket az órákat megszervezhesse. Legszembetűnőbb a nyelvi órák nem elég rendszeres látogatása, noha mindnyájan nagyon jól tudjuk, milyen fontos egy idegen nyelv tanulásánál a rendszeres óralátogatás. A gyér látogatottság nem csupán a nyelvi órákat jellemzi. Nem látogatták a Szakkollégium hallgatói kellő mértékben az egész Kollégium számára kötelezően meghirdetett és elfogadott ideológiai jellegű előadást sem. Három alkalommal kénytelenek voltunk létszámenőrzést tartani, s mint ebből kiderül, a következő hallgatók egyetlen alkalommal sem vettek részt ezeken

az előadásokon: Bábosik István, Szabó Miklós, Horváth Antal, Szabó Imre, Jenei Ilona, Semjén András, Szávai János, Lőrincz Jenő, Szűcs János. Az Intézőbizottság figyelmezteti ezeket a hallgatókat, hogy a jövőben ezeket az órákat fokozott gonddal látogassák, ellenkező esetben az Intézőbizottság kénytelen lesz az illetőkre nézve súlyosabb szankciókat fogyanatosítani. Az elmúlt félévben a Szakkollégium tanulmányi átlag 4,81%-kal jeles. Ez az átlag viszonyítva az előző félévi ugyancsak 4,81%-os átlaghoz komoly visszaesést jelent, lévén, hogy az előző félév szigorlati félév volt, és mindenki előtt világos, hogy a szigorlati félévek átlaga általában gyengébb a többieknél. A tanulmányi átlag évfolyamonkénti megoszlása: másodév: 4,73; III.év: 4,76; IV.év: 4,9; V.év: 4,85. A II.év 4,73%-os átlaga különösen elgondolkoztató, azért is, mert ezek a hallgatók még csak fél éve szakkollégisták, és ez az átlag nem sokkal múlja felül a Szakkollégium által megkövetelt minimumot, továbbá számukra a következő félév szigorlati félév lesz, s így nem nagyon várható, hogy ez az eredmény fokozódna. Figyelmezteti tehát a bizottság a II. évfolyam szakkollégistáit, hogy a lehető legnagyobb erőfeszítéssel és figyelemmel törekedjenek ezt az átlagot növelni. A II. évfolyam átlagát nem sokkal múlja felül a III. évfolyam 4,76%-os átlaga. Valószínű, hogy itt a szigorlat után bizonyos lazulás következett be, amely azonban a jövőre nézve felszámolandó. Jóval öröndetesebb képet mutat a IV.év 4,90%-os átlaga, amely lényegében alig marad a kitűnő alatt. 16 IV.éves közül mindössze 5 jeles van, a többi kitűnő. Ez a 4,9 átlag bizonyos reményeket ad a szigorlati félévre vonatkozóan. Az V. 4,85%-os átlaga ugyancsak nem sokkal marad el e mögött, s itt még azt is figyelembe kell vennünk, hogy ebben az átlagban V.éveseink tanítási eredménye is benn van, amely lényegében hivatásukra való felkészültségüket is jelöli. Mint már mondtam, a fenti átlagok nem érik el a kívánatos szintet, ennél is súlyosabb az, hogy egyes évfolyamoknál néhány ember átlaga még az évfolyam átlagánál is jóval alacsonyabb. A II.évről Konczek József 4,24%-os átlaga elgondolkoztató, és ezért a bizottság Konczek Józsefet szigorú figyelmeztetésben részesíti, amennyiben a jövő félévben átlaga nem éri el a jeles átlagát, a szakkollégiumi alapszabályzat értelmében kollégiumi tagságát elveszíti. A III.év átlagától különösen elmarad Erni Péter 4,11%-os átlaga, amely egyúttal a Szakkollégium legrosszabb átlaga. Súlyosbítja a helyzetet az, hogy Erni Péternél ez az átlag nem új, minthogy korábbi eredményei sem múlták felül a jó rendűt. Tekintve azonban, hogy a fent említett szabályzatot, melynek alapján, ha valaki két egymás után következő félévben jó rendű, szakkollégiumi tagságát elveszíti, csak a múlt félév elején fogadtuk el, s így egyelőre csak ennek a félévnek átlagára vonatkozik. Pankovits József

4,33%-os átlaga ugyancsak figyelmeztetést érdemel, nála ugyan figyelembe veendő betegsége, de nem igazolhatja teljesen betegsége sem ezt az alacsony átlagot. Éppen ezért őt is figyelmeztetjük átlagának lehetőleges fokozására. Szavas László 4,5 átlagával ugyancsak nem ért el jeles rendűséget, azonban nála ezt ebben a félévben súlyos családi körülményei indokoltta teszik. A IV.évről Jenei Ilona 4,5 átlaga ugyancsak megemlíendő és reá is vonatkozik az előbbieik figyelmeztetése. Az V.évről Paál László 4,2 átlaga ugyancsak figyelmeztetést érdemel.

Továbbá van még egy-két hallgatónk, akiknek átlaga ugyan eléri, sőt meghaladja a jelest, mégis egyik vagy másik tanszékükről figyelmeztetés érkezett hozzánk, hogy nem minden esetben nyújtják azt a teljesítményt, melyet a tanszék az Eötvös kollégistáktól joggal elvárna. Kiss István és Kozma Béla III.éves történelem–levéltár szakos hallgatóinkat illetően a Történelem segédtudományok Tanszékéről értesültünk, hogy paleográfiai kollokviumokon nem nyújtották a kívánt eredményt. Annál is inkább furcsa ez, mivel mind Kiss István, mind Kozma Béla szorgalmas történészek és a már említett Ranzanusz–krónika fordítói is. Egyetemi kötelességüket bizonyos mértékig – talán éppen ezért – elhanyagolták. Kíváncsú lenne, ha ezek a hallgatók a továbbiakban megtalálnák a helyes arányt az egyetemi és az egyetemen kívüli munka között.

Körülbelül ezeket mondhattam a két félév munkáját illetően. Beszámolómm nem részletes, nem is teljes, remélem azonban, az általam kihagyottakat hozzászólások formájában hallani fogjuk.

Pár szót szólnék a jövő félévre vonatkozóan, illetőleg annak terveiről. Szeretném felsorolni azokat a tanárokat, akik a következő félévben a Szakkollégiumban órát fognak tartani:

A magyar szakosoknak Kázmér Miklós fog magyar nyelvészeti gyakorlatot tartani, heti 1 órában.

Fábián Pál ugyancsak magyar nyelvészeti gyakorlat heti 1 órában.

Czine Mihály XX. sz. magyar irodalommal kíván foglalkozni a szakkollégistákkal.

A II. és III. évfolyam magyar irodalmi szakkollégiumi óráiról később történik kijelölés.

A történelem szakon II.évesek részére Sinkovits István, III. részére Székely György, IV.évesek részére Balogh Sándor tart szakkollégiumi órát.

A tud. szocializmus szakon Mód Aladár továbbra is tartja Nacionálizmus–proletárdiktatúra c. óráját.

Latin szakon Trencsényi Waldapfel Imre Forrásgyakorlatok és bevezetés a klasszika–filológiába.

Angol szakon Szenczi Miklós tart előadásokat az angol irodalomból. A német szakosoknak továbbra is Mádl Antal tart szakkollégiumi órát.

Francia szakon Süpek Ottó Klasszicizmus és felvilágosodás c. II. évfolyamon. III. évfolyamon Tamás Lajos ófrancia szövegelemzés. A IV. évfolyammal Gyergyai Albert tart órát.

Román szakon Nagy Béla tart Bevezetés a román filológiába címmel szakkollégiumi órát.

Orosz szakon Nyíró Lajos az Orosz irodalom a XIX. sz. II. felében címmel. A II. éves orosz szakosok számára valószínűleg azt a megoldást fogjuk alkalmazni, hogy az Orosz Tanszéken Zöldhelyi Zsuzsa adjunktushoz konzultációs formában járnak el.

A cseh szakon Dobossy László Kollár és az irodalmi népiesség, továbbá a cseh irodalmi nyelv kialakulása és fejlődése címmel tart órát.

Pedagógiai lélektan szakon Kiss Árpád Kísérletek a pedagógiában, a lélektanban.

A könyvtár szakosoknak Kovács Máté tart órát.

Művészettörténeteknek Vayer Lajos tart előadást A művészet és művészettörténeti kritika címmel.

Néprajz szakon Katona Imre.

Régészeknek Banner János A magyarországi ősrégészeti kutatás kezdetei címmel, továbbá Oroszlán Zoltán Ókori régészeti speciálkollégium, valamint László Gyula Középkori régészet.

Ideológiai tárgy Mód Aladár előadása, melyet már a múlt fél-évben megkezdett.

Véveseknek Tóth Gábor tart neveléstudományt.

Orosz nyelvet Sargina Ludmilla tanít a haladóknak heti 3 órában.

Német nyelvet Horváth Lóránd tanít, mind a kezdőknek, mind a haladóknak.

Angol nyelvet Korenszky Lajos tart kezdőknek, András László haladóknak.

Francia nyelvet Semjén Gyuláné tart kezdőknek, Erdődi József haladóknak.

Olasz nyelvet Komár Pál, mind kezdőknek, mind haladóknak.

Továbbá megemlítem, hogy az Ifjúsági Intézőbizottsághoz több felvételi kérvény érkezett be, melyeket most ismertetek, és a Kollégium tagsága javasolja a felvételüket az Intézőbizottságnak.

Budapest, 1962. II. 21.

Huszár Pál

Az Ifjúsági Intézőbizottság Elnöke

A fent idézettek alapján értsük Havas László dokumentumokban megőrzött szavait és a történelmi Collegiumból átörökölt műfaj, a tanári jelentések leírásait:

1) *Felvételi kérvény:*

MDKL 126. doboz 226. dosszié

Tisztelt Rektor Úr!

Bár csak ebben az évben léptem be egyetemünk diákokthoz tartozó tagjai közé, mégis bátorkodom benyújtani kérelmemet abból a célból, hogy a kollégiumunkon belül megalakuló szűkebb körű Eötvös kollégiumba felvételemet megpályázzam. E kérelmem mellett merem felsorakoztatni a következőket. Az elmúlt év mindkét félévében kitűnő tanulmányi eredményt értem el. 1957 májusától tagja vagyok a KISZ-nek, s így azt hiszem, világnézetemet illetőleg is megállhatnám helyemet a kollégium tagjainak sorában.

A fentiek figyelembe vételét kérve, s kérvényem eredményességét remélve maradok tisztelettel:

Havas László
II. magy-lat.

Bpest. 1958. szept. 26.

[A kérvény jobb felső sarkában nagy É betűjelzés = értelmiségi származású.]

2) *A felvételi kérvény előlapja:*

[felül] Nyelv: német [alatta áthúzva] francia v. olasz
Szakkoll: latin

[középen rávezetve] É [azaz értelmiségi, bekarikázva]
Havas László II. m[agyar]. I[atín].
Kisz-tag
pol[itikailag]. jó
szakm[ailag]. jó

[alul] Feltétlenül javaslom példamutatóan szorgalmas, szokatlanul elmélyülő, részletkérdésekben is ügyes, jól megalapozott tudása alapján. politikailag fejlődőképes; feltétlen nyereség lenne alaposabb továbbképzésre.

[aláírás] Maróti Egon adj.

1958. X. 5. [az ELTE Latin Filológiai Intézet körpecsétjével]

3) *Felvételi kérvény (1961):*

MDKL 126. doboz 226. dosszié

Tisztelt Igazgató Elvtárs!

Alulírott azzal a kéréssel fordulok Igazgató Elvtárshoz, hogy szakkollégiumi felvételemet az 1961/62-es tanévre az Intézőbizottság elé terjesztteni szíveskedjék.

Félévkor kitűnő eredményt értem el.

Főszakomnak a latint tekintem, a szakkollégiumon belül is ezzel kívánok behatóbban foglalkozni, valamint német nyelvi ismeretemet szeretném még jobban elmélyíteni.

Ebben az évben a Kun Béla alapszerv tanulmányi felelőse voltam.

Tisztelettel:

Havas László

IV. magy[ar].-lat[in].-gör[ög].

Bp. 1961. máj. 5.

4) *Felvételi kérvény (1961):*

MDKL 127. doboz 227. dosszié

Tisztelt Igazgató Elvtárs!

Alulírott a szakkollégium tagjai közé való felvételre (1961/62) kérelmemet benyújtom. A szakkollégiumnak megindulása óta tagja vagyok. Eddig kitűnő tanulmányi eredménnyel. Tanulmányaimat az elkövetkezendő időszakban főleg lat[in]. szakomon belül kívánom elmélyíteni, ezenkívül német nyelvet szeretnék tanulni.

Tisztelettel:

Havas László
IV. magy.-lat.-gör.

Bp. 1961. [áthúзва. máj.] jún. 7.

5) *Cédula az 1960/61 II. félévben végzett tárgyakról:*
MDKL 126. doboz 226. dosszié

Havas László magyar – latin – görög
IV. évf.

Trencsényi-Waldapfel Imre – Maróti Egon:
Bevezetés a klasszika-filológiába

Balogh Sándor:
Az értelmiség útja a felszabadulás időszakában

6) *Maróti Egon jelentése:*
MDKL 126. doboz 226. dosszié

Beszámoló az Eötvös-szakkollégium latinszakos hallgatóinak foglalkoztatásáról az 1958/59 tanév II. félévében.

A hallgatók foglalkoztatása célkitűzésében és módszerében az I. félév gyakorlatának megfelelően alakult /1.o./. Az elméleti foglalkozást Trencsényi-Waldapfel Imre professzor, a gyakorlati megbeszéléseket Maróti Egon adjunktus vezette. A munka középpontjában Terentius „Phormio” c. vígjátékának elemzése állt. – Trencsényi et. ismertette a római vígjátéknak a görög újkomédiához való viszonyát. Fejtegetéseinek különös jelentőséget adott az a körülmény, hogy módjában volt felhasználni a nemrég felfedezett és kiadott egyetlen teljes szövegében fennmaradt Menandros darabot /Dyskolos c./.

A gyakorlati munka során a hallgatóknak alkalmuk volt megismerkedni Donatus antik kommentárjának használata kapcsán az ókori filológiai módszerekkel, továbbá esztétikai szemlélet alakulásával. Magam a munkával részben egyidejű kutatásaim alapján képet adtam a hallgatóknak Terentius világirodalmi hatásáról különös

tekintettel az antik komédiaszerző hazai, eddig feldolgozatlan szerepéről.

Gondot fordítottunk arra is, hogy megismertessük hallgatóinkat a közvetlen témától távolabb álló legfontosabb szakmai aktualitásokkal is, pl. az áprilisi római Cicero-kongresszus legfontosabb tanulásaival, jelentősebb szakmai kiadványokkal, stb.

Hallgatóink lelkesen és szorgalmasan vettek részt a munkában, mind Havas László, mind Lekli Béla fejlődése megnyugtató és biztató a továbbiak szempontjából. Schmidt József lemorzsolódása kiegyensúlyozottabbá tette a munkát.

1959. V. 16. [aláírás] Maróti Egon adjunktus, a történettudomány kandidátusa.

7) *Fábián Pál adjunktus tanári jelentése:*

MDKL, 126. doboz, 226. dosszié

Beszámoló

a szakkollégisták munkájáról

[1959. február-május]

A félév folyamán – egyetértve dr. Tóth Gábor intencióival – elsősorban arra törekedtem, hogy a szakkollégistákat előkészítsem az I. szigorlatra. Ennek érdekében nem léptem túl a munkafeladatok kijelölésekor az I. szigorlat követelményeinek kereteit, s az órákon olyan anyagokkal foglalkoztunk, amelyekből a szigorlat szempontjából a hallgatóknak közvetlen hasznuk volt. Így például hangtörténeti elemzést végeztünk, képzők eredetét tárgyaltuk, összetételi típusok kialakulásával foglalkoztunk stb. Ezeken kívül behatóan megvitattuk Deme László cikke alapján a dialektikus módszernek a nyelvtudományban való fontosságát és alkalmazását.

Az órákra három szakkollégista járt: Havas László, Meszerics István, Mihucz Artúr.

Havas László kétségtelenül a legjobb a három szakkollégista közül. Rendkívül nagy olvasottsággal rendelkezik (és nem csak nyelvészettől!), tehetsége nagy szorgalommal párosul. Mindig a könyvtárban dolgozik, kihasználja az előnyeit a szabad könyvtárhasználatnak. Nyelvészeti ismeretei igen megbízhatók és alaposak. Szinte mindenről hallott vagy olvasott már (ami a szigorlati anyagot illeti), nekem nála inkább csak az ismeretek rendezésére, az összefüggések megmutatására kellett gondot fordítanom. Feladatait (a *Halotti Beszéd* hangtani

elemzése, a ság, -ség képző eredete, a szerszám szó etimológiája) igen részletesen, lelkiismeretesen megcsinálta. A nyelvészeti tudományos diákkörben is aktívan dolgozott. Egy stilisztikai tárgyú előadáshoz hozzászolt, és felkeltette a figyelmet, hozzászólását pályatétellé bővítettem ki vele, s nyert is 800,- forintot a kari pályázaton. – Minden szempontból meg lehetünk hát elégedve vele, egyedül arról a hibájáról kell leszoktatni, hogy megbízható tudása ellenére is folytonosan skurpulusai vannak, s állandóan retteg attól, hogy valamelyik vállalkozása nem sikerül. ...

1959. V. 20.

Három további dokumentumot idézek arról, hogy az értekezleteken miként értékelték, milyen összképet alkottak az intézőbizottság, illetve a tanári kar tagjai.

8) *Részlet a szakkollégiumi oktatók 1959. február 7-én lezajlott értekezletének jegyzőkönyvéből:*¹¹

1. napirendi pont: az igazgató az egyes hallgatókra vonatkozó adatokat, körülményeket és általános véleményt ismerteti és hozzászólásokat kér.

Tóth Gábor: Következő hallgató: Havas László II. évf. olasz–magyar [sic!] szakos. Értelmiségi származású, apja középisk. tanár. Anyja mint büfésnő dolgozik. Ruházkodása megfelelő. Könyvtára 700 frt. értékű. Egyetemi Színpad rendezvényeire jár, de színházba, operába nem.¹² Kitűnő tanuló. KISz-tag. A legjobbakat tudja róla mondani. A kollégiumban latin- és magyar irodalmat tanul. A legaktívabb. minden órára lelkiismeretesen készül. Jó benyomásai vannak róla. Politikailag igen passzív, de neveléssel aktívabbá lehetne tenni.

Pais István: Emberi magatartásával valami hiba van. A többi hallgató véleménye szerint kissé befelé fordul. Zárkózott egyéniség.

Maróti Egon: Tehetséges, nemcsak kapacitás szempontjából, van benne fantázia. Nincs még egy ember, aki annyit izgulna egyes vizsgák

¹¹ MDKL 127. doboz 227. dosszié.

¹² Havas László köztudottan kiváló zeneértő és a komolyzene kedvelője volt.

előtt, mint ő. Alaposan, rendesen dolgozik. Nem ért egyet a magánakvalósággal. Évközben becsületesen tanul, év végén tud is, közben szívesen segít, de nem házitanító, aki év végén a kiszolgálni [sic!], míg azok ellógták az időt.

Pais István: Nem ilyen értelemben mondta az előbbieket. Havas megtanulja az anyagot, jelesre vizsgázik, de utána nagyképűen azt mondja, hogy semmit se tanult. Ez persze inkább gyerekes vonás. Fodort intelligensebbnek tartja, Havasban inkább szorgalom van.

Péter Mihály: Inkább félszegnek tartja. Jó nyelvérzéke van. Rendszeretlenül járt, de lépést tudott tartani a többiekkel.

Mádl Antal: Németből szorgalmasan dogozik, volt előképzettsége. ...

- 9) *Részlet az Intézőbizottság 1959. február 18-án lezajlott értekezletének kézzel írt jegyzőkönyvéből, amely a február 7-i tanári értekezlet megállapításait is tükrözi:*¹³

6. napirendi pont: a hallgatók munkájának értékelése.

[A szöveg egy-egy megszólaló kijelentését tartalmazza személyenként bontva soronként egymás alá írva.]

Havas László II. [évfolyam] m[agyar] l[atin] É[rtelmiségi származású] Kisz [tag] 5,- [kitűnő átlag]

Koll: [végzett tárgyak]

latin filológia 2 [óra]

magyar irodalom 2 [óra]

orosz nyelv 3 [óra]

német nyelv 3 [óra]

filozófiatörténet 1 [óra]

Könyv: 700 Ft [vásárolt könyveinek összértéke]

tehetséges, lelkiismeretesen dolgozik, nagyon jó, nyelvérzéke van,

Nagyon félszeg, zárkózott egyéniség

politikailag helyes felfogású, de igen passzív

...

¹³ MDKL 127. doboz 227. dosszié.

- 10) *Tanári értekezlet jegyzőkönyv (kivonat) 1960-ból, a szakkollégisták előmeneteléről személyenként tárgyaltak:*

III. évek:

Havas László: Csatlakozzék most már valamely tudományághoz.

Maróti Egon Debrecenben szeretné tanársegédnek.

Jóllehet Havas László valóban Debrecenbe került, a Collegiumról soha nem feledkezett meg, miként a Collegium is mindig tagjai között tisztelte és visszavárta. Csupán néhány mozzanatot emelek ki.

Cicero kapcsolatai az üzletemberekkel proconsulsága idején címmel tanulmányt adott az Eötvös József Kollégium 70. évfordulójára szerkesztett emlékkönyvbe 1968-ban. A beadott kéziratot az MDKL 120. doboz 220. dossziéja őrzi.¹⁴

A alábbiakban a Collegium legújabb kori évkönyvének az ECCE-nek néhány adatát idézem: 2010-ben a LUSTRUM konferencián, a Collegium épületének centenáriuma Havas László önálló ülészakot elnökölt, és tudományos előadást is tartott.¹⁵ A Collegium felújítására adakozó egykori collegisták között az ő neve is ott szerepel feleségével együtt. „A félévben megrendezett Eötvös Konferencia (2011. május 6–8.) klasszika-filológia szekciójában tutorunk, Havas László elnökle mellett a következő collegisták léptek fel: Locsmándi Dániel; Peter Lambeck – egy 17. századi könyvtáros élete és kapcsolati hálója; Mihálykó Ágnes: Miről mesél egy papiruszlevél? A PLaur inv. 633 mint a korai kereszténység forrása; Szegvári Zoltán: Kijevi Isidor 1434-es ulmi beszéde.”

A Bollók János Klasszika-filológiai műhely általános képzési terve (Curriculum): A műhely által meghirdetett órák két típusba sorolhatók: 1. Főszeminárium: nyelvtudástól független, sorrendje változhat, évfolyamtól függetlenül végezhető: Bevezetés a klasszika-filológiába – Mészáros Tamás;

¹⁴ Emlékkönyv az Eötvös József Kollégium 70. évfordulójára (szerk.) Pusztai Ferenc, Horányi István, Budapest, Kossuth Könyvkiadó, 1968. 287 skk.

¹⁵ ECCE I. 63 sk. Havas László elnökle alatt elhangzott előadások: Balogh Elemér: Szász Imre versus Brusznay Árpád; Lekli Béla: Eötvös Kollégium, 1957–1962; Bethlenfalvy Géza: Tibet és Belső-Ázsia magyar kutatói; Frölich Ida: Történetiszemlélet és történeti emlékezet a qumráni közösség hagyományában.

Galántai Ambrus elnökle alatt elhangzott előadások: Csuday Csaba: Isten mint kihagyásalakzat a Celestinában (Egy klasszikus spanyol irodalmi mű modern értelmezése); Wallneré Zsurka Ágnes: Arképek az 1969–1974-es generációból; Kiss Irén: Felolvasás egy collegiumi regényből: Állókép; Havas László: Hadrianus mint Pseudo-Alexandros.

Bevezetés a metrikába – Szepessy Tibor; Bevezetés a paleográfiába – Farkas Zoltán; Bevezetés a kodikológiába – Madas Edit; Bevezetés a papirológiába – Horváth László; Bevezetés az epigraphikába – Mayer Gyula; Görög történelem – Juhász Erika; Római történelem – Havas László.”

2010/11 őszén Havas László szemináriumot tartott: *Egy római rhetor életművének feldolgozása* címmel. „2011. október 28-án került sor a műhely (ti. Bollók János Klasszika-filológiai műhely) tutorának és óraadójának, Havas László tanár úrnak ünnepi könyvbemutatójára. A *Florus, az organikus világkép első egyetemes megszólaltatója* című monográfiát a szintén egykori collegista, Ritoók Zsigmond akadémikus méltatta. Az ünnepségen Delbó Katalin és Peszlen Dóra jelenlegi collegisták is megemlékeztek mind a kötetről, amelyet szerzője részben a műhely tagságának ajánlott, mind a korábbi Florus-szemináriumról.”¹⁶

2013. január 23. (szerdán) a Collegium bentlakásos utánpótlás-nevelő táborában, a Tehetségtáborban előadást tartott. „9.00–9.45 Régi és mai collegisták, oktatás, kutatás és diákélet az Eötvös Collegiumban: Ritoók Zsigmond akadémikus; 10.00–10.45 Tehetség a tudományban és a közéletben – Brusznay Árpád, a tudós-tanár mindmáig élő áldozata: Havas László.” 2013. október 16-án a Szabó Árpád emlékülésen előadást tartott. Fél év sem telt el és búcsúznunk kellett.

¹⁶ ECCE II. 176.

HAVAS LÁSZLÓ

EMLÉKÜLÉS

Az ELTE Eötvös József Collegium tisztelettel és szeretettel emlékezik az újrainduló szakkollégium első évfolyamának tagjára, a klasszika-filológus tudósra.

Az emlékülés 2014. április 28-án (hétfőn)
a Borzsák-könyvtárban (1118 Budapest, Ménesi út 11-13. 19-es terem)
16.00 órakor kezdődik

Program:

16.00 – 16.05 Köszöntő – Horváth László

16.05 – 16.25 Tar Ibolya: *Vergilius kozmosza*

16.25 – 16.45 Ritoók Zsigmond: *Havas László a Florus-kiadó*

14.45 – 17.05 Szörényi László: *Nadányi János Florus Hungaricusa*

17.05 – Beszélgetés, emlékezés

Tóth Balázs

NÖVÉNYZETI VÁLTOZÁSOK EGY MAGÁRA HAGYOTT TÖLGYERDŐBEN

ERDŐÖKOLÓGIA A XXI. SZÁZADBAN

Az elmúlt évtizedekben mindenki megtapasztalhatta, hogy bolygónk hatalmas változásokon megy keresztül: olvadó gleccserek és jégsapkák, eltűnő erdőségek, fajkihalások, egyre szeszélyesebb időjárás és természeti katasztrófák. Ezeknek sorát még többszörösére is bővíthetnénk, de közös bennük, hogy közvetett vagy közvetlen módon kialakulásukban általában felelőssége van az embernek. Az ember okozta globális klímaváltozás nagy hatással van az élővilágra, ugyanakkor a mezőgazdaságot is kihívások elé állítja. A világszinten drasztikusan változó csapadékeloszlással járó aszályok és áradások a jövőben komoly élelmezési problémát fognak okozni a fejlődő és fejlett országokban egyaránt. A természetben megfigyelhető, hogy számos fajnak egyre gyorsuló ütemben változik az elterjedési területe, ami szintén az éghajlatváltozáshoz köthető jelenség. Bernhardt-Römermann és munkatársai (2015) megállapították, hogy a világszerte tapasztalható fajszámszökkenés és a csökkenő biodiverzitás legfőbb okozója a súlyos méreteket öltő, ember okozta élőhelypusztítás és tájtalakítás. Habár az ember az Antarktiszon kívül minden kontinensen évezredek óta jelen van, a táj- és forráshasznosítás mértéke az elmúlt évszázadokban a népességgel együtt drasztikusan megnövekedett. A látványos pusztítás hatására a környezet-és természetvédelem manapság egyre nagyobb hangsúlyt kap a mindennapok során a tudományos világban és a laikusok körében is.

A természettől elvett és művelés alá vont területek aránya Európában, így Magyarországon is, igen nagy, érintetlen élőhelyek pedig alig maradtak. A természetesnek tartott társulásokat is befolyásolja az emberi tevékenység például a turizmus vagy a légszennyezés által, ezért ezek is inkább csak természetközelinek mondhatók. Hazánkban az elmúlt száz évben fokozódott az erdősültség, azonban a számok néha csalhatnak, mert az új erdőterületek jellemzően ültetvények, és természetközeli erdeink továbbra is fogyatkozóban vannak. Az évszázados múltra visszatekintő fakitermelés és erdőgazdálkodás Magyarországon még a védett területek esetén is egykorú fákból álló erdőállományokat hozott

létre. Ezeket az erdőket jellemzően csak néhány értékesebb fafaj alkotja, hiányoznak az elegyfajok, így sem korban, sem a faji összetétel tekintetében nem valósul meg a mozaikosság, ami egy természetes társulás jellemzője lenne.

Földünkön a változás egy állandó jelenség, legyen az természetes vagy emberi eredetű folyamat, így az élőlényközösségek is folyamatosan változhatnak. Ökológusként általában az a célunk, hogy feltárjuk és megismerjük azokat a környezeti hatásokat, hajtóerőket, amelyek befolyásolják és szabályozzák különböző populációk méretét, valamint térbeli és időbeli elterjedését (Standovár 1993a). Adott élőhelyen jelenlévő fajok populációi dinamikusan változhatnak, így míg az egyik faj teret tud nyerni magának, addig egy másik faj visszaszorulhat. Mivel fokozódik az ember hatása a természetes és természetközeli élőhelyek faji összetételére és a közösségeket fenntartó ökoszisztémafunkciókra, ezért az elmúlt években egyre több ökológus végzett ismételten alapuló vizsgálatot olyan társulásokban, amelyeket korábbi évtizedekben már felvételeztek, azaz amiknek már leírták a faji összetételüket és a fajok dominanciaviszonyait (Verheyen és mtsai, 2017). A megfigyelt változások mibenléte által következtethetünk az ezek háttérében álló ökológiai hajtóerőkre.

Magyarországra koncentrálva elmondható, hogy miként a világon szinte mindenhol, úgy nálunk is tapasztalhatók változások a természetes élőhelyek életközösségeiben. A hazánkban előforduló mérsékeltövi lombhullató erdők aljnövényzete jelentős változásokon ment keresztül az elmúlt évtizedekben (Standovár és mtsai, 2017). A lágyszárúsztint vizsgálata sokat segíthet a változások leírásában, ugyanis az „általános fitométer elmélet” szerint a lágyszárú fajok az elterjedésüket korlátozó környezeti tényezők indikátorai (Juhász-Nagy, 1970, 1986). Ez azt jelenti, hogy minden faj rendelkezik olyan tulajdonságokkal, hogy például milyen mennyiségű talajnedvességet, tápanyagot, fényt vagy milyen kémhatású talajt igényel, ezért ezek alapján a közösség faji összetételéből és arányaiból következtethetünk adott termőhely minőségére.

Standovár és munkatársai (2017) szerint a magyar erdők lágyszárúsztintjében tapasztalt változásoknak számos oka lehet, amelyek többsége közvetlenül vagy közvetetten antropogén eredetű. Ilyen ok lehet a lombkorona lokális felnyílása az erdészeti beavatkozások során. A fakitermelés Magyarországon napjainkban is döntően végvágással (tarvágással) történik, amely során több hektáros nyílt területek keletkeznek, ahol a fénymennyiség mellett a hőmérséklet is jelentősen megnövekedhet. Ugyanakkor az is előfordulhat, hogy egy korábban nyíltabb erdőállomány lombkoronája válik zártabbá, amely például fényigényes erdei fajok eltűnéséhez vezethet. Záródó állományokat ott figyelhetünk meg, ahol

felhagytak a korábbi hagyományos erdőgazdálkodással (például a sarjerdő-gazdálkodással) vagy ahol megváltozott a természetes bolygatási rendszer. Ezeken túl az ipari légszennyezés miatt kialakuló savasesők a növényzet közvetlen károsításán kívül a talaj tartós elsavanyodását (pH-csökkenését) is okozhatják, a nitrogén-üledés pedig feldúsítja a talaj tápanyagtartalmát, ami különböző gyomok elterjedéséhez vezet. A hagyományos erdőművelési gyakorlatok felhagyása, a természetes bolygatások hiánya és a nagyvadak (szarvasfélék, vaddisznó) növényfogyasztása látványosan fajszegényebb lágyszárúszintet kialakító szukcesszióhoz vezet, míg a magas növényevőnyomás (elsősorban szarvasfélék által), a talaj elsavanyodása és a fényhiány ritka és őshonos fajok eltűnését és a lágyszárúszint homogenizációját okozza, vagyis a változatosság folyamatosan csökken.

Európa számos országához hasonlóan Magyarországon is kiemelten fontos ökológiai hajtóerő a vadhatás, amely befolyással bír a lombhullató erdők növényzetére. Az elmúlt évtizedekben a vadállomány sűrűsége drasztikusan megnövekedett, amely elsősorban a vadászati igények kielégítését szolgálja. Ez azonban természetvédelmi és erdészeti szempontból korántsem mondható pozitív jelenségnek, mivel a taposás és rágás a lágyszárúszint elszegényedéséhez, a facsemeték pusztulásához és talajerózióhoz vezethet. Jenkins és munkatársai (2014) munkájukban egy vadászati program bevezetésének hatásait vizsgálták 20 év távlatából. A vizsgált területen nőtt a lágyszárúak faji sokszínűsége, míg a kontroll területen nem volt kimutatható változás. A vadászat bevezetése előtt megnőtt a szarvasfélék által kevésbé preferált vagy a rágásnak jobban ellenálló fajok dominanciája, azonban a kísérletes vadászat hatására a szarvasok által jobban kedvelt fajok borítása is növekedni kezdett, mint például számos fás-szárú faj borítása is. Az elmúlt időszakban több kutatás is megállapította, hogy a vadállomány fokozottabb szabályozásával a lágyszárúszint és a fás-szárú újulat képes regenerálódni (Rooney és Dress, 1997, Hédli és mtsai, 2010, Katona és mtsai, 2013, Heinrichs és mtsai, 2014).

Erdőökológiai szempontból egy másik érdekes kérdéskör a klímaváltozás, amely globálisan is az egyik legmeghatározóbb ökológiai hajtóerő, mivel a fajkihálásokon túl számos faj elterjedési területét is módosíthatja. De Frenne és munkatársai (2013) szerint erdőkben a földfelszín felett mérhető mikroklima a lombkorona árnyékolása miatt, valamint a topográfia és a kitettség hatására eltérhet a légköri hőmérséklettől (makroklimától). Az általuk vizsgált erdőkben jelentős mértékű fajcserét mutattak ki a termofilizáció irányába, azaz eltűntek kisebb hőigényű fajok és nagyobb hőigényűek jelentek meg.

Megállapítják, hogy az évtizedek alatt zártabbá vált erdőkben a termofilizáció mértéke alacsonyabb volt, mint a nyíltabbá vált erdőkben, vagyis a lombkorona hőmérsékleti pufferként működve enyhíti a makroklima melegekedésének hatásait. Ezek a hatások a pufferhatás miatt a magasabb és zártabb állományokban csökkenhetnek, ugyanakkor egyre több faj fordul elő szuboptimális klimatikus környezetben, vagyis olyan helyen, ahol a tartós fennmaradása az eltérő környezeti igényei miatt veszélybe kerülhet (Zellweger és mtsai, 2020).

A Völgyfő Projekt

A XX. században a magyar erdész szakmának számos nehézséggel kellett szembe néznie, amelyek közül többnek még manapság is érezzük hatásait. Ilyen probléma volt a hazai erdők egészségi állapotának romlása és a kocsánytalan tölgyesek természetes felújulásával, regenerációjával kapcsolatos problémakör. A saját munkámnak is keretet adó Völgyfő Projekt azzal a céllal indult el 1986-ban az ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék és az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet közös kutatássorozataként, hogy feltárják egy erdőrészen (néhány hektáros művelési egységen) belül a légyszárúsztint mintázatát és az általa indikált finomléptékű termőhelyi változatosságot (Standovár, 1988). Ez azért volt fontos vizsgálat, mert általa bizonyítani lehetett, hogy a korábbi erdőtervezések során kialakított erdőrészek gyakran nem igazodnak a termőhely valós minőségi mintázatahoz, és hogy emiatt időszerűvé vált ezek felülvizsgálata. A légyszárúsztint mellett felmérték a teljes faállományt is, így lehetőségük adódott, hogy összefüggéseket találjanak a termőhely minősége és a faállomány egészségi állapota között (Standovár, 1993a).

A terület kiválasztásában fontos szerepet játszott, hogy ezt az állományt is súlyosan érintette az 1970-es évek végén Magyarországon is megjelent tölgypusztulás. A tölgypusztulás oka évtizedekig tisztázatlan maradt szakmai körökben, számos hipotézis született megmagyarázására a kártevőinváziótól kezdve a savas esőig. Vannini és Anselmi (1997) szerint azonban a tölgypusztulás egy olyan komplex ökológiai válasz volt, ami az ember közreműködésével létrejött tölgyesek pusztulásában nyilvánult meg. Ennek egyik fő összetevője lehetett, hogy tölgyeseket gyakran olyan területekre telepítettek, amik valójában kedvezőtlenek a tölgyek számára. A tölgypusztulás jelensége Magyarországon az 1990-es évekre gyakorlatilag megállt, és a 2000-es évekre a völgyfői kutatási területen is kimutathatóvá vált némi javulás a fák egészségi állapotában (Vései, 2001).

A Völgyfő Projekt keretében több publikáció, szakdolgozat és doktori disszertáció is született az elmúlt évtizedekben. A projekt első állomása az 1986-os

felmérés volt, amely során elvégezték a lágyszárúszint kvadrátszintű szisztematikus felvételezését és elkészítették az állomány fatérképét (Standovár, 1988). 1989-ben 19 darab $25 \times 25 \text{ m}^2$ -es kvadrátban végeztek rétegzett random mintavételt, amelynek értelmében többek között minden mintavételi négyzetben regisztrálták a lágyszárúszint és a cserjeszint fásszárú fajait, és 10 kvadrátban a lágyszárú fajok frekvencia adatait (Cserép, 1990, Standovár, 1993a). Az adatsorok alapján több publikációban is elemezték például a fásszárú újulat mintázatát, az előforduló lágyszárú fajcsoportokat, illetve a talajnedvesség és a lágyszárúak nedvesség indikációjának kapcsolatát (Cserép és mtsai, 1991, Standovár, 1993b, Standovár és Rajkai, 1994). Szirmai (1991) megállapította, hogy a területen különböző egészségi állapotú állományrészek figyelhetők meg, amely jelenség akár a termőhelyi különbözőséghez is köthető. Standovár és Somogyi (1998) a vizsgált erdőrészletben öt alkalommal mérte fel 1987 és 1993 között a fák növedékeit és egészségi állapotát. Megállapították, hogy a megbetegedések eloszlása nem volt egyenletes: a legsavanyúbb és legszárazabb termőhelyen betegedtek meg a fák legkevésbé, habár a fák növedékei alapján ez minősült a legrosszabb termőhelynek; míg a kevésbé savas és üdőbb termőhelyen található fák magasabb fahozamot produkáltak, azonban érzékenyebbek voltak a megbetegedésre. Továbbá felállították azt a hipotézist, hogy utóbbi termőhelyen természetes körülmények között a fő állományalkotó fafaj nem a kocsánytalan tölgy lenne, hanem inkább a bükk. Ezt alátámaszthatják az olyan régi földrajzi nevek is, mint a kutatási terület közelében és azzal nagyjából azonos tengerszint feletti magasságban elhelyezkedő Odvas-Bükk-tető.

A 2000-es években további három szakdolgozat született a Völgyfő Projekt témakörében. Faragó (2001) a területen található lékeket, míg Vései (2001) a faállomány egészségi állapotát vizsgálta. Botlik (2009) a növényzet szisztematikus mintavételezése által a fajkészlet és a lágyszárúszint mintázatának változásait vizsgálta 1986 és 2008 között. Megállapította, hogy a lágyszárúszint a fajszám és észlelésszám tekintetében elszegényedést mutat, amely a lombkorona záródásához köthető. Kimutatta, hogy a fényhiány miatt számos fényigényes faj gyakorisága csökkent, míg a zártabb állományklíma hatására egy üdőségjelző faj, a hagymás fogasír, teret tudott nyerni. Mivel a teljes terület szisztematikus mintavételezése 1986 óta nem történt meg, és az utolsó (2008-as) felmérés óta is eltelt egy bő évtized, ezért időszerű és újszerű volt, hogy 2020-ban a projektet folytatva szisztematikusan mintavételezzem a teljes terület lágyszárúszintjét.

A kutatási terület jellemzése

A projekt részletesebb bemutatásához fontos, hogy képet kapjunk a kutatási területről. A kutatásom tárgyát képező 5,5 hektáros erdőrészlet a Dél-Bükbben, a Bükk Nemzeti Park területén, 450–600 méter tengerszint feletti magasságban helyezkedik el. Hozzá legközelebb a Felsőtárkány és Bükkzsérc között található Völgyfő nevű terület esik, amiről a projekt a nevét is kapta. Az alapkőzet jellemzően triász kori sötétszürke palaösszlet némi mészkő berakódással (Balogh, 1964). A területen főként agyagbemosódásos barna erdőtalaj alakult ki, azonban a hegy tetején, a palaréteg valószínűsíthető lekopása miatt kibukkanó sötétszürke mészkövön rendszina talaj figyelhető meg (Cserép, 1990, Standóvár, 1993a). Mindkét talajtípus esetén tapasztalható talajerózió bizonyos részeken.

Az erdőrészlet fő állományalkotó fajtája a sarjeredetű kocsánytalan tölgy, azonban a magasabban fekvő részekben kisebb mennyiségben csertölgy is található, amely a rendszina talaj erózióját megakadályozó véderdő foltjaként maradt meg. A tölgyest szálerdő üzem módban kezelték, de a legutóbbi végvágást követően a megmaradt tönkökből kihajtó sarjak egyelésével újították fel az erdőt. A mageredetű állományokkal ellentétben, az erdészeti előnytelenebbnek tartott sarjeredetű erdők természetvédelmi szempontból értékesebbek, mivel az idős tönkök speciális élőhelyet kínálnak számos élőlénycsoport számára, továbbá a helyi állományok megőrzésével hozzájárulhatunk a tölgyesek genetikai diverzitásának fenntartásához. A vizsgált állomány kora körülbelül 120 év, ami egy sarjeredetű tölgyeshez képest viszonylag magas, ugyanis az erdészeti gyakorlat szerint ezeket általában 85–90 éves korukban kivágják. Esetünkben a kivétel háttérben az állt, hogy a Völgyfő Projekt kezdetekor a területet kivonták az erdészeti művelés alól és az erdőt magára hagyták. Mivel az állományt eredetileg 1985-re készítették elő végvágásra, ezért 1982-ben vadvédelmi kerítéssel vették körül, hogy az újulat a nagyvadak kizárása mellett fejlődhesen. A kerítés még a legutolsó felméréskor, 2008-ban is állt, azonban mára elbontották, így a nagyvadak újra bejuthatnak a területre, ráadásul a korábbiaknál nagyobb számban.

Az anyaállomány a több évszázadra visszanyúló erdőgazdálkodás hatására egykorú és szinte elegyetlen, azonban az újulatban számos elegyfaj is megfigyelhető. Legnagyobb arányban a gyertyán van jelen, de mellette található többek között vadcserezsnye, mezei juhar, hegyi juhar, korai juhar, barkócaberkenye és házi berkenye is. Több cserjefaj is képviselteti magát a területen: pl. mogyoró, húsos som és kőköny.

Vizsgálati módszerek

Kutatásom során az 1986-os felméréshez hasonlóan szisztematikusan mintavételeztem a teljes terület lágyszárúszintjét. A terepi munka 2020 nyarán zajlott kisebb megszakításokkal 2,5 hónapon keresztül. Ez idő alatt a Felsőtárkányi Erdészet jóvoltából egy erdészházban laktam. Mivel egy viszonylag nagyobb terület élővilágát nem tudjuk egészében vizsgálni, ezért a szisztematikusan mintavételhez kisebb egységeket kell létrehozni. Ez esetünkben is így történt, ugyanis az 5,5 hektáros erdőrészletet 1986-ban 354 darab, egyenként $12,5 \times 12,5$ méteres érintkező négyzetre (kvadrátra) bontották, amelyeket akkor geodézialilag kimértek és fizikailag is kitűztek (Standovár, 1988). A kvadrátok visszakeresése és kitűzése 2020-ban a korábban elkészített fatérkép alapján volt lehetséges számomra.

Adott terület vizsgálata során a teljes lefedettség általában nem kivitelezhető, ezért az a cél, hogy egy statisztikailag már megbízható hányadát mérjük föl egy területnek. Saját munkám során minden kvadrátban 30 darab random kihelelyezett, $\frac{1}{4}$ m²-es kiskörben vettem föl a lágyszárúszint fajainak prezencia-abszencia adatait (azaz, hogy jelen vannak-e vagy sem), így rendelkezésemre állnak frekvencia adatok. A frekvencia adatok által jobb képet kaphatunk egyes fajok tömegességéről és dominanciaviszonyairól. Ezen túl minden kvadrátban regisztráltam a kiskörökből kimaradó fajokat is, hogy minden jelenlévő faj reprezentálva legyen az adatsoromban. Ezen fajokról ugyan nincsenek frekvencia adataim, de általuk a kvadrátok szintjén szisztematikusan bináris adatokkal rendelkezem a lágyszárúszintről.

Az 1986-ból és 2020-ból származó bináris adatok feldolgozása során a fajkészlet változásait és a hierarchikus osztályozással elkülöníthető cönotípusok (növényzeti típusok) változásait vizsgáltam. A hierarchikus osztályozásnak hívott numerikus módszert a későbbiekben részletezem. A 2008-as és 2020-as frekvencia adatok mélyebb elemzése során a lágyszárú fajok különböző „nem florisztikai jellemzőinek” csoporttömeg alapú eloszlását, az észlelések számának változását és a hierarchikus osztályozással elkülöníthető cönotípusokat vizsgáltam. A robusztusabb eredmények érdekében az elemzésekből kizártam az 50-nél kevesebb előfordulást mutató fajokat, vagyis azokat, amelyek kevesebb mint 50 kvadrátban voltak megtalálhatók. Az ordinális skálán értelmezett „nem florisztikai jellemzők” közül a hőigényt, a nedvességigényt, a pH-igényt, a nitrogénigényt (tápanyagigényt) és a fényigényt vizsgáltam (Borhidi, 1993). Ezeken kívül a Szociális Magatartási Típusokat és a cönológiai csoportokat is elemeztem. A Szociális Magatartási Típus (SzMT) fejezi ki a növényfajok társulásban betöltött szerepét, a termőhelyhez való kapcsolódási

módját, a kapcsolódás információtartalmát és a kapcsolódás természetességét (pl. kompetitorok, generalisták, specialisták, zavarástűrő fajok, gyomok). Borhidi (1993) a magyar flóra fajainak cönológiai csoportokba (társulási típusokba) való beosztását Ellenberg (1974, 1991) munkái alapján végezte el.

A 1986-os és 2020-as bináris, valamint a 2008-as és 2020-as frekvencia adatokkal elvégeztem a kvadrátok hierarchikus osztályozását, és különböző cönótípusokba soroltam őket. A kvadrátok bináris alapú osztályozását a SYN-TAX 2000 programcsomag HierClus modulja segítségével a Ward-féle eltérésnégyzetösszeg-növekedés minimalizálása módszerrel végeztem el, ami az egyik legáltalánosabban alkalmazott homogenitás-optimalizáló kombinatorikus módszer (Podani, 2001). A hasonlósági formula az euklidészi távolsághoz hasonló egyezési koefficiens (*simple matching coefficient*) volt, amely az egyezések számának és a változók számának hányadosa. A legegyszerűbb függvények egy ilyen hányados segítségével fejezik ki az objektumok hasonlóságát (Podani, 1997). Ezután a 2008-as és 2020-as frekvencia adatok esetén is, az 50 előfordulásnál többet mutató fajok alapján elvégeztem az osztályozást. Ezesetben is a Ward-féle eltérésnégyzetösszeg-növekedés minimalizálása módszert használtam, a hasonlósági formula pedig az euklidészi távolság volt. Az elkülönített cönótípusokat az ArcGIS 10.5. térinformatikai program segítségével ábrázoltuk térképen.

A változások statisztikai elemzéséhez az 1989-es, a 2008-as és az általam végzett 2020-as felmérésből származó adatokat használtam. Mivel 1989-ben csak 10 darab 25×25 méteres nagy kvadrátban regisztrálták a lágyszárúszint fajainak frekvencia adatait, ezért a 2008-as és 2020-as adatsort is ezekre a területekre kell szűkíteni, hogy összehasonlíthassuk a hosszútávú változásokat. Mindegyik nagy kvadrátba 4 darab eredetileg (és a későbbiekben is) kitűzött $12,5 \times 12,5$ méteres kvadrát tartozik, így a többi adatsorból is visszakereshető ezeknek a pontos elhelyezkedése. Az egyes fajok előfordulásainak a számát közvetlenül nem lehet az évek között összehasonlítani, mivel 1989-ben nagy kvadrátonként 30 darab, 1 méteres sugarú körben kerültek feljegyzésre a lágyszárúszint fajai, míg a $12,5 \times 12,5$ méteres kvadrátok esetén 2008-ban 28 darab, 2020-ban pedig 30 darab $\frac{1}{4}$ m²-es kiskörben. Ennek kiküszöbölésére használjuk a fajok relatív gyakoriságát.

A három időpont között történt változásokat a lágyszárú fajokhoz tartozó különböző „nem florisztikai jellemzők” relatív gyakoriságának eloszlása alapján elemeztem. A grafikonokon megfigyelt változások statisztikai alátámasztásához a Jamovi program segítségével az ordinális változókon Kruskal-Wallis tesztet

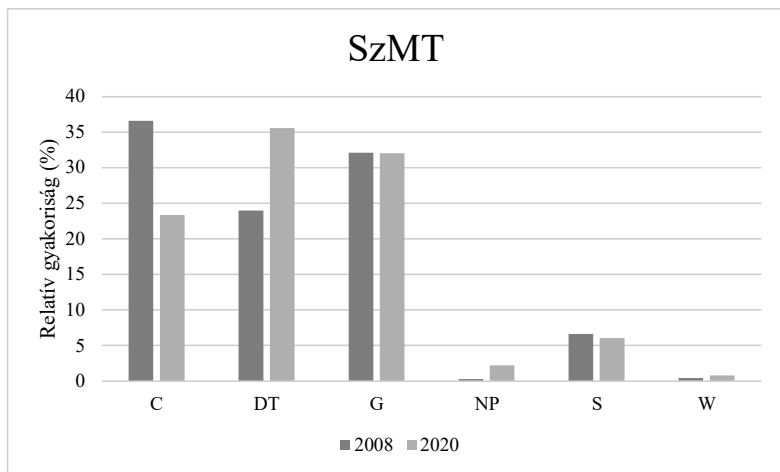
végeztem el, amely egy nemparaméteres egyszempontos varianciaanalízis (*one-way ANOVA*). A tesztekkel Dwass-Steel-Critchlow-Fligner-féle post hoc páronkénti összehasonlítással egészítettem ki. Mivel statisztikai próbát nominális változókon nem tudunk elvégezni, ezért a Szociális Magatartási Típusok helyett az annak kategóriáival megfeleltethető természetességi értékszámokat használtuk.

A fajkészlet változásai

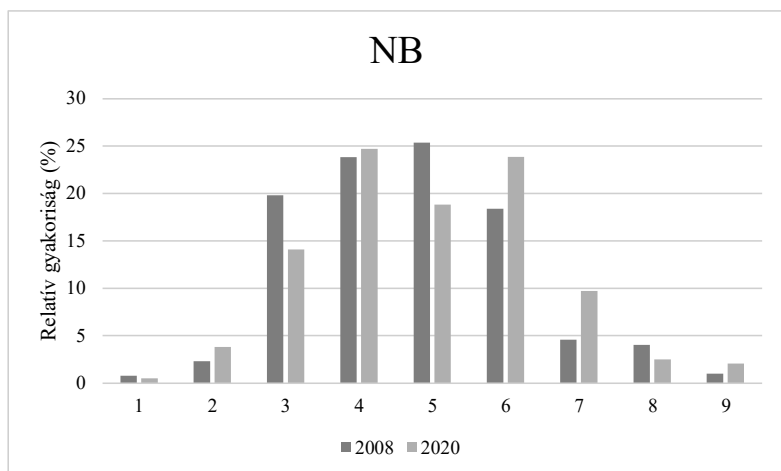
Az első (1986) és utolsó (2020), teljes területet lefedő vizsgálat során a lágyszárúsztint szisztematikus mintavételezésére került sor, így a kvadrátszinten bináris adataink alapján összehasonlítható a teljes fajkészlet 34 éves változása. A teljes területen 2020-ban 164 magasabb rendű növényfajt írtam le, amelyből 138 volt lágyszárú, míg 1986-ban 175 növényfajt regisztráltak, amelyből 148 volt lágyszárú. A fásszárú fajokat jelenleg nem vizsgálom. A kimutatható fajszámcsökkenés nem jelentős, ugyanakkor az eltűnt fajok (24 db) mellett sok új (14 db) is megjelent. Az eltűnt fajok többsége nyíltabb erdőkhöz vagy gyepekhez kötődő fényigényes faj (pl. gamandor veronika), amelyek eltűnése az állomány záródásával fellépő fényhiánnyal magyarázható. Többségében olyan új erdei fajok jelentek meg a területen, amelyek üde, mérsékelt nedves és nedves élőhelyekhez köthetők (pl. hagymás fogasír). Az új fajok között szembetűnőek a különböző gyomfajok, amelyek megjelenése a megnövekedett vadhatásra utal (pl. fehér libatop).

A háttérben lezajló változások pontosabb megfigyeléséhez nyújt lehetőséget a frekvencia adatok elemzése, azonban a teljes terület tekintetében csak 2008-ból és 2020-ból áll rendelkezésünkre ilyen adatsor. Míg 2020-ban 138 lágyszárú fajt regisztráltam, 2008-ban csak 118 került elő. Habár 1986 és 2020 között nem mondható jelentősnek a fajszámváltozás, ugyanakkor a 2008-as érték kiugróan alacsonynak tűnik. Ez leginkább azzal magyarázható, hogy ebben az évben a kis körökből kimaradt fajokat nem regisztrálták, így több, feltételezhetően alacsony frekvenciájú faj is kimaradt a felvételezésből. 2020 esetén is frekvencia adatunk csak 122 lágyszárú fajról van, vagyis a kis körökön kívül további 16 fajt regisztráltam. Mivel számos faj relatív gyakorisága rendkívül alacsony, ezért a háttérben zajló folyamatok könnyebb feltárása érdekében kivettem azon fajokat az adatsorainkból, amelyek a teljes terület tekintetében kevesebb, mint 50 mintavételi kis körből kerültek elő. 2008 esetén így 55 fajt, míg 2020 esetén 54 fajt tartalmaz az adatsorunk. Habár a két csökkentett fajkészlet nagyjából azonos méretű, több faji változás is történt.

A vizsgált nem florisztikai jellemzők relatív gyakoriságának eloszlását oszlopdiagramon ábrázoltam mindkét év (2008 és 2020) esetén. A diagramok alapján nem mutatható ki jelentős különbség az évek között hőigényben, nedvességiigényben és fényigényben. A változást mutató jellemzők közül a Szociális Magatartási Típust és a nitrogénigényt emelném ki. A szociális magatartási típusok esetén megfigyelhető, hogy a zavarástűrő-bolygatásjelző fajok (pl. nehézszagú gólyaorr) térnyerésével párhuzamosan csökkent az erdei kompetitorok (pl. szagos müge) relatív gyakorisága (1. ábra). A bolygatásjelzők növekedése a kerítés 2008-at követő elbontásának hatására fokozottabbá vált vadhatásra utal. A nitrogénigény esetén látványos, hogy az alacsonyabb tápanyagigényű fajok (NB3, NB5) relatív gyakorisága csökkent, míg a magasabb tápanyagigényű fajoké (NB6, NB7, NB9) növekedett (2. ábra). Ezen nagyobb tápanyagigényű fajok szociális magatartási típusukat tekintve döntő többségében bolygatásjelző fajok vagy őshonos gyomok (pl. nagy csalán), így elterjedésük szintén a vadhatás fokozódásával hozható összefüggésbe.

1. ábra: Szociális magatartási típusok relatív gyakoriságának eloszlása

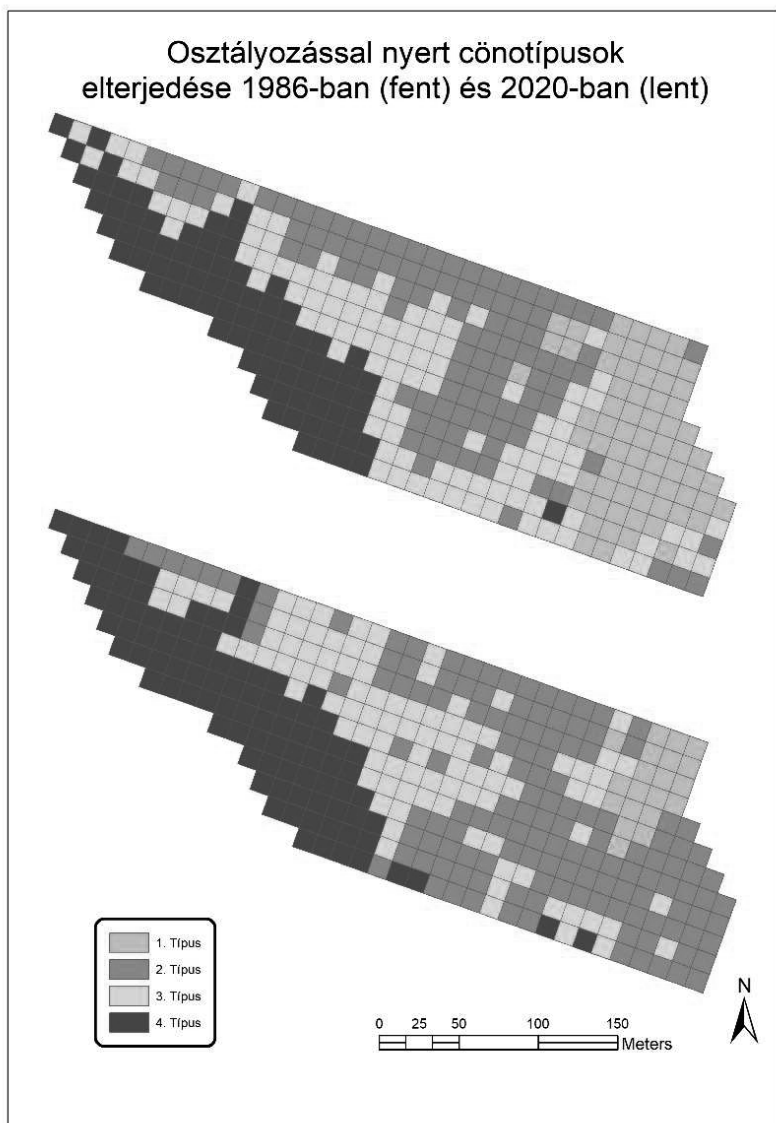
2. ábra: Nitrogén-igény relatív gyakoriságának eloszlása

Növényzeti típusok vizsgálata

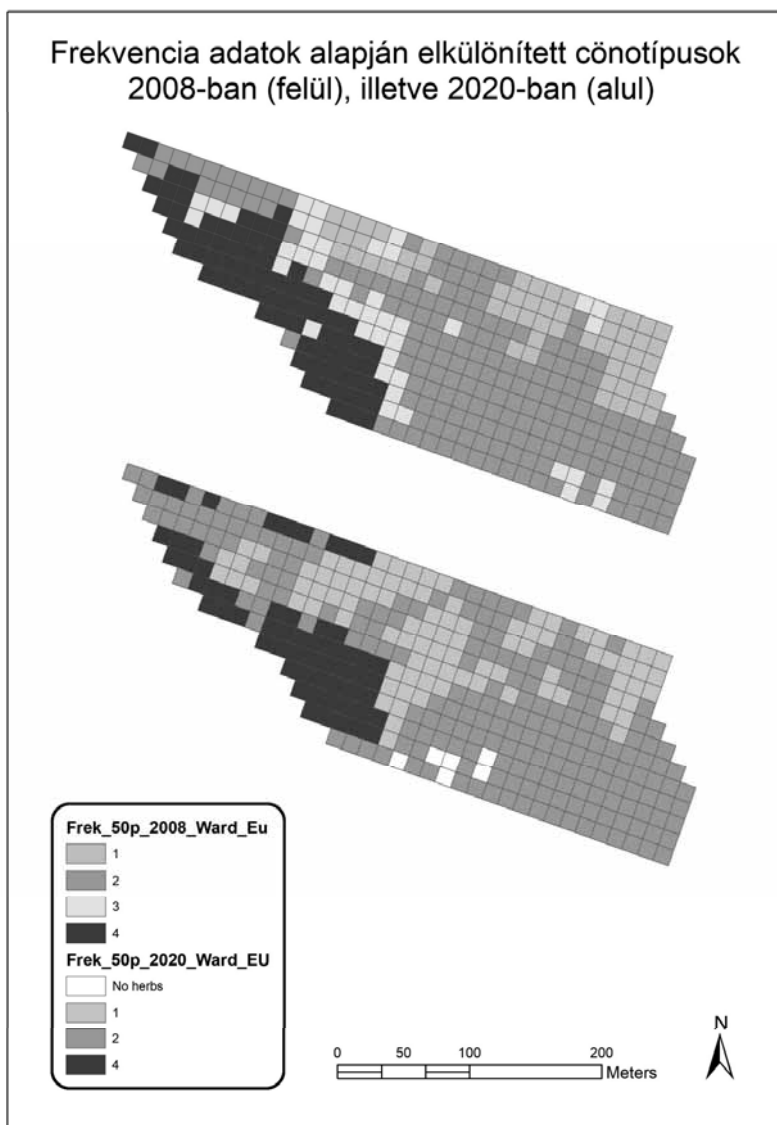
A teljes területről rendelkezésünkre álló bináris adatok hierarchikus osztályozása és a terepi megfigyelések alapján négy növényzeti típust (cönótípust) tudunk elkülöníteni az 1986-os és a 2020-as adatsorok esetén is. A cönótípusok térképen megjelenített elhelyezkedése alapján megállapítható, hogy a két időpontra kapott típusok megfeleltethetők egymásnak (3. ábra). Az 1-es típus (világoskék) a terület legmagasabban fekvő, mészkő kibukkanásos, nyíltabb részén helyezkedik el. Az 1-es típusba tartozó kvadrátok száma 2020-ra a harmadára csökkent, az elvesztett kvadrátok többsége pedig a 2-es típushoz került. A 2-es típus (narancssárga) jellemzi a vastagabb termőréteggel rendelkező, zártabb lombkoronájú állományrészeket. Ez a típus 1986-ban leginkább a terület északi részére volt jellemző, azonban az állomány záródásának irányát követve 2020-ra sokkal kiterjedtebb lett. A 3-as típus (zöld) átmeneti típus a 2-es és a 4-es típus között. Kvadrátszámában nagy változás nem történt, de területi átrendeződésen ment keresztül a 2-es típusossal. A 4-es típus (lila) a terület dél-nyugati részén, a völgybe lefutó savanyú, száraz és meredek hegyoldalon helyezkedik el. Ez a legkonzervatívabb elterjedésű típus, mivel a többi típushoz viszonyítva ennél tartozott a legtöbb kvadrát mindkét időpontban ugyanabba a cönótípusba.

A hierarchikus osztályozást elvégeztem az 50 előfordulásnál többel rendelkező fajok frekvencia adatain. Jelen esetben is a Ward-módszert használtam euklidészi távolsággal. Míg 2008 esetén (4. ábra, felül) még négy növényzeti típust tudtam elkülöníteni, addig 2020-nál (4. ábra, alul) már csak hármat, ami a lágyszárúszt homogenizációjára utal. A 2-es típus dominanciája mindkét év esetén jól látható, és a 4-es típus azonos területen lokalizálódik, habár 2020-ra lecsökkent a kvadrátszáma.

Az észlelések kvadrátszintű relatív (kis körök számára vonatkoztatott: 2008-ban 28 db, 2020-ban 30 db) értékszámainak csoportok szerinti átlaga által becsülhető, hogy az egyes cönotípusokban hogyan változott az aljnövényzet sűrűsége. Az eredmények alapján elmondható, hogy a teljes terület tekintetében és külön-külön az egyes cönotípusokban is mindenhol csökkent az észlelések száma: 2008-ban 24354, 2020-ban 18234 megfigyelésünk volt. A 2008-as cönotípusok közül (4. ábra, fent) a 2020-ra megszűnt 3-as típus kvadrátjaiban csökkent leginkább az észlelések szám, amely utalhat a típus megszűnését is okozó jellegzetes fajok eltűnésére és magas fajcsere értékekre. A 4-es típus kvadrátjaiban a 2008-as és a 2020-as felosztás esetén is jelentősen csökkent az észlelések száma. Ennek hátterében a vadhatás fokozódása állhat, ugyanis a terület ezen részén található a legtöbb vadcsapás, mivel a 4-es típus széléhez közel található egy szóró (vadetető), amelyet az állatok ezen az útvonalon tudnak csak megközelíteni. A meredek, eleve sekély termőrétegű hegyoldalon az ilyen mértékű taposás látványosan mutatkozik meg a lágyszárúszt borításában is. Habár az 1-es típusban mindkét időpont esetén csökkent az észlelések száma, a többi cönotípushoz viszonyítva itt a legalacsonyabb ez az érték.

3. ábra: Hierarchikus osztályozással nyert cönotípusok elterjedése 1986-ban (fent) és 2020-ban (lent)

4. ábra: Frekvencia adatok alapján elkülönített cönotípusok 2008-ban (felül) és 2020-ban (alul)

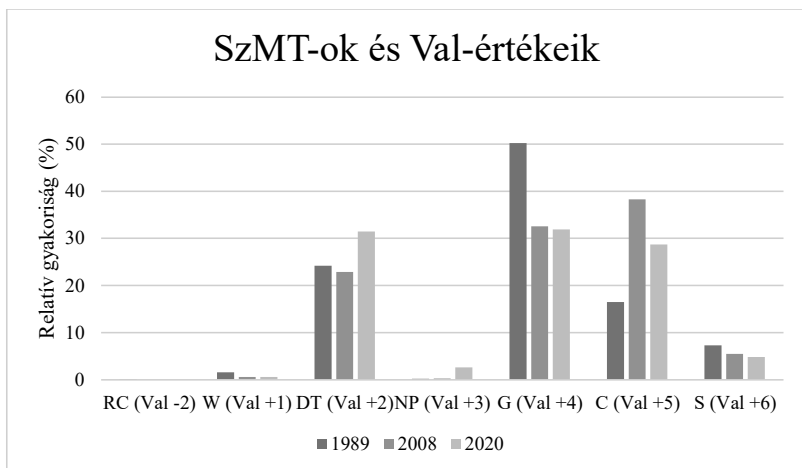
Frekvencia adatok statisztikai elemzése

A 10 darab 25×25 méter oldalhosszúságú kvadrát frekvencia adatainak összehasonlításával nagyobb pontossággal állapítható meg, hogy a vizsgált jellemzők mentén van-e szignifikáns eltérés 1989, 2008 és 2020 között. Jelen esetben csak a Szociális Magatartási Típust, a fényigényt és a nedvességigényt tárgyalom, mivel a szignifikáns változások ezeknél látványosak.

A Szociális Magatartási Típusoknak megfeleltethető természetességi értékszámok esetén a Kruskal-Wallis teszt szignifikáns különbséget mutatott ki a vizsgált csoportok (évek) között ($p < 0,001$). Az egyes időpontok páronkénti összehasonlításából látható, hogy a Wilcoxon-féle rang összeg statisztika értéke (W) 2008-ig jelentősen emelkedett, azonban 2008 és 2020 között csökkent, és 1989 és 2020 között nem mutatható ki szignifikáns változás (1. táblázat). Ezzel összefüggésben a Val-értékek (természetességi értékszámok) átlaga is nőtt 1989 és 2008 között, majd 2008 és 2020 között csökkent. Az 5. ábrán látható, hogy a generalisták relatív gyakorisága 2008-ra visszaesett és 2020-ig nem változott. A jelenség hátterében főként fényigényes fajok visszaszorulása áll (pl. édeslevelű csüdfű). Az 1989 és 2008 között kimutatott természetességi növekedést elsősorban a kompetitor fajok relatív gyakoriságának növekedése okozta, ami 2020-ra mérséklődött. Ezt a mintázatot jellemzően az árnyéktűrő és üde termőhelyet jelző fajok követték (pl. szagos müge), azonban néhány nyílt tölgyeshez köthető faj relatív gyakorisága 1989 és 2020 között folyamatosan csökkent (pl. felemáslevelű csenkesz). A 2008 és 2020 között kimutatott szignifikáns értékcsökkenés a kompetitorok visszaszorulásával és a zavarástűrő (bolygatásjelző) fajok megjelenésével magyarázható (pl. sövénykeserűfű). Utóbbi csoport 2008 utáni térnyerése a megnövekedett vadhatásra utal.

1. táblázat: A vizsgált évek páronként összehasonlító analízise a Természetességi Értékszámok (Val-érték) alapján

Val-érték			
Összehasonlított évek		W	p
1989	2008	16,143	< 0,001
1989	2020	0,316	0,973
2008	2020	-11,313	< 0,001

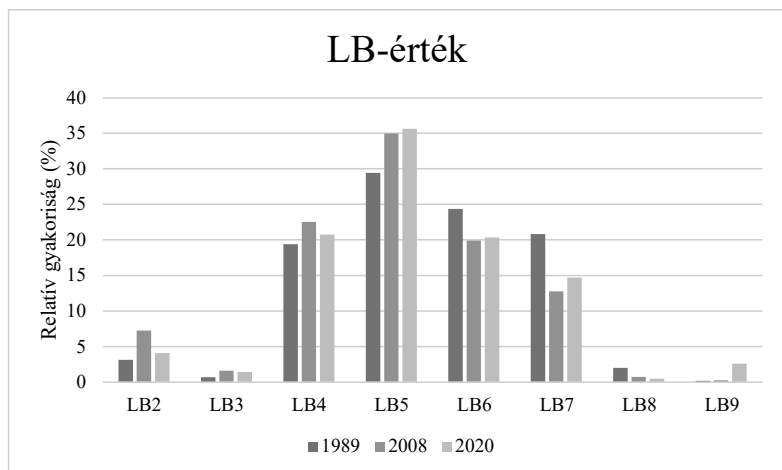

5. ábra: Szociális Magatartási Típusok (SzMT) és Természetességi Értékszámok (Val) relatív gyakoriságának eloszlása a három vizsgált év szerint bontva

A terület növényzetére az egyik legnagyobb hatással a lombkorona záródása által okozott fényhiány volt. A diagram alapján látható, hogy az árnyék-félárnyék növények (LB4) és félárnyék növények (LB5) relatív gyakorisága 1989-hez képest 2008-ra és 2020-ra megnőtt, míg a félárnyék-félnapfény növények (LB6) és a félnapfénynövények (LB7) relatív gyakorisága csökkent (6. ábra). A statisztikai próba szignifikáns különbséget mutatott ki a csoportok között ($p < 0,001$). A páronkénti összehasonlítás W-értékei alapján megállapítható, hogy az LB-érték 2008-ra jelentősen csökkent, azonban 1989 és 2020 között ez a csökkenés kisebb mértékűnek mutatkozik (2. táblázat). Az eredmények alapján megállapítható, hogy a lombkorona záródása 2008-ra valóban megtörtént, azonban ezt követően növekedni kezdett az LB-érték. Utóbbi jelenség hátterében akár a lombkorona lokális felnyílása is állhat, mivel visszaszorult néhány árnyéktűrő erdei faj (pl. hagymás fogasír), ugyanakkor számos olyan bolygatásjelző, pionír vagy gyomfaj relatív gyakorisága nőtt meg jelentősen, amelynek magas a relatív fényigénye (pl. közönséges dercevirág).

2. táblázat: A vizsgált évek páronként összehasonlító analízise a relatív fényigény (LB-érték) alapján

LB-érték			
Összehasonlított évek		W	p
1989	2008	-17,89	< 0,001
1989	2020	-8,25	< 0,001
2008	2020	6,91	< 0,001

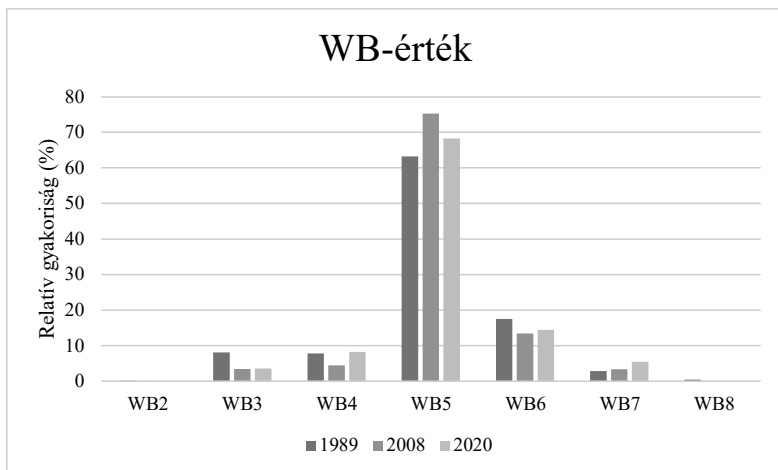
6. ábra: A relatív fényigény értékek (LB-érték) relatív gyakoriságának eloszlása a három vizsgált év szerint bontva

A zártabb állományklíma üdeségjelző fajok elterjedését is okozta. A WB-értékek analízise során szignifikáns eltérést kaptunk a csoportok között ($p = 0,003$). A diagram alapján megfigyelhető, hogy mindhárom évben a féltüde termőhelyek növényei (WB5) dominálnak (7. ábra). A 3. táblázatban látható, hogy 1989 és 2008, illetve 1989 és 2020 között is nőtt a W-értékből következően a WB-érték, habár a viszonylag magas p-értékek miatt ez nem egy erős bizonyíték. Ugyan 2008 és 2020 között statisztikailag nem mutatható ki szignifikáns változás, de némi csökkenés a diagram, illetve az 1989–2008 és 1989–2020 időszakokra kapott értékek összevetése alapján valószínűsíthető.

Ennek hátterében a kompetitorok 2008 utáni visszaszorulása áll (pl. szagos müge). A növekvő relatív gyakoriságot mutató félüde (WB5), üde (WB6) vagy nedvességjelző (WB7) fajok többsége bolygatásjelző (pl. indás ínfű), vagyis feltételezhetően ezeknek a fajoknak a térnyerését a zártabb állományklíma és a megnövekedett vadhatás együttesen indukálja.

3. táblázat: A vizsgált évek páronként összehasonlító analízise a nedvességigény (WB-érték) alapján

WB-érték			
Összehasonlított évek		W	p
1989	2008	4,0366	0,012
1989	2020	3,6908	0,025
2008	2020	0,0778	0,998

7. ábra: A nedvességigény értékek (WB-érték) relatív gyakoriságának eloszlása a három vizsgált év szerint bontva

Összefoglalás

A dolgozatomban bemutatott kutatás jól illeszkedik azoknak a munkáknak a sorába, amelyek megismételt felmérésen alapuló vizsgálatok által a növényzet hosszútávú változásait célozzák feltárni mérsékelt övi erdőkben (pl. Hédl és mtsai,

2010, Standovár és mtsai, 2017). A fajkészlet vizsgálata során olyan ökológiai hajtóerőket figyelhetünk meg a változások hátterében, mint a lombkorona záródása és a vadállomány sűrűségének növekedése. A lágyszárúszint mintázatában homogenizációt figyeltem meg, és emellett a borítás is csökkent a területen.

A frekvencia adatok statisztikai elemzése által megállapítottam, hogy 1989 és 2008 között szignifikánsan csökkent a fényigényes fajok relatív gyakorisága, míg az üdeségjelző fajoké nőtt. Ez a trend 2008 után némileg megfordult egyes erdei kompetitor fajok visszaszorulása miatt. A kompetitorok relatív gyakoriságának csökkenését feltehetően a zavarástűrő fajok 2008 és 2020 közötti térnyerése okozta. A bolygatásjelző/zavarástűrő fajok völgyfői térnyerése a kerítés elbontását követően kezdődött meg, így relatív gyakoriságuk jelentős növekedése a vadhatás fokozódására utal. A megnövekedett vadhatás kapcsán további kérdéseket vet fel az a tény, hogy bizonyos gumós növények visszaszorulása nem magyarázható tisztán a csökkenő fénymennyiséggel vagy a fokozódó üdeséggel. Több kutatás is elemzi a vaddisznó hatását a geofiton növényekre (Bratton, 1974, Barrios-Garcia és Ballari, 2012, Sims, 2014), és ezek alapján elképzelhető, hogy a területen megfigyelt számos túrás és a gumós növények eltűnése között közvetlen összefüggés van.

A fényigényes fajok visszaszorulásáért és az üdeségjelző fajok térnyeréséért a lombkorona záródása és ezzel együtt a zártabb állományklíma felelős. Az általam is tapasztalt mezofilizáció jelensége nem egyedülálló a mérsékelt övi lombhullató erdőkben, ahol gyakran késik a növényzet által a makroklíma melegedésére (globális felmelegedésre) adott válasz, illetve a válasz nem követi a makroklíma melegedésének mértékét (Bertrand és mtsai, 2011). Az utóbbi években több kutatás is rávilágított arra, hogy a lombkorona mikroklimatikus pufferhatása által a magasabb és zártabb állományokban enyhíthetők a klímaváltozás hatásai, így például késleltethető a termofilizáció jelensége (pl. De Frenne és mtsai, 2013, Zellweger és mtsai, 2020). A lombkorona zártsága és a lágyszárúszint faji összetétele közti kapcsolat vizsgálata során szem előtt kell tartani, hogy habár a zárt lombkorona mikroklimatikus pufferként megvédi az aljnövényzetet a globális felmelegedés hatásaitól, azonban a természetvédelmi szempontból értékes fényigényes erdei fajok hosszú távú fennmaradásához nélkülözhetetlen, hogy a lombkorona természetes bolygatások vagy szükség esetén mesterséges beavatkozások hatására időről időre felnyíljon (Brewer, 1980, Vild és mtsai, 2013).

A kutatásom tárgyát képező tölgyes esetében is érdekes lehet az erdődinamika és a lágyszárúszint kapcsolatának vizsgálata. A jövőben tervezett kutatások

során a faállomány ismételt felmérése által nyomon követhetnénk, hogy hogyan alakult a fák sorsa a tölgypusztulást követően és milyen az erdészek által előnytelennek tartott sarjeredetű tölgyek vitalitása 120 évesen. A továbbiakban érdemes lesz azt is figyelemmel kísérni, hogy a felnövő elegyfajok szempontjából milyenek a felújulás lehetőségei egy korábban egykorú és elegyetlen tölgyesben a klímaváltozás és a fokozódó vadhatás tükrében.

Irodalom

- Balogh, K. 1964. A Bükk-hegység és környékének földtani térképe 1:100 000 méretarányban. Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest.
- Barrios-Garcia, M.N., Ballari, S.A. 2012. Impact of wild boar (*Sus scrofa*) in its introduced and native range: a review. *Biol Invasions* 14: 2283–2300.
- Bernhardt-Römermann, M., Baeten, L., Craven, D., De Frenne, P., Hédli, R., Lenoir, J., Bert, D., Brunet, J., Chudomelová, M., Decoq, G., Dierschke, H., Dirnböck, T., Dörfler, I., Heinken, T., Hermy, M., Hommel, P., Jaroszewicz, B., Keczynski, A., Kelly, D., Kirby, K.J., Kopecky, M., Macek, M., Máliš, F., Mirtl, M., Mitchell, F.J.G., Naaf, T., Newman, M., Peterken, G., Petrik, P., Schmidt, W., Standovár, T., Tóth, Z., Van Calster, H., Verstraeten, G., Vladovic, J., Vild, O., Wulf, M., Verheyen, K. 2015. Drivers of temporal changes in temperate forest plant diversity vary across spatial scales. *Global Change Biology* 21: 3726–3737.
- Bertrand, R., Lenoir, J., Piedallu, C., Riofrío-Dillon, G., De Ruffray, P., Vidal, C., Pierrat, J.-C., Gégout, J.-C. 2011. Changes in plant community composition lag behind climate warming in lowland forests. *Nature* 479: 517–520.
- Borhidi, A. 1993. A magyar flóra szociális magatartási típusai, természetességi mutatói és relatív ökológiai értékszámai. *Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs*.
- Botlik, D.F. 2009. Változások egy kocsánytalan tölgyes aljnövényzetének minőségében. Szakdolgozat, ELTE, Budapest.
- Bratton, S.P. 1974. The effect of the European wild boar (*Sus scrofa*) on the high-elevation vernal flora in Great Smoky Mountains National Park. *Bulletin of the Torrey Botanical Club* 101: 198–206.

- Brewer, R. 1980. A half-century of changes in the herb layer of a climax deciduous forest in Michigan. *Journal of Ecology* 68: 823–832.
- Cserép, Sz. 1990. Fásszárú és lágyszárú növényzet-mintázatok összehasonlító elemzése egy tölgyerdőben. Szakdolgozat, ELTE, Budapest.
- Cserép, Sz., Standovár, T., Vanicsek, L. 1991. Tree seedling composition as a function of site quality indicated by herbaceous species in a sessile oak stand. *Vegetatio* 95: 71–85.
- De Frenne, P., Rodríguez-Sánchez, F., Coomes, D.A., Baeten, L., Verstraeten, G., Vellend, M., Bernhardt-Römermann, M., Brown, C.D., Brunet, J., Cornelis, J., Decocq, G.M., Dierschke, H., Eriksson, O., Gilliam, F.S., Hédli, R., Heinken, T., Hermy, M., Hommel, P., Jenkins, M.A., Kelly, D.L., Kirby, K.J., Mitchell, F.J.G., Naaf, T., Newman, M., Peterken, G., Petrik, P., Schultz, J., Sonnier, G., Van Calsten, H., Waller, D.M., Walther, G.-R., White, P.S., Woods, K.D., Wulf, M., Graae, B.J., Verheyen, K. 2013. Microclimate moderates plant responses to macroclimate warming. *Proceedings of the National Academy of Sciences USA* 110(46): 18561–18565.
- Ellenberg, H. 1974. Zeigerwerte der Gefäßpflanzen Mitteleuropas. *Scripta Geobotanica* IX. 97 pp.
- Ellenberg, H., Weber, H.E., Düll, R., Wirth, W., Werner, W., Paulissen, D. 1991. Zeigerwerte von Pflanzen in Mitteleuropa. *Scripta Geobotanica* 18. 248 pp.
- Faragó, N. 2001. Felújulási folyamatok vizsgálata egy Bükk-hegységi tölgyálmányban. Szakdolgozat, ELTE, Budapest.
- Hédli, R., Kopecky, M., Komárek, J. 2010. Half a century of succession in a temperate oakwood: from species-rich community to mesic forest. *Diversity and Distributions* 16: 267–276.
- Heinrichs, S., Winterhoff, W., Schmidt, W. 2014. 50 years of constancy and dynamics of calcareous beech forests on dry slopes (*Carici-Fagetum*) – A comparison of old and recent vegetation relevés from the Göttingen forest. *TUEXENIA* 34(1): 9–38.
- Jenkins, L.H., Jenkins, M.A., Webster C.R., Zollner, P.A., Shields, J.M. 2014. Herbaceous layer response to 17 years of controlled deer hunting in forested natural areas. *Biological Conservation* 175: 119–128.

- Juhász-Nagy, P. 1970. Egy operatív ökológia hiánya, szükséglete. MTA Biológiai Osztály Közleményei 12: 441–464.
- Juhász-Nagy, P. 1986. Egy operatív ökológia hiánya, szükséglete és feladatai. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Katona, K., Kiss, M., Bleier, N., Székely, J., Nyeste, M., Kovács, Vera., Terhes, A., Fodor, Á., Olajos, T., Rasztoivits, E., Szemethy, L. 2013. Ungulate browsing shapes climate change impacts on forest biodiversity in Hungary. *Biodiversity and Conservation* 22: 1167–1180.
- Podani, J. 1997. Bevezetés a többváltozós biológiai adatfeltárás rejtelseibe. Scientia Kiadó, Budapest.
- Podani, J. 2001. SYN-TAX 2000 User's Manual. Scientia Kiadó, Budapest.
- Rooney, T.P., Dress, W.J. 1997. Patterns of plant diversity in overbrowsed primary and mature secondary hemlock-northern hardwood forest stands. *Journal of the Torrey Botanical Society* 124(1): 43–51.
- Sims, N.K., John, E.A., Stewart, A.J.A. 2014. Short-term response and recovery of bluebells (*Hyacinthoides non-scripta*) after rooting by wild boar (*Sus scrofa*). *Plant Ecol* 215: 1409–1416.
- Standovár, T. 1988. Vegetation pattern in a sessile oak (*Quercus petraea*) stand. *Abstracta Botanica* 12: 189–206.
- Standovár, T. 1993a. Vegetation studies and their application to site indication in a sessile oak forest. Doktori értekezés, ELTE, Budapest.
- Standovár, T. 1993b. Interspecific relationship of herbs in a sessile oak (*Quercus petraea*) stand. *Abstracta Botanica* 17(1-2): 159–172.
- Standovár, T. & Rajkai, K. 1994. Herbs as soil moisture indicators within a sessile oak stand. *Abstracta Botanica* 18(2): 71–78.
- Standovár, T. & Somogyi, Z. 1998. Corresponding patterns of site quality, decline and tree growth in a sessile oak stand. *European Journal of Forest Pathology* 28: 133–144.
- Standovár, T., Horváth, S., Aszalós, R. 2017. Temporal changes in vegetation of a virgin beech woodland remnant: stand-scale stability with intensive fine-scale dynamics governed by stand dynamic events. *Nature Conservation* 17: 35–56.

- Szirmai, J. 1991. A lágyszárú vegetáció mintázata és a kocsánytalan tölgy (*Quercus petraea*) hervadásos pusztulásának összehasonlító vizsgálata egy Bükk-hegységi állományban (Völgyfő Project). Szakdolgozat, ELTE, Budapest.
- Vannini, A., Anselmi, N. 1997. Oak decline: an ecological sanction? 1st International Plant Protection Symposium at DAU, Debrecen. Konferencia összefoglaló.
- Verheyen, K., De Frenne, P., Baeten, L., Waller, D.M., Hédli, R., Perring, M.P., Blondeel, H., Brunet, J., Chudomelová, M., Decocq, G., De Lombaerde, E., Depauw, L., Dirnböck, T., Durak, T., Eriksson, O., Gilliam, F.S., Heinken, T., Heinrichs, S., Hermy, M., Jaroszewicz, B., Jenkins, M.A., Johnson, S.E., Kirby, K.J., Kopecky, M., Landuyt, D., Lenoir, J., Li, D., Macek, M., Maes, S.L., Mális, F., Mitchell, F.J.G., Naaf, T., Peterken, G., Petrik, P., Reczynska, K., Rogers, D.A., Hoistad Schei, F., Schmidt, W., Standovár, T., Swierkosz, K., Ujházy, K., Van Calster, H., Vellend, M., Vild, O., Woods, K., Wulf, M., Bernhardt-Römermann M. 2017. Combining Biodiversity Resurveys across Regions to Advance Global Change Research. *BioScience* 67: 73–83.
- Vései, P. 2001. A kocsánytalan tölgy állomány egészségi állapotának változása és az egészség állapot hatása a fák vastagsági növekedésére. Szakdolgozat, ELTE, Budapest.
- Vild, O., Rolecek, J., Hédli, R., Kopecky, M., Utinek, D. 2013. Experimental restoration of coppice-with-standards: Response of understorey vegetation from the conservation perspective. *Forest Ecology and Management* 310: 234–241.
- Zellweger, F., De Frenne, P., Lenoir, J., Vangansbeke, P., Verheyen, K., Bernhardt-Römermann, M., Baeten, L., Hédli, R., Berki, I., Brunet, J., Van Calster, H., Chudomelová, M., Decocq, G., Dirnböck, T., Durak, T., Heinken, T., Jaroszewicz, B., Kopecky, M., Mális, F., Macek, M., Malicki, M., Naaf, T., Nagel, T.A., Ortmann-Ajkai, A., Petrik, P., Pielech, R., Reczynska, K., Schmidt, W., Standovár, T., Swierkosz, K., Teleki, B., Vild, O., Wulf, M., Coomes, D. 2020. Forest microclimate dynamics drive plant responses to warming. *Science* 368: 772–775.

MŰHELYBESZÁMOLÓK

I. A műhelyekben és a szervezeti egységekben meghirdetett kurzusok

2018/19. őszi félév

ÓRÁK CÍME

OKTATÓ

Angol–Amerikai műhely

Bevezetés az irodalomtudományba
Az angol irodalom a restaurációtól 1890-ig
Szövegek olvasása, fordítása, szerkesztése
Tutorális szeminárium MA
Angol szaknyelv C1
Angol nyelv B2
Amerikai–magyar kulturális különbségek
Angol C1 haladóknak
Módszertan a nyelvtanításban

Fejérvári Boldizsár
Fejérvári Boldizsár
Fejérvári Boldizsár
Fejérvári Boldizsár
Fejérvári Boldizsár
Kovács Györgyi
S. Gedeon Mária
S. Gedeon Mária
S. Gedeon Mária

Aurélien Sauvageot Francia műhely

Francia kezdő 1
Francia középfaladó 3
Francia haladó 5
Felsőfokú nyelvvizsga előkészítő (B2-C1) 1.
Francia civilizáció 1
Francia nyelvfejlés 1
Francia nyelvgyakorlatok nyelvvizsgázóknak
Matière de Bretagne
Latin 1. kezdő
Latin 3. középfaladó

Egedi-Kovács Emese
Egedi-Kovács Emese, Nils Renard
Egedi-Kovács Emese, Nils Renard
Nils Renard
Nils Renard
Egedi-Kovács Emese
Egedi-Kovács Emese
Egedi-Kovács Emese
Egedi-Kovács Emese
Egedi-Kovács Emese

Biológia–Kémia műhely

Irodalomkutatási módszerek
a természettudományban
Tehetség gondozási formák 3.

Illés Anett
Horicsányi Attila

Bollók János Klasszika-filológia műhely

Regények és szentéletek
Bizánc és a Nyugat között
Ezüstkori irodalom
Bevezetés a papirológiába 3.
Görög nyelv tan
Filológiai szeminárium
Latin nyelv történeteknek 3.

Egedi-Kovács Emese
Gellérfi Gergő
Horváth László, Hermann Harbauer
Mészáros Tamás
Mészáros Tamás
Mészáros Tamás

Filozófia műhely

Alkalmazott filozófia és jog	Gulyás Péter
Bevezetés a politikai filozófiába	Kapelner Zsolt
Az én és a szubjektivitás problémája	
a kora újkori filozófiában	Schmal Dániel
Bevezetés az interpretációelméletbe	Wessely Anna

Germanisztika műhely

Német 1: Német nyelv kezdőknek (A1)	Hegy Anna
Német 3: Német nyelv félközéphaladóknak (A2)	Pnyakovics Levente
Német 5: Német nyelv középfaladóknak (B1)	Mónok Eszter
Német 7: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)	Sós Gabriella
Német 8: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)	Sára Balázs
Német stílusgyakorlatok III.	Sára Balázs
Országismeret – Ausztria	Alessa Weimann
Opusculum tripartitum: Kritikai szövegkiadás XI.	Sára Balázs, Katrin Janz-Wenig
Régi német irodalom: Bevezetés a klasszikus udvari szerelmi lírába	Jónácsik László
Zenetörténet IV: A későromantika és a századforduló zenei világa	Dávid Gábor Csaba
Műfordítói szakszeminárium	Wilhelm Droste
Cathedra Magistorum – tanárkutatás XIII.	Feld-Knapp Ilona

Informatika műhely

Modern elméletek az informatikában I. EA	Luksa Norbert
Funkcionális programozási nyelvek 2.	Tóth Melinda

Magyar műhely

Vitakör	Vaderna Gábor
Irodalmi proszeminárium	Vaderna Gábor
Kortárs líra	Nemes Z. Mária
Metaforaazonosítás magyar nyelvű szövegekben	Simon Gábor
Nyelvészeti proszeminárium EC	Szabó Gergely, Krizsai Fruzsina
Színházi terek	Darida Veronika

Matematika–Fizika műhely

Kutatósze­miná­rium 6.

Burcsi Péter

Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi műhely

Földtudományi örökségvédelem és

geoturizmus

A földrajzi tudás keletkezésének helyei

Vereb Viktor, Csorvási Nikolett

Győri Róbert

Olasz műhely

Olasz 1. – kezdő

Olasz 3. – félközéphaladó

Olasz 5. – középfaladó

Olasz nyelvi gyakorlatok B2-C1

Bevezetés az olasz filológiába

Ludmann Ágnes

Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra

Ludmann Ágnes

Ludmann Ágnes

Falvay György Dávid

Orientalisztika műhely

Orientalisztikai előadás

Orientalisztikai kutatósze­miná­rium

Máté Zoltán, Takó Ferenc,

Dudlák Tamás

Máté Zoltán, Takó Ferenc

Skandinavisztika műhely

A dán aranykor és a modern áttörés

Média és nyilvánosság az észak-európai

országokban

A „skandináv” modell

Gergye László

Annus Ildikó, Csűr Gábor Attila

Csűr Gábor Attila

Spanyol műhely

Új irodalmi jelenségek a spanyol

irodalomban

Spanyol civilizációs terepgyakorlat

Spanyol nyelvoktatás

Spanyol nyelv 1. kezdőknek

Spanyol nyelv 3. középfaladónak

Spanyol nyelv 5. haladónak

Klempáné Faix Dóra

Klempáné Faix Dóra

Klempáné Faix Dóra

Klempáné Faix Dóra,

Kasuba Rebeka

Szántó Hanna, Tóth Zsuzsa

Klempáné Faix Dóra

Szlavisztika műhely

Orosz irodalomtudományi alkotóműhely

Engelné Nagy Éva

Társadalomtudományi műhely

Filmek elemzése társadalomtudományi

szemszögből III.

Bozsonyi Károly

Bevezetés a humánökológiába
Hálózatkutatás matematikai módszerei

Tóth Ingrid
Bozsonyi Károly

Történelem műhely

Módszertani műhelyszeminárium
Történelemtanári műhelyszeminárium

Körmendi Tamás
Keglevich Kristóf, Repárszky
Ildikó

Egyéb

Mindenki társadalma – mindenki iskolája
Tanárképzési proszeminárium
Digitális publikációs technikák
Parlamenti ütköző – A magyar parlamenti
hárszabályok tematikája
Bevezetés a magyarországi kora újkori térbeli
művészetek történetébe
Latin nyelv 1.

Ágoston Csilla, Lénárd Sándor
Ágoston Csilla, Lénárd Sándor
Luksa Norbert
Rontó Renáta
Nyárádi Anna
Horváth László

2018/19. tavaszi félév

ÓRÁK CÍME

Angol–Amerikai műhely

Konferenciakötet-szerkesztés, tudományos
publikáció
Áttekintő irodalmi szeminárium 1890–1960
Washington Irving rövid prózájának
fordítása
Középkori és reneszánsz angol irodalom
Angol nyelv B2

Kutatás és előadás angolul
Angol C1 haladóknak
Tutoriális szeminárium MA
Turtoriális szeminárium OTAK

OKTATÓ

Fejérvári Boldizsár
Fejérvári Boldizsár

Fejérvári Boldizsár
Pikli Natália
Egyed Regina, Sinka Andor,
Fogas Livia
Fejérvári Boldizsár
S. Gedeon Mária
Fejérvári Boldizsár
Fejérvári Boldizsár

Aurélien Sauvageot Francia műhely

Francia 2: Francia nyelv kezdőknek
Francia 4: Francia középfaladó
Francia 6: Francia haladó
Felsőfokú nyelvvizsga előkészítő (B2-C1) 2.
Francia civilizáció 2
Filológiai szeminárium

Egedi-Kovács Emese
Egedi-Kovács Emese, Nils Renard
Egedi-Kovács Emese, Nils Renard
Nils Renard
Nils Renard
Kalmár Anikó

Biológia–Kémia műhely

Természettudományos szakszöveg-olvasó
szeminárium

Illés Anett

Bollók János Klasszika-filológia műhely

Horatius
Latin nyelv történeszeknek 4.
Görög nyelvtan
Einführung in die Papyrologie
(tömbszeminárium)

Adorjáni Zsolt
Mészáros Tamás
Mészáros Tamás

Claudia Kreuzsaler, Hermann
Harrauer

Filozófia műhely

Nietzsche filozófiája
Etika és empiria
Játékos bevezetés a logikába
Műhelyszeminárium

Ullmann Tamás
Réz Anna
Máté András
Schmal Dániel

Germanisztika műhely

Német 2: Német nyelv kezdőknek (A1-A2)
Német 4: Német nyelv félközéphaladóknak
(A2-B1)
Német 6: Német nyelv középfaladóknak
(B1-B2)
Német 7: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő
(B2)
Német 8: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő
(C1)
Német stílusgyakorlatok IV.
Német grammatikai kompendium
Áttekintő német nyelvtörténet IV.
Napjaink német nyelve
és az újfelnémet kor (1650–1950)
nyelvtörténete
Szakbibliográfiái műhelyszeminárium
Tudományos szövegírási szakszeminárium
Opusculum tripartitum: Kritikai
szövegkiadás XII.
Régi német irodalom: Bevezetés a „sziléziai
barokk irodalom” poétikájába és lírájába
Műfordítói szakszeminárium
Cathedra Magistrorum – tanárkutatás XII.

Hegyi Anna

Pnyakovics Levente

Mónok Eszter

Sós Gabriella

Sára Balázs

Sára Balázs

Sára Balázs

Sára Balázs

Sára Balázs

Sára Balázs

Verena Hahn

Sára Balázs, Katrin Janz-Wenig

Jónácsik László

Wilhelm Droste

Feld-Knapp Ilona

Informatika műhely

Modern elméletek az informatikában II.
 Programozási nyelvek kutatószeminárium
 Haladó Haskell
 Agda
 Haladó fordítóprogramok
 Funkcionális programozási nyelvek
 (Erlang) 2.

Luksa Norbert
 Kozsik Tamás
 Kovács András
 Kaposi Ambrus
 Horváth Gábor
 Tóth Melinda

Magyar műhely

Vitakör 7.
 Ágencia az antropocén korában

 Metaforaazonosítás magyar nyelvű
 szövegekben
 Színház és kultúra határterületei
 Irodalomelmélet
 Magyar grammatika 1.

Vaderna Gábor
 Keresztes Balázs, Smid Róbert,
 Szemes Botond

 Simon Gábor
 Deres Kornélia
 Vaderna Gábor
 Laczkó Krisztina

Matematika–Fizika műhely

Kutatószeminárium 7.

Burcsi Péter

Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi műhely

Extraterrasztrikus vulkanizmus
 Hatalom és földrajz

Sági Tamás
 Gyuris Ferenc

Olasz műhely

Olasz kezdő 2.
 Olasz félközéphaladó 4.
 Olasz középhaladó 6.
 Olasz nyelvi gyakorlatok C1-C2
 Olasz filológia 2.

Ludmann Ágnes
 Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra
 Ludmann Ágnes, Sità Michele
 Ludmann Ágnes
 Falvy György Dávid

Orientalisztika műhely

Orientalisztikai kutatószeminárium
 Orientalisztikai előadás
 Tudományos írás

Máté Zoltán, Takó Ferenc
 Vér Ádám
 Takó Ferenc

Skandinavisztika műhely

A dán aranykor és a modern áttörés
 Kortárs dán próza

Gergye László
 Csűr Gábor Attila

Spanyol műhely

Modernkori „hősök” hispán kontextusban

Spanyol nyelvű szövegek saját élmény
alapú olvasatai

Spanyol nyelvoktatás

Spanyol nyelv 2. kezdőknek

Spanyol nyelv 4. középfeladóknek

Spanyol nyelv 6. haladóknak

Klempáné Faix Dóra

Klempáné Faix Dóra, Bakucz Dóra

Klempáné Faix Dóra

Klempáné Faix Dóra, Kasuba

Rebeka, Óvári Kitt

Klempáné Faix Dóra, Szántó

Hanna, Tóth Zsuzsa

Klempáné Faix Dóra

Szlavisztika műhely

Szlavisztika kutatószeminárium

Engelné Nagy Éva

Társadalomtudományi műhely

Társadalmi labirintusok – érzékenyítő
program, kicsit másként

Laura

Szociolingvisztikai alapismeretek szociológus
hallgatók számára

Problémák és lehetőségek a 21. század elején

Pénzügyi modellezés és derivatívaárazás

Rabi Nikoletta, Repponi Felícia

Szabó Gergely

Bozsonyi Károly

Bondici László

Történezműhely

Módszertani műhelyszeminárium

Történelemtanári műhelyszeminárium

Körmendi Tamás

Szabó Gergely

Egyéb

A tanulás pszichológiája

A szocializáció és a csoportfolyamatok
pszichológiája

Latin 2

Latin 4 romanistáknak

Bevezetés az újkori magyar térbeli
művészetek történetébe

Audiovizuális eszközök a tudás
elsajátításában

Bernáth László

Ágoston Csilla

Horváth László

Egedi-Kovács Emese

Nyárádi Anna

Sità Michele

Angol–Amerikai műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja oktatója és címe

BBN-ANG-112	Fejérvári Boldizsár: Bevezetés az irodalomtudományba
BBN-ANG-214	Fejérvári Boldizsár: Az angol irodalom a restaurációtól 1890-ig
BBN-ANG-218/I/2	Fejérvári Boldizsár: Szövegek olvasása, fordítása, szerkesztése
BBV-200.115/EC	Fejérvári Boldizsár: Szakmai nyelvfejlesztés (C1)
BMVD-200.481/EC	Kovács Györgyi, Fogas Livia: Angol nyelv (B2)
	S. Gedeon Mária: Amerikai–magyar kulturális különbségek
	S. Gedeon Mária: Angol nyelvgyakorlat (C1)
	S. Gedeon Mária <i>et al.</i> : Módszertani kérdések a nyelvoktatásban

Az idén immár másodjára meghirdetett és a jövőben tovább bővülő **módszertani szeminárium** nagy sikerrel zajlott le. Az előadás-sorozaton a következő alkalmakra került sor:

Illés Éva: 21. századi kihívások az idegennyelv-oktatásban

Katona László: Bátorító nevelés, avagy a kamaszok/tinik téves céljainak felismerése

Medgyes Péter: Hogyan fejlesszük az idegennyelv-tudásunkat?

Molnár Ágnes: Hogyan használjuk a pszichológiát a nyelvtanítás során?

Még több előny, és még kevesebb hiba a nyelvtanításon

Öveges Enikő: Nyelvoktatásunk ma: szabályozók, eredmények, vélemények

Prievara Tibor: Oktatás a 21. században

Révész Judit: Hogyan tanulnak idegen nyelvet a kisiskolások?

Szesztay Margit: A nyelvfejlesztés kérdései

Tartsayné Németh Nóra: E-learning a MOOC-on innen és túl

Veljanovszki Dávid: Az angol mint világnyelv változatosságának megjelenítése az angolórán – Normák avagy modellek a nyelvoktatásban? (English

as a World Language in the Language Classroom: Norms or Models of Language Instruction?)

A társműhelyekből is több collegista látogatta az előadásokat, és aktív részvételükkel tovább emelték a kurzus színvonalát.

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája

Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj

Szent Imre-ösztöndíj

Új Nemzeti Kiválóság Program

EHÖK Közéleti Ösztöndíj

ösztöndíjas neve (egyetem)

Barabás Gergő

Érsek Csenge

Garai Luca

Kapusi Bence

Török Márk Werner

Réder Ferenc

Érsek Csenge

Barabás Gergő

II. COLLEGIUMI MUNKA

A MŰHELY SZAKMAI RENDEZVÉNYEI

Műhelykonferencia – 2018. november 23-án került sor az Angol–Amerikai Műhely éves műhelykonferenciájára. Az előadásokra négy (két nyelvészeti, egy irodalmi és egy kulturális-történeti) szekcióban került sor, és a szigorú előzetes válogatásnak köszönhetően sorrendben a harmadik öszön sikerült szakmailag igényes és izgalmas eseményt megrendeznünk. Meghívott előadóként és szekcióelnökként Kugyela Tamás volt műhelytagunk tisztelte meg a konferenciát, rajta kívül S. Gedeon Mária, Őri Péter, Szlukovényi Katalin és Pikli Natália vezetett szekciókat. Mivel 2019 OTDK-év, a konferencia jelentőségét az áprilisban esedékes országos megmérettetés is fokozta, melyen minden eddignél több, mintegy fél tucat angolos műhelytag részvétele várható.

A konferencia programja a következő volt:

Kugyela Tamás: Brexit is a political campaigner's dream. And a curse to Britain
Sinka Andor: Testwiseness, is it even more important than actual knowledge?

- Érsek Csenge: Strategies from a Cognitive Perspective
Barabás Gergő: Hungarian Secondary-school Students' Pronunciation Difficulties with Chemical Terms
Szabó Csenge: Blessing of Babel: The Effects of Bilingualism on Cognitive Processing
Garai Luca: The Road to Neutralization: Flapped Consonants in English
Molnár Boldizsár: Sherlock Holmes and the Ideas of Positivism
Wynn Anna: Feminist Retelling of Fairy Tales – Angela Carter's *The Bloody Chamber*
Kovács Györgyi: The Radcliffean Female Gothic tradition in *A Song of Ice and Fire*
Egyed Regina: Women on Stage in 16th and 17th-century England
Török Márk: Sexuality and Denotation in *The Country Wife*
Kapusi Bence: Music at the Movies
Fogas Livia: The Wonders of Shetland

A konferencia lebonyolítását szinte teljes egészében Kovács Györgyi és Barabás Gergő vállalta magára, míg a gyakorlati megvalósításban Sinka Andor is segédkezett.

A januárban megrendezett **EC-tehetségtáborban** (2017. január 21–26.) összesen nyolc hallgatót láttunk vendégül az angolos szekcióban (a többszakos átfedések miatt változó létszámarányban és személyi összetételben), és a következő izgalmas alkalmakra került sor: Angol nyelvi és módszertani foglalkozás (Sántháné Gedeon Mária), William Shakespeare az Erzsébet-korban és napjainkban: Eredetiek és adaptációk (Fábián Annamária), Nem(csak) sok nyelven beszélünk: Mivel foglalkozik egy nyelvész (Barabás Gergő), „Nem beszélek tündével”: A fonetikai átírás rejtelmek (Garai Luca), Élet, halál, szerelem és minden angol szonettekben (Fejérvári Boldizsár), A fordító dilemmái (Érsek Csenge), valamint Zörejek és zene: Bevezetés a filmek hangvilágába (Kapusi Bence). Az interaktív foglalkozások sokszínűsége és a részt vevő tanárok és hallgatók létszáma is rekordot döntött.

A műhely hallgatói számos EJC-n kívüli konferencián is sikerrel vettek részt, számosan közülük egynél több ilyen rendezvényen is előadtak, így külön említést érdemel Barabás Gergő, Egyed Regina, valamint Kovács Györgyi.

A tervezett Washington Irving-kötet megjelenése 2019 nyarán várható, amit a szokásosnál kevésbé kötött szerkesztőségi-kutatói munka fog előkészíteni. Ugyanekkorra tervezzük az elmúlt három év műhelykonferenciáinak előadásából összeállított tanulmánykötet megjelentetését is, melynek előkészítése végett külön szakszemináriumot indítottunk.

Közösségi munka, rendezvények

Köszönettel tartozom Barabás Gergőnek, aki fáradhatatlan szervezőként minden olyan kérdésben kisegített, amely azonnali és közvetlen kapcsolattartást feltételezett a műhely tagságával. Örülök, hogy a következő félévben is számíthatok Gergő műhelytitkári támogatására. (Mindezt úgy, hogy Gergő a Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Szakgimnáziumban óraadó, továbbá az angol nyelvészeti tanszék gyakornoka.)

Garai Luca, Kovács Györgyi és Solymosi Nóra a collegiumi drámakör tevékenységéből vette ki a részét.

Sajnos e félévben nem érkezett vendéghallgató a Beloit College-ből, ám megkezdődött a 2019. őszi cserelátogatás előkészítése. A szóban forgó félévben egy vagy akár két beloit vendégünk is lehet. Ennek kapcsán előzetes tárgyalásokat kezdtünk a Magyar Képzőművészeti Egyetemmél egy esetleges művészeti sáv kialakításáról a vendéghallgatóink gyakorlati képzésének kiegészítése érdekében. Emellett több budapesti, Budapest környéki, valamint vidéki múzeummal is sor fog kerülni kapcsolatfelvételre, lehetséges művészeti-menedzsment gyakornoki együttműködések kialakítása végett.

A 2019. tavaszi félévben Csolák Dániel képviseli az Eötvös Collegiumot Beloitban, amitől a cserekapcsolat újbóli fellendülését is várjuk, Dániel várható szakmai előmenetele mellett, akinek pályázata egyszerre volt céltudatos, jól átgondolt és meggyőző.

A KórházSuli program keretében két tagunk – Szabó Csenge és Török Márk – vállalt különféle oktatási feladatokat önkéntesként, drámapedagógia és más tanulmányok területén.

A korábbi intenzív jelenlétet hozta az Angol–Amerikai Műhely tagságának bizottsági részvétele is.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.728/EC	Fejérvári Boldizsár: Konferenciakötet-szerkesztés, publikáció
BBN-ANG-216/a	Fejérvári Boldizsár: Áttekintő irodalmi szeminárium 1890–1960
BBN-ANG-312	Fejérvári Boldizsár: Washington Irving rövid prózájának fordítása
BBN-ANG-212	Pikli Natália: Középkori és reneszánsz angol irodalom
BMVD-200.481/EC	Egyed Regina, Sinka Andor, Fogas Livia: Angol nyelv (B2)
	Fejérvári Boldizsár: Kutatás és előadás angolul (C1)
	S. Gedeon Mária: Angol C1 haladóknak (2 szeminárium)

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve (egyetem)
ELTE BTK Tanulmányi öd.	Grégász Dorottya
	Rémai Martin
ELTE Rendszeres Műv. öd.	Vezekényi Fanni
Erasmus+ ösztöndíj	Solymosi Nóra
	Szabó Csenge
	Wynn Anna Patrícia
Campus Mundi ösztöndíj	Solymosi Nóra
	Szabó Csenge
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Barabás Gergő
	Érsek Csenge
	Garai Luca
	Kapusi Bence
	Török Márk Werner
	Varga Regina
Tudományos Ösztöndíj Pályázat	Szücs Adél
Új Nemzeti Kiválóság Program	Érsek Csenge

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhelytagok részvételével lezajlott szakmai rendezvények, versenyek

Hallgatóink a következő eseményeken adtak elő sikerrel:

XXIV. OTDK (ELTE BTK)

I. hely: Érsek Csenge (Fordítástudomány tagozat, longitudinális kutatás)

II. hely: Wynn Anna Patrícia (Brit és amerikai irodalom tagozat)

III. hely: Garai Luca (Angol nyelvészet és alkalmazott nyelvészet tagozat)

Részvétel: Barabás Gergő, Kapusi Bence, Török Márk Werner

Büszkék vagyunk továbbá Egyed Reginára, aki a Történettudományi tagozatban ért el II. helyezést.

További konferencia-részvétel:

Egyed Regina:

Konferencia Clio Műhelyében;

XX. Eötvös Konferencia

Érsek Csenge:

Anglophonia New Frontiers: Student Conference in English Studies

XX. Eötvös Konferencia

V. Illyés Multidiszciplináris Konferencia

XVI. Szentágothai Multidiszciplináris Konferencia

ÚNKP Zárókonferencia, 2019

Török Márk Werner:

V. Illyés Multidiszciplináris Konferencia

Szervezőként hallgatóink a következő rendezvények lebonyolításában és utó-munkálataiban vettek részt:

Egyed Regina: XX. Eötvös Konferencia szervezése

Kapusi Bence: XX. Eötvös Konferencia regisztrációs asszisztens

Rémai Martin: XX. Eötvös Konferencia kerekasztal-szervezés; Eötvös Majális főszervezője

Vezekényi Fanni: Lázár Ervin-emlékülés előkészítése, felolvasás

Célegyenesbe jött **két műhelykötet** megjelenése is, melyek a nyáron napvilágot látnak, az őszi félévben pedig hivatalosan is bemutatásra kerülnek.

A hallgatók közül a következők vettek részt a *The Black Friday Proceedings: Conference Papers by Members of the Anglo-American Studies Workshop of Eötvös József Collegium* című kötet szerkesztésében és előkészítésében, valamint az ehhez kapcsolódó speciális szemináriumon: Barabás Gergő, Egyed Regina, Garai Luca, Kapusi Bence, Kovács Györgyi, Wynn Anna Patrícia. A borítóttervet Kapusi Bence készítette. A kötetben tizennégy, az elmúlt egy évtizedben elhangzott előadás szövege és kutatási eredménye fog megjelenni. Sajtó alá rendeztük a *Válogatás Washington Irving rövid prózájából angol és magyar nyelven* című kötetet is, amelynek fordításában, valamint az olvasási segédlet megírásában és magyar fordításában 2016 óta számos collegista és campus-hallgató vett részt. A kötetbemutatóra szintén 2019 őszén kerül majd sor.

Kiváló szakdolgozat címet nyert *Kapusi Bence* (BA) rendes, valamint *Gyimesi Brigitta* (MA) tiszteletbeli műhelytag. A díj jelentőségét jól érzékelteti, hogy az egész Angol–Amerikai Intézetben összesen négy szakdolgozatot díjaztak ebben a félévben.

Közösségi munka, rendezvények

2019 tavaszán több hallgatónk is folytatott önkéntes tevékenységet (Érsek Csenge, önkéntes fordító a Magyar Hospice-Palliatív Egyesületnél; Grégász Dorottya, önkéntes fordító és blogszerkesztő, AIBM Magyar Nemzeti Csoport; Wynn Anna, NANE Egyesület). Török Márk részt vett a KórházSuli programban. Koller Virág óraadóként tanított angol nyelvet a Lignum nyelviskolánál, valamint fordítóként és tolmácként járult hozzá a Holokausz Emlékközpont ejtőernyősökről szóló kamara-kiállításának sikeréhez.

Köszönettel tartozom Barabás Gergőnek, aki fáradhatatlan szervezőként minden olyan kérdésben kisegített, amely azonnali és közvetlen kapcsolattartást feltételezett a műhely tagságával. Örülök, hogy a következő félévben is számíthatok Gergő műhelytitkári támogatására. Gergő e félévben is a Műhely – és az Eötvös József Collegium – egyik motorja volt szervezőként és kapcsolattartóként egyaránt. Műhelyünkben formálisan műhelytitkárként és honlap-felelősként, informális keretek között kötetlen összejövetelek lebonyolítójaként működött közre a félév sikeres lefutásában. Eközben óraadóként tanít a Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Szakgimnáziumban. Collegiumi és műhelyrésztvele felbecsülhetetlen értékű. Kovács Györgyi a D'Coeur, Sinka Andor Dénes a collegiumi kórus művészeti tevékenységéből vette ki a részét. Sinka Andor (elsősorban a Spanyol műhely

vonala) a Spanyol műhely titkára, valamint részt vesz a Közösségi Bizottság, a Tudományos Bizottság és a Műhelytitkári Fórum munkájában. Garai Luca a Választmány titkára, valamint gyakornok az Angol Nyelvészeti Tanszéken. Egyed Regina a Kulturális Bizottság tagja és a Kuratórium választott diák-képviselője. Rémai Martin a Közösségi Bizottság elnöke. Török Márk Werner a Kommunikációs Bizottság tagja.

A 2019. őszi félévben két amerikai vendéghallgatót fogadunk a Beloit College-ből. Kerry Randazzo és Lauren Rachel Woolf elsősorban kreatív írás és képzőművészet vonalon specializálódnak. Bízunk benne, hogy a cserekapcsolat ezzel új lendületet kap. Az új beloit cserekapcsolati pályázat kiírása az őszi félév első felére várható.

Angol műhely kirándulás

Aurélien Sauvageot Francia műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.488a/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia kezdő 1
BMVD-200.490a/EC	Egedi-Kovács Emese, Nils Renard: Francia középhaladó 3
BMVD-200.492a/EC	Egedi-Kovács Emese, Nils Renard: Francia haladó 5
BMVD-200.912/EC	Nils Renard: Felsőfokú nyelvvizsga előkészítő (B2-C1) 1.
BMVD-200/668a/EC	Nils Renard: Francia civilizáció 1
BMVD-200/667a/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia nyelvfejllesztés 1
BMVD-200.913/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia nyelvgyakorlatok nyelvvizsgázóknak
BMVD-200.914/EC	Egedi-Kovács Emese: Matière de Bretagne
BMVD-200.916/EC	Egedi-Kovács Emese: Latin 1. kezdő
BMVD-200.917/EC	Egedi-Kovács Emese: Latin 3. középhaladó

II. COLLEGIUMI MUNKA

A Műhely nyolc taggal – hét bentlakó és egy bejáró hallgatóval – vágott neki a 2018-19-es tanév őszi szemeszterének. Az előző tanév végén átlagproblémák miatt meg kellett válnunk két elsőéves hallgatóunktól, ugyanakkor két bentlakó diákot fel tudtunk venni.

A Műhely életében meghatározó fontosságú a mindenkori francia lektor tevékenysége. A tavalyi lektorunk, Coline Ferrarato kiemelkedő szakmai munkát végzett diákjainkkal. Valamennyien sokat fejlődtek a keze alatt. Az idei tanévben ugyancsak az ENS egyik frissen végzett doktoranduszát fogadhatjuk, megerősítve ezzel az intézményeink közötti történelmi múltra visszatekintő együttműködést. A hallgatók részéről egyértelműen érezhető volt, hogy komoly

elvárásokat támasztanak az új kollégával szemben. Fél év után bizton állíthatjuk, hogy Nils Renard messzemenőig megfelel ezeknek az elvárásoknak. Személyében végtelenül segítőkész, nagy tudású oktatót kapott a Műhely. A hallgatók élvezik a közös munkát, és a tavalyi évhez hasonlóan, a gyakorlati foglalkozások alkalmával megszülető írásokat a tanév végén publikálni szeretnék.

A félév során Egedi-Kovács Emese szervezésében Christine Ferlampin-Acher részvételével tömbkurzust is tartottunk. A rendkívül sikeres szakmai napon nem csak a műhelytagok vettek részt, hanem a Francia Tanszék mesterszakos hallgatói is. Rajtuk kívül a Collegium több franciául tanuló – de nem francia szakos – hallgatója is sikerrel mérette meg magát a rendezvényen.

Külföldi ösztöndíjak, konferenciákon való részvétel

A műhelytagok közül az őszi félévben külföldön tartózkodott Filyó Fanni, aki Erasmus ösztöndíjasként Bordeaux-ban folytatott tanulmányokat. Ugyancsak ő az, aki vállalkozott az idei ODTK-n való részvételre és igen meggyőzően szerepelt a tanszéki előválogató fordulón.

Személyi változások

Fontos személyi változás a Műhely életében, hogy Csizmadia Kinga ösztöndíjas útja miatt lemondott műhelytitkári posztjáról. Helyét korábbi titkárunk, Farkas Veronika vette át. Veronika nagy odaadással végzi munkáját. A januári tehetségtábor szervezését teljes egészében magára vállalta, majd a lebonyolításban is oroszlánrészt vállalt.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.215a/EC	Egedi-Kovács Emese: Francia 2: Francia nyelv kezdőknek
BMVD-200.217a/EC	Egedi-Kovács Emese, Nils Renard: Francia 4: Francia középhaladó
BMVD-200.670a/EC	Egedi-Kovács Emese, Nils Renard: Francia 6: Francia haladó
BMVD-200.671a/EC	Nils Renard: Felsőfokú nyelvvizsga előkészítő (B2-C1) 2.
BMVD-200.674a/EC	Nils Renard: Francia civilizáció 2
BMVD-200.905a/EC	Kalmár Anikó: Filológiai szeminárium

II. COLLEGIUMI MUNKA

A 2018-19-es tanév tavaszi félévében a Műhely hallgatói folytatták az előző félévben megkezdett munkát francia lektorunkkal, Nils Renard-ral. A heti két műhelyóra (*Nyelvfejlesztés* ill. *Francia civilizáció*) lehetővé tette a hallgatók nyelvi kompetenciáinak fejlődését, illetve irodalmi és civilizációs ismereteik további elmélyülését. A Műhely tagjai félévi beszámolójukban elismeréssel szólnak Nils Renard szakmai felkészültségéről és lelkiismeretes oktatói tevékenységéről. Az írásokból kiderül, hogy mindannyian sokat profitáltak a lektori órákból. A közös munka kézzelfogható eredménye az a *Promenades poétiques* címmel megjelent versgyűjtemény, amely a hallgatók írásait gyűjti csokorba. A kötet bemutatására a tanév végén, a Francia–Magyar Ifjúsági Alapítvány záróünnepségén került sor.

A Műhely tagjai ebben a félévben elkezdtek dolgozni Szabics Imre professzor írásainak kiadásra való előkészítésén is. A rendkívül gazdag és változatos életmű új köntösben, collegiumi kiadvány formájában láthat napvilágot. Az elmúlt néhány hónap arra volt elegendő, hogy a hallgatók feltérképezzék a ránk maradt írások mennyiségi és tartalmi vonatkozásait. Egyelőre kronológiai elven haladunk előre a tanulmányok feldolgozásában, de a későbbiekben tematikus kötet kiadását tervezzük.

Külföldi ösztöndíjak

A félévet két hallgatónk töltötte külföldön. Csizmadia Kinga tanárszakos hallgatónk, az ENS Erasmus ösztöndíjasa volt, míg Horváth Janka Júlia az EHESS mesterszakos hallgatójaként a teljes tanévet Párizsban tölthette.

Konferenciákon való részvétel

A műhelytagok közül többen vállalták a szakmai konferenciákon való megmérettetést. Közülük külön dicséretet érdemel Tarnai Csillag, aki elsőéves hallgatóként három különböző szakmai konferencián szerepelt.

Személyi változások

A félév elején elköszöntünk egy műhelytagunktól, aki egyetemen kívüli elfoglaltságai miatt lemondott collegiumi tagságáról. A félév végén műhelytitkárunk, Farkas Veronika is búcsúzik, hisz befejezte alapszakos tanulmányait.

Biológia–Kémia műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.903/EC	Illés Anett: Irodalomkutatási módszerek a természettudományban
BMVD-200.901/EC	Fejérvári Boldizsár: Angol szaknyelv C1
BMVD-200.713a/EC	Horicsányi Attila: Tehetséggyondozási formák 3.

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Barabás Gergő Csorba Benjámin
Új Nemzeti Kiválóság Program	Telek András Tóth Balázs
Klebelberg Képzési Ösztöndíj	Filipszki László Kékesi Attila
TTK Rendszeres Tudományos Ösztöndíj	Fülöp Máté Zsilák Borbála
EHÖK Közéleti Ösztöndíj	Barabás Gergő Bányai Vidor Kékesi Attila Zsilák Borbála

Előadás konferencián, illetve posztterek

De rerum natura – de Naturae rebus: Barabás Gergő, Csorba Benjámin, Filipszki László, Fülöp Máté, Garamszegi Péter, Szebik Huba, Tamás Bálint, Telek András, Térmeg Anita, Zsilák Borbála
(kari) TDK konferencia: Barabás Gergő, Csorba Benjámin, Szebik Huba, Telek András, Térmeg Anita, Zsilák Borbála
9th AASW Workshop Conference: Barabás Gergő

16. MITT konferencia (első- és társszerzős poszter) : Szebik Huba
FENS Meeting (társszerzős poszter): Szebik Huba
FutureUp (társszerzős poszter): Szebik Huba
II. Móra Interdiszciplináris Konferencia: Telek András

A műhelytagok publikációi

Lajer Panna: Modification of Glial Attachment by Surface Nanostructuring of SU-8 Thin Films in Proceedings 2018, 2(13), 1016; <https://doi.org/10.3390/proceedings2131016>

Oktatási tevékenység

Barabás Gergő: óraadó tanár a BMSZC Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakgimnáziumában
Imrefi Ildikó: ELTE TTK kurzusok: Mikológia GY, Mikrobiológia GY

Egyéb

Barabás Gergő: továbbjutás OTDK-ra
Csorba Benjámin: továbbjutás OTDK-ra, KöKéL javító, MTA TTK AKI reakciókinetikai munkabizottsági ülésének tagja
Filipszki László: vezetések a Fűvészkertben
Szebik Huba: kari TDK 2. hely, Bolyai Különdíj, Közönségdíj; továbbjutás OTDK-ra, előadás tartása a Deák Téri Evangélikus Gimnázium Deák Napi rendezvényén
Telek András: kari TDK Alkímia ma előadói díj, továbbjutás OTDK-ra
Térmege Anita: kari TDK 1. hely, továbbjutás OTDK-ra

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

1. VII. Eötvös Természettudományos Tábor 2018. július 23–29.

2018 nyarán hetedik alkalommal rendezték meg az Eötvös Collegium műhelyei a természettudományok iránt érdeklődő, még pálya- és egyetemválasztás előtt álló 9–11.-es diákok számára létrejött tábort. A táborban 16 és 18 diák vett részt a biológia, illetve a kémia szekcióban. A bejutás feltétele egy esszé megírása volt, melynek kérdéseit a műhely tagjai állították össze, és ők is értékelték a beérkezett munkákat. A hét során a táborban résztvevő diákok plenáris

és szekciós szakmai előadásokon, illetve szekciós gyakorlatokon keresztül ismerkedhettek meg jobban a választott tudományterületükkel, az ELTE-vel és az Eötvös Collegiummal. A biológia szekcióért Szebik Huba és Fülöp Máté, a kémia szekcióért pedig Barabás Gergő felelt. Rajtuk kívül köszönet illeti a segítőként résztvevő műhelytagokat a tábor sikeres lebonyolításáért.

Szekciós program

Biológia

Felföldi Tamás: Ismeretlen és extremofil baktériumok (avagy a földi élet határai)

Szeniczey Tamás: Humánbiológia gyakorlat

Knapp Dániel, Kovács M. Gábor: Mikorrhizák vizsgálata

Orbán Ildikó: Hogyan kutat egy ökológus?

Illés Anett: Az epigenetikai szabályozó folyamatok szerepe az emberi betegségek kialakításában

Molnár Tamás: Biokémia gyakorlat

Kémia

Túri László: Hogyan mennek végbe a kémiai reakciók?

Dénesné Rácz Krisztina, Harmat Veronika, Kolos Zsuzsanna, Szabados Ágnes: Szervetlen kémia laborgyakorlat

Szemes András: Szerves kémia labor-előkészítő foglalkozás

Bánóczi Zoltán, Dudás Ádám, Farkas Viktor, Hertner András: Szerves kémia laborgyakorlat

Kóczán György: Fény és kémia

Zihné Perényi Katalin: Analitikai kémia laborgyakorlat

2. De rerum natura – de Naturae rebus 2018. november 18.

A műhely a félévben hagyományteremtő jelleggel megrendezte első konferenciáját a Collegium Nagyklubjában a fentebb látható néven és időpontban. A konferencián a műhely felsőéves, már kutatómunkába kezdett tagjai adtak elő három tömbben. A hallgatóság a műhely jelenlegi és volt tagjaiból tevődött össze. A konferencia célja a kari TDK-ra való felkészülés, az absztraktírás gyakorlása, az előadói képességek gyakorlása és fejlesztése, a kérdéses művészetének és a jó kritika megfogalmazásának gyakorlása, valamint egymás kutatási területeinek megismerése volt (ez szorosan kapcsolódott a műhely által meghirdetett kurzushoz).

Előadások

Imrefi Ildikó: A növény, mint holobiont (plenáris előadás)

Térneg Anita: Angiopep-2-daunomicin konjugátumok szintézise és biológiai vizsgálata

Telek András: Látható fénnel aktiválható lizinszármazékok szintézise epigenetikai kutatásokhoz

Csorba Benjámin: Tömegeffektusok elméleti vizsgálata a $\text{CH}_3 + \text{HBr} \rightarrow \text{CH}_4 + \text{Br}$ reakció mikroszkopikus mechanizmusának felderítésére

Barabás Gergő: Angol kiejtési nehézségek egy kémia tanár szemszögéből

Szebik Huba: A korai szociális izoláció által kiváltott felnőttkori szociális deficit és a prefrontális kéreg zavart hálózati működése

Fülöp Máté: A Tctex-1 dinein könnyűlánc és a TGF β receptorok rendezetlen régiói közötti interakciók vizsgálata

Zsilák Borbála: Jutalmazó ingerekre mutatott egyedi különbségek vizsgálata kutyán a jel- követő/cél-követő viselkedéses paradigma alkalmazásával

Filipszki László: A vetési varjak és vecsési vonulásuk 2014-15 telén

Hudáky Márton: MarvelOnline, a spektroszkópiai hálózatok feltérképezése

Tamás Bálint: Perineuronális hálók szerepe az agyi plaszticitásban

Garamszegi Péter: Az arbuszkuláris mikorrhizáltság vizsgálata szántóföldi növényeken

Balogh Eszter: Illatok hatása a párválasztásra

3. Tehetségtábor VII – ELTE Eötvös József Collegium 2019. január 21–26.

A tudományos és tanári pálya iránt elhivatottságot érző középiskolások számára immár hetedik alkalommal megrendezett tehetségtábor biológia–kémia szakmai programjában a következő szemináriumi foglalkozások szerepeltek: Kóczán György, Telek András: A kémia és a biológia határán - betekintés a peptidkémiai és a kémiai biológiai kutatásba

Morvai Boglárka, Filipszki László: Zebra pintyek testközelből, avagy mit rejt a 8. emelet

Fülöp Máté: Körút a Biokémia Tanszéken

Szebik Huba: Hogyan vizsgálhatóak az emberi pszichiátriai rendellenességek állatmodellek segítségével?

Tamás Bálint: A perineuronális hálók szerepe az agyi plaszticitásban

Zsilák Borbála: Hogyan kutat egy etológus? – az Etológia Tanszék bemutatása

Imrefi Ildikó: Körbevezetés a Növény szerkezet-tani Tanszéken

Šiška Dávid: Gólyalét az egyetemen

A szekcióban a három diák nagy érdeklődéssel vett részt.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhelytagok érdeklődési körének heterogenitása miatt külön szakcsoportok nem működnek a műhely keretein belül, de másodévtől minden tag részt vesz tudományos kutatómunkában. Kutatási projektekből végeznek munkát az ELTE Biológiai és Kémia Intézetének különböző laborjaiban, az MTA TTK és az MTA KOKI bizonyos kutatócsoportjaiban, szakmai cégeknél stb.

A műhely aktivitása a Collegium életében

A műhely több szinten és területen is képviselteti magát a Collegium életében. Barabás Gergő: Kommunikációs Bizottság tagja, ECTM tanárképzési referense
Zsilák Borbála: GóJabál nyitótánc betanítása
D'Ceur tagok: Bányai Vidor, Filipcski László, Šiška Dávid

III. TANÁRI BESZÁMOLÓ

Az Angol szaknyelv C1, illetve a Tehetséggondozási formák 3. más műhelyek által meghirdetett órák, ezért beszámolót ezekről az órákról nem készítünk.

Irodalomkutatási módszerek a természettudományban

A kurzus témája és feladata a már előző félévben előkerülő „soft skillek” megismerése, felismerése, tudatos átgondolása és fejlesztése volt, különös tekintettel a tudományos cikkekre, a kritikai cikkolvasásra, konferenciaelőadás készítésére és tartására, illetve a kritika megfogalmazására. A tizenkét foglalkozásból álló kurzus egyik alkalma maga a műhelykonferencia volt, három alkalmon hallgattunk előadásokat különféle, szaktudományhoz kapcsolódó témákban és nyolc alkalommal foglalkoztunk a már említett „soft skillekkel”. A legtöbb órához kapcsolódott valamilyen gondolkodtató vagy kompetenciafejlesztő házi feladat is. Azért tartja a műhely fontosnak ezen képességek fejlesztését és témák átbeszélését, mert egyéb egyetemi kurzusokon nem kerül rá sor, ugyanakkor elengedhetetlen ahhoz, hogy valakiből jobb kutató vagy tanár váljék. A fentebb említett nyolc órát Illés Anett vezette. Több alkalommal a különféle tudományterületek miatt kisebb csoportokká osztódtunk, ezek voltak (zárójelben a vezető): kémia (Samu Viktor és Kőczán György), neurológia és

molekuláris biológia (Illés Anett), ökológia és növénybiológia (Imrefi Ildikó). Erre azért volt szükség, hogy mindenki a képzettségének és érdeklődési területének megfelelő cikkekkel foglalkozhasson. A különböző csoportok a kurzus második felében gyakran már egymástól eltérő feladatokat kaptak, minden kör a saját maga által fontosabbnak gondolt területtel, kompetenciákkal foglalkozhatott.

Az előadások szorosan vagy kevésbé szorosan kötődtek a kurzus alaptémájához. Rovó Petrát, mint éppen itthon tartózkodó volt collegistát hallgattuk meg a kutatási témájában.

Kurzustematika

1. szeptember 17. Kurzustematika áttekintése, bevezetés, cikkek megtalálása és felépítése
2. szeptember 24. Tudományos cikkek áttekintése kérdések alapján – „critical thinking”
3. október 1. Különböző folyóiratokból származó cikkek összehasonlítása
4. október 8. Körkép az ELTE TTK-ról: irányok, lehetőségek, problémák
5. október 15. A Nature-cikk, Ős-cikkek, keresés tudományos cikkekben
6. november 5. Körkép az ELTE TTK-ról 2.: irányok, lehetőségek, problémák
7. november 12. Azonos tárgy, eltérő következtetések – két tudományos cikk összehasonlítása
8. november 18. Műhelykonferencia: előadások, kérdezéstechnika, kritika
9. november 19. áthelyezve: október 25.
Rovó Petra előadása Polimerek témában
10. november 26. Kritika, írásban és szóban, kurzuszárás
11. december 2. Beszélgetés Kóczán Györggyel – Vállalkozás, versenyszféra
12. december 10. áthelyezve: október 17. vagy november 7.
Hangya Balázs: Dopamin, szerotonin, acetilkolin, noradrenalin: a belső drogok vagy Herczeg Gábor: Hogyan befolyásolja a nevelési környezet a természetes szelekcióra adható választ?

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.730/EC	Illés Anett: Természettudományos szakszövegolvasó szeminárium

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Barabás Gergő
	Csorba Benjámin
Új Nemzeti Kiválóság Program	Telek András
	Tóth Balázs
Klebelsberg Képzési Ösztöndíj	Filipszki László
	Kékesi Attila
TTK Rendszeres Tudományos Ösztöndíj	Szebik Huba
EHÖK Kulturális Ösztöndíj	Térmeg Anita
EHÖK Közéleti Ösztöndíj	Zsilák Borbála

OTDK helyezések

Barabás Gergő	részvétel
Csorba Benjámin	Magyar Égéstudományi Bizottság díja: ezüst-fokozat
Szebik Huba	II. helyezés
Telek András	részvétel
Térmeg Anita	részvétel
Zsilák Borbála	I. helyezés

Előadás konferencián (OTDK kivételével), illetve posztterek

SOTE TDK konferencia: Szebik Huba
 Eötvös Konferencia: Csorba Benjámin, Fülöp Máté, Szebik Huba, Telek András, Térmeg Anita, Zsilák Borbála
 Bolyai Konferencia: Csorba Benjámin, Fülöp Máté (poszter), Szebik Huba
 ÜNKP Konferencia: Telek András

Szent-Györgyi Albert Konferencia: Csorba Benjámín

Power of Microbes: Imrefi Ildikó

6th ECBS/LS-EuChemS Madrid: Telek András

A műhelytagok publikációi

Barabás Gergő: English Errors in a Hungarian Secondary-School Book

– A Case Study, The Black Friday Proceedings (megjelenés alatt), 137–144

Imrefi Ildikó: Fungal Planet description sheets, Persoonia – molecular phylogeny and evolution of fungi (2019), 868–950

Lajer Panna: Comparing the effects of uncoated nanostructured surfaces on primary neurons and astrocytes, J Bomed Mater Res A. (2019 jún. 3.) doi: 10.1002/jbm.a.36743.

Telek András: Szakkolégiumi füzetek 7. (megjelenés alatt)

Zsilák Borbála: Jutalmazó ingerekre mutatott egyedi különbségek vizsgálata kutyán a jel-követő/cél-követő viselkedéses paradigma alkalmazásával, V. Ingenia Hungarica (megjelenés alatt)

Zsilák Borbála: That dog won't fit – body size awareness in dogs, Animal Cognition (beküldve)

Oktatási tevékenység

Barabás Gergő: óraadó tanár a BMSZC Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakgimnáziumában

Imrefi Ildikó: ELTE Eötvös József Collegium kurzus: Természettudományos szakszövegolvasó szeminárium

Hudáky Márton: ELTE Vitaklub

A műhely több tagja ad magánórákat különböző természettudományos tárgyakból (matematika, kémia, fizika).

Egyéb

Csorba Benjámín: KöMaL és KöKéL javító

Filipszki László: vezetések a Fűvészkertben, Instruktork Öntevékeny Csoport tag

Šiška Dávid: Szerves Kémia Problémamegoldó Verseny legeredményesebb elsőévese

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

1. VIII. Eötvös Természettudományos Tábor 2019. július 22–28.

A 2019-es tábor beszámolója az őszi féléves jelentés részét fogja képezni.

2. Tehetség tábor VII – ELTE Eötvös József Collegium 2019. január 21–26.

A 2019-es tábor beszámolója az őszi féléves jelentés részét képezte.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhelytagok érdeklődési körének heterogenitása miatt külön szakcsoportok nem működnek a műhely keretein belül, de harmadévtől minden tag részt vesz tudományos kutatómunkában. Kutatási projektekből végeznek munkát az ELTE Biológiai Intézetének különböző laborjaiban és tanszékein (Állatrendszertani és Ökológiai Tanszék, Etológia Tanszék, Növényélettani és Molekuláris Növénybiológiai Tanszék, Növényyszervezettani Tanszék), az MTA TTK (Zöldkémia Kutatócsoport, Összehasonlító Pszichofiziológiai Kutatócsoport, Kémiai Biológia Kutatócsoport, EI Biomembrán Kutatócsoport) az MTA KOKI (Transzlációs Magatartás Idegtudomány Kutatócsoport) és az MTA–ELTE (Lendület Bioinformatika Kutatócsoport) bizonyos kutatócsoportjaiban, szakmai cégeknél (Solvo Biotechnology) stb.

A műhelyben aktivitása a Collegium életében

A műhely több szinten és területen is képviselteti magát a Collegium életében. Barabás Gergő: Kommunikációs Bizottság tagja, ECTM tanárképzési referense,

VII. Eötvös Természettudomány Tábor főszervezője és kémia szekció vezetője, Angol–Amerikai műhely titkára, Biológia–Kémia műhely könyvtárosa
Filipszki László: VIII. Eötvös Természettudomány Tábor biológia szekció vezetője

Garamszegi Péter: VIII. Eötvös Természettudomány Tábor biológia szekció vezetője

Kékesi Attila: ECTM tanárképzési referense

Šiška Dávid: Eötvös Convivium – regisztrációs pult, ruhatár

Telek András: Kodály-estek szervezője

Zsilák Borbála: társastánckurzus a Collegiumban

Eötvös Konferencia szekcióvezető: Imrefi Ildikó (biológia)

Eötvös Konferencia szekciófelelősök: Barabás Gergő (tanulás- és tanításmódszertan) Filipiszki László (biológia), Hudáky Márton (kémia)

D'Ceur tagok: Bányai Vidor, Filipiszki László, Šiška Dávid

III. TANÁRI BESZÁMOLÓ

Természettudományos szakszövegolvasó szeminárium

A kurzus témája és feladata a már előző félévben is jól működő egyénileg elemzett, majd csoportosan megbeszélt cikkolvasás volt, mely elsősorban az angol és kritikai cikkolvasást, kritika megfogalmazását volt hivatott fejleszteni, ez hét alkalmat vett igénybe (első blokk). Ez a blokk kiváltható volt tanárképzésben résztvevők számára a TTK-s tanárisoknak szóló, Neptunban még meg nem hirdetett, Balga Nóra által koordinált kurzussal. Két alkalommal a műhelytagok közül az OTDK kémia és biológia szekciójában induló hallgatókat hallgattuk meg; ezeken az alkalmakon ők az előadói képességeiket, míg a hallgatóság a kritikai észrevételezést és a kérdésfeltevést gyakorolhatta (második blokk). A maradék három alkalommal (harmadik blokk) egy kerekasztal beszélgetést készítettünk elő, melyet szeptemberben szeretnénk megtartani és az ELTE TTK aktuális kihívásairól és problémáiról szólna. Erre az alkalomra szeretnénk meghívni több oktatót, illetve professzort is az ELTE TTK-ról. Az órákhoz a kurzus tartalmának megfelelő házi feladatok kapcsolódtak, melyek elvégzése elengedhetetlen volt a kurzus megfelelő teljesítéséhez.

Az első blokk alkalmával a különféle tudományterületek miatt kisebb csoportokká osztódtunk, ezek voltak (zárójelben a vezető): kémia (Samu Viktor és Kóczán György), infraindividuális biológia (Illés Anett), szupraindividuális biológia (Imrefi Ildikó). Erre azért volt szükség, hogy mindenki a képzettségének és érdeklődési területének megfelelő cikkeket foglalkozhasson. A különböző csoportok a kurzus második felében gyakran már egymástól eltérő feladatokat kaptak, minden kör a saját maga által fontosabbnak gondolt területtel, kompetenciákkal foglalkozhatott. A harmadik blokk beszélgetéseit Illés Anett vezette, ebben Telek András hatalmas segítségére volt.

Az első blokk egyes beszámolóí (a beszámoló készítője)

1. Kémia – fejezetek a molekuláris gasztronómia témaköréből (Térmege Anita)
Az elmúlt félévben a Biológia–Kémia műhely kémia szakos hallgatóiként a molekuláris gasztronómia témáját jártuk körbe a műhelyóra keretében.

Először néhány review feldolgozásával átfogó képet nyertünk ennek a még viszonylag fiatal tudományágnak a gyökereiről és fejlődési ívéről, majd a tojásfőzés molekuláris hátterébe ástuk bele magunkat. Ez a hétköznapi folyamat komplexebb, mint elsőre gondolnánk. Mind a tojásfehérje, mind a tojássárgája különböző fehérjék (pl. ovalbumin, ovotranszferrin, livetin) tömény kolloid oldata. Hévítés hatására szol-gél átmenet történik, vagyis a fehérjék először denaturálódnak, majd a láncok között diszulfidhíd-típusú keresztkötések jönnek létre kénhidrogén-felszabadulás mellett. Mivel a különböző hőmérsékleteken különböző fehérjék denaturálódnak, ezért a végeredmény is más és más lesz: 52 °C-os termikus egyensúlyi állapotban (lassan, egyenletesen és hosszú időn át hevítve) tökéletes lágy tojást, míg 65 °C-on tökéletes főtt tojást kaphatunk. A húsvét előtti órákon a tojásfestésre alkalmas természetes pigmentekről, például a céklalében található betalainokról és a vöröskáposzta színét adó antocianinokról is szó esett, végül az utolsó alkalmunkon a tojás molekuláris gasztronómiájából már csak a gasztronómiára koncentráltunk, és – életünkben valószínűleg először és utoljára – megkostoltuk a strucctojás-rántottát és a főtt fűrttojást.

Összességében sok olyan érdekességgel gazdagodtunk, amivel akár a laikusok vagy a fiatalabb generáció előtt is megcsillanthatjuk a kémia szépségét, és talán mi is kémiára nyitottabb szemmel lépünk mostantól a konyhába.

2. Infraindividuális biológia (Szevik Huba)

A kurzus célja a szakirodalom kritikus szemléletű olvasásának elsajátítása, illetve fejlesztése volt. A félév során a következő publikációk megtárgyalására került sor:

1. Zhou et al.: History of winning remodels thalamo-PFC circuit to reinforce social dominance. *Science* 357, 162–168 (2017)
2. Mash et al.: Cocaine Abusers Have an Overexpression of α -Synuclein in Dopamine Neurons. *Journal of Neuroscience* 23 (7) 2564–2571 (2003)
3. Latorre-Pellicer et al.: Mitochondrial and nuclear DNA matching shapes metabolism and healthy ageing. *Nature* 535, pages 561–565 (2016)
4. Rajangam et al.: Wireless Cortical Brain-Machine Interface for Whole-Body Navigation in Primates. *Scientific Reports* 6, 22170 (2016)

Az cikkek kiválasztását mindig az azt bemutató műhelytag végezte, ezáltal a többi hallgató megismerhette egy számára kevésbé ismert terület módszertanát, illetve gondolkodásmódját; a cikket bemutató hallgató pedig szélesebb tudásanyagra alapozva tudott válaszolni a többi műhelytag kritikus kérdéseire. A műhelyóra minden szakmai stádiumban lévő hallgató számára hasznos volt, a BSc képzés elején járó hallgatók megismerhették a szakirodalom keresésének, illetve értékelésének általános elveit, az idősebb (felsőéves BSc és MSc hallgatók) pedig a szakmai vitát, illetve az előadástartást gyakorolhatták. A feldolgozott tanulmányok különböző tudományterületek legújabb eredményeit mutatták be, szó volt a mediodorzális talamusz és a dorzális mediális prefrontális kéreg anatómiai kapcsolatának domináns magatartására gyakorolt magatartási szerepéről, a krónikus kokainfogasztás hatásairól az α -Synuclein expressziójára a substantia nigra területében, amely a Parkinson-kór kialakulásában érintett terület, a mitokondriális és nukleáris genom eltéréseinek hatásairól valamint a nem kortikális eredetű mozgási rendellenességekre terápiaként alkalmazható, gépi tanulás alapján vezérelt technológiáról.

3. Szupraindividuális biológia (Imrefi Ildikó)

A szupraindividuális csoport munkája során igyekeztünk minél többféle szakterülethez tartozó publikációt megismerni, ezért a csoport minden tagja választott egy-egy cikket, amelyet a félév során feldolgoztunk. Az egyes választott szakirodalomból a cikk „felelőse” felkészült, és azt részletesen ismertette a többiek számára. Természetesen a többiek is elolvasták az adott cikket és minden alkalomra készültek 3-3 kérdéssel és kritikai megjegyzéssel. Így gyakorolhattuk az előző félévben bemutatott kritikus olvasást is. Ezen felül az egyes publikációk kapcsán felmerülő metodikai: statisztikai, mintavételezési problémákat is megvitattuk. Mindezek mellett kutatástervezési, kézirat-összeállítási gyakorlatok is szóba kerültek, sőt a publikációs folyamat lépései is ismertetésre kerültek. Azt gondolom, hogy a szupraindividuális csoport tagjai megismerkedtek a sajátjuktól eltérő szakirodalommal és témákkal a félév során, és így lehetőségük nyílt az általános kutatás során előforduló hibák felismerésére, valamint publikációk minőségének felmérésére.

4. Szakmódszertan (Kékesi Attila):

A műhely tanárszakos hallgatói részt vehettek a Tanárképzési Munkacsoport által a természettudományos, matematika és informatika tanárszakon tanulók számára szervezett szakmódszertani szemináriumon. Az óra fő célja az volt,

hogyan olyan témák kerüljenek elő, amelyekről – bár fontosak egy kezdő tanár számára – az egyetemi módszertani órákon a kelleténél kisebb hangsúllyal vagy egyáltalán nem esik szó. A szeminárium a félév során négy alkalommal került megrendezésre. Ebben a félévben az Eötvös József Gimnázium négy szaktanára volt a vendégünk: Varga Balázs és Balga Attila matematika–fizika–informatika, Solymoss Miklós biológia és Ferenczyné Molnár Márta kémia–fizika szakos tanárok. A meghívottak egy általuk szabadon választott, módszertanhoz kötődő témáról beszéltek, amiket a kezdő tanárok szempontjából fontosnak tartottak, emellett sor került beszélgetésre is a témákkal, illetve a hallgatókban felmerült egyéb kérdésekkel kapcsolatban. A teljesség igénye nélkül a félév során szó esett arról, milyen keretek között mozog a tanár a középiskolában (szabályozások, tantervek), hogyan érdemes felkészülnie a tanórára (előzetes ismeretek, tervezés, munkaformák, eszközök) és hogy milyen tankönyveket, segédanyagokat érdemes választania. A tanárok megosztották tapasztalataikat azzal kapcsolatban is, hogy milyen módon lehet motiválni a tanulókat, illetve fenntartani a figyelmet és a fegyelmet az osztályban. Sokszor konkrét iskolai példákon keresztül mutatták be módszereiket, például hogyan vezetnek be új témaköröket, miképpen szervezik a csoportmunkát, a kísérletezést és a számonkéréseket. Vendégeink igyekeztek válaszolni a hallgatóságban felmerült kérdésekre is, akár konkrét tárgyhoz vagy általában az iskolai léthez, akár az iskolai gyakorlatokhoz kötődően.

Kurzustematika (nem tartalmazza az első blokk hét óráját – ezeket minden csoport egyénileg kitűzött időpontokban tartotta)

1.	február 18.	Kurzustematika áttekintése, bevezetés, Körkép az ELTE TTK-ról 3.: irányok, lehetőségek, problémák
5.	március 18.	A kémia OTDK előadások meghallgatása és véleményezése
8.	április 8.	A biológia OTDK előadások meghallgatása és véleményezése
10.	április 29.	Szeptemberi kerekasztal-beszélgetés előkészítése 2.
12.	május 13.	Szeptemberi kerekasztal-beszélgetés előkészítése 3., félévzárás

Bollók János Klasszika-filológia műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

Meghirdetett órák oktatója és címe

Egedi-Kovács Emese: *Regények és szentéletek Bizánc és a Nyugat között*

Gellérfi Gergő: *Ezüstkori irodalom*

Horváth László / Hermann Harrauer: *Bevezetés a papirológiába 3.*

Mészáros Tamás: *Görög nyelv*

Mészáros Tamás: *Filológiai szeminárium*

Mészáros Tamás: *Latin nyelv történéseknek 3.*

II. COLLEGIUMI MUNKA

1. Eötvös József-nap: 2018. szeptember 4.

Az ünnepélyes tanévnyitón alkalmunk nyílt az Antiquitas – Byzantium – Renascentia könyvsorozat újabban megjelent köteteinek bemutatására.

2. Kutatók éjszakája: 2018. szeptember 28.

A Collegiumban hirdetett Kutatók éjszakája rendezvényeken eddig valamennyi alkalommal fellépett a műhely, illetve a Byzantium Központ. A hagyományokat folytatva ezúttal a következő előadásokat, kutatási beszámolókat hallgattuk meg a váratlanul nagy létszámban megjelent külső érdeklődő meglegedésére: Solti E. Dóra: *Hogyan maradtak ránk az antik szövegek? A klasszikus szöveg-hagyomány rövid története*

Egedi-Kovács Emese: *A Barlám és Jozafát regényes szentélet kétnyelvű kézirata*
Horváth László: *Az Öreg lovag című bizánci költemény francia és görög kölcsönhatásban*

L. Delbó Katalin: *A XII. századi bizánci regények*

Kovács István: *Kinamos történetírói mintái*

3. Mezey László Emlékkonferencia: 2018. december 5.

Az MTA–OSZK Res Librariae Kutatócsoportja a száz éve született Mezey László tiszteletére emlékkonferenciát szervezett a kutatócsoport hajdani központjában. A rendezvény programja a következő volt:

Horváth László: *Köszöntő*

Sarbak Gábor: *Bevezető gondolatok*

Madas Edit: *Mezey László tudományos szervező tevékenysége és tanári működése*

Lauf Judit: *A kódextöredék-kutatás mai állása*

Török József: *Mezey László kapcsolata az egyházi személyekhez*

Ullmann Péter OPraem: *Mezey László és a premontrei kanonokrend*

Sarbak Gábor: *Mezey László és a pálosok*

Szovák Kornél: *Mezey László hozzájárulása a magyarországi középkori latinság szótárához*

Veszprémy László: *Szent Henrik és Szent István*

4. Magyar Bizantinológiai Társaság: felolvasó ülések és szemináriumok

Ebben a félévben is folytatódtak a collegiumi székhellyel működő Magyar Bizantinológiai Társaság rendezvényei:

2018. szeptember 20.

Komáromi László: *A bizánci hatás kérdése a középkori magyar jogban*

2018. október 25.

Hunyadi Zsolt: *A kereszties hadjáratok kutatásának új útjai, avagy mi történt Sir Steven Runciman óta*

2018. november 23.

Horváth Endre emlékülés. Felszólal: Balogh Jánosné dr. Horváth Terézia, Solti E. Dóra és Mészáros Tamás

2018. december 13.

Takács Imre: *Bizánc és Magyarország a művészettörténet szemszögéből: keleti tárgyak és eszmék importja az Árpád-korban*

5. XXXIV. OTDK kari forduló

A bölcsészkar belső fordulón két műhelytag és egy korábbi műhelytag nyerte el az OTDK-indulás jogát:

Kovács Dominika: „Udvári irodalom”, az udvar irodalma Bizáncban és Nyugaton
Gloviczki Ráhel: *Egy szentélet metamorfózisai. Szent Eulália legendájának késő antik és kora középkori változatai*

Kerti Anna: „verseimbe te fűjj, lehelj ma lelket!” – Kovács András Ferenc Calvus-verseinek intertextuális hálózataról (Catullus, Horatius, Ovidius)

6. Az Antiquitas – Byzantium – Renascentia könyvsorozat újabb kötetei

XXXII: Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland V. Studia Byzantino-Occidentalia*. ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-91-2. 196 p.

XXXIII: Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung IV. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung IV am 23. November 2016. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.IV.)* ELTE Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2018. [ISSN 2064-969X] ISBN 978-615-5371-90-5. 256 p.

XXXIV: Emese Egedi-Kovács (éd.) : *Byzance et l'Occident IV. Permanence et migration*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-92-9.

XXXV: Gellérfi Gergő: *Allúziós technika és műfaji hatások Iuvenalis szatíráiban*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5371-95-0. 276 p.

XXXVI: *Studia Hellenica II. Horváth Endre válogatott tanulmányai*. Szerkesztette: Horváth László – Nakos Konstantinos – Solti E. Dóra. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-07-8. 348 p.

XXXVII: Horváth László: *Az Öreg lovag*. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5897-13-9. 266 p.

7. Egyéb

A tanévet a párizsi EHESS-ben töltő Horváth Janka Júlia helyett a tagság Kerti Annát választotta műhelytitkárnak.

2018. november 21-én Újvidéken jártunk, ahol az Újvidéki Színház díjnyertes előadását, a *Borisz Davidovics síremléke* című darabot néztük meg a Márton Áron Szakkollégium hallgatóival közösen.

III. TANÁRI BESZÁMOLÓK**A MEGHIRDETETT KURZUSOKHOZ****Egedi-Kovács Emese: Regények és szentéletek Bizánc és Nyugat között**

A kurzus az Emberi Erőforrások Minisztériuma ÚNKP-18-4 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Program által támogatott kutatás eredményeit mutatta be, amelynek tárgya a Bizánc és a Nyugat közötti irodalmi – elsősorban a regény és a hagiográfia műfaját érintő – kapcsolatok feltárása, az irodalmi motívumok

vándorlásának kimutatása és illusztrálása konkrét műveken keresztül, valamint a „*matière de Byzance*” fogalmának bevezetése a szakirodalomba. A szeminárium általános bevezetéssel indult a középkori francia irodalom kezdeteiről, az udvari regény műfajának kialakulásáról valamint annak előképeiről, a hellenisztikus kori és a XII. századi bizánci szerelmi regényekről. A kurzus keretében a hallgatók alapismereteket szereztek a paleográfia és kodikológia területén is, valamint a legkorábbi francia nyelvemlékek (IX. sz.), korai szentéletek (XI. sz.) és az első udvari regények (XII. sz.) szövegrészleteinek tanulmányozása révén megismerkedhettek a proto- és ófrancia nyelvvel, annak nyelvészeti és lexikai sajátosságaival. A „*matière de Byzance*” fogalmát konkrét példákon keresztül vizsgáltuk (a „tetszhalál” irodalmi motívum vándorlása; Béla-Alexiosz alakja a középkori francia művekben; görög szerelmi- és kalandregény motívumok a szentéletekben). Az órán a tárgyalt művek kézirati hagyományáról is szó esett, valamint a kutatást segítő adatbázisokról (digitalizált kéziratok, bibliográfiai adatbázisok stb.). Gloviczki Ráhel a szeminárium keretében megírt dolgozatát sikerrel megvédte a latin tanszéken rendezett kari TDK fordulón, a dolgozat végleges változatát januárban leadta az OTDK központi regisztrációs felületén.

Gellérfi Gergő: Ezüstkori irodalom

Nagy örömmre sorozatban negyedik alkalommal tarthattam műhelyszemináriumot az Eötvös József Collegium klasszika-filológus hallgatói számára, a csapatban jó néhány „régí ismerős”, a műhely munkájában régebb óta résztvevő ifjú tehetség mellett az újabb generáció is képviseltette magát.

Az előző szemeszterben olvasott prózai művek után 2018 őszén visszatértünk a költészethez, s a hallgatókkal történt előzetes egyeztetést követően Martialisra esett a választásom, akinek a hagyományos curriculumban csak marginális szerep jut. A félév anyagát a tematikus sokszínűség jegyében állítottam össze, az életmű legfőbb tartalmi jellegzetességeit szem előtt tartva. Az összesen tizenkét órás kurzuson olvastunk költeményeket a *Liber Spectaculorum*ból, szemelvényeket a barátokhoz szóló, az alkalmi és a gyászepigrammák közül, feldolgoztunk jó néhány Róma állapotán és a *cliensek* nehéz helyzetén kesergő művet, s nem lett volna teljes a kép, ha nem kerülnek be az anyagba invektív, valamint az obszcenitás határát súroló – illetve egyes esetekben azt jócskán túl is lépő – versek is. Meggyőződésem volt, s ezzel a hallgatók is egyetértettek, hogy az ezüstkori epigrammaköltő bemutatása hiányos lenne, ha nem ismerkednénk meg néhányal a „vaskosabb” költemények közül is.

A kurzus hallgatói egytől-egyig mély érdeklődésről, kiváló gondolkodásról és remek nyelvi előképzettségről tettek tanúbizonyságot, épp ezért a lehető legnagyobb öröömre szolgált a közös munka.

Mészáros Tamás: Görög nyelv

Az óra célja az volt, hogy az alapvetően latin nyelvi alapokkal rendelkező műhelytagok átismételjék és elmélyítsék a klasszikus görög nyelv korábban elsajátított alaktani alapjait. A félév során tárgyaljuk a fontosabb hangtani jelenségeket; áttekintjük a főnév- és melléknévragozás főbb csoportjait, az igeragozás rendszerét, valamint a kötőhangzós ragozás teljes paradigmarendszerét. A nyelvtani anyag bemutatása irodalmi szövegek feldolgozásának segítségével történt. Folytatva az előző félévben Horváth Janka Júlia által megkezdett munkát, elsősorban a Kerényiné–Györkösy-féle nyelvkönyv olvasmányaiból válogattunk.

Mészáros Tamás: Filológiai szeminárium

Az óra célkitűzése komplex. Egyrészt a szövegközpontú klasszika-filológia hagyományos eszközeit alkalmazva az antikvitás fejlődését bemutató szövegeket értelmeztünk és elemeztünk. Az emberiség történetét hanyatlás-történétként bemutató irodalmi szemelvények mellett (Hésiodosz: *Munkák és napok* „Aranykor-mítosz”; Ovidius: *Átváltozások*: „Aranykor-mítosz”) Hérodotosz világképével ismerkedtünk részletesebben (Kroisos és Solón története; Polykratész-történet). Másrészt gyakorlati feladatok célirányos elvégzésével (bibliográfia összeállítása, tudományos dolgozat elkészítése, szóbeli előadás) kívántuk segíteni az önálló tudományos munkát.

Mészáros Tamás: Latin 3 történeteseknek

A félév során használt tankönyvek: Ferenczi – Monostori: *Latin nyelvkönyv*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1998; Nagy – Kovács – Péter: *Latin nyelvtan a középiskolák számára*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1996.

Részletesen tárgyalt témakörök és tanult nyelvtani anyag: Az óra az előző félévben kezdőknek meghirdetett latin nyelvóra folytatásaként szorosan kapcsolódik a korábban elvégzett anyaghoz. A hallgatók ismeretei az alábbi nyelvtani jelenségek elsajátításával bővültek: a passzív igeragozás rendszeréből: praes. és praet. impf. ind.; praes. és praet. perf. ind.; fut. impf. és perf.; az igenevek áttekintése: participiumok, infinitivusok; az accusativus cum infinitivo, az ablativus absolutus; néhány rendhagyó ige (eo, possum, fero) ragozása; elemi esettan;

metrikai alapismeretek. Emellett feldolgoztuk a latin nyelvkönyv következő olvasmányait: De lupo et cane (Phaedrus nyomán); Martialis és Ovidius epigrammák és elégiák; Graeci Troiam capiunt; Vergilius: Aeneis 1, szemelvények; Szent György és a sárkány; A nyolc boldogság. A jegyszerzés feltételei: háromnál nem több hiányzás, folyamatos órai munka, az órai dolgozatok megírása.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

Meghirdetett órák oktatója és címe

Adorjáni Zsolt: *Horatius: Ars poetica*

Mészáros Tamás: *Latin nyelv történéseknek 4.*

Mészáros Tamás: *Görög nyelv*

Claudia Kreuzsaler / Hermann Harrauer: *Einführung in die Papyrologie* (tömbszeminárium)

II. COLLEGIUMI MUNKA

1. 2019. március 1–2: Latintanári szakmai nap

A latintanárok egyesületének kétnapos, akkreditált szakmai rendezvényére ismét a Collegiumban került sor. A *Megújuló latintanás* címet viselő programot (kerekasztal, könyvbemutató) 13 előadó, gimnáziumi tanár és egyetemi oktató tudományos előadása gazdagította.

2. 2019. április 5.: Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny latin döntő

Az Oktatási Hivatal második alkalommal rendezte meg az OKTV latin nyelvi versenyének döntőjét az Eötvös Collegiumban. A műhelytagok a regisztrációs pult mellett felállított asztalnál mutatták be az ABR-könyvsorozat köteteit az érdeklődő versenyzőknek, egyszersmind igyekeztek tájékoztatást adni a műhely működéséről, valamint a szakos egyetemi tanulmányokról.

3. 2019. április 23–24.: Eötvös Konferencia

A műhelytagok közül egyedül Kerti Anna tartott előadást *A fikció lebontása. Kovács András Ferenc „Calvus-verseinek” elidegenítő gesztusairól* címmel.

4. 34. OTDK Bölcsészettudományi Szekció: 2019. április 24–26.

A műhelyhez kötődő hallgatók idén is szép eredményeket értek el. Kerti Anna Emese: *„Verseimbe te fűj, lehelj ma lelket!” Kovács András Ferenc Calvus-verseinek intertextuális hálózata* (Catullus, Horatius, Ovidius) című előadása a *Klasszika-filológia* szekcióban második helyezést ért el. A *Középkori és kora újkori egyetemes történelem* szekció harmadik helyét Kovács Dominika szerezte meg *„Udvári irodalom”, az udvar irodalma Bizáncban és Nyugaton* című előadásával (témavezető: Egedi-Kovács Emese), míg Gloviczki Ráhel ugyanitt a Magyar Hagyományok Társaság különdíját kapta *Egy szentélet metamorfózisai. Szent Eulália legendájának késő antik és kora középkori változatai* című előadásáért (témavezető: Egedi-Kovács Emese). A *Társadalomtudományi Szekció Filozófia* Tagozatán ért el első helyezést alumnusunk, Molnár Zalán *Aristotelés „véges logikája” a Második analitikában* című előadásával. Molnár Zalán elnyerte a Pro Scientia Aranyermesek Társaságának Különdíját is.

5. 2019. május 6–9.: Inter Colloquia – Byzantino Occidentalia

Ezúttal a tavaszi félévben került megrendezésre a Byzanz und das Abendland sorozat „felező” rendezvénysorozata. Az EC Byzantium Központ meghívott vendégei előadásokat tartottak a Magyar Bizantinológiai Társaság felolvasó üléseinek keretében:

Peter Schreiner: *Anna von Frankreich (1180) oder Anna von Ungarn (1272):*

Zum illustrierten Brautgedicht im Vaticanus gr. 1851

Herman Harrauer: *Krankheit und Medizin. Rezepte, Amtsarzt, Heilmittel*

A bizánci regényekkel és szentéletrajzokkal foglalkozó kutatások önálló konferencia keretében kerültek bemutatásra. A *Romane und Heilige zwischen Byzanz und dem Abendland* című ülészakokon a külföldi kutatók mellett a Byzantium Központ munkatársai és a műhelytagok is felléptek:

Egedi-Kovács Emese: *Matière de Byzance*

L. Delbó Katalin: *Der byzantinische Roman im theatron (?)*

Horváth Janka Júlia: *Éléments chrétiens dans les Ethiopiques d'Héliodore et le Leucippe et Clitophon d'Achille Tatius. La christianisation des textes romanesques antiques*

Kovács Dominika: *Aspects of Court Literature*

Gloviczki Ráhel: *Hagiographical Metamorphoses – St. Eulalia*

Az ókori jogtörténeti tárgyú előadások mellett papirológiai forráselemzések is elhangzottak az *Aus dem Bereich der Papyrologie: Juristische und andere*

Kuriosa című ülésszakokon, ahol szintén beszámoltak kutatási eredményeikről a Byzantium Központ munkatársai:

Solti E. Dóra / Athanasios Efstathiou: *The Early Manuscript Tradition of Aeschines Based on the Evidence of Papyri*

Mihálykó Ágnes: *An Unusual Byzantine Document Concerning Fugitives*

Horváth László: *Die neu entdeckten Hypereides-Fragmente aus Herculaneum.*

A rendezvény ideje alatt került sor Claudia Kreuzsaler és Hermann Harrauer immár megszokottnak mondható papirológiai tömörszemináriumára (Einführung in die Papyrologie mit praktischen Entzifferungsübungen an konkreten Beispielen), ahol az egykori collegista Berkes Lajos is beszámolt külföldi tapasztalatairól (*Papyrologie in Ungarn und weltweit: Trends und Perspektiven*).

6. 2019. május 31.: A SEC Collegium Hungaricum XIII. országos konferenciája

A klasszika-filológia szakos egyetemi hallgatók hagyományos éves konferenciájára és vándorgyűlésére ezúttal a Pázmány Péter Katolikus Egyetem szervezésében került sor. A műhelytagok a következő előadásokat tartották: Szlovicsák Béla: *Desine fata deum flecti sperare precando: Laokoón és Palinurus a fatum ellenszelében*

Gloviczki Ráhel: *Laudem Beatae Eulaliae puro canamus pectore – szerzői változatok az Eulália-legendára*

Kerti Anna: *Mű-ki-fordítás: Calvus-töredékek a „KAF-Calvus-oeuvre” érdekében*

Farkas Flóra: *Ad coelum dominos evehit Ungaros – Neolatin variációk Horatius Maecenas-carmenjére*

7. A Magyar Bizantinológiai Társaság felolvasó ülései

2019. február 28: Baán István: *A természettudomány világképe egy XIV. századi hészükhaszta, Palamasz Gergely szemével*

2019. április 25.: Glaser Tamás: *Görög identitások Bizánc után. A görög Kelet 1453 és 1821 között*

2019. május 23.: Iljovszki Riszto: *Konstantinápoly történelmi elnevezései*

8. Az Antiquitas - Byzantium - Renascentia könyvsorozat újabb kötete

XXXVII: Horváth László: *Az Öreg lovag.* ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2018.

III. TANÁRI BESZÁMOLÓK

Adorjáni Zsolt: Horatius szövegolvasó szeminárium

A félév során Horatius *Ars poetica* címen ismert költői levelét dolgoztuk fel. A módszer a hagyományos szövegolvasás volt, mellyel igyekeztük minél alaposabban megvilágítani a bonyolult költői szöveg rejtélyeit. A közös olvasás során a nyelvi és stilisztikai elemzésen túl alkalom nyílt irodalomtörténeti, retorikai és filozófiai összefüggések megbeszélésére. A szemináriumon résztvevő hét hallgató az otthoni előkészítő munka során alaposan preparálta a szöveget és az órákon is lelkiismeretesen dolgozott. Természetesen mindannyiuknak vannak még nyelvi-alaktani hiányosságaik, amelyeket érdemes pótolniuk (előfordult, hogy „félrenéztek”, helytelenül azonosítottak valamely alakot), de ez olyan nehéz szöveg esetében, mint Horatius, talán nem is róható fel. Vendégoktatóként összességében pozitív benyomást szereztem a csoportról, ezért fáradozásaitak jelessel honorálom.

Mészáros Tamás: Latin nyelv történéseknek 4.

A félév során használt tankönyvek: Ferenczi–Monostori: Latin nyelvkönyv. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1998; Nagy–Kováts–Péter: *Latin nyelvtan a középiskolák számára*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1996;

A tananyag a *Latin nyelvkönyv* alábbi olvasmányainak feldolgozása (fordítás, szókincs) volt: Szent György és a sárkány; A „nyolc boldogság”; A britanok életmódja; A gallok családi élete; Az agrigentumiai Hercules-szobra; A cataniai Ceres-szobor megszerzése. Áttekintettük tovább az olvasmányokhoz kapcsolódó nyelvtani anyagot: a passivum, deponens és semideponens igék, esettan (accusativus, dativus, ablativus), melléknevek áttekintése és fokozása; adverbiumok képzése és fokozása; az accusativus cum infinitivo; a participium coniunctum.

A csoport tagjai közül kiemelkedik Simon Viktória, a többiek nagyjából azonos tudásszintet képviselnek, a latin mindnyájuk számára nehéz. A hiányosságok legfőbb oka, hogy a latin nyelv jelentősége a hallgatók tanulmányaiban elenyésző (latin nyelvvizsga-kötelezettség nincs). Ennek köszönhetően nem fordítanak elegendő időt a nyelvtan tanulására: az egyes nyelvtani jelenségek megértése elfogadható szintű, de az alkalmazásuk nehezekebb. Eredeti irodalmi szöveg feldolgozása csak nagyon lassan megy. A középfokú nyelvvizsga megszerzése a hatodik félév végére tartható elvárás, de talán hasznosabb lenne az azzal egyenértékű (de jóval egyszerűbb) emelt szintű érettségi vizsga teljesítése.

A félév végére előírányzott nyelvi szintfelmérőt két hallgató írta meg.

Mészáros Tamás: Görög nyelv

Az óra célja, hogy a görögöt semmilyen formában nem tanuló műhelytagok a két féléves görög előkészítő tanulmányok végeztével tovább mélyíthessék nyelvtudásukat, egyszerűbben fogalmazva: ne felejtsek el a tavaly tanultakat. A cél már eleve korlátozza a lehetőségeket: a hallgatók alaktani ismeretei és fordítási készségei csak egyszerűbb (ún. „preparált”) szövegek feldolgozását engedik meg, nagyobb terjedelmű, eredeti szöveg olvasása és elemzése nem jöhet számításba. Ennek megfelelően a többek által korábban már elkezdett Kerényiné–Györkösy-féle *Görög nyelvkönyv* olvasmányait tekintettük át a hozzájuk kapcsolódó nyelvtani (elsősorban alaktani) anyag megbeszélése mellett. Az utóbbi években a hallgatói létszám csökkenése a diszciplináris képzést (főleg görögöt) végző hallgatók arányának radikális visszaszorulásával járt. Mindez egy elsősorban görög profilú szakmai műhely esetében nehezen kezelhető helyzetet idézett elő. Általános tapasztalat, hogy a latin felől érkező, tanári képzést végző hallgatók többnyire csak minimális érdeklődést mutatnak a görög irányába, sokkal inkább „időrabló”, az energiát fontosabb tanulmányaik elől elvonó tényezőnek tekintik a görögöt. Fokozottan érvényes mindez az unikálisnak számító bizánci stúdiumokra. Ennél már csak az lenne rosszabb, ha a hallgatók képességeivel is baj lenne, de szerencsére erről szó sincs, a maga érdeklődési területén ki-ki jó eredményeket ér el, változatlanul igaz, hogy a szakkollégisták tudásszintje meghaladja nem szakkollégista szaktársaikét. Magunk jobb híján az ilyen és ehhez hasonló kurzusok hirdetésével igyekszünk érdeklődést keltetni a görög iránt – egyelőre inkább kevesebb, mint több sikerrel.

Filozófia műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

Meghirdetett órák címe és oktatója

Alkalmazott filozófia és jog	Gulyás Péter
Bevezetés a politikai filozófiába	Kapelner Zsolt
Az én és a szubjektivitás problémája a kora újkori filozófiában	Schmal Dániel
Bevezetés az interpretációelméletbe	Wessely Anna

II. COLLEGIUMI MUNKA

A félév órái

Gadamer: Igazság és módszer (Wessely Anna)

A csoport a félév elején megállapodott a témában: Gadamer „Igazság és módszer” olvasószeminárium. Ahhoz, hogy a csoport a félév folyamán a mű végére jusson, két részt eleve kénytelen volt kihagyni. (Második rész 1. szakaszt, illetve a Harmadik részt). Hétről hétre kellett elolvasni átlagosan 20 oldalt; a szemináriumon valaki vitaindítót tartott (rosszabb esetben referált) és egy másik hallgató jegyzőkönyvet írt, amelyet feltett a szeminárium *google-groups* oldalára emlékeztetőnek és a hiányzók tájékoztatására.

Alkalmazott filozófia és jog (Gulyás Péter)

A csoport a szemeszter nyolcvan százalékában azokat a filozófiai értelemben is jelentőségteljes döntéseket vizsgálta, amelyek elvezettek például a Polgári Törvénykönyv, az Alaptörvény vagy a Büntető Törvénykönyv legáltalánosabb rendelkezéseinek kialakításához. Ezek az órák interaktív módon zajlottak: a hallgatók megpróbálták megfejteni a PTK olyan, jogtörténetileg és társadalomfilozófiailag igen mély szakaszainak az értelmét, amelyek a jóhiszeműségre

és a tisztességre, vagy éppen a joggal való visszaélés tilalmára vonatkoznak. Az utolsó két alkalom külső helyszínen, a Budapesti Metropolitan Egyetem Művészeti és Kreatív Ipari Karán zajlott. A csoport itt előbb végigjárta különféle műhelyeket (szövő, kerámia stb.), ahol a METU hallgatói bemutatták munkáikat. Ezt követően az alkalmazott filozófia másik jelentős ág, a művészetfilozófia került sorra, és az ez után következő előadások arról szóltak, hogy ennek bizonyos ágai miként tudják segíteni a művészeti alkotások létrehozásán fáradozók döntéseit.

Politikai filozófia (Kapelner Zsolt)

Az órán a csoport a kortárs politikai filozófia főbb kérdésköreit tekintette át szemináriumi keretek között. A kurzus két részre oszlott, az elsőben egy-egy fogalomra koncentrálna a kortárs politikai filozófia alapvetései képezték a vizsgálódás tárgyát (pl. szabadság, egyenlőség stb.), majd a második részben átfogóbb megközelítések, úgynevezett „politikai ideológiák” kerültek sorra (pl. liberalizmus, kommunitarizmus, realizmus). A kurzus középpontjában az órai diszkusszió állt, a vitaindító szövegeket a csoport közösen vitatta meg, ez a kis létszám miatt igen könnyen és hatékonyan megvalósítható volt. A hallgatók érdeklődők és felkészültek voltak, az órai diszkusszióból mindenki egyaránt kivette a részét. Annak ellenére, hogy a tárgyalt témák rendkívül vitatottak és nehéz őket elfogulatlan akadémiai párbeszéd tárgyává tenni, a hallgatók kiváló készséget mutattak arra, hogy ezeket a nehéz témákat tárgyilagosan beszéljék meg, alkalmanként szemben álló nézeteiket pedig egymás tiszteletben tartásával és az akadémiai vita igényességével ütköztették.

Az én és a szelf kora újkori felfogásai (Schmal Dániel)

A szemináriumi foglalkozásokon a csoport olyan 17. századi szövegeket olvasott, amelyeken keresztül jól tanulmányozhatók az én-nel kapcsolatos modern filozófiai felfogás gyökerei. Descartes írásai (*Elmélkedések az első filozófiáról, A filozófia alapelvei, Levelezés*) segítségével a csoport alaposan körbejárta a gondolkodó dologként felfogott én bizonyos fokig még hagyományos fogalmát (szubsztancia alapú megközelítés), s a diszkussziók során különös hangsúlyt fektetett ennek újplatonikus vonatkozásaira. Ezek Plótinoszhoz visszanyúlva külön vizsgálódás tárgyát is képezték a cambridge-i platonisták (Cudworth, More, Conway) írásain keresztül. Ezen keresztül nyomon követhetővé vált egy nem karteziánus, a tudattalan állapotoknak jelentős szerepet tulajdonító énfelfogás kibontakozása. Végül Locke *Értekezés az emberi értelemről* című

művének híres II.27. fejezetét elemezve egy új, pszichológiai (a tudatállapotok kapcsolatára támaszkodó) megközelítés első megfogalmazásai bontakoztak ki. Az órákra a hallgatók a szövegek elolvasásával – némi intenzitásbeli egyenetlenséget mutatva – többnyire alaposan felkészültek, a diszkussziók többnyire elevenek voltak.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

Meghirdetett órák címe és oktatója

Nietzsche filozófiája	Ullmann Tamás
Etika és empiria	Réz Anna
Játékos bevezetés a logikába	Máté András
Műhelyszeminárium	Schmal Dániel

II. COLLEGIUMI MUNKA

A félév órái

Nietzsche filozófiája (Ullmann Tamás)

A 2019. tavaszi félévre tervezett Nietzsche szemináriumra 16 fő jelentkezett. Voltak nem EC-s hallgatók is, az EC-s hallgatók között pedig történészek, irodalmárok, sőt matematikusok is voltak. A szeminárium Nietzsche kései műveinek olvasását tűzte ki célul (*Túl jól és rosszon, Adalékok a morál genealógiájához, Bálványok alkonya, A hatalom akarása*). A szeminárium jól sikerült, a hallgatóság érdeklődéssel fogadta a szövegeket. Összességében egyetlen probléma volt: a hallgatói aktivitás egy kissé alacsony volt, vagyis keveset és kevesen szóltak hozzá, és többnyire ugyanazok. Ez részben talán a viszonylag nagy létszámnak, részben pedig talán annak köszönhető, hogy kevés volt a filozófia szakos hallgató és a nem filozófia szakosok talán egy kicsit túl óvatosak vagy félénkek voltak.

Etika és empiria (Réz Anna)

Az *Etika és empiria* kurzus sikeresen lezárult, az EC-s diákok szokás szerint átlagon felüli munkát végeztek, de azért akadtak nehézségek, amelyek egy része munkaszervezési jellegű, egy másik része a hallgatók munkájával kapcsolatos. Sajnos a kurzus eleve nagyon kis létszámmal indult.

Játékos logika (Máté András)

A kurzus rendben lezajlott, téma az első órán történt megbeszélés alapján (vissza)változott: nem játékos logika volt, hanem az eredeti kérdésnek megfelelően matematikafilozófia. Négy beiratkozott hallgató látogatta az órákat, de azok közül csak egy EC-s.

Műhelyszeminárium – a Filozófia műhely hallgatói szervezték kísérleti jelleggel. A szemináriumon a kollégium szenior hallgatói, korábbi (ma már különböző felsőoktatási intézményekben, kutatóhelyeken dolgozó) filozófus hallgatói, s az EC-hoz más módon kötődő kollégák tartottak egy-egy foglalkozást az általuk kutatott témában. Órárt tartott például Takó Ferenc, Tóth Olivér István, Veres Máté és Szántó Rita. A szervezésben jelentős részt vállalt Farkas Vendel. A szemináriumot kiemelkedő hallgatói érdeklődés kísérte.

Egyéb események

A félév során tartott műhelygyűléseken a 2020-ra tervezett *Etika, politika, tudomány* című konferencia előkészítése zajlott. A hallgatók megállapodtak a konferencia és az egyes szekciók témájában, felkérték a szekciók díszelőadóit, s összeállították a konferencia-felhívás szövegét.

A műhelytagok közül az idei OTDK-n ketten értek el helyezést, Farkas Vendel és Zágórhidi-Czigány Domonkos megosztott harmadik helyet kaptak. Kovács Dániel Attila a zsűri különdíjában részesült.

Germanisztika műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok¹

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.178a/EC	Hegy Anna: Német 1: Német nyelv kezdőknek (A1)
BMVD-200.497a/EC	Pnyakovics Levente: Német 3: Német nyelv újrakezdőknek (A2)
BMVD-200.498a/EC	Mónok Eszter: Német 5: <i>Német nyelv középfeladók</i> nak (B1)
BMVD-200.410a/EC	Sós Gabriella: Német 7: <i>Középfokú nyelvvizsga-előkészítő</i> (B2)
BMVD-200.411a/EC	Sára Balázs: Német 8: <i>Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő</i> (C1)
BMVD-200.678b/EC	Sára Balázs: <i>Német stílusgyakorlatok III.</i> (C1+)
BMVD-200.918/EC	Alessa Weimann: <i>Országismeret – Németország</i>
BMVD-200.414b/EC	Sára Balázs, Dr. Katrin Janz-Wenig: <i>Opusculum tripartitum: Kritikai szövegkiadás XI.</i>
BMVD-200.417b/EC	Dr. Jónásik László: <i>Régi német irodalom: Bevezetés a „klasszikus” Minnesangba</i>
BMVD-200.677a/EC	Dr. Dávid G. Csaba: <i>Zenetörténet IV. Későromantika és századforduló</i>
BMVD-200.919/EC	Dr. Wilhelm Droste: <i>Műfordítói szakszeminárium</i>
BMVD-200.273b/EC	Dr. Feld-Knapp Ilona: <i>Cathedra Magistrorum – tanárkutatási projektszem.</i>

¹ A félév szakmai óráinak rövid értékelését jelen műhelyvezetői jelentés egyes pontjai tartalmazzák (ld. a II. részt). A kialakult gyakorlatnak megfelelően külön CM-beszámoló készül a dr. Feld-Knapp Ilona tanárnő vezetésével zajló *Cathedra Magistrorum – tanárkutatás* c. projekt aktuális félévéről. A nem germanistáknak tartott német nyelvi kurzusokról készített beszámolókat ld. a collegiumi nyelvoktatásról szóló fejezetben (ALFONSÓ program).

A műhely ösztöndíjasai**ösztöndíj fajtája**

ÚNKP „Tehetséggel fel!”

Erasmus

ösztöndíjas neve

Csigó Ábel

2018/19. tanév

Czétényi Gellért

Humboldt-Universität

Berlin,

2018. okt. 6. –

2019. febr. 28.

Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj

Kaiser Adrienn

2018/19. tanév

Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj

van Waarden Franciska

2018/19. tanév

Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj

Kató Áron

2018/19. tanév

Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj

Simon Viktória

2018/19. tanév

Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj

Somogyi Dániel

2018/19. tanév

II. COLLEGIUMI MUNKA**A műhely szakmai rendezvényei**

Az őszi félévben a műhely (az ebben a félévben vendégoktatót is fogadó *Opusculum*-projekt mellett, ld. alább) egyetlen nagyobb rendezvényt szervezett: 2018. október 19-én 18.00 órától került sor a Stadtarchiv Heidelberg és Budapest Főváros Levéltára együttműködése keretében elkészült „Prost Heidelberg! A heidelbergi sörfőzdek és sörözők története” című vándorkiállítás Ménesi úti megnyitójára, melynek november közepéig a Collegium Díszterme adott otthont. A mintegy 60-70 érdeklődőt vonzó rendezvényt dr. Kenyeres István, a Levéltár főigazgatója nyitotta meg, majd a téma kapcsán meghívott előadóként Kökény Ferenc történész és muzeológus tartott ismeretterjesztő előadást „A hatvani sernevelés múltja és jelene” címmel. A rendezvényre – méltó záróakkordként – a hatvani Hatvany Serfőzde munkatársai professzionális munkájának jóvoltából kézműves sörök kóstolásával és „collegiális sörözéssel” tettük fel a pontot (illetve a habot). A Serfőzde munkatársai és Márkus Marianna, a Hatvany Lajos Muzeális Gyűjtemény igazgatóasszonya szíves közreműködését ezúton is nagyon köszönjük.

„SZABADON SZOLGÁL A SZELLEM – FREIWILLIG DIENST DER GEIST“
GERMANISTISCHES SEMINAR
 DES EÖTVÖS-JÓZSEF-COLLEGIUMS BUDAPEST

Az Eötvös József Collegium
 Germanisztika műhelye, a Stadtarchiv
 Heidelberg és Budapest Főváros Levéltára
 minden érdeklődőt tisztelettel vár a

Prost Heidelberg! *A heidelbergi sörfőzdék* *és sörözők története*

című vándorkiállítás sörkóstolással és collegiális sörözéssel egybekötött
 Eötvös collegiumi megnyitójára.

A sörtörténeti előadások után vendégeink a Hatvany Serfözde
 kézműves sörkülönlegességeivel ismerkedhetnek meg.

A megnyitó helye és ideje: **2018. október 19. (péntek), 18.00 óra**
1118 Budapest, Ménesi út 11–13., Nagyterem

Program

Egészségedre! A heidelbergi sörfőzdék és
sörözők története – Kiállításbemutató
 dr. Kenyeres István,
 Budapest Főváros Levéltárának főigazgatója

A hatvani sernevelés múltja és jelene – Előadás
 Kökény Ferenc történész és muzeológus,
 a Hatvany Lajos Muzeális Gyűjtemény igazgatóhelyettese

A Hatvany Serfözde kézműves termékeinek bemutatója

A 32 kiállított tablóból álló vándorkiállítás leírása itt olvasható:
<http://bparchiv.hu/galeriak/pesti-serfozestol-sorgyartasig-es-prost-heidelberg-heidelbergi-sorfozdek-es-sorozok>

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Az **Opusculum tripartitum**-projekt (*Opusculum Tripartitum – Texteditorisches Projektseminar XI*, Sára Balázs és dr. Katrin Janz-Wenig [Bécs, ÖAW IMAFO, Abteilung Schrift- und Buchwesen]; 8 fő) az őszi szemeszterben tizenegyedik félévét zárta. A hallgatók továbbra is önálló munka formájában végzik a még feldolgozatlan kézirat szövegek átírását, ill. a kritikai szövegkiadás előmunkálatait. Az e félévi kurzus munkája két fő egységből állt.

1. Egyfelől folytattuk az *Opusculum Tripartitum*-korpusz még feldolgozatlan kézirat szövegrészeinek (Melk Cod. 677, Melk Cod. 273, St. Pölten Cod. 66 és a salzburgi kódex szövegei) hallgatók által önállóan végzett átírását és az átiratok több szakaszban végzett ellenőrzését. A teljes szövegkorpusz átiratainak „átfésülése” és az összes dokumentum szinoptikus összeállítás elkészítését a projekthez újonnan csatlakozott kollégák szövegolvasásba és -átírásba való bevezetése és az e félévben bevezetett kutatási „másodtémánk” (ld. 2. pont) miatt halasztanunk kellett, de a tavaszi félév során jó eséllyel elkészülhet a kilenc vizsgált kézirat hiánytalan átirata.

2. A félév végén az NKFIH 124539. sz. pályázat keretében került sor az *Opusculum*-kurzusba integrált, dr. Katrin Janz-Wenig (az ÖAW IMAFO, Abteilung Schrift- und Buchwesen tudományos munkatársa) vezette egy hetes, blokkosított szövegfilológiai–szövegkiadási projektszemináriumra (2018. november 19–22. [hétfő–csütörtök], 17.00–21.00 óra, EC Díszterem). A tömbösített kurzus első felében a kritikai szövegkiadás alapvetéseit tekintettük át, majd belekezdünk egy Janz-Wenig tanárnő által feldolgozásra javasolt, 16. századi német nyelvű paduai kézirat paleográfiai vizsgálatába, és a korpusz 11 egységre való felosztását követően a szöveg átírásába (nyolc hallgató és három oktató – a kurzuson részt vett Dr. Vargyas Anna, az ELTE Germanisztikai Intézete nyelvész–nyelvtörténész adjunktusa is). Az átiratokat a projekt résztvevői 2019. január–február folyamán küldték, ill. küldik el a műhelyvezetőnek, aki azokat korrektúrázva továbbítja a projektvezető Janz-Wenig tanárnőnek. A tömbösített kurzus a tavaszi félévben folytatódik, a májusra tervezett következő munkahét során terveink szerint a szöveg kritikai szövegkiadásának megalapozására és a kiadás gyakorlati megvalósítására összpontosítunk majd.

A félév egyéb kurzusairól

Német stílusgyakorlatok III. (*Stilübungen Deutsch III*, szeminárium, Sára Balázs; 9 fő): A stílusgyakorlat-órát hagyományosan az első két évfolyam műhelytagjainak, közös foglalkozás formájában tartottuk. A szóbeli és írásbeli kifejezőkészség és a szókincs, valamint a grammatikai ismeretek általános bővítésén és fejlesztésén túl az órák fő célja az első évfolyamos hallgatók év végi szakos nyelvi alapvizsgájára való célzott felkészítés és a hallgatók magabiztos nyelvhasználatának, ill. kommunikációs stratégiáiknak erősítése, de emellett természetesen a műhelyközösségbe való beilleszkedésük elősegítése is („osztályfőnöki óra”). A félév során a hallgatók igényének és érdeklődési körének megfelelően ezúttal is egy-egy, vetítéssel egybekötött, az előadók által szabadon választott témákhoz kidolgozott, nagyobb terjedelmű referátumot hallgathattunk és vitattunk meg tartalmi, nyelvhelyességi és stíláriis szempontok alapján. A referátumtémákhoz kapcsolódó speciális szókincs főbb elemeinek gyakorlása az előadók által összeállított, ill. kidolgozott interaktív feladatok formájában zajlott. A kurzuson rendszeresen részt vett és színvonalas referátumot tartott a nem szakos collegista Protár Noémi is.

Országismeret – Németország (*Landeskunde – Deutschland*, szeminárium, Alessa Weimann [Berlin]; 3 fő): Az országismereti kurzust a Feld-Knapp Ilona tanárnő által mentorált, ebben a félévben az ELTE-n tanuló berlini gyakornok Alessa Weimann vezette; az órákon három műhelyes hallgató regisztráltan, rajtuk kívül további két fő: a Márton Áron-szakkollégista Baranovics Andor és Major András collegista nem regisztráltan vett részt. Az órák tematikája igen széles spektrumot fogott át a meséktől kezdve a német nyelv regionális változatain (így a berlini városi dialektuson) át egészen az aktuális német politika, irodalom, filmművészet és egyéb kulturális területek újdonságaiig bezárólag. Az órai munka kiselőadások, szövegelemzés és szövegalkotás, valamint a tárgyalat témák kiscsoportos vagy pármunkában történő megvitatása formájában zajlott.

Régi német irodalom: Bevezetés a „klasszikus” Minnesangba (*Ältere deutsche Literatur: Einführung in den «klassischen» Minnesang*, dr. Jónácsik László; 4 fő): A *Bevezetés a „klasszikus” Minnesangba* c. tantárgy néhány kiemelkedően fontos, „kanonikus” szerző dalainak (verseinek) elemzésén keresztül bevezetést nyújtott a „virágzó középkor” udvari kultúrájának egyik legjellegzetesebb műfaji

újításába: a Minnesangba (ca.: trubadúr- ill. *trouvère*-lira). A műelemző-műértelmező szeminárium először betekintést adott a ,korai Duna-menti szerelmi lírába, majd recepciótörténeti megközelítéssel a műfaj ,romanizálódását’ mutatta be, hogy ezután a műfaj ,klasszikus’ korszakára, annak műfaji jellegzetességeire és egyes fontosabb alműfajaira, ill. legprominensebb képviselőire koncentráljon, jelesül: főként Friedrich von Hausen, Reinmar von Hagenau, Heinrich von Morungen és Walther von der Vogelweide verseire. Kitértünk magának a műfajnak sajátosságos és – pl. irodalom- és mentalitástörténetileg, irodalomszociológiailag és pszichológiailag – sokat vitatott voltára, tárgyaltuk specifikus fikcionalitását és különleges formai-poétológiai jegyeit az alapvetően szükséges módszertani reflexiók és tudománytörténeti szempontok bevonásával, kitekintve a műfaj ún. ,kései’ korszakára (a sajátosságos német műfajfejlődésre), érintve a jellegzetes szöveg hagyományozás kérdéseit is. A tanegység célja volt a faktológiai ismeretek közvetítésén túl a történeti szemlélet, az interdiszciplináris látásmód, a komplex módszertani kompetencia, valamint az önálló kutatói és elemzői–rendszerezői készség fejlesztése. A félév során tizenkét referátum hangzott el, a tantárgyat valamennyi résztvevő „jeles” (5) eredménnyel teljesítette.

Zenetörténet IV: A későromantika és századforduló zenéje (előadás, dr. Dávid Gábor Csaba): Az NTP-SZKOLL pályázati támogatásból megvalósuló zene-történeti kurzussorozat negyedik féléve a későromantika és a századforduló klasszikus zenéjének nagy korszakát ölelte fel, illetve mutatta be annak fejlődését gazdagon illusztrált zenei, képi és irodalmi dokumentumanyagon. Az órák fő témája Richard Wagner, Anton Bruckner, Johannes Brahms, Franz Schubert, Gustav Mahler, Pietro Mascagni, Ruggero Leoncavallo, Giacomo Puccini, Gioachino Rossini, Giuseppe Verdi, Vincenzo Bellini és más jelentős zeneszerzők művészetének bemutatása és egyes műveik részletes elemzése volt. A kurzusról összefoglaló prezentáció készítése folyamatban (ezt az eddigi félévekhez hasonlóan a Collegium honlapján tesszük közzé).

Műfordítói szakszeminárium (*Literarisches Übersetzen*, projektszeminárium, dr. Wilhelm Droste, 10 fő). A műfordítói szakszeminárium heti rendszerességgel, hétfőnként 18 órától a pesti Három Holló kávézóban került megrendezésre. Az óra témája *Budapest* volt, ehhez kapcsolódtak az órán fordított művek is. A szemináriumok során a hallgatók lírai és prózai művek fordításával egyaránt foglalkoztak. Az órai munka a résztvevők által javasolt művek közös

fordításából állt. Emellett a csoport két projekthez járul még hozzá a szemináriumon kívüli munkákkal: Az egyik a készülő *BUDAPEST – Streifzüge durch die Poesie einer Stadt und ihrer Region* c. könyv tematikájához irodalmi művek keresése és azok fordítása, a másik pedig Wilhelm Droste *Ungarische Zustände* c. könyvének magyarra fordítása. A csoport ezzel a két projekttel szeretne haladni a következő félévben is.

Wilhelm Droste kurzusvezető beszámolója: „Mit diesem Seminar möchte ich die Collegisten in eine Werkstatt einbeziehen, die zunächst an zwei Büchern arbeitet und vor allem Übung im literarischen Übersetzen gewährt. Zum einen geht es um einen literarischen Reiseführer durch Budapest. Hier übersetzten wir Texte von Gyula Krúdy und Péter Esterházy. Die Studenten sind aufgefordert, selbst nach guten kleinen Texten zu suchen, die den Charakter von Budapest markant zum Ausdruck bringen, also auch ein redaktionelles Auge möchte ich schulen. Natürlich wird ein Ungar vor allem in seiner Sprache übersetzen können. Daher habe ich mein eigenes Buch kapitelweise verteilt, um eine ungarische Ausgabe vorzubereiten. Hier geht es um den Palast der Piaristen, der vielfach mit meinem ungarischen Leben verknüpft ist. Hier habe ich 1983 an meiner Arbeit über Ady und Rilke Studien getrieben, hier fanden meine ersten Seminare an der ‚Alte-Germanistik‘ statt, hier betreibe ich jetzt das Kulturkaffeehaus *Drei Raben*. Der Ort meiner Seminare im Collegium ist nicht nur aus Bequemlichkeit hier, denn ich möchte die Collegisten in die kulturellen Möglichkeiten einbeziehen. Gedacht ist an eine Wiederbelebung der Zeitschrift *Drei Raben*, die die ungarische Kultur in deutscher Sprache vorstellt, aber auch an Literaturveranstaltungen, Filmabende, Theater, Konzerte, Ausstellungen usw. Das könnte über den Horizont der Deutschen Werkstatt hinausgehen, denn wir sind ein denkbar internationaler Ort. Mit meiner Vergangenheit als Leiter der Deutschen Werkstatt (heute Germanistisches Seminar) im Collegium wäre es für mich ein besonders glückliches Ziel, wenn das Collegium im Café ein Fenster zur Stadt bekäme. Darüber würde ich gern mit Studenten und Lehrern im Collegium informieren und sprechen. Noch fehlt mir die Kraft, mich um die Einbeziehung des Collegiums zu kümmern. Am 31. Januar zum Beispiel gab es eine Veranstaltung zu István Király und Endre Ady. Király spielte eine gewaltige Rolle im Collegium, schade, dass es noch keine systematische Informationsverbindung zwischen Café und Collegium gibt. Das will ich im nächsten Semester unbedingt verbessern. Die Vorsitzende unserer Rabenstiftung ist Anna Zsellér, die aktivste Collegistin in meiner Ménesi-Zeit. Gruß an alle, die sich noch an mich erinnern können.”

A műhely hallgatói, ill. hallgatói csoportjai

A műhely az őszi félévben 22 fős létszámmal működik, ebből egy fő bentlakó nyelvoktató.

A műhelytagságot összességében motiválnak és kitartónak látom, a hallgatók felvett kurzusaikat rendszeresen látogatják, azokra készülnek, az órákon aktívan részt vesznek. Külön említést érdemel itt, hogy egyes újonnan felvett és részben még jelenlegi másodéves kollégáknál is tapasztalhatók viszont olyan nyelvi hiányosságok, melyek a tavaszi félévben egy ezek kiküszöbölésére szolgáló német nyelvtani (ill. szókincsfejlesztő) kompendium indítását teszik szükségessé (erre vonatkozó javaslatommal a műhely egyetértett, a kurzust meghirdettük). Az előírt tanulmányi átlagot nem teljesítők (mindhárman német–angol tanárszakos hallgatók) figyelmét felhívtam rá, hogy a tavaszi félévben radikálisan ésszerűsítsék a vállalásaikat, és jól áttekinthetően jelöljék ki a prioritásaikat. Mivel mindnyájan ragaszkodnak a Collegiumhoz, egyeztetésünk alapján elképzelhetőnek tartom, hogy tavasszal csak az egyik érintett szakos műhelyük munkájában fognak aktívan részt venni.

Komoly fokmérőnek tartom másfelől, ill. méltán vagyunk büszkéek rá, hogy a műhelyből ebben a tanévben öt fő kap rendszeres Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjat, ill. egyéb, szakmai teljesítményért járó támogatást.

Megemlítendő még, hogykiemelkedő szakmai színvonalú MA-szakedolgozatáért a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata 2019. január 12-én a Budapesti Kongresszusi Központban megrendezett gálán Koch Valériadíjjal tüntette ki Sós Gabriella tanárnő collegiumi nyelvoktatót (a szakedolgozat témavezetője dr. Erb Mária, az ELTE Germanisztikai Intézetének docense volt). Gabriella kitüntetéséhez ezúton is szívből gratulálunk.

Nyelvoktatás

A műhely az őszi félévben összesen 55 fő nyelvtanuló collegista és ELTE-s szakkollégista számára öt oktatóval, öt csoportban, A1/A2–B2/C1-szinteken tartott rendszeres német nyelvi kurzusokat az ALFONSÓ program felmenő képzésében: **Német 1** (A1 – kezdő): Hegyi Anna; **Német 3** (A2 – újrakezdő): Pnyakovics Levente; **Német 5** (B1 – [fél]középhaladó): Mónok Eszter; **Német 7** (B2 – középfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sós Gabriella; **Német 8** (C1 – felsőfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sára Balázs.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok²

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.631a/EC	Hegyí Anna: Német 2: <i>Német nyelv kezdőknek (A1/A2)</i>
BMVD-200.408a/EC	Pnyakovics Levente: Német 4: <i>Német nyelv újrakezdőknek (A2/B1)</i>
BMVD-200.409a/EC	Mónok Eszter: Német 6: <i>Német nyelv középfeladókknak (B1/B2)</i>
BMVD-200.410b/EC	Sós Gabriella: Német 7: <i>Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)</i>
BMVD-200.411b/EC	Sára Balázs: Német 8: <i>Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)</i>
BMVD-200.678c/EC	Sára Balázs: <i>Német stílusgyakorlatok IV. (C1+)</i>
BMVD-200.734/EC	Sára Balázs: <i>Német grammatikai kompendium I.</i>
BMVD-200.680a/EC	Sára Balázs: <i>Német nyelvtörténet IV. Napjaink német nyelve és az újjelnémet kor (1650–1950) nyelvtörténete</i>
BMVD-200.231a/EC	Sára Balázs: <i>Szakkbibiográfiai műhelyszeminárium</i>
BMVD-200.684a/EC	Verena Hahn: <i>Tudományos szövegírási szakszeminárium</i>
BMVD-200.414c/EC	Sára Balázs, Dr. Katrin Janz-Wenig: <i>Opusculum tripartitum: Kritikai szövegkiadás XII.</i>
BMVD-200.417c/EC	Dr. Jónácsik László: <i>Régi német irodalom: Bevezetés a „szilézi barokk irodalom” poétikájába és lírájába</i>
BMVD-200.919a/EC	Dr. Wilhelm Droste: <i>Műfordítói szakszeminárium II.</i>
BMVD-200.273b/EC	Dr. Feld-Knapp Ilona: <i>Cathedra Magistrorum – tanárkutatási projektszem.</i>

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
ÚNKP „Tehetséggel fel!”	Csigó Ábel
	2018/19. tanév

² A félév szakmai óráinak rövid értékelését jelen műhelyvezetői jelentés egyes pontjai tartalmazták (ld. a II. részt). A kialakult gyakorlatnak megfelelően a dr. Feld-Knapp Ilona tanárnő vezetésével zajló *Cathedra Magistrorum – tanárkutatás* c. projekt aktuális félévéről külön CM-beszámoló készül. A nem germanistáknak tartott német nyelvi kurzusokról készített beszámolókat ld. a collegiumi nyelvtanításról szóló fejezetben (ALFONSO program).

Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Kaiser Adrienn 2018/19. tanév
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	van Waarden Franciska 2018/19. tanév
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Kató Áron 2018/19. tanév
Dán Nyári Egyetem és nyelvtanfolyam	Kató Áron 2019. júl. 22. – aug. 9. (Roskilde)
DAAD-Studienstipendium (MA)	Kató Áron 2019/20. tanév (München)
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Simon Viktória 2018/19. tanév
Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj	Somogyi Dániel 2018/19. tanév
Campus mundi tanulmányút	Somogyi Dániel 2019. aug. 1–31. (Berlin)
DAAD-Sommeruniversität	Révfalusi Éva 2019. aug. 5–30. (Trier)

Konferencia-előadások

Kukri Márta:

XXXIV. OTDK Humántudományi szekció, Német nyelvű, holland és skandináv irodalom tagozat, 3. helyezés: *Zur Legitimation der Macht im Nibelungenlied und in König Budas Tod von János Arany. Eine vergleichende Analyse*; Anyanyelvünk évszázadai 6: Az 57. zsoltár szókinsének elemzése három kódexfordításunk alapján.

Csigó Ábel:

ÚNKP Intézményi Záró Konferencia (Budapest): *Várakozások – remények – reflexiók. Az általános iskola bevezetése körüli politikai viták bemutatása korabeli források alapján.*

Somogyi Dániel:

XX. Eötvös konferencia és XXXIV. OTDK: *Keletnémet lektorátusok a Magyar Népköztársaság felsőoktatási intézményeiben (1958–1973);*

VIII. Eötvözet Konferencia: A „kulturális külpolitika” eszköztára a keletnémet–magyar kulturális kapcsolatokban (1949–1973);

Konferencia Clio műhelyében V: A kulturális központok szerepe és jelentősége a keletnémet–magyar kapcsolatokban (1961–1973).

Kató Áron:

Prager Germanistische Studententagung (PRAGESTT) és XXXIV. OTDK Humántudományi szekció, Germán Nyelvek Nyelvészete tagozat: *Anglizismen-Debatte in Deutschland. Eine diskurslinguistische Untersuchung.*

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

A Germanisztika műhely szervezésében szakmai rendezvényre a tárgyfélévben nem került sor.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőköörök, kutatócsoportok tevékenysége

Az **Opusculum tripartitum**-projekt (*Opusculum Tripartitum – Texteditorisches Projektseminar XII*, Dr. Katrin Janz-Wenig [Bécs, ÖAW IMAFO, Abteilung Schrift- und Buchwesen] és Sára Balázs; 5 fő) a tavaszi szemeszterben tizenkettedik félévét zárta. A hallgatók továbbra is önálló munka formájában végzik a még feldolgozatlan kéziratok szövegeinek átírását, ill. a kritikai szövegkiadás előmunkálatait. Az e félévi kurzus munkája az előző félévhez hasonlóan két fő egységből állt:

1. Egyfelől folytattuk az *Opusculum Tripartitum*-korpusz még feldolgozatlan kéziratok szövegrészeinek (Melk Cod. 677, Melk Cod. 273, St. Pölten Cod. 66 és a salzburgi kódex szövegei) hallgatók által önállóan végzett átírását és az átiratok több szakaszban végzett ellenőrzését. A teljes szövegtörzs átíratainak „átfésülését” és az összes kézirat szinoptikus összevetését és adott szöveghelyek gyors visszakereshetőségét biztosító szöveg-összeállítás elkészítését a nyári folyamán végezzük el.

2. A félév végén a Budapesti Osztály Kulturális Intézete támogatásával került sor az *Opusculum*-kurzusba integrált, dr. Katrin Janz-Wenig (az ÖAW IMAFO,

Abteilung Schrift- und Buchwesen tudományos munkatársa) vezette második blokkosított szövegfilológiai–szövegkiadási projektszemináriumra (2019. április 29. – május 2. [hétfő–csütörtök], 17.00–21.00 óra között, EC 012-es műhelykabinet). A tömbösített kurzuson az előző félévben Janz-Wenig tanárnő által feldolgozásra javasolt 16. századi német nyelvű padovai kézirat (Padova, Biblioteca Universitaria, Ms. 711) egy húsvéti elmélkedéseket (ún. „Passionsbetrachtung”-ot) tartalmazó, mintegy 80 oldalnyi szövegének időközben elkészített átiratai alapján elsősorban a szöveg „Leseausgabe”-kiadásának elkészítéséhez alapvető formai egységesítési kritériumokat vitattuk meg és rögzítettünk; az egységesített átiratokat a projekt résztvevői 2019. július végéig küldik el a műhelyvezetőnek. Az órák keretében a tervbe vett szövegkiadáshoz készítendő kísérőtanulmány tematikus vázlatát is összeállítottuk, és annak kidolgozandó fejezeit kiosztottuk a projekt résztvevői között.

A tömbösített kurzus, ill. a kutatás eredményeit 2019 novemberében a *Quelle und Deutung VI*-konferencián a hallgatók csoportos előadásukban ismertetik majd. A kézirat feldolgozott és kommentált szövegét terveink szerint a *QuD VI*-konferenciakötetben, 2020 novemberében publikálható, „többszerzős” tanulmány kíséretében jelentetjük meg. A kurzuson az öt műhelytag mellett ezúttal is részt vett dr. Vargyas Anna, az ELTE Germanisztikai Intézetének nyelvész–nyelvtörténész adjunktusa, valamint külsős érdeklődőként csatlakozott és a munkában aktívan is részt vett Wesztergom András harmadéves germanisztika alapszakos ELTE-s hallgató is.

A projekt rövid leírását és a szövegkiadás alapelveit tartalmazó német nyelvű dokumentum a Germanisztika műhely collegiumi weboldalán, a „Kutatások” menüpontban tekinthető meg:

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Projekt-beschreibung-Edition-einer-Passionsbetrachtung-aus-dem-16.-Jh.-Padua-BU-Ms.-711.pdf>

Tudományos szövegírás (*Wissenschaftliches Schreiben*, szeminárium, Verena Hahn; 3 fő): A szakszövegírói kurzust az ELTE Germanisztikai Intézetében Feld-Knapp Ilona tanárnő által mentorált bécsi gyakornok Verena Hahn vezette (április közepétől június végéig). Az órákon, illetve a projektmunkában öt műhelytag (ld. alább) regisztráltan, rajtuk kívül további négy fő (Czétényi Gellért, Kató Áron, Mónok Eszter és van Waarden Franciska) nem regisztráltan vett részt. A résztvevők a tavaly júniusban megrendezett, kétnapos *zeichen setzen I*-műhelykonferencia anyagából mostanra elkészült és kiadott gyűjteményes

kötetbe szánt kézírataikat öntötték szaknyelvre is igényes formába. A szövegeket az adott szerzőn kívül további két kolléga és a kurzusvezető olvasta és véleményezte, a szövegek plenáris egyeztetésére folyamatosan, az órai munka keretében került sor. Az anyanyelvre lektorált kéziratok előkészítő szerkesztését Kukri Márta műhelytag, a kötet társszerkesztője végezte. A kötet – nyelvészeti, fordítástörténeti, irodalomtudományi, filmesztétikai és szak módszertani témákban – az alábbi tanulmányokat tartalmazza:

- CZÉTÉNYI Gellért: *Mischkan und Delphinhaut – in der israelischen Wüste?*
- KAISER Adrienn: *Dramenmotive und Filmdesign. Eine vergleichende Analyse von zwei Verfilmungen von Dürrenmatts Der Besuch der alten Dame*
- KATÓ Áron: *Anglizismen-Debatte in der deutschsprachigen Presse. Eine diskurslinguistische Analyse*
- KÁRPÁTI Orsolya: *Literarische Doppelidentität? Zur Identitätsfrage in den deutsch- und ungarischsprachigen Werken von Robert Becker*
- KUKRI Márta: *Zur Legitimation der Macht im Nibelungenlied und in König Budas Tod von János Arany. Eine vergleichende Analyse*
- MELICH Dóra: *Hugo von Hofmannsthal–Richard Strauss: Elektra. Eine vergleichende Analyse*
- MÓNOK Eszter: *Ijoma Alexander Mangold: Das deutsche Krokodil. Ein literarischer Text und seine Anwendungsmöglichkeiten im Handlungsorientierten Deutschunterricht*
- VAN WAARDEN Franciska: *Bilingualismus und das mentale Lexikon*

A kötet belíve a Collegium honlapjának „Kiadványok” oldalán, az alábbi linken tekinthető meg:

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Tagungsband-zeichensetzen-I-FREIR%C3%84UME-II.pdf>

A félév egyéb kurzusairól

Német stílusgyakorlatok IV. (*Stilübungen Deutsch IV*, szeminárium, Sára Balázs; 9 fő): A stílusgyakorlat-órán hagyományosan az első két évfolyam műhelytagjai vettek részt. A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség és a szókincs (valamint részben a grammatikai ismeretek) általános bővítésén és fejlesztésén túl az órák fő célja az első évfolyamos hallgatók év végi szakos nyelvi alapvizgájára való célzott felkészítés és a hallgatók magabiztos nyelvhasználatának, ill. kommunikációs stratégiáinak erősítése, de emellett a műhelyközösségbe való beilleszkedésük elősegítése is („osztályfőnöki óra”). A félév során a hallgatók igényének és érdeklődési körének megfelelően ezúttal is egy-egy, vetítéssel egybekötött, az előadók által szabadon választott témákhoz kidolgozott, nagyobb terjedelmű referátumot hallgathattunk és vitattunk meg tartalmi, nyelvhelyességi és stílári szempontok alapján. A referátumtémákhoz kapcsolódó speciális szókincs főbb elemeinek gyakorlása az előadók által összeállított, ill. kidolgozott interaktív feladatok formájában zajlott.

Német nyelvtörténet IV. (*Deutsche Sprachgeschichte IV: Gegenwartsdeutsch (ab 1950) und Neuhochdeutsch (1650–1950)*, szeminárium, Sára Balázs; 6 fő): A nyelvtörténeti kurzus keretében Utz Maas *Was ist Deutsch? Die Entwicklung der sprachlichen Verhältnisse in Deutschland* (2. Auflage. München: Fink 2014) című, retrospektív jellege miatt rendhagyónak számító, gazdagon illusztrált és alapvetően nyelvészociológiai beágyazottságú monográfiájának egyes fejezeteit olvastuk, illetve tárgyaltuk meg részletesen az órákon. Az újfelnémet kor és napjaink német nyelvének történeti ismeretéhez nélkülözhetetlen főbb aspektusokat számos, a kurzusvezető által összeállított segédanyag (főként szövegmutatványok), valamint a *Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft*-sorozat *Sprachgeschichte*-kötetének vonatkozó fejezeteiből tartott hallgatói referátumok egészítették ki (a kurzuson jegyet szerzett hallgatókon kívül az órákon nem regisztráltan részt vett Miglécz Izabella műhelytag is).

Német grammatikai kompendium I. (*Grammatisches Kompendium I*), szeminárium, Sára Balázs; 11 fő). A több műhelytagnál is tapasztalható

kisebb-nagyobb nyelvi hiányosságok kiküszöbölésére összefoglaló, ismétlő és elmélyítő céllal indított német nyelvtani (ill. szókincsfejlesztő) kurzuson az *Erkundungen*-tankönyvsorozat C2-es nyelvi szintű kötete 1–4. fejezeteinek nyelvtani ismétlő összefoglalója és a Buscha–Szita–Raven-féle *C-Grammatik. Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache, Sprachniveau C1/C2* vonatkozó fejezeteinek feladatai alapján vettük át és gyakoroltuk csoport- és pármunkában a német nyelvtan egyes speciális részterületeit. A kurzus második félévében (2019/20. tanév, őszi félév) a tankönyv 5–8. fejezeteinek nyelvtani anyagát vesszük át.

Régi német irodalom: Bevezetés a 'sziléziai barokk irodalom' poétikájába és lírájába / *Einführung in die Poetik und Lyrik der ‚Schlesischen Barockliteratur‘*, dr. Jónácsik László; 3 fő), a három regisztrált collegista mellett az órákon rendszeresen részt vett és referátumot tartott Matyinkó Alinka és Migléc Zoltán. A kurzusvezető beszámolója:

„A csütörtökönként 19.30–21.00 óra közt tartott, elsősorban műelemző–műértelmező szeminárium témája a német barokk irodalom modelljeként tekintett 'sziléziai barokk irodalom' poétikája, vallásos, gondolati–filozófiai és szerelmi–erotikus lírája volt konkrét verselemzések alapján, elméleti–módszertani (terminológiai) alapokkal kiegészítve. – A félév anyaga négy tematikus tömbből állt: I. Andreas Gryphius vallásos–gondolati költészete; II. A neosztoicizmus és annak irodalmi megjelenései; III. Martin Opitz irodalommegújítási programja: *Buch von der Deutschen Poeterey* (*Acht Bücher Deutscher Poematum*), annak összefüggései és jelentősége (kitekintéssel egyéb programokra is, pl. Georg Philipp Harsdörffer); IV. A 'sziléziai barokk irodalom' paradigmájába tartozó szerelmi–erotikus líra mint az aktuális költészeti modell demonstrációs terepe – figyelembe véve az 'első' és 'második sziléziai iskola' fogalmát és kiegészítve a műfajparódia különböző megjelenési formáival (főként Martin Opitz, Paul Fleming, Ernst Christoph Homburg, Sibylla Schwarz, David Schirmer és Christian Hoffmann von Hoffmannswaldau szerelmi–erotikus költészete alapján). – Kilenc referátum hangzott el: 1) A barokk retorika és annak összefüggései – Kató Áron; 2) Opitz: *Poeterey* – Migléc Zoltán; 3) Paul Fleming neosztoicista versei – Csigó Ábel; 4) A barokk epigramma elmélete és gyakorlata Opitz-szövegek alapján – Csigó Ábel; 5) „A szerelmi diskurzus pluralizálódása” (Hempfer) a reneszánsz–barokk költészetben, mintajellegű Opitz-versek alapján – Migléc Izabella; 6) Opitz-feldolgozások – Kató Áron; 7) Hoffmannswaldau-versek: az 'első' és 'második sziléziai iskola' – Migléc

Izabella; 8) Paródiák: Matyinkó Alinka; 9) Friedrich von Logau epigrammatikája, Gryphius- és Fleming-versek – Migléc Izabella, Csigó Ábel, Kató Áron. – Általános bevezető szakirodalomként Dirk Niefanger *Barock: Lehrbuch Germanistik* c. monográfiája szolgált (3., aktualisierte u. erw. Aufl. Stuttgart/Weimar: Metzler, 2012), kiegészítve a modern irodalomtudományi kora-újkor-kutatás egyéb tanulmányaival (pl. Boy Hinrichs, Klaus W. Hempfer, Jónácsik László). – A tanegységet valamennyi résztvevő „jeles” (5) eredménnyel teljesítette.”

Műfordítói szakszeminárium (*Literarisches Übersetzen*, projektszeminárium, dr. Wilhelm Droste, 10 fő). A műfordítói szakszeminárium hétfőnként 18 órától a Három Holló irodalmi és kulturális Kávéházban, Wilhelm Droste vezetésével, tíz műhelytag részvételével került megrendezésre. Az órák témája ebben a félévben is Budapest volt, ehhez kapcsolódtak az órán fordított művek is. A szemináriumok során a résztvevők lírával és prózával – többek között Kertész Imre, Krúdy Gyula és Heltai Jenő szövegeivel – egyaránt foglalkoztak. Az órai munka a hallgatók által javasolt művek közös németre fordításából állt. Emellett a kurzus két projekthez járul hozzá a szemináriumon kívüli munkákkal: Az első a készülő *BUDAPEST – Streifzüge durch die Poesie einer Stadt und ihrer Region* c. könyv tematikájához irodalmi művek keresése és azok fordítása, a második pedig Wilhelm Droste *Ungarische Zustände* c. könyvének magyarra fordítása, valamint az elkészült szövegek közös lektorálása. A csoport ezzel a két projektet szeretne foglalkozni a következő félévben is.

Nyelvoktatás

A műhely az őszi félévben összesen 35 fő nyelvtanuló collegista és ELTE-s szak-kollégista számára öt oktatóval, öt csoportban, A1/A2–B2/C1-szinteken tartott rendszeres német nyelvi kurzusokat az ALFONSÓ program felmenő képzésében: **Német 2** (A1/A2 – kezdő): Hegyi Anna; **Német 4** (A2/B1 – újrakezdő): Pnyakovics Levente; **Német 6** (B1/B2 – [fél]középhaladó): Mónok Eszter; **Német 7** (B2 – középfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sós Gabriella; **Német 8** (C1 – felsőfokú nyelvvizsga-felkészítő): Sára Balázs.

Informatikai műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.920/EC

IKP-9120/EC

oktatója, címe, helye

Luksa Norbert: Modern elméletek az informatikában I.,
EC 018, szerda 18:00–19:30

Tóth Melinda: Funkcionális programozási nyelvek 2.
Déli tömb 2-107, hétfő 8:00–10:00

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai munkájának bemutatása

A műhely a félévben a megszokottnál kevesebb kurzust tudott meghirdetni az őszi félévben, ennek oka, hogy az Informatikai Karon új tanterv került bevezetésre, amely a kezdeti időszakban többletterhelést jelentett az oktatóknak. Az elsőéves műhelytagoknak szóló *Modern elméletek az informatikában I.* kurzus oktatását Luksa Norbert mesterszakos műhelytag vette át Csörnyei Zoltán alapító, korábbi műhelyvezetőtől, akinek sokéves munkáját ezúton is köszönöm.

A nyári VII. Eötvös Természettudományos Tábor szervezésében aktív szerepet vállalt a Műhely saját szekciójával.

A szakmai program a következő volt:

Kedd: Luksa Norbert: λ -kalkulus

Kocsis Ábel, Luksa Norbert: Programozás változók és ciklus nélkül:
Haskell

Szerda: Nagy Vendel: Mi az a blokkchain?

Boros Attila: Hogyan működik az internet?

Csütörtök: Nagy Vendel Adatbányászat
Kocsis Ábel: Mesterséges intelligenciaverseny: Halite
Az előadók mind jelenlegi műhelytagok. A tábor megnyitóján az Informatikai Kart és a Műhelyt a műhelyvezető képviselte.

Szeptember 28-án a műhely kiállítóként részt vett a **Kutatók Éjszakája** rendezvényen. A Lágymányosi Campus aulájában a legfiatalabb látogatók próbálhattak ki programozási gondolkodást elősegítő játékokat.

Január 21–25. között volt a **Tehetség tábor**, melyen az alábbi programmal fogadta a középiskolásokat a műhely.

Hétfő: Titkos matematika – Ligeti Péter (közös program a matematika szekcióval)
Kedd: Üdítő típuselmélet – Luksa Norbert
Szerda: Paradoxonok a véletlen matematikájában – Bondici László (közös program a matematika szekcióval)
Csütörtök: A forráskód életre kel – Varga Balázs
Péntek: Kódoptimalizáció - a piszkos trükkök – Benics Balázs
Luksa Norbert, Varga Balázs és Benics Balázs a műhely jelenlegi tagjai. Hétfőn és szerdán az informatika és a matematika iránt érdeklődő diákok közös programon vettek részt.

III. TANÁRI BESZÁMOLÓK

Funkcionális programozás 2. (Erlang)

Oktató: Tóth Melinda
Hallgatók: Kocsis Ábel
Komáromi Mátyás
Lövei Péter
Helye és ideje: Lágymányosi Campus, Déli tömb, 2-107-as labor; hétfő 08:00–10:00
Tanegység-kódja: IKP-9120/EC

A félév során 13 előadás alatt a hallgatók megismerkedtek egy dinamikusan típusos funkcionális programozási nyelvvel, az Erlanggal. A bevezető előadás először a funkcionális programozás szemléletét mutatja be és megvizsgáljuk, hogy

az általában megfogalmazott funkcionális elvárásoknak mennyiben felel meg az Erlang, illetve mennyiben tér el azoktól. Ezután a tulajdonságait olyan szempontból vizsgáljuk meg, hogy ezek milyen kapcsolatban vannak ipari alkalmazások hatékony megírásával, illetve mely típusú alkalmazások esetén használnak jelenleg főként Erlangot az iparban. Ezután az Erlang nyelvi elemeivel folytatjuk. Az alapvető nyelvi elemek illusztrálásához először egyszerűbb szekvenciális Erlang programokkal foglalkoztunk. Az előadások gépteremben vannak, így az órák interaktívak, ahol a hallgatók együtt ismerhetik meg az Erlang nyelvet és oldhatnak meg programozási feladatokat. A szekvenciális nyelvi elemek megismerése után a nyelv egyik fő erősségével, a beépített párhuzamossággal foglalkozunk. Megismerkedünk a párhuzamosság nyelvi elemeivel, majd azzal hogyan lehet elosztott programokat futtatni az Erlang virtuális gép környezetében. Megírjuk közben például a természetes számok generátorát is. Később azzal foglalkozunk, hogy megtervezünk és implementálunk egy chat programot, ahol a kliensek egy szerveren keresztül, akár több gépről is tudnak kommunikálni egymással. Ezen kívül foglalkoztunk még kölcsönös kizárást megvalósító programokkal, és adatcsatorna jellegű feladatmegoldással is. A speciális kollégiumon a vizsgajegy megszerzésének feltétele egy Erlang nyelven implementált beadandó elkészítése vagy egy előadástartás valamely Erlangos alkalmazásról. Mindemellett szükséges a félév folyamán kiadott feladatok 40 százalékának teljesítése is. Az előadás és a beadandó témája is érdeklődési körnek megfelelően választható. A teljesítés részben vagy teljes egészében is kiváltható a félév folyamán feladott szorgalmi feladatok megoldásával. Ebből idén 92 pontot lehetett megszerezni, melyek alapján a megajánlott jegyet vagy elfogadják a hallgatók, vagy javítják azt előadással vagy további beadandóval. A megajánlott jegyhez a pontoknak minimum a 50%-át kell megszerezni.

Modern elméletek az informatikában I.

Oktató:	Luksa Norbert
Hallgatók:	Barta Zoltán (MÁSz)
	Busa Máté
	Horváth Botond István
	Kiss Ádám
	Molnár László István
	Szokoli Máttyás
	Tardos Tamás Gergő

Helye és ideje: 018. terem, szerda, 18:00–19:30

Tanegység-kódja: BMVD-200.920/EC

A 2018/2019. tanév első félévében a speciális kollégium témája – a korábbi évekhez hasonlóan – most is a „típusnélküli egyszerű lambda-kalkulus” és a „kombinátor logika” volt. Ezt a speciális kollégiumot az elsőéves hallgatók számára hirdettük meg.

Az előadások témáiban az előző évekhez viszonyítva nagyobb hangsúlyt kapott a lambda-kalkulus, míg a kombinátor logika a speciális kalkulusokkal együtt lett bemutatva. A tematika a Church–Turing-tézis köré lett építve, a lambda-kalkulus felől megközelítve.

A témák a következők:

A Church–Turing-tézis.

A lambda-kalkulus szintaktikája.

A lambda-kalkulus operációs szemantikája.

A lambda-kifejezések normál formái.

Konstansok és konstans függvények.

A rekurzió, lambda-definiálható függvények.

A „megoldható” lambda-kifejezések.

Konzisztens formális rendszerek.

A kombinátor logika szintaktikája és operációs szemantikája.

Zárójeles absztrakciók.

A lambda-kalkulus és a kombinátor logika kapcsolata.

Speciális kalkulusok: lambda-I kalkulus, érték szerinti lambda-kalkulus.

A szeminárium értékelése

A speciális kollégiumot a hallgatók sikeresen, jó eredménnyel elvégezték.

A speciális kollégium minden résztvevője a félév folyamán az előadásokon aktívan részt vettek, munkájukkal, az előadásokon nyújtott teljesítményükkel elégedett vagyok. A hallgatók a félév végén vizsgadolgozatként feladatokat kaptak, amelyet sikeresen megoldottak.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

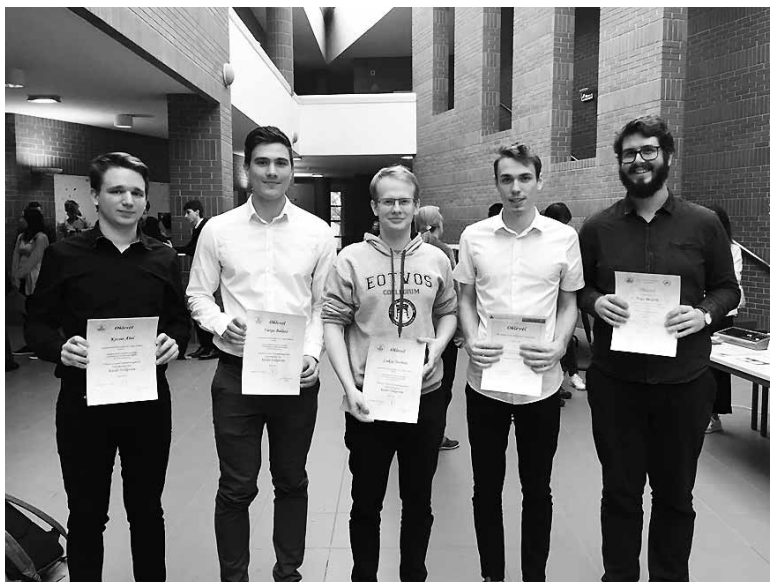
A műhely által meghirdetett vagy befogadott szemináriumok

kódja	oktatója, címe, helye
IKP-9099/EC	Luksa Norbert: <i>Modern elméletek az informatikában II.</i> , EC 018, hétfő 18:00–19:30
BMVD-200.735/EC	Kozsik Tamás: <i>Programozási nyelvek kutatószeminárium</i> , EC 018, kedd 19:30–21:00
IKP-9203/EC	Podlovics Péter: <i>Haladó Haskell</i> , IK Déli épület 00-803, csütörtök 14:00–16:00 és Északi épület 7.15., kedd 17:45–19:15
IKP-9202/EC	Kaposi Ambrus: <i>Agda</i> , IK Déli épület 2-709, csütörtök 12:30–14
IKP-9246	Horváth Gábor: <i>Haladó fordítóprogramok</i> , IK Déli épület 1-110, szerda 14:00–16:00
IKP-9180/EC/1	Tóth Melinda: <i>Funkcionális programozás 2. (Erlang)</i> IK Déli épület 2-202-es labor; hétfő 08:00–10:00

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai munkájának bemutatása

A műhely szakmai munkája az egyes évfolyamoknak meghirdetett szemináriumok keretében folyt. Az elsőéves collegisták a *Modern elméletek az informatikában II.* kurzust, a felsőbbévesek pedig a *Programozási nyelvek kutatószemináriumot* vették fel. Emellett több más kurzus is meghirdetésre került a collegisták számára. A kurzusokról készült beszámolók lentebb olvashatók. Számos olyan esemény történt a félév során, melyekre a Műhely büszke lehet. Öt műhelytagunkat, Kocsis Ábelt, Varga Balázst, Luksa Norbertet, Komáromi Mátyást és Nagy Gergőt kitüntették a Kar Kiváló Hallgatója címmel (lásd kép).

Szép számban vettünk részt a XXXIII. OTDK-n. Kiemelendő Kocsis Ábel 3. díja, valamint Nagy Gergely különdíja. Nagy Gergely és Komáromi Mátyás tovább folytatták tudományos diákköri munkájukat, ennek eredményeképpen a tavaszi kari TDK-konferencián mindketten egy-egy első díjat szereztek. Ugyanezen konferencián Varga Balázs 3. díjat, Fonyó Viktória 3. díjat és Morgan Stanley különdíjat kapott.

A Hajós György Matematika versenyen is sikeresen szerepeltünk: az ELTE IK csapata megnyerte a versenyt. A négyfős csapatban három műhelytag volt, akik egyéniben is remek eredményeket értek el. Busa Máté első, Czirkos Angéla hatodik, Lövei Péter pedig tizennegyedik lett.

Az Eötvös konferencia mellett több műhelytag nemzetközi tudományos konferencián is bemutatthatta kutatási eredményeit, illetve ehhez köthetően cikkeket nyújtottak be:

Áron Attila Mészáros, Gergely Nagy, István Bozó, Melinda Tóth: Towards an energy efficient computation in Erlang. 24 oldal, beküldve: Conference on Software Technology and Cyber Security, Szombathely, 2019. február 21–23.

Mátyás Komáromi, István Bozó, Melinda Tóth: Optimising the Force-Directed Layout Generation. 19 oldal, beküldve: Conference on Software Technology and Cyber Security, Szombathely, 2019. február 21–23.

Gergely Nagy, Áron Attila Mészáros, István Bozó, Melinda Tóth: Tools supporting green computing in Erlang. In: *Proceedings of the 18th ACM SIGPLAN International Workshop on Erlang*, pp. 30–35, 2019. doi: 10.1145/3331542.3342570

Tsegaye Misikir Tashu, Dávid Szabó, Tomáš Horváth: Reducing Annotation Effort in Automatic Essay Evaluation Using Locality Sensitive Hashing. In: *Intelligent Tutoring Systems*, LNCS 11528 pp. 186–192. Springer International Publishing, 2019. doi: 10.1007/978-3-030-22244-4_23

Ferenc Béres, Róbert Pálovics, Domokos Kelen, Dávid Szabó, András Benczúr: Node Embeddings in Dynamic Graphs. Elfogadva: International Conference on Complex Networks and Their Applications.

III. TANÁRI BESZÁMOLÓK

Modern elméletek az informatikában II.

Oktató:	Luksa Norbert
Hallgatók:	Barta Zoltán (MÁSz) Busa Máté Horváth Botond István Kiss Ádám Molnár László István Szokoli Máttyás Tardos Tamás Gergő
Helye és ideje:	016. terem, kedd, 18:00–19:30
Tanegység-kódja:	IKP-9099/EC

A speciális kollégium témája a típuselmélet és alkalmazása volt, a „Bevezetés a típusrendszerek elméletébe” című könyv (ELTE Kiadó, 2012) anyagát dolgoztuk fel. A kurzust az elsőéves collegisták vették fel.

Az előadásokon – az előző évekhez hasonlóan – a következő témakörökről volt szó:

A típus kialakulása és szerepe.

Formális típusrendszerek.

A típus és a biztonság kapcsolata.

Elsőrendű típusos λ -kalkulus.

Az altípus bevezetése.

A Curry-típusrendszer.

Másodrendű polimorfikus típusos λ -kalkulus.

Az egzisztenciális típus.

A rekurzív típus.

A függő típusok.

Magasabb rendű típusrendszerek.

Az $F\omega$ -típusrendszer és a λ -kocka.

Az intuicionista logika és a típuselmélet.

A Curry-Howard izomorfizmus.

Az objektum elvű programozás leírása

A speciális kollégiumot a hallgatók sikeresen, jó eredménnyel elvégezték.

A speciális kollégium minden résztvevője a félév folyamán az előadásokon aktívan részt vettek, munkájukkal, az előadásokon nyújtott teljesítményükkel elégedett vagyok. A hallgatók a félév végén vizsgadolgozatként feladatokat kaptak, amelyet sikeresen megoldottak.

Programozási nyelvek kutatószeminárium

Oktató: Kozsik Tamás
Tanegység-kódja: BMVD-200.735/EC

A kurzust a felsőbbéves collegisták számára hirdettük meg. A foglalkozásokon a műhelytagok saját kutatási témáikat mutatták be egymásnak, valamint három foglalkozáson vendégelőadókat hallgattunk meg.

Műhelytagok:

Komáromi Máttyás: Erő alapú elrendezés generálás
Nagy Gergely: Erlang programok energiafogyasztásának vizsgálata
Luksa Norbert: Típuselméleti modellek
Boros Attila: Bevezetés a C++ template metaprogrammingba és alkalmazásaiba
Benics Balázs: C++ template metaprogramming
Dudás Norbert: Music Data Mining
Nagy Vendel: Hálózati algoritmusok
Szabó Dávid: Semantic Graph
Varga Balázs: Párhuzamos Erlang programok elosztottá alakítása
Továbbá Kruppai Gábor, Lövei Péter és Kocsis Ábel ismertették kutatásuk irányát.

Meghívott vendégelőadók:

Érdi Gergő: Applikatív funktorok előnye statikus elemzéshez
Frohner Ákos: Google
Bárd Imre: Mitől lesz „emberközpontú” a mesterséges intelligencia?

Haladó Haskell

Oktató: Podlovics Péter
Tanegység-kódja: IKP-9203

A félév során 13 előadás alatt a hallgatók megismerkedtek egy statikus típusos funkcionális programozási nyelvvel, a Haskell-el. A kurzus közvetlenül a Funkcionális Programozás tárgy tananyagát folytatja. A hallgató először megismerkednek az algebrai adattípusok fogalmával, azok elméleti hátterével és gyakorlati alkalmazási lehetőségeikkel. Ezt követően a félév során a legelterjedtebb típusosztályok mélyebb megismerésével foglalkozunk. Ehhez kapcsolódóan eleinte az egyszerűbb típusosztályokat vizsgáljuk (Eq, Ord, Enum), majd

az egyéb matematikai struktúrákat reprezentáló típusosztályok következnek (Semigroup, Monoid). Ezután a félév hátralévő része a Functor, Applicative, Alternative, Monad és MonadTrans típusosztályok megismerésével telik. Ezeket a koncepciókat gyakorlati példákon keresztül ismerik meg a hallgatók. A félév végére a While nyelvhez implementálunk egy parszert és egy interpreteret is, amelyeken keresztül a hallgatók betekintést nyernek a Haskell nyelv gyakorlati alkalmazásaiba. Ez a megközelítés továbbá lehetőséget biztosít arra is, hogy a tárgy által nyújtott tudást összekapcsoljuk más kurzusokon szerzett ismeretekkel.

A félév során a hallgatók minden héten kapnak opcionális házi feladatokat, amelyek segítik az órán szerzett tudást elmélyítését. A feladatok a BE-AD rendszeren keresztül érhetőek el, automatikusan tesztelve, az egész félév folyamán lehet dolgozni rajtuk. Ezen túl minden gyakorlaton a hallgatók írnak egy rövid, két kérdésből álló tesztet, melyre 15 perc áll rendelkezésükre. Ezek a tesztek szorosan kapcsolódnak az előző héten feladott opcionális házi feladathoz. A félév végén a három nagyobb házi feladattal lehetett még pontokat szerezni. Ahhoz, hogy a hallgató vizsgára jelentkezhesen, az összesen megszerezhető pontszám minimum felét el kellett érni. A három nagyobb házi feladat teljesítése ehhez elégséges volt.

A félév végén a hallgatók gyakorlati vizsgán szerezhettek jegyet. Akinek nem volt meg a szükséges pontszáma, annak egy rövid elméleti tesztet kellett írnia. A vizsgafeladat gyakorlati jellegű volt, a *While* nyelvet kellett kiegészíteni egy extra feature-rel. Ehhez tetszőleges segédeszköz lehetett használni, akár a korábban írt kódokat, vagy az internetet is.

Számomra nagyon tanulságos tapasztalat volt ezt a tárgyat oktatni, és úgy gondolom, hogy sikerült még inkább felkeltenem a hallgatók érdeklődését a funkcionális programozás iránt.

Agda (EC)

Oktató: Kaposi Ambrus
Tanegység-kódja: IKP-9202

Ebben a félévben ezt a kurzust 9 hallgató vette fel, közülük 7 alapszakos, 2 mesterszakos programtervező informatikus hallgató volt. Sajnos nem volt most közöttük collegista. Az egyik alapszakos hallgató angol képzésre járt, ezért az órát angolul tartottam, ez a magyar hallgatóknak is megfelelt. 1 hallgató

megajánlott jelest kapott, 4 hallgató jött el vizsgázni, ők is mind jelest kaptak. A félév során Philip Wadler *Programming Language Foundations in Agda* c. internetes jegyzete alapján haladva tanulmányoztuk a függő típusozású programozás alapjait. A gyakorlatok egy részének anyaga a <https://people.inf.elte.hu/akaposi/agda> oldalon elérhető.

Haladó fordítóprogramok

Oktató: Horváth Gábor
Tanegység-kódja: IKP-9246

A félév során a hallgatók megismerkedhettek a fordítóprogramoknak azon részeivel, amikre a tantervben szereplő *Fordítóprogramok* tárgy nem tér ki, többek között a ma iparban használt népszerű fordítók felépítésével, a fordítókhoz kapcsolódó eszközök felépítésével (IDE, compiler server, statikus analízis eszközök). A kurzus nagy hangsúlyt fektet az architektúra független optimalizációkra (algoritmusok, adatszerkezetek, ezekhez szükséges statikus analízis) valamint a kódgenerálásra (utasítás kiválasztás, utasítás ütemezés, regiszter allokáció). A cél, hogy a hallgatók megismerkedjenek a modern fordítók által használt state-of-the-art algoritmusokkal, ötletekkel.

Funkcionális programozás 2. (Erlang)

Oktató: Tóth Melinda
Tanegység-kódja: IKP-9180/EC/1

A félév során 12 előadás alatt a hallgatók megismerkedtek egy dinamikusan típusos funkcionális programozási nyelvvel, az Erlanggal. A bevezető előadás először a funkcionális programozás szemléletét mutatja be és megvizsgáljuk, hogy az általában megfogalmazott funkcionális elvárásoknak mennyiben felel meg az Erlang, illetve mennyiben tér el azoktól. Ezután a tulajdonságait olyan szemszögből vizsgáljuk meg, hogy ezek milyen kapcsolatban vannak ipari alkalmazások hatékony megírásával, illetve mely típusú alkalmazások esetén használnak jelenleg főként Erlangot az iparban. Ezután az Erlang nyelvi elemekkel folytatjuk. Az alapvető nyelvi elemek illusztrálásához először egyszerűbb szekvenciális Erlang programokkal foglalkoztunk. Az előadások gépteremben vannak, így az órák interaktívak, ahol a hallgatók együtt ismerhetik meg

az Erlang nyelvet és oldhatnak meg programozási feladatokat. A szekvenciális nyelvi elemek megismerése után a nyelv egyik fő erősségével, a beépített párhuzamossággal foglalkozunk. Megismerkedünk a párhuzamosság nyelvi elemeivel, majd azzal hogyan lehet elosztott programokat futtatni az Erlang virtuális gép környezetében. Megírjuk közben például a természetes számok generátorát is. Később azzal foglalkozunk, hogy megtervezünk és implementálunk egy chat programot, ahol a kliensek egy szerveren keresztül, akár több gépről is tudnak kommunikálni egymással. Ezen kívül egy elosztott job-szerver alkalmazáson keresztül megismerkedtünk a szerveralkalmazások különböző formáival.

A speciális kollégiumon a félév folyamán kiírt beadandó feladatok megoldásával lehet jegyet szerezni. Ebből idén 96 pontot lehetett megszerezni, melyek alapján a megajánlott jegyet vagy elfogadják a hallgatók, vagy javítják azt további beadandóval.

Ménesi úti iskola Laczkó Krisztina aligazgatóval

Magyar műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

Meghirdetett órák címe és oktatója

Vitakör	Vaderna Gábor
Irodalmi prozeminárium	Vaderna Gábor
Kortárs líra	Nemes Z. Márió
Metaforaazonosítás magyar nyelvű szövegekben	Simon Gábor
Nyelvészeti prozeminárium EC	Szabó Gergely, Krizsai Fruzsina
Színházi terek	Darida Veronika

II. COLLEGIUMI MUNKA

A félév órái

Vitakör (Vaderna Gábor)

Kötelező műhelyóra. A félév során legtöbbször egy körbeküldött dolgozatot beszélt meg a csoport (voltak nyelvészeti és irodalmi témák is), egy alkalommal Markó Anita alumnusunk tartott előadást, két alkalom szólt arról, hogy a műhely felkészüljön az Osiris-nyelvtan vitájára a szerzőkkel, és egy alkalommal előre megadott olvasmány közös megbeszélésére került sor.

Irodalmi prozeminárium (Vaderna Gábor)

Az elsőévesek az irodalomtudomány alapvető fogásait gyakorolták. Verselemzést írtak, bibliográfiát készítettek, könyvtári munkát végeztek. Nemcsak EC-s diákok voltak a résztvevők, így kiemelendő, hogy az EC-s diákok kimagaslóan teljesítettek a kurzuson.

Kortárs költészeti tendenciák (Nemes Z. Márió)

A kurzuson három rendszerváltás utáni antológiát dolgozott fel a csoport (Köztéri multság, Egészrész, R25). Ezekben mutatták ki a kortárs költészet

tendenciáit, egymás mellett létező irányzatait. Továbbá a 'kortárs költészet' definíció történeti beágyazottságát is értelmezni próbálták mint jelenségek leírására alkalmas terminust. Emellett megismerkedtek a különböző irodalomértésekkel, versdefiníciókkal (mondott vers, aktuális vers, areferenciális posztmodern, pszeudoszemélyesség), illetve a testiség, intimitás, animalizmus, antropocén tendenciáit helyezték el a 2000-es évek költői pályáiban. A számonkérés egy zárt helyi dolgozat és egy vizsgaszerű elbeszélgetés értékelésén keresztül valósult meg.

Metaforaazonosítás magyar nyelvű szövegekben (Simon Gábor)

A félév során a csoport MetaID néven kutatócsoportot alapított. A holland G. Steen és munkatársai által kialakított MIPVU metaforaazonosítási módszer magyar nyelvre történő adaptációján dolgoztak. Az előző félévben elért eredményeket az ősz során közös tanulmányban foglalták össze, amely hamarosan megjelenik valamelyik magyar nyelvű nyelvészeti folyóiratban. A kutatócsoport munkájának az eredményeit 2018. december 7-én az ELTE Nyelvelméleti Kutatóközpontja által szervezett Össznyelvész Konferencián is bemutatták. A munka célkitűzése a metafora korpuszalapú azonosításának és vizsgálatának a lehetővé tétele, amelyhez a metaforát legtágabban indirekt jelentésként, tartományközi leképezésként értelmezték. A potenciális metaforikus kifejezések azonosítását funkcionális alapon, a mai nyelvhasználó perspektívájából kívánják elvégezni, amelyhez különböző szótárakra, illetve az MNSz2-re támaszkodnak segédeszközként. A kurzus folytatásának a közeljövőben megvalósuló célkitűzése az online annotációs séma kialakítása, a további próbaannotálások elvégzése, távlati célja pedig egyfelől az annotorközi egyezés mérése, másfelől az online lekérdezőfelület létrehozása.

Nyelvészeti proszeminárium (Szabó Gergely)

A műhelyóra a nyelvészeti kutatásokat, és azok módszertanát helyezte a középpontba: a félév elején röviden a tudományos megismerés módjairól volt szó, majd több órán át foglalkoztak a nyelvészeti kutatás módszertanával, adatgyűjtési módszerekkel, az etikus adatgyűjtés és kutatás mikéntjével, végül pedig szó esett arról, hogy hogyan jelenik meg egy tanulmány egy tudományos szaklapban. Az órák interaktívan zajlottak, különböző multimédiás anyagok bevonásával (videók, prezentációk stb.). Az utolsó órán egy rövid terepgyakorlaton vettek részt a hallgatók, amelynek során kisebb „kutatócsoportokra” tagolódva csoportonként egy-egy nyelvi jelenséget vizsgáltak. A szemeszter

során elméleti és gyakorlati feladatokat is voltak: hétről hétre házi feladatként 3-4 kérdésre kellett válaszolni, illetve nyelvészeti témában egy kutatási tervet is készíteni kellett. A vizsgaidőszak előtt pedig egy rövid szóbeli konzultáció során idézték fel egyenként a félév során elsajátítottakat.

Színházi terek (Darida Veronika)

Elsősorban azokkal a színházi társulatokkal, eseményekkel és performanszokkal foglalkozott a csoport, amelyek a hagyományostól eltérő módon értelmezik a színházcsinálás lehetőségeit, izgalmas térstruktúrákat alkalmaznak. A kurzus során mindenki saját témával készült, a hallgatóknak egy-egy rövid prezentációban kellett bemutatniuk az általuk választott színházi jelenséget. Szó esett például a Halász Péter és Koós Anna által működtetett Lakásszínházról, a báb-színház és a bábszínházszínház eszköztáráról, Fischer Iván Lakásszínházáról – de interdiszciplináris művészeti témák is voltak. Beszélt a csoport például a kortárs magyar film vidéki tereiről, a '70-es évek szegénységábrázolásáról, Hayao Miyazaki Oscar-díjas japán rendező animációs filmjeinek többszortú térhasználatáról (Chihiro Szellemországban, A vándorló palota, A vadon hercegnője).

Konferencia

Perspektívák: Irodalom, nyelv, kultúra

Konferencia az Eötvös József Collegiumban

2018. november 16–17.

1118 Budapest, Ménesi út 11–13.

A Magyar műhely tagjainak előadásai szekciónként

November 16., péntek

9.20–11.50: *Paradigma és átírás*

Borzsák terem

Szekcióelnök: Tamás Ábel

9.20–9.50: Kukri Márta ELTE EJC: Az antikvitás adekvát recepciójának kérdése az európai gondolkodásban Wieland *Alceste* és Goethe *Götter, Helden und Wieland* című műve alapján

9.50–10.20: Farkas Flóra ELTE EJC: „*Multos multa iuvant*” – Horatius-parodiák a 17. századi magyarországi neolatin alkalmi költészetben

10.20–10.50: Kerti Anna Emese ELTE EJC: „*Maszkodat visel-vén csetlek-botlok előttem*”. Kovács András Ferenc „Calvus-verseiről”

14.00–17.00: *Színház, film, képregény*
Borzsák terem
 Szekcióelnök: Deres Kornélia

14.00–14.30: Balássy Fanni ELTE EJC: Tennessee Williams *A vágy villamosa* c. darabjának és Woody Allen *Blue Jasmine* c. filmjének érzéketlenségre gyakorolt hatása

14.30–15.00: Ungvári Sára ELTE EJC: Szép Magyar Drámaelemzés – Drámamodell paradigma, dramaturgia eszközök és implicit instrukciórendszer Balassi Bálint *Szép Magyar Komédia* című drámájában

15.00–15.30: Szabó Adrienn ELTE EJC: Ne lapozz, görgess! – a kortárs online képregény

15.30–16.00: Kovács Viktor ELTE EJC: „*Ki ne ismerné föl mindjárt első áriájában a ravasz léprecsalót?*” - A Miriggyel párhuzamos szerepanalógiák a bécsi Zauberpasse irodalmában

16.00–16.30: Kovács Dominik ELTE EJC: „*A mi bibliánk írva vagyon... bajban: emelt fővel*” – Traumakultúra Bródy Sándor *A szerető* című darabjában

14.00–16.30: *Medialitás és irodalom*
 018
 Szekcióelnök: Vásári Melinda

14.00–14.30: Szabó Csanád ELTE EJC: Kép, elbeszélés, hazugság – a hozzáférhetőség problémája Ottlik Géza *Hajnali háztetők* című kisregényében

15.00–15.30: Ballagó Márton ELTE EJC: Kontinuitás – diszkontinuitás Ottlik Gézánál és Samuel Beckett-nél

November 17., szombat

9.00–11.30: *Nyelvtudomány és alkalmazási lehetőségei*

Borzák terem

Szekcióelnök: Farkas Tamás

9.00–9.30: Ballagó Júlia ELTE EJC: Az internetes receptportálok műfaji jellemzőinek pragmatikai vizsgálata

9.30–10.00: Havasi Zsuzsanna ELTE EJC: Nyelvtanulói önértékelés és a feladatra vonatkozó visszajelzések egy nyelvvizsga-tendencia kapcsán

10.00–10.30: Bajzát Tímea Borbála ELTE EJC: „Időt akar nyerni” - a tud + főnévi ige akar + főnévi igenév és a mer + főnévi igenév kompozitumszerkezet szintaktikai vizsgálata

11.00–11.30: Hauber Kitti ELTE EJC: Személynév – nyelvhasználat – etnikum. Dimenzionális nyelvszemlélet a 17–18. századi boszorkányperekben

9.00–11.30: *Modern perspektívák*

Nagyklub

Szekcióelnök: Smid Róbert

10.00–10.30: Szemes Botond ELTE EJC: Poszthumán történetek. A narratív művészetek lehetőségei a 21. században

10.30–11.00: Török Tímea ELTE EJC: Az elkövetkezendő perspektívájából – „a jövő vonzása már erőtlen?” – Versek közti kohézió Rakovszky Zsuzsa műveiben; a *Naptárlapok* és az időmotívum

11.00–11.30: Fülöp Barnabás ELTE EJC: Az (ön)ismétlő emlékezet perspektívái –képiség és elbeszélhetőség viszonya Kertész Imre *Felszámolásában*

13.40–17.20: *Klasszikus magyar irodalom*

Borzák terem

Szekcióelnök: Gyimesi Emese

14.10–14.40: Kazsimér Soma ELTE EJC: És mit szólnak hozzá a növények? Bizonytalanság és növényi jelenlét Mikszáth Kálmán *A jó palócok* című szövegében

15.50–16.20: Muraközy Virág ELTE EJC: Napóleon és Mária Lujza házasságának recepciója Kazinczy *A nagyság és szépség diadalma* c. epigrammájának tükrében

13.40–16.50: *Módszer és elmélet*

Nagyklub

Szekcióelnök: Józsan Ildikó

13.40–14.10: Daróczi Jakab ELTE EJC: Kánon és Zsáner: Irodalomoktatás másképpen

Egyéb szakmai munka

Könyvbemutató az Osiris-nyelvtanról

Beszélgetés a *Nyelvtan* című átfogó funkcionális magyar grammatika szerzőivel (Tolcsvai Nagy Gábor [szerk.]: *Nyelvtan. A magyar nyelv kézikönyvtára* 4. Osiris Kiadó, Budapest, 2017.)

A beszélgetés meghívott résztvevői a *Nyelvtan* hat fő fejezetének szerzői: Tolcsvai Nagy Gábor (Bevezetés, Jelentéstan), Markó Alexandra (Hangtan), Ladányi Mária (Alaktan), Imrényi András (Mondattan), Kugler Nóra (Mondattan), Tátrai Szilárd (Pragmatika)

Szervező, moderátor: Ballagó Júlia

A kerekasztal-beszélgetés során a műhely tagjai arról kérdezték a szerzőket, hogy mennyiben jelent újdonságot az új, átfogó magyar grammatika megjelenése, hogy miben ragadható meg leginkább a funkcionális kognitív nyelvszemlélet. A műhelytagok emellett az egyes szerzőkhöz szóló specifikus kérdéseket is feltettek, amelyek kidolgozása több héten át tartó közös felkészülés, műhelyszemináriumok során valósult meg.

Tehetségtábor

A Magyar műhely programjai a 2019-es tehetségtáboron a következők voltak: január 21., hétfő: Nyelvészeti szeminárium: Stilisztika és szótárkészítés – Ballagó Júlia

január 22., kedd: Konfliktusaink Aranyba foglalva: Arany János balladáinak kortárs variációi – Kovács Dominik, Kovács Viktor

január 23., szerda: Líra- és prózaolvasó szeminárium – Ballagó Márton, Kazsimér Soma Balázs
 január 24., csütörtök: Irodalmi szeminárium: Költői maszkok – Farkas Flóra, Kerti Anna Emese
 január 25., péntek: Finn nyelvlecke – Bajzát Tímea Borbála
 Volt olyan óra, amelyet hét tehetségtáborozó látogatott, de olyan is akadt, amelyet mindössze csak ketten. Öt-hat fővel ki tudott alakulni szemináriumra emlékeztető munka. A Magyar műhely kreatív kurzusokat szervezett, minden előadó becsületesen felkészült.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A félév órái

Vitakör (oktató: Vaderna Gábor): kötelező műhelyóra minden tagnak
Ágencia az antropocén korában (oktató: Keresztes Balázs, Smid Róbert, Szemes Botond): Kovács Dominik, Kovács Viktor, Sebestyén Ádám, Farkas Flóra, Muraközy Virág, Fülöp Barnabás, Kukri Márta
Metaforaazonosítás magyar nyelvű szövegekben (oktató: Simon Gábor): Ballagó Júlia, Bajzát Tímea, Hauber Kitty, Ugrin Bálint József
Színház és kultúra határterületei (oktató: Deres Kornélia): Ballagó Márton, Muraközy Virág, Fülöp Barnabás, Ungvári Sára, Kazsimér Soma
Irodalomelmélet (oktató: Vaderna Gábor): kötelező ELTE-szeminárium EC-s elsőéveseknek
Grammatika 1. (oktató: Laczkó Krisztina): kötelező ELTE-szeminárium EC-s elsőéveseknek

Tutorálás

A műhely szabályzatának megfelelően az elsőéveseket egy-egy felsőbbéves műhelytag tutorálja, amelynek eredményét a Juvenália konferencián mutatják be. Tutorpárok az alábbiak voltak:

Prótár Noémi – Bajzát Tímea
 Voloncs Attila – Ballagó Márton és Szabó Csanád
 Réder Ferenc – Kovács Dominik és Kovács Viktor
 Hajdú Ildikó – Szabó Adrienn
 Ugrin Bálint József – Ballagó Júlia

EC-konferenciák

A XX. Eötvös-konferencián (április 12–13.) a következő műhelytagok vettek részt:

Színháztudományi szekció

Kovács Viktor: „...légy olyan, mint Mirigy” – A Csongor és Tünde intrikusanak világirodalmi előképei
 Kovács Dominik: „A mi családunk órára pontos” – Egy katolikus főhercegi család traumafeldolgozó eljárásai Bródy Sándor *A szerető* című darabjában
 Ungvári Sára: Az ágy mint dísztelelem használata a Societas Raffaello Sanzio *Tragedia Endogonia* című előadássorozatában
 Kazsimér Soma Balázs: Saját perzsa, saját név, saját én – Az identitás és a lírai nyelv kérdései Sopotnik Zoltán *Saját perzsa* című drámájában

Irodalomelmélet és kultúratudományi szekció

Szabó Csanád: A kánon mint önmagára emlékező rendszer – Harold Bloom kánonfogalmának elemzése
 Szabó Adrienn: Pont, pont, pont... – a hang és a csönd a kortárs képregényben

Irodalom és interpretáció szekció

Kerti Anna Emese: A fikció lebontása. Kovács András Ferenc „Calvus-verseinek” elidegenítő gesztusairól

Közép- és kora újkor szekció

Varga Virág: „Győr megye legkiválóbb hajtásai”: Főúri nemzetiségek társadalmi stratégiái a tartományuraságok időszakában

Nyelvtudományi szekció

Bajzát Tímea Borbála: „én tudnék jobban ez kérdésre felelnem” – Az akar, tud, mer/merészkedik segédige + főnévi igenév konstrukció személyjelölésének történeti vizsgálata

Hauber Kitti: Személynév – nyelvhasználat – etnikum korrelációja Pozsony vármegye boszorkánypereiben a 17–18. századból

Juvenália konferencia (2019. május 10.) Program:

- 9.00–9.10 **Megnyitó** – Laczkó Krisztina, műhelyvezető
- 9.10–9.25 **Kötetbemutató:** Juvenália: négy-öt – Kazsimér Soma Balázs, szerkesztő
- 9.25–10.25 **Nyelvtudomány szekció** – Szekcióvezető: Horváth Péter
- 9.25–9.55 Prótár Noémi ELTE EJC: Álom és tenger – Luigi Pirandello *Non si sa come* című drámájában megjelenő metaforahálózatok vizsgálata
- 9.55–10.25 Ugrin Bálint József ELTE EJC: A tér-idő fogalmi metafora kognitív megalapozottságának vizsgálata
- 10.25– 13.35 **Irodalomtudomány szekció** – Szekcióvezető: Reichert Gábor
- 10.25–10.55 Voloncs Attila ELTE EJC: Tér és történelem Mészöly Miklós *Film* című regényében
- 10.55–11.25 Hajdu Ildikó ELTE EJC: Pilátus és Jeruzsálem Bulgakov *A Mester és Margaritájában*
- 11.25–11.55 Réder Ferenc ELTE EJC: Népmeséből műmese – Lázár Ervin: *A legkisebb boszorkány*
- 11.55–12.35 *Ebédszünet*
- 12.35–13.05 Tarnai Csillag ELTE EJC: Reflektált létezés a narrációban – Szeredy Dani hallgató jelenléte Ottlik Géza *Iskola a határon* című regényében
- 13.05–13.35 Nyerges Csaba ELTE: Lázadó „asszonyállatok” a középkori széphistóriákban

Egyéb szakmai munka

OTDK-eredmények

A XXXIV. OTDK Humán szekciójában a következő eredmények születtek:

Első helyezés:

Ballagó Júlia: A társas deixis működésének műfajspecifikus vonatkozásai számítógép közvetítette diskurzusokban

Bajzát Tímea: „Arra gondolni se mer senki” – Az *akar*, a *tud* és a *mer* segédigés kompozítség szerkezetek korpuszalapú vizsgálata funkcionális kognitív keretben

Havasi Zsuzsanna: Diszkurzív gyakorlat és férfi hatalom összefüggései közép-magyar kori úriszéki periratok alapján

Kovács Dominik: Sebkultúra és traumafeldolgozás Bródy Sándor *A dada és A szerető* című darabjaiban

Második helyezés:

Kerti Anna: „verseimbe te fűjj, lehelj ma lelket!” Kovács András Ferenc Calvus-verseinek intertextuális hálózatról (Catullus, Horatius, Ovidius)

Harmadik helyezés:

Kovács Viktor: emberi lét szimbolikus szerepkettősének és az intrikus személységének vizsgálata Vörösmarty Mihály *Csongor és Tündéjében*

Különdíjak:

Ballagó Júlia: A nyelvészeti tagozatban elért kiemelkedő helyezésért

Bajzát Tímea: Legkiválóbb kognitív nyelvészeti dolgozatának különdíja

Egyéb

A műhely több tagja kiemelkedő tudományos tevékenységet végez, egyéb konferenciák és publikációs tevékenység vonatkozásában.

Gólyafényképezkedés

Matematika–Fizika műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

Szakmai munka

A félév során a szakmai műhelymunka során szemináriumi jelleggel, tanárok és felsőbbéves collegisták vezetésével dolgoztunk fel különböző témákat. Az első- másod- és harmadéves fizikus és matematikus hallgatók különböző témákban mélyedhettek el.

A Neptunban BMVD-200.227a/EC kódon Kutatószeminárium 6. néven hirdettük meg a műhelyszemináriumot Burcsi Péter neve alatt.

Tehetségtábor

A téli tehetségtáborban az alábbi programokkal vett részt a műhely

Hétfő: Titkos matematika – Ligeti Péter (közös program az informatika szekcióval)

Kedd: Játékos valószínűségszámítási feladatok – Keliger Dániel

Szerda: Fizika: Fizika egyetemi szinten – Bozóki Tamás, Matematika: Paradoxonok a véletlen matematikájában – Bondics László (közös program az informatika szekcióval)

Csütörtök: Szimulációk a statisztikus fizikában – Török János

Péntek: Kísérleti matematika – Burcsi Péter

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

Szakmai munka

A félév során a szakmai műhelymunka során szemináriumi jelleggel, tanárok és felsőbbéves collegisták vezetésével dolgoztunk fel különböző témákat. Az első- másod- és harmadéves fizikus és matematikus hallgatók különböző témákban mélyedhettek el.

A Neptunban BMVD-200.227c/EC kódon Kutatószeminárium 7. néven hirdettük meg a műhelyszemináriumot Burcsi Péter neve alatt.

Mendöl Tibor

Földrajz-, Föld- és Környezettudományi műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.924/EC

oktatója és címe

Vereb Viktor, Csorvási Nikolett: *Földtudományi örökségvédelem és geoturizmus*

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja

lh2n9712 Győri Róbert:

oktatója és címe

A földrajzi tudás keletkezésének helyei – TTK, FFI, Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Tanszék

II. COLLEGIUMI MUNKA

1. A 2018. őszi félév során három külföldi kolléga is látogatást tett műhelyünkben. 2018. szeptember 17-én **Németh Károly**, az új-zélandi Massey University professzora *Geotourism potential of the volcanic islands of the SW Pacific from geoheritage and geodiversity perspective* című szemináriumára Vereb Viktor kurzusához illeszkedett. **Robert Panitz**, a Heidelbergi Egyetem Földrajzi Intézetének munkatársa 2018. november 21-én *Geographies of Organizational Networks* címmel tartott előadást a hálózatkutatás gazdaságföldrajzi alkalmazásának lehetőségeiről. 2018. november 28-án pedig a kijevi Tarasz Sevcsenko Nemzeti Egyetem Földrajzi Karának egyik tanszékvezetője, **Kosztjantin Mezencev** professzor volt a vendégünk, aki *Human Geography of Ukraine* című előadásában tudománytörténeti kutatási eredményekről számolt be. Mindhárom rendezvényre, amelyen jelenlegi és volt műhelytagok egyaránt részt vettek, műhelyünk nemzetközi előadás-sorozatának részeként került sor,

amelynek keretében az előző szemeszterek folyamán többek között brit, német, lengyel, amerikai és görög egyetemek oktatói tettek látogatást intézményünkben. Robert Panitz látogatása azért különösen fontos, mert heidelbergi kapcsolataink korábbi önzetlen támogatója, Peter Meusburger szeniorprofesszor az előző tanévben tragikus hirtelenséggel elhunyt, a mostani látogatás így azt jelenti, hogy sikerült korábbi ez irányú kapcsolatainkat fenntartani a fiatalabb korosztályok közreműködésével.

2. A műhely 2018 nyarán részt vett a július 23–29. között megrendezett VII. Eötvös Természettudományos Tábor lebonyolításában.

http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/termtudtabor_2018_osszefoglalo.pdf

3. Műhelyünk a korábbi évek gyakorlatának megfelelően idén is színvonalas programot készített a 2019. január 21–26. között tartott VI. EC TehetségTáborra.

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Tehets%C3%A9gt%C3%A1bor-VII.-ELTE-E%C3%B6tv%C3%B6s-J%C3%B3zsef-Collegium-Hannibal-ante-portas-program.pdf>

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőköri, kutatócsoportok tevékenysége

A műhely tagságának korábbi csökkenése az előző tanévben megállt, és hallgatói létszámunk a sikeres nyári felvételinek köszönhetően tovább gyarapodott. Nehéz megjósolni a jövőt, hiszen a TTK egészében érezhető a hallgatói létszám apadása, és a tudományos életet övező viták sem segítik elő a tudományegyetemi képzés népszerűbbé válását. A műhely létszáma stabilizálódott, de így is kisebb az egy évtizeddel ezelőttinél, így a műhelymunka és tudományos eredmények is szerényebbek. Visszatértünk ahhoz a gyakorlathoz, hogy fél-évente két-két szemináriumot hirdetünk, ami megfelel a Műhely alapvető tagozódásának: a társadalomföldrajz, illetve a természetföldrajz-geológia területén tartunk kurzusokat és szervezünk előadásokat. A műhely továbbra is egy jó hangulatú, összetartó csapat, amit közösségépítő alkalmaink, így az őszi műhelykirándulás is bizonyítanak.

A műhelytagok közül ÚNKP-ösztöndíjas: Váczy István.

A műhelytagok közül **Nemzeti Felsőoktatási ösztöndíjas**: Varga György

A **kari TDK-n** dolgozatot benyújtó műhelytagok (valamennyien továbbjutottak az országos fordulóra):

Baják Petra: *A felszínalatti vizek radioaktivitásának hidrogeológiai megközelítése a Velencei-tó déli előterében*

Csolák Dániel: *Pénz a nyomorgóktól? A szegény országokból külföldre befektetett FDI globális földrajza*

Magyari Sándor: *Schafarzik Ferenc nyomában: a bujági „üveges” andezit mint lehetséges pattintott kőszköz-nyersanyag*

Uhljár Péter: *A élelmiszerbolt-láncok térszerkezetének vizsgálata Budapesten*

Uhljár Péter (Lovász Csabával): *A kiskapacitású vízerőművek Magyarországon*

III. TANÁRI BESZÁMOLÓK

1. Földtudományi örökségvédelem és geoturizmus

OKTATÓJA:	Vereb Viktor, Csorvási Nikolett
MEGHIRD. MŰHELYE:	Mendöl Tibor Földrajz-Földtudomány-Környezet-tudomány műhely
TAGJAI:	Baják Petra Kasza Lilla Kis Tamás Magyari Sándor István Németi Kornél Rémai Martin Varga Péter
HELYE ÉS IDEJE:	ELTE Eötvös József Collegium, Nógrád-Novohrad Geopark; kötetlen időben
TANEGYSÉG-KÓDJA:	BMVD-200.924/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzus célja

A földtani örökség céltudatos védelme, illetve széleskörű turisztikai hasznosítása, bemutatása fiatal, ám annál gyorsabban fejlődő területet képez a földtudományokon belül. A kialakuló szervezeti háttér, így például a geoparkok (melyeknek már két aktív, hazai példája is van, a Bakony-Balaton és a Nógrád-Novohrad UNESCO Globális Geoparkok) mellett egyre jelentősebb szakmai közösség és szakirodalom foglalkozik célzottan a terület kérdéseinek vizsgálatával, többek között a földtani értékek objektív felmérésének, bemutatási és kezelési lehetőségeinek módszertanával.

A szeminárium célja ennek a folyamatosan formálódó új irányzatnak a bemutatása volt, az alapvető elméleti háttér áttekintésével, illetve gyakorlati példák ismertetésével, melyeket két esetben meghívott előadók prezentáltak. A tantermi órák szerves kiegészítését képezte a Nógrád-Novohrad Geoparkban vezetett szakmai kirándulás, ahol a kurzus résztvevői testközelből is megismerhették egy földtani örökséggel foglalkozó szervezet működését, láthatták a geosite-ok védelmi és bemutatási lehetőségeit.

Tematika

1. Bevezető alkalom (2018.09.17)

Melyek a földrajzi-földtani (földtudományi) értékek? Milyen törvények védik ezeket az értékeket? Mit értünk geoturizmus alatt?

A Mendöl Műhely meghívott előadójának, Németh Károlynak (Massey University) *Geotourism potential of the volcanic islands of the SW Pacific from geoheritage and geodiversity perspective* című előadása

2. alkalom (2018.09.20)

A földtudományi örökség in situ (eredeti helyén) megőrzése: UNESCO Globális Geoparkok, Világörökségi cím és problémái, Natúrparkok, Nemzeti parkok és további kategóriák

3. alkalom (2018.09.29-30) szakmai kirándulás a Nógrád-Novohrad Geoparkban (NNG)

Az NNG magyar oldalának szervezeti struktúráját Ipolytarnócon bemutatta Szarvas Imre, a szlovák oldalon, Füleken pedig Puntigán József, a geopark munkatársai

Az NNG kiemelkedő földtani értékeinek meglátogatása: Ipolytarnóc (Borókás-árok tanösvény), Füleke (vár és földtani környezete), Somoskő (vár, bazaltömlés), Sámsonháza – kőfejtő (Hír János – Pásztói Múzeum vezetésével), Bér – andezitoszlopok

A Pásztói Múzeum és Pásztó műemléki központjának megtekintése Hír János segítségével, rövid kultúrtörténeti séta Szécsényben és Hollókőn

4. alkalom (2018.11.12)

A földtudományi örökség ex situ (nem eredeti helyén) megőrzése, a közgyűjtemények jelentősége (múzeumok, könyvtárak, szakemberek emlékezete)

A földtudományi értékek felmérésének módszertani lehetőségei, Pál Márton (térképész MSc) meghívott előadó bemutatásában a Bakony-Balaton Geopark és az ott alkalmazott GAM módszer példáján keresztül

Adatbázisok felhasználása örökségvédelmi felmérésekhez, a geosite-ok kijelöléséhez. Számítógépes gyakorlati óra QGIS környezetben, Nadap település példáján

5. alkalom (2018.11.26)

Hallgatói kiselőadások egy választott terület földtani örökségének bemutatási lehetőségeiről, kihívásairól

A szeminárium értékelése

Az elméleti órákat tömbösítve, két nagyobb blokkban, szeptemberben, illetve novemberben tartottuk, alkalmazkodva a hallgatók óraterheléséhez, illetve az oktatói elfoglaltságokhoz. A szakmai kiránduláson való részvétel nem volt feltétele a kurzus teljesítésének, két hallgató kivételével azonban mindenki el tudott jönni, továbbá a két napos út egyben a Mendöl műhely őszi műhelykirándulásaként is funkcionált. Ennek megfelelően három, kurzuson kívüli műhelytag, illetve a műhelyvezető, Győri Róbert is csatlakozott, és a változatos érdeklődési körre tekintettel a földtani értékek mellett társadalomföldrajzi, kultúrtörténeti helyszínek is bekerültek a programba.

Mind az elméleti órákon, mind a kiránduláson a hallgatók megfelelő aktivitással vettek részt, kérdéseik jó felvetéseket tartalmaztak az elhangzott információkkal kapcsolatban. Az utolsó alkalom visszajelzései alapján a kurzus témája elnyerte a többség tetszését, ezzel a szeminárium tulajdonképp el is érte a célját, a földtani örökségvédelem iránti érdeklődés felkeltését.

Az érdemjegyek alapjául szolgáló hallgatói kiselőadások témaválasztása szintén jónak mondható, különösen figyelembe véve az eltérő képzési szinteket

(BSc/MSc/tanári) és szakirányokat. Egy résztvevő időpont-ütközés miatt szemináriumi dolgozat formájában teljesítette a kurzust. A végleges eredmények is tükrözik, hogy minden résztvevő kellő lelkesedéssel és szakmai hozzáállással teljesítette a kurzust, negatív értékitélet nem fogalmazható meg senki irányában sem.

2. A földrajzi tudás keletkezésének helyei

OKTATÓJA:	Győri Róbert
MEGHIRD. MŰHELYE:	Mendöl Tibor Földrajz-Földtudomány-Környezettudomány műhely
TAGJAI:	Baroch Csaba (külsős hallgató) Csolák Dániel Kasza Lilla Kovács Eszter Lovász Csaba (külsős hallgató) Major Dániel (külsős hallgató) Stodola Bálint (külsős hallgató) Varga György Váczy István
HELYE ÉS IDEJE:	ELTE Eötvös József Collegium, 021; Kedd 17:00 – 18:30
TANEGYSÉG-KÓDJAI:	lh2n9712

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Kurzus célja

A tudományelméleti szövegolvasó kurzus azt a kérdést járta körbe, hogyan jön létre a geográfusok által létrehozott új tudás (új tudományos eredmény), milyen helyeken keletkezik a földrajzi tudás. Az elmúlt másfél évtizedben megerősödött tudománytörténeti/tudományelméleti megközelítés (a geographies of knowledge elmélete) szerint a tudomány létrehozásának folyamatában nem csak a tudós személye vagy a tudás keletkezésének kora játszik szerepet, hanem azt befolyásolja tudományos működés helyszíne is. A kurzus azokon a helyeken kalauzolta végig a hallgatókat, ahol a múltban vagy a jelenben a földrajztudományt „előállították” (terepmunka, múzeumok, levéltár, tudós társaságok, GIS-műhelyek, kormányzati tervezőhivatalok stb.).

A kurzus egy 2011-ben megjelent angol nyelvű kézikönyv tematikáját követte, minden egyes órán egy-egy kiemelt problémát járt körbe. A bő 600 oldalas kézikönyv első részéből (Geography's venues) válogatott ki 10 fejezetet,

amelyeket a szemináriumon részletesen elemzett. A kötet (Agnew, John A. – Livingstone, David N. (eds.): *The Sage Handbook of Geographical Knowledge*. Sage, London, 2011.) a kurzuson részt vevő hallgatók számára elektronikusan hozzáférhető volt (a szeminárium Neptun Meet Street felületén). A hallgatóknak a szeminárium során minden alkalomra a könyv egy-egy fejezetét kellett elolvasniuk (kb. 10-15 oldalas angol nyelvű szöveget), amelyet az órán részletesen megbeszéltünk, a félév végén pedig egy kiválasztott témakörből kellett megírniuk szemináriumi dolgozatukat.

A félév menetrendje:

1. Óramegbeszélés – szeptember 11.
2. A földrajz narratívái és eszmetörténete (2. fejezet) – szeptember 18.
3. A terep (3. fejezet) – szeptember 25.
4. A múzeumok (4. fejezet) – október 2.
5. A hegemonia terei (14. fejezet) – október 9., Czirfusz Márton
6. A kalkulációs központok (12. fejezet) – október 16., Gyuris Ferenc
7. Október 23. – nemzeti ünnep
8. Október 30. – őszi szünet
9. Az időjárási állomás és a meteorológiai hivatal (11. fejezet) – november 6., Jankó Ferenc
10. Robert Panitz előadása
11. A levéltár (6. fejezet) – november 20.
12. A tudományos társaságok (8. fejezet) – november 27.
13. GIS-labor (9. fejezet) – december 4.
14. A földrajz és a földrajzosok szerepe a kormányzati szervezeteknél, a tervezésben (20. fejezet) – december 13.

A szeminárium értékelése

A kurzus a tervek szerint rendben lezajlott, minden résztvevő eleget tett a követelményeknek. A szemináriumi dolgozatokkal is elégedett voltam, és leadási határidőt is sikerült időn jobban tartani.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200.737/EC

Sági Tamás: *Extraterresztrikus vulkanizmus*

A műhely kérésére valamelyik tanszéken meghirdetett vagy EC-kódú egyetemi órák

kódja

oktatója és címe

llln9266n

Gyuris Ferenc: *Hatalom és földrajz* – TTK, FFI, Regionális Tudományi Tanszék

II. COLLEGIUMI MUNKA

A 2019. tavaszi félévben két külföldi kolléga volt műhelyünk nemzetközi kutatószeminárium-sorozatának vendége. **Shawn Bodden**, az Edinburgh-i Egyetem doktorandusza 2019. május 7-én „*The Unruly Geographies of Live-Stream Video in Political Protest*” címmel tartott előadást a Gyuris Ferenc által vezetett „*Hatalom és földrajz*” műhelykurzushoz kapcsolódóan. Az előadás azt mutatta be, milyen lehetőségek kínálkoznak az online közösségi médiában élőben megosztott videófelvevételek elemzési anyagként való használatára a politikai földrajzi vizsgálatokban. 2019. június 18-án pedig a kanadai Lakehead University docense, **Steven Jobbitt** volt a vendégünk. A Collegiummal és a műhellyel több mint egy évtizedes kutatási kapcsolatot ápoló Steven Jobbitt „*The Geographer as Public Intellectual: Jenő Cholnoky and the Re-Mapping of Hungary, 1920–1947*” című előadásában friss tudománytörténeti kutatási eredményeiről számolt be. Mindkét rendezvényen jelenlegi és volt műhelytagok vettek részt.

A műhelyben működő szakcsoportok,
önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Néhány éves apadás után a műhely tagságának létszáma (a korábbinál alacsonyabb szinten) stabilizálódott, ezért a műhelymunka és tudományos eredmények is szerényebbek az egy évtizeddel ezelőttinél. A műhely hallgatói között

egyre nagyobb arányt tesznek ki a földrajz tanárszakosok, míg a geográfus/földtudós BSc-MSc képzésben részt vevők aránya csökken. A megváltozott idényekhez a kurzusaink témaválasztásában is alkalmazkodunk. Félévente két-két szemináriumot hirdetünk, ami megfelel a műhely alapvető tagozódásának: a társadalomföldrajz, illetve a természetföldrajz-geológia területén tartunk kurzusokat és szervezünk előadásokat. A collegiumi földrajzos-földtudós közösség aktív és összetartó, a szakmai munka mellett idén is szerveztünk kétnapos műhelykirándulást.

A műhelytagok közül ÚNKP-ösztöndíjas: Váczy István.

A műhelytagok közül Nemzeti Felsőoktatási ösztöndíjas: Varga György.

A műhelytagok OTDK eredményei:

Hallgató neve: **Váczy István Dávid**

Dolgozat címe: Etiópia modern oktatási rendszerének történeti struktúrái, jellemzői és funkciói

Elért helyezés: I. hely (1945 utáni egyetemes történelem)

Felkészítő tanár: Byrappa Ramachandra

Hallgató neve: **Uhlár Péter**

Dolgozat címe: Az élelmiszerbolt-hálózat térszerkezetének jellemzői Budapesten

Elért helyezés: III. hely (gazdaságföldrajz)

Felkészítő tanár: Szabó Pál

Hallgató neve: **Uhlár Péter** – Lovász Csaba Máté

Dolgozat címe: Kis kapacitású vízerőművek Magyarországon

Elért helyezés: Zsúri dicséret (gazdaságföldrajz)

Felkészítő tanár: Munkácsy Béla

III. TANÁRI BESZÁMOLÓK

1. Extraterresztrikus vulkanizmus

OKTATÓJA:	Sági Tamás
MEGHIRD. MŰHELYE:	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudomány műhely
TAGJAI:	Baják Petra (külsős hallgató) Magyari Sándor István Németi Kornél
HELYE ÉS IDEJE:	ELTE Közettan–Geokémiai Tanszék, 0.510; Csütörtök 18:00–20:00
TANEGYSÉG-KÓDJA:	BMVD-200.737/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Kurzus célja

A vulkanizmus nem kizárólagosan földi jelenség, a Naprendszer számos bolygóján, holdján figyelhetők meg vulkanikus képződmények, vagy akár vulkáni működés is. E folyamatok azonban gyakran különböznek a földiektől, miközben egy részük segíthet megérteni, milyen lehetett a Föld vulkánossága a hádeikum és az archaikum során. A kurzus célja e kevésbé ismert, az egyetemi oktatásban helyet nem kapó geológiai folyamatok megismerése és megértése volt.

A kurzus elején az alapvető vulkanológiai terminológiával, a földi vulkánosság legfontosabb jellemzőivel, valamint a bioszférára és az emberiségre gyakorolt hatásaival ismerttettem meg a hallgatókat. Ezt követően a hallgatók „felosztották” a Naprendszert egymás között és mindenkinek fel kellett dolgoznia egy hosszabb és egy rövidebb témát is, amit azután elő is kellett adnia. Az előadások közötti időszakokban a hallgatók az óra hivatalos idejétől függetlenül konzultálhattak velem választott témájukkal kapcsolatban.

A kurzushoz ajánlott néhány alapvető szakirodalom:

Chapman, M.G. (Ed.): The Geology of Mars (2007), ISBN-13 978-0-521-83292-2

Davies, A.G.: Volcanism on Io (2007), ISBN-13 978-0-521-85003-2

Douce, A.P.: Thermodynamics of the Earth and Planets (2011), ISBN 978-0-521-89621-4

Greeley, R.: Introduction to Planetary Geomorphology (2013), ISBN 978-0-521-86711-5

Pater, I.de & Lissauer, J.J.: Planetary sciences (2015), ISBN 978-1-107-09161-0

Shepard, M.K.: Asteroids (2015), ISBN 978-1-107-06144-6

Taylor, S.R.: Solar System Evolution (2001), ISBN-13 978-0-521-64130-2
Watters, T.R. & Schultz, R.A. (Eds.): Planetary Tectonics (2010), ISBN 978-0-521-76573-2

A félév menetrendje:

1. Óramegbeszélés – 02. 14.
2. Vulkanológiai alapok – a földi vulkáni működés áttekintése (ST) – 02. 28.
3. *MSI*: Hold; *BP*: Távoli holdak, kisbolygók, törpebolygók – 03. 21.
4. *BP*: Vénusz; *NK*: Extraterresztrikus vulkanizmus a fikcióban – 04. 04.
5. *NK*: Mars; *MSI*: Merkúr – 04.11.

A szeminárium értékelése

A kurzus rendben lezajlott, alapvetően minden hallgató eleget tett a követelményeknek.

2. Hatalom és földrajz

OKTATÓJA:	Gyuris Ferenc
MEGHIRD. MŰHELYE:	Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezettudományi műhely
TAGJAI:	Csolák Dániel (beloiti tartózkodás miatt különleges tanulmányi renddel) Kasza Lilla Kis Tamás Kovács Eszter Rémai Martin Sinte Márton (külső hallgató) Tóth Bálint (külső hallgató) Uhljár Péter Varga György (brüsszeli ERASMUS-ösztöndíj miatt különleges tanulmányi renddel) Varga Péter Vác István Dávid
HELYE ÉS IDEJE:	ELTE Eötvös József Collegium, 015-ös terem, hétfő 18:00–19:30
TANEGYSÉG-KÓDJA:	llln9266n

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Kurzus célja

A tárgy célja a földrajztudomány és a politikai hatalom kapcsolatának tanulmányozása volt, különös tekintettel e kapcsolat térbeli és időbeli alakulására.

A kérdéskör áttekintésére olvasószeminárium keretében került sor, amelynek részeként óráról órára egy-egy sajátos kor és hely geográfiájának politikai összefonódásait vizsgáltuk meg. A résztvevőknek minden órára legalább egy tudományos munkát kellett elolvasniuk, valamint feldolgozniuk. Mivel az esetek döntő többségében angol nyelvű tanulmányokat elemeztünk, a kurzus teljesítéséhez jó színvonalú angol nyelvismeretre volt szükség. A félévi munka az aktív órai részvétel mellett egy szemináriumi dolgozat megírását is magában foglalta, melyek témáját a hallgatók a szorgalmi időszak folyamán egyeztették velem.

Az órák látogatása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban írtaknak megfelelően kötelező volt. A félévi minősítés ötfokozatú gyakorlati jeggyel történt, amelynek értékét az órai munka és a beadott szemináriumi dolgozat színvonala együttesen határozta meg. Kivételt ez alól a külföldi tanulmányi ösztöndíj miatt – oktatási dékánhelyettesi engedéllyel – különleges tanulmányi rendben lévő hallgatók jelentettek, akiknek hosszabb szemináriumi dolgozatot kellett benyújtaniuk. Az órákra az ELTE Eötvös József Collegiumban került sor, egyenként 90 perc időkeretben. Külföldi ERASMUS vendégoktatói feladataim, valamint konferencia-részvételi kötelezettségeim miatt – a hallgatókkal egyeztetve – három alkalmat pótórá formájában teljesítettünk.

A kurzus 2019. május 7-én Shawn Bodden, az Edinburgh-i Egyetem amerikai származású doktoranduszának önálló vendégelőadásával egészült ki „The Unruly Geographies of Live-Stream Video in Political Protest” címen.

A félév menetrendje a kapcsolódó szakirodalmi művekkel:

1. A tudomány és a hatalom kapcsolata – általános megfontolások
 - Meusburger, P. (2015). Relations between knowledge and power: An overview of research questions and concepts. In P. Meusburger & D. Gregory & L. Suarsana (Eds.), *Geographies of Knowledge and Power* (pp. 19–74). Dordrecht: Springer. (Ebből szemelvények kellenek – összesen kevesebb mint 20 oldal –, amelyek a Neptun Meet Streetre feltöltött változatban meg lesznek jelölve.)
2. A felfedezések kora: az európai gyarmatosítás „tudományos” megalapozása
 - Livingstone, D. N. (2002). Tropical hermeneutics and the climatic imagination. In D. N. Livingstone (Ed.), *Science, Space and Hermeneutics. Hettner-Lectures*, 5 (pp. 43–73). Heidelberg: Department of Geography, University of Heidelberg.
 - Livingstone, D. N. (2011). Environmental determinism. In J. A. Agnew & D. N. Livingstone (Eds.), *The SAGE Handbook of*

Geographical Knowledge (pp. 368–380). London; Thousand Oaks (CA); New Delhi; Singapore: SAGE.

3. Az intézményesülő földrajz a gyarmatosítás és a nemzetépítés szolgálatában
 - Győri R. & Gyuris F. (kézirat). From nation-building and imperialism to disaster recovery: The first 50 years of the Hungarian Geographical Society. In: U. Wardenga et al. (Ed.) *Geographical Societies in the Long 19th Century*. Cham: Springer.
 - van der Velde, P. (1995). The Royal Dutch Geographical Society and the Dutch East Indies, 1873–1914: From colonial lobby to colonial hobby. In M. Bell, R. Butlin & M. Heffernan (Eds.), *Geography and Imperialism 1820–1940* (pp. 80–92). Manchester: Manchester University Press.
 - Zimmerer, J. (2016). In service of empire: Geographers at Berlin's University between colonial studies and Ostforschung (Eastern Research). In P. Giaccaria & C. Minca (Eds.), *Hitler's Geographies: The Spatialities of the Third Reich* (pp. 67–92). Chicago (IL): The University of Chicago Press.
4. Háború és béke I.: A geográfia a „nagy háború” idején
 - Heffernan, M. (2000). Mars and Minerva: Centres of geographical calculation in an age of total war. *Erdkunde*, 54, 320–333.
 - Heffernan, M. (2007). European dreaming: France, Britain and the new Europe, c. 1914–c. 1945. In M. Heffernan (Ed.), *The European Geographical Imagination. Hettner-Lectures*, 10. (pp. 41–60). Heidelberg: Department of Geography, University of Heidelberg.
5. Háború és béke II.: A magyar geográfia a területi revízió szolgálatában
 - Gyuris F. (2014). Human geography, cartography, and statistics: A toolkit for geopolitical goals in Hungary until World War II. *Hungarian Cultural Studies*, 7, 214–241.
 - Gyuris F. (megjelenés alatt). Az európai műveltség gyűréi: egy revíziós térkép és észak-amerikai előzményei. In Lendvai Timár E. & Pravetz B. et al. (szerk.), *Dimenziók 2018 – Kultúrák és etnikumok találkozása*. Budapest: Martin Opitz Kiadó.

- Krasznai Z. (2003). Szakértelem és geopolitika. Földrajztudósok az első világháború után: Emmanuel de Martonne és Teleki Pál. In Horváth Zs. K. & Lugosi A. & Sohajda F. (szerk.), *Léptékváltó társadalomtörténet. (Tanulmányok a 60 éves Benda Gyula tiszteletére.)* (pp. 345–365). Hermész Kör; Osiris: Budapest.
 - Seegel, S. (2018). *Map Men: Transnational Lives and Deaths of Geographers in the Making of East Central Europe*. Chicago (IL): The University of Chicago Press. Olvasandó: „Introduction” + „Conclusion” + recenzió:
 - Győri R. (2018): Seegel, S.: Map Men: Transnational Lives and Deaths of Geographers in the Making of East Central Europe. *Hungarian Geographical Bulletin*, 67, 393–396.
6. A földrajz „segítő keze” az újabb világégés idején
- Barnes, T. & Minca, C. (2012). Nazi spatial theory: The dark geographies of Carl Schmitt and Walter Christaller. *Annals of the Association of American Geographers*, 103, 669–687.
 - Barnes, T. (2006). Geographical intelligence: American geographers and research and analysis in the Office of Strategic Services 1941–1945. *Journal of Historical Geography*, 32, 149–168.
 - Rössler, M. (2016). Applied geography and area research in Nazi society: Central place theory and planning, 1933–1945. In P. Giaccaria & C. Minca (Eds.), *Hitler's Geographies: The Spatialities of the Third Reich* (pp. 182–197). Chicago (IL): The University of Chicago Press.
7. A geográfia szerepe a hidegháborúban – amerikai szemmel
- Barnes, T. & Farish, M. (2006). Between regions: Science, militarism, and American geography from World War to Cold War. *Annals of the Association of American Geographers*, 96, 807–826.
 - Barnes, T. (2008). Geography's underworld: The military-industrial complex, mathematical modelling and the quantitative revolution. *Geoforum*, 39, 3–16.
 - Barnes, T. (2004). The rise (and decline) of American regional science: lessons for the new economic geography? *Journal of Economic Geography*, 4, 107–129.

8. A marxista-leninista(-sztálinista) földrajz létrehozása és feladata a keleti blokkban
 - Győri R. & Gyuris F. (2015). Knowledge and power in Sovietized Hungarian geography. In P. Meusburger & D. Gregory & L. Suarsana (Eds.), *Geographies of Knowledge and Power* (pp. 203–233). Dordrecht: Springer.
 - Schelhaas, B. & Hönsch, I. (2001). History of German geography: Worldwide reputation and strategies of nationalisation and institutionalisation. In Dunbar G. S. (Ed.), *Geography: Discipline, Profession and Subject since 1870: An International Survey* (pp. 9–44). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers. Különösen: pp. 30–38.
9. Kvantitatív fordulat a szovjet földrajzban – új módszerekkel az új idők szolgálatában
 - Abella M. (1956). Vita a földrajzi tudományok filozófiai problémáiról. *Földrajzi Értesítő*, 5, 462–466.
 - Markos Gy. (1955). Reflexiók egy beszámolóhoz. A földrajzi tudományok rendszertani alapjairól. *Földrajzi Közlemények*, 79, 359–365.
 - Gerovitch, S. (2001). 'Mathematical machines' of the Cold War: Soviet computing, American cybernetics and ideological disputes in the early 1950s. *Social Studies of Science*, 31, 253–287.
 - Saushkin, Yu. G. (1971). Results and prospects of the use of mathematical methods in economic geography. *Soviet Geography*, 12, 416–427.
10. A geográfia (?) és a hatalom viszonya a posztszocialista Magyarországon I.
 - Név nélkül (2001). A „Földrajz – Regionális tudomány” kerekasztal-beszélgetés. In Nemes Nagy J. (szerk.), *Geográfia az ezredfordulón. Regionális Tudományi Tanulmányok* 6. Budapest: ELTE TTK Regionális Földrajzi Tanszék.
 - Rechnitzer J. (2009). Bevezetés – A társadalomtudomány új ága, a regionális tudomány. In Lengyel I. & Rechnitzer J. (szerk.), *A regionális tudomány két évtizede Magyarországon* (pp. 13–24). Budapest: Budapest

- Probáld F. (2007). Társadalomföldrajz és regionális tudomány. *Tér és Társadalom*, 21, 21–33.
 - Beluszky P. (2008). Maradékok boltja. (Egy visszavonuló levelei.) *Tér és Társadalom*, 22, 221–228.
11. A geográfia (?) és a hatalom viszonya a posztszocialista Magyarországon II.
- Timár, J. (2003). Lessons from postsocialism: „What’s left for emerging critical geography to do in Hungary?” *Antipode*, 35, 24–33.
 - Timár, J. (2006). The transformation of social and cultural geography during the transition period (1989 to present time) in Hungary. *Social & Cultural Geography*, 7, 649–667.
 - Beluszky, P. (2009). Maradékok boltja. (Egy visszavonuló levelei.) *Tér és Társadalom*, 23, 205–209.
 - Timár, J. (2009). Kritika és társadalomelmélet – néhány érv a kritikai földrajz „védelmében”. *Tér és Társadalom*, 23, 225–231.
12. 21. század: a neoliberális tudományosság hatása a földrajz működésére
- Minca C. (2018). The cosmopolitan geographer’s dilemma: Or, will national geographies survive neo-liberalism? *Geographische Zeitschrift*, 106, 4–15.
 - Hannah, M. (2018). Surviving neo-liberalism and the liberal backlash. *Geographische Zeitschrift*, 106, 16–26.
 - Gyuris F. (2018). Problem or solution? Academic internationalisation in contemporary human geographies in East Central Europe. *Geographische Zeitschrift*, 106, 38–49.
 - Probáld F. (2018). Magyar társadalomföldrajz – mindinkább angolul? *Földrajzi Közlemények*, 142, 247–254.

A szeminárium értékelése

A szeminárium rendben lezajlott, a követelményeket minden hallgató teljesítette.

Olasz műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.354a/EC	Ludmann Ágnes: Olasz kezdő 1.
BMVD-200.26a/EC	Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra: Olasz 3. – félközéphaladó
BMVD-200.26b/EC	Ludmann Ágnes: Olasz 5. – középhaladó
BMVD-200.688a/EC	Ludmann Ágnes: Olasz nyelvi gyakorlatok C1-C2
BMVD-200.925/EC	Falvai György Dávid: Bevezetés az olasz filológiába

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Új Nemzeti Kiválóság Program	Hári Kata
Új Nemzeti Kiválóság Program	Prótár Noémi

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

2018. december 12-én Gian Luca Borghese, a Budapesti Olasz Kultúrintézet megbízott igazgatójának részvételével megrendezésre kerülő Nagy Zoltán emlékkonferencián a műhely két hallgatója, Béres Csenge és Hári Kata előadóként képviselte a műhely művészettörténeti kabinetjét.

A műhelyben működő szakcsoportok,
önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

A műhely műfordítási szakkörének tevékenysége a félévben szünetelt.

A műhelytagság aktívan segédkezett Nagy Zoltán művészettörténész írásainak feldolgozásában.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhely ebben a félévben ismét bővült mind a taglétszámot, mind a műhelytagok profilját illetően: bentlakó hallgatóként Papp Judit, Prótár Noémi és Rácz Balázs György költöztek be, míg a bejáró hallgatók sorát Lakatos Viktória gyarapította.

A műhely tagjai a féléves kötelezettségeiket maradéktalanul teljesítették. Egytől egyig mindenkiről elmondható, hogy a kötelező órák kiváló teljesítésén túl is számos terület iránt érdeklődik és képzi magát (műfordítás, szakmai gyakorlat, zene, film, sport stb.).

A műhely által benyújtott vagy jegyzett pályázatok

A félévben a műhely nem nyújtott be pályázatot.

Közösségi munka, rendezvények

A műhelytagok kezdeményezésére több közösségi program valósult meg az Olasz Műhelyen belül, legfőképp informális összejövétel, filmklub formájában.

Egyéb

A 2018 decemberében megrendezett tanszéki TDK fordulón Burkus Dóra és Medvegy Tímea képviselte a Collegium Olasz műhelyét. Mindketten az országos fordulóba jutottak.

A műhelytagok közül Békefi Teodóra segítette az ALFONSÓ program olasz nyelvoktatásának sikerét a félközephaladó csoport megosztott tanításával.

A félévben a műhelyórákon nem oktatott anyanyelvi lektor.

III. TANÁRI BESZÁMOLÓK

Olasz kezdő 1.

OKTATÓJA	Ludmann Ágnes
MEGHIRD. MŰHELYE	Olasz Műhely
TAGJAI	Fogas Livia Jäckl Marcell Richárd
HELYE ÉS IDEJE	Kedd 10:00–11:30, 019. terem
TANEGYSÉG-KÓDJA	BMVD-200.354a/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Tananyag: Ziglio, Luciana – Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso* 1. Alma Edizioni, Firenze 2014. 1–5. lecke

A félév során a hallgatók az olasz nyelv struktúrájára, alapvető alkotóelemeire vonatkozóan sajátítottak el nyelvtani információkat. A csekély csoportlétszám okán hetente egy alkalommal találkoztunk, az otthonra kiadott gyakorlófeladatok mennyisége pedig emiatt arányosan növekedett. A tankönyvi anyag első felének közös megvitatása, elsajátítása után a hallgatók magabiztosan felismerik a szabályos főnevek nemét, valamint bizonyos típusú rendhagyó főnevek többes számát és határozott névelőjét is. Az igékre vonatkozóan képesek megkülönböztetni a különböző végződéseket az igenevek esetében, valamint a szabályos és rendhagyó igék jelen idejű ragozását, a modális igék használatát. Ismerik az alapvető prepozíciók használatát, képesek helyesen használni a *mi piace* alakot is. Szókincsüket az alapvető személyes információk (kapcsolatfenntartó kérdések, külső és belső tulajdonságok, tanulás, munka, szabadidős tevékenységek; számok, idő, dátum, időjárás), az étkezés (étkezési szokások, éttermi rendelés) és a mindennapi élet (napirend, cselekvések gyakoroltsága, preferenciák) témakörében bővítették. Számonkérés félév közbeni tesztek segítségével történt.

A szeminárium értékelése

A csekély hallgatói létszám nem befolyásolta a lelkesedést és az órai, valamint az otthoni munka hatékonyságát. A hallgatók érdeklődéssel tanulják az olasz nyelvet, bizonytalanság esetén olaszul kérdeznek, és igyekeznek mindent pontosan elsajátítani. Igyekezetük példás, valamint érdeklődnek a tanórákon kívüli, olasz nyelvvel és kultúrával kapcsolatos események iránt is.

Olasz félközéphaladó 3.

OKTATÓJA
MEGHIRD. MŰHELYE
TAGJAI

Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra
Olasz műhely
Bölcskey Lucia
Farkas-Németh Zoltán
Fazekas Gábor
Kárpáti Orsolya
Pallagi Anna Liza
Ungvári Sára
Woditsch Péter

HELYE ÉS IDEJE

Hétfő 19:00–20:30, 022. terem, Csütörtök 18:00–19:30,
019. terem

TANEGYSÉG-KÓDJA

BMVD-200.26a/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Tananyag: Ziglio, Luciana – Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso* 2. Alma Edizioni, Firenze 2014. 1–4. lecke + videóanyag

A félév során a hallgatók gyakorolták a múlt idő használatát, elsajátították az *imperfetto* formát és tudatosították a különbségeket a *passato prossimo* és az *imperfetto* között. Új anyagként a feltételes mód jelen idejű alakjával, a *stare+gerundio* formával, illetve a felszólító mód tegező formájával és rendhagyó alakjaival ismerkedtek meg. Ezen felül elsajátították az összetett névmások, a *verbi pronominali* és a *questo/quello* névmások helyes használatát. Tematikus szókinszüket az öltözködés, a gyermekkor felidézéshöz szükséges szavak, a külső és belső tulajdonságok, valamint a kulturális programok terén bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások, röpdolgozatok, felelések és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt.

A szeminárium értékelése

A csoport továbbra is együttműködő, érdeklődő, lelkesen tanulja az olasz nyelvet. A hallgatók bizonytalanság esetén olaszul kérdeznek, és igyekeznek mindent pontosan elsajátítani. A hallgatók igyekezete kivétel nélkül példás, számos egyéb tevékenységük és elfoglaltságuk ellenére igyekeznek rendszeresen foglalkozni az olasz nyelvvel. Külön dicséretes, hogy az órákon kívüli, olasz nyelvvel kapcsolatos eseményekre is nyitottak.

Olasz középfaladó 5.

OKTATÓJA

Ludmann Ágnes

MEGHIRD. MŰHELYE

Olasz műhely

TAGJAI

Bajzát Tímea Borbála

Erdős Gergely Erik

Halász Tibor

Havasi Zsuzsanna

Nagy Gergely

Németi Kornél

Révfalusi Éva

Szabó Csenge

HELYE ÉS IDEJE	Kedd 18:30–20:00 019. terem, Csütörtök 19:30–21:00 019. terem
TANEGYSÉG-KÓDJA	BMVD-200.26b/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Tananyag:

Bali, Maria – Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso* 2., Alma Edizioni, Firenze 2014. 8–10. lecke

Bali, Maria – Ziglio, Luciana: *Nuovo Espresso* 3., Alma Edizioni, Firenze 2015. 1–2. lecke

Bailini, Sonia – Consonno, Silvia, *Ricette per parlare*, Alma Edizioni, Firenze 2012.

Bailini, Sonia – Consonno, Silvia, *I verbi italiani*, Alma Edizioni, Firenze 2008.

A félév során a hallgatók tudatosították a *futuro semplice* egyszerű jövő idő formáit és alkalmazását, elsajátították a *congiuntivo presente* alakjait, a feltételes mondatok (*periodo ipotetico*) I. típusát, a múltban előidejűséget kifejező *trapassato prossimo* alakot, valamint a *condizionale passato* alakot, a feltételes mód múlt idejét. Tematikus szókincsüket a munka világa, az emberi kapcsolatok, a lakás, a nyelvtanulás, valamint a városi/vidéki élet terén bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások és félév közbeni témazáró dolgozatok/tesztek segítségével történt.

A szeminárium értékelése

A hallgatók aktivitása, érdeklődése ebben a félévben is példás volt, a megtanultakat értik, magabiztosan használják. Kétség, bizonytalanság esetén nem félnek olaszul kérdezni, és ha egy adott nyelvtani témában több gyakorlást igényelnek, az órán jelzik. Igyekezettük, lelkesedésük hiánytalan.

Olasz nyelvi gyakorlatok C1

OKTATÓJA	Ludmann Ágnes
MEGHIRD. MŰHELYE	Olasz műhely
TAGJAI	Balássy Fanni Eleonóra Béres Csenge Júlia Burkus Dóra Cséby Flóra Hanna Csomár Tünde Feró Dóra Zsófia Hári Kata

Lakatos Viktória Krisztina

Magyari Sándor István

Medveggy Timea

Mezősi Máté

Papp Judit

Pinezits Regina

Prótár Noémi

Rácz Balázs György

Szücs Anikó

HELYE ÉS IDEJE

Hétfő 18:30–20:00 019. terem

TANEGYSÉG-KÓDJA

BMVD-200.688a/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Oktató által összeállított tananyag: CILS B2 és C1 típusfeladatok (nyelvtani teszt, olvasott és hallott szöveg értését fejlesztő feladatok)

A kurzus fókuszában a CILS (Certificazione d’Italiano come Lingua Straniera) nemzetközi nyelvvizsga állt, melynek C1 felsőfokú szintje az olasz szakos hallgatók számára kimeneteli követelmény alapszakos tanulmányaik végén. A nemzetközi nyelvvizsga típusfeladatainak megismerése után a különböző vizsgarészek gyakorlására helyeztük a hangsúlyt, mint az olvasott vagy a hallott szöveg értése, valamint sok időt szántunk a nyelvvizsga „rettegett” nyelvtani részére is. A feladatok áttekintésén túl igyekeztünk tematikusan átismételni valamint fejleszteni az egyes példákban megjelenő szókincset is. A résztvevők munkájának értékelésében az órai aktivitáson túl az otthonra kiadott fogalmazások minősége számított.

A szeminárium értékelése

A szeminárium résztvevőinek érdeklődése, figyelme és aktivitása példás volt a félév során, nyelvismeretük, szóbeli és írásbeli kifejezőképességük érezhetően fejlődött, finomodott. A nyelvvizsgán előforduló típusfeladatok megismerése után egyre magabiztosabban és nagyobb sikerrel oldották meg a példákat.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe	
BMVD-200.432a/EC	Ludmann Ágnes	Olasz kezdő 2
BMVD-200.433a/EC	Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra	Olasz 4. – félközéphaladó
BMVD-200.434a/EC	Ludmann Ágnes, Sità Michele	Olasz 6. – középhaladó
BMVD-200.738/EC	Ludmann Ágnes	Olasz nyelvi gyakorlatok C1-C2
BMVD-200.691a/EC	Falvai György Dávid	Olasz filológia 2.
BMVD-200.720a/EC	Ludmann Ágnes	Nyelviszintfelmérő 1. (olasz középfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülőknél)
BMVD-200.721a/EC	Ludmann Ágnes	Nyelvi szintfelmérő 2. (olasz középfokú nyelvvizsgára 4 féléve készülőknél)
BMVD-200.722a/EC	Ludmann Ágnes	Nyelvi szintfelmérő 3. (olasz középfokú nyelvvizsgára 6 féléve készülőknél - próbanyelvvizsga)
BMVD-200.739/EC	Ludmann Ágnes	Nyelvi szintfelmérő 4. (olasz felsőfokú nyelvvizsgára 2 féléve készülőknél)

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhely tagjai a féléves kötelezettségeiket maradéktalanul teljesítették. Egytől egyig mindenkiről elmondható, hogy a kötelező órák kiváló teljesítésén túl is számos terület iránt érdeklődik és képzi magát (műfordítás, szakmai gyakorlat, zene, film, sport stb.).

Közösségi munka, rendezvények

A műhelytagok kezdeményezésére több közösségi program valósult meg az Olasz Műhelyen belül, legfőképp informális összejövetel, filmklub formájában.

Orientalisztika műhely

2018/2019. I. félév

1. Felvételi, a műhely szerkezete

Az Orientalisztika műhely az őszi szemeszterben nyolc új taggal bővült: Kovács Bálint (arabisztika MA), Csizmadia Lilla Gréta és Nagy Benedek (arabisztika BA), Rancsó Dorottya és Tarnai Csillag (japanológia BA), Papp Judit (sinológia BA), Forrai-Karajz Júlia (török BA) és Szalay Zsuzsanna (kulturális örökség MA) csatlakoztak hozzánk.

Az új tagokon kívül a műhely további tagjai:

Bán Kornélia mongolisztika PhD I (szenior hallgató)

Pintér Anna Krisztina assziriológia PhD III. (szenior hallgató)

Csontos Eszter Luca arabisztika BA III. – iszlám művészetek minor

Csordás Domonkos indológia MA I. szanszkrit szakirány

Kmeczkó Sára arabisztika BA III. iranisztika minor

Tamics Rita japanológia III. kínai minor (műhelytitkár)

A szakmai munka tekintetében a műhely továbbra is kabinetrendszerben működik tovább, melynek lényege, hogy a hallgatók egy, a szakterületükön működő kutató vezetésével folytatják munkájukat. Bán Kornélia mongolista doktorandusz hallgató kutatását Birtalan Ágnes vezette, arabista és török szakos hallgatóink, Kmeczkó Sára, Csontos Eszter, Kovács Bálint, Csizmadia Lilla, Forrai-Karajz Júlia és Nagy Benedek Iványi Tamás segítségével dolgoztak, a sinológus Papp Judit Csibra Zsuzsanna, az indológus Csordás Domonkos Bangha Imre, a japanológus Tamics Rita pedig Máté Zoltán konzultációin vett részt.

2. A műhely szakmai munkájáról

A Collegium ünnepi évnyitóján (2018. szept. 4.) Máté Zoltán műhelyvezető és Doma Petra, a „Közel, s Távolság” Orientalisztikai Konferencia társszervezője rövid prezentáció segítségével bemutatta a műhely felépítését, működését és eddig elért eredményeit, különös tekintettel a „Közel, s Távolság” Konferenciára és a konferenciaelőadásokat tartalmazó tanulmánykötetekre.

A 2018/19-es szemeszter őszi félévében az Orientalisztika műhely a kabinet-struktúra alapelveit követve **két tanegységet hirdetett meg**: egy szakismereteket nyújtó közös előadást (**Orientalisztika előadás**), melynek megtartására Dudlák Tamást és Doma Petrát kértük fel.

A félév első felében Dudlák Tamás által a hallgatók megismerkedhettek az orientalizmus kérdéskörével, valamint az iszlám világról kaphattak képet rendszerezett és átfogó jellemzésben. Ennek során az előadás leginkább a közel-keleti emberek és államok identitására és azok változásaira koncentrált. Az előadások kortárs témákat feldolgozó részében azon változások ismertetése és megvitatása került előtérbe, melyeket összefoglalólag „arab tavasz” néven szokás említeni. Minthogy mindezek a témák ma is hivatkozási alapot jelentenek és rendkívül aktuálisak, a hallgatók részéről nagy érdeklődés mutatkozott irántuk, mely az előadások során a hallgatók magas fokú aktivitásában is megnyilvánult.

A félév második felében Doma Petra a nagyobb kelet-ázsiai színházi műfajokat mutatta be. A hallgatók megismerkedhettek az indiai táncszínház, a jávai árnyjáték, a pekingi opera, a kabuki és a nő műfaj jellegzetességeivel. A hallgatók a tananyag mellett különböző felvételek segítségével pillanthattak be ezeknek a kultúráknak a színházi szokásaiba. Az órák alapvetően bevezető jellegűek voltak, általános ismeretanyag elsajátítását segítették, hogy a hallgatók a későbbiekben akár részletesebb kutatást is tudjanak végezni egy-egy témában.

A félév műhelykonferenciával zárult, melyen a hallgatók az alábbi témákban tartottak rövid prezentációkat:

Csizmadia Lilla Gréta: A kurd nyelv dialektológiája

A kurd nyelv főbb dialektális csoportjainak és kisebb nyelvjárásainak ismertetése. A két főbb dialektus, a kurmándzsi és a szoráni közötti különbségek bemutatása. Kurd irodalmi nyelvek létrejötte és standardizációja. A kurmándzsi, mint a jeziditák nyelve. A jezidiki kifejezés nyelvpolitikai használata.

Csontos Eszter: Perzsa kozmogónia a Šāhnāma bevezetője tükrében

Rövid bevezető után, melyben a zoroasztrianus tanításokat és kozmogóniát foglaltam össze, rátértem a dolgozat lényegi részére, melyben a Šāhnāma című perzsa eposz bevezető fejezetéből gyűjtöttem ki és magyaráztam meg a világ teremtéséről szóló verspárokat. Megállapítottam, hogy az összegyűjtött verspárok csak részben tartalmazzák a zoroasztrianus kozmogónia elemeit.

Csordás Domonkos: Gondolatok az indiai színjátszás és a vallás kapcsolatáról
Előadásomban arra fókuszáltam, hogy az ind tradícióban az esztétikum mint a szellemi úthoz tartozó tapasztalat megjelenik. A témát Abhinavagupta írásaiból indítottam el, majd felvázoltam a lehető legszélesebb történeti spektrumot, amelyben értelmezhető. Párhuzamokat fedeztem fel a védikus kori rítusok és a hozzájuk tartozó performanszok, valamint a jóval későbbi az abhinavaguptai esztétikai felfogás között. Tanulásként levontam, hogy a vallás és színjátszás, a vallás és esztétikum kapcsolata régi gyökerekre vezethető vissza.

Forrai-Karajz Júlia: Atatürk kisebbségpolitikája – Kurdkérdés a köztársaság hajnalán

A köztársaság megalakulásakor Atatürk elsődleges célja Törökország 'felzárkóztatása' volt. A nyugati értékrend mentén egy szekuláris állam létrejötte volt az eszménykép. Ez az elképzelés azonban heves ellenállást váltott ki az ország egyes részein. A földrajzilag is elszigetelt kurd kisebbség számára a kalifátus eltörlése, az iszlám vallási iskolák bezárása egyet jelentett az identitásuk ellen indított támadással. Bár a törökök szemében a kurd nép „testvérnépnek” számitott, a szeparatista és iszlám párti felkelésekkel kivívták a vezetés haragját. Dolgozatomban a kurdok erőszakos asszimilációjának előzményeit és annak folyamatát mutattam be.

Kmeczkó Sára: „Ginn-ek a régi arabok hiedelemvilágában”

A dzsinnek a régi arabok hiedelemvilágának kiemelkedően fontos összetevőjét jelentették. Ártó szándékú lény, katona, tanító, segítő, gyógyító, szerető és spirituális mester alakjában léptek kapcsolatba az arabsággal. Jelentőségüket jól példázza, hogy a 7. században megjelenő, egyistenhitet hirdető Mohamed próféta is iszlamizált köntösbe bújtatta a pogány arabság hitvilágának ezen elemét, átemelve az iszlámba a régi arab hitvilág egy részét. Előadásomban törekedtem bemutatni ezeknek a mai napig is mélyen tisztelt, számos esetben állatalakban is megjelenő, misztikus erővel bíró lényeknek a természetét, illetve a dzsinnek és az emberek közötti kapcsolatok sokrétűségét a pre-izlámkori kuruzslás és költészet példáján keresztül.

Kovács Bálint: A debke társadalmi szerepe és megítélése

Prezentációmban a levantei térség néptáncának, a debkének kulturális, társadalmi és politikai vonzatait vizsgáltam meg. A téma földolgozásában arra törekedtem, hogy ezen a helyi hagyományon keresztül, a mind társadalmon

belül, mind kifelé mutatott határozott iszlám narratívának kontrasztot állítva betekintést nyújtak a Levantei térség valóságába, annak belső vezérlő elveivel és ellentmondásaival. Elsőként, három különböző vallásjogi véleménnyel, fatwával összevetve megvizsgáltam, hogy mennyiben ellenkezik ez a népi tánc az iszlám jog, a saría általános értelmezéseivel. Ezek után a debkét, mint politikai szimbólumot ismertettem, a 2011-es szír tüntetések, és a jordán-palesztin nemzeti tüntetések kapcsán. Bemutattam a debke fölhasználását izraeli, jordán-palesztin oldalról térségi, pánarab és nemzeti identitást megerősítő eszközként. Végül megvizsgáltam a palesztin debke és a női reprezentáció erősödésének viszonyát.

Nagy Benedek: Az iszlám főbb irányzatai; A legnagyobb vallásjogi iskolák Az iszlám legfőbb ágazatainak ismertetését kíséreltem meg a dolgozatomban és az előadásomban egyaránt. A kezdeti időszak egységessége után az iszlám szunnita és síita ágra szakadásának történelmi hátterét ismertettem. A tényleges kettészakadás elmaradásának okairól beszéltem, majd az ezeken az ágakon belül kinőtt legnagyobb vallásjogi iskolák ismertetése következett. Ezek jelentőségéről, illetve az eltérések alapvető természetéről beszéltem, kifejezett hangsúllyal, illetve a különböző jogképzésre használt forrásokat illető különbségeket. Végezetül ezen iskolák földrajzi rendszerezését ejtettem meg.

Papp Judit: A pekingi opera főbb jellemzői és szerepkörei

Összegeztem a pekingi opera jellemzőit, különös figyelmet szentelve a történelmi áttekintésre és a színészek által betöltött szerepkörökre. A színjátszás gyökerei azókorig nyúlnak vissza (különböző rituális táncok, szertartások), amelyből kialakultak a köznépest szórakoztató előadások. Pekingi operáról, mint önálló műfajról az 1850-es évektől beszélhetünk. A pekingi opera mai népszerűsége Mei Lanfang tevékenységeinek köszönhető, aki külföldön is tartott előadásokat, nagy sikerrel. A színészek által eljátszhatott szerepek négy csoportba oszthatóak: sheng (férfi), dan (női), jing (hadvezér), chou (bohóc).

Rancsó Dorottya: A japán bábszínházról röviden

A műfaj fejlődését a bunraku kialakulásától kezdve egészen napjainkig, a legfontosabb történéseken keresztül mutattam be. A bábok felépítésére is kitértem, igyekezve hangsúlyozni az egyedi vonásaikat. A műfaj három fő összetevőjének – a bábosoknak, a samiszen játékosnak és a narrátornak – a szerepét és feladatköreit, valamint a színház és a darabok sajátosságait is megemlítettem.

A sok viszontagság ellenére a műfaj a mai napig fennmaradt. Bár egyre kevesebben választják ezt a szakmát (többek között a tanulási folyamat hossza és nehézsége miatt is), fontosnak tartom megőrzését, hisz merőben eltér az általunk megszokott bábszínházról.

Szalay Zsuzsanna: Az asszír identitás elemei

Előadásomban a régi Asszír Birodalom területén élő vagy onnan származó keresztény kisebbségek identitását mutattam be. Identitásuk meghatározó része a kereszténység előtti dicső, birodalmi múlt hangsúlyozása, mely egyaránt keveredik keresztény elemekkel. Mindennek célja, hogy a lokális muszlim lakosságtól elkülönülhessen. Összegzésként megállapítható, hogy a keresztény vallás alapját képezi az identitásuknak, mely elválaszthatatlan az identitásukban megtalálható szekuláris elemektől.

Tamics Rita: A kabuki kialakulásának történetéről dióhéjban

Rövid összefoglalót tartottam a japán kabuki előzményeiről, kialakulásáról és a kezdeti nehézségekről, amelyekkel a műfajnak „meg kellett küzdenie” (például betiltások). Végezetül röviden foglalkoztam a műfaj szabályainak rögzülésével, az aranykorával és egy kicsit próbáltam betekinteni a modern helyzetébe is.

Tarnai Csillag: Bolondok és bohócok Nyugaton és Keleten

A Keletet és a Nyugatot egymástól elhatároló, sokszor áthidalhatatlannak tűnő, ontológiai és episztemológiai különbségeken alapuló, eltérő világlátás a kulturális különbségekben mutatkozik meg az egyik leglátványosabb módon. Előadásomban mégis megkíséreltem a keleti és a nyugati színházat egymás mellé rendelni azáltal, hogy a mind a pekingi operában, mind Shakespeare drámaiban megtalálható bohóc/udvari bolond-típussal foglalkoztam behatóbban, összehasonlító módon. Először a bohócot, mint történelmi gyökerekkel rendelkező, archetipikus szerepkört vizsgáltam meg, amelynek transzkulturális jelentősége számottevő, és a világ számos pontján, a legkülönbözőbb kultúrákban felbukkanva szinte azonos szerepet lát el. A pekingi opera bohóc (chou; 丑) szerepkörének jelentőségét mutatja, hogy kimutathatóan kiemelt szakrális szerepe van a színházban, hiszen isteni kapcsolat van a bohóc, az ütés hangszerek (tradicionálisan a sámánizmushoz és a taoizmushoz kapcsolható tárgyak) által keltett zene, illetve a színház istene (Tang Mínhuang császár) között. Shakespeare számos drámájában jelennek meg bolondok, amelyeknek alapvetően két fő szerepük van: helyzetüknek köszönhetően akkor is

kimondhatják a kendőzetlen igazságot fatális következmények nélkül, amikor ez a többi szereplő számára lehetetlen, valamint a legtöbbször ők a legbölcsebb karakterek. Előadásomban a Lear királyban megjelenő bolond-figurát emeltem ki, és az ő példáján keresztül mutattam be, mennyire központi jelentősége van a bolondoknak Shakespeare drámáiban a morális értékek képviselésében és a szembesítésben. Összegezve megállapítható, hogy a bohóc/bolond-motívum mind Keleten, mind Nyugaton a mulattatással, az igazság felszínre hozásával, az önszembesítéssel, a társadalomkritikával, illetve a kifigurázással hozható párhuzamba. Míg azonban Keleten erős a túlvilágival, illetve a természetfeletti erőkkel való szoros kapcsolat, addig Shakespeare bolondjainak hatásköre jellemzően a földi világra korlátozódik, ahogy a tánc és a zene, valamint az improvizációs elemek sincsenek jelen a nyugati színházban olyan hangsúlyosan, mint a keletiben.

A műhely másik meghirdetett tanegysége idén is az „**Orientalisztika kutatószeminárium**” volt, melynek keretében minden hallgató az adott kabinet vezetőjének útmutatásával folytatott egyéni kutatómunkát. A kurzust egy **workshop** zárta 2019 januárjában.

Csizmadia Lilla Gréta: Kurd nemzetiségi mozgalmak és autonóm törekvések (A Közel-Kelet erőviszonyainak átrendeződése)

Az előadás témái: a kurd nemzetiségi törekvések az Oszmán Birodalom felbomlását követően, majd lausanne-i békeszerződés területi átrendezésében; az első kurd autonóm államok létrejötte (Ararati, Mahabádi Köztársaságok); politikai vákuum kihasználása és transznacionalitás Iraki Kurdisztán függetlenedésében és Észak-szíriai Demokratikus Föderáció létrejöttében; a rojavai forradalmi folyamat részletes ismertetése. Kitekintés az autonóm, demokratikus Rojava által folytatott politika korlátaira és jövőbeli nehézségeire.

Csontos Eszter: A Nizamiyya iskola mint az oktatás fellegrája a középkori iszlám világban

Prezentációmban a madrasák létrejöttének előzményeit, főbb jellemzőit vizsgáltam, majd részletesen kitértem a címben említett iskolatípus megalapítójának életére, illetve az általa megalkotott iskolák oktatási módszereire, amelyek miatt az oktatás fellegrájának gondolták a Nizamiyya iskolákat.

Csordás Domonkos: Megjegyzések a brahman fogalmáról a Bṛhadāraṇyaka upaniṣad alapján

Célom egy új vallástudományos módszertan bevezetése volt, amely az exotéria és ezotéria ideáltipikus fogalompárján keresztül a valláson belüli dinamizmusok leírására alkalmas. A módszertant egy problémás fogalom, a brahman vizsgálatán keresztül vezettem be. A vizsgálatom során három típust különböztettem meg: a brahman exoterikus, ezoterikus, valamint átmeneti megközelítését. Ezzel a módszerrel kísérletet tettem a műben olvasható anomáliák és a hagyományozás körüli zavarok megmagyarázására.

Forrai-Karajz Júlia: A kendő, mint szimbólum – Kendőviselés a Koránban és a Bibliában

Napjainkban sokan tárgyalják a kendőviselés témáját, azonban a legtöbb megközelítés részrehajló. Nőjogi, illetve biztonságpolitikai kérdés válik a kendőből, ezáltal dehumanizálják az érintetteket. A különbségek kihangsúlyozása helyett a hasonlóságok kidomborításával lehet párbeszédet kezdeményezni (amelyre igen nagy szükség van). Kutatásomban szerettem volna rávilágítani arra, hogy a kendőviselés nem iszlámspecifikus jelenség; ugyanúgy jelen van az ókori kultúrákban, a zsidók, illetve a keresztények hagyományaiban. A Korán és a Biblia példáira támaszkodva láthatjuk, hogy a kendőviselésre vonatkozó korlátozások a két vallásban alapvetően azonos alapokon nyugszanak. A különbség leginkább ugyanazon téma teológiai értelmezésében van. A két vallás nézeteinek összehasonlítása után rámutattam a kendőviselésnek a „communitas” élményében betöltött szerepére.

Kmeczkó Sára: A régi arabok halálalfogása

A pre-iszlámkori arab törzsek ugyan nem rendelkeztek egységes hiedelemvilággal, azonban az általuk képviselt vallási nézetek között számos, alapvetően közös elem fedezhető fel. (Ez alól természetesen kivételt jelentenek azon törzsi csoportosulások, amelyeket a zsidó vagy keresztény hit nagymértékben formált.) Ilyen közös elem volt többek között pogányságuk, a különböző transzcendens lényekben (például dzsinnek) való mély hitük, az istenek előtt végzett hasonló szertartásaik és rituáléik, a sors vagy eleve elrendelésben való bizonyosságuk, illetve a kiforratlan túlvilági képzeik. Előadásomban az arabok körében jellemző görög-római, illetve zoroasztrianus mintára felépített különböző sors-dimenziókat mutattam be, valamint a pre-iszlám és iszlám-kori arabok idő, illetve sorsalfogása közötti eltéréseket, amik a két kor óriási

világnézetbeli váltását eredményezték. Az előadásom második témája a régi arabok egyik vallási szimbóluma, a bámulatot keltő bagoly volt, a dzsinnek kísérője, akinek alakját a halállal és a túlvilági élettel feleltették meg. Hitük szerint a nem természetes halált halt ősök lelke bagoly alakban tér vissza és mindaddig kísérti a törzs tagjait, amíg azok meg nem bosszulják felmenőik halálát. Előadásomban a bosszúért szomjazó lélek bagolyalakban történő visszatérését jellemeztem.

Kovács Bálint: Orientalizmus és Okcidentalizmus: Kelet és Nyugat szemben álló reprezentációja

Ebben a kutatásban az Edward Said-féle *Orientalizmus* című könyv által elindított vitát igyekeztem fölterképezni arról, hogy miképpen látja és reprezentálja magát és a Másikat a nyugati és a keleti világ. Arra kerestem a választ, hogy milyen alapvetések és szemlélet tudja biztosítani az elérhető legteljesebb elfogatlanságot és pontos információszerzést. Bemutattam a Said által fölvetett fontosabb gondolatokat az orientalista gondolkodásról, illetve ezek kritikáját, majd megvizsgáltam az orientalizmus párját, a keleti ember gondolkodását a Nyugatról és a nyugatiasodásról. Az okcidentalizmust belső arab szemmel, illetve külső kritikus szemmel írt források alapján mutattam be. A prezentációmat a felhasznált források alapján olyan szemléletbeli alapvetésekkel zártam, melyek a két világ kölcsönös és tárgyilagos megismeréséhez járulhatnak hozzá.

Nagy Benedek: A hadísról és kialakulásáról Goldziher Ignác alapján

Az európai orientalisztika által a hadíszokkal klasszikusan kevésbé foglalkoztak, az első ezzel a témával átfogóan és interdiszciplinaritásra törekedve foglalkozó tudósok közé tartozott Goldziher Ignác. Jelentőségének rövid ismertetése után a hadísz fogalmát ismertettem, majd legfőbb alkotórészeivel (matn és isnád) foglalkoztam részletesebben. A hadíszok jelentőségének leírásához szükségesnek tartottam, hogy röviden ismertessem az iszlámon belül kialakult vallásjogi iskolákat, hogy ezeknek a példáján keresztül mutassam be a hadíszokkal kapcsolatos gondolkodásban rejlő különbségek gyökerét, illetve azt, hogy miért elengedhetetlenek az ortodox iszlámban. A továbbiakban a hadíszok hitelességének problematikájával, illetve a korai vallási értelmiség fellépéséről beszéltem a hadíszok koholásával szemben. Muszlim alapján a hadíszok gyűjtésének módszeréről beszéltem röviden, majd a hadíszokkal foglalkozó irodalom legjelentősebb aspektusait ismertettem. A hadísról, mint az oktatás

és szórakozás eszközéről, illetve az ehhez való történelmi hozzáállás szélsőséges eseteiről beszéltem röviden pár példán keresztül, majd a hadiszok leírásáról és a hadiszgyűjtők mozgalmáról szoltam befejezésképpen.

Papp Judit: A kínai írásbeliség kezdete: tények és mítoszok

Az írásjegyek különleges szerepet töltenek be a kínaiak életében, tartalmazzák felmenőik világszemléletét. Prezentációm során bemutattam a szájon forgó mitikus elképzeléseket, és a régészeti leletekkel bizonyított tényeket az írásjegyek kialakulásával kapcsolatban. A csomózásos információ lejegyzést, a bagua-ból való kifejlődés lehetőségét, és Cang Jie személyiségét vettem sorra. Majd a Sang-dinasztiát és a hozzá kapcsolódó ásatásokat. Végül pedig a Sang-dinasztia előtti ásatásokat és az esetleges első írásjegyeket ismertettem (Banpo, Henan).

Rancsó Dorottya: A japán maffia és annak tetoválásai

A jakuzák eredetét a 17. század elejére datálják, mikor kisebb bűnbandák szerencsejáték útján nyertek pénzt az építőmunkásoktól. Maga a jakuza elnevezés is ebből a kártyajátékból származik. Erősen tradicionális szervezetről van szó, melynek sajátosságai közé tartozik a beavatási szaké ceremónia, vagy a yubitsume, az ujjrövidítés. Legerősebb szindikátusa, a Yamaguchi Gumi egy időben a világ legnagyobb bűnszervezete volt. Érdekes módon a tagok nem próbálják titkolni, hová tartoznak. A legfeltűnőbb ismertetőjelük a tetoválás, amely gyakran egész testüket beborítja. Ez is, csakúgy, mint maga a szervezet, hosszú múltra tekint vissza. A maffiatagok jellemzően a hagyományos – tebori pálcával készült – tetoválást részesítik előnyben, ugyanis a folyamat fájdalmasága miatt ezzel tudták legegyszerűbben kifejezni bátorságukat. A tetoválásokat az emberek általában a maffiával hozták összefüggésbe, így ezekhez sokáig negatív konnotáció társult. A nyugati hatásnak köszönhetően a helyzet mára már javult.

Szalay Zsuzsanna: Tur Abdin keresztény örökségének feltételei

Előadásomban azt vizsgáltam, hogy mi szükséges ahhoz, hogy a törökországi Tur Abdinban élő keresztények kulturális örökségéről beszélhessünk. Három szempontot találtam, mely szükséges ehhez: egy közösség, melynek történetét egy töréspont meghatározza, majd a tudatosítása annak, hogy kultúrája veszélyben van. Napjainkra reflektálva megállapítható, hogy bár a kulturális örökség feltételei adottak, segítséget mégis alig kap nemzetközi szervezetektől kultúrájának védelméért.

Tamics Rita: A közoktatás bevezetése az ainuk számára a XIX. századi Japánban
Előadásom témája a szakdolgozat témám egyik részlete volt. Arról beszéltem, hogy a Meidzsi-kormány hogyan vezette be a közoktatást az ainuk számára, illetve hogyan vezette be az ainukat az újonnan kialakított japán közoktatási rendszerbe a XIX. századi Japánban. Összefoglalóan szó esett még a közoktatási rendszer általános változásairól és Hokkaidó közigazgatásáról.

Tarnai Csillag: A haikufordítás lehetőségei és nehézségei

Két kultúrkör találkozásánál elkerülhetetlenül fellépnek olyan, elsősorban alapvető ontológiai és episztemológiai különbségeken alapuló eltérések, amelyek csaknem lehetetlenné teszik a két kultúrkör közti explicit kommunikációt. Különösen nehéz ezeknek a különbségeknek az áthidalása az irodalomban, valamint az egyes művek fordítása esetében, mindez pedig hatványozottan igaz a haikura. Előadásomban röviden ismertettem a rövid japán költemény tradicionális formai és tartalmi követelményeit, amelyeket a műfaj megalkotója, Macuo Basó fektetett le. Ezt követően megvizsgáltam a Nyugatot és a Keletet elválasztó, alapvető nyelvi és világnézetbeli különbségeket, amelyek megnehezítik a szigorú formai és tartalmi kereteket megkövetelő haiku fordítását, majd a magyar haikufordítás jelentős alakjainak és munkásságuknak áttekintése után megvizsgáltam egy haikut több fordításban. Összességében megállapítható, hogy a Nyugaton egyre nagyobb népszerűségnek örvendő keleti versforma átesett egy bizonyos „nyugatiasítási” folyamaton, amennyiben a költői szerepvállalás gyökeresen eltér a két kultúrkörben. Az eredeti japán költeményekben a költő nem kap hangsúlyos szerepet, a buddhizmuson és a sintó valláson alapuló japán felfogásban gyökerező ideáknak megfelelően feloldódva környezetében, ám a nyugati lírikus számára természetes, hogy saját sorsával, fájdalemével és érzelmeivel itassa át az ábrázolt természet képeit.

3. Szakmai munka

A 2018/19-as őszi félévben is részt vettünk a Collegiumban is megrendezésre kerülő Kutatók Éjszakáján **Tamics Rita** (Az ainu kisebbség Japánban) és **Kovács Bálint** (Nő és férfi Jordániában) által.

Bán Kornélia, doktorandusz hallgató főbb tevékenysége a félévben:

- A szeptember 28-i Kutatók Éjszakájának megszervezése a Belső-ázsiai és Mongol Tanszéken
- Mongol írárok című, BBN-MON-231 kódú kurzus tanítása és a tanszéki könyvtár rendezése

- A tanszéki műfordító kötet szerkesztése (Mori bol – molor erdene. Hegyikristályhoz fogható kincsünk, a ló) A kötet várható megjele-
nése: 2019–2020.
- Szeniorként a collegiumi alumnus-háló erősítése és az Életrajzi kis-
lexikon bővítése

Pintér Anna Krisztina, a műhely doktorandusz hallgatója az elmúlt félévben Bécsben volt Erasmus+ szakmai gyakorlaton az Institut für Orientalistik, Ókortudományi Tanszékén. Prof. Gebhard Selzsel lefordított körülbelül 1100 sornyi sumer szöveget a konzultációkon, valamint januárban előadást tartott ugyanitt a tanszéki előadássorozaton *Der Text Dumuzi und Geštinanna: ein „mythe de passage”* címmel németül.

Egy cikket leadott az Ókor folyóiratnak a sumer „miniszter istenekről”.

4. Közösségi programok

Tehetség tábor VII. – ELTE Eötvös József Collegium 2019. január 21–26.

Orientalisztika (007-es terem) Szerda: Keletről keleteseiktől – Szűcs Bernadett és Tamics Rita

A **Tehetség tábor** keretében a műhely japán szakos hallgatói tartottak beszélgetést a szak iránt érdeklődő résztvevőkkel.

5. Ösztöndíjak, nyelvvizsgák, egyéb teljesítmények

Csontos Eszter a 2018/2019 őszi félévében Iránban a teheráni Shahid Beheshti University-n folytatott nyelvi tanulmányokat a Tempus Közalapítvány Campus Mundi ösztöndíjas programjának keretében.

Csordás Domonkos latin felsőfokú (C1) nyelvvizsgát tett.

Kmeczkó Sára Tunéziában töltött ösztöndíjas időszakának összefoglalója megjelent a Tempus Közalapítvány honlapján:

https://tka.hu/celcsoport/11208/tuneziai-mindennapok-egy-osztondijas-sze-mevel?fbclid=IwAR3qvlaHSp2CdjOr62_qDuHnpiXFFUzflLD0YEAlfZZ8qG-Fjz1BubhduH2Y (utolsó ellenőrzés 2021. 02. 21.)

Nagy Benedek angol C1 komplex nyelvvizsga

Szalay Zsuzsanna német C1 komplex nyelvvizsga

Tarnai Csillag „Tehetőséggel fel!” Felsőoktatást Megkezdő Kutatói Ösztöndíj (ÚNKP-18-5)

- **téma:** Út a csillagokig - szereplői magatartásformák és a belső szabadság

elérése Ottlik Géza *Iskola a határon* című regényében – **témavezető:** dr. Reichert Gábor

Budapest, 2019. február

Máté Zoltán
műhelyvezető

MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

2018/2019. II. félév

1. A műhely aktuális szerkezete

Az Orientalisztika műhely tagjai a tavaszi szemeszterben:

Bán Kornélia mongolisztika PhD I. (senior hallgató)

Csizmadia Lilla Gréta

Csordás Domonkos indológia MA I. szanszkrit szakirány

Forrai-Karajz Júlia török BA I. arab minor

Kmeczkó Sára arabisztika BA III. iranisztika minor

Kovács Bálint arabisztika MA I.

Nagy Benedek arabisztika BA I.

Papp Judit sinológia BA I. olasz minor

Pintér Anna Krisztina assziriológia PhD III. (senior hallgató)

Rancsó Dorottya japanológia BA I. szlovák minor

Szalay Zsuzsanna kulturális örökség tanulmányok MA I.

Tarnai Csillag japanológia BA I. francia és irodalomtudomány diszciplináris minor

Tamics Rita japanológia III. kínai minor (műhelytitkár)

2. A műhely szakmai munkájáról

Szakmai munka

A 2018/19-es szemeszter tavaszi félévében az Orientalisztika műhely a kabinetstruktúra alapelveit követve három tanegységet hirdetett meg. Ezek közül az első egy szakismereteket nyújtó közös előadás volt, melynek megtartására Vér Ádám tanár urat kérte fel a műhely. A kurzus tematikája:

„2019 tavaszán az átmeneti rituálék közül a reintegrációs rituálékkal, azokon belül is a diadalmenetek és győzelmi rituálék témakörével foglalkoztunk.

Az első órákon áttekintettük a tágabb elméleti kereteket, feldolgoztuk az átmeneti rituálék kapcsán Arnold van Gennep 2007. *Átmeneti rítusok*. Budapest: L'Harmattan, 2007. (ford. Vargyas Zoltán) munkáját, a triumphus tisztító szertartásainak megértéséhez pedig a szennyeződés rituális eltávolításához kapcsolódó alapvető szakirodalmat Émile Durkheim 2003. *A negatív kultusz és funkciói: az aszketikus rítusok*. in: Uő., *A vallási élet elemi formái*. Budapest: L'Harmattan. (ford. Vargyas Zoltán) 277–299; valamint Mary Douglas 2003. *Szennyeződés*. in: Uő., *Rejtett jelentések*. Antropológiai tanulmányok. Budapest: Osiris. (ford. Berényi Gábor) 69–82. munkái alapján. Szintén áttekintettük a triumphus témakörének egyik legnagyobb hatású frissebb feldolgozását: Mary Beard 2007. *The Roman Triumph*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

A következő órákon a megismert elméleti keretek felhasználásával a saját témák feldolgozását végeztük el. A szeminárium minden tagja egy saját maga által választott forrást mutatott be (és fordított le), és e referátumok nyomán próbáltuk közösen megérteni az ábrázolt rituálék részleteit.”

Csordás Domonkos: A rituális tabu átalakulásának lehetősége

A Brihadáranjaka upanisadban előfordult, hogy papoknak széthasadt a feje, ami rituális környezetben történhetett meg. Feltételezésem szerint ennek hátterében a rituális gondolkodás állhatott.

Forrai-Karajz Júlia: Becsületgyilkosságok Törökországban

Az országban elkövetett becsületgyilkosságokat az iszlám valláshoz kapcsolódva vizsgáltam meg. Arra kerestem a választ, hogy vajon összefügg-e a rituális tisztaságra való törekvés a gyilkosságokkal. Mennyiben a vallásban és mennyiben a társadalom egyéb rétegeiben keresendő a motiváció fiatal lányok százainak meggyilkolására.

Kmeczkó Sára: „*Ginn-ek a régi arabok hiedelemvilágában*”

A dzsinnek a régi arabok hiedelemvilágának kiemelkedően fontos összetevőjét jelentették. Ártó szándékú lény, katona, tanító, segítő, gyógyító, szerető és spirituális mester alakjában léptek kapcsolatba az arabsággal. Jelentőségüket jól példázza, hogy a 7. században megjelenő, egyistenhitet hirdető Mohamed próféta is iszlamizált köntösbe bújtatta a pogány arabság Ahitvilágának eme elemét, átemelve az iszlámba a régi arab hitvilág egy részét. Dolgozatomban törekedtem bemutatni ezeknek a mai napig is mélyen tisztelt, számos esetben

állatalakban is megjelenő, misztikus erővel bíró lényeknek a természetét, illetve a dzsinnek és az emberek közötti kapcsolatok sokrétűségét a pre-islámkori kuruzslás és költészet példáján keresztül.

Kovács Bálint: Ġamāl ad-Dīn al-Afġānī és Muḥammad ‘Abduh az iszlám Kelet védelmében

A 19. század európai gyarmatosítása és a modern világ változásai új kihívások elé állították az iszlám világot. Olyan módon kellett megújítaniuk az iszlám gondolkodást, mely egyszerre felel meg a modern világ követelményeinek és mégsem lemásolja a Nyugat megoldásait, belső muszlim identitásból ered és alkalmas a gyarmatosítók ellen való föllépésre. Ilyen újításokat igyekezett bevezetni Ġamāl ad-Dīn al-Afġānī és Muḥammad ‘Abduh egy modernista, pániszlám gondokodás elterjesztésével. Gondolataikat mind a belső, iszlám fórumokon, mind a nyugati fórumokon terjeszteniük kellett. A külső védekezést ideológiai alapon a francia orientalista, Ernest Renan kritikájára adott válaszból, politikai alapon a britekkel való vitákból ismerhetjük. Belső fórumokon a materializmus és a nyugati iskola rendszer ellen léptek föl. Ezekből a nyilatkozatokból megismerhető a két reformer által képviselt védekezés az iszlám világ védelmében.

Nagy Benedek: A szent és a profán az iszlámban

Előadásomban az iszlámon belül értelmeztem a szent és profán elválasztásának lehetőségeit és határait. Kitértem rá, hogy a vallás világgképéből fakadóan ez a felosztás azt feltételezi, Istennek valamifele párja, ellenfele lehet, amit az iszlámon belül értelmezni nem lehet. Amennyiben ez a felosztás az Isten által kijelölt helyes út és az arról való letérés közti különbséget foglalja magába, már bővebb értelmezési horizonttal állunk szemben. A tiltott dolgok és a szent dolgok közt nyelvi-jelentésbeli párhuzamra is említettem példákat. Végül azzal a konklúzióval zártam előadásom, hogy a klasszikus világot két ellenálló pólus szembenállására felosztó modell az iszlámra nem alkalmazható, amennyiben azonban a szentet és a profánt az Isteni akaratnak megfelelőnek és azzal ellenkezőnek tekintjük, akkor a vallásgyakorlásban már találhatunk ennek megfelelő tendenciákat, de akkor is az elsődleges, Istenközpontú világgkép „melléktermékeiként”.

Papp Judit: Liqian 骊 𠂔 - Crassus elveszett légiónásai

Régészeti leletek és írások támasztják alá, hogy a Római Birodalom néhány száz légionáriusa i. e. 36-ban Kína belsejében várost alapított. Ellenérvek azonban

vannak. Dolgozatomban bemutattam a két oldal álláspontját, érveit, bizonyítékait. Megállapíthattam, a mesébe illő feltevés egyáltalán nem lehetetlen, azonban további ásatások szükségeseek, melyet a két ország együtt kíván lebonyolítani a közel jövőben.

Rancsó Dorottya: A szülés okozta tisztátalanság a sintóban

Japán őshonos vallásában, a sintóban nagy szerepet kap a ritualizáltság, illetve a tisztaság-tisztátalanság kérdésköre. A szennyezettséget, vagyis a kegare állapotát több dolog is okozhatja: ilyen a betegség, halál vagy a vér. Ebben az esetben a vér által okozott, pontosabban a szüléssel kapcsolatos tisztátalanságot foglaltam össze röviden. Egyes korlátozások már a terhesség idején is felléptek: a nő nem léphetett olyan szobákba, ahol szentély volt, nem vehetett részt temetésen, külön tűzőn főztek neki. A haraobi nevű széles övvel is a magzat védelmét biztosították. Fontos szerepe volt a szülőknunyhóknak, melyek lényegében a tisztátalanság terjedésének megakadályozására épültek. Szülés után a víz jut fontos szerephez: ez a megtisztulás alapja. A szennyezettség végét jelenti a tűz újbóli megrakása és az anya és a gyermek első szentélylátogatása is. Néhány helyen még ma is megtalálhatók a nyonin kekkaik nevű táblák, melyek a nők belépését tiltják egyes szent helyekre. Ebből is látni, hogy a tisztátalanság gondolata a mai napig jelen van a társadalomban.

Szalay Zsuzsanna: A modern asszír identitás

A 20. század észak-mezopotámiai szír keresztények között jött létre a modern asszír identitás, mely két pilléren áll: a keresztény vallás és a volt Asszír Birodalom múltjával való azonosulás. Ezt a jelenséget a Közel-Keletre begyűrűzött nacionalizmus eszménye hozta magával, mely a volt Asszír és Babilóni Birodalom területén élő keresztényekhez is elért. Bár a 20. századi Urmia-tó környékén jött létre az asszír nacionalizmus, mégis a század második felében a diaszpórákban erősödött fel ez az ideológia. Valószínűsíthető, hogy ez válaszlépés lehetett a török és kurd nacionalizmusra, az életben maradás egyik kulcsa egy erőteljesen iszlamizált környezetben. Ez a jelenség a diaszpórákban élő szír keresztényeket is egyaránt érintette. A modern asszír identitás elemeit képi az erőteljes preiszlám múlt hangsúlyozása, mely nem csak történelmükben, hanem a neo-arámit beszélt nyelvükben is megfigyelhető. Előadásomban e speciális identitást olyan kategóriák mentén vizsgáltam, mint a közös történelem, emlékezet, nyelv, vallás és a földrajzi tájhoz való szoros kötődés.

Tamics Rita: Világi és rituális elkülönülések egy ainu életében a Meidzsi-korban (1868-1912)

A prezentációt handout kiosztásból, power point bemutatóból és 2 könyvbeli felolvasásból tevődött össze, amelyek által bemutattam, hogy egy századfordulón élt ainu ember életét és szociális státuszát milyen fontos rituális események határozták meg. Ezek után kötetlen eszmecsere alakult ki. Véleményem szerint minden műhelytag számára hangzott el hasznos információ világi és rituális életeseményekről, más néven rites de passage jelenségekről és számomra szintén felvetődött több érdekes és további kutatásra indító új szempont, gondolat.

Tarnai Csillag: Az öngyilkosság művészete Japánban

Előadásomban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy Japánban miért társadalmilag elfogadottabb az öngyilkosság elkövetése, mint a nyugati kultúrában. Vizsgálódásomat a *szeppuku* 切腹, a szamurájok ősi, rituális, hasfelmetszéses technikával végzett öngyilkosságának bemutatásával kezdtem. Ezt követően megvizsgáltam, hogy a Buddha tanításait tartalmazó szövegekben található-e olyan részlet, ami vallási alapon helyesli a rituális öngyilkosság elkövetését. Miután vizsgálódásaim során arra a következtetésre jutottam, hogy a három történetből, amelyek kapcsán a Buddha a páli kánonban kifejti nézeteit az öngyilkosságról, nem olvasható ki egyértelműen a tett helyeslése vagy elutasítása, más irányból próbáltam meg magyarázatot találni a jelenségre. A japán társadalomban, valamint a szamurájok által követett értékrendszerben elsődleges szerepet játszó becsület az, ami véleményem szerint mozgatta azokat az embereket, akik önként részt vettek a *kamikaze* 神風 akciókban, vagy a 47 legenda *rōnin* 浪人 cselekedeteit. A történelmi háttér vizsgálatát követően Japán jelenkori öngyilkossághoz fűződő viszonyát vizsgáltam, és felfedeztem, hogy a szigetországban az öngyilkosságok aránya még mindig világszinten kiugróan magas, illetve a depresszióval mint mentális betegséggel szintén csak 2010. óta foglalkoznak komolyan. Összegezve megállapítható, hogy a társadalmi jelenség mélyen gyökerezik a japán kultúrában, része a nemzeti identitásnak, így mindenképpen szükséges szem előtt tartani a Japánnal foglalkozó munkák során.

A műhely másik meghirdetett tanegysége idén is az „**Orientalisztika kutatószeminárium**” volt, melynek keretében minden hallgató az adott kabinet vezetőjének útmutatásával folytatott egyéni kutatómunkát. Az órákon zajló munkát a kabinetvezetőkkel való rendszeres konzultációs órák segítették.

Csordás Domonkos: A rituális ágencia kérdése a védikus korban

A 2018/2019-es tanév téli félévében elkészített TDK dolgozatom a *brahman* fogalmával foglalkozott. A vizsgálat során észrevettem, hogy a *brahmant* számos kontextusban használták, amelyeket nem lehet egyszerűen – például genetikusan – összekötni. Az egyik zavarba ejtő vonatkozása abban nyilvánult meg, hogy a szövegekben világos utalás történt a *brahmannel* kapcsolatos halálesetekre. A *Brhadāranyaka upaniṣad* (továbbiakban BU) 3.9.26-ban egy vita során az egyik szereplő feje széthasadt. A párhuzamok utáni keresésem során bár nem talákoztam további hasonló halálesetekkel, azonban ez nem jelenti a kérdés lezáródását. Ha a figyelemztetéseket, valamint az esküket is figyelembe vesszük, akkor további esetek mutathatóak ki a BU 1.3.24, 3.6, 3.7 kapcsán, továbbá a *Chāndogya upaniṣad* (továbbiakban ChU) 1.8–9, 1.10–11 kapcsán is. Ezek az esetek azért különlegesek, mert az általam ismert vallásokban nem ismerek. olyan párhuzamot, amelyben egy látszólag spekulatív megnyilvánulást fejszéthasadás kíséri. Innét fogom felvenni a vizsgálat fonalát. Összefoglalásképpen a következőket állítom. A rítus központi szerepe kihatással volt a vallás fejlődésére. Egy alapvető dilemma kíséri a rítusokat: számít-e a végrehajtó személye. Két ideáltipikus válasz lehetséges, az egyik szerint igen, a másik szerint nem. Ebből következik az a kérdés, hogy a papnak milyen szerepe van az áldozat hatékonyságában. A *brāhmanák* korában pusztán a művek mennyisége alapján arra lehet következtetni, hogy fontosnak tartották a személy tudatos részvételét. Ez a tendencia radikálisan felerősödik az *upaniṣadokban*, ahol a pap személyes kvalitása nem csak fontos komponens, hanem központi jelentőséggel bír. Végül a későbbi korokból hoztam egy érdekes példát, a *mīmāṃsā* és a *vedānta* közötti vitát, amelyről egyelőre hipotézisként felvettem, hogy talán ennek a ritualista vitának egyfajta tovább élése is lehet. Úgy vélem, hogy a dolgozatomban bemutatott példák és párhuzamok segítenek ennek a kornak a jobb megértésében. A további kutatási irányokat egy nagyobb korpusz vizsgálata, illetve a rítustudomány pontosabb ismerete jelenti.

Forrai-Karajz Júlia: Kendő mint szimbólum

Napjainkban sokan tárgyalják a kendőviselés témáját, azonban a legtöbb megközelítés részrehajló. Nőjogi, illetve biztonságpolitikai kérdés válik a kendőből, ezáltal dehumanizálják az érintetteket. A különbségek kihangsúlyozása helyett a hasonlóságok kidomborításával lehet párbeszédet kezdeményezni (amelyre igen nagy szükség van). Kutatásomban szerettem volna rávilágítani arra, hogy a kendőviselés nem iszlámspecifikus jelenség; ugyanúgy jelen van az ókori

kultúrákban, a zsidók, illetve a keresztények hagyományaiban. A Korán és a Biblia példáira támaszkodva láthatjuk, hogy a kendőviselésre vonatkozó korlátozások a két vallásban alapvetően azonos alapokon nyugszanak. A különbség leginkább ugyanazon téma teológiai értelmezésében van.

Kmeczkó Sára: „A régi arabok halálelfogása”

A pre-islámkori arab törzsek ugyan nem rendelkeztek egységes hiedelemvilággal, azonban az általuk képviselt vallási nézetek között számos, alapvetően közös elem fedezhető fel. (Ez alól természetesen kivételt jelentenek azon törzsi csoportosulások, amiket a zsidó vagy keresztény hit nagymértékben formált.) Ilyen közös elem volt többek között pogányságuk, a különböző transzcendens lényekben (pl. dzsinnek) való mély hitük, az istenek előtt végzett hasonló szertartásaik és rituáléik, a sors vagy eleve elrendelésben való bizonyosságuk, illetve a kiforratlan túlvilági képzeik. Dolgozatomban az arabok körében jellemző görög-római, illetve zoroasztriánus mintára felépített különböző sors-dimenziókat vizsgáltam, valamint a pre-islám és islámkori arabok idő, illetve sorselfogása közötti eltéréseket, amik a két kor óriási világnézetbeli váltását eredményezték. A dolgozatom második témája a régi arabok egyik vallási szimbóluma, a bámulatot keltő bagoly volt, a dzsinnek kísérője, akinek alakját a halállal és a túlvilági élettel feleltették meg. Hitük szerint a nem természetes halált halt ősök lelke bagoly alakban tér vissza és mindaddig kísérti a törzs tagjait, amíg azok meg nem bosszulják felmenőik halálát. Kutatószemináriumi dolgozatom második felében a bosszúért szomjazó lélek bagoly-alakban történő visszatérésével kapcsolatos nézeteket elemeztem.

Kovács Bálint: Az ártó szem és védekező módszerek a Közel-Keleten

Az ártó szem (szemmel verés) széles körben elterjedt hiedelem a Közel-Keleten. Belső logikája szerint az ártó szem az irigy emberhez vagy dzsinnhez kapcsolódó rontó erő. A közösség rendjébe nem beilleszthető személyekhez (külföldiekhez, kék szeműekhez, meddő nőkhöz) kapcsolódik jellegzetesen és áldozataik átmeneti állapot miatt (például körülméletlen fiúgyermek) vagy értékességük miatt kiemelt személyek, állatok vagy tárgyak. Az ártó szem ellen jellegzetes védekező mechanizmusok jöttek létre például a hasonlóság elvén „működő” kék amulettek, figyelemvonó díszek, a dzsinnek becsapása, női ruhákba öltöztetés vagy körülíró formulák használata dicséret helyett. Az ártó szem elleni védekezések sokszor tabuk formájában is megvalósulnak.

Nagy Benedek: A szúfizmus megítéléséről a XII. századi Andalúziában, különös tekintettel a tudomány forrását illető problémákra

Dolgozatomban Andalúzia X–XII. századi szellemi közegében követem figyelemmel a szúfizmust ellenző hangokat. Delfina Serrano Ruano foglalja össze vele, hogy Ibn Rušd al-Ġadd málikita vallástudós fatwájában kifogásolja a szúfikat a vallástudósok elé helyező vallási hierarchiát. Ennek kapcsán felmerülő összefüggéseket említ a Proféta kiváltságos szerepéről. Maribel Fierro a X–XI. századi Andalúziában megfigyelhető feszültségről ír, ami a helyi awliya' és a Proféta csodáinak különbségéből fakad. Ezekből és egyéb forrásokból azt a következtetést vonom le, a szúfizmus kritikájában központi szerepet foglal az a gondolat, hogy a szúfik cselekedeteik és saját erőfeszítéseik eredményeképpen várják a tudást, amely tudás kizárólag ajándékként lehet kapni.

Papp Judit: Az írásjegyek változása Kínában

Dolgozatomban vizsgáltam a kínai írásjegyek fejlődésének állomásait, illetve a kiváltó okokat. Különös figyelmet szenteltem a kommunisták által eszközölt változtatásokra, tervekre. Kitértem Tajvan és Kína konfliktusára, illetve arra, hogy Tajvan miért nem preferálja az egyszerűsített írásjegyeket. Következtetésnek megállapítottam, hogy a nyelv erőszakos eszközökkel ideális esetben nem átformálható.

Rancsó Dorottya: A tetoválások és a japán maffia

A félévben a már korábban elkezdett témát folytattam a tetoválások és a japán maffia közti kapcsolatról. Mind a szervezet, mind a tetoválás hagyománya évszázados múltra tekint vissza, ez alatt pedig a japánok szemében a két kifejezés szorosan összekapcsolódott. Ez a felettébb tradicionális szervezet rengeteg egyedi vonással rendelkezik, melyek közé tartozik a nyilvánosság is: büszkék hovatartozásukra, ezt pedig egyértelművé teszik megjelenésükkel is. A maffiatagok jellemzően a hagyományos, tebori pálcával készült tetoválást részesítették előnyben, ugyanis a folyamat fájdalomossága miatt ezzel ki tudták fejezni bátorságukat, lelkierejüket. Ez előző félévhez képest inkább a japánok tetováláshoz való viszonyára helyeztem a hangsúlyt, hiszen ez – annak ellenére, hogy a modernizálódásnak köszönhetően javul a helyzet – marginalizálja viselőjét, mindmáig egyfajta stigma.

Szalay Zsuzsanna: A tur abdini szír keresztény monostorok

A délkelet Anatóliában fekvő Tur Abdin kultúrájában valaha jelentős szerepet játszott a keresztény kultúra. A 3-4. században ebben a térségben már virágzott

az aszketizmus és a szerzetesi élet. Érdekes módon az iszlám hódítás után Tur Abdinban megmaradt a keresztény dominancia, melyet a 20. század véres történelme mosott el. A szír keresztény közösség nagy részét vagy megölték, vagy elmenekült. Csak kevesen vállalták, hogy Anatóliában maradjanak. A tur abdini szír keresztények kulturális életében központi szerepet játszik a monostor, a keresztényeknek ez nyújt mind a mai napig védőbástyát. A tur abdini szír keresztény monostorok tehát e mentén kapcsolódnak be az örökség diskurzusba, mely a prezentációban részletesen bemutatásra került.

Tamics Rita: Hokkaidó gazdasági felértékelődése és az ainuk, mint a japán társadalom újfajta munkaerőforrásai a Meiji-korban

Dolgozatomban azzal foglalkoztam, hogy a Meiji-kormány számára hogyan és miért vált az addig értéktelennek vélt Hokkaidó nevű sziget stratégiaiilag és infrastrukturálisan fontos gazdasági tényezővé. Két vizsgálati szempontot vettem figyelembe, a gazdaságít (például: új, termékeny földterületek, szénbányászat), illetve a történelmit (például: a külföld felé nyitás kapcsán felmerülő igény a gyarmatosításra, annak érdekében, hogy Japán nagyhatalommá váljon a globális térben). Az összefoglalóban továbbá arra jutottam, hogy a yamato felsőbbrendűség megőrzésére való harmadik, társadalmi faktor szintén megfigyelhető.

Tarnai Csillag: A haikukba foglalt lét- és önszemlélet magyar nyelven történő átadásának lehetőségei – Haiku-fordítások és haiku-szerű költemények a magyar költészetben Kosztolányi Dezsőtől Tandori Dezsőig

Kutatásom során a haikunak mint japán műfajnak magyar nyelvre történő fordítása, illetve a japánról fordított, valamint a magyar költők által írt haikuk vagy haiku-szerű művek magyar költészetfelfogásba történő illeszkedése során felmerülő nehézségekkel és lehetőségekkel foglalkoztam. Az elemzést a haikunak mint japán műfajnak a versforma atyjának tartott Matsuo Bashō 松尾芭蕉 (1644–1694) által meghatározott szempontok mentén történő bemutatásával kezdtem, kiemelve annak fő sajátosságait a lét- és önszemlélet perspektívájából. Ezt követően röviden ismertettem a magyar és a japán nyelv, kultúra és világkép közötti, olyan fundamentális különbségeket, amelyek nehézséget jelenthetnek a fordítások, illetve a japán kultúra magyar környezetbe történő adaptációjának során. Végül a magyarországi haikurecepciót dolgoztam fel Kosztolányi Dezső munkásságól kezdődően, aki, amikor kiadta *Kínai és japán versek* című fordításkötetét, elsőként ismertette meg széles körben a magyar olvasóközönséget

a keleti versformákkal, egészen Tandori Dezsőig, akinek a nevéhez fűződik az első önálló haikugyűjtemény kiadása. A két általam kiemelt költő között eltelt időben munkálkodó fordítók munkássága közül foglalkoztam még Illyés Gyula és Faludy György haiku-fordításaival, illetve Kányádi Sándor „körömverseivel”. Meglátásaim szerint megállapítható, hogy a keleti és a nyugati haikuk között az elsődleges különbség a költői szerep vállalásában mutatkozik meg. A japán versben a költő feloldódik a természetben, a mindenségben, elmerül, és pusztán csak sejthető jelenléte a költeményben, a nyugati költemény hőse azonban maga a költő. A keleti költő a természet apró rezdüléseiben találkozik saját és világának mulandóságával, míg a nyugati költő kelet-európai vagy személyes sorsát vetíti ki környezetére. A lét- és önszemléleti különbségek, valamint ezek poétikai jellemzőkben történő manifestációi élesen megmutatkoznak Nyugat és Kelet összehasonlításakor. Annak érdekében azonban, hogy a két kultúrkör megtermékenyítően hathasson egymásra, és a különbségek mentén világossá váljanak az egyértelműen elhatárolásra okot adó tényezők, szorgalmazni szükséges Kelet és Nyugat ütköztetését, és érdemes figyelemmel kísérni a magyar haikurecepció további alakulását.

Bán Kornélia, doktorandusz hallgató főbb tevékenysége a félévben:

- Mongol buddhizmus tematikájú nemzetközi konferencia szervezése
- a Pesti Bölcsész Akadémia szervezésében négy kurzusból álló ismeretterjesztő előadássorozat a mongol lovaskultúráról
- A tanszéki műfordítói kötet, a *Mori bol – molor erdene*. Hegyikristályhoz fogható kincsünk, a ló szerkesztése mellett egy műfordítás (C. Dašdórov: Az élet hullámhegyei és hullámvölgyei) és egy tudományos összefoglaló (A mongol lovaskultúra eredete és alapvető vonásai) is készült. A kötet várható megjelenése: 2019–2020.
- tanulmány a *Távol-keleti Tanulmányok* c. orientalisztikai szakfolyóiratban („Lovak billogozása Mongóliában és Magyarországon”)
- tanulmány az *Ethnologia* c. etnográfiai szakfolyóirat 2017–2018-as számában („Amikor a ló »lelkét kiereszti«. Egy mongol lóvágás dokumentálása”)

A műhely által meghirdetett harmadik kurzust Takó Ferenc tartotta meg *Tudományos szövegíró szeminárium* címmel.

Tudományos írás szeminárium

Takó Ferenc

A szeminárium célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a szó- és írásbeli tudományosszöveg-alkotás technikáival, a szövegtípusok jellegzetességeivel, speciális követelményeivel. A félév során a következő egységekben tekintettük át a tudományos szövegalkotás területeit

1. Az absztrakt. Konferenciaelőadás és tanulmányok, kapcsolódó technikák.
2. A konferenciaelőadás. Előadástechnika, diasor készítése.
3. Tudományos dolgozatok, tanulmányok, ezen belül
 - a. a dolgozat felépítése, tagolása, logikája;
 - b. jegyzetek, hivatkozások, idézetek, plágium;
 - c. bibliográfia, források;
 - d. gyakori hibák.
4. A kutatási terv.
5. A motivációs levél.
6. Ismeretterjesztő, tudományos-ismeretterjesztő szövegek.
7. Az önéletrajz formái, jellemzői.

A félév teljesítése rövid (1-1,5 oldal) beadandó dolgozat megírása, melyben a hallgató alkalmazza a félév során elsajátított ismereteket egy alapvetően ismeretterjesztő jellegű szövegben, amely azonban tartalmaz hivatkozásokat könyvre, folyóírra, illetve internetes tartalomra.

A hallgatók az órákon rendszeresen megjelentek, folyamatos, aktív diszkusszió folyt, fontos kérdéseket volt alkalmunk áttekinteni. Azok, akik már hosszabb ideje folytatnak tudományos munkát, számos hozzászólással segítették a munkát.

A szemináriumot minden hallgató teljesítette.

3. Tudományos tevékenység

A XX. jubileumi Eötvös Konferencia Orientalisztika szekciójára április 13-án, 09:00–11.00 között került sor.

Tarnai Csillag: A hallgató elbeszélő – Szeredy Dani jelentősége Ottlik Géza *Iskola a határon* című regényében

Csordás Domonkos: A brahman fogalmáról

Szalay Zsuzsanna: A modern asszír identitás és emlékezhelye

Nagy Benedek: Az iszlám miszticizmus megítéléséről

4. Ösztöndíjak, nyelvvizsgák, egyéb teljesítmények

Kmeczkó Sára

- A Tempus Közalapítvány által meghirdetett jordániai ösztöndíj elnyerése. (University of Jordan, Ammán)
- „*Tunisia with different eyes*” c. műhelybeszélgetés (2019. április 29. Debreceni Református Hittudományi Egyetem Interkulturális Tanulmányok Kutatóintézete)
- A 8. Közel, s Távolság Konferencián elhangzott előadás alapján, „*Oxfordtól Mekkáig: T.E. Lawrence és a mekkai emír együttműködése az arab felkelés kezdetén*” címmel megírt tanulmány (megjelenés alatt)

Tarnai Csillag:

„Tehetséggel fel!” Felsőoktatást Megkezdő Kutatói Ösztöndíj (ÚNKP-18-5)

téma: Út a csillagokig - szereplői magatartásformák és a belső szabadság elérése Ottlik Géza *Iskola a határon* című regényében (**témavezető:** dr. Reichert Gábor)

Szépirodalmi alkotás (12 önállóan és 7 más alkotókkal közösen jegyzett, francia nyelvű költemény vagy rövid költői prózai szöveg) megjelenése (**kiadvány címe:** Promenades poétiques, **megjelenés éve:** 2019.)

XX. Eötvös Konferencia – konferencia-előadás (2019. 04. 13.) ld. fent

VII. Juvenália konferencia – konferencia-előadás (2019. 05. 10.)

- **előadás címe:** Reflektált létezés a narrációban – Szeredy Dani hallgatói jelenléte Ottlik Géza *Iskola a határon* című regényében

ÚNKP konferencia – konferencia-előadás (2019. 05. 23.)

- előadás címe: Út a csillagokig - szereplői magatartásformák és a belső szabadság elérése Ottlik Géza *Iskola a határon* című regényében

Honorácior státusz (kezdete: 2018/2019-es tanév tavaszi félév)

- a státusz keretében végzett minor: irodalomtudomány diszciplináris minor

Forrai-Karajz Júlia:

Az Ankara Üniversitesi által szervezett nyári egyetemen a török szak első éves képviselője

Rancsó Dorottya:

III. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia (2019.5.30.) – szervező

Szalay Zsuzsanna:

- Eötvös Konferencia részvétel.

- 120 órás szakmai gyakorlat július 2-től a Néprajzi Múzeumban

Budapest, 2019. július 31.

Máté Zoltán
műhelyvezető

Gólyafényképezkedés

Skandinavisztika műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.606/EC	Dr. Gergye László: A dán aranykor és a modern áttörés
BMVD-200.927/EC	Dr. Annus Ildikó, Csúr Gábor Attila: Média és nyilvánosság az észak-európai országokban
BMVD-200.926/EC	Csúr Gábor Attila: A „skandináv” modell

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája	ösztöndíjas neve
Erasmus, Helsinki	Mertl Tímea

Kiemelkedő eredmény

Megosztott első helyezés az intézeti TDK-fordulón (cím: *A nőnem megjelenése a norvég nyelvben*) Jáckl Marcell Richárd

II. COLLEGIUMI MUNKA

A félév során a hallgatók háromféle kurzusból választhattak. Gergye tanár úr áttekintő irodalomtörténeti kurzusa mellett két új szeminárium is indult. A *skandináv modell* (Csúr Gábor Attila) az északi országok 20. századi történelmének politikai, társadalmi és kulturális átalakulásait taglalta Mary Hilson *The Nordic Model* (London: Reaktion, 2008), Gallai Sándor *A skandináv modell* (Budapest: Aula, 1997), valamint Nik Brandal, Øivind Bratberg és Dag Einar Thorsen *The Nordic Model of Social Democracy* (NY/Hampshire: Palgrave Macmillan, 2013) című munkái alapján. A kurzus tematikája a következőképpen alakult:

- társadalom: történeti áttekintés, etnikai összetétel, vallási hovatartozás
- jogrendszeri sajátosságok, politikatörténet, történelmi pártok, parlamentáris rendszerek, közakarat érvényesítése

- szociális ellátórendszer és a jóléti állam: egészségügy, nyugdij, oktatás, munkapiac, lakhatás, adózás
- média és nyilvánosság: közszolgálati médiumok
- gazdaság és kereskedelem: gazdasági modell, húzóágazatok, favorizált területek

A hallgatók minden alkalomra elolvastak egy 30-50 oldal terjedelmű szakaszt, amelyből a félév végére fejenként tizenkét kérdést és választ állítottak össze. A vizsga anyagát, ahol a hallgatók a skandináv országok legfontosabb állampolgári ismereteiről adtak számot, az oktató állította össze ezekből a kérdésekből.

A média és nyilvánosság az észak-európai országokban kurzus (Annus Ildikó, Csűr Gábor Attila) megkísérelte, hogy átfogó képet adjon a skandináv nyelvű országok (elsősorban Dánia, Svédország és Norvégia, másodsorban a Feröer-szigetek, Grönland, Åland és Izland) diakrón és szinkrón média- és nyilvánossághasználatáról. A félév során áttekintettük a fontosabb nyomtatott, audio-/vizuális és elektronikus médiumok működését, történetét, finanszírozását és általános státuszát. Az angol, magyar és skandináv nyelvű olvasmányok jórészt a skandináv média főbb sajátosságait és kérdéseit érintették. A félév során a következő témákat dolgoztuk fel:

- bevezetés, általános nyilvánosság- és médiaelmélet
- közszolgálati tévé- és rádiócsatornák
- kultúrákövetítés a nyilvánosságon keresztül, művészeti nyilvánosság
- sajtótörténet, napi sajtó, nyomtatott/szöveges média
- szociális média, blogok, kétirányú kommunikáció

A szemeszter végén a hallgatók egy 5-10 oldalas dolgozatot adtak be, amelynek illeszkednie kellett a fenti tematikához. Mindkét kurzust látogatták hallgatók a Társadalomtudományi műhelyből. A beadott tanulmányok egy részét átdolgozott formában megpróbáljuk majd felhasználni egy későbbi tanulmánykötethez.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200/699b/EC

BMVD-200.740a/EC

oktatója és címe

Dr. Gergye László: A dán aranykor és a modern áttörés

Csúr Gábor Attila: Kortárs dán próza

A műhely ösztöndíjasai, tanulmányi eredményei és publikációi:

Csúr Gábor Attila:

- Fortolkningspotentiale i Christian Winthers Et Hjertes Gaade, Skandinavistikai füzetek, 12, 119–135, (2019)
- Az Észak-jelenség: A skandináv egzotikum mítosza a Nyugat folyóirat képzetalkotásában, Irodalomtörténet 99/4, 425–437, (2018)
- Middelalderlig religiøsitet i den danske historiske roman, Passage 34/3, 75–91.

Horváth Klaudia:

- Uddannelses- og Forskningsministeriet (oktatásügyi minisztérium) ösztöndíjával nyári egyetem a Roskildei Egyetemen, 2019.07.21 – 08.09.

Hozmann Patrik:

- A Bergeni Egyetem ösztöndíjával nyári egyetem, 2019.06.30 – 07.27.

Jäckl Marcell Richárd:

- OTDK 2. helyezés, germán nyelvek nyelvészete kategória, dolgozat címe: A nőnem megjelenése a norvég nyelvben
- Nyári egyetem a kaunasi Nagy Vytautas Egyetemen 2019.07.15 – 08.09.

Mertl Tímea:

- IFUSCO konferencia (Bécs, 2019.04.23–27.): Identity and language use among Sámi and Serbian teenagers in Finland and Hungary
- Anyanyelvünk évszázadai konferencia (Budapest, 2019.06.07.): A magyarországi szerb fiatalok nyelvválasztásáról és identitásáról

II. COLLEGIUMI MUNKA

A félév során a műhely tagjai két kurzuson vehettek részt.

Az elsőéves hallgatók folytatták az előző félévben megkezdett munkát dr. Gergye Lászlóval, akinek *A dán aranykor és a modern áttörés* című óráján a skandináv irodalom egy világirodalmi szempontból is jelentős korszakával ismerkedhettek meg.

Új szemináriumként indult Csűr Gábor Attila *Kortárs dán próza* kurzusa, amely hiánypótlónak bizonyult, hiszen az egyetemi irodalomórák tananyagába csak kevés kortárs szerző fér bele. A szeminárium néhány jelentős író novelláin, regényrészletein keresztül mutatta be a második ezredforduló körüli évtizedek dán irodalmának legfontosabb irányzatait:

- minimalizmus
- materializmus, a „testi fordulat”
- autofikció és performatív biografizmus
- történelmi fikció
- családragény/nemzedékregény
- a „téri fordulat”
- „sick-litt” (az időskor mint irodalmi téma)
- krimi

A szövegek többsége magyar fordításban is elérhető volt, így az órákon minden hallgató aktívan részt tudott venni, választott alapnyelvétől és nyelvi szintjétől függetlenül. A kurzus anyagában a primer szövegek mellett az adott irányzat lényegét, esztétörténeti hátterét feltáró szekunder irodalom is helyett kapott, így a félév végére a hallgatók visszajelzéseik alapján alapos, átfogó képet kaptak napjaink dán irodalmáról. A szemeszter végén a hallgatók 5-10 oldalas tanulmányt írtak egy-egy szabadon választott témából, ezzel a gyakorlatban is lehetőségük nyílt felhasználni a szeminárium során szerzett tudást és javítani tudományos íráskészségüket.

Spanyol műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.929/EC	Klempáné Dr. Faix Dóra: Új irodalmi jelenségek a spanyol irodalomban
BMVD-200.697a/EC	Klempáné Dr. Faix Dóra: Spanyol civilizációs terepgyakorlat
BMVD-200.989a/EC	Klempáné Dr. Faix Dóra: Spanyol nyelvoktatás

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai munkájának bemutatása

A Spanyol civilizációs terepgyakorlaton, mint előző félévben, a műhely tagjai pályázati munkát végeztek, hogy kijuthassanak Madridba egy általuk szervezett tanulmányi útra. Ebben a félévben még az út nem tudott megvalósulni, de reményeink szerint a tavaszi félévben sikerülni fog, annak az összegnek a segítségével is, amit ebben a félévben nyert el a műhely.

Az „Új irodalmi jelenségek a spanyol irodalomban” kurzus arra szolgált, hogy a collegisták saját maguk által választott témában kutatást végezzenek, felkészülésként arra a kurzusra, melyet a 2018-2019-es tanév tavaszi félévében hirdet majd meg a műhely, s amelynek keretében mindenki lehetőséget fog kapni arra, hogy a témájában egy-egy órát tartson, a *Modern kori „hősök” hispán kontextusban* című kurzus keretében.

Ebben a témában egy új tanulmánykötet is készülünk, melyet szintén a következő félévben fogunk összeállítani.

A spanyol nyelv oktatása a collegiumban immáron harmadik éve folyik, ebben a félévben Tóth Zsuzsa Veronika, Szántó Hanna és Kasuba Ágnes Rebeka collegisták közreműködésével.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.741/EC	Klempáné Dr. Faix Dóra, a műhely tagjai: Modernkori „hősök” hispán kontextusban
BMVD-200.742/EC	Klempáné Dr. Faix Dóra, Bakucz Dóra (PPKE-BTK): Spanyol nyelvű szövegek saját élmény alapú olvasatai
BMVD-200.989b/EC	Klempáné Dr. Faix Dóra: Spanyol nyelvoktatás

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai munkájának bemutatása

A *Modern kori „hősök” hispán kontextusban* című óra keretén belül a Spanyol műhely az ELTE BTK hallgatói számára is nyitott kurzust tartott. A kurzus magyar nyelven folyt, a témája a globális pop-kultúrában jelenlevő témák, filmek, történetek, könyvek hispán vonatkozásainak feltárása. A műhely tagjai csoportokba, illetve párokba állva tartották meg az általuk összeállított szemináriumait. A kurzus keretein belül kéthetente megtartott órákon kívül a külsős hallgatóknak minden témáról egy reflektív írást / házi feladatot kellett leadni, amit a műhely tagjai értékelték.

A műhely külsős oktató vendége ebben a félévben Dr. Bakucz Dóra volt, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem oktatója. Az általa megtartott kurzus alapja egy olyan kutatás, ami szövegek saját élmény alapú olvasásával foglalkozik. Az órákon különböző novellák és szövegrészek segítségével végeztünk a kutatás céljára irányított beszélgetéseket és feladatokat.

A spanyol nyelv oktatása a collegiumban immáron harmadik éve folyik, ebben a félévben Kasuba Ágnes Rebeka, Óvári Kitti, Szánthó Hanna és Tóth Zsuzsa Veronika collegisták közreműködésével. A félév során egyeztettük a különböző nyelvi szinteknek megfelelő nyelvtani és lexikai tartalmakat, valamint közösen tartottuk meg a szintfelmérő vizsgákat.

Gólyabál

Szlavisztika műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.930 /EC

oktatója és címe

Engelné Nagy Éva: Orosz irodalomtudományi alkotóműhely

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

2018. október 3-a és 18-a között az Eötvös Collegium Nagyterme adott otthont a *Szentpétervári hidak* című, 20 kiállított tablóból álló vándorkiállításnak, mely Budapest Főváros Levéltárának és a Szentpétervári Levéltári Bizottságnak az együttműködésében jött létre. A megnyitón Toma Katalin főlevéltáros mutatta be a tablókat. A kiállítás megnyitóján megtekinthetők voltak a Szlavisztika műhely I. és II. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferenciájának előadásából készült kötetei is.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Az Orosz irodalomtudományi alkotóműhely keretén belül Rancsó Dorottya kiváló, folytatásra érdemes dolgozatot készített *A 20. századi szlovák irodalom meghatározó nőalakjai* címmel, melyet a tavaszi félévben megrendezésre kerülő műhelykonferencián be is fog mutatni.

**A műhely évfolyamainak
vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése**

Feró Dóra Zsófia III. éves lengyel BA szakos hallgató megkezdte szakdolgozata elkészítését, melynek címe *Maria Konopnicka és az olasz madonnák* lesz.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

oktatója és címe

BMVD-200.700a/EC

Engelné Nagy Éva: Szlavisztika kutatószeminárium

A műhely ösztöndíjasai

ösztöndíj fajtája

ösztöndíjas neve

ELTE BTK tanulmányi ösztöndíj

Feró Dóra Zsófia

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai rendezvényei

A Szlavisztika műhely szervezésében 2019. május 30-án került megrendezésre a III. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia. Összesen 15 előadás hangzott el két szekcióban (Szláv nyelvészet és történelem, Szláv irodalom) az ELTE BTK hallgatóinak és doktoranduszainak részvételével. A műhelykonferencián Dr. Várnai Dorota és Dr. Pátrovics Péter tartott plenáris előadást, a szekcióvezetők pedig Prof. Dr. Kroó Katalin és Dr. Hegedűs Iván voltak. A műhelytagok közül Feró Dóra Zsófia *Maria Konopnicka és az olasz madonnák* címmel tartott előadást. A konferencia szervezésében és lebonyolításában Feró Dóra Zsófia és Rancsó Dorottya igen aktív szerepet tölthettek be. A konferencia előadásából tanulmánykötet megjelenése várható a 2019/2020-as tanévben.

A műhelyben működő szakcsoportok, önképzőkörök, kutatócsoportok tevékenysége

Feró Dóra Zsófia sikeresen megvédte BA szakdolgozatát, melynek címe *Maria Konopnicka és az olasz madonnák*. Rancsó Dorottya műhelydolgozatot készített *Szlovák állatmesék változatai Dobšinsky és Lami gyűjteményeiben* címmel a Szlavisztika kutatószeminárium keretén belül.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A műhely tagjai kiváló tanulmányi eredményeik mellett tudományos kutatásaikat szakdolgozat, illetve műhelydolgozat formájában mutatták be. Tudományszervezési tevékenységük eredményeképp jöhetett létre a műhelykonferenciánk, a III. Szláv Filológiai és Kultúratudományi Konferencia.

III. SZLÁV FILOLÓGIAI ÉS KULTÚRATUDOMÁNYI KONFERENCIA

2019. május 30.
Eötvös József Collegium
1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

Program

9.00-9.10 Megnyitó, kötetbemutató
9.10-9.30 **Štefan Uhrňák:** Többszavas előljárók a cseh nyelvben

NYELVÉSZET ÉS TÖRTÉNELEM SZEKCIÓ

Szekcióelnök: dr. Hegedűs Iván

9.30-9.50 **Hamsovszki Júlia:** A rózsa, mint metafora a lengyel frazeológiában

15 perc vita

10.05-10.25 **Simonits Tina Olimpia:** A horvát nyelvben lévő török eredetű szavak mássalhangzóinak transzfonemizációs változásai

10.25-10.45 **Lajos Máté:** Az usztasa nőpolitika

15 perc vita

11.00-11.30 **dr. Pátrovics Péter:** Antropológiai és kognitív nyelvészeti szempontok alkalmazása az aspektuskategória leírásában

Ebédszünet

IRODALOM SEKCIÓ

Szekcióelnök: dr. Kroó Katalin

12.00-12.30 **dr. Várnai Dorota:** A magyar és lengyel reneszánsz kori irodalom – összehasonlító kísérletek

12.30-12.50 **Ferő Dóra Zsófia:** Maria Konopnicka és az olasz madonnák

12.50-13.10 **Varga Bianka:** A lengyel dekadens irodalom bemutatása Wacław Berent *Próchno* című munkája alapján

15 perc vita

13.25-13.45 **Szesztay Anna:** A Pöttyös, a Csikos és a Delfin Könyvek sorozatban megjelent lengyel könyvek 13.45-14.05 **Szatzmári Szabina:** Mennyire lehet ukrán a kurta kocsmá? – Petőfi Sándor és az ukrán műfordítás

15 perc vita

Kávészünet

14.30-14.50 **Szakáts Kamilla:** Szláv mitologikus elemek Tatjana álmában 14.50-15.10 **Avar Katalin:** Puskin és Sosztakovics: *Что в имени тебе моем?*

15 perc vita

15.25-15.45 **Bali-Farkas Péter:** Praskovja Pavlovna figurájának szerepe Dosztojevszkij *Bűn és bűnhődés* című regényében

15.45-16.05 **Tóthpál Sarolta Krisztina:** A „művészi előadások” prezentációja verbális és vizuális jelrendszeren keresztül Dosztojevszkij „A félkegyelmű” című regényében

15 perc vita

Kávészünet

16.30-16.50 **Murányi Márk:** *Coming of age.* Kitty Scserbackaja szála Lev Tolsztoj *Anna Karenina* című regényében

16.50-17.10 **Hajdu Ildikó:** Fény, árnyék, Pilátus Bulgakov *A Mester és Margaritájában*

17.10-17.30 **Dmitry Mordvinov:** Andrei Platonov's failed socialist realist utopia

15 perc vita

Társadalomtudományi műhely

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.449a/EC	dr. Bozsonyi Károly: Filmek elemzése társadalomtudományi szemszögből III.
BMVD-200.931/EC	Tóth Ingrid: Bevezetés a humánökológiába
BMVD-200.932/EC	dr. Bozsonyi Károly: Hálózatkutatás matematikai módszerei
BMVD-200.926/EC	Csűr Gábor: A „skandináv modell” (Skandinavisztika modul)

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely évfolyamainak
vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A Társadalomtudományi műhelyt legjobban az interdiszciplináris szó jellemzi. A műhelyben elkülöníthető nemzetközi kapcsolatok, szociológiai, illetve alkalmazott közgazdaságtani szakcsoport. A műhelytagok között emellett vannak humánökológia és survey statisztika hallgatók, valamint egy történelem-kommunikáció és egy a társadalomtudományok iránt érdeklődő pszichológia szakos hallgató is. A félévben ezen csoportok igényeinek eleget téve folytak a kurzusok, amelyek célja a tudományterületen túlmutató ismeretek elsajátítása. A hálózatkutatás kurzus az alkalmazott közgazdaságtan, szociológia, pszichológia és survey statisztika hallgatóknak segített ismereteik bővítésében. Humánökológia kurzusunkat Tóth Ingrid mesterszakos collegista tartotta, a résztvevők a nemzetközi tanulmányok és a szociológia szakcsoport tagjai, valamint történelem-média szakos műhelytagunk voltak. A félév különlegességei közé tartozott, hogy a Skandinavisztika műhellyel együttműködésben is

hallgathattak kurzusokat a műhely tagjai, melyek során a kialakuló diskurzusokban kiegészítette egymást a bölcsész és a társadalomtudományos megközelítése a témáknak. Minden műhelytag megtalálta azt a kurzust, amelyben saját szakterületének megfelelő ismeretekre tehetett szert, vagy pedig új diszciplína mentén bővítette tudását. A műhely összes tagja számára kötelező volt a *Filmek elemzése társadalomtudományi szemszögből III.*, mely órák során minden alkalommal más moderátor segítségével kerültek közös elemzésre a filmek. A követelmény az óramoderálások mellett filmkritika formájában valósult meg, amelynek témáját a közösen elemzett filmek közül lehetett kiválasztani. A tanév elején felvett hallgatóinkat folyamatosan segítették a felsőbb éves hallgatók az egyetemi és collegiumi elvárásoknak való megfelelésben. Az idei évben újra elindult a tutorálás a műhelyben, melynek célja az újonnan felvett tagjaink segítése az egyetemi és collegiumi világban való eligazodásban. A műhely felsőbb éves tagjaival szemben elvárás a sikeres egyetemi és collegiumi előmenetel, a közösségi aktivitás, az elsőéves tagok segítése, valamint az önálló tudományos tevékenység.

Sikerek, eredmények

A Collegium tanévnyitóján bemutatásra került a műhely új kiadványa *A társadalom tükrében* címmel. A publikációk szerzői valamennyien a műhely jelenlegi vagy egykori hallgatói voltak.

Három műhelytagunk is sikeresen továbbjutott a Kar TDK fordulóján.

Közösségi munka, rendezvények

Színházlátogatás: Katona József Színház: *Egy komcsi nyanya vagyok!*

Félévnyitó informális műhelygyűlés, közösségépítési céllal.

A műhely több tagja segíti a Választmány munkáját, Szajbély Zsigmond a Sportbizottság, Tóth Lilla a Kommunikációs Bizottság elnöke, míg a műhely számos tagja bizottsági tagként vesz részt a munkában

Egyéb

A Műhely tagjainak az órák látogatása és a szemináriumokon való aktív részvétel mellett a félév során egy tudományos dolgozatot kellett írniuk:

8-10 oldal terjedelmű műhelydolgozat benyújtása (2019. január)

III. TANÁRI BESZÁMOLÓK

Filmek elemzése társadalomtudományi szemszögből III.

OKTATÓJA	dr. Bozsonyi Károly
MEGHIRD. MŰHELYE	Társadalomtudományi Műhely
TAGJAI	Balogh Eszter Bartha Diána Gabriella Bonifert Rita Fazekas Gábor Greczula Levente László Joó Réka Kökény Martina Marcsó Kristóf Mészáros Rebeka Nagy Laura Oszlay Zsófia Papp Zsanett Gréta Parragi Bálint Márk Sarnyai Benedek Máté Stark Mária Ilona Szajbély Zsigmond Mihály Tóth Ingrid Tóth Lilla Tóth Tímea
HELYE ÉS IDEJE	Eötvös József Collegium, hetente váltakozó időpont
TANEGYSÉG-KÓDJA	BMVD-200.449a/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

Kurzus tartalma, célja

A kurzuson (a film hosszúságától függően 1,5-2,5 óra) a filmek mögött meghúzódó társadalomtudományi gondolatok, elméletek elemzésére, társadalmi problémák megjelenésére és megvitatására kerül sor. A film mélyebb megértése céljából minden, a kurzuson résztvevő hallgató – a film megtekintése után – irányított beszélgetést tart az általa választott film kapcsán.

A filmválasztás tehát szabad, nincsen megkötve, de közös egyeztetés szükséges, hogy minél több témát érintsünk.

Számonkérés

Két lehetséges opció:

1. a film előtt néhány szóban az abban megjelenő téma, jelenség, probléma stb. felvázolása, bevezetés megtartása, majd a film után irányított beszélgetés moderálása valamint egy másik filmről egy oldalas kritika megírása megadott határidőre.
2. aki nem mutat be a félév során egy filmet sem, (mert a műhely létszáma nagyobb, mint a szemeszter heteinek száma) az a megadott határidőre (megbeszélés szerint) 2 megnézett alkotásról egyoldalas kritikát (és nem filmösszefoglalót!) nyújt be.

Az órákon való jelenlét kötelező, viszont az órák hosszúsága, esetleges késői időpontja miatt, ha valaki az órák 50%-nál kevesebben vesz részt, annak változik a megírandó kritikai elemzéseinek eredeti száma:

- A. ha a műhelytag moderált beszélgetést tart, akkor összesen három kritikai elemzés;
- B. ha nem tart moderált beszélgetést, akkor 4 kritikai elemzés megírása a kötelező.

A szeminárium értékelése, tagjainak egyenkénti jellemzése

A kurzus fejlesztette a hallgatók elemzőkészségét különböző a filmek által megjelenített társadalomtudományi témákban. Az elemzést szóban és írásban is gyakorolhatták a tárgy résztvevői. Az órán megjelenő szakterületi diverzitás és különböző nézőpontok sokrétű, érdekes beszélgetéseket eredményeztek. A félév során megvitatott filmek választéka lehetővé tette, hogy mindenki találjon az érdeklődési körének megfelelő témát, amelyet az írásbeli beadandóban feldolgozhatott.

Bevezetés a humánökológiába

OKTATÓJA

MEGHIRD. MŰHELYE

TAGJAI

Tóth Ingrid

Társadalomtudományi műhely

Greczula Levente László

Fazekas Gábor

Joó Réka

Mészáros Rebeka

Papp Zsanett Gréta

Stark Mária Ilona

Tóth Lilla

HELYE ÉS IDEJE
TANEGYSÉG-KÓDJA

Eötvös József Collegium, csütörtök 20:00–21:30
BMVD-200.931/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A tárgy leírása, célja

A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a humánökológia alapjaival és legfontosabb kérdéseivel. A félév során óráról órára az elméleten és tényeken túl, hangsúlyt kap a közös gondolkodás, ötletelés, a felvetett témák hallgatók általi értékelése és bírálása. Az kurzus heti rendszerességgel, alkalmanként 60-90 perces, és szemináriumi keretek között zajlik.

A számonkérés módja

A jegyszerzés feltétele a félév során 3 beadandó elkészítése a megadott határidőkre. A rövid 1,5-2 oldalas beadandók a félév anyagához kapcsolódóan a hallgatók véleményét, tapasztalatait, egy-egy nem kifejtett téma továbbgondolását vagy egy rövid szakirodalom/cikk összefoglalóját kell, hogy tartalmazza.

Tematika

1. Bevezetés, követelmények
2. Mi a humánökológia? két eltérő történet a múltból (Húsvét-szigetek, Tikópia)
3. Hogy jutottunk el idáig? (6 nagyugrás) /kb. 2 óra anyaga/
4. Hogy állunk most? /kb. 3 óra anyaga/
 - I. élőhely, állatok, víz- és élelmiszerbiztonság, GMO
 - II. társadalmi okok/eredmények, energetika
- III. vidékfejlesztés, pl. Terény, Pécsely
5. Zöldek vs. Mindenki, ökológiai válság alapjai
6. Változás útja: társadalmi szereplők, gazdasági rugók, politikai kérdések
7. Civil kezdeményezések itthon
8. Ökofalvak: álom vagy valóság?
9. Félévértékelés

A szeminárium értékelése, tagjainak egyenkénti jellemzése

A *Bevezetés a humánökológiába* c. kurzus tematikájában foglalt célokat a félév során sikerült teljesíteni. Erre bizonyíték a félévben a hallgatóktól elvárt beadandók minősége. A félév folyamán a hét hallgató mindegyike teljesítette a tematikába foglaltakat, azaz időre leadta a három dolgozatot, amik mind

témában, mind tartalomban megfeleltek az elvártaknak, valamint nem lépték túl a maximális hiányzásszámot. Továbbá a kurzus kialakítása során cél volt, ami szintén sikeresen megvalósult, hogy interaktívan zajlanak majd a tanórák, minden hallgató a saját tudományterületéről hozott ismeretekkel és érdekességgel kapcsolódjon be az óra menetébe, és ez által beszélgetés alakuljon ki, nem csak az oktató és egy-egy diák, hanem az egész csoport között. A félévet hallgatói visszajelzésekkel zártuk, amik szerint a tananyag hasznos volt és mindenkinek szolgált új ismeretekkel.

Hálózat kutatás matematikai módszerei

OKTATÓJA	dr. Bozsonyi Károly
MEGHIRD. MŰHELYE	Társadalomtudományi műhely
TAGJAI	Balogh Eszter Bartha Diána Gabriella Kékesi Attila Kökény Martina Marcsó Kristóf Nagy Laura Oszlay Zsófia Parragi Bálint Márk Sarnyai Benedek Máté Szajbély Zsigmond Szakács Lili Kata Tóth Tímea Ujváry Szilvia Réka
HELYE ÉS IDEJE	Eötvös József Collegium, kedd 18:00–19:30
TANEGYSÉG-KÓDJA	BMVD-200.932/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzus leírása

A félévben a modern társadalomtudomány egyik meghatározó elemzési paradigmáját, a hálózat kutatást (network analysis) tanulmányozzák a hallgatók. Az órák 60 perc frontális tanári előadásból és 30 perc közös projekt munkából vagy azok tervezéseiből állnak.

A kurzus teljesítésének feltételei

Órai részvétel – max. 3 hiányzás

Az egyes órákra feladott szövegek elolvasása, értelmező feldolgozása

Házi feladatok elvégzése

A félév végén egy kutatási terv benyújtása, melynek módszere a hálózatkutatás

Tematika

1. Gráfelmélet
2. Véletlen gráfok
3. Skála függetlenség
4. Barabási Albert-modell
5. Hálózatok evolúciója
6. Fokszám korreláció
7. Hálózatok stabilitási kérdései
8. Közösségek hálózatokban
9. Terjedési folyamatok

A szeminárium értékelése, tagjainak egyenkénti jellemzése

A hallgatók nagy érdeklődéssel követték a kurzust. Aktívan részt vettek a munkában. A félév végén benyújtott önálló munkáikat összefoglaló dolgozatok magas színvonalúak voltak. Alapvetően elsajátították a hálózat elemzés alapfogalmait és módszereit. Megismerkedtek a freeware Gephi hálózat elemző szoftver használatának alapjaival.

A „skandináv modell”

OKTATÓJA

MEGHIRD. MŰHELYE

TAGJAI

Csűr Gábor

Skandinavisztika műhely

Bangó Adrienn Lídia

Bonifert Rita

Jäckl Marcell Richárd

Kató Áron

Mészáros Kata

Papp Zsanett Gréta

Pinezits Regina Dorina

Szabó Adrienn

Tóth Lilla

HELYE ÉS IDEJE
TANEGYSÉG-KÓDJA

Eötvös József Collegium, kedd 18:00-19:30
BMVD-200.926/EC

A szeminárium célja és rendje (tematika, feladatok)

A kurzus leírása

A kurzus átfogó tematikája az úgynevezett skandináv modellre épül, amely kifejezés az észak-európai államok jogi, társadalmi, politikai és egyéb, a közösségi életet meghatározó berendezkedését takarja. A félév során angol, dán, norvég és svéd nyelvű szövegeket olvasnak, videókat néznek és podcastokat hallgatnak a diákok. Az egyes alkalmakra feladott szövegek nem haladják meg az 50 oldal terjedelmet, a videók és hanganyagok max. 10 perc hosszúak. Az olvasmányok gyakran átfedésbe kerülnek egymással, azonban az egyes órákon a felvázolt tematikákat fogjuk megvitatni. Az órákon az olvasás során felvetődő kérdéseket fogjuk megtárgyalni. Az órára való készülés átlagosan alkalmanként 1-2 óra munkaidő. A félévben hatszor találkoznak a résztvevők, az óra nyelve magyar.

A kurzus teljesítésének feltételei

A kurzus teljesítése zárthelyi írásbeli vizsga magyar nyelven, a száz vizsgakérdést a kurzus résztvevői és az oktató állítják össze. A kérdések legyenek hasznosak, egyértelműek, a válaszok egyszerűek, tömörök és jól elkülöníthetőek (mint egy állampolgársági vizsgán). A kérdéseket az utolsó előtti órára kell összeállítani. Az oktató közös fájlt készít belőle, amelyet mindenki rendelkezésére bocsát az utolsó órán.

Tematika

1. A skandináv modell, és ami mögötte van
2. Társadalom: történeti áttekintés, etnikai összetétel, vallási hovatartozás
3. Jogrendszeri sajátosságok, politikatörténet, történelmi pártok, parlamentáris rendszerek, közakarat érvényesítése
4. Szociális ellátórendszer és a jóléti állam: egészségügy, nyugdíj, oktatás, munkapiac, lakhatás, adózás
5. Média és nyilvánosság: közszolgálat médiumok
6. Gazdaság és kereskedelem: gazdasági modell, húzóágazatok, favorizált területek

A szeminárium értékelése, tagjainak egyenkénti jellemzése

A hallgatók a félév során szakszövegeken keresztül közelebbről megismerkedhettek a skandináv országok 20. századi történelmével, kultúrájával, politikai

klímájával és szociális adottságaival. Az órákon az előre kiadott könyvfejezetek tartalmát vitattuk meg, értelmeztük, saját tapasztalatainkon keresztül igazolni próbáltuk, vagy éppen cáfoltuk őket. Felhasznált irodalom: Mary Hilson: *The Nordic Model* (London: Reaktion, 2008), Gallai Sándor: *A skandináv modell* (Budapest: Aula, 1997), valamint Nik Brandal, Øivind Bratberg és Dag Einar Thorsen: *The Nordic Model of Social Democracy* (NY/Hampshire: Palgraven Macmillan, 2013). A hallgatók együttműködtek az oktatóval. Néhányszor fordult elő, hogy egy-egy fejezetet valaki kihagyott, de az órákon a közös vita során ezeket a nehézségeket át lehetett hidalni. A bölcsészhallgatók kulturális és történelmi ismeretei jól kiegészítették a szociológia szakosok államtudományi, jogi, nyilvánosságelméleti és politológiai ismereteit. A hallgatók alkalomról alkalomra kérdéseket és válaszokat állítottak össze az óra anyagából. Az így összegyűlt nagyjából száz kérdésből az oktató minden témához kapcsolódóan kiválasztott 5 kérdést, amelyek a vizsga anyagát képezték.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.743/EC	dr. Rabi Nikoletta, Repponi Felícia Laura: Társadalmi labirintusok - érzékenyítő program, kicsit másként
BMVD-200.744/EC	Szabó Gergely: Szociolingvisztikai alapismeretek szociológus hallgatók számára
BMVD-200.745/EC	dr. Bozsonyi Károly: Problémák és lehetőségek a 21. elején
BMVD-200.746/EC	Bondici László: Pénzügyi modellezés és derivatívaárazás

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A Társadalomtudományi műhelyt legjobban az interdiszciplináris szó jellemzi. A műhelyben elkülöníthető nemzetközi kapcsolatok, szociológiai, illetve alkalmazott közgazdaságtani szakcsoport. A műhelytagok között emellett vannak humánökológia és survey statisztika hallgatók, valamint egy történelem-kommunikáció és egy a társadalomtudományok iránt érdeklődő pszichológia szakos hallgató is. A félévben ezen csoportok igényeinek eleget téve folytak a kurzusok, amelyek célja a tudományterületen túlmutató ismeretek elsajátítása. A hálózatkutatás kurzus az alkalmazott közgazdaságtan, szociológia, pszichológia és survey statisztika hallgatóknak segített ismereteik bővítésében. A műhely felsőbb éves tagjaival szemben elvárás a sikeres egyetemi és collegiumi előmenetel, a közösségi aktivitás, az elsőéves tagok segítése, valamint az önálló tudományos tevékenység.

Gólyafényképezkedés

Történelem műhely

2018/2019. I. félév

Tanulmányi adatok

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok:

kódja	oktatója és címe
BMVD-200.277c/EC	Körmendi Tamás: Módszertani műhelyszeminárium
BMVD-200.703a/EC	Szabó Gergely: Történelemtanári műhelyszeminárium

A félév során a hallgatók kiválóan teljesítették a kurzusokat a műhelyórákon aktívan részt vettek.

2018/2019. II. félév

Tanulmányi adatok

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok:

BMVD-200.277c/EC	Módszertani műhelyszeminárium (Körmendi Tamás doc.)
BMVD-200.703a/EC	Történelemtanári műhelyszeminárium (Szabó Gergely)

A félév során a hallgatók kiválóan teljesítették a kurzusokat a műhelyórákon aktívan részt vettek.

Konferencia Clio műhelyében V. – Az EC Történész műhely konferenciája, március 8–9.

Az Eötvös József Collegium Történész műhelye szeretettel meghív minden kedves érdeklődőt az immár ötödik alkalommal megrendezésre kerülő műhelykonferenciájára, amelynek keretében a műhelytagok legújabb kutatásaikba nyújtanak betekintést.

2019. 03. 08. (PÉNTEK)

- 9:00–9:10 Horváth László, az Eötvös Collegium igazgatójának megnyitója
10–9:15 Körmendi Tamás műhelyvezető megnyitója
9:15–10:15 Csákó Judit plenáris előadása

10:15–12:15 1. SZEKCIÓ – ÓKORI TÖRTÉNELEM

szekcióvezető: Czeti István

- 10:15 Ternovác Adél – Egy Szépművészeti Múzeumban őrzött görög–római gemma keltezési lehetőségei
10:45 Marsi Attila – Új adatok a Pest megyei római–szarmata kapcsolatokhoz
11:15 Szücs Adél – Artemisz brauróni kultusza, és annak szerepe Peiszisztratosz valláspolitikájában
11:45 Góczon Tamás – A gall háború ára. Julius Caesar pusztítása és megítélése

12:15–13:45 EBÉDSZÜNET

13:45–15:45 2. SZEKCIÓ – KORA ÚJKORI TÖRTÉNELEM

szekcióvezető: Oborni Teréz

- 13:45 Egyed Regina – A királynő hitvese vagy a királynő ura? II. Fülöp státusának kérdése 1554-es londoni bevonulásának alkalmával
14:15 Rác Balázs Viktor – Az erdélyi fejedelmek zálogcím alatti adományozó tevékenysége

- 14:45 Faragó Dávid – Demeter Ormányi's Walk of Life at Four Countries' Border
- 15:15 Muraközy Virág – „A Napoleon házassága mozgásba hozta a' pennákat.” Napóleon és Mária Lujza esküvőjének irodalmi recepciója Magyarországon

15:45–16:00 KÁVÉSÜNET

16:00–17:00 3. SZEKCIÓ – 20. SZÁZADI MAGYAR MŰVELŐDÉS- ÉS KORMÁNYZATTÖRTÉNET

- 16:00 Erdős András Patrik – Kispest városa és járása a Tanácsköztársaság időszakában
- 16:30 Halász Viktor – „Maradjatok Európában, így egy nap visszatérhettek Magyarországra”. A külföldre került magyar ciszterciek tevékenysége Európában 1945 után
- 17:00 Somogyi Dániel – A kulturális központok szerepe és jelentősége a keletnémet-magyar kapcsolatokban (1961–1973)

2018. 01. 09. (SZOMBAT)

9:00–10:30 4. SZEKCIÓ – MAGYAR KÖZÉPKORI TÖRTÉNELEM
szekcióvezető: Bertényi Iván

- 9:00 Varga Virág – Megjegyzések a Győr, Péc és Pok nemzetségek 13–14. századi genealógiájához
- 9:30 Rudolf Veronika – „Damals begannen die Zeiten der Verwirrungen und Kriege”. Böhmisch–österreichisch–ungarische Beziehungen nach 1246
- 10:30 Veres Kristóf György – The Seal of Authentication in Hungary during the Arpadian Age

10:30–10:45 KÁVÉSÜNET

10:45–12:45 5. SZEKCIÓ – MAGYAR ÉS EGYETEMES KÖZÉPKORI TÖRTÉNELEM

- 10:45 Bachusz Dóra – „Soror nostra, nobilis et religiosa domina”
- Megjegyzések Moys mester özvegyének alakjához
- 11:15 Simon Viktória – Irodalmi eredetű névadás az Árpád-kori magyar társadalomban
- 11:45 Koleszár Zsófia – Egy hagiográfiai portré margójára: Rievaulx-i (Szent) Elréd változó megítélése
- 12:15 Porkoláb Anna – Brigantizmus vagy a háború túlkapásai? A szóbeszéd és propaganda konfliktusa a százéves háború 15. századi szakaszában

12:45–14:00 EBÉDSZÜNET

14:00–16:00 6. SZEKCIÓ – 20. SZÁZADI MAGYAR POLITIKA- ÉS MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET

szekcióvezető: Ternováczy Bálint

- 14:00 Pap Lázár – A Bethlen–Peyer paktum megítélése
- 14:30 Taschek Zoltán – Vass József személye és tevékenysége a „Dréhr-per” tükrében
- 15:00 Woditsch Péter – Magyar jezsuiták szerepe az 1941. évi kassai városfelajánlásban
- 15:30 Pusztai Ferenc – Elméletek az ormánsági egykerendszer kialakulásáról. A két világháború közötti szociográfiák és a modern történeti demográfia eredményeinek ütköztetése
- 16:00 Körmendi Tamás műhelyvezető zárszava

Cathedra Magistrorum

2018/2019. I. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok

kódja

BMVD-200.273b/EC

oktatója és címe

Feldné Dr. Knapp Ilona: Cathedra Magistrorum – tanárkutatás XIII.

II. COLLEGIUMI MUNKA

A műhely szakmai munkájának bemutatása

A Cathedra Magistrorum (CM) koncepciójának megfelelően az 2018/2019-es tanév őszi félévi munkájának középpontjában az egyéni kutatómunka és a CM tagok önálló publikációinak készítése állt. A hangsúly ebben a félévben egyrészt a következő Országos Tudományos Diákkonferenciára benyújtott dolgozatok elkészítésére helyeződött, másrészt a CM sorozatának (Literatur – Band 4.) következő kötetébe készülő tanulmányok írására. A félév során számos műhelymunkára és egyéni konzultációra került sor, ahol a CM tagjai a kutatási témáikon dolgoztak és önálló kutatásokat végeztek.

2018. december 6-án a TDK Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai szekció kari fordulóján mindössze két CM tag mutatta be készülő pályamunkáját, első helyezést értek el. Mind a két téma a modern idegen nyelvek tanításának és tanulásának aktuális és releváns kérdésfelvetéseivel foglalkozik. Több hallgató sajnálatos módon visszalépett, és nem készítette el a dolgozatát. Ennek az okait mindenképp elemezni kell és a jövőre nézve le kell vonni a megfelelő tanulságokat, hogy legközelebb ne forduljon elő.

A 2018/2019-es tanév első félévében került megjelenésre a Tanárákadémia könyvsorozat (*CM-Beiträge zur Lehrerforschung. Lehrer-Denken. Lehrer-Wissen*)

negyedik kötete (*Literatur*) amelyben számos hazai és külföldi szerző, valamint CM tag publikált tanulmányt különböző nyelveken. A kötet első részében található cikkek az irodalmat, valamint az irodalmi szövegekkel való munkát didaktikai kontextusban vizsgálják. A második rész cikkei az irodalmi szövegek elemzésének és interpretálásának lehetőségeire fókuszálnak. A tanulmányokon túl olvashatók a kötetben szakmai beszámoló, valamint egy interjú az ELTE Eötvös József Collegiumának igazgatójával <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Cathedra-Magistrorum-4-Literatur-bel%C3%ADv-prov.pdf>.

A CM könyvsorozat első melléksorozatának (Sonderreihe A) első kötete (*Handreichungen zur schriftlichen und mündlichen Präsentation wissenschaftlicher Arbeiten für Lehre und Forschung*) 2017-ben jelent meg.

A második melléksorozat (Sonderreihe B) 2018-ban indult el, amelynek keretében önálló monográfiák kerülnek megjelenésre. Az első monográfia *Rezeptive Mehrsprachigkeit. Eine Studie zur Untersuchung der Entwicklung der individuellen Mehrsprachigkeit im institutionellen Fremdsprachenunterricht in Ungarn* címmel jelent meg Perge Gabriella műhelytitkár munkájaként (<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Cathedra-Magistrorum-B.1-Rezeptive-Mehrsprachigkeit-G.-Perge.pdf>).

A Német Nyelvtanárok Magyarországi Egyesületével (UDV) együttműködve a CM tagjai több alkalommal vettek részt a *Forum junger Deutschlehrer* elnevezésű rendezvényen, Budapesten (http://udaf.hu/forum_2018.php), amelynek célja, hogy a fiatal tanárok és a némettanár-szakos hallgatók egy szakmai program keretében megismerjék a szak új kutatási irányait, valamint releváns kérdésfelvetéseit. Ezen alkalmak során a résztvevők bepillantást nyerhettek különböző profilú iskolák tanítási gyakorlatába, és megismerhették az ott tanító tanárok saját szakmai identitásuk fejlődését, és annak reflektálását.

Ezen túl az UDV őszi szakmai konferenciáján, 2018. december 1-jén is részt vettek a CM tagjai. A „Deutsch-Ungarisch kontrastiv” témájú konferencián a német mint idegen nyelv szak képviselőinek előadásait lehetett meghallgatni, és az azt követő műhelymunkákon aktívan részt venni. A CM hallgatói nagy számban vettek részt a szakmai konferencián (http://udaf.hu/general_2018.php).

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak) csoportjainak jellemzése

A CM tagjai az egész félév során jó teljesítményt nyújtottak nagy érdeklődést mutatva a tanári pálya és a tudományos munka iránt. Magas színvonalú kutatómunkát végeznek, ill. végeztek, és sokan közülük publikációkat készítettek, és további tanulmányokon dolgoznak. A CM keretén belül egy hallgató nyújtott be pályamunkát a XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferenciára. Ez a szám nem kielégítő, a CM hallgatóitól feltétlenül sokkal nagyobb aktivitás várható el.

2018/2019. II. félév

FÉLÉVES MŰHELYVEZETŐI JELENTÉS

I. TANULMÁNYI ADATOK

A műhely által meghirdetett vagy befogadott collegiumi szemináriumok:

kódja

BMVD-200.273c/EC

oktatója és címe

Feldné Dr. Knapp Ilona: Cathedra Magistrorum – tanárkutatás XII.

A műhely szakmai munkájának bemutatása

A Cathedra Magistrorum (CM) Tanárákadémia működésének és belső dinamikájának megfelelően a hangsúly a 2018/2019-es tanév tavaszi félévében is a közös műhelymunkákra, iskolalátogatásokra és szakmai rendezvényeken való részvételekre helyeződött.

A félév a 2019. március 4. és 6. között az Eötvös Collegiumban megrendezésre kerülő projekttel vette kezdetét. A projekt keretén belül ezúttal a német mint idegen nyelv oktatásban a kiejtés fejlesztésének szerepével kapcsolatban sajátíthattak el új ismereteket a résztvevők. Az első napon a CM tagjai szakmai munkamegbeszélésen vettek részt, valamint megismerhették a tanárkutatás legújabb hazai és nemzetközi tendenciáit és kutatási irányzatait. Ezután a Bécsi Egyetem meghívott oktatója, Dr. Anke Sennema tartott inputelőadást „Normorientierung

bei der Aussprache im DaF-Unterricht” címmel, melynek keretében a résztvevők betekintést nyertek a kiejtési norma tanításával kapcsolatos szakmai diskurzusba. Az ezt követő interaktív workshop lehetőséget nyújtott a leendő és a már gyakorló tanároknak egyaránt, hogy a Közös Európai Referenciakeret új skáláját, valamint a deskriptorokat a kiejtésre vonatkozóan megismerjék és átgondolják, hogy az egyes szinteken mit kell elsajátítaniuk a nyelvtanulóknak a fonetika és fonológia területén. A közös munka és a közös gondolkodás lehetővé tette számukra, hogy kicseréljék tapasztalataikat és véleményüket, illetve, hogy fejlesszék tanári kompetenciáikat (pl. a diagnosztika területén).

A résztvevők számára a projekten való részvétel többszörös gazdagodást jelentett. Szakmai szempontból egyrészt elméleti bevezetőt kaptak a témába, melynek során meglévő ismereteiket elmélyíthették, másrészt a saját tanítási gyakorlatuk számára gyakorlati tapasztalatot szerezhettek, ezen túl szakmai és emberi kapcsolatokat építhettek. Ez által a rendezvény hozzájárulhatott a leendő és a már gyakorló tanárok, ill. doktoranduszok szakmai önértékelésének és tanári professzionalitásuknak a fejlődéséhez. Az előadás és a workshop keretében közvetített ismeretek lehetővé tették a saját tanári tudás és a gondolkodásmód formálódását. Mivel ez a téma a nyelvtanítás egy nagyon fontos eleme, egyértelműen megszólította a CM tagjait, akik nagy érdeklődést mutattak a téma egésze és a tárgyalt aspektusok iránt egyaránt.

A CM projekt két nagy egységből állt, a második egységre a következő két napon került sor. Az első nap programja (Dr. Anke Sennema előadása és workshopja) elérhető volt minden érdeklődő hallgató és tanárkolléga számára. A másik két napon a CM kutatócsoport munkatalálkozói zárt körben zajlottak. Ezen a két napon bemutatták egyrészt a CM tagjai a folyamatban lévő, illetve nemrég lezárt kutatási projektjeiket, másrészt jövőbeni kutatásaik koncepcióit dolgozták ki, és részletesen megismertek a szakdidaktikai empirikus kutatások módszereivel és a legújabb kutatási irányzatokkal.

Ebben a félévben is fontos szerepet kapott a CM munkájában a tagok XXXIV. OTDK-n való részvétele. Bertók Fruzsina, CM tag, a Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekció Idegen nyelvek pedagógiája 2 tagozatában „Sprachbewusstsein. Eine Studie zur Untersuchung der Förderung der Schreibkompetenz im DaF-Unterricht” című dolgozatával különdíjat nyert el (felkészítő tanárai Feldné Knapp Ilona és Perge Gabriella voltak).

A Cathedra Magistrorum tavaszi félévi munkájában a megalapítása óta kiemelt szerepet szentel a különböző iskolákban szervezett látogatásoknak, amely

szerves része a leendő tanárok szakmai önértelmezésének fejlődésének. Ezen túl betekintést nyújt különleges profilú magyarországi iskolák életébe, pedagógiai és szakmai munkájába, valamint lehetővé teszi az intézményekben tanító kollégákkal való beszélgetést és tapasztalatcserét. Ebben a félévben a CM tagjai két iskolát látogattak meg, április 5-én az Osztrák–Magyar Európaiskolát és április 8-án a Budapest II. Kerületi Szabó Lőrinc Kéttannyelvű Általános Iskola és Gimnáziumot.

Az Európaiskolában tett látogatás már hagyománynak számít a CM programjában, hiszen az iskolával szorosan együttműködve megalakulása óta minden tavasszal látogatást tesznek ott a CM tagjai. Ezen látogatások alkalmával lehetőségük van megtapasztalni különböző évfolyamokon (alsó és felső tagozaton egyaránt) a többnyelvűséget az osztálytermen belül, a nyelvelsajátítás különböző fázisait, illetve a szakmai tartalmak idegen nyelven történő elsajátítását és közvetítését.

Idén először látogattak el a CM tagjai a Szabó Lőrinc Kéttannyelvű Gimnáziumba, azzal a céllal, hogy megismerjék a kéttannyelvű oktatás specifikumait. Egy angol nyelvű kémiaórán és egy nyelvi előkészítő osztály németóráján vettek részt a hallgatók, majd lehetőségük volt az iskola igazgatónőjével és az órákat tartó tanárokkal egyrészt az iskola profilját és sajátosságait megismerni, másrészt a megfigyelt órákat reflektálni.

Mindkét látogatás sok élményt és szakmai tapasztalatot nyújtott a jelen lévő hallgatóknak.

A Cathedra Magistrorum megalakulása óta szorosan együttműködik a Német Nyelvtanárok Magyarországi Egyesületével (UDV). A CM tagok rendszeres résztvevői és előadói az UDV szakmai rendezvényeinek. Ebben a félévben az UDV tavaszi szakmai konferenciájára és az éves közgyűlésre 2019. május 11-én került sor „Motivierendes Feedback” mottóval. A CM tagjainak Feldné Knapp Ilona (ELTE Budapest) és Dietmar Rösler (Justus-Liebig-Universität Gießen) plenáris előadásának keretében lehetőségük volt megismerni a motiváló visszajelzésekkel kapcsolatos új ismereteket és kutatási eredményeket, valamint aktív résztvevői lehettek workshopoknak, ahol gyakorló és a CM munkájában is aktívan részt vevő tanárok mutatták be saját tapasztalataik alapján a visszajelzések lehetséges formáit. A konferencián való részvétel lehetővé tette ezen túl a tapasztalt hazai és külföldi tanárokkal való szakmai beszélgetéseket, a kölcsönös tudásmegosztást és a szakmai, valamint emberi

kapcsolatok építését. A résztvevő CM tagok szakmailag mind a plenáris előadásokból, mind a műhelymunkákból sokat tudtak profitálni, és számos ösztönző gondolatot vihettek magukkal a mindennapi gyakorlat és az egyéni kutatások szempontjából egyaránt (a konferencia teljes programját lásd: http://udaf.hu/general_2019.php).

A konferencián túl a CM tagjai ebben a félévben is részt vettek az Egyesület „Forum junger Deutschlehrer” rendezvényén is, amelyre március hónapban három alkalommal került sor az ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnáziumban. Valamennyi rendezvény egy konkrét téma köré szerveződött, amelyhez az iskolákban tanító, nagy tapasztalattal rendelkező német szakos kollégák tartottak inputelőadásokat és engedtek betekintést a saját tanítási gyakorlatukba és az iskola működésébe. A CM tagjai és oktatói ezen túl publikációkon dolgoznak az UDV által készülő következő kötetbe.

A műhely évfolyamainak vagy hallgatói (szak)csoportjainak jellemzése

A CM tagjai az egész félév során kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, nagy érdeklődést mutatva a sokszínű szakmai programok iránt. Lelkesen és érdeklődően vettek részt mindegyik iskolalátogatáson, a műhelymunkán és a szakmai konferencián egyaránt. Megfigyelhető volt továbbá a CM tagok nagyfokú elköteleződése a tanári pálya és a tudományos munka iránt. Külön kiemelendő, hogy a CM új tagjai is örömmel vesznek részt a Tanárakadémia munkájában, nyitottak a folytatásra és érdeklődnek a kutatás iránt, amelynek megtervezése és kivitelezése az őszi félévben veszi kezdetét.

A Cathedra Magistrorum konferenciája: 2019. március 4-6.

CATHEDRA MAGISTRORUM
Lehrerforschung.
Lehrer-Denken und Lehrer-Wissen

MONTAG, 04.03.2019

10.00-13.00

Arbeitsreffen für die Mitglieder der Cathedra Magistrorum

Neue Tendenzen in der Lehrerforschung (Ilona Feld-Knapp, Gabriella Perge, Budapest)

13.00-13.30

Begrüßung: Dr. László Horváth, Direktor des Eötvös-Collegiums

Mag. Regina Ruzs, Direktorin des Österreichischen Kulturforums Budapest

Dr. Ilona Feld-Knapp, Leiterin der Cathedra Magistrorum

13.30-14.30

„Normorientierung bei der Aussprache im DaF-Unterricht“

(Dr. Anke Sennema, Universität Wien)

Im DaF-Unterricht werden Aussprachestandards vermittelt, die sich an den Vorgaben zur Aussprache in Lehrwerken oder Phonetik-Trainern orientieren und die in den Deskriptoren des Gemeinsamen Referenzrahmens für Sprachen (GER, Europarat 2001) beschrieben werden. Das Streben, in der Fremdsprache Deutsch die ‚Stufe‘ des ‚native-speaker-Deutsch‘ zu erreichen bzw. zu vermitteln, ist dabei in den Köpfen von Lehrenden und Lernenden gleichermaßen präsent. Für Definitionen und Kodifikationen von Aussprachenormen gibt es unterschiedliche Positionen, die auch kritisch, wie beispielsweise als ‚native speakerism‘ (Knappik / Dirim 2013), verhandelt werden. Für den Bereich der Aussprache bietet der GERS seit 2018 eine neue Detailskala für den Bereich Phonological control (CEFR Companion Volume with New Descriptors, 2018 („GER Begleitband mit Neuen Deskriptoren“, vorerst nur auf Eng. und Frz.). Im einleitenden Impulsvortrag werden Positionen zur Aussprachenorm zur Diskussion vorgestellt. Ausgehend von einem Erfahrungsaustausch zur Frage „Was sollten Lernende auf der jeweiligen Kompetenzstufe beherrschen?“ werden wir im anschließenden Workshop erarbeiten, in welcher Form die neuen Deskriptoren und die GER-Detailskala im DaF-Unterricht genutzt werden können.

CEFR Companion Volume with New Descriptors, 2018: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989> (letzter Zugang: 15.1.2019)
Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen. Lernen, Lehren, Beurteilen, 2001,

Langenscheidt, München

Knappik, Magdalena & Inci Dirim (2013): „Native Speakerism“ in der Lehrerbildung.
In: Journal für LehrerInnenbildung 3/2013, S. 20-23 CATHEDRA MAGISTRORUM
Lehrerforschung. Lehrer-Denken und Lehrer-Wissen

14.30–15.00

Kaffeepause

15.00–16.30

„Normorientierung bei der Aussprache im DaF-Unterricht“

(Dr. Anke Sennema, Universität Wien)

16.30–17.00

Bericht über die Aktivitäten der Lehrerakademie des Jahres 2018

(Gabriella Perge, Sekretärin der CM, Budapest)

17.00–17.45

Abschlussdiskussion

(Enikő Jakus, Eszter Kránicz, Budapest)

DIENSTAG, 05.03.2019

10.00–12.00

Arbeitstreffen für die Mitglieder der CM

Vorstellung der aktuellen Forschungsprojekte der CM-Mitglieder

(Ilona Feld-Knapp, Gabriella Perge, Herta Márki, Budapest)

12.00–13.00

Mittagspause

13.00–15.00

Empirisch forschen in der Fremdsprachendidaktik

(Enikő Jakus, Anna Daróczy, Budapest)

MITTWOCH, 06.03.2019

10.00–13.00

Theorie und Praxis in der Fremdsprachendidaktik

(Ilona Feld-Knapp, Enikő Jakus, Eszter Kránicz, Anna Daróczy, Budapest)

Erarbeitung der Konzeption weiterer Forschungen in der Lehrerakademie

(Ilona Feld-Knapp, Gabriella Perge, Herta Márki, Anna Daróczy, Budapest)

Die CATHEDRA MAGISTRORUM wird durch das Österreichische Kulturforum Budapest gefördert.

Eötvös Collegiumi Tanárképzési Munkacsoport

2018/2019. II. félév

BESZÁMOLÓ

A Tanárképzési Munkacsoport idén tette le a megalapításához szükséges alapokat.

A Munkacsoport célja az osztatlan tanárképzésben részt vevő hallgatók fejlődésének nyomon követése és támogatása. Ez jelenleg mintegy ötven hallgatót érint.

A Munkacsoport működése a műhelyek munkája mellett történik, a Munkacsoport nem műhelyként, hanem azt kiegészítő szervként működik, melynek minden tanár szakos collegista automatikusan a tagja lesz, amint felvételt nyer a Collegiumba.

A Munkacsoport tevékenysége három pilléren nyugszik, amely a 2018/19-es évben is megvalósult.

Szervezünk a collegisták számára külön, kifejezetten a szak módszertani képzésen nyugvó collegiumi kurzusokat. Ezen kurzusok elsődleges célja, hogy a hallgatók az órák során aktív középiskolai tanárokkal találkozzanak, megismerhessék a munkájukat és feltehessék kérdéseiket. A 2018/19-es tanév őszi félévében a nyelv szakos hallgatók számára szerveztünk nyelvi módszertan előadássorozatot, a tavaszi félév során pedig a természettudományos tárgyakat hallgató tanulók számára szerveztük meg a kurzust. A kurzus teljesítésének feltétele az aktív részvétel mellett egy beszámoló volt a kurzusról – a további tervek meghatározása miatt, ebből idéznék most.

V. egy „elit” iskola problémáiról mesélt, lévén, hogy neki elsősorban erről van tapasztalata. Ez persze nem azt jelenti, hogy aki nem ilyen iskolá-

ban fog tanítani, nem profitálhatna belőle. Nekem ezen az órán az derült ki, hogy mik azok a finomságok, amikre bizonyos mértékig mindenkinek kell figyelni, illetve tehetséggondozásban fontos lehet néha kifejezetten ezekre koncentrálni. Például a magyarázatok megfogalmazására figyelni kár akkor, ha az ember annak örül, hogy valaki legalább a témát eltalálja a válaszában, de egy leendő érettségizőnél nem mindegy.

V. lényegében előadást tartott, viszont mindezt egy gondolativre fűzte fel, így olyan kihívásokra reflektált, amikkel egy kezdő, természettudományokat tanító tanár szembesülhet.

B. segített átláttatni a tanításhoz szükséges törvényi rendelkezéseket, és hogy egy tanárjelölt hogyan tudna ezeken kiigazodni. Tetszett, hogy próbálta a dolgokat egy tanárjelölt szemszögéből átadni. Ez volt azon foglalkozások egyike, amit kifejezetten hasznosnak gondoltam.

A képzés másik pillére az ELTE PPK pedagógiai szemináriumainak kihelyezése a Collegium területére. Azt tapasztaltuk, hogy a kurzusok során igényelt otthoni feladatok elkészítése a collegisták számára gyakran igen nehéz, mivel a délutánok, illetve esték folyamán collegiumi kurzusokon vesznek részt, pénteken pedig többnyire haza szeretnének menni. Ez azonban megnehezíti a csoporttársakkal közösen végzendő projektfeladatokat. Ezért az egyes szemináriumokat a Collegiumban, kifejezetten a kollégisták számára hirdettük meg, a hallgatók a kurzus folyamán együtt tudtak dolgozni, a közös munkát támogatta, hogy lakóhelyük és időbeosztásuk közös.

A harmadik és egyben utolsó pillér az úgynevezett rövid szakmai gyakorlat és összefüggő egyéni szakmai gyakorlat támogatása. Ötöd- és hatodéves collegistáink már második évben végzik a gyakorlatukat az Eötvös József Gimnáziumban, az ottani vezetőtanárok és mentortanárok irányítása alatt. A jövőben tovább szeretnénk fejleszteni ezeknek az óráknak a szervezését, hogy precízebben, még hatékonyabban tudjuk támogatni az egyetemi tanárképzést.

Eötvös József Collegium Mednyánszky Dénes Könyvtár és Levéltár Beszámoló 2019

Az év során Szabó Edit Zsuzsanna könyvtáros munkáját Széles Ágnesen kívül Mátyás Melinda és az év második felétől Pataki Fruzsina segítette heti néhány órában. A könyvtárba az év folyamán folyamatosan érkeztek be a 2018. év végén megrendelt csaknem 1300 kötetet számláló külföldi könyvrendelés tételei az ELTE-vel közbeszerzési szerződésben álló Prospero cégtől. A kötetek a feldolgozás után a műhelyvezetőknek kerültek átadásra az oktatási munka támogatására. A nagyszámú dokumentumok feldolgozását Széles Ágnes, Mátyás Melinda és az év végétől Pataki Fruzsina folyamatosan végezték. A könyvtár állománya a vételen kívül ajándékozás útján gyarapodott, ezek közül kiemelendők Borsi-Kálmán Béla és Szijártó István által adományozott könyvek, valamint a Szakály Sándor jóvoltából kapott kiadványok a VERITAS Történetkutató Intézetből. Az ajándékkönyveket a könyvtárosok a kialakult gyakorlatnak megfelelően kiemelt helyen, külön polcon helyezik el, az ajándékozó nevét a katalógusban is feltüntetve. A kötelező statisztikai adatszolgáltatás keretében a könyvtár februárban leadta a 2018-es évről szóló tevékenységi jelentését az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltárnak. A 2019-es évben az összes feldolgozott állomány az Aleph integrált könyvtári rendszer kimutatása alapján 870 kötet volt.

Nyelvtanulás

A 2018/19-es tanév őszi félévének
rendszeres
francia, olasz, német, angol, latin
és spanyol nyelvi kurzusai
az Eötvös Collegiumban

I. Francia nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Francia 1 – Egedi-Kovács Emese: Francia nyelv kezdőknek (A1/A2)

Francia 3 – Egedi-Kovács Emese, Nils Renard: Francia nyelv középhaladóknak (A2/B1)

Francia 5 – Egedi-Kovács Emese, Nils Renard: Francia nyelv haladóknak (B1/B2)

Egyéb francia nyelvi kurzusok

Francia 7 – Nils Renard: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2/C1)

II. Olasz nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Olasz 1 – Ludmann Ágnes, Békefi Teodóra: Olasz nyelv kezdőknek (A1)

Olasz 3 – Ludmann Ágnes: Olasz nyelv félközéphaladóknak (A2/B1)

Olasz 5 – Ludmann Ágnes: Olasz nyelv középhaladóknak (B1+)

Egyéb olasz nyelvi kurzusok

Olasz 7 – Ludmann Ágnes: Olasz nyelvi gyakorlatok (C1/C2)

III. Német nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Német 1 – Hegyi Anna: Német nyelv kezdőknek (A1)

Német 3 – Pnyakovics Levente: Német nyelv félközéphaladóknak (A2)

Német 5 – Mónok Eszter: Német nyelv középfaladóknak (B1–B2)

Egyéb német nyelvi kurzusok

Német 7 – Sós Gabriella: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)

Német 8 – Sára Balázs: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)

IV. Angol nyelv

Angol 7 – Egyed Regina, Fogas Livia: Angol nyelv középfaladóknak (B2)

Angol 8 A/B – Sántháné Gedeon Mária: Angol nyelv haladóknak (C1)

Angol 9 – Fejérvári Boldizsár: Angol szaknyelv (C1+)

V. Latin nyelv

Latin 1/BT – Horváth László: Latin nyelv 1. bölcsészet- és társadalomtudomány-szakos hallgatóknak (A1)

Latin 1/R – Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv 1. romanistáknak (A1/A2)

Latin 3/R – Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv 3. romanistáknak (A2/B1)

Latin 3/T – Mészáros Tamás: Latin nyelv 3. történészhallgatóknak (A1/A2)

VI. Spanyol nyelv

Spanyol 1 – Kasuba Ágnes Rebeka: Spanyol nyelv 1. (A1)

Spanyol 3 – Szántó Hanna, Tóth Zsuzsa Veronika: Spanyol nyelv 3. (A2)

Spanyol 5 – Klempáné Faix Dóra: Spanyol nyelv 5. (B1/B2)

A 2018/2019-es tanév őszi félévének
francia, olasz, német, angol, latin
és spanyol nyelvi kurzusai
az Eötvös Collegiumban
(összesítő
a kurzusvezetők beszámolóí alapján)

I. Francia nyelvi kurzusok
(2 oktató, 4 csoport, 43 fő)

Rendszeres felmenő képzés (2 oktató, 3 csoport, 33 fő)

Francia 1

A1/A2 | kedd 17.00–18.30, péntek 16.30–18.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 14 fő

Tananyag: Alcaraz (et alii): *Édito, Méthode de français*, Didier, niveau A1, 2016 (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier; Grégoire: *Grammaire progressive du français*, niveau débutant, Clé international.

Témakörök, lexika: Bemutatkozás, megszólítás, köszönés, elköszönés, személyes adatok, elérhetőségek megadása, útvonal tervezés, tájékozódás, múzeumok, tömegközlekedés, foglalkozás nevek, vásárlás, üzletek, rendelés étteremben/kávézóban, étkezés, receptek, véleménynyilvánítás (*aimer, détester* stb.), a hét napjai, hónapok, dátum, ruházat/öltözködés, ruhavásárlás, időjárás, elektronikai cikkek vásárlása (a legújabb informatikai szókinccsel), napi rutin, hobbik, háztartási munkák, óra, találkozó megszervezése, szórakozási lehetőségek, telefonos foglalás, jegyvásárlás, Franciaország földrajza, Európa országai, nemzetiségnevek, Franciaország Európában, frankofónia, önkéntes munka, sport.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Névelők, kérdőmondat-típusok, tagadás, tőszámnevek, sorszámnevek, jelen idő, közvetlen jövő idő (*futur proche*), közelmúlt (*passé récent*), *passé composé*, névmások, anyagnévelő, prepozíciók, felszólító mód, visszaható igék, foglalkozás nevek hímnemben és nőnemben, egyes szám / többes szám, melléknév helye.

A félévi munka értékelése: A francia kurzus résztvevői mindannyian kezdő szintről indultak. Mivel jó képességű, motivált hallgatók, gyorsan és könnyen tudunk haladni, a félévre tervezett tananyagot sikerült elvégeznünk (1–6 fejezet). A tankönyv fejezeteiben sorra haladtunk, minden részt közösen átvettünk és nagyjából minden második óra elején megtanultunk 2-3 új igeragozást. A hallgatók a keddi órák elején rövid dolgozatban számoltak be az előző óra anyagából. A kurzus végén a záró dolgozatot a tankönyv tesztfeladatai alapján állítottam össze, igeragozási feladatokkal kiegészítve. Az órán elsősorban a beszédképességet és hallás utáni szövegértést igyekeztem fejleszteni.

Francia 3

A2/B1 | péntek 9.00–10.30, lektor: kedd 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Nils Renard | 12 fő

Tananyag: Heu (et alii): Édito, Méthode de français, Didier, niveau A2, 2016 (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier; Grégoire: *Grammaire progressive*, Clé international, niveau intermédiaire; Tschirner–Erdős: *Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye*, Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged.

Témakörök, lexika: Felsőoktatás, a francia oktatási rendszer, külföldi tanulmányok, Erasmus-program, művészetrajzok, munka és magánélet, szabadidő, találkozók megbeszélése, szórakozási lehetőségek, hobbi, sport, játékok, irodalmi szöveg olvasása, fényképleírás, emlékek, turizmus, levél- és képeslapírás, internetes kommunikáció, tájleírás/időjárás (tengeren, vidéken, hegyekben), vakáció, civilizációs ismeretek (Pétanque és más kedvelt francia játékok), frankofónia (ünnepek és fesztiválok). Lakástípusok, lakásbérlet, diákszállás, Párizs híres kerületei, munkavállalás, eltűnően lévő foglalkozások, robotika, innovációk, az internetes nyelv „franciásítása”, sport, egészségmegőrzés, betegségek, orvosnál, vásárlás, élelmiszerek, gasztronómia, belső tulajdonságok leírása.

Nyelvtan: A korábban tanult igeidők ismételése, gyakorlása, *plus-que-parfait*, *participe passé* egyeztetése, előidejűség és utóidejűség, tagadó mondat (*ne ... rien/personne/jamais/plus*), az *y* és *en* névmások, a melléknév helye, időhatározók, igevonzatok, igeragozás. *Subjonctif présent/passé*, vonatkozó névmások, hasonlítás, birtokos névmások, *on*, feltételes mód, tiltás és felszólítás, *ne...que*, felsőfok, névmások helye, határozatlan névmások, kérdő névmások, főnevek neme, igevonzatok, az *imparfait* és a *passé composé* használata, *plus-que-parfait*, *les hypothèses*, személytelen szerkezetek, *constructions impersonnelles*, *constructions « subjonctives »*.

A félévi munka értékelése: A kurzust a tavalyi kezdő csoport tagjai vették föl. Az órát megosztva tartottuk a francia lektorral. A félév során a lektorral közösen az Édito c. A2-es tankönyvben haladtunk, amelyet esetenként külön feladatokkal (pl.: *Grammaire progressive*) egészítettünk ki. Az olvasmányokat közösen elolvastuk és lefordítottuk, és az adott témakörrel, a hozzá tartozó szókincs elsajátítása után kötetlen módon franciául is beszélgettünk. Az általam tartott kurzus során elsősorban a szövegértés fejlesztése és a nyelvtani ismeretek bővítése volt a cél, illetve olyan kifejezések és beszédfordulatok megismertetése a hallgatókkal, amelyek a lektorral való kommunikációban segítették őket.

Francia 5

B1/B2 | péntek 10.30–12.00, lektor: kedd 18.00–19.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Nils Renard | 7 fő

Heu (et alii): *Le nouvel Édito*, Méthode de français, Didier, niveau B1, 2012 (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier; Grégoire: *Grammaire progressive*, Clé international, niveau avancé; Tschirner–Erdős: *Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye*, Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged.

Témakörök, lexika: Generációk együttélése, lakás, öko-gazdálkodás, közösségi kertek, étkezés, a franciák gasztronómiai szokásai és különlegességei, külföldi tanulmányok, munka, iskolai emlékek, cv-írás.

Nyelvtan: Korábban tanult igeidők ismételése, *passé simple*, *participe passé* egyeztetése, *subjonctif présent/passé*, tiltás és megengedés, vonatkozó névmások, kiemelő szerkezet, a melléknév helye, határozószók képzése.

A félévi munka értékelése: Az órát megosztva tartottuk a francia lektorral. Az Édito B2-es tankönyvben haladtunk, kiegészítve azt elsősorban nyelvtani feladatokkal. Az általam tartott kurzus során elsősorban a nyelvtani ismeretek bővítése, a szövegértés és a szókincsfejlesztés volt a cél.

Egyéb francia nyelvi kurzusok (1 oktató, 1 csoport, 10 fő)

Francia 7 (Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő)

B2/C1 | csütörtök 19.30–21.00; péntek 14.30–16.00 | Kurzusvezető: Nils Renard
| 10 fő

Tananyag: *Edito niveau B2* (édition 2015); *La grammaire progressive du français*, édition CLE (niveau avancé et niveau perfectionnement).

Témakörök, lexika: Külföldiek véleménye Franciaországról és a franciákról, véleménynyilvánítás, rádióriport hallgatása, irodalmi szövegrészlet (Montesquieu: *Les lettres persanes*), a francia államigazgatás rendszere és intézményei, a választások menete.

Nyelvtan: Igeidők ismétlése, *passé simple*, *antériorité/postériorité*, *subjonctif passé*, *indicatif* és *subjonctif*, igeragozás, határozók, kötőszavak.

A félévi munka értékelése: Az órát Nils Renard, a Collegium Párizsból delegált lektora tartotta. A kurzus résztvevői középfokú nyelvvizsgával már rendelkeznek, hasonló nyelvi szinten vannak, ezért viszonylag könnyen tudtak haladni. A félév során az Édito B2-es tankönyv olvasmányait és feladatait vették át. A kurzus során a nyelvtani ismeretek bővítése, a szövegértés és a szókincsfejlesztés volt a cél. Monsieur Renard nagyon meg volt elégedve a csoport munkájával.

II. Olasz nyelvi kurzusok (2 oktató, 4 csoport, 32 fő)

Rendszeres felmenő képzés (2 oktató, 3 csoport, 16 fő)

Olasz 1

A1 | kedd 10.00–11.30 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes | 2 fő

Tananyag: Ziglio, Luciana – Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso* 1., Alma Edizioni, Firenze 2014.

A félévi munka értékelése: A félév során a hallgatók az olasz nyelv struktúrájára, alapvető alkotóelemeire vonatkozóan sajátítottak el nyelvtani információkat. A csekély csoportlétszám okán hetente egy alkalommal találkoztunk, az otthonra kiadott gyakorlófeladatok mennyisége pedig emiatt arányosan növekedett. A tankönyvi anyag első felének közös megvitatása, elsajátítása után a hallgatók magabiztosan felismerik a szabályos főnevek nemét, valamint bizonyos típusú rendhagyó főnevek többes számát és határozott névelőjét is. Az igékre vonatkozóan képesek megkülönböztetni a különböző végződések az igenevek esetében, valamint a szabályos és rendhagyó igék jelen idejű ragozását, a modális igék használatát. Ismerik az alapvető prepozíciók használatát, képesek helyesen használni a *mi piace* alakot is. Szókincsüket az alapvető személyes információk (kapcsolatfenntartó kérdések, külső és belső tulajdonságok, tanulás, munka, szabadidős tevékenységek; számok, idő, dátum, időjárás), az étkezés (étkezési szokások, éttermi rendelés) és a mindennapi élet (napirend, cselekvések gyakorisága, preferenciák) témakörében bővítették. Számonkérés félév közbeni tesztek segítségével történt. A csekély hallgatói létszám nem befolyásolta a lelkesedést és az órai, valamint az otthoni munka hatékonyságát. A hallgatók érdeklődéssel tanulják az olasz nyelvet, bizonytalanság esetén olaszul kérdeznek, és igyekeznek mindent pontosan elsajátítani. Igyekeztek példás, valamint érdeklődnek a tanórákon kívüli, olasz nyelvvel és kultúrával kapcsolatos események iránt is.

Olasz 3

A2/B1 | hétfő 19.00–20.30, csütörtök 18.00–19.30 | Kurzusvezető: Békefi Teodóra, Ludmann Ágnes | 7 fő

Tananyag: Bali, Maria – Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso 2.*, Alma Edizioni, Firenze 2014; Bailini, Sonia – Consonno, Silvia, *Ricette per parlare*, Alma Edizioni, Firenze 2012; Bailini, Sonia – Consonno, Silvia, *I verbi italiani*, Alma Edizioni, Firenze 2008.

Félévi munka értékelése: A félév során a hallgatók gyakorolták a múlt idő használatát, elsajátították az imperfetto formát és tudatosították a különbségeket a *passato prossimo* és az *imperfetto* között. Új anyagként a feltételes mód jelen idejű alakjával, a *stare+gerundio* formával, illetve a felszólító mód tegező formájával és rendhagyó alakjaival ismerkedtek meg. Ezen felül elsajátították az összetett névmások, a *verbi pronominali* és a *questo/quello* névmások helyes használatát. Tematikus szókinsüket az öltözködés, a gyermekkor felidézéshez szükséges szavak, a külső és belső tulajdonságok valamint a kulturális programok terén bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások, röpdolgozatok, felelések és félév közbeni témazáró dolgozatok segítségével történt.

A csoport továbbra is együttműködő, érdeklődő, lelkesen tanulja az olasz nyelvet. A hallgatók bizonytalanság esetén olaszul kérdeznek, és igyekeznek mindent pontosan elsajátítani. A hallgatók igyekezete kivétel nélkül példás, számos egyéb tevékenységük és elfoglaltságuk ellenére igyekeznek rendszeresen foglalkozni az olasz nyelvvel. Külön dicséretes, hogy az órákon kívüli, olasz nyelvvel kapcsolatos eseményekre is nyitottak.

Olasz 5

B1+ | kedd 18.30–20.00, csütörtök 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes | 7 fő

Tananyag: Bali, Maria – Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso 2.*, Alma Edizioni, Firenze 2014. 8–10. lecke; Bali, Maria – Ziglio, Luciana: *Nuovo Espresso 3.*, Alma Edizioni, Firenze 2015. 1–2. lecke; Bailini, Sonia – Consonno, Silvia: *Ricette per parlare*, Alma Edizioni, Firenze 2012; Bailini, Sonia – Consonno, Silvia: *I verbi italiani*, Alma Edizioni, Firenze 2008.

A félévi munka értékelése: A félév során a hallgatók tudatosították a *futuro semplice* egyszerű jövő idő formáit és alkalmazását, elsajátították a *congiuntivo presente* alakjait, a feltételes mondatok (*periodo ipotetico*) I. típusát, a múltban előidejűséget kifejező *trapassato prossimo* alakot, valamint a *condizionale passato* alakot, a feltételes mód múlt idejét. Tematikus szókincsüket a munka világa, az emberi kapcsolatok, a lakás, a nyelvtanulás valamint a városi/vidéki élet terén bővítették. Számonkérés otthoni fogalmazások és félév közbeni témazáró dolgozatok/tesztek segítségével történt.

A hallgatók aktivitása, érdeklődése ebben a félévben is példás volt, a megtanultakat értik, magabiztosan használják. Kétség, bizonytalanság esetén nem félnek olaszul kérdezni, és ha egy adott nyelvtani témában több gyakorlást igényelnek, az órán jelzik. Igyekezetük, lelkesedésük hiánytalan.

Egyéb olasz nyelvi kurzusok (1 oktató, 1 csoport, 16 fő)

Olasz 7

C1/C2 | hétfő 18.30–20.00 | Kurzusvezető: Ludmann Ágnes | 16 fő

Oktató által összeállított tananyag: CILS B2 és C1 típusfeladatok (nyelvtani teszt, olvasott és hallott szöveg értését fejlesztő feladatok).

A félévi munka értékelése: A kurzus fókuszában a CILS (Certificazione d’Italiano come Lingua Straniera) nemzetközi nyelvvizsga állt, melynek C1 felsőfokú szintje az olasz szakos hallgatók számára kimeneteli követelmény alapszakos tanulmányaik végén. A nemzetközi nyelvvizsga típusfeladatainak megismerése után a különböző vizsgarészek gyakorlására helyeztük a hangsúlyt, mint az ívasott vagy a hallott szöveg értése, valamint sok időt szántunk a nyelvvizsga „rettegett” nyelvtani részére is. A feladatok áttekintésén túl igyekeztünk tematikusan átismételni valamint fejleszteni az egyes példákban megjelenő szókincset is. A résztvevők munkájának értékelésében az órai aktivitáson túl az otthonra kiadott fogalmazások minősége számított.

A szeminárium résztvevőinek érdeklődése, figyelme és aktivitása példás volt a félév során, nyelvismeretük, szóbeli és írásbeli kifejezőkészségük érezhetően fejlődött, finomodott. A nyelvvizsgán előforduló típusfeladatok megismerése után egyre magabiztosabban és nagyobb sikerrel oldották meg a példákat.

III. Német nyelvi kurzusok (5 oktató, 5 csoport, 54 fő)

Rendszeres felmenő képzés (3 oktató, 3 csoport, 29 fő)

Német 1

A1 | hétfő 18.30–20.00, csütörtök 18.30–20.00 | Kurzusvezető: Hegyi Anna
| 14 fő

Tananyag: Buscha, Anne – Szita, Szilvia: *Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch*. Leipzig: Schubert 2013 (Kapitel 1–3); valamint kiegészítő anyagok.

A félévi munka értékelése: A csoportban meglepően sokan tanultak korábban németet, ám úgy érezték, nagyon fel kell frissíteniük a tanultakat, így újrakezdték a nyelvet. Azok, akik sohasem találkoztak a nyelvvel, az idő előrehaladtával egyre folyékonyabban olvastak, beszéltek, így végül nem jelentett gondot, hogy az óra eredeti „célcsoportja” került kisebbségbe. Egyetlen kisebb lemaradás történt, melyet a jegyek is tükröznek, a hallgató valószínűleg nem tudott időt fordítani a némettanulásra, hiszen a problémák a szavak ismereténél kezdődtek. Összességében (majdnem) mindenki a maximumot hozta ki a helyzetéből, amit jó volt tapasztalni.

A témákat, nyelvtani szerkezeteket alapvetően a tankönyv adta sorrendben tárgyaltuk. Nagyobb hangsúlyt fektettem az első leckére, ezt az időt szántam a kezdeti extrém különbségek intenzívebb csökkentésére. Azoknak, akik már a B1-2 szókincsét és nyelvtanát is fel-felvillantották, plusz feladatokat adtam, hogy a másik oldalon nyugodtan megtanulhassunk például olvasni. A későbbiekben is gyakran alkalmaztam plusz részeket vagy variációkat a feladatokra, de a teljesen kezdők szókincsének bővülésével, ötletgazdag nyelvhasználatával és motivációjával ez kisebb arányban volt jelen a második-harmadik leckében.

A félévben két nagyobb zárthelyi dolgozat, illetve több kisebb dolgozat, szó-dolgozat volt. A készülést emellett a félév vége felé egy csoportos activity-fajta is ösztönözte, ugyanis rendszerint az előző órai szavak ismeretét igényelte,

emellett pedig fejlesztette a beszédképességet. Összességében is a csoport későbbi aktivitásának fenntartása érdekében sok beszélgetést igényelő feladat volt, többnyire páros munkában. A négy kompetencia közül érthető módon a szövegalkotás egyelőre kisebb szerepet kapott, de a dolgozatjavítási lehetőségek kivétel nélkül fogalmazások voltak. A jövőben emellett szeretnék majd több videót, hallás utáni szövegértés-feladatot is használni, mert ezeket a hallás utáni értés kompetenciájának fejlesztése mellett az autentikusság egyik legjobb forrásának tartom. Célom a nyelvvizsga mellett a jó valós kommunikációs képességek kialakítása.

Német 3

A2 | kedd 20.00–21.30, csütörtök 18.00–19.30 | Kurzusvezető: Pnyakovics Levente | 8 fő

Tananyag: Buscha, Anne – Szita, Szilvia (2013): *Begegnungen. A2+ Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch*. Leipzig: Schubert. Kapitel 1–2.; Sander, Ilse – Braun, Brigit – Doubek, Margit – Fügert, Nadja – Vitale, Rosanne (2016): *DaF-kompakt A1–B1, Kursbuch*, Lektion 12 (+ számos kiegészítő anyag).

Tananyag témákra lebontva: Sich vorstellen – Berufe und Tätigkeiten – Über Vergangenes sprechen – Schule und Ausbildung (das deutsche und das ungarische Schulsystem) – Lebenslauf – Tagesablauf – Freizeitaktivitäten – Musik – Kino – Geld und Konsum – Bankgeschichte – Beschwerdebrief – online Einkaufen – Kochen oder Essen gehen? – Studium oder Berufsausbildung?

Nyelvtani kompetenciák: *Präteritum/Perfekt, unregelmäßige Verben, Verben mit Präpositionen, Modalverben, Kasus (Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv), Wortstellung im Aussagesatz und Fragesatz (Hauptsatz–Hauptsatz; Hauptsatz–Nebensatz – Konnektoren, wie „aduso”: weil/da/dass/wenn/als), Reflexive Verben, Komparation und Vergleichssätze, Adjektivdeklinaton, Negation, indirekte Fragesätze, Konjunktiv II (Gegenwart und Vergangenheit), Vorgangspassiv.*

A félévi munka értékelése: Szintjükhöz mérten nagyon alapos tudással rendelkező csoportot kaptam ebben a félévben, öröm volt velük együtt dolgozni. Nagyon motivált és lelkes társaság, akik többé-kevésbé rendszeresen készültek az órákra. Mivel nagyobb nyelvi különbségek voltak érezhetők a csoporttagok

között, ezeken nyelvi készségek alapján vegyes pár- és csoportmunkákkal próbáltam enyhíteni, amely sikeresnek bizonyult, ezért a következő félévben komplex instrukciós pedagógiával próbálom e különbségeket kiegyenlíteni. Az első órán íratott szintfelmérő teszten és a nagy zárthelyi dolgozatokon egyértelműen látszik, hogy önmagához képest mindenki rengeteget fejlődött. Írásbeli kommunikáció fejlesztésére is volt lehetősége mindenkinek heti szinten beadandó feladatok formájában, illetve a résztvevők hetente írtak egy-egy komplex kistesztet, amelyeket főképp mondatfordítások, nyelvtani feladatok és a rendhagyó igék képezték; a beszédképesség fejlesztésére pedig mindig az órán volt lehetőség a pár- és csoportmunkák, illetve egyéni beszámolók formájában (pl. egyéni véleménykifejtés az óra témáihoz kapcsolódóan). A csoport féléves munkája összességében elégedettségre ad okot: szinte mindenki igyekezett a lehető legjobb formáját hozni az órákon.

Német 5

B1–B2 | hétfő 20.00–21.30, kedd 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Mónok Eszter
| 7 fő

Tananyag: Buscha–Raven–Linthout: *Erkundungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe B2+*. Leipzig: Schubert 2013.

A félévi munka értékelése: A kurzus jelen félévében igyekeztünk a közelgő középfokú nyelvvizsgára való ráhangolódásra helyezni a hangsúlyt, ezért is használtuk az *Erkundungen*-tankönyvsorozatot B2-es kiadványát. A csoport alapvetően természetesen még nincs azon a szinten, hogy túl könnyen boldoguljon egy B2-es tankönyvvel, viszont ügyesen vették az akadályt, és lelkiismeretesen megküzdöttek a nehezebb témákkal, a magasabb szintű szókincssel és az új nyelvtanokkal (pl. Passiv). Sok témát feldolgoztunk, az általános nyelvvizsgatémáktól kezdve (pl. környezetvédelem) az országismereti témákig, így a csoport szókincse nagyon sok területen bővíthetett. Az órákon sokat beszélünk, a hallgatóknak ki kellett fejteniük a véleményüket komplexebb témákkal kapcsolatban is, emellett pedig központi szerepet játszott a nyelvvizsga-típusú fogalmazások írása, így a hallgatóknak szinte hétről-hétre kellett egy-egy témával kapcsolatban fogalmazást írniuk (pl. adott statisztika elemzése és a kapcsolódó téma kifejtése). Mind a szóbeli, mind pedig az írásbeli kommunikáció

terén abszolút fejlődés figyelhető meg, bár az óra késői időpontja, valamint az, hogy ezúttal csak egymás utáni két napra sikerült időpontot megbeszelnünk, jelentősen megnehezítette mind a tanuló, mind pedig az oktató dolgát. A következő félévben a munkát innen folytatjuk annak érdekében, hogy egy-két féléven belül a csoport minden tagja sikeres nyelvvizsgát tehessen német nyelvből középfokon.

Egyéb német nyelvi kurzusok (2 oktató, 2 csoport, 25 fő)

Német 7 (Középfokú nyelvvizsga-előkészítő)

B2 | hétfő 20.00–21.30, csütörtök 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Sós Gabriella
| 12 fő

Tananyag: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/top-thema/s-8031>,
<https://www.goethe.de/de/spr/mag/20938364.html>; YouTube-on található német nyelvű portálok hanganyagai: „zdf-online”-híradások, tudományos ismeretterjesztő műsorok, kisfilmek, klipek stb.

Témakörök: Egyéni, 10-15 perces prezentáció készítése szószedettel, szabadon választott témában; megszólítás, bemutatkozás, köszönés; családtagok, számok, idő, dátum, időjárás, irányok; ellentétpárok; érvelés; személyes levél és hivatalos levél formai és tartalmi kritériumai; hallásértés (online és a tankönyv hanganyaga); időpontok egyeztetése/kérése/lemondása; napirend/e-mail megfogalmazása / telefonbeszélgetés menete; munkahelyi kommunikáció; lakás és részei; étkezési szokások / éttermi rendelés; szálloda, szobafoglalás; látnivalók bemutatása; bevásárlás, reklamáció.

Érintett nyelvtani szabályok: mondatok szórendje; határozott névelős főnevek ragozása, elöljárószók, határozatlan névelő ragozása; igekötős igék, felszólítás; melléknévragozás; szabályos és szabálytalan igék; módbeli segédigék; *Präsens*, *Imperfekt* és *Perfekt* használata.

A félévi munka értékelése: A félév során a szövegértésre helyeztük a hangsúlyt. Szövegeket főleg a YouTube-on található német nyelvű portálok hanganyagaiból vettem (Deutsche Welle, Zdf-online híradások, tudományos ismeretterjesztő

műsorok, kisfilmek, klipek stb.), ezeket közösen meghallgattuk, összefoglaltuk és lefordítottuk. Hetente két tematikus hanganyagot és a hozzá tartozó nyelvtani feladatokat dolgoztuk fel, különös hangsúlyt fektetve a kötetlen, szabad beszélgetésre és a nyelvvizsgák részét is képező képleírásokra is az adott témakörben. A nyelvtan és nyelvvizsgaspecifikus felkészülés mellett ebben a félévben is érintettünk több német nyelvterületet érintő szokást és hagyományt. Véleményem szerint nagyon fontos és sokat segít a nyelv elsajátításában is, ha az adott kultúrát mélyebben megismerik a nyelvtanulók. A félév során ezért egy vendégelőadást is meghallgattunk a kölni karneválról Larissa Jung hallgatótól (Universitt Magdeburg), aki külföldi munkahelyi gyakorlatát töltötte Budapesten. A vendgeladás clj a további motiváció és kötetlen beszélgetés volt, amelyek meg is valósultak. Az előadás tartalma nagyon hasznos volt, a résztvevők részéről nagyon jók voltak a visszajelzések.

A heti témakörökhöz tartozó szókincset a hallgatók minden esetben saját szszedetekkel egészítették ki, segítve ezzel egymást is. Ez ebben a félévben is eredményesnek bizonyult, a csoport idén is nagyon lelkes és aktív volt. A félév során ismét lehetőség volt egyéni, max. 10-15 perces prezentáció készítésére szabadon választott témában. Ezzel a lehetőséggel minden résztvevő lt, különösen figyelemreméltónak tartom, hogy legtöbben a saját szakjukhoz kapcsolodan vagy aktuális kutatásukról készítették a prezentációt, hiszen adott esetben az gy megszerzett szókincset bármikor használhatják tudományos eseményeken, akár külföldön is. A bemutatkozás mellett kifejezetten fontosnak tartom, hogy német nyelven is megfelelő szinten tudjanak a résztvevők beszámolni a tanulmányaikról és kutatásaikról német nyelven, ezért a félév során már jól bejáratott prezentációkat a jövőben is szeretném folytatni.

A hiányzások csak néhány esetben haladták meg a maximumot, de egyéni egyeztetés alapján beadandóval kompenzálták ezeket. A ktesre állók teljesítését ebben a szemeszterben is minimum 400 szavas fogalmazásokkal oldottuk meg, a téma a félév során felhasznált ismeretekkel a szlvrosrl, kedvenc filmről, kedvenc könyvről készített önálló fogalmazás volt. A félév során lehetőség volt egyéni konzultációra, külön házi feladatok készítésére is. Minden résztvevő esetében megfigyelhető volt a fejlődés, a csoport ismét eredményes félévet zárt.

Német 8 (Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő)

C1 | kedd 20.00–21.30, szerda 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Sára Balázs | 13 fő

Tananyag: Buscha – Raven – Linthout: *Erkundungen. Integriertes Kurs-und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe C1*. Leipzig, Schubert 2013. 6. lecke (+ hanganyag); ÖSD-mintatesztek és egyéb segédanyagok.

A félévi munka értékelése: A GoetheZD és ÖSD C1-es komplex német nyelvvizsgára felkészítő német kurzust ebben a félévben szokatlanul nagy létszámmal tartottuk: öt korábbi résztvevőnk mellett nyolc új, többségében újonnan felvett, elsőéves hallgató vett részt rajta. A hallgatók nyelvi szintje nagyjából egységes, kiemelendő itt az elsőéves matematikusok stabilan megalapozott, remek „hozott” német nyelvtudása. A résztvevők közül tíz fő akár a közeljövőben, ill. elvileg akár már most bármikor tehetne felsőfokú német nyelvvizsgát. A kurzus során az *Erkundungen C1* tankönyv 6. leckéjét vettük át, emellett a félévben „elszórva” két teljes nyelvvizsga-feladatsor feladatait oldottuk és beszéltük meg. Mivel a tankönyv egyes fejezetei tematikusan és nyelvtanukban is színesek és szerteágazók, viszonylag tág mozgásteret biztosítanak az egyéni ötletek megvalósítására, de a munka során felmerülő kisebb-nagyobb hiányosságok pótlására vagy nyelvi bizonytalanságok kiküszöbölésére is. A csoport félévi munkáját benyomásaim szerint örömmel és lelkesen végezte: a hallgatók érdeklődők, az órákat többségükben rendszeresen látogatják, a kiadott házi feladatokat azonban nem mindig készítik el, illetve – mint mindig hangsúlyozom – néhány kivételtől eltekintve sajnálatos módon továbbra sem élnek azzal a kurzusvezető által folyamatosan felajánlott lehetőséggel, hogy „menetrenden kívüli” mintateszteket és fogalmazásokat oldjanak meg, ill. készítsenek el. A gyakran nem vagy csak minimális mértékben irányított szóbeli-társalgási feladatok viszont továbbra is messze a legkedveltebbek az órai munka során.

IV. Angol nyelvi kurzusok (4 oktató, 3 csoport, 47 fő)

Angol 7

B2 | szerda 18.00–19.30, csütörtök 16.15–17.45 | Kurzusvezető: Egyed Regina, Fogas Livia | 8 fő

Tananyag: *Solutions Intermediate* egyes fejezetei, kiegészítő anyagok, feladatok, cikkek, videók, nyelvvizsgák, nyelvvizsga-gyakorlófeladatok

A félévi munka értékelése: Az idei kétfős kurzusvezetésnek köszönhetően az órák felosztása igen egyszerűen működött: A szerdai órákat Regina, a csütörtökieket Livia tartotta, és ez a rendszer jól működött. A diákok is tudták, mire számítsanak, de a rendszeres kommunikáció miatt nem két külön kurzus zajlott: a házi feladatok, az anyagban való haladás mind közös volt. A félévben megjelentek új tagok, akik elég jól beilleszkedtek a csapat eddigi munkájába, a jó hangulatú órák garantáltak maradhattak, és a csapat összességében a kevésbé jó szinten levő társakat is pozitív változásnak tehetette ki. Az órákon sokat beszélgettünk, idén a nyelvtan is fontosabb szerepet kapott, ez megjelent különböző házi feladatokban, ahol nyelvtani gyakorlókönyvekből kellett részeket feldolgozniuk, illetve kötelező nyelvvizsga-feladatokkal, célzottan készült a csoport a nyelvvizsgára. Több hallgató tervez a következő félévben nyelvvizsgázni, aminek mi oktatók természetesen nagyon örülünk. A fő témákat, és a tananyag keretét még mindig a *Solutions* könyv biztosította, ezt bővítettük különböző érdekes anyagokkal. A diákok lelkesedésének köszönhetően félév végére létrehozhattunk egy közös újságot is *Regional Living* címen, amiben a csoport tagjainak írásai olvashatók igazán eredeti, a személyiségüket megmutató módon. Ezenkívül a diákok tudását szótesztekkel és fogalmazásokkal mértük fel, illetve félév végén egy nagy összefoglaló témazáróval; ezek hasznos információkkal szolgáltak számunkra azt illetően, hogy milyen nyelvtani részeket kell jobban begyakorolni. A résztvevőknek a C1-es csoporthoz hasonlóan – Gedeon tanárnőnek köszönhetően – volt lehetőségük amerikai mentorokkal beszélgetniük, és többük ezt ki is használta.

Angol 8

C1 | A) péntek 14.00–15.30; B) péntek 15.30–17.00 | Kurzusvezető: Sántháné Gedeon Mária | 21 + 12 fő

Tananyag: *Premium C1*. Pearson 2009.

A félévi munka értékelése: A kurzust az immár hagyományosnak mondható péntek délutánonként két csoportban több mint harminc diák látogatta; az órák után gyakran volt egyéni korrepetálás, konzultáció is. Az órákon a *Premium C1*-munkafüzettel dolgoztunk, emellett azonban természetesen számos kiegészítő tananyag is színesítette a tanulást. Sok hallgató élt azzal a lehetőséggel is, hogy a hét négy napján – tutoriális foglalkozások keretében – alkalmanként kétszer 45 percben amerikai diákokkal beszélgessen. Az óralátogatás és a jelentős mennyiségű házi feladat elkészítése – kevés kivételtől eltekintve – rendszeres volt. A tavaszi félévben – amikor a felmérő vizsga is közeleg mindenki számára – sűrűbb és szigorúbb számonkérést tervezek, hogy mindenki a maximumot nyújtsa. Egyébként az EC-s diákok a pénteki órákon változatlanul meggyőző teljesítményt nyújtanak, s sokféleképpen bizonyítják tehetségüket.

Angol 9

C1+ | kedd 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Fejérvári Boldizsár | 6 fő

Válogatott forrásszövegek: *From Inquiry to Academic Writing, Academic Writing: A Handbook for International Students, TedTalks*; szakmai tanulmányok a hallgatók kutatási területéhez illeszkedve, saját kutatások alapján.

Témakörök, lexika: Gyakorlati és tudományos íráskészség, stilisztika. Műfajok: 1) vázlat, 2) tudományos tanulmány, 3) rövid esszé.

A félévi munka értékelése: A szemináriumok interaktívrá sikerültek, az írás mellett szóbeli gyakorlásra is maradt idő és energia, és a házi feladatok teljesítésével sem volt különösebb gond. A félév végén leadott szemináriumi dolgozatok változatos témája és magas kidolgozottsága indokolja a csoport kiváló átlagát, ehhez társult a félév végi zárthelyi egyöntetűen színvonalas megoldása.

V. Latin nyelvi kurzusok (3 oktató, 4 csoport, 46 fő)

Latin 1/BT

A1 (bölcsezzet- és társadalomtudományi karok hallgatóinak) | kedd 7.15–8.05
| Kurzusvezető: Horváth László | 39 fő

Tankönyv: digitális latin nyelvkönyv – a romanisztika alapszak hallgatóinak:
http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Latin/index.asp_id=16.html
(1–3. fejezet).

Témakörök, lexika: Az egyes olvasmányokhoz kötődő kultúrtörténeti ismeretek. Róma alapítása, Catullus, Monumentum Ancyranum. Latin szólások és magyar értelmezésük. A három olvasmány szókincse.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Az I–V. declinatio, az I–II. és III. declinációs melléknevek. Főnevek és melléknevek egyeztetése. Az A. ipf. és pf. alakok ragozása az I–IV. coniugatióban. Az inf. ipf. Az is, ea, id, a qui, quae, quod névmások ragozása. A létige A. ind. ipf. ragozása.

A félévi munka értékelése: A Collegiumban kötelező latin nyelvtanulás a mindenkori BA elsőéves (bölcsezzettudományi és társadalomtudományi karokon tanuló) collegistákra vonatkozik. A kurzust a NEPTUN rendszerben 39 fő vette fel, illetve kapott (vagy nem kapott) rendszerszerűen jegyet. A követelmények az egyetemi „latinköteles” (romanista stb.) előírásoknak megfelelően igen szerények. Az előírt féléves tananyag elsajátítása a bolognai képzés bevezetése előtt egy-egy egyetemi polgárnak legfeljebb két hét alatt sikerült. A szeminárium voltaképpen – találó collegista megfogalmazással – „osztályfőnöki óra”, ahol a latintanárra, aki történetesen a Collegium igazgatója (sajátos történelmi okok miatt immár közel 20 éve), a tananyag mennyiségétől függetlenül leginkább a diákok szellemiségét, munkamorálját ismerheti meg. Az érdemjegy minősége vagy annak esetleges elmaradása önmagáért beszél. Óhatatlanul szembesülnünk kell azonban azzal a ténnyel, hogy a collegisták igyekezete az egyetemi átlagot így is messze meghaladja. A párhuzamos egyetemi latin

kurzusokon olykor még ennyit sem végeztek el. Mindazonáltal – fentiek jelenlegi megváltoztathatatlanságát tudomásul véve – hallgatóink általános emberi hozzáállásával kapcsolatban kifejezetten kedvező benyomásaim voltak.

Latin 1/R

A1/A2 (romanistáknak) | péntek 12.30–14.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 1 fő

Tananyag: Ferenczi A. – Monostori M.: *Latin nyelvkönyv*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998.

Témakörök, lexika: Római provinciák, Róma alapítása, Diadalmenet, Augustus tettei, Monumentum Ancyranum, Lucius Iunius Brutus, irodalmi szemelvények olvasása (Catullus, Ovidius, Martialis, Vergilius, Plautus, Phaedrus), latin szólások, verstan. Az olvasmányok szókincse.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Az I–V. declinatio, az I–II. és III. declinációs melléknevek. Főnevek és melléknevek egyeztetése. Az A. ipf. és pf. alakok ragozása az I–IV. coniugatióban. Birtokos névmások. Praepositio-k. Névmások ragozása (*is, ea, id; qui, quae, quod; ille, illa, illud; hic, haec, hoc; visszaható névmás; idem eadem, idem; ipse, ipsa, ipsum*). Attributum praedicativum, appositio praedicativa. Locativus és helyhatározók. Genitivus partitivus / obiectivus / subiectivus.

A félévi munka értékelése: A félév során a tankönyvben a szokott módon haladtunk: a fejezetek mindkét olvasmányát átvettük, a szöszedet segítségével a szövegeket lefordítottuk kitérve a különféle nyelvtani jelenségekre (igeidők használata, esettan stb.), valamint az olvasmány szavain gyakoroltuk az addig tanult ragozásokat. A versrészletekhez kapcsolódóan átbeszéltük a latin verstan szabályait. Az olvasmányokat történeti, kultúrtörténeti és irodalmi ismeretekkel is igyekeztem kiegészíteni. Minden második óra elején írtam dolgozatot az olvasmány nyelvtani anyagából, illetve szavaiból.

Latin 3/R

A2/B1 (romanistáknak) | kedd 15.00–16.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 2 fő

Tananyag: Ferenczi A. – Monostori M.: *Latin nyelvkönyv*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998.

Témakörök, lexika: Cicero: *Cato maior de senectute* (33,9); Cicero: *Pro Rabirio perduellionis reo* (33); Catullus kora, élete, művei, művészi eszközei, metrikája, költeményeinek kézirati hagyománya; *Catulli carmina* (5, 85, 72, 75, 87, 101, 46, 93 – részletek); Cornelius Nepos: *De viris illustribus* (Hannibal, 4–5, 12); Caesar: *Commentarii de bello civili* (I.14, III.97); Ovidius kora, élete, művei, művészi eszközei; Ovidius: *Amores* (I.5 1–10., 12–26). Latin szólások, verstan, memoriterek. Az olvasmányok szókincse.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Participium instans activi és passivi; Coniugatio periphrastica; Gerundium; A határozatlan névmások ragozása; A függő kérdés; Consecutio temporum; Ablativus absolutus; Ablativus absolutus mancus; Supinum; Cum historicum; A latin mondat alanya; Gerundivumos szerkezet; Relatív mondatfűzés; A vonatkozó alárendelő mellékmondatok; Esettan: dativus auctoris, genitivus pretii, ablativus causae, genitivus qualitatis.

A félévi munka értékelése: Az óra a tavaly megkezdett latin nyelvkurzus folytatása volt, amelyet ebben a félévben két hallgató vett fel. Mindketten rendkívül jó képességű hallgatók, és emellett igen lelkiismeretesen és szorgalmasan készültek az órákra. A szövegrészleteket most is előzőleg otthon elolvasták, és lefordították, ettől a félévtől kezdve azonban önállóan kellett szótárzniuk. Az órán együtt is elolvastuk és lefordítottuk a szövegeket, és a nyelvtani jelenségeken túl szó esett a költői képekről (a szövegeket stilisztikai szempontból is elemeztük), történeti vonatkozásokról és szövegkritikai kérdésekről (a szövegek kézirati hagyományozását, az eltérő olvasatokat is vizsgáltuk).

Latin 3/T

A1/A2 (történészeknek) | péntek 13.00–14.30 | Kurzusvezető: Mészáros Tamás
| 4 fő

Tananyag: Ferenczi–Monostori: *Latin nyelvkönyv*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1998; Nagy–Kovács–Péter: *Latin nyelvtan a középiskolák számára*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1996.

Részletesen tárgyalt témakörök és tanult nyelvtani anyag: Az óra az előző félévben kezdőknek meghirdetett latin nyelvóra folytatásaként szorosan kapcsolódik a korábban elvégzett anyaghoz. A hallgatók ismeretei az alábbi nyelvtani jelenségek elsajátításával bővültek: a passzív igeragozás rendszeréből: praes. és praet. impf. ind.; praes. és praet. perf. ind.; fut. impf. és perf.; az ige-nevek áttekintése: participiumok, infinitivusok; az accusativus cum infinitivo, az ablativus absolutus; néhány rendhagyó ige (*eo, possum, fero*) ragozása; elemi esettan; metrikai alapismeretek. Emellett feldolgoztuk a latin nyelvkönyv következő olvasmányait: De lupo et cane (Phaedrus nyomán); Martialis és Ovidius epigrammák és elégiák; Graeci Troiam capiunt; Vergilius: Aeneis 1, szemelvények; Szent György és a sárkány; A nyolc boldogság. A jegyszerzés feltételei: háromnál nem több hiányzás, folyamatos órai munka, az órai dolgozatok megírása.

VI. Spanyol nyelvi kurzusok (4 oktató, 3 csoport, 22 fő)

Spanyol 1

A1 | kedd 20.00–21.30, csütörtök 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Kasuba Ágnes
Rebeka | 12 fő

Tananyag: Equipo Prisma, *Prisma Comienza*, Método de español para extranjeros, Edinumen, nivel A1, 2002, 1–5. fejezet (+CD).

Témakörök, lexika: Bemutatkozás, országok, nemzetiségek, tegeződő-magázódó formák, család, külső-belső tulajdonságok, járművek, helyhatározók, bútorok, szobák, ruhák, számok, színek, hétköznapi tevékenységek, kérdőszavak.

Nyelvtan: Létigék használata (*ser, estar, hay*), három végződés szerinti ragozás, kérdőszavak, személyes névmások, mutató névmások, birtokos névmások, *estar–hay* közötti különbség, főnevek neme és száma szerinti egyeztetés, a *de, en* és a prepozíciók használata.

A félévi munka értékelése: Az órák általában nagyon eredményesek voltak, a hallgatók felkészülten és lelkesen érkeztek az órákra. A késői időpontok és a nagy létszám miatt néha kevesebb anyagot tudtunk átnézni, de ennek ellenére is sikerült öt fejezetet átvenni a könyvből. A csoport dinamikája megfelelő tempójú tanulást eredményezett, sok volt a páros, kiscsoportos feladat, így a hallgatók kölcsönösen segíthették egymás munkáját. A rendszeres számonkérésekre a felkészülést egy közös quizlet-fiók segítette, ahová minden héten más tanuló töltötte fel a héten vett szavakat, így csak azt kértem számon, ami oda felkerült. A félév második felében azok a tanulók, akik nem voltak megelégedve az addigi eredményeikkel, önálló munkával szerezhettek pluszpontokat, amit az év végi értékelésben figyelembe vettem. A félév végi jegyzetkonzultáció fényében sikeresnek ítélem a közös munkát, hiszen mindenki meg volt elégedve a kapott érdemjegyével, és én is hasonlóképp meg vagyok elégedve a csoport teljesítményével.

Spanyol 3

A2 | Kurzusvezető: Szántó Hanna, Tóth Zsuzsa Veronika | 6 fő

Tananyag: *Prisma Comienza*, Método de español para extranjeros, Nivel A1, 6–9. fejezet.

Az A2 szintű csoport lemaradással kezdte a félévet, amit próbáltunk dinamikus tempóban behozni. A következő félévben szeretnénk A2/B1-es szintű lexikai és nyelvtani tananyagot elsajátítani.

Elsajátított nyelvtani szabályok: A jelen idő rendhagyó alakjai, a *gustar*-típusú igék, a részes eset névmásai, a gerundio képzése és használata igei körülírásokban, gyakran használt igei körülírások (jövőre utaló, szándékot illetve kötelezettséget kifejező), és a *muy-mucho* használata.

Témakörök, lexika: Szabadidős tevékenységek, ételek és étkezési szokások, testrészek, orvosi vizsgálat, időjárás, Spanyolország földrajza, utazás, tervek.

A félévi munka értékelése: A csoport lelkiismeretesen dolgozott a kurzus során, házi feladataikat elkészítették, a számonkérésekre felkészülten érkeztek. Az órai munkával is elégedettek voltunk, érdekesség (időnként nehézség) volt erasmusos hallgatónk, Alina Trawin ideiglenes csatlakozása a csoporthoz: az órák többségében a spanyol mellett az angol nyelvet használtuk, de úgy gondoljuk, ehhez mindenki jól alkalmazkodott. Habár senki sem lépte túl a megengedett hiányzások számát, a többször tapasztalt együttes hiányzás és emiatt nagyon alacsony (1-2 fős) létszám nehezítette a folyamatos haladást.

Spanyol 5

B1/B2 | péntek 9.30–12.30 | Kurzusvezető: Klempáné Faix Dóra | 4 fő

Tananyag: *Prisma Progres*a, Método de español para extranjeros, Nivel B1, 1–8. fejezet; Ernesto Puertas – Nitzia Tudela: *DALE al nuevo DELE B2*, En Clave ELE, 1–5. fejezet.

A spanyol B1/B2 szintű kurzus lexikai és nyelvtani szempontból egyaránt előkészítette a jövő félévi B2-es kurzust, illetve megkezdjük a középfokú (B2-es szintű) nyelvvizsgára való felkészülést.

Elsajátított nyelvtani szabályok: A nyelvtani jelenségek közül az eddig már tanult szerkezetek (jelen idő, különböző múlt idők, jövő idő és feltételes mód) gyors ismétlése után áttértünk a felszólító mód két formájára, melyből aztán egyenesen következett a kötőmód (*subjuntivo*) formáinak átnézése, használatainak feltérképezése és alapos gyakorlása.

Témakörök, lexika: A nyelvtani jelenségeket a következő témákkal összekötve gyakoroltuk: tanulmányok és spanyol oktatási rendszer (a magyarral összevetve), egészséges életmód és mozgás, környezetvédelem, divat.

A félévi munka értékelése: Nagyon sok feladatot oldottak meg az órákon kívül, minden órára felkészülten érkeztek, és minden alkalommal nagyon aktívan, lelkesen dolgoztak. A DALE al nuevo DELE B2 könyv nyelvvizsga feladatait többletfeladatként oldották meg, majd az órákon közösen ellenőriztük az eredményeket.

Gólyabál

A 2018/19-es tanév tavaszi félévének
rendszeres
francia, olasz, német, angol, latin
és spanyol nyelvi kurzusai
az Eötvös Collegiumban

I. Francia nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Francia 2 – Egedi-Kovács Emese: Francia nyelv 2. (A1/A2)

Francia 4 – Egedi-Kovács Emese, Nils Renard: Francia nyelv 4. (A2)

Francia 6 – Egedi-Kovács Emese, Nils Renard: Francia nyelv 6. (B1)

Egyéb francia nyelvi kurzusok

Francia 8 – Nils Renard: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2/C1)

II. Olasz nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Olasz 2 – Ludmann Ágnes, Balga Nóra: Olasz nyelv 2. (A1/A2)

Olasz 4 – Békefi Teodóra, Ludmann Ágnes: Olasz nyelv 4. (B1)

Olasz 6 – Ludmann Ágnes, Michele Sità: Olasz nyelv 6. (B2)

Egyéb olasz nyelvi kurzusok

Olasz 8 – Maria Clotilde Randazzo: Olasz nyelv 8. (C1/C2)

III. Német nyelv

Rendszeres felmenő képzés

Német 2 – Hegyi Anna: Német nyelv 2. (A1/A2)

Német 4 – Pnyakovics Levente: Német nyelv 4. (A2)

Német 6 – Mónok Eszter: Német nyelv 6. (B1–B2)

Egyéb német nyelvi kurzusok

Német 7 – Sós Gabriella: Középfokú nyelvvizsga-előkészítő (B2)

Német 8 – Sára Balázs: Felsőfokú nyelvvizsga-előkészítő (C1)

IV. Angol nyelv

Angol 7 – Egyed Regina, Fogas Livia: Angol nyelv 7. (B2)

Angol 8 – Sántháné Gedeon Mária: Angol nyelv 8/A–B (C1)

Angol 9 – Fejérvári Boldizsár: Angol nyelv 9. (C1+)

V. Latin nyelv

Latin 2/BT – Horváth László: Latin nyelv bölcsész- és társadalomtudomány-szakos hallgatóknak 2. (A1/A2)

Latin 4/R – Egedi-Kovács Emese: Latin nyelv romanistáknak 4. (A2)

Latin 4/T – Mészáros Tamás: Latin nyelv történészhallgatóknak 4. (A2/B1)

VI. Spanyol nyelv

Spanyol 2 – Kasuba Ágnes Rebeka, Óvári Kitti: Spanyol nyelv 2. (A1–A2)

Spanyol 4 – Szántó Hanna, Tóth Zsuzsa Veronika: Spanyol nyelv 4. (A2/B1)

Spanyol 6 – Klempáné dr. Faix Dóra: Spanyol nyelv 6. (B1/B2)

A 2018/2019-es tanév tavaszi félévének
francia, olasz, német, angol, latin
és spanyol nyelvi kurzusai
az Eötvös Collegiumban
(összesítő
a kurzusvezetők beszámolóí alapján)

**I. Francia nyelvi kurzusok
(2 oktató, 4 csoport, 35 fő)**

Rendszeres felmenő képzés (2 oktató, 3 csoport, 26 fő)

Francia 2

A1/A2 | kedd 17.00–18.30, péntek 16.00–17.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese | 12 fő

Tananyag: Alcaraz (et alii): Édito, Méthode de français, Didier, niveau A1, 2016, 7-12. fejezet (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier.

Témakörök, lexika: Család és barátok bemutatása, lakókörnyezet, fontosabb események (születés, házasság, születésnap stb.), külső és belső tulajdonságok leírása, ünnepek Franciaországban, lakásbérlés, háztartásbeli feladatok, lakberendezés, a ház/lakás részei, vakáció, internetes szállásfoglalás, információkérés szállással kapcsolatban email-en, utazás vonaton/repülővel, szállástípusok, repülőtér, reklamáció, találkozó megbeszélése, napi problémák kezelése (hibabejelentés, szerelő kihívása, elveszett iratok pótlása stb.), mentő/tűzoltó/rendőrség hívása, gyógyszertár, orvosi konzultáció, testrészek, egészségi állapot, gyógyszerek, tanulmányok, cv készítése, munka, vidék és nagyváros, környezetvédelem, média.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Igeragozás: *présent, passé composé, imparfait, futur simple, conditionnel présent*, birtokos névelők, időhatározók, névmások (birtokos, részes, hangsúlyos, *en, y* stb.), tiltás és felszólítás, hasonlítás, viszszaható igék.

A félévi munka értékelése: A Francia 2 kezdő kurzus tavaszi szemeszterében az Édito A1 tankönyv 7–12. fejezeteit vettük át, az olvasmányokat közösen dolgoztuk fel, a hozzá tartozó feladatokat részben órán, részben házi feladatként készítették el a hallgatók. A csoporttal nagyon jól tudunk haladni. A kurzus résztvevői igen jó képességű, motivált hallgatók.

Az ALFONSÓ-vizsgát minden hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga két részből állt: írásbeli teszt és szóbeli vizsgarész. A tesztet a tankönyv feladatai alapján állítottam össze, kiegészítve igeragozási feladatokkal. A szóbeli vizsga kizárólag francia nyelven zajlott. A vizsga első felében, nagyjából 10 percben, a hallgatók bemutatkoztak, beszéltek magukról, családjukról, tanulmányaikról, hobbijaikról, a nyári programjaikról, illetve jövőbeli terveikről, majd kötetlen beszélgetés keretében a feltett kérdéseimre is válaszoltak. Ezt követően a megadott szövegek közül húztak egyet, amelyet először hangosan felolvastak, majd az ahhoz kapcsolódó kérdésekre válaszoltak.

Francia 4

A2 | péntek 8.30–10.00, lektor: kedd 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Nils Renard | 9 fő

Tananyag: Heu (et alii): Édito, Méthode de français, Didier, niveau A2, 2016, 7–11. fejezet (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier; Grégoire: *Grammaire progressive*, Clé international, niveau intermédiaire; Tschirner–Erdős: *Francia szókincs. A leggyakoribb szavak tematikus gyűjteménye*, Cornelsen, Berlin / Maxim, Szeged.

Témakörök, lexika: Külső és belső tulajdonságok, nyomtatott és on-line média, hirdetések, rádió, televízió, fogyasztói szokások, barkácsolás, utazás, turizmus, franciaországi régiók, iskolai oktatás, felsőoktatási tanulmányok, a munka világa, önéletrajz, földrajz, légszennyezés, állatvilág.

Nyelvtan: kérdő névmások, határozatlan névmások, *subjonctif/infinif*, ok és következmény, névmások helye (COD, COI), felszólító mód és névmások, *conditionnel présent*, *gérondif*, *participe passé* egyeztetése, mutató névmások, kiemelő szerkezet, függőbeszéd, célhatározói mondatok.

A félévi munka értékelése: Az órát a francia lektorral megosztva tartottuk. Az Édito A2-es tankönyv 7–11. fejezeteit vettük át. Az általam tartott órákon

elsősorban a szókincs fejlesztése és a nyelvtani ismeretek bővítése volt a cél, illetve olyan kifejezések és beszédfordulatok megismertetése a hallgatókkal, amelyek a lektorral való kommunikációban segítették őket.

Az ALFONSÓ-vizsgát minden hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga két részből állt: írásbeli teszt és szóbeli vizsgarész. A tesztben a félév során tanult nyelvtani anyagot kértem számon. A vizsga szóbeli részében a hallgatók a tankönyv egyik olvasmányának a tartalmát ismertették és a szöveghez kapcsolódó kérdésekre válaszoltak.

Francia 6

B1 | péntek 10.00–11.30, lektor: kedd 18.00–19.30 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese, Nils Renard | 5 fő

Tananyag: Heu (et alii): *Le nouvel Édito*, Méthode de français, Didier, niveau B1, 2012 (+ CD és DVD). Kiegészítő tankönyvek: Bescherelle: *La conjugaison pour tous*, Hatier.

Témakörök, lexika: Család, egészség, családi ünnepek és szokások, baráti kapcsolatok, utazás, közlekedés, fogyasztói társadalom, ökológiai lábnyom, pénz, környezettudatosság.

Nyelvtan: Fokozás, rendhagyó melléknévfokozás, megengedő és ellentétességet kifejező mondatok, *plus-que-parfait*, passzív szerkezet, időhatározók, előidejűség/egyidejűség/utóidejűség, *futur*, *conditionnel*, feltételes mondatok.

A félévi munka értékelése: Az órát a francia lektorral megosztva tartottuk. Az órán az Édito B1-es tankönyvben haladtunk (a lektorral közösen).

Az ALFONSÓ-vizsgát minden hallgató sikeresen teljesítette. A vizsga két részből állt: írásbeli teszt és szóbeli vizsgarész. A tesztet az órán tanult nyelvtani részek alapján állítottuk össze. A vizsga szóbeli részén a hallgatók a vizsgán tételként kihúzott olvasmány tartalmát ismertették, és a szöveghez kapcsolódó kérdésekre válaszoltak.

Egyéb francia nyelvi kurzusok (1 oktató, 1 csoport, 9 fő)

Francia 8

B2/C1 | csütörtök 19.30–21.00, péntek 14.30–16.00 | Kurzusvezető: Nils Renard
| 9 fő

Tananyag: Heu (et alii): Édito, Méthode de français, Didier, niveau B2, 2015
(+ CD és DVD).

A félévi munka értékelése: Nous avons couvert avec le groupe B2–C1 les six premiers chapitres du livre, conformément à la répartition sur deux ans de l'usage du manuel, mais j'ai complété ces leçons par des points de grammaire selon les besoins. D'une façon générale, le groupe s'est montré extrêmement dynamique, travailleur et efficace. Les leçons étaient bien apprises et écoutées et les tests ont toujours démontré une bonne intégration des apprentissages. Les exposés personnels sur des thèmes de civilisation française ont été particulièrement réussis avec des présentations développées, riches, et bien menées, ce qui a beaucoup contribué au niveau généralement excellent du groupe.

Gólyafényképezkedés

II. Olasz nyelvi kurzusok (5 oktató, 4 csoport, 24 fő)

Rendszeres felmenő képzés (4 oktató, 3 csoport, 15 fő)

Olasz 2

A1/A2 | péntek 16.00–17.30 | Kursusvezető: Ludmann Ágnes, Balga Nóra | 2 fő

Tananyag: Ziglio, Luciana – Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso* 1., Alma Edizioni, Firenze 2014.

Mindkét hallgató sikerrel teljesítette a vizsgát, minden vizsgarészen legalább 60%-os eredményt ért el.

Olasz 4

B1 | hétfő 19.30–21.00, k.18.00–19.30 | Kursusvezető: Békefi Teodóra, Ludmann Ágnes | 5 fő

Tananyag: Balì, Maria – Rizzo, Giovanna: *Nuovo Espresso* 2., Alma Edizioni, Firenze 2014; Bailini, Sonia – Consonno, Silvia, *Ricette per parlare*, Alma Edizioni, Firenze 2012; Bailini, Sonia – Consonno, Silvia, *I verbi italiani*, Alma Edizioni, Firenze 2008.

Minden hallgató sikerrel teljesítette a vizsgát, minden vizsgarészen legalább 60%-os eredményt ért el.

Olasz 6

B2 | hétfő 18.45–20.15, péntek 14.30–16.00 | Kursusvezető: Ludmann Ágnes, Michele Sità | 8 fő

Bali, Maria – Ziglio, Luciana: *Nuovo Espresso 3.*, Alma Edizioni, Firenze 2015, 1–2. lecke; Bailini, Sonia – Consonno, Silvia: *Ricette per parlare*, Alma Edizioni, Firenze 2012; Bailini, Sonia – Consonno, Silvia: *I verbi italiani*, Alma Edizioni, Firenze 2008.

A hallgatók sikeresen teljesítették a vizsgát, minden vizsgarészen legalább 60%-os eredményt értek el. A CILS B2 nemzetközileg elismert olasz nyelvvizsga egyike a legnehezebb vizsgatípusoknak (nyelvtani részt is tartalmaz), így külön dicséretes, hogy minden feladattípusból sikerült a megfelelő pontszámot elérni a résztvevőknek.

Egyéb olasz nyelvi kurzusok (1 oktató, 1 csoport, 9 fő)

Olasz 8

C1/C2 | hétfő 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Maria Clotilde Randazzo | 9 fő

Tananyag: Oktató által összeállított tananyag, autentikus írott, hangzó és videó anyagok.

Gólyatábor

III. Német nyelvi kurzusok (5 oktató, 5 csoport, 37 fő)

Rendszeres felmenő képzés (3 oktató, 3 csoport, 20 fő)

Német 2

A1/A2 | hétfő 19.45–21.15, csütörtök 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Hegyi Anna
| 11 fő

Tananyag: Buscha, Anne – Szita, Szilvia: *Begegnungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch*. Leipzig: Schubert 2013 (4–6. fejezet), valamint kiegészítő anyagok, videók, játékok.

A csoport összetétele nagy vonalakban az előző félévi maradt. Több, az előző félévben még nem regisztrált hallgató tavasszal fel is vette a tárgyat. Ennek megfelelően – rövid ismétlést követően – közel zökkenőmentesen tudtuk folytatni a tanulást. A könyvben szerettem volna eljutni a 7. lecke végéig, de a félév folyamán inkább lassabb, de realisabb tempó mellett döntöttem. Az óra szempontjából a legnagyobb nehézséget az jelentette, hogy este 8-9 körül mindenki fáradt volt már, többek között emiatt is felesleges lett volna erőltetni a tempót. Így viszont gyakorlatilag rá is voltam kényszerítve arra, hogy minél többet „dolgoztassam” a csoportot, hiszen másképp elaludtak volna. Sokat beszéltek vagy dolgoztak együtt feladatokon, gyakran hoztam be játékokat (pl. memóriajátékok), sőt rejtvényeket is (ide kapcsolódik az az elég nehezen kezelhető jelenség, hogy a csapat matematikus gondolkodású, hangos többsége rendszeresen bölcsészek számára érthetetlen poénokkal bombázza az órát, ami a meglátásom szerint nem feltétlenül tesz jót a bölcsész–dögész páros munkáknak. Szerencsére a helyzet nem olyan komoly, és talán épp a közös munka/játék segítségével meg is oldható.

Tananyag szempontjából a leckék szerint haladtunk. Így szó volt az evés-ivás témaköréről (osztrák újságok és internetes nyelvtanuló videók támogatásával), a napirendről, valamint az utazás-időjárás témájáról.

Nyelvtani szempontból rengeteg minden történt, többek között a *Präteritum* és *Perfekt* megjelenése, a módbeli segédigék „felszaporodása”, elválo igekötős

igék, különféle elöljárószók, egyszerűbb kötőszavak rendszerezése, felszólító mód, a *Dativ* első beköszönése, stb. Ezek közül néhány még láthatólag nem érett meg a többségben. Egy részükre visszatérve a problémák nagy része nyilván megszűnik majd, míg másokkal minden németet tanulónak meggyűlik a baja. A négy kompetencia tekintetében újdonság, hogy a kurzus vége felé a levélírással is többet foglalkoztunk már, mint eddig. A formai jegyek a szintfelmérő alapján még ismételésre szorulnak, de maga a szövegalkotás kifejezetten jól ígértes. A szintfelmérőn valamivel jobb szereplést vártam volna szóban, de ez betudható az új feladattípusnak (sajnos nem választottam jó előre nyelvvizsgát, így a vizsgázók ott helyben ismerték meg a feladatot).

A csoport teljesítményével összességében elégedett vagyok. Sajnos egy ember a nehézkes bejárás és tanulmányainak vége miatt év közben kivált a csoportból, ellenben mindenki más jó tempóban haladt és halad. Azok, akiknek nyelvtani téren nagyobb nehézségeik vannak, kellően kommunikatívak ahhoz, hogy így is megértessék magukat. Két hallgató pedig kifejezetten jó eredményeket ér el (egyikük az egész félévben egyetlen pontot veszített a dolgozatokban).

Német 4

A2 | kedd 17.30–19.00, péntek 13.00–14.30 | Kurzusvezető: Pnyakovics Levente
| 4 fő

Tananyag: *Mittelpunkt neu B1* (Lektionen 1–4); *Deutsche Welle* („Top-Themen”).

Ebben a félévben nyelvtani struktúrák tekintetében nagyrészt csak az őszi anyagot mélyítettük el jobban. Nagy hangsúlyt fektettünk a beszédképesség fejlesztésére, ezért a hallgatók heti rendszerességgel kaptak szövegeket szóbeli beszámoló elkészítésére (B1-es szintű sajtócikkek), illetve gyakran alkalmaztam csoportmunkát, melynek során szintén volt lehetőségük prezentációkat tartani. A csoport munkájával továbbra is teljes mértékben elégedett vagyok, hiszen nagyon szorgalmas, odaadó társasággal dolgozhattam együtt.

A nyelvi szintfelmérő keretein belül az írásbelin egy B1-es szintű ÖSD nyelvvizsga-feladatsort rövidítettem le 90 percre, a Sára Balázs tanár úr közreműködésével tartott szóbeli vizsgán pedig saját prezentációt mutattak be a résztvevők, valamint egy számukra idegen B1-es szintű szöveget kellett összefoglalniuk, illetve az adott témával kapcsolatos véleményüket kifejteniük.

Német 6

B1–B2 | hétfő 20.00–21.30, kedd 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Mónok Eszter
| 5 fő

Tananyag: Buscha – Raven – Linthout: *Erkundungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe B2+*. Leipzig: Schubert 2013.

A kurzus célja a félév végi szintfelmérőre való sikeres felkészülés volt, ez pedig a szintlépést jelentette B1 és B2 között. A hallgatók ezt a célt kivétel nélkül teljesítették, a B2-es szintfelmérő mindenkinek kifejezetten jól sikerült, így néhányan nyugodt szívvel próbálkozhatnak meg a B2-es nyelvvizsgával akár már a következő félévben. A szintfelmérőre (és ezzel együtt a nyelvvizsgára) való felkészülést segítette a kurzus minden órája, hiszen egy B2-es szintű könyvvvel haladtunk (Erkundungen B2), emellett pedig az általam hozott plusz anyagok bővítették a szókincset és a nyelvtani tudást. A heti két órát két különböző részre osztottuk a hallgatók érdekeinek megfelelően: a hétfői órán megnéztünk egy témát, ezzel kapcsolatban szövegeket olvastunk és hallgattunk, majd ezekről beszélgettünk. Így egy-egy nyelvvizsgán előforduló témával kapcsolatban szókincsbővítésre, az olvasott és hallott szövegek értésének fejlesztésére, valamint a szóbeli kommunikációs készségek erősítésére került sor. A félév során a hallgatók eleinte nehezen birkóztak meg a B2-es szintet megközelítő szövegekkel (főleg a szókincs miatt), az idő előrehaladtával azonban már ezek a szövegek sem jelentettek nekik problémát. A hétfői óra végén minden alkalommal olyan házi feladatot kaptak, amelyben egy írott szöveget kellett elkészíteniük, olyan feldattípusokkal, amelyek egy nyelvvizsgán is előfordulhatnak (pl. panaszlevél, érvelő esszé, olvasói levél). A fogalmazás javítása és értékelése során én magam is a nyelvvizsgák javítókulcsát vettem figyelembe, hogy a hallgatók minél pontosabb visszajelzést kaphassanak arról, hogy az adott fogalmazás mennyit érne egy nyelvvizsgán. Ebben a tekintetben is nagyon sokat fejlődtek a hallgatók a félév során, s végül már olyan fogalmazásokat írtak, amelyek egy B2-es nyelvvizsgán is probléma nélkül megállnák a helyüket. A keddi órák ehhez képest mindig csak egyetlen kompetenciaterületre koncentráltak: minden órán egy adott nyelvtani tananyagot ismételtünk át és gyakoroltunk, mert úgy éreztem, hogy a hallgatóknak ez megy a leggyengébben. Ezeken az órákon általánosságban unalmasnak számító (nyelvtan-drill) feladatokat oldottunk meg, viszont a félév végére ezek is nagyon hasznosnak bizonyultak:

a hallgatók rengeteget fejlődtek ezen a téren is, ami jól látszott a szintfelmérőn írt fogalmazásaikon és a szóbeli teljesítményükön is.

Összességében elmondható, hogy a hallgatók sikeresen felkészültek a félév végi szintfelmérőre, ezáltal pedig a hamarosan esedékes középfokú nyelvvizsgára. Munkájukkal elégedett voltam, rendszeresen látogatták az órákat, elkészítették a feladataikat, lelkiismeretesen dolgoztak, hiszen a cél előttük is világos volt.

Egyéb német nyelvi kurzusok (2 oktató, 2 csoport, 17 fő)

Német 7

B2 | hétfő 20.00–21.30, szerda 19.30–21.00 | Kurzusvezető: Sós Gabriella | 7 fő

Tananyag: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/top-thema/s-8031>, <https://www.goethe.de/de/spr/mag/20938364.html>; YouTube-on található német nyelvű portálok hanganyagai: „zdf-online”-híradások, tudományos ismeretterjesztő műsorok, kisfilmek, klipek stb.)

A félév során a nyelvvizsga szóbeli részére való felkészülésre helyeztük a hangsúlyt. Több próbanyelvvizsga-videót tekintettünk meg, ezután közösen elemeztük a látottakat, megbeszéltük az esetleges nehézségeket és közösen ötleteket gyűjtöttünk. Szószedetet készítettünk a gyakran használt szófordulatokból. A nyelvvizsgák szóbeli részeinek szokásos témaköreit vettük sorra, ezekhez ötletindítóként YouTube-on található német nyelvű portálok hanganyagaiból (Deutsche Welle, Zdf-online híradások, tudományos ismeretterjesztő műsorok, kisfilmek, klipek stb.) néztünk meg rövid részleteket. Ezeket közösen meghallgattuk, összefoglaltuk és lefordítottuk. Hetente két tematikus hanganyagot és a hozzájuk tartozó nyelvtani feladatokat dolgoztuk fel, különös hangsúlyt fektetve a kötetlen, szabad beszélgetésre és a nyelvvizsgák részét is képező képleírásokra is az adott témakörben. Ezenkívül a német nyelvű *Black Stories* (https://de.wikipedia.org/wiki/Black_Stories) társasjátékot használtuk, mert véleményem szerint akár középfok előtti szinten is remekül fejleszti a kommunikációt és a szókincset egyaránt. Nekem ebből a társasjáték-sorozatból a krimis és az egyetemi verzió van meg, de a jövőben bővíteni tervezem. A játék lényege, hogy egy véletlenszerűen húzott kártyán szerepel egy rövid német nyelvű történet, melyet csak az a játékos láthat, aki a kártyát húzza. A feladat az, hogy az összes többi játékos kérdésekkel tud

eljutni a megfejtéshez. A játék nehézségét az adja, hogy a sztorik ugyan valós eseményeket, tehát vélhetően közismert eseményeket (pl. Julius Caesar meggyilkolása, Kennedy-merénylet, stb.) írnak le, a válaszadó viszont csak igennel vagy nemmel válaszolhat. Ezért a játékosoknak rengeteget kell kérdezniük, mire megfejtik a rejtvényt. A közös élmény csak járulékos tényező, elsősorban az effektív szókincsfejlesztés lehetősége miatt választottam ezt a játékot.

A félév során ismét lehetőség volt egyéni, legfeljebb 10-15 perces prezentációk készítésére szabadon választott témában. Ezzel a lehetőséggel éltek is a résztvevők, különösen figyelemre méltónak tartom, hogy legtöbbször a saját szakjukhoz kapcsolódóan – sőt akár aktuális kutatásukról – készítettek a prezentációt, hiszen adott esetben az így megszerzett szókincset bármikor használhatják tudományos eseményeken, akár külföldön is. A bemutatkozás mellett kifejezetten fontosnak tartom, hogy német nyelven is megfelelő szinten tudjanak a résztvevők beszámolni a tanulmányaikról és kutatásaikról német nyelven, ezért a félév során már jól bejáratott prezentációkat a jövőben is szeretném folytatni.

A hiányzások csak néhány esetben haladták meg a megengedett maximumot, de egyéni egyeztetés alapján az érintettek beadandóval kompenzálták ezeket. A félév során lehetőség volt egyéni konzultációra, külön házi feladatok készítésére is. Minden résztvevő esetében megfigyelhető volt a fejlődés, a csoport ismét eredményes félévet zárt.

A félév végi vizsga egy az eredeti vizsgahelyzettel megegyező próbavizsga volt, Sára Balázs tanár úr részvételével, melyhez az ÖSD osztrák nyelvvizsga eredeti próbavizsga-tesztjének témáit és követelményeit használtuk (<https://www.budapest.oesterreichinstitut.hu/nemet-tanulas-budapesten/nemet-nyelvvizsgak-oesd/oesd-zertifikat-b2-eddig-mittelstufe-deutsch/>), <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/top-thema/s-8031>, <https://www.goethe.de/de/spr/mag/20938364.html>, <https://www.zdf.de/politik-gesellschaft>.

Eredményes félévet zárt a csoport, a félév végi vizsga és az órákon nyújtott teljesítmények alapján a résztvevők a jövőben sikeres nyelvvizsgát tehetnek.

Német 8

C1 | kedd 20.00–21.30, szerda 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Sára Balázs | 10 fő

Tananyag: Buscha – Raven – Linthout: *Erkundungen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Fremdsprache Deutsch. Niveaustufe C1.* Leipzig, Schubert 2013. 3. lecke (+ hanganyag); ÖSD és GI-mintatesztek, egyéb segédanyagok.

A GoetheZD és ÖSD C1-es komplex német nyelvvizsgára felkészítő német kurzust első „ÖSD-s” féléve után ebben a félévben elsősorban a Goethe Zertifikat Deutsch C1-es tesztjének feladattípusait gyakoroltuk a tankönyv soron következő leckéjének (*Erfolge und Niederlagen*) feldolgozása mellett. A résztvevők nagy része akár a közeljövőben tehetne felsőfokú német nyelvvizsgát. A kurzus során az *Erkundungen C1*-tankönyv 3. leckéjét vettük át, emellett a félévben „elszórva” két teljes nyelvvizsga-feladatsor feladatait oldottuk és beszéltük meg. Mivel a tankönyv egyes fejezetei tematikusan és nyelvtanukban is színesek és szerteágazók, viszonylag tág mozgásteret biztosítanak az egyéni ötletek megvalósítására, de a munka során felmerülő kisebb-nagyobb hiányosságok pótlására vagy nyelvi bizonytalanságok kiküszöbölésére is.

A csoport félévi munkáját benyomásaim szerint örömmel és lelkesen végezte: a hallgatók érdeklődők és az órákon mindig aktívak (bár a tavaszi félévben az óralátogatás egyértelműen foghíjasabb volt, mint ősszel), a kiadott házi feladatokat azonban nem mindig készítik el, illetve ritka kivételektől eltekintve sajnálatos módon továbbra sem élnek azzal a kurzusvezető által folyamatosan felajánlott lehetőséggel, hogy „menetrenden kívüli” mintateszteket és fogalmazásokat oldjanak meg ill. készítsenek el. A gyakran nem, vagy csak minimális mértékben irányított szóbeli-társalgási feladatok viszont továbbra is messze a legkedveltebbek az órai munka során.

Az év végi szintfelmérő vizsgán egy – általam utóbb igen nehéznek ítélt – komplex C1-es Goethe-tesztet oldottak meg a hallgatók. A teszt (főleg az olvasásos szövegértési rész) nehézségi fokára való tekintettel a 80% alatti eredményt elért hallgatóknak is jelest adtam; a 60%-os hivatalos sikerességi küszöböt egyébként minden vizsgázó egyértelműen elérte.

IV. Angol nyelvi kurzusok (4 oktató, 3 csoport, 42 fő)

Angol 7

B2 | szerda 19.15–20.45, csütörtök 16.45–18.15 | Kurzusvezető: Egyed Regina, Fogas Livia | 7 fő

Tananyag: *Solutions Intermediate* egyes fejezetei, kiegészítő anyagok, feladatok, cikkek, videók, nyelvvizsgák, nyelvvizsga-gyakorlófeladatok.

Az órák felosztása a két oktató között ebben a félévben is könnyen működött, a szerdai órák tartoztak Regina hatásköre alá, míg a csütörtökiek Líviához, és szükséges esetekben cserékkel tudtunk kooperálni. Ez a rendszer működőképes volt, főleg a félév elején nagyobb vonalakkal vázolt tanítási ütemtervünk segítségével, így bár a csoportnak két oktatója is volt, a folyamatosságra igyekeztünk figyelni, egymás óráira építettünk, a másikkunk által adott házi feladatokat ellenőriztük, a szavakat gyakoroltuk. Ebben nagy segítségünkre volt a könyv is, hiszen főleg a diákoknak, de nekünk, oktatóknak is volt mire visszanéznünk, még ha a tanulók külön feladatokat is kaptak. Minden külön feladatot, anyagot próbáltunk a kurzus online csoportjában közzétenni, hogy ha van ereje és ideje az épp hiányzóknak, legyen hol megtalálniuk és felhozniuk a lemaradásukat. A félév során egyetlen új tagunk lett, aki azonban igazán megváltoztatta az órai légkört és az órák menetét: egy Erasmus-ösztöndíjas olasz lány csatlakozott hozzánk, aminek következtében a magyar nyelvű magyarázatokat minimálisra kellett csökkenteni, és a diákok is sokkal inkább ki voltak téve az angol nyelvű kommunikáció kötelezettségeinek. A bonyolult nyelvtani kérdéseiket is igyekeztek angolul feltenni, és az első pár óra nehézségei után, amikor még a legtöbb résztvevő próbálta megtalálni a kommunikáció legjobb formáját ebben a helyzetben, ez a felállás igen pozitív változást hozott a csoport dinamikáján belül: a nyelvhasználat mennyisége és módja is változott, és – nem meglepő módon – izgalmas nemzetközi témákat is megvitató csoporttá formálódunk. Most is gyakoroltunk a nyelvvizsga-feladatokat, ugyanis többen mentek idén nyelvvizsgázni, így volt, akinek személyes segítségnyújtás is fennállt közvetlenül a vizsgája előtt (sikeres vizsgák voltak). Ezért két nyelvvizsga-beadandó idén is szükséges volt, illetve nagyobb hangsúlyt fektettünk a könyvben tanult anyagok

számonkérésére, így 3 témazáró is ütemezve volt a félévben, ami átfogóbb tudást kért számon és mért. Év végén pedig egy-egy szóbeli nyelvvizsgát játszottunk el a diákokkal a szintfelmérő keretében, és igen pozitív képet kaptunk arról, hogy a különböző diákjaink hogyan felelnének meg egy ilyen megmérettetésen. Összességében pozitív félévet zártunk, az órai körülményeknek köszönhetően megnövekedett kommunikációval, illetve nagyobb hangsúllyal a konkrét nyelvtani tudáson és a szókinsz, illetve a komplexebb kifejezések bővítésén.

Angol 8

C1 | A) péntek 14.00–15.30; B) péntek 15.30–17.00 | Kurzusvezető: Sántháné Gedeon Mária | 22 + 6 fő

Tananyag: *Premium C1*. Pearson 2009.

A kurzust az immár hagyományosnak mondható péntek délutánonként két csoportban több mint harminc diák látogatta; az órák után gyakran volt egyéni korrepetálás, konzultáció is. Az órákon a *Premium C1*-munkafüzettel dolgoztunk, emellett azonban természetesen számos kiegészítő tananyag is színesítette a tanulást. Sok hallgató élt azzal a lehetőséggel is, hogy a hét négy napján – tutoriális foglalkozások keretében – alkalmanként kétszer 45 percben amerikai diákokkal beszélgessen. Az óralátogatás és a jelentős mennyiségű házi feladat elkészítése – kevés kivételtől eltekintve – rendszeres volt. A tavaszi félévben – amikor a felmérő vizsga is közeleg mindenki számára – sűrűbb és szigorúbb számonkérést tervezek, hogy mindenki a maximumot nyújtsa. Egyébként az EC-s diákok a pénteki órákon változatlanul meggyőző teljesítményt nyújtanak, s sokféleképpen bizonyítják tehetségüket.

Angol 9

C1+ | kedd 20.00–21.30 | Kurzusvezető: Fejérvári Boldizsár | 7 fő

Tananyag: *Speechmaker's Bible; Scientific Presentations; Academic Writing: A Handbook for International Students*; TED előadások, további internetes anyagok.

A csoport tagjait mindvégig nagy lelkesedés jellemezte. Sok év után először szép számban képviseltették magukat az Angol–Amerikai műhely hallgatói is, ami kiváló „kovászt”, sok új perspektívát és nyelvi tanulságot jelentett a nem angolos hallgatók számára. Mivel mindenki a saját érdeklődésének, illetve kutatási területének megfelelő témában dolgozhatott, a kurzus elősegítette a szakos kötelezettségek beépítését a munkamenetbe. Az órai munka és a házi feladatok mellett a félév értékelésének sarkalatos pontját az utolsó három órán előadott konferenciaszimuláció jelentette. Most először nyilvánossá tettük ezt a három alkalmat, és több angol és nem angol szakos vendégünk is érkezett, komolyabbá és izgalmasabbá téve az előadásokat. A felkészülést igyekeztem egy heti kutatási munkatervvel elősegíteni, azonban ez felemás sikerrel járt, a csoport tagjai egyéni személyiség típusának függvényében. A három utolsó órán peer-reviewing rendszerben, önértékeléssel kiegészítve haladtunk végig az összes előadáson. Úgy vélem, az én értékelésemnél (melynek végeredményeképp minden résztvevő jeles érdemjegyben részesült) ismét fontosabbak voltak azok az észrevételek, amelyekkel a hallgatók segítették egymás munkáját, illetve minősítették a féléves munka gyümölcsét.

Byzanz und das Abendland VII.

V. Latin nyelvi kurzusok (3 oktató, 3 csoport, 36 fő)

Latin 2/BT

A1/A2 (bölcészlet- és társadalomtudományi karok hallgatóinak) | kedd 7.15–8.05 | Kurzusvezető: Horváth László | 30 fő

Tananyag: Az oktatótól választott irodalmi szemelvények: Catullus, *Vivamus mea Lesbia; Ille mi par esse deo videtur; Passer mortuus est; Cenabis bene apud me*; Hadrianus és Aelia Sabina sírfelirata.

Témakörök, lexika: Az egyes olvasmányokhoz kötődő irodalomtörténeti és kultúrtörténeti ismeretek. Latin szólások és magyar értelmezésük. Az irodalmi szemelvények szókincse, memoriterek. Mindemmellett az NTP-SZKOLL-18-0012 pályázat keretében elnyert támogatásnak köszönhetően egynapos, buszos tanulmányi kirándulást tettünk Carnuntumba.

Elsajátított nyelvtani szabályok: Az első félév anyagának állandó ismétlése: az I–V. declinatio, az I–II. és III. declinációs melléknévek; főnevek és melléknévek egyeztetése; az act. impf. és perf. alakok ragozása az I–IV. coniugatióban; az inf. impf.; az *is, ea, id* mutató névmás ragozása; a létige act. ind. impf. ragozása. Valamint az act. futurum és coni. praes. és praet. ipf.; participiumok és a pass. praes. ipf.

A félévi munka értékelése: A Collegiumban kötelező latin nyelvtanulás a mindenkor BA elsőéves (bölcészettudományi és társadalomtudományi karokon tanuló) collegistákra vonatkozik. A követelmény az egyetemi „latinköteles” (romanista stb.) előírásoknak megfelelően minimális, jóllehet azt messze túlszárnyalja. A collegisták többségének teljesítménye jól elkülöníthető csoportokra osztható. A szeminárium voltaképpen – találó collegista megfogalmazással – „osztályfőnöki óra”, ahol a latintanárról, aki történetesen a Collegium igazgatója (sajátos történelmi okok miatt immár több mint két évtizede), a tananyag mennyiségétől függetlenül megismerheti a diákok szellemiségét, munkamorálját. Az érdemjegy vagy azok elmaradása önmagáért beszél. Mindazonáltal összességében határozott javulást tapasztaltam a hallgatók

munkájában, hozzáállásában és – ami talán mindennél fontosabb – érdeklődésében. Immár hagyományosan a tavaszi félévre vonatkozóan úgy döntöttem, hogy a digitális tankönyv anyagát félretéve (az olvasmányok érdektelenek és a végletekig unalmasak) a világirodalom gyöngyszemei közé tartozó szemelvényeket adok ki feldolgozásra. Örömmel tapasztaltam, hogy az első félévben elsajátított nyelvtani anyag alapján a fordítás nem okozott nehézséget azoknak, akik valóban elvégezték a feladatokat. Az órák jó hangulatban teltek, összetartó, egymást segítő csoporttá formálódott a résztvevők közössége. Kifejezetten jól sikerült és emlékezetes élményt szerzett a carnuntumi tanulmányi kirándulás. A részvétel a felsőéves collegisták előtt is nyitott volt.

Latin 4/R

A2 (romanistáknak) | kedd 15.30–17.00 | Kurzusvezető: Egedi-Kovács Emese
| 2 fő

Tananyag: Ferenczi A. – Monostori M.: *Latin nyelvkönyv*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998, I./1–5. fejezet.

Témakörök, lexika: Cicero: *Cato maior de senectute* (33,9); Cicero: *Pro Rabirio perduellionis reo* (33); Catullus kora, élete, művei, művészi eszközei, metrikája, költeményeinek kézirati hagyománya; *Catulli carmina* (5, 85, 72, 75, 87, 101, 46, 93 – részletek); Cornelius Nepos: *De viris illustribus* (Hannibal, 4–5, 12); Caesar: *Commentarii de bello civili* (I.14, III.97); Ovidius kora, élete, művei, művészi eszközei; Ovidius: *Amores* (I.5. 1–10, 12–26), *Tristia* (I. 3. 1–22); latin szólások, verstan, memoriterek. Az olvasmányok szókincse.

Elsajátított nyelvtani szabályok: participium instans activi és passivi; coniugatio periphrastica; gerundium; a határozatlan névmások ragozása; a függő kérdés; consecutio temporum; ablativus absolutus; ablativus absolutus mancus; supinum; cum historicum; a latin mondat alanya; gerundivum szerkezet; relatív mondatfűzés; a vonatkozó alarendelő mellékmondatok; esettan: dativus auctoris, genitivus pretii, ablativus causae, genitivus qualitatis.

A félévi munka értékelése: Az óra a tavaly megkezdett latin nyelvkurzus folytatása volt, amelyet ebben a félévben két hallgató vett fel. Mindketten nagyon tehetséges és szorgalmas hallgatók, az órákra is lelkiismeretesen készültek.

A szokott módon a tankönyv fejezeteinek mindkét olvasmányát (A, B) átvettük. A hallgatók a szövegrészleteket most is előzőleg otthon elolvasták, és lefordították, ettől a félévtől kezdve azonban önállóan kellett szótárazniuk. Az órán együtt is elolvastuk és lefordítottuk a szövegeket, és a nyelvtani jelenségeken túl szó esett a költői képekről (a szövegeket stilisztikai szempontból is elemeztük), történeti vonatkozásokról és szövegkritikai kérdésekről.

Az ALFONSÓ-vizsga csak írásbeli részből állt: egy korábbi emeltszintű érettségi írásbeli feladatsort kellett megoldani.

Latin 4/T

A2/B1 (történészeknek) | péntek 12.00–13.30 | Kurzusvezető: Mészáros Tamás
| 4 fő

Tananyag: Ferenczi–Monostori: *Latin nyelvkönyv*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1998; Nagy–Kovács–Péter: *Latin nyelvtan a középiskolák számára*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó 1996.

Részletesen tárgyalt témakörök és tanult nyelvtani anyag: A *Latin nyelvkönyv* alábbi olvasmányainak feldolgozása (fordítás, szókincs): Szent György és a sárkány; A „nyolc boldogság”; A britannok életmódja; A gallok családi élete; Az agrigentumiak Hercules-szobra; A cataniai Ceres-szobor megszerzése. Nyelvtan: a passivum, deponens és semideponens igék, esettan (accusativus, dativus, ablativus), melléknevek áttekintése és fokozása; adverbiumok képzése és fokozása; az accusativus cum infinitivo; a participium coniunctum.

A jegyszerzés feltételei: háromnál nem több hiányzás, folyamatos órai munka, az órai dolgozatok megírása.

A hiányosságok legfőbb oka, hogy a latin nyelv jelentősége a hallgatók tanulmányaiban elenyésző (latin nyelvvizsga-kötelezettség nincs). Ennek köszönhetően nem fordítanak elegendő időt a nyelvtan tanulására: az egyes nyelvtani jelenségek megértése elfogadható szintű, de az alkalmazásuk nehezebb. Eredeti irodalmi szöveg feldolgozása csak nagyon lassan megy. A középfokú nyelvvizsga megszerzése a hatodik félév végére tartható elvárás, de talán hasznosabb lenne az azzal egyenértékű (de jóval egyszerűbb) emelt szintű érettségi vizsga teljesítése. A félév végére előírt nyelvi szintfelmérőt két hallgató írta meg.

VI. Spanyol nyelvi kurzusok (5 oktató, 3 csoport, 16 fő)

Spanyol 2

A1–A2 | szerda 20.00–21.30, csütörtök 18.30–20.00 | Kurzusvezető: Kasuba Ágnes Rebeka, Óvári Kitti | 10 fő

Tananyag: Equipo Prisma, *Prisma Comienza*, Método de español para extranjeros, Edinumen, nivel A1, 2002, 5–9. fejezet (+CD).

Témakörök, lexika: Napi rutin, szabadidős tevékenységek, idő kifejezése, élelmiszerek, boltok, érdeklődési körök, testrészek, betegségek, időjárás, klíma, évszakok, hónapok, napok, számok (100–1 000 000), utazás.

Nyelvtan: visszaható igék, gyakoriságot kifejező szavak, rendhagyó igék ragozása, *gustar* típusú igék használata, panaszok, tanácsok, kötelességek kifejezése, *estar/seguir* + gerundio, *muy/mucho* használata, határozatlan névmások (*algo/nada, alguien/nadie, alguno/ninguno*), kérdőszavak, mutató névmások (*esto, eso, aquello*), perífrasis verbales (*ir a, hay que, tener que, deber* etc.)

A félévi munka értékelése: Az órákra egy új pontrendszert készítettünk, amely nagy hangsúlyt fektetett az egyéni munkára, így a hallgatók saját ritmusukban készülhettek fel az órákra. Ebben a pontrendszerben a munkafüzet feladatainak elkészítésére, a heti dolgozatra, illetve két összefoglaló dolgozatra adtunk pontokat. A hallgatók szerzett pontoknak megfelelően kapták az érdemjegyüket. A résztvevők töretlen lelkesedéssel fogadták az új rendszert, és egész félévben szorgalmasan jártak az órákra, senki sem használta fel a hat hiányzást. A féléves dolgozatok folyamatos visszajelzéssel láttak el minket, mely szerint a hallgatók általában mindig tisztában voltak az adott tananyagrésszel, tudásukhoz és szorgalmukhoz mérten. A munkafüzet feladatait gyakran meghosszabbított határidővel készítették el, de mindig megérkeztek hozzánk a feladatlapok. A két összefoglaló dolgozatban mind a négy nyelvi készség helyet kapott. A hallgatók féléves munkája felülmúlta várakozásainkat, hiszen mindenki, aki ősszel nem kapott ötöst, javított az előző féléves jegyén.

Az éves szintfelmérő egy írásbeli, illetve egy szóbeli részből állt. Az írásbeli rész megegyezett a második összefoglaló dolgozattal, ami kitért az egész évben tanultakra, illetve amiben helyet kapott egy DELE típusú A2-es szövegértési feladat is. A hallgatók sikeresen teljesítették a dolgozatot, senki sem ért el 75%-nál alacsonyabb eredményt. A szóbeli rész egy önállóan elkészített kiselőadás volt; a hallgatók választhattak egy spanyol autonóm közösséget, amit aztán a csoport előtt bemutathattak a következő szempontok alapján: terület, elhelyezkedés, méret, népesség, nagyobb városok, látnivalók, hagyományos ételek, szokások. A kiselőadások időtartama 5–10 perc között mozgott. Négy szempont alapján értékeltük a kiselőadásokat: nyelvtan, kiejtés, előadásmód, tartalom. A hallgatók mind becsületesen felkészültek a vizsgára és ezen a vizsgán is mindenki 75% felett teljesített. A szintfelmérő eredményei az írásbeli és a szóbeli vizsga összesített százaléka, amelynek megfelelően mindenki ötöst kapott.

Spanyol 4

A2/B1 | Kurzuszvezető: Szántó Hanna, Tóth Zsuzsa Veronika | 4 fő

Tananyag: *Prisma Comienza*, Método de español para extranjeros, Nivel A1, 8–12. fejezet. *Prisma Continúa*, Método de español para extranjeros, Nivel A2, 3–5. fejezet.

A korábbi lemaradás ledolgozása érdekében ebben a félévben különösen sok energiát fordítottunk a nyelvtani szabályok használatára és elsajátítására és úgy érezzük, sikerült jelentős haladást elérnünk. Emellett főleg a korábban megismert szókincs elmélyítésére és bővítésére törekedtünk.

Elsajátított nyelvtani szabályok: A személyes névmások különböző eseteinek használata (tárgyeset, részes eset, birtokos eset); határozatlan névmások, múlt idők: szabályos és rendhagyó igealakok képzése és használata a közelmúlt és elbeszélő múlt (pretérito perfecto, indefinido) esetében, a két múlt idő együttes használata; a felszólító mód képzése és használata (imperativo).

Témakörök, lexika: Városi tömegközlekedés, útvonaltervezés, bevásárlás, boltok, utazási előkészületek és utazás, történelmi események, életrajzok.

A félévi munka értékelése: A csoport munkájával és hozzáállásával általánosságban elégedettek lehetünk, az órák mindig jó hangulatban, hasznosan teltek.

Habár senki sem lépte túl a megengedett hiányzások számát, a többször tapasztalt együttes hiányzás és emiatt nagyon alacsony (1-2 fős) létszám nehezítette a folyamatos haladást. A félév során érezhető volt, hogy számos egyéb elfoglaltsága mellett a csoport tagjainak nagy része kevesebb időt tudott a nyelvórákra való felkészülésre fordítani, ez a féléves osztályzatokban is tükröződik. A nyelvi szintfelmérő vizsgára mindenki becsületesen felkészült, így nagy örömünkre mindenki jeles osztályzattal gazdagodhatott.

Spanyol 6

B1/B2 | péntek 12.00–15.00 | Kurzusvezető: Klempáné Faix Dóra | 2 fő

Tananyag: *Prisma Avanza*, Método de español para extranjeros, Nivel B2, 6-12. fejezetek; Gidró Gabriella: *Palabras, palabras. Tematikus spanyol szókincsgyűjtemény érettségizőknek és nyelvvizsgálóknak*

Elsajátított nyelvtani szabályok: A B2-es nyelvvizsga megszerzéséhez szükséges utolsó nyelvtani fejezetek: a kötőmód különböző múlt idejeit (*imperfecto de subjuntivo*, *pretérito perfecto de subjuntivo* és *pluscuamperfecto de subjuntivo*) vettük át és gyakoroltuk, majd ezt beillesztettük a *si + condicional* szerkezetű feltételes mondatokba, illetve átvettük a függő beszéd szabályait, és azt gyakoroltuk.

Témakörök, lexika: A nyelvtani jelenségeket a következő témákkal összekötve gyakoroltuk: szokások és ünnepek, környezetvédelem, modern technológiák.

Félévi munka értékelése: Ebben a félévben különösen nagy hangsúlyt fektettünk a középfokú nyelvvizsgára való felkészülésre, és a nyelvtani feladatokon kívül intenzíven készültünk a szóbeli vizsgára, a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésére. A csoport mindkét tagja nagyon sokat dolgozott ebben a félévben, mindketten több, magas szintű előadást tartottak különböző témákból, miközben a nyelvtani feladatokat gyakorolták és B2-es szintű nyelvtani tesztekkel oldottak meg. Nagyon jól tudtunk együtt dolgozni, a csoport két tagja kölcsönösen inspirálta egymást, és az órák nagyon kellemes légkörben és végtelenül hasznosan zajlottak.

Seniori beszámolók

2018/2019. I. félév

ÁRVAI ANETT

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, ELTE Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz–Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	Városfejlesztési fogalmak térbeli terjedésének és magyarországi adaptálásának vizsgálata
Témavezető:	Dr. Gyuris Ferenc

Tanulmányok

2018 júniusában sikeres komplex vizsgát tettem, amelynek mindkettő tárgyát (Településföldrajz, Terület- és településfejlesztés) a legmagasabb, summa cum laude értékeléssel teljesítettem. Ennek köszönhetően a 2018/2019. tanév őszi félévétől doktori tanulmányaim kutatási és disszertációs szakaszába léptem. Ennek következtében ebben a félévben doktori kurzusokat már nem hallgattam, csak a doktori kutatással kapcsolatos adminisztratív tanegységet („Irányított kutatómunka”) kellett felvennem.

A 2018/2019-es tanév őszi szemesztere során elvégzett tanegységek:
 Irányított kutatómunka [FÖL/KUT/30; kreditérték: 30; kiválóan megfelelt]
 A félévben felvett kreditek száma: 30

Oktatási tevékenység

Részt vettem a *Földrajzi alapismeretek kritériumdolgozat* összeállításában, megíratásában és kijavításában, illetve a *Földrajzi alapismeretek kritériumtárgy* oktatásában és számonkérésében.

Kurzus neve	Kurzus kód	Kurzus típusa
Földrajzi alapismeretek	foldalapl17ga	gyakorlat
További oktatók	Részesezés az oktatásból	
Hajdúné Darabos Gabriella,	22%	
Ballabás Gábor		

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A 2018–2019. tanév őszi félévében tovább folytattam a doktori kutatásomat a városfejlesztési szakpolitika-mobilitás és az okos városok témakörében. A kérdést doktori értekezésemben empirikus kutatási eredmények segítségével is be szeretném mutatni, melynek alapjait ebben a félévben fektettem le.

2018 nyarán részt vettem a Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetemen és a hozzá kapcsolódó Tervező Táborban. A nyári egyetem során tovább bővítettem a tudásomat az okos városok és a városfejlesztés témaköreiben, a szakmai kirándulás során több bécsi „jó gyakorlatot” is megtekintettünk az okos város témakörében, amely szintén hasznos tapasztalatokkal szolgált. A Tervező Táborban tájépítész és építész hallgatókkal közösen tártuk fel Szombathely városkapuinak problémáit és ezek megoldási lehetőségeit, melynek eredményeit 2018 novemberében szakmai közönség előtt mutattuk be Szombathelyen. 2019. február 18. és március 17. között a CENTRAL ösztöndíjprogram támogatásával kutathatok a berlini Humboldt Egyetemen. Az őszi félév vizsgaidőszakában készülő szakcikkem írása mellett a Berlinben végzendő kutatómunka előkészítésével foglalkoztam.

Publikációs tevékenység, konferencia-részvétel

A félév során megjelent publikációm:

Árvai Anett (2018): Mozgásban lévő világ. Beszámoló a 60. Német Földrajzi Kongresszusról. *Tér és Társadalom* 32. évf. 3 sz. 153-157.

Konferencia-előadás:

Magyar Földrajzi Konferencia (Debrecen, 2018. nov. 9–11.): *Mitől lesz „okos” a város? – Definíciós kérdések a városi szakpolitika-mobilitás szemszögéből*

BÁN KORNÉLIA

Elsőévesként a doktoranduszi képzés és seniori státusz új ritmusába szoktam bele az őszi félévben. A doktori kurzusok a korábbi évekhez képest szokatlan elrendezéséhez – a mongolisztika szak a hét egyetlen napjára koncentrálja az összes doktori tárgyat –, az angol nyelvű órai diskurzushoz és a collegiumi feladat eddigiekhez képest eltérő menetéhez való alkalmazkodás időbe tel.

A Belső-ázsiai és Mongol Tanszéken végzett munkásságom a szeptember 28-i Kutatók Éjszakájának megszervezésével kezdődött. Kommunikációs problémák miatt a kijelölt oktató nem haladt augusztusban a rendezvény szervezésével, ezért szeptember elején a Dr. Habil. Birtalan Ágnes tanszékvezető asszony engem bízott meg a feladattal. Előadások (magam is készültem kettővel), kreatív programok és a mongol nyelvi gyorstalpaló megszervezése és lebonyolítása, továbbá a rendezvény felügyelete és biztosítása tartozott a hatáskörömbe. Az esemény sikeresnek bizonyult, sok érdeklődőt vonzott és pozitív visszajelzéseket kaptunk.

A doktoranduszi kurzusok mellett ebben a félévben az én felelősségem volt a *Mongol írásk* című, BBN-MON-231 kódú kurzus tanítása, melyet minden szerdán 14:30 és 16:00 között tartottam. Adminisztrációs probléma miatt a kurzus egy másik tanár neve alatt szerepel a Neptun rendszerében, de a tanszékvezető asszonytól kértem erről igazolást, ennek kiállítása folyamatban van.

A másik, egész féléven át tartó feladatomban a tanszéki könyvtár rendezése volt, mely évek óta a doktoranduszok kötelessége, azonban a korábbi években ez mégis elhanyagolódott. A könyvek kölcsönzése és visszahozatala nem lett pontosan dokumentálva, és a megbízottak a visszatételkor nem követték a könyvtár rendjét, ezért sok könyvünkről nem tudjuk, hogy megvan-e és hol található. Emellett az ELTE Távol-Keleti Intézet Könyvtárának könyvtárosa, Major Kornélia, akihez a mi könyvtárunk is tartozik, új katalógusi rendszert vezetett be, ezért az összes tanszéki könyvet folyamatosan be kell szolgáltatnunk neki, a bekatalogizáltaknak a régi rendszer alapján pedig új helyet kell találnunk. Folyamatosan új könyvek, adományok is érkeznek hozzánk, amelyeket szintén fel kell vetetnünk a katalógusba és a többitől eltérően kell kezelnünk. Ezenkívül a 2012. évben elhunyt professzor asszonyunk, Uray Köhalmi Katalin hagyatékát is mi gondozzuk, és ezeknek a könyveknek a katalogizálása Birtalan Ágnes tanszékvezető asszony kérésére szintén eltérő módon történik. A katalogizálás menete, az adomány-könyvek kezelése és a könyvtár működésének felügyelete rám tartozik.

Továbbá a tanszékvezető asszony a félév folyamán megkért, hogy több ízben, szeptember 17-én és november 12-én helyettesítsem az *A nomád népek hagyományos műveltsége 1.* című BBN-MON11-271 kódú kurzusán.

Decemberben elvállaltam a tanszéki műfordító kötet, a *Mori bol – molor erdene. Hegykristályhoz fogható kincsünk, a ló* szerkesztését. A kötet várható megjelenése: 2019–2020.

Seniori feladatomban a collegiumi alumnus-háló erősítése és az Életrajzi kislexikon bővítése volt. A feladatot Dr. Horváth László igazgató úrral együttműködve kívántam megvalósítani. Első lépésként a ma is élő, internetet használó öregdiákok nevét és email címét kellett összegyűjtenem, azonban tanszéki terheltségem miatt októberben kezdtem el ténylegesen foglalkozni a munkával, és csak szakaszosan tudtam folytatni. Az igazgató úrral való egyeztetés után *Az Életrajzi kislexikont* és a *Membra et Alumnit* felhasználva az 1981–2005. év közötti diákok nevét és elérhetőségét gyűjtöttem ki, azonban decemberben sem az igazgató úr, sem én nem értem rá, hogy az ügyet továbbvigyük. Január végén újrafelvettük a kapcsolatot, és megbeszéltük, hogy a lista pontosításra szorul, ezt majd közösen, egy személyes találkozó keretében tesszük meg. Ezután egy közösen megfogalmazott körlevelet küldünk ki az email címekre, melyben felkérjük az öregdiákokat az alumnus-háléhoz való csatlakozásra és az aktívabb kapcsolattartásra.

Gólyafényképezkedés

BONDICI LÁSZLÓ

Alulírott Bondici László, a Matematika–Fizika Műhely senior tagja, seniori kötelezettségemnek eleget téve a következőkben szeretnék beszámolni a féléves szakmai és közéleti tevékenységeimről.

A doktori programmal kapcsolatos alapadatok

Doktori program:	ELTETTK, Matematika Doktori Iskola, Alkalmazott matematika doktori program
Szervezeti egység:	Matematika Intézet, Valószínűségelméleti és Statisztika Tanszék
Témavezető:	Prokaj Vilmos
Téma:	Kereskedési stratégiák tranzakciós költségek mellett

Kutatási tevékenység

A kutatási témám vizsgálata során természetes módon megjelennek a szemimartingálok (mint az eszközár-folyamatok matematikai modelljei), illetve a szerintük vett sztochasztikus integrálok (kereskedési stratégiák eredményeként előálló [portfólió-] értékfolyamatok), mivel lényegében ez a legbővebb olyan folyamatosztály, mely szerint ki lehet építeni a szokványos feltételeknek eleget tevő integrálfogalmat. Így célszerű ezen fogalmak megértésével kezdeni a kutatást, ezért az olvasókurzus keretén belül Philip Protter: *Stochastic Integration and Differential Equations* című könyvét kezdtem el feldolgozni. A sztochasztikus integrálokra vonatkozó klasszikus helyettesítési integrálás formuláját (Ito-formula) ki lehet terjeszteni a C^2 függvényosztálynál bővebb függvényosztályra is, ehhez kapcsolódóan ebben a félévben a lokális idővel kapcsolatban Daniel Revuz, Marc Yor: *Continuous Martingales and Brownian Motion* című könyvének a témakörbe vágó részeit olvastam.

Ehhez kapcsolódóan értünk a két filtráció problémájához, mely röviden összefoglalva arról szól, hogy két különböző filtráció esetén rögzített jósolható integrandus és szemimartingál integrátor esetén a két filtrációban számított sztochasztikus integrálok megegyeznek-e. Célunk olyan példa bemutatása, melyben két egymásba ágyazott filtráció esetén a bővebb filtrációban számított sztochasztikus integrál megszűnik szemimartingálnak lenni, és ezáltal a két filtrációban számított sztochasztikus integrál nem egyezik meg. Ehhez kiindulópontként a témavezetőm egy korábbi cikkében szereplő folyamatból származtatott medián folyamatból indultunk ki, ehhez készítettem diszkretizálással

szimulációt, illetve ennek az elméleti hátterét, valamint a diszkretizált folyamatnak a folytonos trajektóriájú folyamathoz való konvergenciáját vizsgáltuk. A folytonos esetre sikerült átvinni a diszkrét modellben alkalmazott időmegfordításon alapuló érvelést, mellyel így sikerült a korlátos változású résznél ellentmondásra jutni L^2 -értelemben, a következő lépés a trajektóriánkénti (1 valószínűségű) eredmény kidolgozása. A részletek pontosabb ismertetésétől eltekintek.

Elvégzett tárgyak (olvasókurzusokat, irányított kutatómunkát itt nem részletezve)

- Dinamikai rendszerek
- Sztochasztikus analízis és alkalmazásai (BME, vendéghallgató státusz)

Oktatási tevékenység

- Sztochasztikus analízis gyakorlat *Másodéves alkalmazott matematikus mesterszakos hallgatóknak (sztochasztika szakirány)*

Egyéb tudományos tevékenység

Részvétel a Magyar Nemzeti Bank által közvetetten szervezett PhD-támogató ösztöndíj programban. A programban módszertani, pénzügyi-makroökonómiai és közgazdasági elmélettörténeti tantárgyakat kell elvégezni, illetve ezeken felül rendszeresen szervezett kutatóesteken kell részt venni.

A programban az őszi félév során elvégzett tantárgyak:

Idősoros ökonometria (ARIMA, ARCH, GARCH modellek, kointegráció, VAR modellek stb.);

Sztochasztikus folyamatok és derivatívaárak (diszkrét idő [CRR modell], folytonos idő [BS modell]);

Közgazdasági gondolkodás 3. (ordoliberalis közgazdasági iskola, Keynes, monetarista iskola, újtipusú növekedési modellek).

Collegiumi tevékenység

A Matematika–Fizika műhelyben, a műhelyóra keretén belül három alkalmas bevezető kurzust tartottam portfólióelméletéről (CAPM-modell) az alapszakos hallgatóknak.

A januári Tehetségtáborban előadást tartottam *Paradoxonok a véletlen matematikájában* címmel.

Az Eötvös József Collegium Kuratóriumának diáktagja voltam.

Az előbbieken ismertetettre való tekintettel kérem, engedélyezzék a tagságom meghosszabbítását.

BOZÓKI TAMÁS

2018 szeptemberében kezdtem el doktori tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetem Környezettudományi doktori iskolájában, mint a soproni Geodéziai és Geofizikai Intézet (MTA) Fiatal Kutatói Ösztöndíjas hallgatója. Doktori munkám címe „A Schumann-rezonancia belső és külső forrásainak karakterizálása”. A 2018/19-es tanév őszi félévében a Szegedi Tudományegyetemen végeztem oktatási tevékenységet (1 óra/hét) (A természeti jelenségek fizikája gyakorlat – FMN151G-1), továbbá ÚNKP (Új Nemzeti Kiválóság Program) ösztöndíjban részesültem, melynek címe: „A felsőlégkörben lezajló úridőjárási folyamatok vizsgálata az AARDDVARK hálózat segítségével”. A félévben két publikációm került elfogadásra:

- E. Prácser, T. Bozóki, G. Sánti, E. Williams, A. Guha, H. Yu (2019): Reconstruction of global lightning activity based on Schumann Resonance measurements: Model description and synthetic tests. JGR Radio Science
- T. Bozóki, L. Czelnai, A. Horicsányi, A. Nyerges, A. Pál, J. Pálfi, M. Vincze (2019): Large-scale ocean circulation in the Southern Hemisphere with closed and open Drake Passage – A laboratory minimal model approach. Deep Sea Research Part II: Topical Studies in Oceanography

Az első hónapban bentlakóként, majd azt követően bejáróként vettem részt a Collegium szakmai és közösségi életében. A fizikus műhelytagoknak egy órát tartottam, melyen a résztvevők megismerkedhettek tudományos élet legfontosabb építőköveivel, kezdve a kutatói életritmustól egészen a publikációig. Előadást tartottam a VII. Tehetségtáborban, ahol a diákok mélyebb matematikai ismeretek nélkül is betekintést nyerhettek az egyetemi szintű fizika látásmódjába. Mindezeket túl tovább folytatódott a félévben a Kodály Estek sorozat szervezése, melynek keretében a collegisták immár kétheti rendszerességgel vehettek részt a tánccházak alkalmakon.

FARAGÓ DÁVID

Elvégzett kurzusok

kód	kurzus címe	oktató	eredmény
BTKD-TÖ-ST-3	Pecséttan/ Helytörténet	Dr. Tóth Krisztina	jeles
BTKD-TÖ-ST-2	Oklevéltan/ Irattan	Dr. Oborni Teréz	jeles
BTKD-TÖ-ST-12	Konzultáció 3.	Dr. Oborni Teréz	jeles

Publikációk

2018. október 30-án publikálták a Reformáció 500 emlékévkéhez kapcsolódóan a Magyar Nemzeti Levéltár Reformáció kora: MNL OL 1526—1570. adatbázisát, amelynek az elkészítésében részt vettem.

Elérhető: <http://adatbazisokonline.hu/adatbazis/reformacio-kora-mnl-ol-1526-1570>

Oláh Miklós születésének 500. évfordulóján jelent meg Szilágyi Rita Emőke gondozásában Oláh Miklós levelezésének I., angol–latin kritikai kiadása, a latin átírások ellenőrzésében, valamint a történeti jegyzetek elkészítésében segédkeztem.

Nicolaus Olahus: Epistolae. Pars I. Edidit, introduxit et commentariis instruxit: Emőke Rita Szilágyi. Bp., 2018.

Elérhető: http://reciti.hu/wp-content/uploads/Olah_Epistolae_I.pdf

Várhatóan idén jelenik meg a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára gondozásában, a 2018-as Mátyás király emlékévkéhez kapcsolódóan *A Hunyadiak címereslevelei*. Szerk. Avar Anton. Bp., 2018. tanulmánykötet, amelyben 56 000 n terjedelemben 4 címereslevél átírásom, illetve a hozzájuk kapcsolódó tanulmányom fog megjelenni.

XV. Nagyrédei János és társai címereslevele, 1466.

XVI. Nagy Gergely és Huszár Gergely címereslevele, 1466.

XXVII. Petrus és Mariottus Senilis de Montefalco címereslevele, 1478.

XLV. Sánkfalvi Antal és Hős Tamás címereslevele, 1489.

Előadások

Az idei félévben megrendezésre került tehetségtáborban január 24-én (csütörtök) *Magyar iratolvasás* címen szemináriumot tartottam, amelyen egy 16. századi nyelvű levélen keresztül mutattam be a résztvevőknek a korabeli magyar nyelvű források kutatási, kiadási és értelmezési problémáit.

Az őszi félévben az EC Történészmuhely tagjai számára BMVD-191/13 kódon tartottam *Magyar iratolvasás* címen heti két órás szemináriumot.

Tudományos tevékenység

2018. szeptember 1-jétől a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára által befogadott, Dr. Laczlavik György főlevéltáros által vezetett *Az MNL OL 1526–1570 közötti iratainak feldolgozása és online publikálása* című OTKA projektben (azonosító:128659), mint társkutató veszek részt. A doktori kutatásomhoz szorosan kapcsolódó projekt célja, hogy teljeskörűen feltárja az Országos Levéltárban őrzött, 1526–1570 között keletkezett iratokat, valamint tovább bővítse az Országos Levéltár Mohács előtti gyűjteményét az eddig ismeretlen középkori oklevelek közzétételével.

Részt veszek a Dr. Sipár Dániel vezette, a Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely történetének feltárását végző pályázatban, amelyben a kegyhely középkori történetének feltárását végzem.

2018/2019. tanévre ÚNKP posztgraduális pályázatot nyertem (azonosító: ÚNKP-18-3-I-ELTE-435, melynek célja, hogy a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában őrzött Nádasdy család inskripciók könyveinek (HU – MNL – OL – E 185 – b – II. 7.) feldolgozásával létrehozzák egy olyan alap adatbázist a Nádasdy család szervitorairól, amely a későbbi kutatások során tovább bővíthető, és amelyet a 16–17. századi nyugat-dunántúli nemesség genealógiai, archontológia és prozopográfiai kutatásaihoz, valamint a terület korabeli igazgatástörténetének feltárásához lehet használni.

GAÁL ZOLTÁN KRISTÓF

Alulírott Gaál Zoltán Kristóf, a Spanyol Filológiai Műhely nyolcadéves bentlakó *senior* tagja alább ismertetem a 2018/2019. tanév őszi szemeszterében a Romanisztika Doktori Program harmadéves doktoranduszaként és a Spanyol Filológiai Műhelyben végzett munkámat.

A félév során folytattam tevékenységemet a Spanyol Tanszék alkalmazott nyelvészeti kutatócsoportjában, a TALEs-ben. Az elmúlt hónapokban végzett munkánk két területre összpontosult: egyrészt – a folyóirattól kapott bírálatokat figyelembe véve – átdolgoztuk a szeptemberre elkészült magyar nyelvű cikkünket¹, illetve elkészültünk spanyol² nyelvű tanulmányunkkal (ezt idén januárban nyújtottuk be egy hazai didaktikai folyóirathoz); másrészt hozzáálltunk egy újabb kutatási projekt alapjainak kidolgozásához, melynek témája a különböző anyanyelvű beszélők akcentusos spanyol beszéde, illetve annak spanyol ajkúak általi percepciója. Ahogy korábbi beszámolómban írtam, 2017 őszén műhelyt tartottunk a tanszékünk által szervezett, *II Ciclo Internacional de Talleres Didácticos de ELtE: el teatro como atajo pedagógico* című szakdidaktikai kongresszuson. Műhelyünk anyaga a Spanyol Oktatási Minisztérium gondozásában megjelent, *Cuadernos ELtE 2017: El teatro como atajo pedagógico* címet viselő kötetben cikk³ formájában is napvilágot látott.

Önálló, doktori kutatásaim fő gyümölcse a disszertációm egyik altémájában született, spanyol nyelvű tanulmány⁴ megjelenése, valamint a cikk átdolgozott

¹ Baditzné Pálvolgyi Kata – Gaál Zoltán Kristóf – Hegedűs Renáta – Kovács Dorottya – Poller Lilla – Takács Lili: „Nyelvhelyesség vagy érthetőség? Magyar ajkú spanyol nyelvtanulók beszédproduktumainak megítélése spanyoltanári szemmel”, megjelenés alatt (*Modern Nyelvoktatás*, 2019/1).

² Baditzné Pálvolgyi, Kata – Zoltán Kristóf Gaál – Renáta Hegedűs – Dorottya Kovács – Lili Takács: „¿Precisión lingüística o inteligibilidad? El español oral de los húngaros parlantes desde la perspectiva del profesor de ELE”, kézirat.

³ Baditzné Pálvolgyi, Kata – Zoltán Kristóf Gaál – Renáta Hegedűs – Lilla Poller – Ruiz Sánchez Cristina – Lili Takács: “Actividades teatrales para lograr una comunicación oral exitosa”, In: Baditzné Pálvolgyi Kata – Vanessa Hidalgo Martín (eds.): *Cuadernos ELtE 2017: El teatro como atajo pedagógico*. Budapest: Agregaduría de Educación de la Embajada de España en Hungría, 2018, 7–17. o. (Elérhető a <http://www.educacionyfp.gob.es/hungria/publicaciones-materiales/publicaciones.html> weboldalon.)

⁴ Gaál Zoltán Kristóf: “La presencia de los alófonos aproximantes de /b d g/ en la producción

és kibővített, magyarra fordított változatának⁵ leadása a következő ECCE-kiadványhoz. Az elmúlt tanévben megkezdett kutatást folytatva az őszi félév során kidolgoztam és megvalósítottam a készülő értekezésem jelentős részét képező második kiejtésfejlesztő programot, melynek résztvevői a (részben) általam tartott *Spanyol hangtani gyakorlat* hallgatói vettek részt. Szintén önálló kutatásaimhoz köthető, hogy a 2018 márciusában spanyol morfofonológiai témában, az *Acta Hispanica* folyóiratban megjelent tanulmányomat mintegy kiegészítendő idén januárban újabb, magyar nyelvű tanulmányt⁶ készítettem cca. 30000 karakter terjedelemben, melynek kéziratát a *Lazarillo* tanulmánykötet következő számának szerkesztőségéhez nyújtottam be.

A félév során két kurzus erejéig vettem részt a Spanyol Nyelvi és Irodalmi Tanszék oktatómunkájában: a témavezetőmmel, Dr. Bárkányi Zsuzsannával egymást váltva oktattuk a *Bevezetés a romanisztikai (spanyol) nyelvészeti tanulmányokba* (BBN/OT-SPA11-101) elsőéves évfolyamelőadást, valamint a *Spanyol hangtani gyakorlat* (BBN/OT-SPA[17]-201) másodéves szeminárium egyik csoportját. Utóbbi kurzushoz az általam tavaly, a legfrissebb releváns szakirodalom feldolgozásával készített segédanyag-gyűjteményt használtuk.

Jóllehet ez nem kapcsolódik saját oktatómunkámhoz, de a félév során közreműködtem a *Teorías hispanoamericanas de la literatura fantástica (Latin-amerikai fantasztikum-elméletek)* című, oktatási segédanyagnak szánt kötet magyar nyelvre fordításában. Feladatom a tanulmányoknak mintegy „megágyazó”, azokból szemlélő, 25 oldal terjedelmű előszó magyar változatának⁷ elkészítése volt.

Az egyéni és csoportos kutatómunka, valamint a tanszéki oktatás mellett a félév során alkalmam nyílt a tudomány-szervezésbe is belekóstolni. Tanszékünk október 24. és 26. között adott otthont egy nagyszabású, a kisregényt középpontba

oral de los aprendices húngarófonos de E/LE. Un acercamiento piloto”, In: Zsuzsanna Bárkányi – Margit Santosné Blastik (eds.): *Palabras enlazadas. Estudios en homenaje al profesor László Scholz*. Szeged: JATEPress, 2018, 163–174. o.

⁵ Gaál Zoltán Kristóf: „A spanyol approximánsok és az explicit fonológiai instrukció hatása. A /b d g/ allofónok a magyar ajkú spanyoltanulók laboratóriumi beszédében”, kézirat.

⁶ Gaál Zoltán Kristóf: „Az -ito kicsinyítő szuffixum allomorfjai a Costa Rica-i spanyolban a nemzetközi márkanevek tükrében”, kézirat.

⁷ Sardiñas, José Miguel: „Mit adott Spanyol-Amerika a fantasztikum elméletének? Áttekintés (1940–2005)” [tervezett munkacím], ford. Gaál Zoltán Kristóf. A projekt koordinátorai által számomra kiállított igazolás megtekinthető a következő linken: goo.gl/7b6UT7.

állító nemzetközi irodalmi kongresszusnak. Az eseményt szervező bizottság tevékenységébe számos feladaton keresztül bekapcsolódtam – a munkámért kapott igazoláson⁸ ezek tételesen szerepelnek.

A Spanyol Filológiai Műhelyben a munkát már augusztusban megkezdtem, hiszen a szakmai bizottság tagjaként jelen voltam az augusztusi felvételi elbeszélgetéseken⁹. A félév során a műhelyben *A latin-amerikai kultúra megjelenése a rajzfilmekben* címmel folytattunk csoportos kutatómunkát. Ennek keretében csoportommal a 2017-ben bemutatott, azóta egy Golden Globe és két Oscar-díjjal jutalmazott, *Coco* című animációs filmmel foglalkoztunk, amely egy család történetén keresztül kalauzol el bennünket a mexikói hallottak napjának különleges univerzumába. A projektmunka keretében a spanyol nyelvű szinkron kérdéskörét dolgoztam fel, nyelvészeti szemszögből, a mexikói spanyolról elérhető legfrissebb szakirodalomra támaszkodva.

Végezetül, szintén ebben a félévben részesültem abban a megtiszteltetésben, hogy a Horányi Mátyás Alapítvány – amely a Spanyol Tanszék megalapítójának és első vezetőjének állít emléket – az elmúlt években a hispanisztika területén végzett munkámat és elért eredményeimet Horányi Mátyás Emlékdíjjal¹⁰ jutalmazta.

Kérem, hogy a 2018/2019. tanév őszi szemeszterében nyújtott teljesítményem tükrében szíveskedjenek támogatni *senior* státusom meghosszabbítását.

⁸ A kongresszus főszervezői által számomra kiállított igazolás, illetve annak magyar változata megtekinthető a következő linken: goo.gl/BEjMFV.

⁹ A műhelyvezetők által kiállított igazolás megtekinthető a következő linken: goo.gl/A1Lte7.

¹⁰ Az elismerő oklevél megtekinthető a következő linken: goo.gl/kMgib8.

IMREFI ILDIKÓ

2019 szeptembere óta töltöm doktori képzésemet az Eötvös Loránd Tudományegyetem Biológia Doktori Iskolájában a Kísérletes Növénybiológia Programjában. Témavezetőim Kovács M. Gábor és Knapp Dániel segítségével a Növénysszervezettani Tanszéken végzem kutatásaimat, melyeknek fő témája a sötét szeptált endofitonok habitat adaptációjának vizsgálata. Az őszi szemeszterben ezen vizsgálatok előkészítésül mintavételezést, valamint molekuláris munkákat végeztem. Ezen felül az egyetemen oktatási feladatokat is vállaltam. Tanárszakos hallgatóknak „Gomba morfológia es taxonómia”, biológus Bsc hallgatóknak Mikrobiológia gyakorlatot tartottam.

Mint a műhely senior hallgatója terveim szerint részt vettem a műhely kötelező óráinak szervezésében, és a műhely szupraindividuális biológia iránt érdeklődő tagjainak a műhelyóra keretein belül foglalkozásokat tartottam. A műhely számára őszi elején többek segítségével egy rövid kirándulást szerveztem, és aktívan részt vettem egyéb közösségépítő programokon is. A műhelykonferencián plenáris előadást, míg a Tehetségtábor érdeklődő diákjai számára a tanszéken körbevezetést tartottam.

A tavaszi félévben is szeretnék a műhelyóra szervezésében és esetleg megtartásában aktívan részt venni. Ezen felül szeretnék egy többnapos kirándulást szervezni.

Byzanz und das Abendland VII.

KÓSA-GRIMM ANDRÁS KRISTÓF

Művelődéstörténet doktori képzés – 3. félév

A kurzus címe	Az oktató neve	Kredit	Érdemjegy
A művelődés- történet historiográfiája, forrásai, módszertana	Várkonyi Gábor	10	jeles (5)
Konzultáció 3.	Ablonczy Balázs	10	jeles (5)
A magyarok és a velük szomszédos népek művelődési kapcsolatai	Ablonczy Balázs	10	jeles (5)

Ebben a félévben a 2017 szeptemberében megkezdett PhD tanulmányaimat folytattam a Művelődéstörténeti Tanszéken, Ablonczy Balázs témavezetésével. Doktori témám a két világháború közt illegálisba szorult magyar kommunista mozgalomhoz kapcsolódik: ezen belül vizsgálom a különféle eszméket, mozgalmon belüli (frakciós) vitákat, illetve máig publikálatlan mozgalmi személyek, politikusok pályáját, életét. Ennek megfelelően kutatásaim fókusz-pontja ebben a félévben is az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltár, illetve a Politikatörténeti Levéltár iratanyagaira irányult.

Tavaly ősszel látott napvilágot Müller Rolf 2017-ben megjelent monográfiájáról (*Az erőszak neve: Péter Gábor*) készített recenzióm az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának folyóiratában, a Betekintőben.

Ezen kívül tavaly decemberben jelent meg a Collegium gondozásában a XVI. Eötvös Konferencia történeti témájú előadásainak írásos változatát tartalmazó *Opuscula historica II.* tanulmánykötet, melyet műhelytársammal (Veres Kristóf Györggyel) együtt szerkesztettünk. Ezt a kötetet nem csak szerkesztettem, hanem tanulmányom is megjelent benne „A Gömbös-kormány külpolitikája brit diplomáciai iratok alapján” címmel.

KOVÁCS GYÖRGYI

A 2018/19-es tanév őszi féléve a harmadik félévem volt a doktori képzésen. Nyáron részt vettem két angliai konferencián, Lincolnban bemutattam egy posztert Frankenstein szörnyetege és a Trónok harca szörnyeinek hasonlóságáról a Monster Conference-en, Manchesterben pedig előadást tartottam a radcliffe-i gótikus hagyományokról a Trónok harca sorozatban az International Gothic Association konferenciáján. A lincolni konferencia után felajánlották, hogy a megjelenő kötetbe én is küldjek egy írást.

A félév során tovább jegyzeteltem a szakirodalmat, amit az első félév végére kellett összegyűjtenem. Mostanra feldolgoztam a gótikus regények és a Trónok harca általános szakirodalmát és a fantasztikum elméletét, ebben a félévben a szentimentalizmus és a 18. századi értelemfelfogások, valamint ezeknek a kapcsolata a fantasztikummal Radcliffe regényeiben volt a kutatásom fő témája. Az új rendszer által előírt nyolcezer oldalból hétezeret már kijegyzeteltem a három félév alatt, de ahogy haladok a kutatásommal, mindig újabb és újabb könyvek válnak relevánssá, így a bibliográfiám már sokat változott a tavaly januárban leadotthoz képest.

Emellett ebben a félévben előadást tartottam három konferencián is. A Magyar Műhely Perspektívák konferenciáján megmutattam, miért lett az indokoltnál hangsúlyosabb Ann Radcliffe recepciójában a megmagyarázott természetfeletti. Az Angol–Amerikai Műhely műhelykonferenciáján a Trónok harcában megjelenő radcliffe-i gótikus hagyományokról beszéltem, és ennek hatásáról az egyik karakter recepciójában. Január végén a HUSSE konferencián Veszprémben a 18. századi értelemfelfogásokra és a szentimentális regényekre veztettem vissza az érzelmek megjelenítését Radcliffe regényeiben, és bebizonyítottam, hogy a korábbi hagyományokra építve eltúlozza azoknak a jellemzőit, így érve el a gótikus hatást a regényeiben. Decemberben megjelent a tavaly tavaszi félévben megrendezett Tavasz Szél konferencia kötete, benne az én írással.

A félév során rendszeresen konzultáltam a témavezetőmmel, a tanmenetben előírt órákon felül látogattam Gárdos Bálint óráját, amelynek keretében 18. századi elméleti szövegeket olvastunk. A Collegiumban az Angol–Amerikai

Műhely Módszertan előadását látogattam. Részt vettem az egyetemen az Angol–Amerikai Intézet doktoranduszai által kezdeményezett Writing Center-ben is, melynek során BA-s, MA-s és OTAK-os hallgatók segítséget kérhetnek a doktoranduszoktól a beadandók megírásához, illetve látogattam az EasPop kutatócsoport előadásait. Az Angol–Amerikai Műhely konferenciájának szervezésében Barabás Gergővel közösen részt vettem.

A félév során részt vettem a collegiumi Drámakör munkájában, egy nagyobb előadásra készültünk.

A collegiumi B2-es angolórát nem én tartottam, de az én nevem alatt lett meghirdetve Neptunban.

Gólyatábor

KOVÁCS ISTVÁN

A 2018/2019-es tanév őszi félévében magánéleti okok miatt szüneteltettem állami ösztöndíjas doktori tanulmányaimat.

Abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy Dr. Hermann Harrauer professzor úrral közösen publikálhatok két tanulmányt is, és mindkettő megjelenés előtt áll. Az egyik az *Analecta Papyrologica [Messina]* 2019-es számában fog megjelenni „Kleine Anmerkungen zu καρακάλλιον” címmel, a másik pedig a *Belvedere Meridionale* című folyóiratban szintén 2019-ben „Néhány megjegyzés a καρακάλλιον kapcsán” címmel.

Doktori tanulmányaimat Ióánnés Kinnamos *Epitome rerum ab Ioanne et Manuele Comnenis gestarum* (Ioánnés és Manuél Komnénos viselt dolgainak kivonata) című munkájával kapcsolatosan végzem, és a passzív félév ellenére igyekeztem folytatni a görög szöveg magyarra fordítását is.

Byzanz und das Abendland VII.

LUKÁCS TAMÁS

Doktori Iskola: állami ösztöndíjas, ELTE TTK FFI Földtudományi
Doktori Iskola, Földtan–Geofizika Program
kezdés: 2017. szeptember
PhD téma: NMR mérések inverziója
Témavezető: dr. Lenkey László

Tanulmányok

FÖL/2/167 – Bevezetés a nukleáris robbantások szeizmológiai monitoring-jába – 6 kredit; jó

Kutatási tevékenység

Kutatásom során különféle inverziós technikák alkalmazását (hagyományos és ML) és paramétervizsgálataikat végzem.

Publikációk, tervek

Részt vettem a 7. International Workshop on Magnetic Resonance (Jilin University, Changchun, Kína) poszterrel valamint jelenleg előkészület alatt van egy publikációm, mely 1D és 2D felszíni NMR mérések laterális érzékenységét vizsgálja.

Oktatási tevékenység

Az őszi félév során egy gyakorlatot tartottam a Földtudományi BSc geofizika szakirányos hallgatóinak (Gravitációs, mágneses és geoelektromos módszerek 1. – gyakorlat [ogl c2021]).

Egyéb oktatási tevékenység

A félév során a tanszéki TDK-n témavezetője voltam 1 TDK hallgatónak, aki a 3. helyezést érte el régészeti geofizika témájú dolgozatával.

Egyéb tevékenység

A félév során dolgoztam a Rotary Fúrási Zrt fúróberendezésén EBK specialista munkakörben magyarországi fúráspontokon.

MIKLE GYÖRGY

Doktori Iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Földtudományi DI, Földrajz–Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	Az észak-dunántúli majorok átalakulása a másod- sodik világháborútól napjainkig – vidékföldrajzi vizsgálat
Témavezető:	Dr. Győri Róbert

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A félév során először a készülő disszertációm elméleti hátterének kidolgozására fókuszáltam, amely során az előző féléves kutatásaimra is építettem. Összeállítottam egy kéziratot, amelyet publikálni szeretnék magyarul, és némileg más hangsúlyok mentén átdolgozva angolul is. Ebben a nyugati társadalomelméleti vitakérdések közül a vidéki újrastrukturálódás, valamint a prekaritás fogalmkörét elemeztem a majorok kutatásának szemszögéből. Mindkét koncepció jellemzője, hogy a magasabb földrajzi (országos, globális) léptékeken zajló folyamatok fényében magyarázza a helyi szinten megfigyelhető társadalmi jelenségeket. Az újrastrukturálódás egy komplexebb átalakulást jelöl, amelyet bizonyos szerzők az állam, a gazdaság, és a civil társadalom működési módjának módosulásával azonosítanak. A másik kulcsfogalom, a prekaritás, amely bizonytalanságot jelent, a munka világának bizonytalanabbá, „rugalmasabbá” válására utal. Az ilyen élethelyzetben lévő egyének alkotják a prekariátust.

A féléves kutatásaim másik fő része interjúk készítése. Ezt négy, általam kiválasztott, és a fenti szempontok szerint elemzendő majorban, és az ahhoz közeli belterületeken végzem. A belterületen önkormányzati, egykori tanácsi, valamint termelőszövetkezeti, vagy állami gazdasági beosztottakkal készítek szakértői interjúkat, amiben felmérem, hogy mi volt ezeknek a szereplőknek a viszonya a majorokhoz, milyennek látják ezeket a településeket. A majorokban helyi lakosokat szólaltatok meg, esetükben életútjukról, a munka-, és életkörülményeik alakulásáról kérdezek a legtöbbet.

Publikációs tevékenység

Mikle György (2018): Hungarian manors in changing historical-political contexts: the role of the institutional environment. In: Bódog Ferenc et al. (szerk.):

VII. Interdiszciplináris Doktorandusz Konferencia Tanulmánykötet, Pécsi Tudományegyetem Doktorandusz Önkormányzat, pp. 220–232.

Konferencia-részvétel:

Manors in the socialist agriculture. (poszter), 17th International Conference of Historical Geographers, Varsó, 2018.07.15–20.

Átmenetek és a helyi kontextus: majorok az elmúlt száz évben. VI. Alföld Konferencia, Békéscsaba, 2018.12.06.

Gólyafényképezkedés

PINTÉR ANNA KRISZTINA

Műhely: Orientalisztika
Szak: Assziriológia,
PhD III. évfolyam

Kurzusok (doktori konzultációk átlaga): 5

Disszertáció témája: A Dumuzi álma c. sumer mítosz szövegkiadása és a narratológiai kutatások lehetőségei a sumer irodalomban

Az elmúlt félévben Bécsben voltam Erasmus+ szakmai gyakorlaton, az Institut für Orientalistik ókortudományi tanszékén. Prof. Gebhard Selzsel lefordítottunk körülbelül 1100 sornyi sumer szöveget a konzultációkon, valamint januárban előadást tartottam ugyanitt a tanszéki előadássorozaton *Der Text Dumuzi und Geštinanna: ein „mythe de passage”* címmel németül.

Egy cikket leadtam az Ókor folyóiratnak a sumer „miniszter istenekről”.

RUDOLF VERONIKA

A Történelem Segédtudományai Doktori Program első éves doktoranduszaként az alábbi tanegységeket végeztem el ebben a félévben:

Kód	Cím	Oktató	Kredit	Jegy
BTKD-TÖ-ST-6	Paleográfia/ Levéltár- tudomány/ Történeti muzeológia	Dr. Körmendi Tamás	10	5
BTKD-TÖ-ST-2	Oklevéltan/ Irattan	Dr. Érszegi Géza	10	5
BTKD-TÖ-ST-10	Konzultáció 1.	Dr. Körmendi Tamás	10	5

A tárgyfélévben a PhD disszertációmhoz kapcsolódóan több tucat, a Magyar Királyság, a Cseh Királyság és az Osztrák Hercegség közötti diplomáciai, politikai és dinasztikus kapcsolatok szempontjából releváns elbeszélő forrást, illetve oklevelet néztem át, valamint komoly haladást értem el a korszakkal foglalkozó, Magyarországon is rendelkezésre álló szakirodalmi tételek feldolgozásában.

A 2018/2019-es Új Nemzeti Kiválósági Program keretében az 1246 és 1278 közötti cseh–magyar–osztrák kapcsolatokat, illetve a vizsgálat alá vont országok döntéshozatali mechanizmusait, külpolitikai koncepcióit, lehetséges stratégiáit dolgozom fel.

A félév során több ismereterjesztő cikkem, illetve beszámolómm jelent meg az Újkor.hu – A velünk élő történelem című internetes folyóiratban: *Az államalapítás korának ismeretlen szerzője* (2018.10.14.), *Edmund Steinacker – A méltatlanul elfelejtett magyarországi német polgár* (2018.12.14.), *Szent István demitizálása – Beszámoló Berend Nóra előadásáról* (2018.12.19.), *A „karácsonyi ördög”: A Krampusz alakja a német és az angolszász kultúrkörben* (társszerző: Szeghő Patrik) (2018.12.25.).

Nyomtatásban, a Fons című folyóirat 2018. évi első számában *Cseh–magyar–oszláv kapcsolatok II. (Harcias) Frigyes uralkodása alatt (1230–1246)* címmel jelent meg tanulmányom. Jelenleg két írásom van szerkesztés alatt, illetve nyomdában: az egyik a 2016-os és 2017-es Mesterszakos Középkorász Konferencia előadásaiból készülő tanulmánykötetben fog megjelenni *Árpád-házi Konstancia – A csehek királynéja* címmel, a másik pedig a Turulban *Nyitrai püspökök a diplomácia szolgálatában az 1220-as években* címen.

A félév során speciálkollégium tartására kaptam lehetőséget a tágabb kutatási témámhoz kapcsolódóan. A *Források az Árpád-kori cseh–magyar–oszláv kapcsolatok történetéhez* című órán a Történész műhely osztatlan tanárszaksos, illetve mesterszakos történéshallgatói vettek részt. Továbbra is kezelem a Történész műhely Facebook-felületét, továbbá kapcsolattartóként működök Műhelyünk és a Történeti Intézetben működő I. Tóth Zoltán Kör között. Ezen együttműködés eredményeként a műhely több tagja részt vett az I. Tóth Zoltán Kör és az ELTE BTK Középkori és Kora Újkori Egyetemes Történeti Tanszék szervezésében megvalósult látogatáson a *Mátyás király és az egyház* című kiállítás vezetéssel egybekötött megtekintésén a Mátyás-templomban. A januárban megrendezésre került, hagyományos tehetségtábor keretében II. (Harcias) Frigyesről beszéltem az érdeklődő középiskolásoknak.

SEBESTYÉN ÁDÁM

A 2018/2019-as tanévben folytatom PhD tanulmányaimat az ELTE BTK Irodalomtudományi Doktori Iskolájának Magyar Barokk néven futó programján. Disszertációm témája a 16. század végi, 17. század eleji prédikációirodalom apokaliptikus vonásai, illetve ezen apokaliptikus hangvétel párhuzamba állítása a korabeli európai (elsősorban német nyelvterület) prédikációkkal, Biblia-kommentárokkal, rölapokkal, traktátusokkal.

Továbbra is részt veszek az MTA–ELTE Humanizmus Kelet-Közép-Európában Lendület-kutatócsoport munkájában.

Részt veszek továbbá egy a lexikonunkhoz kapcsolódó wikibase rendszer használatának elsajátításában is, Palkó Gábor *Digital Humanities* munkacsoportján keresztül (http://wikidata.elte-dh.hu/wiki/Main_Page)

Konferenciárészvétel

Megrendezés előtt álló konferencia: Átfedések. Szövegalkotás a 16–18. századi irodalomban (MTA–ELTE–HECE, MTA PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport, Budapest, 2019. február 7.) Az előadás címe: „Egyik írást az másikkal erősítvén” – *Kompiláció és forráshasználat Bornemisza Péter prédikációiban*

Publikációk

Megjelenés előtt álló tanulmányok

Csodakritika Bornemisza Péter és Geleji Katona István prédikációiban (Középkorral foglalkozó doktoranduszok konferenciája)

„Pusztaságnak iszonyúsága” – *Az Antikrisztus Telegdi Miklós prédikációiban* (Textológia és interpretáció a régi magyar irodalomban, Orlovsky Géza emlékkonferencia)

Szócikkem fog megjelenni egy kora újkori jogászírókkal foglalkozó francia lexikonban (Écrivains juristes et juristes écrivains). A szócikket Sopron humanista polgármesteréről, Lackner Kristófról írtam, és munkatársam, Förfköli Gábor fordította franciára.

Megjelent kritikám Tóbiás Krisztiánnak *A Wilkinson penge* című verseskötetéről: Ambroozia 2018/6.

Egyéb oktatói / tudományos tevékenység

Szemináriumot a tavaszi félévben fogok tartani.

Egyéb irodalmi tevékenység

Versemet publikálta az Ambroozia folyóirat.

Egyéb collegiumi és műhelytevékenység, tervek

Részt vettem a Magyar Műhely Tendenciák a kortárs lírában szemináriumán.

Továbbra is aktív tagja vagyok a Collegiumi drámakörnek.

Gólyatábor

SZABÓ GERGELY

Doktori hallgatói státusz:	kettős témavezetésű (co-tutelle) PhD hallgató ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola, Magyar nyelvészet doktori program, Szociolingvisztika alprogram Universitat Oberta de Catalunya, Information and Knowledge Society Doctoral Programme, Culture, society and language research line
Tanulmányok kezdete:	2018. szeptember
PhD téma címe:	The metalinguistic narratives of Hungarians in Catalonia
Témavezetők:	Dr. Bodó Csanád (ELTE) Prof. Joan Pujolar (UOC)

Doktori tanulmányaim első félévét a co-tutelle egyezménynek köszönhetően a barcelonai székhelyű Universitat Oberta de Catalunya intézményében tölthettem. Az egyetem interdiszciplináris doktori programjának ösztöndíjasaként kötelező Doctoral Seminar és Research Design kurzusok mellett az opcionális Advanced Qualitative Research Methods szemináriumot látogattam. A képzési struktúrának megfelelően a szemeszter fő feladata számomra a doktori kutatási terv elkészítése, tökéletesítése volt; a kutatási tervet a tavaszi félév során fogják értékelni a disszertációs bizottságom felkért tagjai (Joan Pujolar és Bodó Csanád témavezetők mellett Petteri Laihonon a Jyväskyläi Egyetemről), valamint egy az egyetem által felkért névtelen külső bíráló.

Doktori kutatásom a migráció és a többnyelvűség viszonyrendszerét vizsgálja külföldön élő magyarok tekintetében. E kvalitatív elemzésnek az a célja, hogy pontosabb képet kapjunk a transznacionális életutat bejáró egyének nyelvi gyakorlatairól, tapasztalatairól és narratíváiról a későmodern vagy posztmodern társadalmakban. Ez a téma már korábban is foglalkoztatott, a mesterképzésem során készített OTDK- és szakdolgozatom terepmunkája során az Amerikai Egyesült Államokban gyűjtöttem adatokat, doktori kutatásomban azonban egy sokkal kisebb kutatási területre, Katalóniára koncentrálok. Az amerikai adatokból készült elemzéseim közül egyet még a félév megkezdése előtt prezentáltam

a magyar szociolingvisták két évente rendezett találkozóján,¹ egy továbbit pedig az ELTE Magyar nyelvészet doktori programjának éves konferenciáján.² A doktori kutatásomhoz már 2018 tavaszán is végeztem nyelvészeti etnográfiai adatgyűjtést, ezekből a részeredményekből a hollandiai Leidenben tartottam előadást december derekán a Globalising Sociolinguistics kutatóhálózat szakmai rendezvényén.³ Mivel kutatási témám illeszkedik a barcelonai intézmény *Llengua, cultura i identitat en l'era global* (Nyelv, kultúra és identitás a globális korban) nevű kutatócsoportjának profiljába, ezért rendszeresen látogatom üléseit, továbbá a tanszék heti rendszerességgel tartott előadássorozatában szintén beszámoltam vizsgálatomról.⁴

Az ELTE Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszékén működő Budapesti Egyetemi Kollégiumi Korpusz Kutatócsoportnak 2015-ös megalakulása óta tagja vagyok. A spontán társalgások szociolingvisztikai elemzésére vállalkozó kutatásban való további részvételemet az Új Nemzeti Kiválóság Program is támogatja, az elfogadott kutatási terv címe *A különbség nyelvi-diszkurzív megkonstruálása*. E félévben megjelent egy e témára vonatkozó publikációm.⁵ Idősebb szerzőtársaimmal, Bodó Csanáddal és Turai Katalin Ráhellal egy ízben magyarul,⁶ egy ízben pedig angolul⁷ adtunk elő a kutatócsoport eredményeiről. Emellett elfogadásra került egy cikkünk

¹ Szabó Gergely. „Mit mixingolod a lengvidzseket?” – Amerikai magyar iskolák osztálytermi interakcióinak szociolingvisztikai vizsgálata. 20. Élőnyelvi Konferencia (Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest). 2018. 08. 30.

² Szabó Gergely. „Elkopni nem hagyom” – Az Örökségünk mozgalom nyelvideológiai elemzése. 14. Félúton Konferencia (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest). 2018. 10. 10.

³ Szabó, Gergely. „Inside the door...” – Narratives of migration and a multilingual city. Globalising Sociolinguistics 2 “Communicating in the City” (Universiteit Leiden, Hollandia). 2018. 12. 14.

⁴ Szabó, Gergely. *On some sociolinguistic aspects of migration. The case of Hungarians in Catalonia*. (Estudis d’Arts i Humanitats, Universitat Oberta de Catalunya, Spanyolország). 2019. 01. 24.

⁵ Szabó Gergely 2018. A maskulinitás konstrukciói kollégiumi társalgásokban. In: Dombi Judit – Farkas Judit – Gúti Erika (szerk.): *Aszimmetrikus kommunikáció – aszimmetrikus viszonyok*. Pécs: Szak Kiadó. 366–385.

⁶ Turai Katalin Ráhel – Szabó Gergely – Bodó Csanád. „Megnyalom a század!” – A maskulinitás nyelvidiszkurzív konstrukcióinak változatossága. 20. Élőnyelvi Konferencia (Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest). 2018. 08. 30.

⁷ Bodó, Csanád – Turai, Katalin Ráhel – Szabó, Gergely. *Globalizing masculine voices in the dormitory*. Globalising Sociolinguistics 2 “Communicating in the City” (Universiteit Leiden, Hollandia). 2018. 12. 15.

a Q1-es besorolású *Discourse & Society* folyóiratban,⁸ illetve felkérést kaptunk a Routledge kiadó *Studies in Language and Identity* című sorozatának következő tanulmánykötetében (*Postmodern individuals in Urban Communicative Settings*) történő publikációra.

A félév során oktatói tevékenységet is folytattam, Krizsai Fruzsina kollégámmal közösen tartottuk a Magyar műhely elsőéveseinek kötelező Nyelvészeti kutatómódszertan óráát. Fizikai távollétemből fakadóan a társoktató találkozott heti rendszerességgel a hallgatókkal egy 75 perces foglalkozás keretében, míg én a hétről hétre küldendő kisebb házi feladataikat és a félév végére megírt kutatási terveiket javítottam, virtuális tananyagokat készítettem, továbbá a vizsgaidőszak első hetében személyes konzultáció keretében beszéltem át a résztvevőkkel a félév legfontosabb tanulságait.

⁸ Bodó, Csanád – Szabó, Gergely – Turai, Katalin Ráhel 2019. *Voices of Masculinity: Men's talk in Hungarian university dormitories. Discourse & Society* 30(5). Megjelenés előtt.

SZÁNTÓ RITA

A Seniori státusom meghosszabbítását szeretném kérvényezni. Alább olvasható, hogy milyen munkákat végeztem el az előző félév során.

Az EC Filozófia műhelyében végzett munka

A műhelytitkári tevékenységek ellátása (Műhelytitkári Fórum látogatása, Műhelygyűlések szervezése, belső- és külső kommunikáció lebonyolítása, következő félévi órák megszervezése).

Az új műhelyvezetőknek (Schmal Dániel) nyújtott segítség a műhelyvezetői munkába való „betanulás” kapcsán.

Tutorálás

Ujváry Szilvia Réka: Wittgenstein és Kierkegaard

Pigler Donát: Nietzsche filozófiája

Az egyetemen végzett tevékenységek

Óralátogatás

Ullmann Tamás: A fenomenológia átalakulása (Sartre, Merleau-Ponty, Lévinas, Ricoeur)

Czétány György: Deleuze – Különbség és ismétlés

Kutatás

A műalkotássá formált élet problémája Nietzsche filozófiájában. (A kutatási tervet az előző féléves seniori pályázatban írtam le. Írásos munka március elejére várható. A kutatással jelentkeztem a DOSZ által szervezett Ütközéspontok 6. Konferenciára, az absztraktom jelenleg elbírálás alatt áll.)

SZEMES BOTOND

A 2018/19-es tanév első félévében folytattam Kertész Imrét tárgyaló kutatásomat, meglátogattam a Kertész Imre Intézetet és a berlini Akademie der Künste-t, így készülő tanulmányom fontos filológiai találatokkal egészült ki. Ezen kívül segédkeztem egy alapszakos Kertész-szeminárium megtartásában is. A Prae folyóirat 2018/3-as számában egy hosszabb tanulmányomat közlöm a tudományos olvasás történetéről, valamint egy fordításom is megjelenik ebben a lapban. Elindítottam a prae.hu-n egy tárcasorozatot *huszonegyedik* címmel, ami kortárs világunk kultúratudományos értelmezését, vagy leírását tűzi ki célul. A 24.hu felületére készíték egy dokumentumfilm-sorozatot, ami különböző művészeti ágak mediális működését mutatja be.

Esti vonatozás a gólyatáborban

VEREB VIKTOR

Doktori Iskolai státusz: állami ösztöndíjas PhD hallgató, ELTE, Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz–Meteorológia Program

kettős témavezetésű (co-tutelle) PhD hallgató
Université Clermont Auvergne, École Doctorale
des Sciences Fondamentales Laboratoire Magmas
et Volcans

Tanulmányok kezdete: 2016. szeptember (ELTE),
2017. október (UCA)

PhD téma címe: Vulkáni területek kockázatelemzése és a földtani örökségvédelem kapcsolata: esettanulmány a Chaîne des Puys (Franciaország) hegységről és fejlődő országok vulkáni területeiről

Témavezető: Dr. Karátson Dávid (ELTE)
Dr. Benjamin van Wyk de Vries (UCA)

Tavaszi szemeszter során felvett kurzusok

A képzési modul (36 kredit) kurzusait az doktori időszak első két évében elvégeztem, így csak az irányított kutatómunkához kapcsolódó adminisztratív tanegység szerepel

FÖL/KUT/30 – Irányított kutatómunka – 30 kredit – kiválóan megfelelt

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A földtani örökség és a vulkáni területek veszélyforrásainak kapcsolatát vizsgáló doktori kutatásom a magyarországi szemeszter okán döntően a korábban összegyűjtött adatok elemzését, feldolgozását foglalta magába. Rövid terepi munkára a francia mintaterületen 2018 decemberében került sor Clermont-Ferrandban, ekkor a városi geológiai-geomorfológiai örökségének korábban megkezdett felmérését folytattam.

A doktori disszertáció fő összehasonlító mintaterületét jelentő etiópiai Dallol vulkán gyors felszínváltozásainak monitorozása, térképezése jelentette a félév

elsődleges kutatási tevékenységét. A folyamatos nyomon követés mellett megtörtént a korábbi műholdfelvételek interpretálásának egységesítése, előkészítésük a végleges, az erre a célra létrehozandó weblapon történő publikálásra. A felszínformák és folyamatok értelmezésében nagy segítséget jelentett az UCA kutatási programjával 2019.01.14. – 01.26. között megvalósult etiópai tanulmányút, ahol a helyszínen, a Danakil-mélyföldön sikerült ellenőrizni a műholdfelvételeken korábban látott jelenségeket. Szintén a helyszíni munka eredményeként megtörtént a Dallol és Gada Ale vulkánok örökségvédelmi felmérése, illetve megkezdődött a a Danakil-mélyföld földtani örökségvédelmi és geoturisztikai kezelésének és fejlesztésének lehetőségeit vizsgáló tanulmány kidolgozása.

Mindezek mellett részt vettem a 3DTELC nemzetközi Erasmus+ projekt két nyári egyetemén, 2018.07.22. – 07.31. között az angliai Portsmouth-ben, illetve 2018.10.13. – 10.21. között a görögországi Szantoriniben. Mindkét továbbképzés célja a virtuális valóság, a 3D megjelenítés alkalmazási lehetőségeinek bemutatása volt az oktatásban, illetve tudományos ismeretterjesztésben, így például akár földtani látványosságok látogatóközpontjainak keretében is.

A 2018.09.10. – 09.15. között megrendezett 8th International Conference on UNESCO Global Geoparks konferencián, az olaszországi Adamello-Brenta Geoparkban pedig előadás formájában bemutattam a 2017. július és szeptember között az Azori-szigeteken végzett Erasmus+ szakmai gyakorlatom eredményeit (lásd: absztrakt).

Publikációs tevékenység

Vereb Viktor, Meirinho, Patricia, Lima, Eva, Nunes, Joao Carlos: *Digitally based monitoring process of geosites in Azores UNESCO Global Geopark: An open-source solution with ODK Collect, XLSForm and Enketo framework*. In: Abstracts Book, 8th International Conference on UNESCO Global Geoparks: Geoparks and sustainable development. Madonna di Campiglio, Olaszország, 2018.09.08. – 2018.09.14. p. 245.

Oktatási tevékenység

BMVD-200.924/EC Földtudományi örökségvédelem és geoturizmus (Eötvös Collegium-i műhelykurzus, Csorvási Nikolett Geológus MSc hallgatóval közösen, 3 kredit)

Eötvös Collegium-i szakmai tevékenység

2018 decemberére befejeződött Mendöl Műhely könyvgyűjteményének rendezése és leltározása, melynek munkálatait a félév során felügyeltem, illetve

személyesen is végeztem. Ennek eredményeként teljes körű leltár készült a műhely profiljába tartozó, második világháború előtti kötetekről, illetve egy egyszerűsített lista a 2016–2018 között a Mednyánszky Könyvtár állományából leválogatott kötetekről. Megkezdtem továbbá a régi földrajzi gyűjtemény tudománytörténeti feldolgozását a levéltári források áttekintésével.

2018. szept. 29–30-án a Földtudományi örökségvédelem és geoturizmus kurzushoz kapcsolódó szakmai- és műhelykirándulást szerveztem a Nógrád-Novohrad Geoparkba, melynek során a résztvevők megismerkedhettek a vidék földtani és kulturális értékeivel, elsősorban Ipolytarnócon, Füleken, Pásztón, Hollókőn és Bujákon.

Gólyatábor

VERES KRISTÓF GYÖRGY

Teljesített kurzusok

Kurzus kód	A kurzus címe	Az oktató neve	Kredit	Érdemjegy
BTKD-TÖ-O-1	Heti 2 órás szeminárium vagy előadás	Borsodi Csaba	10	teljesítette
BTKD-TÖ-ST-14	Konzultáció 5.	Körmendi Tamás	10	5
BTKD-TÖ-O-2	Heti 2 órás szeminárium vagy előadás	Borsodi Csaba	10	teljesítette

A tárgyfélévben a PhD disszertációmhoz kapcsolódóan IV. László és III. András kancelláriájának szisztematikus elemzésével foglalkoztam, melynek során közel 1800 teljes szövegükben ránk maradt királyi oklevél feldolgozását végeztem el; ezzel a munkával 2019 januárjában készültem el. Ezzel párhuzamosan az 1242 és 1272 közötti királyi okleveles anyag szisztematikus elemzését is elvégeztem, 2018 decemberében hozzáláttam a kutatás eredményeinek prózában való összefoglalásához. A disszertációm e fejezeteivel így várhatóan 2019 nyarán fogok elkészülni.

2018. június 7-én az ELTE BTK TDI Középkori Magyar Történeti, Történelem Segédtudományai és Középkori és Kora Újkori Egyetemes Történeti Programja által szervezett Középkorral foglalkozó doktoranduszok konferenciájának szervezőjeként 2018 szeptembere óta szerkesztői feladatokat is ellátok a *Micae Mediaevales VIII.* című tanulmánykötet kapcsán. A kiadvány a 2018-as konferencián elhangzott előadások írott változataiból készül, várhatóan 2019 májusában fog megjelenni. 2018 decemberében felkérték, hogy vegyek részt a 2019 júniusában megtartandó konferencia szervezésében is.

A tárgyfélévben két tanulmányom jelent meg: *Reform, konzervatív fordulat vagy szerves folytatás? IV. Béla kancelláriája a tatárjárás előtt (1220–1241)* című dolgozatom 2018 októberében látott nyomtatást a *Középkortörténeti tanulmányok 10.* című konferenciakötet lapjain; ez az írás a PhD disszertációm egyik fejezete is egyben. Emellett az *Elméletek a magyarság megtelepedésére a Kárpát-medencében a honfoglalás után* című írásom az *Opuscula historica II.*

Történeti tanulmányok a XVI. Eötvös Konferenciáról című kiadványban jelent meg. Utóbbi kötetnek a szerkesztői teendőit is elláttam Kósa-Grimm András Kristóffal egyetemben.

Jelenleg három írásom van sajtó alatt. A fentebb említett *Micae Mediaevales VIII.* tanulmánykötetben *Az Árpád-kori főpapi pecsétek néhány kérdéséhez* című tanulmányom fog nyomtatást látni várhatóan 2019 májusában. Emellett az alábbi két recenzióm a Századok hasábjain fog megjelenni 2019-ben: Az egyiket Szőcs Tibor *Damus pro memoria-oklevelek* című kiadványáról készítettem, a másikat pedig Laszlovszky József et al. szerkesztésében megjelent *Economy of Medieval Hungary* című könyvről.

2019 januárjában az Eötvös Collegium által szervezett tehetségtábor kerekein belül *II. András és IV. Béla megítélése a magyar historiográfiában* címmel adtam elő a Történelem műhelyben. Végezetül 2019 januárjában-februárjában a koordinálásommal pályázati maradványpénzekből körülbelül 120.000 Forint értékben fogunk könyveket beszerezni a Történelem műhely könyvtára számára.

Tánc a gólyatáborban

2018/2019. II. félév

ÁRVAI ANETT

Doktori iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, ELTE Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz–Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	Városfejlesztési fogalmak térbeli terjedésének és magyarországi adaptálásának vizsgálata
Témavezető:	Dr. Gyuris Ferenc

Tanulmányok

2018 júniusában sikeres komplex vizsgát tettem, amelynek mindkettő tárgyát (Településföldrajz, Terület- és településfejlesztés) a legmagasabb, *summa cum laude* értékeléssel teljesítettem. A 2018–2019. tanév őszi félévétől így doktori tanulmányaim kutatási és disszertációs szakaszába léptem. Ennek megfelelően a további félévekben doktori kurzusokat már nem hallgatok, jelen szemeszterben csak a doktori kutatással kapcsolatos adminisztratív tanegységet („Irányított kutatómunka”), illetve a kutatásom előrehaladásáról szóló kötelező beszámolót kellett teljesítenem.

A 2018/2019-es tanév tavaszi szemesztere során felvett tanegységek:

Irányított kutatómunka [FÖL/KUT/30; kreditérték: 30; jelen beszámolómm leadásának napjáig nem került értékelésre]

Irányított kutatómunka [FÖL/BESZ3; kreditérték: 3; jeles]

A félévben felvett kreditek száma: 33

Oktatási tevékenység

Barta Géza doktorandusztársammal közösen tartottuk *A globalizáció térségi hatásai* című alapszakos, kötelezően választható kurzust, illetve részt vettem az egyik kritériumtárgy (*Földrajzi alapismeretek*) vizsgakurzusának szervezésében (feladatlapok összeállítása, vizsgáztatás, javítás). Emellett a Regionális Tudományi Tanszéken részt vettem a szakdolgozatok elbírálásában (opponencia).

A globalizáció térségi hatásai; lh1c2382; gyakorlat; Barta Géza Ákos; részesedés az oktatásból: 50%

Földrajzi alapismeretek; foldalapl17ga; vizsgakurzus; Hajdúné Darabos Gabriella; részesedés az oktatásból: 20%

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A 2018–2019. tanév tavaszi félévében tovább folytattam a doktori kutatásomat a városfejlesztési szakpolitikák terjedése és az okos városok témakörében. 2018. február 18. és március 17. között a CENTRAL ösztöndíjprogram támogatásával egy hónapos kutatói úton vettem részt a berlini Humboldt Egyetemen. Itt az IRI THESys (Integrative Research Institute on Transformations of Human-Environment Systems) kutatóintézetben Dr. Timothy Moss szakmai vezetése mellett dolgoztam ki a disszertációm egyik fontos módszertani és tartalmi alapelemét. Ez a legnagyobb magyar városok szakpolitikai dokumentumainak tartalomelemzésén alapul, amelynek elsődleges eredményeit júniusban Győrben, a Fiatal Regionalisták XI. Konferenciáján mutattam be.

Júniusban részt vettem egy kétnapos nyári egyetemen az angliai Leicesterben, ahol többek között módszertani workshopot tartott a disszertációm elméleti alapjait jelentő városfejlesztési szakpolitika-mobilitás (urban policy mobilities) kérdéskörének egyik nemzetközileg kiemelkedő kutatója, Dr. Cristina Temenos.

Konferencia-részvétel, nyári egyetem

Konferencia-előadás:

Fiatal Regionalisták XI. Konferenciája (Győr, 2019. jún. 21-22.): *Az okos város koncepció megjelenése a magyar nagyvárosok fejlesztési stratégiáiban*

Nyári egyetem:

CURA Urban Methodologies Summer School (De Montfort University, Leicester, 2019. június 12-13.)

BÁN KORNÉLIA

A doktori képzés első évének második szemeszterében a tanulmányi kötelezettségek teljesítése mellett aktív tudományos munkát végeztem.

Részt vettem az április 25. és 26. között megtartott mongol buddhizmus tematikájú nemzetközi konferencia megszervezésében, melynek főszervezői a további intézmények voltak: a Belső-ázsiai és Mongol Tanszék, a Mongolisztikai Kutatóközpont, a Buddhizmus-kutatás Központja, a Mongólia Budapesti Nagykövetsége, a Ministry of Education, Culture, Science and Sports of Mongolia – Fund for Supporting Mongolian Studies, a Gandantegchenling Kolostor, A Tan Kapuja Buddhista Főiskola, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ Keleti Gyűjteménye, és az “Eternal Art” Antique & Art Gallery (Mongólia, Ulánbátor, vezetője: S. Gansukh). A feladatköreim közé tartoztak: a vendégek elszállásolásának megszervezése, kisegítők toborzása és beosztása a rendezvény idejére, és a tanszéki kiadványok árusítása. A könyvárusítás lebonyolításához a tanszéken kívül két kiadóval kellett egyeztetnem az árusítani kívánt könyvek szállításáról, árazásáról, számlázásáról, leltározásáról és a megmaradt példányok visszajuttatásáról. E feladat új kihívást jelentett, hiszen nem rendelkezttem kereskedelmi tapasztalatokkal, ezért személyes sikernek tartom, hogy a könyvárusítás bonyodalom nélkül zajlott le, a könyvek elkelték, és a tanszék bevételhez jutott.

A májusi hónapban a Pesti Bölcsész Akadémia szervezésében négy kurzusból álló ismeretterjesztő előadássorozatot tartottam a mongol lovaskultúráról (időpontok: május 8., 15., 21., 28. 18:00–19:30, helyszín: ELTE BTK „A” Épület fszt. 047.). A sorozat tematikája a következő volt: a 13. század előtti (tehát mongol kor előtti) belső-ázsiai népek lovakhoz kötődő emlékeinek áttekintése; a modern mongol lótarás; a mongol lókultusz jellemzői; és a mongol lovakkal kapcsolatos versenyek és játékok. A kurzusokat a célközönség körében gyakran használt lovasok.hu oldal is meghirdette, ezért igen nagy látogatottságnak örvendtek. Az előadásaim népszerűségét szintén mutatja, hogy a PBA engem bíráló szervezője a következő szemeszterre további kurzusok megtartására javasolt az ezt elbíráló bizottság elé.

A tanszéki műfordítói kötet, a *Mori bol – molor erdene. Hegyikristályhoz fogható kincsünk*, a ló szerkesztése mellett egy műfordítást is elkészítettem a kiadványba. Ezenkívül Birtalan Ágnes társszerkesztő megkért, hogy egy tudományos összefoglalót is írjak a mongol lovaskultúráról, mely a kötet elején,

a műfordítások előtt foglal majd helyet. A C. Dašdórov nevű mongol író novellájáról készült műfordításom címe: *Az élet hullámhegyei és hullámvölgyei*. Az összefoglaló jelenlegi címe: *A mongol lovaskultúra eredete és alapvető vonásai*. A kötet várható megjelenése: 2019-2020.

A volt collega és Orientalisztika Műhelytitkár, Takó Ferenc által szerkesztett *Távol-keleti Tanulmányok* című magyar nyelvű orientalisztikai, sinológiai szakfolyóiratba is készítettem egy tanulmányt, amelyben összehasonlítottam a mongol és magyar lóbélyegzési szokásokat és hagyományt. A tanulmány címe: *Lovak billogozása Mongóliában és Magyarországon*. A folyóirat 2018/2-es számában fog megjelenni várhatóan 2019. nyarának végén vagy az ősz elején.

A szemeszter folyamán az *Ethnologia* című etnográfiai szakfolyóirat 2017–2018-as számában megjelent *Amikor a ló „lelkét kiereszti”*. *Egy mongol lóvágás dokumentálása* című tanulmányom, amelyben egy 2014-es mongol lóvágást mutatok be. A dokumentálás során készített egyik fényképemet a folyóirat hátulján külön feltüntették.

Black Friday kötet

BONDICI LÁSZLÓ

Alulírott Bondici László, a Matematika–Fizika Műhely senior tagja, seniori kötelezettségemnek eleget téve a következőkben szeretnék beszámolni a féléves szakmai és közéleti tevékenységeimről.

A doktori programmal kapcsolatos alapadatok

Doktori program:	ELTETTK, Matematika Doktori Iskola, Alkalmazott matematika doktori program
Szervezeti egység:	Matematika Intézet, Valószínűségelméleti és Statisztika Tanszék
Témavezető:	Prokaj Vilmos
Téma:	Kereskedési stratégiák tranzakciós költségek mellett

Kutatási tevékenység

A kutatási témám vizsgálatá során természetes módon megjelennek a szemimartingálok (mint az eszközár-folyamatok matematikai modelljei), illetve a szerintük vett sztochasztikus integrálok (kereskedési stratégiák eredményeként előálló [portfólió-]értékfolyamatok), mivel lényegében ez a legbővebb olyan folyamatosztály, mely szerint ki lehet építeni a szokványos feltételeknek eleget tevő integrálfogalmat. Így célszerű ezen fogalmak megértésével kezdeni a kutatást, ezért az olvasókurzus keretén belül Philip Protter: *Stochastic Integration and Differential Equations* című könyvét kezdtem el feldolgozni. A sztochasztikus integrálokra vonatkozó klasszikus helyettesítéssel integrálás formuláját (Ito-formula) ki lehet terjeszteni a C^2 függvényosztálynál bővebb függvényosztályra is, ehhez kapcsolódóan a lokális időről a Daniel Revuz, Marc Yor: *Continuous Martingales and Brownian Motion* című könyvének a témakörbe vágó részeit olvastam, valamint ennek folytatásaként a Ray-Knight tételkört tartalmazó részeket dolgoztam fel. Továbbá a sztochasztikus differenciálegyenletek elméletének ismerete is elengedhetetlen ebben a témakörben, így azt a fejezetet is áttanulmányoztam.

Ehhez kapcsolódóan értünk a két filtráció problémájához, mely röviden összefoglalva arról szól, hogy két különböző filtráció esetén rögzített jósolható integrandus és szemimartingál integrátor esetén a két filtrációban számított sztochasztikus integrálok megegyeznek-e. Célunk olyan példa bemutatása, melyben két egymásba ágyazott filtráció esetén a bővebb filtrációban számított sztochasztikus integrál megszűnik szemimartingálnak lenni, és ezáltal a két

filtrációban számított sztochasztikus integrál nem egyezik meg. Ehhez kiindulópontként a témavezetőm egy korábbi cikkében szereplő folyamatból származtatott medián folyamatból indultunk ki, ehhez készítettem diszkretizálással szimulációt, illetve ennek az elméleti háttérét, valamint a diszkretizált folyamatnak a folytonos trajektóriájú folyamathoz való konvergenciáját vizsgáltuk. A folytonos esetre sikerült átvinni a diszkrét modellben alkalmazott időmegfordításon alapuló érvelést, mellyel így sikerült a korlátos változású résznél ellentmondásra jutni L^2 -értelemben, a következő lépés a trajektóriánkénti (1 valószínűségű) eredmény kidolgozása. A részletek pontosabb ismertetésétől eltekintek.

Elvégzett tárgyak (olvasókurzusokat, irányított kutatómunkát itt nem részletezve)

2018-2019. őszi félév:

- Dinamikai rendszerek
- Sztochasztikus analízis és alkalmazásai (BME, vendéghallgató státusz)

2018-2019. tavaszi félév:

- Bevezetés az információelméletbe
- Információelméleti módszerek a statisztikában

Oktatási tevékenység

- 2018-2019. őszi félév: Sztochasztikus analízis gyakorlat. *Másodéves alkalmazott matematikus mesterszakos hallgatóknak (sztochasztika szakirány)*
- 2018-2019. tavaszi félév: Pénzügyi modellezés és derivatívaárazás. *Eötvös collegiumi óra alapszakos alkalmazott közgazdaságtan és matematika szakos hallgatók számára (az órával kapcsolatos részletes beszámoló a Társadalomtudományi Műhely műhelybeszámolójában szerepel)*

Előadás, prezentáció

- Filtrációbővítés és szemimartingál-tulajdonság (Tanszéki szeminárium, 2019. május 3.)

Komplex vizsga

- Elméleti rész
 - Főtárgy: Valószínűségelmélet; Minősítés: summa cum laude

O Melléktagy: Sztochasztikus analízis; Minősítés: summa cum laude

- Disszertációs rész; Minősítés: megfelelt (kétfokozatú skálán)

Collegiumi tevékenység

- Collegiumi óra tartása *Pénzügyi modellezés és derivatívaárazás* címmel.
- A januári Tehetség Táborban előadást tartottam *Paradoxonok a véletlen matematikájában* címmel.
- Részvétel az Eötvös Természettudományos Táborhoz kapcsolódó esszékiírásában.
- Az Eötvös József Collegium Kuratóriumának diáktagja voltam.

Az előbbieken ismertetettakra való tekintettel kérem, engedélyezzék a tagságom meghosszabbítását.

Gólyabál

BOZÓKI TAMÁS

A 2018/19-es tanév tavaszi félévében bejáróként vettem részt a Collegium szakmai és közösségi életében. Horicsányi Attila, a Választmány újonnan megválasztott elnöke, felkért a tanácsadói testületének tagjai közé, melyre örömmel mondtam igent. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen Elméleti fizika 1. (fg1c2C05) címmel tartottam gyakorlatot másodéves földtudós Bsc-s hallgatóknak (2 óra/hét). 2019. február 25. és március 1. között Potsdamban részt vettem a „*COST Action CA15211 Training School Advanced Data Analysis Methods for Identifying and Characterizing Atmospheric Electricity Variations, their Causes and Impacts*” című rövid iskolán. A Szegedi Tudományegyetemen elvállaltam Pető Tamás elsőéves fizikus mesterszakos hallgató témavezetését, valamint április 15-én népszerűsítő előadást tartottam szegedi fizikus hallgatóknak a TDK-ról. Előadóként vettem részt a European Geoscience Union éves konferenciáján, valamint szervezője és előadója voltam a 31. Magyar Űrkutatási Fórumnak. Utóbbihoz kapcsolódó konferencia-kiadványba rövid tanulmányt (4 oldal) készítettem. A tavasszal megrendezett XXXIV. OTDK-n „*Schumann-rezonancia intenzitás, mint űridőjárási folyamatok vizsgálatának lehetséges eszköze*” című mesterszakos munkámat különdíjjal jutalmazta a zsűri. Májusban és júniusban Erasmus szakmai gyakorlat keretében két hónapot töltöttem a Lappföld szívében található sodankyläi geofizikai obszervatóriumban. Tovább folytattam a „*A felsőlégkörben lezajló űridőjárási folyamatok vizsgálata az AARDDVARK hálózat segítségével*” című ÚNKP (Új Nemzeti Kiválóság Program) ösztöndíjához kapcsolódó kutatásokat, melynek előzetes eredményeit a Collegium által megjelentetett *Ingenia Hungarica* V. tanulmánykötetben publikáltam. A félév során két collegiumi táncház (Eötvös Estek) szervezésében vállaltam jelentősebb szerepet.

FARAGÓ DÁVID

Elvégzett kurzusok

kód	kurzus címe	oktató	eredmény
BTKD-TÖ-ST-4	Igazgatás-történet	Dr. Oborni Teréz	jeles
BTKD-TÖ-ST-5	Genealógia, archontológia	Dr. Tóth Krisztina	jeles
BTKD-TÖ-ST-11	Konzultáció 2.	Dr. Oborni Teréz	jeles

Publikációk

A 2018-as Mátyás király emlékévhöz kapcsolódóan *A Hunyadiak címereslevelei*. Szerk. Avar Anton. Bp. 2018. tanulmánykötet, amelyben 56 000 n terjedelemben 4 címereslevél átírásom, illetve a hozzájuk kapcsolódó tanulmányom jelent meg.

XV. Nagyrédei János és társai címereslevele, 1466. 102–107.

XVI. Nagy Gergely és Huszár Gergely címereslevele, 1466. 108–112.

XXVII. Petrus és Mariottus Senilis de Montefalco címereslevele, 1478. 170–174.

XLV. Sánkfalvi Antal és Hős Tamás címereslevele, 1489. 274–279.

Várhatóan idén ősszel jelenik meg a *Turul* című folyóiratban 28 000 n terjedelmű *Honnan származott Mihálypéterházi Ormányi Józsa sümegi várkapitány? (Ormány és Mihálypéterháza települések lokalizálásának pontosítása.)* című tanulmányom, amelynek elkészítését Az MNL OL 1526–1570 közötti iratainak feldolgozása és online publikálása című OTKA projekt (azonosító:128659) támogatta. A tanulmányban két középkori, de mára elpusztult Baranya megyei falut, Mihálypéterházát és Ormányt lokalizálok.

Előadások

Az idei félévben megrendezésre került *Konferencia Clio műhelyében V. műhelykonferencián* március 8-án (péntek) *Demeter Ormányi's Walk of Life at Four Countries' Border* címmel tartottam előadást.

Az ÚNKP konferencián május 23-án (pénteken) *A Nádasdy-család köznemesi kapcsolati hálója a 16–17. században* című előadásban ismertettem a Nádasdy

inkripciók könyvek eddigi feldolgozásán és adatbázisba vitelén alapuló kutatási eredményeimet.

A tavaszi félévben az ELTE BTK Történelem Segédtudományai Tanszéken tartottam BBN-TÖR11-151. kódon *Bevezetés a történeti kutatás módszereibe és segédleteibe* szemináriumot heti két órában 19 hallgatónak.

Tudományos tevékenység

2018. szeptember 1-jétől a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára által befogadott, Dr. Laczlavik György főlevéltáros által vezetett *Az MNL OL 1526–1570 közötti iratainak feldolgozása és online publikálása* című OTKA projektben (azonosító:128659), mint társkutató veszek részt. A doktori kutatásomhoz szorosan kapcsolódó projekt célja, hogy teljeskörűen feltárja az Országos Levéltárban őrzött, 1526–1570 között keletkezett iratokat, valamint tovább bővítsé az Országos Levéltár Mohács előtti gyűjteményét az eddig ismeretlen középkori oklevelek közzétételével.

Részt veszek a Dr. Sipár Dániel (Jezsuita Levéltár és Rendtörténeti Könyvtár) vezette, a Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely történetének feltárását végző pályázatban, amelyben a kegyhely középkori történetének feltárását végzem. 2019. október 17-én konferencia keretében fogom kutatási eredményeim ismertetni, amely az előreláthatóan év végén megjelenő konferenciakötetben is publikálásra kerül majd.

Részt veszek a Dr. Szilágyi Emőke (MTA BTK ITI) vezette *Oláh Miklós levelezése. Kritikai kiadás II.* című kutatási projektben társkutatóként, amelyre OTKA pályázat (azonosító:132166) lett benyújtva. A kutatás célja, hogy a korábbi munkát folytatva felkutassa, sajtó alá rendezze és egy latin–angol nyelvű kritikai kiadásban közreadja Oláh Miklós 1534 és a késő negyvenes évek között keletkezett leveleit. A kutatás kapcsolódik az MNL OL-ben végzett kutatómunkámhoz, ugyanis több, eddig ismeretlen Oláh-levelet, illetve a néhai esztergomi érsekkel kapcsolatos iratot sikerült feltárni, amelyeknek száma folyamatosan bővül.

2018/2019 tanévre ÚNKP posztgraduális pályázatot nyertem (azonosító: ÚNKP-18-3-I-ELTE-435, melynek célja, hogy a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában őrzött Nádasdy család inskripciók könyveinek (HU – MNL – OL – E 185 – b – II. 7.) feldolgozásával létrehozzák egy olyan alap adatbázist a Nádasdy család szervitorairól, amely a későbbi kutatások során tovább bővíthető, és amelyet a 16–17. századi nyugat-dunántúli nemesség genealógiai, archontológia és prozopográfiai kutatásaihoz, valamint a terület korabeli igazgatástörténetének feltárásához lehet használni.

GAÁL ZOLTÁN KRISTÓF

Alulírott Gaál Zoltán Kristóf, a Spanyol Filológiai Műhely nyolcadéves bentlakó *senior* tagja alább ismertetem a 2018/2019. tanév tavaszi szemeszterében a Romanisztika Doktori Program harmadéves doktoranduszaként és a Spanyol Filológiai Műhelyben végzett munkámat.

A félév során folytattam munkámat tanszékünk alkalmazott nyelvészeti kutatócsoportjában. A TALEs tagjaival a félév első heteiben publikációs tevékenységünkre összpontosítottunk és elvégeztük az utolsó simításokat az előző szemeszterben megírt spanyol, illetve magyar nyelvű tanulmányainkon. A félév végére mindkét tanulmány megjelent, előbbi¹ a *Serie Didáctica* folyóirat idei, utóbbi² pedig a *Modern Nyelvoktatás* folyóirat idei első számában. Szintén ebben a félévben került sor az előző beszámolómban említett, *A fantasztikum elméletei Spanyol-Amerikában* kötethez kapcsolódó munkálatok következő fázisára: a kötet szerkesztőinek instrukcióit követve május 15-ig átdolgoztam a bevezető tanulmány 80000 karakter terjedelmű, általam korábban elkészített magyar nyelvű változatát.

Önálló kutatómunkám során ebben a félévben elsősorban disszertációm szakirodalmi háttérének mélyebb kidolgozására fókuszáltam, figyelmemet két területre összpontosítottam: egyrészt megtörtént a disszertációm gerincét jelentő, a mai spanyol fonológiai rendszerének szerves részét képező /b d g/-approximantizáció jelenségére fókuszáló köztesnyelv-irodalmi előzmények kritikai feldolgozása; másrészt összeállítottam azt a kiterjedt szakirodalmi bázist³, amelyre építve a nyári hónapokban az értekezésem második, a külföldi akcentusról szóló fejezetét továbbfejleszttem. Összel kb. 30000 karakter terjedelmű, a kutatásban alkalmazott módszer révén pilotnak tekinthető tanulmányt nyújtottam be az Általános Nyelvészeti Tanulmányok folyóirat 31. számának

¹ Baditzné Pálvölgyi Kata – Zoltán Kristóf Gaál – Renáta Hegedüs – Dorottya Kovács – Lili Takács: “¿Precisión lingüística o inteligibilidad? El español oral de los húngaros parlantes desde la perspectiva del profesor de ELE”, In: *Serie Didáctica* 3 (2019), pp. 5–14.

² Baditzné Pálvölgyi Kata – Gaál Zoltán Kristóf – Hegedüs Renáta – Poller Lilla – Takács Lili: “Nyelvhelyesség vagy érthetőség? Magyar anyanyelvű spanyoltanulók beszédproduktumainak megítélése spanyoltanári szemmel”, In: *Modern nyelvoktatás* 2019/1, pp. 29–38. A folyóirat szám tartalomjegyzéke elérhető a következő linken: <https://t2m.io/Evorj9Fd>

³ Az összeállított szakirodalom megtekinthető a következő linken: <https://t2m.io/x1wxzEeW>

szerkesztőségéhez. A félév során a kapott bírálatok tükrében átdolgoztam a kéziratot, az immáron átírt cikket pedig elfogadták megjelenésre⁴. A témámmal jelentkeztem (és absztraktomat⁵ mostanra elfogadták) a *100 años de estudios románicos en Zagreb: tradición, contactos, perspectivas* című, novemberben tartandó nemzetközi romanisztikai kongresszusra, ahol spanyol nyelvű előadást fogok tartani. Januárban készültem el egy kb. 30000 karakter terjedelmű tanulmány kéziratával, amely tanulmányban – egy korábbi kutatásomat továbbgondolva és árnyalva – az *-ito* kicsinyítő szuffixum allomorfjai közti választás szabályszerűségeit igyekeztem feltárni a Costa Rica-i spanyol vonatkozásában. Tanulmányomat⁶ a *Lazarillo – Fiatal hispanisták tanulmányai* című tanulmánykötet idei számának szerkesztőségéhez nyújtottam be, a kutatás eredményeit pedig a június végén Szegeden megrendezett FIEALC nemzetközi hispanisztikai kongresszuson ismertettem spanyol nyelven⁷. Előadásommal⁸, illetve az előadás alapjául szolgáló, előzetesen benyújtott spanyol nyelvű tanulmánnyal⁹ elnyertem humántudományi kategóriában a doktoranduszok számára meghirdetett Leopoldo Zea díjat¹⁰.

A félév során a Spanyol Nyelvi és Irodalmi Tanszék oktatómunkájába is bekapcsolódtam és a következő, nyelvészeti témájú, 90 perces foglalkozásokat tartottam¹¹: *Diversidad lingüística y dialectal en España* (Nyelvi és dialektális

⁴ Gaál Zoltán Kristóf: “Az intervokális zöngétlen zárhangok leníciója az észak-félszigeti spanyolban”, elfogadott kézirat. A kötetet szerkesztő Dr. Siptár Péter által számomra kiállított igazolás megtekinthető a következő linken: <https://t2m.io/9dvdaeHe>

⁵ Az előadásra elfogadott absztrakt címe: “La influencia de la velocidad del habla en la sonorización de la serie /p t k/ intervocálica en el español peninsular norteño”. Az absztrakt megtekinthető a következő linken: <https://t2m.io/qAKsuYUY>

⁶ Gaál Zoltán Kristóf: “Az *-ito* kicsinyítő szuffixum allomorfjai a Costa Rica-i spanyolban a nemzetközi márkanevek tükrében”, elfogadott kézirat. A kötetet szerkesztő Santosné Dr. Blastik Margit által számomra kiállított igazolás megtekinthető a következő linken: <https://t2m.io/zjCazy1h>

⁷ Az előadásra elfogadott absztrakt címe: “Los alomorfos del sufijo diminutivo *-ito* en el español costarricense. Acercamiento a través de nombres de marca internacionales”. Az absztrakt megtekinthető a következő linken: <https://t2m.io/2P4Juvp7>, a kongresszus programfüzete pedig a következő linkre kattintva olvasható: <https://t2m.io/EkpF6g27>

⁸ A szervezők által számomra kiállított igazolás megtekinthető a következő linken: <https://t2m.io/njca5HHk>

⁹ A tanulmány címe azonos a konferencián megtartott előadásával.

¹⁰ Az oklevél megtekinthető a következő linken: <https://t2m.io/SMw3pBP6>

¹¹ A foglalkozások keretét adó kurzusok oktatója, Dr. Bárkányi Zsuzsanna által kiállított igazolás megtekinthető a következő linken: <https://t2m.io/b9uoq4QL>

diverzitás Spanyolországban); *Diversidad lingüística y dialectal en América Latina* (Nyelvi és dialektális diverzitás Latin-Amerikában); *La lingüística histórico-comparada y el modelo neogramático* (A történeti-összehasonlító nyelvészet és az újgrammatikus modell); *Saussure. El estructuralismo europeo* (Saussure. Az európai strukturalizmus); *Características acústicas de los sonidos del español. Introducción al uso del software Praat* (A spanyol hangok akusztikai tulajdonságai. Bevezetés a Praat szoftver használatába); *Los principales procesos fonológicos del español* (A spanyol nyelv fő fonológiai folyamatai).

A spanyol műhelyben végzett munkám a *Modern kori hősök hispán kontextusban* címen meghirdetett kurzushoz köthető. Sinka Andor Dénes műhelytársammal *A gyűrűk ura* magyar, illetve spanyol fordításához kötődő kérdéseket dolgoztunk fel egy 90 perces, interaktív foglalkozáson keresztül. A szemináriumon ismertetett, eredeti megközelítésekre épülő, sokszínű anyagból tanulmánykötet készül, és műhelyvezetőnk megbízásából egy nyelvi-stilisztikai korrektúra erejéig én is részt fogok venni a kötethez kapcsolódó munkában.

Kérem, hogy a 2018/2019. tanév tavaszi szemeszterében nyújtott teljesítményem tükrében szíveskedjenek támogatni senior státusom meghosszabbítását.

Gólyafényképezkedés

IMREFI ILDIKÓ

2019 szeptembere óta töltöm doktori képzésemet az Eötvös Loránd Tudományegyetem Biológia Doktori Iskolájában, a Kísérletes Növénybiológia Programban. Témavezetőim Kovács M. Gábor és Knapp Dániel segítségével a Növény-szervezettani Tanszéken végzem kutatásaimat, melyeknek fő témája a sötét szeptált endofitonok habitat adaptációjának vizsgálata. A tavaszi szemeszterben ezen vizsgálatok keretein belül DNS kivonást, PCR reakciókat valamint terepi mintavételezést végeztem. Vizsgálataink eredményeképp két új nemzetség és ezzel két új faj került leírásra. Eredményeinket publikáltuk: Crous PW és mtsai. (... , Imrefi I, Knapp DG, Kovács GM, ...) 2019. Fungal Planet description sheets 868–950. Persoonia – molecular phylogeny and evolution of fungi.

Mint a műhely senior tagja terveim szerint részt vállaltam a műhelyóra megtartásában, és egyéb szakmai programok szervezésében. A közösségi és szakmai élet élénkítésének céljából egy többnapos terepgyakorlattal összekötött műhelykirándulást szerveztem Drégelypalánkra. Az Eötvös Konferencia Biológia szekciójában szekcióvezetői szerepet vállaltam.

Nyári terveim között szerepel a TermTudTábor programjaiban való aktív részvétel. Ősszel pedig szeretnék további közösségi programokat szervezni műhelytársaim számára.

KÓSA-GRIMM ANDRÁS KRISTÓF

Művelődéstörténet doktori képzés – 4. félév

A kurzus címe	Az oktató neve	Kredit	Érdemjegy
A magyarországi egyházak az újkorban	Várkonyi Gábor	10	jeles (5)
Konzultáció 4.	Ablonczy Balázs	10	jeles (5)
Művelődés-eszmények a XVI–XX. században	Kiss Gy. Csaba	10	nincs még eredmény
Komplex vizsga	Csorba László	0	teljesített

Ebben a félévben a 2017 szeptemberében megkezdett PhD tanulmányaimat folytattam a Művelődéstörténeti Tanszéken, Ablonczy Balázs témavezetésével. Doktori témám a két világháború közt illegálisra szorult magyar kommunista mozgalomhoz kapcsolódik: ezen belül vizsgálom a különféle eszméket, mozgalmon belüli (frakciós) vitákat, illetve máig publikálatlan mozgalmi személyek, politikusok pályáját, életét. Ennek megfelelően kutatásaim fókuszpontja ebben a félévben az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, a Budapest Főváros Levéltára, illetve a Politikátörténeti Levéltár iratanyagaira irányult. Ezekon kívül a 1956-os Intézet Oral History Archívumában folytattam még kutatásokat.

Idén március végén látott napvilágot a *Múltunk* című politikátörténeti folyóirat idei első számában „Schmidt, a rendőrspicli? – Stolte István és az 1932-es kommunista szervezkedés a Pázmány Péter Tudományegyetemen” című tanulmányom. Ezen kívül megjelenés alatt van az *Opuscula historica III.* című – a Collegium gondozásában megjelenő – tanulmánykötetben „Az Eötvös Collegiumot ért sajtótámadások 1932 nyarán” című tanulmányom.

Ebben a félévben került sor a doktori tanulmányaimhoz kapcsolódó komplex vizsgára, amit június 12-én kiválóan megfelelt értékeléssel abszolváltam, így

folytathatom a doktori tanulmányaimat a jövőben is. Idén nyáron első alkalommal megpályáztam az Új Nemzeti Kiválóság Programot, kutatási tervem fókuszpontjában a két világháború közötti kommunista mozgalomhoz kötődő Stolte István életének rekonstruálása áll, eredmény augusztusban várható.

Gólyabál

KOVÁCS GYÖRGYI

A 2018/19-es tanév tavaszi féléve a harmadik félévem volt a doktori képzésen. Az előző félév végén a HUSSE konferencián bemutattam a kutatásom legújabb eredményeit. Ebben a félévben nem adtam elő konferencián, ugyan elfogadták a sevillai Game of Thrones: Views from the Humanities konferenciára az absztraktomat, de sajnos betegség miatt nem tudtam elmenni.

A félév során tovább jegyzeteltem a szakirodalmat, amit az első félév végére kellett összegyűjtenem, és befejeztem a kitűzött nyolcezer oldal feldolgozását. A félév végén kiválóan megfelelt minősítéssel letettem a komplex vizsgát, az új rendszer szerint a hátralévő két évet a disszertáció tényleges megírásával fogom tölteni.

Az egyetemen ebben a félévben részt vettem az EASPop kutatócsoport munkájában, a félév során különböző, a populáris kultúra témakörébe tartozó előadásokat hallgattunk, a félév végén pedig elkezdtük tervezni a következő tanévben megrendezendő konferenciát. A konzultáció mellett három kurzust látogattam a félévben: Gárdos Bálint tanár úrral 18. századi szövegeket olvastunk; Orosz Magdolna tanárnővel a fantasztikum elméletével foglalkoztunk, és olyan 19. és 20. századi szövegeket olvastunk, amelyekben megjelenik a fantasztikum; Hargitai Márta tanárnővel pedig a shakespeare-i hagyományokat vizsgáltuk a 18. századi gótikus szövegekben, és kitértünk a gótikus regények színpadi feldolgozásaira is. Részt vettem továbbá az egyetemen az Angol–Amerikai Intézet doktoranduszai által kezdeményezett Writing Center-ben is, melynek során BA-s, MA-s és OTAK-os hallgatók segítséget kérhetnek a doktorandusztól a beadandóik megírásához.

A Collegiumban az Angol–Amerikai Műhelynek a kötet szerkesztés óráját vettem fel, a félév során a hamarosan megjelenő műhelykötetet szerkesztettük, eldöntöttük, kiknek küldjük ki a felhívást, a beérkezett szövegeket korrektúráztuk, és felkértünk egyetemi tanárokat szakmai lektorálásra.

Részt vettem a collegiumi Drámakör munkájában is, *Az öldöklő tejszarnok* című darabot májusban bemutattuk, és nekem is volt benne egy kisebb szerepem.

KOVÁCS ISTVÁN

2019 januárjában felvételt nyertem a Debreceni Egyetem Klasszika-filológiai és Ókortörténeti Tanszékére mint tanárságéd, így 2018/2019-es tanév tavaszi félévében lehetőségem nyílt latint, ógörögöt, forrásismeretet valamint latin irodalomtörténetet oktatni.

Emiatt szüneteltetnem is kellett állami ösztöndíjas doktori tanulmányaimat, mely Ióánnés Kinnamos *Epitome rerum ab Ioanne et Manuele Comnenis gestarum* (Ioánnés és Manuél Komnénos viselt dolgainak kivonata) című munkájának fordítására, továbbá egy ehhez kapcsolódó nyelvi és történeti kommentár elkészítésére irányul, viszont a következő félévtől szeretném folytatni.

Munkám során igyekeztem a Collegiumban megszerzett tudás és tapasztalat hasznosítása mellett buzdítani a hallgatókat, hogy vegyenek részt a Collegium által támogatott rendezvényeken is, mint amilyen a SEC Collegium Hungaricum konferenciája.

MIKLE GYÖRGY

Doktori Iskolai státusz:	állami ösztöndíjas PhD-hallgató, Földtudományi DI, Földrajz–Meteorológia Program
Tanulmányok kezdete:	2016. szeptember
PhD téma címe:	Az észak-dunántúli majorok átalakulása a másod- dik világháborútól napjainkig – vidékföldrajzi vizsgálat.
Témavezető:	dr. Györi Róbert

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A félév során tovább folytattam az előző félévben megkezdett terepi interjúk kutatást. Idáig 27 darab mélyinterjút készítettem el, ami között lakossági, illetve szakértői interjúk is találhatók. Az interjúkat négy majorban, és az ahhoz közeli belterületeken végzem. A terveim szerintem az interjúk kutatást a nyár végéig befejezem.

Szintén az előző félévben kezdtem meg egy tanulmány írását (*A vidék újrastrukturálódása és a prekaritás koncepciója a majorok kutatásának szemszögéből* címmel), amit a tavasszal véglegesítettem. A szakirodalmi kutatáson alapuló tanulmány a készülő disszertációm elméleti megalapozását szolgálta. Ebben az egykori uradalmi majorok átalakulását és jelenlegi helyzetét bemutató empirikus munkák eredményeit értelmeztem két, nyugati társadalomföldrajzi koncepció tükrében; ezek a vidéki újrastrukturálódás és a prekariátus témaköre. A dolgozat alapján a hazai majorok vizsgálatát új szempontokkal egészítheti ki ez a két elmélet, mivel nagyban segítik a helyi léptéken tapasztalható társadalmi jelenségek globális kontextusba helyezését, illetve az alapvetően Magyarország-specifikus kutatásomat nemzetközi szinten is értelmezhetővé teheti. A dolgozatot a *Földrajzi Közlemények* c. szakfolyóiratban szeretném publikálni, jelenleg elbírálás alatt áll.

A dolgozat alapján, azt némileg átdolgozva egy angol nyelvű kéziratot is készítettem, amit a következő hetekben szeretnék beküldeni egy nemzetközi folyóiratba; erre az *Eastern European Countryside* tűnik a leginkább alkalmasnak. Ez az egykori szocialista országok vidéki térségeinek átalakulását, jelenlegi helyzetét bemutató írásokat fogad be, a szerzők a geográfusok mellett általában szociológusok, antropológusok, vagy közgazdászok.

Közéleti tevékenység

A Természettudományi Kar Doktorandusz Önkormányzatában képviselő vagyok 2018 ősze óta. Ennek kapcsán a Földrajz–Földtudományi Intézet Intézeti Tanácsának ülésein, illetve az Egyetemi Doktorandusz Önkormányzat küldöttgyűlésein vettem részt az elmúlt félévben.

Latin

PINTÉR ANNA KRISZTINA

Műhely: Orientalisztika
Szak: Assziriológia,
PhD III. évfolyam

Kurzusok (doktori konzultációk átlaga): 5

Disszertáció témája: A Dumuzi álma c. sumer mítosz szövegkiadása és a narratológiai kutatások lehetőségei a sumer irodalomban

A jelen félévben Bécsben voltam Erasmus+ szakmai gyakorlattal az Institut für Orientalistik ókortudományi tanszékén.

Bécsben Dr. Gebhard Selzzel sumer szövegek fordításán dolgoztunk. A lefordított szövegmennyiség kezdi elérni azt a szintet, hogy elkezdhettem dolgozni egy magyar nyelvű sumer irodalmi ismertető könyvön. Valahányszor szakmán kívüliekkel beszélek, úgy érzem, erősen aktuális.

A szövegek javított olvasatait és filológiai jegyzeteit pedig a disszertációmhoz adtam. Ezen túl a disszertációm fejezeteit javítottam, mi a jelentősége annak, ha objektív vagy szubjektív az elbeszélésmód egy-egy mítoszban, és mi a vallás-fenomenológiai háttere a parodia sacra kategóriájába eső vagy csak egyszerűen szatirikus mítoszoknak.

RUDOLF VERONIKA

A Történelem Segédtudományai Doktori Program első éves doktoranduszaként az alábbi tanegységeket végeztem el ebben a félévben:

Kód	Cím	Oktató	Kreditérték	Érdemjegy
BTKD-TÖ-ST-7	Egyéb segédtudomány 1.	Dr. Körmendi Tamás	10	5
BTKD-TÖ-ST-5	Genealógia, archontológia	Dr. Tóth Krisztina	10	5
BTKD-TÖ-ST-11	Konzultáció 1.	Dr. Körmendi Tamás	10	5
BTK-TÖ-ST-4	Címertan	Dr. Körmendi Tamás	10	még nem kaptam jegyet

A tárgyfélévben folytattam az anyaggyűjtést a disszertációmhoz hazai és külföldi könyvtárakban, továbbá az interneten is elérhető adatbázisokban. Emellett az Új Nemzeti Kiválósági Program keretében az 1246 és 1278 közötti cseh–magyar–osztrák kapcsolatokat feldolgozását végeztem el. Eredményeimet az ÚNKP Konferencia mellett, a Történész műhely konferenciáján idegen nyelven („*Damals begannen die Zeiten der Verwirrungen und Kriege*” – *Böhmisch-österreichisch-ungarische Beziehungen nach 1246*), a XI. Szegedi Medievisztikai Konferencián (*Stájerország magyar uralom alatt [1254–1260]*), továbbá a tizedik alkalommal megrendezett Középkorral foglalkozó doktoranduszok konferenciáján (*A tét a Babenberg-örökség – Cseh–magyar–osztrák kapcsolatok 1246 és 1260 között*) pedig magyar nyelven mutattam be. Utóbbi rendezvénynek az egyik társszervezője is voltam.

Az ELTE doktori képzése mellett folytattam a 2018 őszén megkezdett Mitteleuropäische Studien – Kulturdiplomatie mesterképzést az Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetemen.

A a 2016-os és 2017-es Mesterszakos Középkorász Konferencia előadásából készült tanulmánykötetben megjelent Árpád-házi Konstancia – A csehek királynéja című tanulmányom. Emellett történész szakértőként részt vettem a *Schlacht und Schicksal Jedenspeigen 1278 – Brennpunkt Mitteleuropas* című kiállítás létrehozásában, amely a II. Ottokár és Habsburg Rudolf között 1278-ban lezajlott ún. második morvamezei csatát, valamint az ahhoz vezető eseményeket dolgozta fel.

A félév során Történeti földrajz oktatására kaptam lehetőséget az ELTE-n, amelyet alapszakos hallgatók látogattak.

Továbbra is kezelem a Történész műhely Facebook-felületét, továbbá kapcsolattartóként működök Műhelyünk és a Történeti Intézetben működő I. Tóth Zoltán Kör között. Emellett Veres Kristóf Györggyel közösen szerkesztettem az *Opuscula historica III.* című kötetet.

Gólyafényképezkedés

SEBESTYÉN ÁDÁM

A 2018/2019-as tanév tavaszi félévében folytattam PhD tanulmányaimat az ELTE BTK Irodalomtudományi Doktori Iskolájának Magyar Barokk néven futó programján. Disszertációm témája a 16. század végi, 17. század eleji prédikációirodalom apokaliptikus vonásai, illetve ezen apokaliptikus hangvétel kortárs európai párhuzamai, valamint retorikai vonatkozásai.

Továbbra is részt veszek az MTA–ELTE Humanizmus Kelet-Közép-Európában Lendület-kutatócsoport munkájában. Jelenleg a még hiányzó szócikkek megírásán, kiegészítésén túl lektorálási folyamat zajlik.

Részt vettem egy, a kutatócsoportunkban készülő lexikonhoz kapcsolódó wiki-base rendszer használatának elsajátításában is, Palkó Gábor *Digital Humanities* munkacsoportján keresztül (http://wikidata.elte-dh.hu/wiki/Main_Page).

Konferenciárésztétel

Átfedések. Szövegalkotás a 16–18. századi irodalomban

(MTA–ELTE–HECE, MTA PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport)

Budapest, 2019. február 7.

Az előadás címe: *„Egyik írást az másikkal erősítvén” – Kompiláció és forráshasználat Bornemisza Péter prédikációiban*

Publikációk

„Csalárd csudákról” – A csoda értelmezései Bornemisza Péter prédikációiban.

In: *Tév/hit – Tévedések és tévesztések a régi magyar irodalomban*, szerk. Etlinger Mihály, Markó Anita, Pálffy Eszter, Szatmári Áron, Virág Csilla, Vrabély Márk, reciti, Bp., 2018, 51–65.

Csodakritika Bornemisza Péter és Geleji Katona István prédikációiban. In: *Micae Mediaevales VIII. Fiatal történészek dolgozatai a középkori Magyarországról és Európáról*, szerk.: Kis Iván, Kozák-Kigyóssy Szabolcs László, Veres Kristóf György, Veszprémy Márton, ELTE BTK Történelemtudományi Doktori Iskola, Bp., 2019, 87–101.

„Egyik írást az másikkal erősítvén” – Szövegszerkesztés és forráshasználat Bornemisza Péter prédikációiban, In: *Átfedések. Szövegalkotás a 16–18. századi*

irodalomban, szerk. Kiss Farkas Gábor, Maczák Ibolya, MTA–PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport, MTA–ELTE Humanizmus Kelet-Közép-Európában Lendület Kutatócsoport, Bp., 2019, 45–58.

Szócikkem fog megjelenni egy kora újkori jogászírókkal foglalkozó francia lexikonban (Écrivains juristes et juristes écrivains). A szócikket Sopron humanista polgármesteréről, Lackner Kristófról írtam, és munkatársam, Förföldi Gábor fordította franciára.

„Pusztaságnak iszonyúsága” – Az Antikrisztus Telegdi Miklós prédikációiban – A Textológia és interpretáció konferencián tartott előadás dolgozat formájában. Megjelenés alatt.

Átlényegült testek, átlényegült tárgyak – Kritika Csombor Rita *Smink nélkül* című verseskötetéről, Ambroozia, 2019/1

Megjelenés előtt áll Jenei Gyula *Mindig más* című kötetéről írott kritikám az Ambroozia folyóiratban.

Oktatás

Régi magyar irodalom szemináriumot (BBN-MIR-212:32) tartottam magyar alapszakos hallgatóknak. Vizsgafelügyeletet és javítást is végeztem / végzek a tavaszi félévben.

Egyéb collegiumi és műhelytevékenység, tervek

Részt vettem a Magyar Műhely Ágencia az antropocén korában című szemináriumán. Dolgozatként leadott esszém címe: *Antropocén-olvasatok a kortárs magyar költészetben*.

Továbbra is aktív tagja vagyok, és szándékozom is tagja maradni a Collegiumi drámakörnek. Kárpáti Péter Öldöklő tejcsarnok című darabját a tavaszi félévben mutattuk be.

A következő félévben a kutatócsoporti munka lezárul, a még fennálló, lexikonnal kapcsolatos munkám mellett a disszertációm írására helyezem a hangsúlyt. Emellett oktatási tevékenység is tervbe van véve, úgymint órataratás az egyetemen, illetve tutorálás a Magyar Műhelyben. Recenziót, kritikát a következő hónapokban is fogok publikálni.

Ezen szakmai beszámolómmal bentlakó, seniori státuszomat kívánom meghosszabbítani.

SZABÓ GERGELY

Doktori hallgatói státusz: kettős témavezetésű (co-tutelle) PhD hallgató

ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola, Magyar nyelvészet doktori program, Szociolingvisztika és dialektológia alprogram

Universitat Oberta de Catalunya, Information and Knowledge Society Doctoral Programme, Culture, society and language research line

Tanulmányok kezdete: 2018. szeptember

PhD téma címe: The metalinguistic narratives of Hungarians in Catalonia

Témavezetők: Dr. Bodó Csanád (ELTE)
Prof. Joan Pujolar (UOC)

Doktori tanulmányaim egy co-tutelle egyezménynek köszönhetően két intézményben zajlanak, így a félév első két hetét még a barcelonai székhelyű Universitat Oberta de Catalunya intézményében tölthettem, utána azonban visszatértem Budapestre. Hazatértem előtt a katalán szociolingvisztikai kutatócsoport (név szerint *Llengua, cultura i identitat en l'era global*, azaz Nyelv, kultúra és identitás a globális korban) műhelykonferencián beszéltem a kutatásom nyelvpolitikai vonatkozásairól,¹ ezen kívül pedig egy londoni konferencián is bemutattam egy, a doktori vizsgálathoz kapcsolódó esettanulmányt.² A spanyolországi előírásoknak megfelelően e félévben véglegesítettem a kutatási tervemet április 1-jén, amelyet először az egyetem etikai bizottsága, majd a disszertációs bizottságom felkért tagjai (Joan Pujolar és Bodó Csanád témavezetők mellett Petteri Laihonon a Jyväskyläi Egyetemről), végül pedig egy, az egyetem által felkért névtelen külső bíráló is elfogadott. A magyarországi egyetemi képzésben e félév során Társas nyelvészet, Történeti nyelvészet és Kutatásmódszertan kurzusokat hallgattam.

¹ Szabó Gergely. (Re)constructing the Nation. 15° Seminari Identitat (Universitat Oberta de Catalunya, Spanyolország). 2019. 02. 14.

² Szabó Gergely. *Linguistic activism online? – The case of the Hungarian Örökségünk 'Our Heritage' project*. Digital Diasporas: Interdisciplinary Perspectives. (University of London, Nagy-Britannia). 2019. 06. 06.

A tanévben az Új Nemzeti Kiválóság Program ösztöndíjában is részesültem egy, a Budapesti Egyetemi Kollégiumi Korpusz Kutatócsoport keretében zajló, *A különbözőség nyelvi-diszkurzív megkonstruálása* című kutatással. Ennek tanulságairól az ÚNKP zárókonferenciája³ mellett egy budapesti⁴ és egy göteborgi,⁵ svédországi konferencián is beszámoltam, továbbá megjelent nyomtatásban is a Q1-es besorolású *Discourse & Society* folyóiratban publikált többszerzős tanulmányunk.⁶

A félév során oktatói tevékenységet is folytattam a Collegiumban. A Társadalomtudományi műhely hallgatói számára szakterületem, a szociolingvisztika legfontosabb hazai eredményeiről tartottam kurzust, amely során a hallgatók a nyelvészeti adatgyűjtés és adatelemzés folyamataiban is kipróbálhatták magukat. Emellett a Történelem műhely tagjai számára fenntartott Történelemtanári műhelyszeminárium szervezési feladatait is magam láttam el.

³ Szabó Gergely. *A különbözőség nyelvi-diszkurzív megkonstruálása. Új Nemzeti Kiválóság Program zárókonferenciája* (Eötvös Loránd Tudományegyetem). 2019. 05. 23.

⁴ Krizsai Fruzsina – Szabó Gergely. *Az értelmezős konstrukció lehetséges kategorizációja beszélt nyelvi adatok alapján*. Nyelvtan, diskurzus, megismerés. A magyar nyelv funkcionális leírása (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest). 2019. 03. 29.

⁵ Szabó, Gergely – Turai, Katalin Ráhel – Bodó, Csanád. *Voicing sexualities in young men's conversations in Budapest*. *Lavender Languages and Linguistics*. (Göteborgs Universitet, Svédország). 2019. 05. 02.

⁶ Bodó, Csanád – Szabó, Gergely – Turai, Katalin Ráhel 2019. *Voices of masculinity: Men's talk in Hungarian university dormitories*. *Discourse & Society* 30(4). DOI: <https://doi.org/10.1177/0957926519837395>

SZÁNTÓ RITA

A Seniori státusom meghosszabbítását szeretném kérvényezni. Alább olvasható, hogy milyen munkákat végeztem el az előző félév során.

Az EC Filozófia műhelyében végzett munka

A műhelytitkári tevékenységek ellátása (Műhelygyűlések szervezése, belső és külső kommunikáció lebonyolítása, következő félévi órák megszervezése)

Az új műhelyvezetőknek (Schmal Dániel) nyújtott segítség a műhelyvezetői munkába való „betanulás” kapcsán

A korábbi műhelytagok előadásai alapján szerveződő Műhelyszeminárium nevű kurzusunk megszervezése

Részvétel a következő félévi konferenciánk szervezésében

Tutorálás

Ujváry Szilvia Réka: Wittgenstein és Kierkegaard

Pigler Donát: Nietzsche filozófiája

Az egyetemen végzett tevékenységek

Óralátogatás

Sajó Sándor: Heidegger – lét és idő

Czétány György: Deleuze – Különbőség és ismétlés 3.

Kutatás: A műalkotássá formált élet problémája Nietzsche filozófiájában

Komplex vizsga

Tudományos tevékenység

Kurzustartás: A Pesti Bölcsész Akadémia keretei között egy négyalkalmas szemináriumot tartottam *A narratív identitás elméletei* címmel

Konferenciaszereplés

Ütközéspontok VI.

A Magyar Fenomenológiai Társaság éves konferenciája (Az élet aspektusai)

SZEMES BOTOND

A 2018/2019 tanév második szemeszterében a doktori kutatásom mellett szemináriumot tartottam az Eötvös Collegiumban *Ágencia az antropocén korában* címmel; a márciusi *Jelenkorban* megjelent Kertész Imre írói hagyatékát is feldolgozó tanulmányom; tovább szerkesztettem a *huszonegyedik* című tárcasorozatot a prae.hu-n; rövidebb kritikáimat közölte a Műút és az Alföld folyóirat; bemutatásra került a *Meghíztam a sötétben, mondjuk* c. monodráma, melynek szerzője vagyok.

Gólyatábor

VEREB VIKTOR

Doktori Iskola státusz: állami ösztöndíjas PhD hallgató, ELTE –
Földtudományi Doktori Iskola, Földrajz–
Meteorológia Program

kettős témavezetésű (co-tutelle) PhD hallgató,
Université Clermont Auvergne, École Doctorale
des Sciences Fondamentales Laboratoire Magmas
et Volcans

Tanulmányok kezdete: 2016. szeptember (ELTE)
2017. október (UCA)

PhD téma címe: Földtani örökségvédelem és veszélyforrások kap-
csolata vulkáni vidékeken: esettanulmány a Chaîne
des Puys (Franciaország) hegységről és eltérő föld-
rajzi adottságú és örökségvédelmi gyakorlatú fej-
lődő országok mintaterületeiről

Témavezető: Dr. Karátson Dávid (ELTE)
Dr. Benjamin van Wyk de Vries (UCA)

Tavaszi szemeszter során felvett kurzusok

a képzési modul (36 kredit) kurzusait az doktori időszak első két évében
elvégeztem
a magyarországi képzés adminisztratív tanegységei mellett az UCA tantervének
utolsó, kötelező modulján vettem részt a félévben (lezárása szeptemberben)
a beszámoló időpontjáig még nem történt meg az értékelése a kurzusoknak
FÖL/KUT/30 – Irányított kutatómunka
FÖL/BESZ3 – Kötelező beszámoló – III. évfolyam
SP01 – Éthique et intégrité scientifique

A disszertációhoz kapcsolódó kutatási tevékenység

A földtani örökség és a vulkáni területek veszélyforrásainak kapcsolatát vizs-
gáló doktori kutatás a félév során a kettős doktori képzési tervnek megfelelően

a francia partneregyetemen zajlott (2019. február – június). A szemeszter alatt a kutatás minden mintaterületén jelentős haladást sikerült elérni, érdemben befejeződött az adatgyűjtés és előkészítés fázisa, az elkövetkező hónapokban így lehetséges az eredmények összegzése, a disszertáció írásának megkezdése, illetve a részterületeket leíró fejezetek publikálása.

Clermont-Ferrand, Auvergne központjának földtani örökségi felmérése jelentette a félév első felének központi munkáját, mely az urbánus környezet örökségvédelmi kihívásaira, továbbá a nagy részletességű örökségi leltárakra nyújt példát. Szakirodalmi források, térképi adatbázisok, szakértői egyeztetések, és elsősorban terepi felmérés alapján több mint 50 feltárást sikerült azonosítani a városban, melyek leírása és értékelése a francia nemzeti módszertan (Inventaire National de Patrimoine Géologique, de Wever et al 2007) alkalmazásával valósult meg. Az így elkészült adatbázist 2019. május 20-án tudomány-népszerűsítő előadás keretében mutattuk be (Pint of Science – Clermont-Ferrand), az adatok megosztása és a helyszínek védelmével kapcsolatos javaslatok megvitatása a városi önkormányzattal folyamatban van, az eredmények szakmai ismertetése első körben pedig a 15th European Geoparks Conference keretében valósul majd meg 2019 szeptemberében.

A doktori disszertáció fő összehasonlító mintaterülete az etiópiai Dallol vulkán, ahol 2019. januári tanulmányúton megtörtént a helyszín földtani örökségvédelmi felmérése, mely az országban mindössze a második ilyen jellegű munka volt a Simien-hegység után (Mauerhofer et al 2017). Ez is mutatja, hogy Dallol jó példa a földtani értékek alapján magas geoturisztikai potenciállal rendelkező, ugyanakkor a gazdasági-társadalmi viszonyok (etnikai konfliktus az Afar régióban, fejlődő ország limitált infrastruktúrával) és az extrém, trópusi sivatagi környezett miatt alig turisztikailag mérsékeltén hasznosított, és hivatalos védelmet egyelőre nem élvező földrajzi területekre. A gyűjtött adatok kiértékelése 3 módszer párhuzamos alkalmazásával valósult meg (Brilha 2016, Vujicic et al 2011, Reynard et al 2016). A felmérés eddigi eredményeit, továbbá a 2017 óta zajló, a felszínváltozásokat nagy felbontású műholdfelvételeken követő monitorozás térképanyagát, illetve veszélyforrásokkal kapcsolatos tanulságait egy honlap keretében publikáltuk (<http://dallol.lmv.uca.fr>), továbbá az EGU General Assembly 2019 konferencián mutattuk be.

Az előző félévek előkészítő munkája után jelen szemeszter második felében zajlott a doktori disszertáció elsődleges kutatási zónájának, a Chaîne des Puys földtani örökségének vizsgálata. A UNESCO (természeti) világörökségi címmel kitüntetett terület jó példát nyújt a magas jövedelmű országok hosszú távra

visszanyúló örökségvédelmi és (geo)turisztikai gyakorlataira. Az itt található földtani értékek felmérése a nemzeti leltár szintjén már megtörtént a 2000-es években, ám részletesebb, az adatokat a helyi hatóságok számára is mélyebben bemutató leltár még nem készült. Regionális szintű felmérésünkben ezt a feladatot végezzük el a világörökségi területen, a nemzeti módszertan mellett (de Wever et al 2007) az etióp területen is használtak közül két felmérési módszert is alkalmazva (Brilha 2016, GAM – Vujicic et al 2011). Az utóbbi esetben kiválasztott geohelyszínek esetén előkészítettük a módszer továbbfejlesztett verziójának alkalmazását is (M-GAM, Tomic&Bozic 2014), ahol a szakértői értékelés mellett a látogatók véleményével (kérdőívezés) súlyozva kaphatunk árnyaltabb képet a helyszín tudományos és turisztikai értékeiről, állapotáról, potenciáljáról.

A szorosan vett kutatási témától szakmai kitekintést jelentett a 3DTELC nemzetközi Erasmus+ projekt harmadszorra megrendezett nyári egyeteme a szicíliai Nicolosiban (2019. máj. 6–13), ahol a virtuális valóság földtudományi oktatásban, ismeretterjesztésben történő felhasználásának legfrissebb trendjeivel, továbbá Szicília szigetének földtani örökségével, a természeti veszélyforrások (földrengések, vulkanizmus, tömegmozgások) kezelésével sikerült megismerkedni.

Publikációs tevékenység

- Vereb, Viktor;** van Wyk de Vries, Benjamin; Hagots, Mirus: Remote sensing monitoring and geosite assessment of Dallol, Ethiopia. Putting an isolated and deserted area on map with geoheritage and resilience. *Geophysical Research Abstracts* 21 Paper: EGU2019-5640 (2019)
- van Wyk de Vries, Benjamin; **Vereb, Viktor;** Karátson, Dávid: Geosite inventories in World Heritage sites: essential for protection and management. *Geophysical Research Abstracts* 21 Paper: EGU2019-3604 (2019)
- Delage Emmanuel, Régis Édouard, **Vereb Viktor,** van Wyk de Vries Benjamin : 3DTELC: Réalité Virtuelle pour les risques naturels. *Journée VISU 2019, Télécom ParisTech*, Paris (2019)

Oktatási tevékenység

A külföldön töltött félév során oktatási tevékenységet nem végeztem.

Ötös Collegium-i szakmai tevékenység

A Mendöl Műhely könyvgyűjtemény tudománytörténeti vizsgálatának részeként megkezdtem az előző félév során összegyűjtött levéltári források

áttekintését és ezek alapján a könyvek adományozásával összefüggő számbeli változások kimutatását.

A műhely 2019 őszén esedékes 20 éves jubileumához kapcsolódó programok szervezési előkészületeiben való bekapcsolódás.

Byzanz und das Abendland VII.

VERES KRISTÓF GYÖRGY

Teljesített kurzusok

Kurzus kód	A kurzus címe	Az oktató neve	Kredit	Érdemjegy
BTKD-TÖ-ST-16	Konzultáció 7.,	Körmendi Tamás	10	jeles (5)
BTKD-TÖ-P-1.2	Publikáció / tanulmányírás I.: nagyobb terjedelmű magyar (40.000 leütés felett)	Borsodi Csaba	10	megfelelt (még nincs beírva)
BTKD-TÖ-O-3	Heti 2 órás szeminárium vagy előadás	Borsodi Csaba	10	megfelelt (még nincs beírva)

A tárgyfélévben a PhD disszertációhoz kapcsolódóan azt vizsgáltam, hogy a magyar királyi kancellária milyen mechanizmusokon keresztül, milyen eszközök segítségével érte el az uralkodói akarat végrehajtását. Mivel az általam vizsgált korszakban (1172–1301) a királyi akaratnyilvánításnak, és ezáltal a központi kormányzatnak a vitathatatlanul legfontosabb elemei a földbirtokláshoz kapcsolódó intézkedések voltak, ezért ennek a sokrétű tevékenységnek a kormányzati oldalát elemeztem. Vizsgálatom részeként körülbelül 400 kiváltáslevél alapján rekonstruáltam, hogy 1172 és 1272 között az eladományozott földbirtokok kapcsán a királyi kancellária kikre (megyésispánok, főpapok stb.) bízta az iktatást, illetve, hogy annak elkészültéről kik jelentettek.

A tárgyfélévben három konferencián adtam elő: *The Seal of Authentication in Hungary during the Arpadian Age* címmel az ELTE EC Történész műhelye által szervezett Konferencia Clio műhelyében V. rendezvényen 2019. március 9-én; *Az autentikus pecsét az Árpád-korban* címmel a Szegedi Tudományegyetem

Történelemtudományi Doktori Iskolájának Medievalisztika–Régészet Doktori Programja szervezésében megrendezésre került XI. Szegedi Medievalisztikai Konferencián 2019. május 31-én; végezetül *V. István kancelláriája és a vidéki kormányzat (1258–1272)* címmel az ELTE BTK TDI Középkori Magyar Történeti, Történelem Segédtudományai és Középkori és Kora Újkori Egyetemes Történeti Programja által szervezett Középkorral foglalkozó doktoranduszok konferenciáján 2019. június 13-án.

2018. június 13-án az ELTE BTK TDI Középkori Magyar Történeti, Történelem Segédtudományai és Középkori és Kora Újkori Egyetemes Történeti Programja által szervezett Középkorral foglalkozó doktoranduszok konferenciájának szervezőjeként 2018 szeptembere óta szerkesztői feladatokat is láttam el a *Micae Mediaevales VIII.* című tanulmánykötet kapcsán. A kiadvány a 2018-as konferencián elhangzott előadások írott változataiból készült, 2019 májusában jelent meg.

A tárgyfélévben egy recenzióm és egy tanulmányom jelent meg: *Az Árpád-kori főpapi pecsétek néhány kérdéséhez* című írásom a fentebb említett *Micae Mediaevales VIII.* tanulmánykötetben; míg a József Laszlovszky et al. szerkesztésében megjelent *The Economy of Medieval Hungary* című angol nyelvű tanulmánykötetről írt recenzióm a *Századok* 153. évfolyamának 3. számának hasábjain jelent meg.

Jelenleg három írásom van sajtó alatt. A *Micae Mediaevales IX.* tanulmánykötetben *V. István kancelláriája és a vidéki kormányzat* című írásom várhatóan 2020 májusában fog napvilágot látni. Továbbá a *Századok* folyóirat közlésre elfogadta *A magyar királyi kancellária okleveles gyakorlata 1172 és 1235 között* című tanulmányomat, várhatóan 2019 végén fog nyomdába kerülni. Végezetül egy recenzióm a *Századok* hasábjain fog megjelenni 2020 első felében, amelyet Szócs Tibor *Damus pro memoria-oklevelek* című kiadványáról készítettem.

2019. április-júniusban az *Opuscula historica III.* című kiadvány szerkesztési munkálatait láttam el Rudolf Veronikával. Végezetül 2019 januárjában-februárjában a koordinálásommal pályázati maradványpénzekből körülbelül 120.000 Forint értékben szereztünk be könyveket a Történész műhely könyvtára számára.

2018/2019. I–II. félév

T. MIHÁLYKÓ ÁGNES

Rövid összefoglaló

Posztdoktori projektem öt hónapja alatt a munkatervben foglaltaknak megfelelően átnéztem a 4-5. századi liturgikus, privát, és mágikus imák kiadásait, és kiválasztottam közülük 18 darabot a tervezett korpusz számára. Ezek közül egynek, a P.Berol. 17202 jelzetűnek új kiadását és fordítását készítettem el, amely egy mágikus receptgyűjteménybe foglalt kora keresztény liturgikus exorcizmus. Foglalkoztam a keresztény mágikus és liturgikus szövegek közötti kapcsolattal, amelyet abból a szempontból vizsgáltam meg, hogy a szentek és angyalok kultusza hogyan jelenik meg a két szövegcsoporthoz, feltárva a különbségeket és ezek kulturális hátterét. Továbbá részt vettem egy, a Heidelbergi Egyetem által szervezett on-line szemináriumon, melyen elsajátítottam a papiruszok litpap.info-n történő digitális kiadásához szükséges skilleket.

Short summary

During the five months of my postdoctoral project I reviewed, according to the work plan, the editions of all liturgical, private and magical prayers preserved on papyrus from the 4th and 5th centuries, of which I selected 18 for reedition in the planned corpus. I prepared the reedition and translation of one, P.Berol. 17202, a liturgical exorcism included in a magical formulary. Moreover, I examined the relationship between Christian magical and liturgical texts, exploring the different ways in which the cult of saints and angels are reflected in the two groups of texts, and the cultural background of these divergences. I also participated at a webinar organized by the University of Heidelberg, where I learned the skills necessary for entering my digital editions of the papyri in litpap.info.

Beszámoló

Posztdoktori projektem célja egy korpusz kiadása volt a papiruszon fennmaradt korai keresztény imákból, mind egy angol nyelvű könyvként, mind digitálisan, valamint ehhez kapcsolódva egy magyar nyelvű válogatás megjelentetése

a korai egyház legszebb imáiból. A projektet azonban öt hónap után le kellett zárni, mivel 2018 decemberében elnyertem egy mobilitási ösztöndíjat a norvég kutatási tanács (Forskningssrådet) támogatásával „The Earliest Christian Prayers on Papyrus” címmel (projektszám 634782), melynek témája átfedésben van az NKFIH által támogatott posztdoktori projektemmel, 2019. február 1-jével pedig szülési szabadság miatt szüneteltettem a projektet. Így a projektemből csak az előkészítő szakaszt teljesítettem, némi eltéréssel a munkatervben foglaltaktól.

A munkát a projekt munkatervében foglaltak szerint a korpusz áttekintésével kezdtem. A kora keresztény (4-5. századi) imák kiválasztásához a papiruszon fennmaradt és már kiadott rituális szövegek teljes spektrumát össze kellett gyűjteni és alaposan át kellett nézni, hogy megállapíthassam a kritériumokat, amelyek alapján a válogatást elkészítem. A liturgikus és privát jellegű szövegek átnézéséhez doktorimban elért eredményeket vettem alapul, míg a mágikus szövegek áttekintéséhez Korshi Dosoo *Coptic Magical Papyri* című projektjének adatbázisa nyújtott segítséget. A vizsgálat nyomán úgy találtam, hogy a korai keresztény imák tervezett korpuszának lehatárolása egy definícióval lehetetlen, ugyanis a 4-5. századi keresztény rituális kultúrában a himnuszok, liturgikus imák, privát imák, és mágikus imák nagyon közel álltak egymáshoz, és nem találtam olyan definíciót, amely egyértelműen leválasztaná egy szegmensét a kontinuumnak. Így azt a megoldást választottam, hogy két másik szövegcsoporthal szemben határoztam meg azokat a szövegeket, amelyeket felvettem a korpuszba. Az egyik a himnuszok csoportja, amelyeknek korpuszát Céline Grassien készíti elő kiadásra. A himnuszok és az imák elkülönítése során a doktorimban lefektetett és már publikált elveket követtem (Mihálykó, *The Christian Liturgical Papyri* [2019] 28–33), illetve Céline Grassiennel egyeztettem. A szövegek nagy részében ezek a kritériumok egyértelműen meghatározták az imákat, azonban időnként a szöveg töredékessége vagy idioszinkretikus jellege miatt alaposabb vizsgálatra, valamint párhuzamok keresésére van szükség. Külön fejtörést jelentett himnusz- illetve litániaszerű imák egy hét papiruszból álló csoportja, melyek egy részének keresztény jellege sem volt egyértelmű. Végül ambivalens jellegük miatt és a korai keresztény imakultúra sokféleségének bemutatása végett a korpuszba felvételük mellett döntöttem (ezekről lásd Mihálykó, *The Christian Liturgical Papyri* [2019] 35–37).

Másrészről a „mágikus” szövegektől kellett elhatárolni a kora keresztény imákat, amely nagyobb kihívásnak bizonyult, minthogy a késő antikvitásban a „mágkus”, „privát” és „liturgikus” imák közötti határ elmosódott volt.

Ugyanakkor a 4-5. századi keresztény „mágikus” imákat nem volt értelme felvenni a korpuszba, mivel mintegy 70 szöveg tartozik ebbe a kategóriába, és ezek java része már szerepel egy korpuszban (Papyri Graecae Magicae vagy Supplementum Magicum), vagy Korshi Dosoo projektjének eredményeképp lesz kiadva. A mágikus szövegek meghatározásában azt a megfigyelést vettem alapul, hogy ezek nagy része amulettként vagy átokként, azaz egy adott esetre megfogalmazott és aktivált szöveggént működött, illetve a „mágikus” imahagyomány jellegzetes elemeit (például *nomina barbara*, *voces magicae*, *characteres*) tartalmazzák. Azonban találtam három olyan ambivalens imát, amelyek, habár kettő amulettként lett hasznosítva, egy pedig egy mágikus receptgyűjteményben maradt fenn, mellőzi a mágikus imahagyomány jellegzetes elemeit, így ezeket felvettem a korpuszba.

Az ezen elvek alapján kiválasztott papiruszokat újabb paleográfiai vizsgálatnak vettem alá, hogy a korábbi dátumokat gondosan felülvizsgálva pontosabban tudjam meghúzni a kronológiai határokat. A válogatási folyamat eredményeképp tizennyolc imát szemeltem ki a korpusz tartalmaként, melyek a következők: P.Berol. 13415, P.Laur. IV 143, P.Oxy. LX 4010, P.Würzb. 3, Milan euchologion, P.Monts.Roca, P.Strasb. Gr. inv. 254 (a sziglumok feloldására és a bibliográfiára lásd Mihálykó *The Christian Liturgical Papyri* [2019] Appendix I), P.Oxy. III 407, P.Oxy. XVII 2068, P.Egerton 4, P.Mich. inv. 6427, P.Vindob. G 19896 + 19898, BKT VI 6 1, PSI Com. VI 9 (a sziglumok feloldására és a bibliográfiára lásd Mihálykó, *The Christian Liturgical Papyri* [2019] 35–37), *Papyri Graecae Magicae* P13 és P21, valamint P.Berol. 17202 (ed. Brashear and Kotansky, *Magic and Ritual in the Ancient World* [2001] 3–24).

Ezen tizennyolc papirusz közül, a doktorimban már kidolgozott, de még meg nem jelentetett (P.Berol. 13415, P.Monts.Roca), illetve cikként korábban megjelentetett (PGM P13) papiruszokon túl egy szövegkiadás készült el, P.Berol. 17202. Ez a papirusz rectóján, pogány mágikus szövegek között, megőrzött egy liturgikus jellegű keresztény exorcizmust. A papirusz új kiadását és fordítását a Sofia Torallas Tovar és Chris Faraone (University of Chicago) által szerkesztett *Greek and Egyptian Magical Formularies* készülő második kötetébe is leadtam.

Miután a norvég ösztöndíj elnyeréséről értesültem, a fennmaradó másfél hónapban egy, a két projektben egyformán szereplő témára koncentráltam, a mágikus és liturgikus szövegek összefüggéseire. Azon belül egy érdekes résztemát választottam ki, a szentek és angyalok szerepét a mágikus és liturgikus szövegekben, amelytől azt vártam, hogy rávilágít a mágikus és liturgikus imahagyomány jellegzetes különbségeire, illetve azt a korábbi kutatásokban felmerült

hipotézist akartam megvizsgálni, miszerint az angyalok és szentek kiemelt szerepét a mágia a liturgiából vette át (Frankfurter, *Christianizing Egypt* [2017] 201–206). Kutatásaim eredményeképp azt állapítottam meg, hogy a szentek és az angyalok markánsan eltérő szerepet töltenek be a liturgikus és mágikus szövegekben, valamint a görög és kopt nyelvű mágiában. A szentek és angyalok kultusza valamivel előbb jelentkezett a mágikus szövegekben, mint a liturgiában, és egészen más figurák álltak a mágikus és liturgikus szövegek érdeklődésének középpontjában. Szinte csak Szűz Mária közös, azonban az ő szerepe is eltérő: míg a liturgiában csak himnuszokban dicsőítik, és a közbenjárását kéri, a görög mágikus szövegek a közvetlen segítségért folyamodnak, míg egy kopt mágikus szöveg recitálója akár azonosíthatja is magát Máriával. A többi szent közül azonban a liturgikus szövegek apostolokra és mártírokra koncentrálnak, míg a kopt mágikus szövegek olyan szentekre, akiknek a neveit fel lehet sorolni (pl. a hét efezusi alvó szent, a negyven sebasztai mártír). A kopt mágikus szövegek elsősorban az angyalokra fókuszálnak, és nekik is a titkos neveiben érdekeltek (például a Jelenések könyvében szereplő huszonnégy presbiter vagy négy élőlény titkos nevei). A megszólított természetfeletti lények kiválasztását csak részben magyarázza a „mágia” vonzódása a „titkoshoz”. A különbségek inkább arra vezethetők vissza, hogy a három rituális szövegcsoporthoz három eltérő, bár egymással kölcsönhatásban álló szöveghagyományt képvisel, amelyek a keresztény kultúra eltérő elemeit építették be. A kopt mágikus szövegek a 6. századtól kibontakozó kopt nyelvű irodalomra támaszkodnak, melyben az angyalok, azok osztályai és nevei kiemelt szerepet játszanak, míg a görög szövegek megmaradnak a görög nyelvű keresztény hagyomány által kiemelt alakoknál. Kutatásom azt is egyértelművé tette, hogy a liturgia ebben az esetben nem volt a mágia inspirációs forrása, ahogy azt Frankfurter feltételezte, hanem a kétféle rituális szövegcsoporthoz egyazon közös inspirációs forrásra, a homíliákra, szentéletrajzokra, és a templomi dekorációra ment vissza. A témáról 2019 augusztusában előadást tartottam Leccében a 28th International Congress of Papyrology konferencián, a kutatás eredményeit bemutató cikket március végén tervezem leadni a konferencia kötetébe.

Ezen kívül 2018. november-decemberben elvégeztem egy „Digital Papyrology. The Editing and Vetting of Online Papyrus Editions” című on-line szemináriumot (webinar), amelyet a Heidelbergi Egyetem hirdetett meg James Cowey és Rodney Ast vezetésével (programja az alábbi linken érhető el: https://www.uni-heidelberg.de/fakultaeten/philosophie/zaw/papy/wikf/webinars/upcomingwebinar1_en.html, a Heidelbergi Egyetem webináriumairól pedig itt

lehet olvasni: https://www.uni-heidelberg.de/fakultaeten/philosophie/zaw/papy/wikf/index_en.html). A szeminárium során elsajátítottuk, hogyan kell a litpap.info on-line adatbázisba papiruszok szövegeit és metaadatokat felvinni. Ezt a képzést eredetileg a projekt második évére terveztem, de mivel most hirdettek meg ilyen kurzust, hasznosnak találtam elvégezni.

A projekt öt hónapja során egyéb, a pályázatban nem felsorolt, de a projekthez kapcsolódó feladatokat is el kellett végeznem. Így a 2019 júniusában megjelent *The Christian Liturgical Papyri: An Introduction* című, a doktorimból elkészült kötetem befejező munkálatai erre az időszakra estek, ahogy két cikk lezárása is. Az első, Berkes Lajossal közösen írt cikk ('A Greek Acclamation in Praise of an *illustris* from Seventh-Century Egypt [P.Berol.inv. 5603 Reconsidered],', *Greek, Roman, and Byzantine Studies* 59 [2019] 295–310) egy hetedik századi, eredetileg himnuszként azonosított szöveg új kiadása, amelyet bizánci akklamációként azonosítottunk, mely a város főméltóságát élteti katonai sikerei kapcsán. A második cikk ('The thrice-blessed Pesynthios of Koptos and the presanctified holies: some notes on a Coptic pastoral letter [P.Berol. 11346],', *Adamantius* 24 [2018] 143–149) egy hetedik századi kopt levél kiadásához fűzött szövegkritikai javításokat és liturgiátörténeti magyarázatokat tartalmaz.

Közlemények

The Christian Liturgical Papyri: An Introduction. Studien und Texte zu Antike und Christentum 114. Tübingen: Mohr Siebeck, 2019. XV, 451 pages

Berkes, L., Mihálykó, Á. T., 'A Greek Acclamation in Praise of an *illustris* from Seventh-Century Egypt (P.Berol.inv. 5603 Reconsidered),', *Greek, Roman, and Byzantine Studies* 59 (2019): 295–310

'The thrice-blessed Pesynthios of Koptos and the presanctified holies: some notes on a Coptic pastoral letter (P.Berol. 11346),', *Adamantius* 24 (2018) 143–149

'GEMF 60 P.Berol. 17202', forthcoming in S. Torallas Tovar and C. Faraone (eds.), *Greek and Egyptian Magical Formularies: Text and Translation Vol. II*.

'Mary, Michael and the Twenty-four Elders: Saints and Angels in Christian Liturgical and Magical Texts', 29th International Congress of Papyrology, Lecce, August 2019, absztrakt elérhető itt: <https://www.papycongress2019.org/wp-content/uploads/2019/07/Papycongress2019-abstracts.pdf> p. 104.

Diákélet

BESZÁMOLÓ AZ EÖTVÖS COLLEGIUM VÁLASZTMÁNYÁNAK 2018. ŐSZI FÉLÉVES MUNKÁJÁRÓL

Az őszi Közgyűlésen új, fiatalos csapattal indultunk, így elsődleges célunk a szokásos programok szervezése mellett tapasztalatok átvétele, illetve az érdekképviselőt érrendszerébe való bekapcsolódás volt.

Pályázatunk egy évre adtuk össze, a csapat nagy része az elnökváltást követően folytatta a megkezdett munkát.

Luksa Norbert, elnök

A félév során elsődleges célom a Választmány új tagjainak integrálása volt az érdekképviselőtbe.

A Választmány új tagjainak a munkáját a háttérből támogattam, a rendezvények szervezését elsősorban az alelnökök, valamint a bizottsági elnökök végezték. Igazgató úrral rendszeres heti egyeztetések során tárgyaltuk meg a felmerülő feladatokat, problémákat. A tavaszi félév terheit csökkentve megkezdtem az Eötvös Konferencia tárgyi beszerzését, így a választmányi kasszákat nem terhelve szereztünk 500 db mappát, 350 db tollat, illetve 460 db pólót. A mappák és a tollak a Collegium egyedi logójával vannak ellátva és a konferencián kerülnek átadásra az előadóknak, míg a pólók a szokásosnak megfelelő mintával kerültek beszerzésre. Utóbbiból a Közgyűlésen minden collegista kap egyet.

A Választmány működésének elősegítésére, valamint a választmányi munka népszerűsítése céljából szerveztünk egy vezetőképző hétvégét. A hétvégén a kommunikációs tréningek mellett más szakkollégiumok képviselőjével is beszélgethettünk, betekintést kapva azok tevékenységébe. Különösképp értékesnek tekintem a Collegium követelményrendszeréről folytatott beszélgetést, mely során különböző szemszögekből is megismerhettük egy collegista kötelességeit, illetve, hogy így miket kap a Collegiumtól. Felmerült bennem, hogy az itt megfogant ötleteket továbbvigyem és kidolgozzam, remélem erre még a következő egy évben sort tudok keríteni.

Mindezekon túl elláttam egyéb elnöki kötelezettségeimet is, így a KolHÖK-vel és a Szakkollégiumi Mozgalommal továbbra is jó kapcsolatban állunk,

üléseiken rendszeresen részt veszünk. Ezen felül, ELTE szakkollégiumok között első ízben is tartottunk egy produktív beszélgetést, melyen az egyes választmányok elnökei voltak jelen.

Végezetül köszönöm a Választmány tagjainak, illetve mindenkinek, akivel az elmúlt három és fél év választmányi munkám során együtt dolgozhattam, Horicsányi Attilának és csapatának sok sikert kívánok.

Kocsis Ábel, alelnök

Az előző félévben alelnökként igyekeztem segíteni, összefogni a bizottságok munkáját. Részt vettem a GóJahétvége megszervezésében, és a főszervezők egyike voltam a Választmányi Hétvége előkészületei során. A visszajelzések alapján mind a kettő program a várakozásnak megfelelően sikerült.

A programszervezésen kívül a heti teendőkbe főként a Kommunikációs Bizottság munkájába tudtam bekapcsolódni, ahol hol Facebook posztok megírásával, hol tájékoztató jellegű képek/mémek szerkesztésével segítettem őket. A félév végén igyekeztem a Közösségi Bizottság tagjainak növelésére próbálkozást tenni, illetve elkezdtük a XX. Eötvös Konferencia szervezését a bizottságok és önkéntes jelentkezők segítségével.

Woditsch Péter, alelnök

A Választmány programjában a Választmány elnöke által meghatározott feladataim között elsődleges helyen szerepelt a Gondnokasszággal való teljeskörű kapcsolattartás. Ebben a feladatkörben a Gondnokasszony és a collegisták közötti közvetítőként minden esetben igyekeztem a leggyorsabb és leggyörömbölősebb formájában továbbítani az adott felek kéréseit vagy elvárásait a másiknak, ez a jövőben sem lesz másként.

2018. október 9-én, kedden délelőtt Gondnokasszonnyal körbejártuk a szobákat, felmértük az elektromos eszközök számát és buzdítottunk mindenkit, hogy ha nem tették volna meg, akkor töltsék ki a beköltözkéskor szükséges ívet az elektromos eszközök behozataláról, tekintettel az előtte történt elektromos eszközöz köthető balesethez. Emellett megtörtént az ablakok állapotának felmérése, a tapasztalt hibák rögzítésre kerültek, ezek kijavítása már folyamatban van.

2018. október 11-én az Eötvös József Collegium adott otthont az ELTE Kollégiumi Hallgatói Önkormányzatának Időközi Elnökválasztó Küldöttgyűlésének. Ezen az eseményen a Választmány elnökének mandátumát

én vettem át. Házigazdaként készségesen segítettem az esemény lebonyolítását, mindent megtettem az érkező vendégek komfortérzetének növelésére. Visszajelzések alapján az ELTE más kollégiumainak tagjaiban a Collegiumról kialakított képet pozitív irányba sikerült javítani.

Továbbá feladataim közé tartozott a Gondnokságot is érintő collegiumi rendezvény infrastrukturális vagy logisztikai hátterének a biztosítása. Így volt ez a 2018. november 23–24-én megrendezett Eötvös² kapcsán is, amikor is az érkezők elszállásolási lehetőségeinek okán közvetítettem a Választmány és Gondnokasszony között.

A fentebb felsoroltak mellett a közelmúltban megrendezett Választmányi Hétvége egyik főszervezőjeként is kivettem a részemet a Választmány munkájából. Úgy gondolom, hogy az előző félév hasznos tapasztalatokkal szolgált ahhoz, hogy az esetleges hibákból tanulva a következő félévben még eredményesebben lássam el feladataimat.

Garai Luca, titkár

Az előző félévben titkári feladataimnak eleget téve a Választmány és a legtöbb Bizottság ülésein vezettem a jegyzőkönyveket, ezeket tekintem a beszámolómnak. Az említett dokumentumokat hamarosan kiküldjük, hogy a Collegium egésze megtekinthesse őket. Emellett a jegyzőkönyveket iktatva elhelyeztem a választmányi szobában.

Major András, gazdasági bizottsági elnök

Szeptemberben Bondici László nyomdokaiban kezdtem meg a munkát a Gazdasági Bizottság elnökeként. A félév során a bizottságban állandó tagként Csolák Dániel segítségére számíthattam, továbbá számos collegista közreműködött időszakos projektek lebonyolításában. A kulturális, közösségi és tudományos (KKT) hozzájárulás beszédésében hatan vettük részt, név szerint: Csolák Dániel, Kárpáti Orsolya, Keliger Dániel, Major András, Rácz Balázs György és Tamics Rita. Az EHÖK egyszeri közéleti ösztöndíjat Barabás Gergő intézte, valamint Farkas Flórával közösen tartották kézben az Év Tudományos Rendezvénye – ELTE 2018 pályázatot. Ezekből a bevételekből támogatni tudtuk a műhelyek közösségi és tudományos programjait, az uszodabérlet vásárlását, az Eötvös²-et és a szilveszteri Estikét, finanszíroztuk a GóJahétvégét és a Colikarácsonyt, vettünk egy porszívót, egy

mikrohullámú sütőt és új edényszárítókat a konyhába, valamint kidekoráltuk a társalgót. Több év után idén februárban sor került egy csapatépítő és vezetőképző hétvégére a Választmány szervezésében, aminek költségeit nagyjából a Választmány tartalékaiból, továbbá a részvételi díjakból és hozzájárulásokból álltuk. Reméljük, hogy a jelenlegi és a leendő választmányi tagok is jól érezték magukat, és hasznos ismeretekkel gyarapodtak. A Választmányi hétvége befizetéseit Woditsch Péterrel együtt koordináltuk, ezen kívül az egész félévben szoros együttműködésben dolgoztam a többi bizottsággal és az elnökséggel.

Tóth Lilla, kommunikációs bizottsági elnök

A Kommunikációs Bizottság a félév során Tóth Lilla vezetésével működött, tagjai az alábbi collegisták voltak: Barabás Gergő, Góczon Tamás, Greczula Levente László, Mészáros Rebeka, Parragi Bálint, Sarnyai Benedek Máté, Stark Mária Ilona, Szabó Adrienn, Török Márk, valamint Kocsis Ábel alelnök is segítette a bizottság munkáját.

A bizottság az e-mailben érkező Epistola mellett a Facebookon is igyekezett tájékoztatni a collegistákat a különböző hírekről, eseményekről. Ennek gördülékenysége érdekében létrehoztunk egy külön oldalt a bizottság számára, amelyen keresztül a collegiumi és a GóJa Facebook-csoportban osztottunk meg információkat mémek, képek és szöveges posztok formájában. Az oldal Greczula Levente László, Parragi Bálint és Kocsis Ábel segítségével működhetett. Több esemény plakátját is bizottsági tagok (Mészáros Rebeka, Greczula Levente László) készítették. A bizottság októberben fotóversenyt hirdetett, amelyre számos nevezés érkezett. A résztvevők az alábbi címeket nyerhették el: Collegium kedvence, Választmányi különdíj, Kommunikációs Bizottság különdíj. A legnépszerűbb fényképeket előhívott formában felhasználtuk a Társalgó díszítéséhez.

A Társalgó dekorációját októberben rendbe hoztuk és új elemekkel egészítettük ki, így a GóJahétvége programja már új környezetben folyhatott. A díszítésben számos bizottsági tag részt vett, az alapanyagok beszerzését Török Márk végezte. A félév során Góczon Tamás egy a Collegiumot bemutató diasor összeállításán dolgozott. A bizottság visszajelzésekkel segítette munkáját. A kész diasort, amely a külső helyszíneken (pl. iskolákban, nyílt napokon) tartott bemutató előadásokat hivatott könnyebbé tenni, a következő félév elején tervezzük megosztani a collegistákkal.

Fotósaink, Barabás Gergő, Góczon Tamás és Sarnyai Benedek Máté ebben a félévben is jelen voltak kameráikkal a különböző collegiumi eseményeken. Fényképeiket a későbbiekben megosztották a tagsággal.

Ezúton is köszönöm minden bizottsági tagnak a munkáját, jó érzés volt a félév során ebben a csapatban dolgozni.

Kormányos Hanna, közösségi bizottsági elnök

A Községi Bizottság Kormányos Hanna bizottsági elnök vezetésével és Kökény Martina, Szabó Adrienn, Sinka Andor, Egyed Regina és Mészáros Rebeka segítségével működött az első félévben.

A 2018/2019-es tanévben a Községi Bizottság szervezésében megrendezésre került a 3 napos GóJahévtéve és a collégiumi karácsony.

A GóJhétvége a Janicsok esttel vette kezdetét, a pénteki napon akadályversenyyel vártuk a GóJainkat, szombaton pedig a kihagyhatatlan „Ménesi úti iskola” fotózása, a GóJaműsor, és végül a bál került megrendezésre. A Gójahévtéve sikeres volt, sok GóJát sikerült integrálnunk a Collegiumunk életébe.

A collegiumi karácsony keretében pedig forraltborozásra, közös éneklésre, majd társasozásra invitáltunk a collegistákat. Az esemény nagyon népszerű volt, megtöltöttük a Társalgónkat és a közös ünneplés nagyon meghitt hangulatban telt.

Szakács Lili Kata, kulturális bizottsági elnök

A Kulturális bizottság Szakács Lili Kata vezetésével folytatta munkáját ebben a félévben, tagjai Egyed Regina, Török Tímea és Rácz Balázs voltak.

A bizottság fő tevékenysége a közös színházlátogatások szervezése és az ezzel kapcsolatos pályázatok intézése volt. Két előadásra jutottunk el:

Tennessee Williams – A vágy villamosa (Pesti Színház): 26 fővel tekintettük meg az amerikai dráma egyik alapdarabját, bravúros színészi játék tolmácsolta a feszült mondanivalót.

Jay-Lynn – Igenis, miniszterelnök úr! (Átrium): 27-en láthattuk az aktualitásoktól nem mentes komédiát, amivel kinevethettük a (fiktív!) kormányzati működést.

A pályázatok benyújtásában Egyed Regina és Török Tímea segítették munkámat. A bizottság másik fontos tevékenysége a Cultura nEcesse est facebook csoport gondozása volt, ahová bármilyen érdekes kulturális lehetőséget tölthettek fel

a tagok. Ezen kívül létrejött egy második ilyen csoport Rácz Balázs jóvoltából, azzal a céllal, hogy az érdeklődőknek komolyzenei koncertajánlókat tudjunk megosztani, azokra közös menetelt szervezni.

Ezúton is köszönöm a bizottsági tagok munkáját, akik már a második féléves tevékenységet is elkezdték segíteni! Reméljük, sikerült kielégítő kulturális lehetőségeket nyújtanunk a kollégisták számára.

Szajbély Zsigmond, sportbizottsági elnök

A Sportbizottság a múlt félévben a közgyűlést követően Szajbély Zsigmond elnöksége mellett működött. A Bizottság tagjai a következő collegisták voltak: Bohák Ádám, Busa Máté, Daróczi Sándor, Filyó Fanni (a félév során külföldön tartózkodott), Halápi Blanka, Kárpáti Orsolya, Kasza Lilla, Pap Lázár, Prótár Noémi és Pusztai Ferenc.

A Sportbizottság tagjainak felkérésekor igyekeztem szem előtt tartani, hogy mindegyik öntevékeny kör képviseltesse magát a bizottságban, hogy az információk áramlása és esetleges feladatok megoldása gördülékenyen menjen. Mivel a Sportbizottság feladatai a tavaszi félévben jelentősebbek ezért a bizottsági tagok egy részének ebben a félévben nem jutott feladat. A Sportbizottság, kipróbált tagjai: Pusztai Ferenc és Pap Lázár jóvoltából minden hónapban megpályázta az uszodába szóló bérletet, melynek köszönhetően lehetősége van a collegistának egy hónapban összesen 30-szor ingyenesen uszodába mennie. Pap Lázár szervezésében megrendezésre került a szokásos teremfoci bajnokság, melynek mérkőzései még most is folynak.

Vezetésemmel folytatta működését a „Sakk Collegium”, illetve elkészült a „MozGóJa” kiadvány frissített változata, mely a collegiumi sportolási lehetőségeket foglalja össze. Ez a kiadvány a GóJalábba is bekerült, így az elsőévesek szinte azonnal tájékoztatva voltak a sportolási lehetőségekről. Sajnálatos tény, hogy a röplabda és floorball öntevékeny körök látogatói száma több collegista elballagásával jelentősen megcsappant. Ezen, Busa Mátéval e körök referensével félév során néhány alkalommal facebook postokkal, illetve végül a szobák „végigkopogtatásával” igyekeztünk változtatni.

A Sportbizottság egyik nagy őszi eredményének tartom, hogy sikerült egy igényfelmérést elvégeznie a Collegium tagjai között, melyet 77 személy töltött ki. Köszönet ezúton is minden kitöltőnek! A kérdőív összeállítását főként Halápi Blanka és Kárpáti Orsolya végezték, de mindvégig számíthattunk Burkus Dóra tanácsaira is. Ennek a felmérésnek az eredményeként elindul egy

társastánc-tánc-kurzus a Collegiumban Zsilák Borbála vezetésével. A beérkező javaslatokat pedig igyekszem beépíteni a jövő féléves programomba.

A konditerem fejlesztésének igénye folyamatosan napirenden van, ezzel kapcsolatban egyeztettünk Gondnokasszonnyal, illetve Kasza Lilla járt utána egy lehetséges eszközbeszerzésnek. Igyekszünk újra felvenni az ügyet.

Köszönöm a bizottság tevékenységét, bízom benne, hogy ti is jól éreztétek magatokat a közös munka során! Azoknak is köszönöm, akiknek ugyan konkrét feladata nem volt, mégis velünk voltak a félév során. Bízom benne, hogy a következő félévben is hasonlóan népes lesz a csapat!

Farkas Flóra, tudományos bizottsági elnök

Idén ősztől láttam el a műhelytitkári fórumot vezető tudományos bizottsági elnöki feladatkört a Választmányban; az előző elnök, Barabás Gergő rengeteg tanáccsal segítette az ez évi teendők áttekintését. A Tudományos Bizottság operatív tagjai Filipszki László és Szlovicsák Béla voltak.

Először, még az őszi folyamán kiküldtem a Collegium tagjainak listáját a műhelytitkároknak, melybe mindenki beírhatta a változásokat. Ugyanez megtörtént most, a félév elején is.

A kiterjesztett Tudományos Bizottság kétszer ült össze. Az időpontegyeztések terén még van hova fejlődnöm, hiszen nem mindig tudott mindenki jelen lenni, és ebben közrejátszhatott, hogy olykor talán nem hagytam elég választási lehetőséget.

Mindannyiszor sikerült azonban valamennyi beérkezett javaslatot napirendre tűznünk, és úgy vélem, az ülés többnyire hatékony volt, meg tudtunk beszélni mindent, amit kellett, ötleteltünk, vitatkoztunk. Számos egyéb téma mellett megtárgyaltuk a XIX. Eötvös Konferencia visszhangját, tanulságait; a felvételit; a teremigénylések rendjét; levelezés útján pedig kiosztottam szakmai lektorálás, illetve annak továbbírányítása végett a soron következő Adsumus-kötet (a XIX. EK anyagát tartalmazó) tanulmányait. (A feladatokban benne foglaltatott az Adsumus szerkesztése, illetőleg a szerkesztés koordinálása, a kommunikáció a szerzőkkel és a szakmai lektorálás megszervezése a műhelytitkárok közreműködésével és segítségével.) A szerkesztés ezen fázisa lezártnak tekinthető, azonban a megjelenés előkészítése még folyamatban van; ezúton is köszönöm Garai Luca és Szabó Csanád szerkesztői munkáját.

Szintén késő ősszel került sor a tavalyi, XIX. Eötvös Konferenciáról összeállított anyagok leadására az Év Tudományos Rendezvénye pályázatra, melyben Luksa

Norbert és Barabás Gergő tanácsokkal és gyakorlati segítséggel is támogatott; végül a pályázatot sikerült megnyernünk.

E félév fő feladata, a XX. Eötvös Konferencia szervezése is megkezdődött, ennek főszervezésében Kocsis Ábellel osztozunk. Már sor került egy szervezői megbeszélésre is, ahol a már aktuális kisebb feladatköröket kijelöltük az önként jelentkező segítőknek, és a legutóbbi műhelytitkári fórumon elkezdtük szervezni a plenáris előadásokat, illetve a kerekasztal-beszélgetés témáját.

Összefoglalóan: legtöbb feladatomnak, leszámítva az ÉTR-t, természetükből fakadóan nem járhattam végére ebben a választmányi ciklusban, de bízom a sikeres folytatásban.

Gólyafényképezkedés

BESZÁMOLÓ
AZ EÖTVÖS COLLEGIUM
VÁLASZTMÁNYÁNAK
2019. TAVASZI FÉLÉVES MUNKÁJÁRÓL

Horicsányi Attila, elnök

Fő célomként azt tűztem ki, hogy a Luksa Norbert elnöksége alatt eltervezett programok megvalósuljanak, emellett a collegisták felelősségteljes érdekképviseletét lássam el különböző, Collegiumon belüli és kívüli fórumokon (KolHÖK, Interkoll, Nyata). A felvételi megszervezésében is jelentős részt vállaltam.

A bizottsági beszámolók tartalmazzák az általunk szervezett programokat, ezeken kívül jelentős eseményként szerepelt életünkben a burgenlandi kirándulás (március 13–17.), az Eötvös Természettudományos Tábor (július 22–28.), a Kodály Estek táncházsorozat, a D'coeur (színjátszó kör) *Az öldöklő tejszarnok* című előadása (május 2.). A meghívásoknak eleget téve a szegedi Eötvözet Konferencián (április 4–6.) és a Szent Ignác Álarcosbálban (március 5.) is képviseltette magát a collegista közösség.

Kocsis Ábel, alelnök

Az előző félévben alelnökként igyekeztem segíteni a Választmány munkáját. Január–április között energiáim nagy részét a XX. Eötvös Konferencia Farkas Flóriával való megszervezése emésztette fel. Itt mind a műhelytitkárok, mind a választmányi tagok, valamint sok, az előző két csoportba nem tartozó collegisták lelkesen dolgoztak, itt is szeretném nekik ezt megköszönni. A kisebb hibáktól eltekintve a visszajelzések alapján úgy gondolom, hogy idén is sikerült egy színvonalas konferenciát lebonyolítanunk.

Ezután fő feladatomban az Eötvös Collegium Facebook oldal naprakészen tartása volt, valamint a felvételit megelőző pár hónapban egy-két naponta bejegyzésekkel igyekeztem megtölteni a műhelytitkárok és bizottsági elnökök segítségével. Nyáron, illetve a felvételi után Szakács Lili Katával és Woditsch Péterrel, és sok lelkes felsőbbévvessel az augusztus végi GóJatábor szervezését végeztük.

A félév során a fentieken kívül igyekeztem a bizottságok munkáját minél jobban összefogni, illetve részt vettem egyéb programokon is (II. Eötvös Convivium, Felvételi, Interkoll) kisebb segítségekkel.

Woditsch Péter, alelnök

Elsődleges feladatomban a gondnoksággal való kapcsolattartás volt, az Eötvös Konferencia és Eötvös Convivium szervezését is ilyen módon segítettem. A félév során közreműködtem az új hűtőszekrények rendszerbe állításában, illetve a Társalgó új ülögarnitúrájának beköltöztetéséhez is asszisztáltam. A GóJatábor szállásadóival is kapcsolatot tartottam.

Szajbély Zsigmond, sportbizottsági elnök

A Sportbizottság a 2018/19. második félévében a megválasztásunktól (2019. február 28.) lemondásomig (2019. április 5.) Szajbély Zsigmond elnöksége mellett működött. A Bizottság tagjai a következő collegisták voltak: Busa Máté, Filyó Fanni, Halápi Blanka, Kárpáti Orsolya, Kasza Lilla, Pap Lázár és Pusztai Ferenc.

A Sportbizottság tagjainak felkérésekor igyekeztem szem előtt tartani, hogy mindegyik öntevékeny kör képviseltesse magát a bizottságban, hogy az információk áramlása és esetleges feladatok megoldása gördülékenyen menjen. A Sportbizottság, kipróbált tagjai: Pusztai Ferenc és Pap Lázár jóvoltából minden hónapban megpályázta az uszodába szóló bérletet, melynek köszönhetően lehetősége van a collegistának egy hónapban összesen 30-szor ingyenesen uszodába mennie. Ez a feladat már lemondásom után áttestálódott Filyó Fannira. Vezetésemmel folytatta működését a „Sakk Collegium”.

A Sportbizottság egyik nagy őszi eredményének tartom, hogy sikerült egy igényfelmérést elvégeznie a Collegium tagjai között, melyet 77 személy töltött ki. Ennek a felmérésnek az eredményeként elindult egy társastánc-tánc-kurzus a Collegiumban Zsilák Borbála vezetésével, mely az egész félév során folytatódtott. A beérkező javaslatok alapján igyekeztünk egy futó klubot létrehozni a Collegium lakóinak, de elszánt szervező ember híján úgy tűnik, hogy az ilyen irányú igények becsatornázása és megvalósítása a jövő Sportbizottságának feladata lesz.

A félév egyik fő rendezvénye az Eötvös Collegiumi Éjszakai Sportok (ECÉS) volt, amely idén április 4-én került megrendezésre. A tavalyi év sikerein

felbuzdulva idén is összekötöttük a rendezvényt a pinceklubban folytatódó bajnoksággal. A szokásos focibajnokság mellett a tavalyihoz hasonlóan röplabdabajnokságot is szerveztünk, melyet követően az este egyenes kieséses rendszerű csocsó- és beerpongbajnoksággal ért véget, ezen kívül a résztvevők just dance-szel élhették ki mozgásigényüket utóbbi két programmal párhuzamosan. A focibajnokságon a Collegium 2 csapata mellett részt vett a Bolyai Kollégium 1 csapattal, illetve a Corvinus Heller Farkas Szakkollégiuma is. A röplabdabajnokságon a Collegium 3 csapattal indult, mellettük a Bolyai, az Illyés és a Heller egy-egy csapata is eljött. A későbbi csocsó- és beerpongbajnokságon is népes mezőny gyűlt össze. A szervezésben, illetve főleg a helyszíni lebonyolításban (kisebb-nagyobb részben) a teljes Sportbizottság, illetve néhány más lelkes Collegista is kivette a részét, a Választmány részéről főleg Kocsis Ábel alelnök segítette a munkámat. Úgy gondolom az esemény elérte célját, sportolási lehetőséget biztosított mindenkinek, illetve a sport által közelebb hozott embereket egymáshoz. Értékelésem szerint szervezettségben és színvonalban túl tudtuk szárnyalni a tavalyi rendezvényt is. Külön büszke vagyok rá, hogy fegyelmezett könyvelésünknek köszönhetően az EHÖK pályázatán a rendezvény közel teljes költségének megfelelő összeget vissza tudtunk igényelni. 2019. április 5-én lemondtam a Sportbizottsági elnöki pozícióról, ezúton is köszönöm ismételten a Bizottságom munkáját, illetve a lehetőséget, hogy szolgálhattam a Collegium hallgatóságát. Utódom Varga Balázs lett, akinek igyekeztem minden segítséget megadni.

Varga Balázs, sportbizottsági elnök

Május 4-én került megrendezésre az Eötvös Majális keretében a hagyományos focibajnokság. Sajnos más kollégiumok meghívott csapatai nem tudtak eljönni, így az alacsony létszám miatt 3 csapat játszott barátságos mérkőzéseket. Az esős időre való tekintettel ennek idén a tornaterem adott otthont, ahol a résztvevők egy izgalommal teli, mozgalmas délelőttöt tölthettek el.

Májusban Filyó Fanni pályázatának köszönhetően szereztünk 30 alkalmas bérletet a Mátyóki úti uszodába. A lehetőséggel sok Collegista élt, így a bérletet viszonylag hamar elhasználtuk.

A Futó Club Facebook csoport a közös futások szervezése terén kevésbé volt aktív, viszont a tagok felhívták egymás figyelmét a különféle versenyekre. Például az Eötvös 5km futóversenyről többen a csoport révén értesültek, és így sokan képviseltük a Collegiumot a versenyen.

A félév során az öntevékeny sportkörök rendszeresen találkoztak egy focizás, röplabdázás, vagy floorball erejéig. Igyekeztünk folyamatosan biztatni a Collegistákat az ezekbe való csatlakozásra. A sportkörök az augusztusi felvételin is bemutatkoztak, ahol a sporttest keretében a leendő GóJák is kipróbálhatták a mozgási lehetőségeket.

Szakács Lili Kata, kulturális bizottsági elnök

A Kulturális bizottság Szakács Lili Kata vezetésével folytatta munkáját ebben a félévben, tagjai Egyed Regina, Török Tímea és Rácz Balázs voltak.

A bizottság fő tevékenysége a közös színházlátogatások szervezése és az ezzel kapcsolatos pályázatok intézése volt. Két előadásra jutottunk el:

Charlie Chaplin – A diktátor (Vígshírház): 41 fővel tekintettük meg az előző évad egyik sikerdarabját, mely abszurd humorával és bravúros színészi játékkal elgondolkodtató szórakozás volt.

Szörényi-Bródy – István, a király (Operettszínház): 40-en láthattuk a töretlen sikerű magyar rockopera legújabb rendezését, mely szép melódiái mellett mindig tartalmaz aktuális üzenetet.

A pályázatok benyújtásában Egyed Regina és Török Tímea segítették munkámat. A bizottság másik fontos tevékenysége a Cultura nEcesse est facebook csoport gondozása volt, ahová bármilyen érdekes kulturális lehetőséget tölthettek fel a tagok.

Ezúton is köszönöm a bizottsági tagok munkáját, akik már a második féléves tevékenységet is elkezdték segíteni!

Reméljük, sikerült kielégítő kulturális lehetőségeket nyújtanunk a collégisták számára.

Tóth Lilla, kommunikációs bizottsági elnök

A Kommunikációs Bizottság a félév során Tóth Lilla vezetésével működött, tagjai Barabás Gergő, Góczon Tamás, Greczula Levente László, Mészáros Rebeka, Nagy Benedek, Parragi Bálint, Sarnyai Benedek Máté, Stark Mária Ilona, Szabó Adrienn, Török Márk voltak, s emellett Kocsis Ábel alelnök is segítette a Bizottság munkáját.

Bizottságunk a tavaszi félévben több fórumon igyekezett tájékoztatni a collegistákat a Collegium és a szakcollégiumi közösség eseményeiről. Az Epistola hírlevélén keresztül és Facebook-posztok formájában továbbítottunk a szakcollégiumi levelezőlistán érkező ajánlókat, valamint a collegiumi rendezvények híreit. A legfontosabb eseményekről több emlékeztető poszt is megosztásra került, illetve népszerűsítő meme-k, amelyeket Greczula Levente László, Kocsis Ábel és Parragi Bálint készítettek.

A félév legfontosabb eseményeit a bizottság tagjai (Góczon Tamás, Greczula Levente László, Mészáros Rebeka, Szabó Adrienn) által készített plakátokon hirdettük.

A Társalgóba újabb dekorációs elemek kerültek, például a Mr. és Miss választás eredményei plakát formában. A megvalósításban Sarnyai Benedek Máté, Stark Mária Ilona, Szabó Adrienn és Török Márk segítettek.

A félév során az Instagram-oldalt Szabó Adrienn és Egyed Regina kezelték. A Facebook-oldal megfelelő működésére és a külső kommunikáció színésztésére Kocsis Ábel nagy hangsúlyt fektetett.

Fotósaink (Barabás Gergő, Góczon Tamás, Nagy Benedek, Sarnyai Benedek) a különböző eseményeket színvonalas képeken örökítették meg. Emellett a tervben lévő bemutató videóhoz is készültek vágóképek a rendezvényeken. Köszönöm szépen minden bizottsági tagnak a munkáját, mellyel hozzá tett a Collegium közösségi életének alakításához!

Rémai Martin, közösségi bizottsági elnök

A Községi Bizottság Rémai Martin elnök vezetésével és Kormányos Hanna, Mészáros Rebeka, Kökény Martina, Egyed Regina, Szabó Adrienn, Hajdu Ildikó, Lakatos Viktória, Mészáros Kata, Stark Mária, Kovács Eszter, Sinka Andor, Siska Dávid, Rácz Balázs, Hudáky Márton valamint a Választmány valamennyi tagja segítségével működött a tavaszi félévben.

A Bizottság tagjai tevékenyen részt vettek az Eötvös Konferencia lebonyolításában, az előzetes és a helyszíni feladatok ellátásában. Ezután a ColEaster került megrendezésre, melyben csokitozásokat és Estike kuponokat rejtettünk el az épületben, melyeket egy térképmelléklet alapján lehetett megtalálni. Bízom benne, hogy jövőre is megrendezik a nyereményjátékot.

Szintén nagy sikert aratott az Eötvös Majális, amelynek csúcspontja idén is a collegiumi bál, a Convivium volt. Az utóbbi eseményen több lemezlovas szórakoztatta a táncteren összegyűlteket, illetve sor került tombolahúzásra is,

értékes nyereményekkel. A tombolák árát természetesen visszaforgattuk az ajándékok vásárlásába, de kaptunk támogatást a Választmánytól, illetve érkeztek felajánlások is. A Majális keretén belül, pedig társasozás és különböző sportprogramok zajlottak, de kihirdettük a 2019-es Mr. és Ms. eredményeit is. Sikeresen lebonyolítottuk a 2019-es felvételit, mely során színes programokkal (társasjáték, táncház, sportok, filmklub stb.) igyekeztünk a GóJa-jelöltek kedvében járni. Ezt próbáltuk folytatni a Szakmai Délutánok során, melyet szintén sikeresnek ítélek.

Köszönöm szépen mindenki kitartó, önzetlen munkáját!

Major András, gazdasági bizottsági elnök

A választmányi kassza kezeléséért, a források észszerű és a megegyezéseknek megfelelő arányban történő felhasználásáért feleltem. Részletesen, tételekre lebontva a teljes félév költségvetése megtekinthető minden collegista számára, ehhez a Választmányt kell megkeresni. Reményeim szerint sikerült mindenki számára megfelelő pénzügyi megoldást találni.

Farkas Flóra, tudományos bizottsági elnök

Kiemelt feladatomként ebben a félévben a XX. Eötvös Konferencia társfőszervezése szerepelt.

Garai Luca, titkár

A félév során a közgyűlések, bizottsági ülések jegyzőkönyveit vezettem és iktattam.

EGYED REGINA BESZÉDE
A 2019. MÁRCIUS 15-I
ALSÓŐRI MEGEMLÉKEZÉSEN

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Ünneplő Közösség!

Március 15-e a magyarság jeles ünnepe. Sőt, sokak szerint talán a legjelesebb. Március 15-e egy kapocs. Egy a magyar népet összetartó erő, mely nem ismer országhatárokat. Ugyanolyan büszkeséggel tűz kokárdát a mai napon a marosvásárhelyi magyar diákság, a londoni magyar közösség ünnepségén egybegyűltek és mi itt Alsóőrön.

A történelem folyamán számos esemény készítette népünket az anyaországtól való elszakadásra. Többek között az 1848/49-es forradalom és szabadságharc is, mely sok hazafit, köztük Kossuth Lajost is emigrációba kényszerített. „Soha le nem mondani, soha el nem csüggedni, ha kell, mindig újra kezdeni” – mondta Kossuth ezzel egyfajta programot adva a külhoni magyarság számára. Még ha mondandója nem is ilyen kontextusban került megfogalmazásra, mégis azt sugallja, hogy nemzeti értékeinkről a minket körülvevő nehézségek árán sem szabad lemondanunk. Ez nem csak Kossuth Lajos szavainak, de akár az egész szabadságharcnak is az üzenete. Többek között a 18–19. század fordulóján meginduló nemzeti ébredés és eredményei (például a nyelvújítás) hatására megerősödött a magyarságtudat, mely arra készítette a kor emberét, hogy felvegye a harcot a hatalommal a függetlenségért. Ugyan a szabadságharcot levertek, a nép nem csüggedt, nemzeti értékeink pedig tovább fejlődtek. Ezen értékeink közé tartozik nyelvünk, történelmünk és nemzeti ünnepeink is.

Néhány héttel ezelőtt az Eötvös József Collegiumon belül működő Történész műhely, melynek én is tagja vagyok, vendégül látta Wittlinger Gabriellát, aki az általa vezetett Határtalan Történelem program keretein belül magyar történelmet oktató kiscsoportos foglalkozások alkalmával Brüsszelben élő magyar családok gyermekeinek. Alapvetően a magyar tantervhez igazodva tanulják a magyar történelmet, azonban a nemzeti ünnepekre minden évben külön alkalmat szentelnek, hiszen ezek fontos tényezőnek számítanak a gyerekek magyarságtudatának kialakításában, fejlődésében. Az egyik ilyen alkalom után

az egyik anyuka mesélte Gabriellának, hogy az egyébként szuperhős-rajongó fia a március 15-i foglalkozást követő estén, mikor a játékguráival játszott, már nem a Pókember, hanem a hős Petőfi küzdött meg a gonosztevőkkel.

Külön öröm számomra, számunkra, hogy idén e jeles nemzeti ünnepet az alsóóri közösség körében tölthetjük, hiszen az itteni magyar jelenlét kicsit másabb, mint a korábban említettek. Az „örbeli” egy speciális helyi magyar kultúra, melyet az 500 éves burgenlandi szórványlét alakított ki. Településük pedig különösen híres arról, hogy ők az egyetlen olyan ausztriai település, melyben a magyar kisebbség van többségben, kitartva a saját kultúrájuk mellett, megtestesítve ezáltal a korábban említett Kossuth-eszményt. Köszönjük szépen a szíves fogadtatást, és még sok hasonlóan ünnepélyes március 15-ét kívánunk!

Byzanz und das Abendland VII.

EÖTVÖS KONFERENCIA

XX. Eötvös Konferencia
2019. április 12–13.

Részletes program

Április 12. péntek

9:00–9:10 A konferencia megnyitója

11:55–12:55 *Plenáris előadás: A nyelvhasználat és társadalmi nemek viszonyának három paradigmája*
Előadó: Barát Erzsébet

„A” SZEKCIÓ

TÁRSADALOMFÖLDRAJZ SZEKCIÓ
(„A” szekció, péntek 9:15–11:15)

09:15–09:35	Lovász Csaba Máté; Uhljár Péter: Kiskapacitású vízerőművek Magyarországon
09:35–09:55	Uhljár Péter: Az élelmiszerbolt-hálózat térszerkezetének jellemzői Budapesten
09:55–10:15	Nod Gabriella: IT technológiák alkalmazása az utazás-szervezésben
10:15–10:35	Izing Máté Antal: Kárpátalja falusi turizmusa, különös tekintettel Viskre
10:35–10:55	Orsós György: Szimbolikus térfoglalás Szarajevóban
10:55–11:15	Váczy István Dávid: A „Great Game” és a Royal Geographical Society, avagy a földrajz Nagy-Britannia szolgálatában

TERMÉSZETFÖLDRAJZ SZEKCIÓ

(„A” szekció, péntek 11:25–12:05)

- 11:25–11:45 Varga Péter: Turizmusfejlesztés és geoturizmus a Gerecse Natúrparkban
- 11:45–12:05 Konkoly Sándor: A Mohácsi-sziget keletkezése és Duna-problematikája

KÉMIA SZEKCIÓ

(„A” szekció, péntek 12:15–13:35)

- 12:15–12:35 Térmeg Anita: Angiopep-2-daunomicin konjugátumok szintézise és biológiai vizsgálata
- 12:35–12:55 Csorba Benjámín: Tömegeffektusok elméleti vizsgálata a $\text{CH}_3 + \text{HBr} \rightarrow \text{CH}_4 + \text{Br}$ reakció mikroszkopikus mechanizmusának felderítésére
- 12:55–13:15 Thén Wanda: A légköri nukleáció gyakoriságának változása 6 mérési év során
- 13:15–13:35 Telek András: Látható fénnel aktiválható lizinszármazékok szintézise epigenetikai kutatásokhoz

MATEMATIKA ÉS INFORMATIKA SZEKCIÓ

(„A” szekció, péntek 14:35–16:15)

- 14:35–14:55 Ferenczi Larisza; Ferenczi Tibor: Manipuláció információ-hiányos közegben az elmosódott pluralitás esetén
- 14:55–15:15 Keliger Dániel: MAC protokoll elemzése mean field közelítéssel
- 15:15–15:35 Lévai Emese: Felületmodellezés differenciálgeometriai eszközökkel
- 15:35–15:55 Komáromi Mátyás: GView: Hatékony gráf megjelenítés RefactorErlhez
- 15:55–16:15 Nagy Gergely; Mészáros Áron Attila: Erlang programok energiafogyasztásának vizsgálata

FILOZÓFIA SZEKCIÓ

(„A” szekció, péntek 16:30–20:00)

- 16:30–17:00 Élő Csenge Enikő: Meghatározatlan valóság – Az anyag interpretációja Plótinosz filozófiájában
- 17:00–17:30 Zágorhidi-Czigány Domonkos: Megismerés és pesszimizmus – Lovecraft filozófiája
- 17:30–18:00 Császár Andrea Mária: Politikai szabadság mint reflexív fogalom Hannah Arendt politikai egzisztencializmusában
- 18:00–18:30 Farkas Vendel: Értelmezhető-e a szakrális tapasztalat? Az epikureus teológia modern megközelítésben
- 18:30–19:00 Kovács Dániel Attila: A test és a szelf Plótinosznál
- 19:00–19:30 Ujváry Szilvia: Analógiák Kierkegaard és Wittgenstein filozófiájában
- 19:30–20:00 Erdős Gergely Erik: Behaviorizmus – egy elmélet a filozófia és pszichológia határán

„B” SZEKCIÓ

SZOCIOLÓGIA ÉS HATÁRTERÜLETEI

SZEKCIÓ

(„B” szekció, péntek 10:00–11:30)

- 10:00–10:30 Cser Nóra: Létezhet-e egységes tudománykommunikáció, amely magában foglalja a természettudományokat és a bölcsészettudományokat is?
- 10:30–11:00 Orova Blanka Róza: Freaks remake – A klasszikus és modern „freak show-k” hasonlóságai és különbségei
- 11:00–11:30 Oláh Julianna: Spirituális tartalmak és hatásai magyar fiatal felnőttek körében

SZOCIOLÓGIA SZEKCIÓ

(„B” szekció, péntek 14:35–16:05)

- 14:35–15:05 Sarnyai Benedek Máté, Bui Tuan Anh: Társadalmi erőforrások szerinti osztály? – Egy empirikus kutatás elméleti keretének tárgyalása

- 15:05–15:35 Kökény Martina: A politikai kommunikációban megjelenő családalapítási koncepciók megítélése a fiatalok körében, survey kísérlet alkalmazásával
- 15:35–16:05 Gyuk Izabella: Tudományos újrahasznosítás, avagy mit lehet kezdeni egy rosszul működő kérdőívvel?

NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK SZEKCIÓ

(„B” szekció, péntek 16:30–19:40)

- 16:30–17:00 Banos Benjamin: A magyar euró – érvek/ellenérvek a bevezetés mellett/ellen
- 17:00–17:30 Budai Mihály Egon: A Kúria szerepe az európai uniós munkajog érvényesítésében
- 17:30–18:00 Barta Leila: Az elnöki rendszer Ukrajnában
- 18:00–18:10 *Kávészünet*
- 18:10–18:40 Papp Zsanett Gréta: Grönland mint a nagyhatalmak modern játszótere – Globális klímaváltozás és geopolitikai érdekérvényesítés
- 18:40–19:10 Ármás Julianna: Hibrid hadviselés: a befolyásszerzés új eszköze a posztszovjet térségben?
- 19:10–19:40 Mogyorósi Renátó Manuel: A Putyin-korszak birodalmi külpolitikája a Krím-félsziget annektálásának tükrében

„C” SZEKCIÓ

SZÍNHÁZTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

(„C” szekció, péntek 9:15–11:45)

- 09:15–09:45 Kovács Viktor: „...légy olyan, mint Mirigy” – A *Csongor és Tünde* intrikusának világirodalmi előképei
- 09:45–10:15 Kovács Dominik: „A mi családunk órára pontos” – Egy katolikus főhercegi család traumafeldolgozó eljárásai Bródy Sándor *A szerető* című darabjában
- 10:15–10:45 Ungvári Sára: Az ágy mint díszletelem használata a Societas Raffaello Sanzio *Tragedia Endogonia* című előadássorozatában

- 10:45–11:15 Kazsimér Soma Balázs: Saját perzsa, saját név, saját én – Az identitás és a lírai nyelv kérdései Sopotnik Zoltán *Saját perzsa* című drámájában
- 11:15–11:45 Jungbauer Loretta Anna: A halál megjelenítése Christopher Marlowe *Nagy Tamerlánjának* első és második részében

IRODALOMELMÉLET
ÉS KULTÚRATUDOMÁNY SZEKCIÓ
(„C” szekció, péntek 14:45–18:30)

- 14:45–15:15 Szabó Csanád: A kánon mint önmagára emlékező rendszer – Harold Bloom kánonfogalmának elemzése
- 15:15–15:45 Santaveczi Anita: A poétika szerep konstruáltsága a Kazinczy-levelezésben
- 15:45–16:15 Szabó Adrienn: Pont, pont, pont... – a hang és a csend a kortárs képregényben
- 16:15–16:30 *Kávészünet*
- 16:30–17:00 Fenyő Dániel: A neoavantgárd esztétika politikája
- 17:00–17:30 Túri Judit: „Folytatják fiai és unokái” – Valódi és fiktív családi naplók a magyar irodalomban
- 17:30–18:00 Radnai Dániel Szabolcs: A Balaton irodalmi reprezentációjának alakulástörténete a 19. században
- 18:00–18:30 Török Eszter: “Nothing but falsehoods”: Science and Culture De/constructing the Female Heart

Április 13. szombat

- 11:10–12:10 *Kerekasztal-beszélgetés: Környezeti nevelés és fenntarthatóság Vendégek: Mudra Viktória, Pilinger Zsuzsanna, Varga Attila Moderátor: Illés Anett*
- 14:50–15:50 *Plenáris előadás: Utópiák és radikális intézkedések. A Magyarországi Tanácsköztársaságról 100 év után. Előadó: Vörös Boldizsár*

„A” SZEKCIÓ**FIZIKA SZEKCIÓ**

(„A” szekció, szombat 9:00–10:40)

- 09:00–09:20 Berta Dénes: Hatékony numerikus módszer fejlesztése a határfeltételek figyelembevételére rugalmas anyagban
- 09:20–09:40 Boldizsár Bálint: Részecskepolarizáció hidrodinamikai vizsgálata a nehézion-fizikában
- 09:40–10:00 Horicsányi Attila: Hierarchikus kommunikáció az interneten: fórumokból kinyert adatok, hálózatok elemzése
- 10:00–10:20 Major András: DNS-metilációs mintázatok vizsgálata hálózatoméleti megközelítéssel
- 10:20–10:40 Tóth Kristóf: Határozottság a határozatlanságban. Miért tanuljunk kvantummechanikát fizikatanár-szakos hallgatóként?

TANULÁS- ÉS TANÍTÁSMÓDSZERTANI SZEKCIÓ

(„A” szekció, szombat 13:10–16:50)

- 13:10–13:40 Bór Dorina; Etzler Éva; Galbács Márton: Tovább, tovább, elfogadom, futtatás; avagy az egyetemi licencű szoftverek telepítési nehézségei
- 13:40–14:10 Seres Zoltán: A környezeti szemléletformálás módszerei és eszközei a földrajztanításban
- 14:10–14:40 Szabó Róbert: Történelem és fizika interdiszciplináris tanítása az ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnáziumában
- 14:40–14:50 *Kávészünet*
- 14:50–15:20 Barabás Gergő: Angol kiejtési kihívások kémiai fogalmak példáin bemutatva
- 15:20–15:50 Szabó Veronika: A digitális szövegértés és írástudás fejlesztése magyarórán: egy kutatási projekt tanulságai
- 15:50–16:20 Egri Dorottya: Lányregények és irodalomoktatás
- 16:20–16:50 Mogyorósi Renátó Manuel: A PTE elsőéves tanárjelöltjeinek kisebbségekkel kapcsolatos prekonceptiói

IRODALOM ÉS INTERPRETÁCIÓ SZEKCIÓ

(„A” szekció, szombat 16:55–19:25)

16:55–17:25	Kerti Anna Emese: A fikció lebontása. Kovács András Ferenc „Calvus-verseinek” elidegenítő gesztusairól
17:25–17:55	Mosza Diána: Árvaságregények az énnarráció felől
17:55–18:25	Santaveczi Anita: Látványvilág Krúdy Gyula <i>A Napraforgó</i> című regényében
18:25–18:55	Pintér Kitti: „Fige columbatim basia” – Némethi Pál erotikus verseiről
18:55–19:25	Tarnai Csillag: A hallgató elbeszélő – Szeredy Dani jelentősége Ottlik Géza <i>Iskola a határon</i> című regényében

„B” SZEKCIÓ

ÓKOR SZEKCIÓ

(„B” szekció, szombat 9:00–11:00)

09:00–09:30	Szücs Adél: Medve-lányok Braurónban, valamint a kultusz megjelenése az athéni Akropoliszon
09:30–10:00	Németh Roland: Hírverés vagy tudatos politikai szemfényvesztés? – Propaganda az Augustus kori éremverésben
10:00–10:30	Magdus Tamás: Ceres istennő megjelenítése az Ara Pacison
10:30–11:00	Marsi Attila: Új adatok a Pest megyei római-szarmata kapcsolatokhoz

KÖZÉP- ÉS KORAÚJKOR SZEKCIÓ

(„B” szekció, szombat 13:10–14:40)

13:10–13:40	Egyed Regina: „(...) for the loue of your lege lorde”. Anjou Margit régensségének reprezentációja az 1456-os coventryi bevonulásán
13:40–14:10	Varga Virág: „Győr megye legkiválóbb hajtásai”: Főúri nemzetségek társadalmi stratégiái a tartományurasságok időszakában
14:10–14:40	Rácz Balázs Viktor: Megjegyzések a kisérei Rhédey család genealógiájához

ÚJ- ÉS JELENKOR 1945 ELŐTT SZEKCIÓ

(„B” szekció, szombat 16:00–18:00)

- 16:00–16:30 Erdős András Patrik: „Nekem a saját munkámból szerzett házamban most lakbért kell fizetni!” – A Tanácsköztársaság lakáspolitikája Kispesten
- 16:30–17:00 Stark Mária Ilona: Szentendre és környékének története és társadalmi változásai az első világháború végétől a Trianoni békeszerződés aláírásáig
- 17:00–17:30 Taschek Zoltán: Vass József népjóléti miniszteri tevékenysége a Dréhr-per tükrében
- 17:30–18:00 Woditsch Péter: Jezsuiták a világháborús Kassán. Adalékok a kassai jezsuiták történetéhez.

ÚJ- ÉS JELENKOR 1945 UTÁN SZEKCIÓ

(„B” szekció, szombat 18:10–19:40)

- 18:10–18:40 Kiss Zsombor: Agitáció és propaganda az 1949-es választások idején Budapesten
- 18:40–19:10 Somogyi Dániel: Keletnémet lektorátusok a Magyar Népköztársaság felsőoktatási intézményein (1958–1973)
- 19:10–19:40 Cséby Flóra Hanna: Tudomány és művészet Pier Luigi Nervi építészetében

„C” SZEKCIÓ

ORIENTALISZTIKA SZEKCIÓ

(„C” szekció, szombat 9:00–11:00)

- 09:00–09:30 Csordás Domonkos: A brahman fogalmáról
- 09:30–10:00 Nagy Benedek: Az iszlám miszticizmus megítéléséről
- 10:00–10:30 Szalay Zsuzsanna: A modern asszír identitás és emlékezethelye
- 10:30–11:00 Fábian Armin Vincentius: Modern dél-koreai kereszténység: univerzális vagy egyedi?

NYELVTUDOMÁNY SZEKCIÓ

(„C” szekció, szombat 12:40–16:20)

- 12:40–13:10 Garai Luca: Flapping az amerikai angolban: zárhangok kont-ra nazálisok
- 13:10–13:40 Bajzát Tímea Borbála: „én tudnék jobban ez kérdésre felelnem” – Az akar, tud, mer/merészkedik segédige + főnévi igenév konstrukció személyjelölésének történeti vizsgálata
- 13:40–14:10 Karácsonyi Krisztina: Egy magyarországi oláh cigány dialektus mondattani sajátosságai
- 14:10–14:40 Hauber Kitti: Személynév – nyelvhasználat – etnikum korrelációja Pozsony vármegye boszorkánypereiben a 17–18. századból
- 14:40–14:50 *Kávészünet*
- 14:50–15:20 Filyó Fanni: „Gilets jaunes”: mártírok vagy hóhérok? A bordeaux-i online média nyelvészeti elemzése
- 15:20–15:50 Érsek Csenge: Kutatás, alkalmazkodás, ellenőrzés – hogyan fordítanak a fordító szakos hallgatók?
- 15:50–16:20 Haraszi Rajmund: „Minden norvég más nyelvet beszél, mint amit tanulunk!” – Dialektusok a norvég nyelv oktatásában

BIOLÓGIA SZEKCIÓ

(„C” szekció, szombat 16:30–20:20)

- 16:30–16:50 Simon Márton: Funkcionális redundancia az S100 fehérjecsaládon belül
- 16:50–17:10 Marosi Endre Levente: Axonális ionotróp receptorok a hippocampalis moharost terminálisokon
- 17:10–17:30 Müller Anna: Specifikus aminosav jelölési stratégia alkalmazása a humán transzmembrán proteom vizsgálatára
- 17:30–17:50 Fülöp Máté: Lineáris motívumok kísérletes vizsgálata a BMPR2–Tctex-1 rendszerben
- 17:50–18:10 Zsilák Borbála Anna: Jutalmazó ingerekre mutatott egyedi különbségek vizsgálata kutyán a jel-követő/cél-követő viselkedéses paradigma alkalmazásával
- 18:20–18:40 Füzesi Dóra: Számítógépes anyagcseremodell a M. tuberculosis nukleotid anyagcseréjének feltérképezésére

- 18:40–19:00 Papp Anikó: Keringő miRNS-ek Vizsgálata Akut Leukémiákban
- 19:00–19:20 Szebik Huba: A fiatalkori szociális zavarok hatása a felnőttkori agresszív magatartásra és a prefrontális kéreg hálózati működésére
- 19:20–19:40 Nagy Anikó Zsuzsanna: A Yorkie transzkripció koaktivátor szerepe a krinofágia folyamatában
- 19:40–20:00 Pejtsik Diána: A korai környezet szerotonerg jelátvitelre és ezen keresztül a viselkedési válaszkészségre gyakorolt hatásai zebadánió modellben
- 20:00–20:20 Jordán Lilla: A környezeti hőmérséklet és a szaporodási befektetés kapcsolata gyíkoknál

Gólyafényképezkedés

Felvételi és a
Collegium Tisztikara

BUZDÍTÁS A 2022. ÉVI FELVÉTELIRE

Tisztelt Egyetemi Polgár!

Az Eötvös József Collegium igazgatójaként gratulálok sikeres egyetemi felvételijéhez, és köszöntöm az egyetemi polgárok között. Tanulmányaihoz sok örömet és sikereket kívánok!

Kérem, jelentkezzen az ELTE Eötvös József Collegium felvételijére! Sokéves tapasztalatunk, hogy az Eötvös Collegium hírneve olykor inkább elijeszti, semmint felbátorítja a vidéki hallgatókat. A Collegium nem bevehetetlen fellegvár, ahol publikációk, „szakmai” teljesítmények, gimnáziumi és egyetemi dolgozatok híján nem is érdemes megjelenni. Sikeres felvételi egyértelmű bizonyossága annak, hogy helye van az Eötvös Collegiumba jelentkezők között. Szívesen látjuk! A Collegium hivatása alapításától fogva az Önhöz hasonló hallgatók támogatása. A collegiumi tagságra az ELTE Bölcsészettudományi, Gazdaságtudományi, Informatikai, Társadalomtudományi és Természettudományi Karára felvett nappali tagozatos hallgatók pályázhatnak, illetve kivételes esetben olyanok, akik a Collegium valamelyik műhelyéhez kapcsolódó minort végeznek. Felvételizni a képzések teljes időtartama alatt lehetséges. 2015-től különösen fontos számunkra, hogy a collegiumi tagságot az ELTE valamennyi karán tanuló tanárszakos hallgatók is minél nagyobb számban elnyerjék. A Collegium vidéki és budapesti hallgatók számára egyaránt nyitott. A budapesti diákok bejáró státuszra tarthatnak igényt, amely teljes jogú collegiumi tagságot biztosít.

A pályázat beküldési határideje: 2023. augusztus 11. 24.00 óra

A pályázatnak a következőt kell tartalmaznia:

- pályázati űrlap (amely a <http://felveteli.eotvos.elte.hu> internetes oldalon érhető el);
- önéletrajz (hagyományos, leíró jellegű);
- szakfelvételi engedély (vagy az egyetemi felvételtől szóló értesítés másolata).

Csatolható továbbá:

- szakmai eredmények dokumentumai másolatban (pl. tanulmányi versenyek, nyelvvizsga-bizonyítvány stb. pdf/jpeg formátumban, szkennelve);

- az Ön korábbi munkáját jól ismerő szaktanár ajánlása (lezárt borítékban, amelyet, behívásuk esetén, a felvételire szíveskedjenek magukkal hozni).

A szaktanárok előzetes véleményezését követően a collegiumi felvételre behívottak névsora – a felvételi űrlapon való egyéni hozzájárulás alapján – augusztus 16-án 10 órától tekinthető meg a Collegium honlapján. A felvételi szóbeli beszélgetésekből áll, melyet a műhelyek saját hatáskörben írásbeli résszel egészíthetnek ki. A felvételi kizárólagos időpontja: 2023. augusztus 21–22–23. A humánus „fejkopogtatáson” a jelentkező szaktudását és általános műveltségét vizsgáljuk, a felvételizőt egy-egy oktatói és hallgatói bizottság fogja kérdezni. A felvételi napok többi részét kötetlen programok töltik ki. A Collegium a – bentlakást igénylő – felvételizők számára 1500 Ft (megérkezéskor, helyszínen fizetendő) regisztrációs díj ellenében a felvételi teljes időtartamára (három éj: hétfő-kedd-szerda) szállást biztosít (ágyneműhuzatot hozni kell). A felvételi mindhárom napján számítunk a jelenlétére, ezért a szállás igénybevételét figyelembe ajánlom! Kérem, szándékát a felvételi űrlap megfelelő mezőjének kitöltésével jelezze. A jelentkezések sorrendjét ebből a szempontból figyelembe vesszük, mert összesen száz férőhelyünk van, amelyek elosztása jelentkezési sorrendben történik.

Kérjük, pályázatát kizárólag elektronikus úton nyújtsa be.

Jelentkezési felület: <http://felveteli.eotvos.elte.hu/>. Pályázatában feltétlenül tüntesse fel, hogy az ELTE melyik tanári szakjaira vagy alapszakjára és (a Collegium melyik műhelyének profiljához illő) szakterületre nyert felvételt, a középiskolában milyen nyelvet tanult.

Hiányos pályázatot nem fogadunk el. A pályázati anyagot nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

További információért, kérem, keresse fel a Collegium honlapját: <http://eotvos.elte.hu>, vagy írjon a titkarsag@eotvos.elte.hu címre, illetve telefonáljon a 06-1-460-4481-es telefonszámra.

Jelentkezését várva, szeretettel üdvözlöm,

Dr. Horváth László
igazgató

A felvételihez kapcsolódó linkek:

felvételi: <http://felveteli.eotvos.elte.hu/>

főoldal: <http://eotvos.elte.hu/>

felvételi hírek: <https://eotvos.elte.hu/felveteli/felveteli>

Ménesi úti iskola Laczkó Krisztina aligazgatóval

TERMÉSZETTUDÓS ÉS INFORMATIKUS KOLLÉGÁK!

Hadd ajánljuk külön az Önök figyelmébe az ELTE rangos szakkollégiumai között az Eötvös Collegiumot! A napjainkban elsősorban bölcsész profilú intézményben alapításától kezdve mindig megbecsült helyet kapott a természettudomány, és a TTK-sok illetve az informatikusok ma is szerves részét képezik a Collegiumnak. Ma a természettudós hallgatók négy műhelybe (Biológia–Kémia; Földrajz-, Föld- és Környezettudományi; Informatikai; Matematika–Fizika) szerveződve hallgathatnak az egyetemi képzésben foglalt ismeretanyagnál több és magasabb ismereteket nyújtó órákat. Az Önök számára különleges előnyöket is ígér ez a szakkollégium, más kifejezetten természettudományú profilú szakkollégiumokhoz képest. Egyrészt olyan multidiszciplináris közegbe kerülnek, ahol a „szürke hétköznapi” folyamán alkalmuk nyílik a szűkebb szakterületük mellett más tudományok világába, gondolkodásmódjába is bepillantani. A bölcsész szakos hallgatókkal való együttélés kiváló lehetőség mind verbális, mind írott kommunikációs képességük pallérozására. Másrészt az Eötvös Collegium idegen nyelvi műhelyei minden hallgató számára ingyen biztosítják nyelvóráikat, ami lehetőséget teremt arra, hogy megalapozott nyelvismerettel követhessék leendő „tudóstanáráként” szakterületük kurrens eredményeit. A Collegium aktív nemzetközi kapcsolatrendszere lehetőséget teremt arra, hogy még a diákevek alatt közvetlen kapcsolatot szerezzenek a leg-rangosabb nemzetközi műhelyekben. A Collegium régebbi hallgatói segíthetik az egyetemi tanulmányok befejezését követően.

Bepillantás a mai és a régi természettudós világba:

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/07/dogeszek.pdf>

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/07/informatikusok.pdf>

<http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/07/fizikusok.pdf>

Arra biztatjuk Önöket, hogy bátran jöjjenek el a Collegium felvételijére!

A „dögész” kabinet

A VÁLASZTMÁNY, A DIÁKOK AJÁNLÓJA

Az Eötvös József Collegium nem csak szakmai műhelyként működik. Nincs színvonalas tudományos munka összetartó közösség és felelős együtt gondolkodás nélkül.

Most összefoglaljuk néhány pontban, mi mindenre van lehetőséged nálunk a műhelymunka mellett:

- Izgalmas beszélgetéseken vehetsz részt az irodalmi és a színházi élet kiválóságaival.
- Collegistaként kedvezményesen mehetsz kiállításokra és színházba.
- A Közösségi Csütörtökökön filmezhetsz, bulizhatsz a pinceklubban és a társalgóban.
- Minden évben részt vehetsz az Eötvös Majálison, a közös karácsonyozáson, a bográcsolásokon és a kirándulásokon, valamint a gólyaprogramokon.
- Előadhatsz az Eötvös Konferencián, az OTDK utáni második legnagyobb hallgatói konferencián.
- Külföldi cserekapcsolatokban vehetsz részt.
- Írókörbe, Biblia-körbe, színjátszókörbe járhatsz. Tagja lehetsz a Collegium énekkarának.
- Open Mic felolvasóesteken léphetsz fel, és ugyanitt meghallgathatsz másokat.
- Sportolhatsz a kültéri sportpályán, a torna-, vagy a konditeremben.
- Csatlakozhatsz a Választmány valamelyik bizottságához, és te is részt vehetsz a Collegium életének szervezésében.

Ha további információkra lenne szükséged, fordulj hozzánk bizalommal az ejc.valasztmany@gmail.com címen, vagy látogasd meg folyamatosan frissülő Facebook és Instagram (@eotvoscoli) oldalainkat is, ahol szintén tudsz üzenetet küldeni nekünk!

Rémai Martin
a Választmány elnöke

**AZ ELTE EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM
OKTATÓ ÉS NEM OKTATÓ
MUNKATÁRSAI, TISZTSÉGVISELŐI
(AZ ÉVKÖNYV KIADÁSÁNAK IDŐPONTJÁBAN)**

Kurátor: Bertényi Iván

Igazgató: Horváth László

Aligazgató: Laczkó Krisztina

A Kuratórium örökös tiszteletbeli elnöke: Kiss Jenő

A Kuratórium elnöke: Gintli Tibor

A Kuratórium tagjai:

Balga Attila

Borhy László

Bozsonyi Károly

Gintli Tibor

Laczkó Krisztina

Mészáros Tamás

Sára Balázs (póttag)

Solymosi László (póttag)

Rémai Martin

Süle Dóra

Varga Sára

Csertán András (póttag)

Plangár Sándor (póttag)

Műhelyvezetők, kabinetvezetők, vezető tanárok:

Bangha Imre kabinetvezető (Orientalisztika műhely, Indológiai Kabinet)

Birtalan Ágnes kabinetvezető (Orientalisztika műhely, Mongol Kabinet)

Bondics László műhelyvezető (Gazdálkodástudományi műhely)

Burcsi Péter műhelyvezető (Matematika–Fizika műhely)

Csibra Zsuzsanna kabinetvezető (Orientalisztika műhely, Sinológiai Kabinet)

Csúr Gábor Attila műhelyvezető (Skandinavisztika műhely)

Dezső Tamás kabinetvezető (Orientalisztika műhely, Assziriológiai Kabinet)
 Dudlák Tamás műhelyvezető (Társadalomtudományi műhely)
 Egedi-Kovács Emese tudományos munkatárs (Byzantium Központ, Aurélien Sauvageot Francia műhely)
 Falvay Dávid kabinetvezető (Olasz műhely, Filológiai Kabinet)
 Fazekas István műhelyvezető (Történész műhely)
 Fejérvári Boldizsár műhelyvezető (Angol–Amerikai műhely)
 Győri Róbert műhelyvezető (Mendöl Tibor Földrajz-, Föld- és Környezet-tudományi műhely)
 Imrefi Ildikó megbízott műhelyvezető (Biológia–Kémia műhely)
 Iványi Tamás kabinetvezető (Orientalisztika műhely, Arabisztika Kabinet)
 Kalmár Anikó társ-műhelyvezető (Aurélien Sauvageot Francia műhely)
 Klempáné Faix Dóra műhelyvezető (Spanyol műhely)
 Laczkó Krisztina műhelyvezető (Magyar műhely)
 Lócsi Levente műhelyvezető (Informatikai műhely)
 Ludmann Ágnes műhelyvezető (Olasz műhely)
 Márton Miklós kabinetfőnök (Filozófia műhely)
 Mecki Beatrix kabinetvezető (Orientalisztika műhely, Koreanisztika Kabinet)
 Mészáros Tamás műhelyvezető (Bollók János Klasszika filológia műhely)
 Nagy Éva műhelyvezető (Szlavisztika műhely)
 Palágyi Tivadar társ-műhelyvezető (Aurélien Sauvageot Francia műhely)
 Sántháné Gedeon Mária vezetőtanár (Angol–Amerikai műhely)
 Sára Balázs műhelyvezető (Germanisztika műhely)
 Szántó Rita megbízott műhelyvezető (Filozófia műhely)
 Takó Ferenc műhelyvezető (Orientalisztika műhely)
 Ternováczi Bálint műhelyvezető-helyettes (Történész műhely)
 Vaderna Gábor kabinetvezető (Magyar műhely, Irodalomtudományi Kabinet)

Titkárságvezető: Major Anita

Könyvtáros: Juhász Erika

Segédkönyvtáros: Mátyás Melinda

Gondnok: Zrupkó Gáborné

Takarító: Csernetics Istvánné

Kapcsolat:

H-1118 Budapest, Ménesi út 11–13.

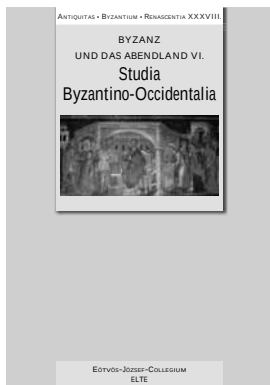
Telefon: +36 1 460 4481

E-mail: titkarsag@eotvos.elte.hu

Függelék
A Collegium kiadványai

AZ EÖTVÖS COLLEGIUM TUDOMÁNYOS KIADVÁNYAI

Erika Juhász (Hrsg.): *Byzanz und das Abendland VI. Studia Byzantino-Occidentalia*. Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2019. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXVIII) ISBN: 978-615-5897-24-5. 270 p.

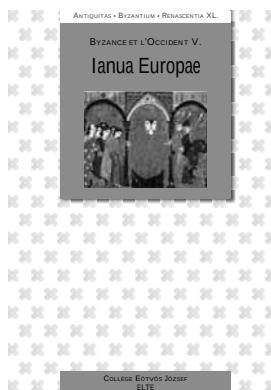
Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/33/dd/7f85c3d970c192d6852e2f1ad7b86fe0c5ff89696340a98ce3b2104b8bbd/ec_B_und_A_VI_beliv.pdf

Balázs Sára (Hrsg.): *Quelle und Deutung V. Beiträge der Tagung Quelle und Deutung V am 19. April 2018*. (EC-Beiträge zur Erforschung deutschsprachiger Handschriften des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, Bd. I.V.). Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2019. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XXXIX)

HU ISSN: 2064-969X. ISBN: 978-615-5897-28-3. 227 p.

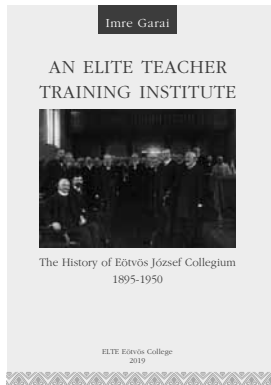
Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/56/82/4a05957749c982bf2fadd9302fe1674540491b009a32f92a5ebe0908da5e/ec_Quelle-und-Deutung-I.V.pdf

Emese Egedi-Kovács (éd.) : *Byzance et l'Occident V. Ianua Europae*. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2019. (Antiquitas – Byzantium – Renascentia XL)

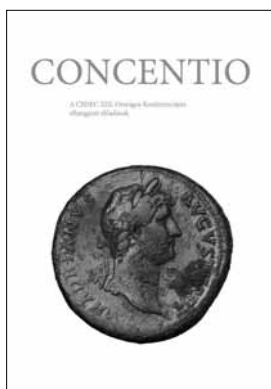
ISBN: 978-615-5897-29-0. 230 p.

Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/69/bd/4131549af2ace31299e1f3388bdbde933e65a2096639661f73be8d51a941/ec_Byzance_V_beliv.pdf

An Elite Teacher Training Institute. The History of Eötvös József Collegium 1895–1950. Imre Garai. ELTE Eötvös Collegium, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5371-58-5. 433 p.

Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/9a/8d/83eea4a59b755c0fa6994315b434c3587cffc2ebed78f402cbd4d3e2ede0/ec_Garai_angol_.pdf

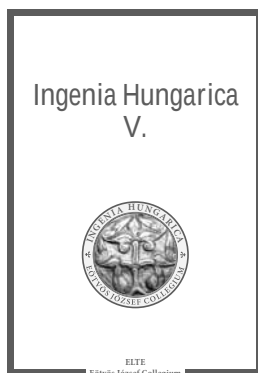
Concentio. A Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae XIII. országos konferenciáján elhangzott előadások. II. kötet. Piliscsaba, 2019. május 31. Szerkesztette: Juhász Daniella – Kerti Anna Emese. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-26-9. 161 p.

Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/5d/4c/6e4371a6c4ebf4300d2e75d1ed23b81f278892d20cbf2fde981d7163d04a/ec_2.concentio.pdf

Conciliatio. A Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae XIII. országos konferenciáján elhangzott előadások. I. kötet. Piliscsaba, 2019. május 31. Szerkesztette: Juhász Daniella – Kerti Anna Emese. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-25-2. 159 p.

Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/3f/9f/acb70963353ec667e44a5476a992563b4fe658b1befa01dde7a1cbc16ced/ec_1.conciliatio.pdf

Ingenia Hungarica V. Tanulmányok az V. Kárpát-medencei Szakkollégiumi Konferencia előadásaiból. Főszerkesztő: Horváth László. Szerkesztette: Boda Attila.

ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2019. ISSN: 2416-0911. 323 p.

Letölthető: http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/IH_V.pdf

Kontextualizáció és metapragmatikai tudatosság.

Szerkesztette: Laczkó Krisztina – Tátrai Szilárd. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-21-4. 357 p.

Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/af/14/0b50c85067f53c9ed4f9c5a8f27472a540fd26212f5177a9be71dc9a27d2/ec_Kontextualizacio.pdf

„Közel, s Távol” VIII. Az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásai 2017. Szerkesztette: Doma Petra – Takó Ferenc. Eötvös Collegium, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-01-6. 234 p.
Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/bd/dc/79495f8e7cf75b1e5ac4c7b5f3f6031eb7a724bcbd345bab4d5fe7ee5928/ec_Kozel_s_Tavol_VIII.pdf

„Közel, s Távol” IX. Az Eötvös Collegium Orientalisztika Műhely éves konferenciájának előadásai 2018. Szerkesztette: Doma Petra – Takó Ferenc. Eötvös Collegium, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-19-1. 295 p.
Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/b3/a2/1a3410d3830c3fbf5599156fedfcfc318c6a06125a39fb54f27d2c09a359/ec_Kozel_s_Tavol_IX.pdf

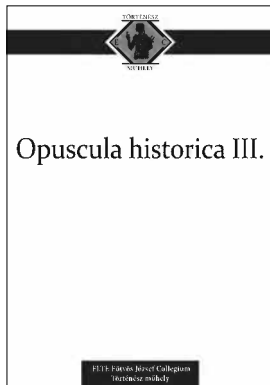

Les Nouvelles Muses. 1633. Recueil collectif de l'école malherbienne.

Szerkesztette: Kalmár Anikó. Collège Eötvös József ELTE, Budapest, 2019.

ISBN: 978-615-5897-16-0. 316 p.

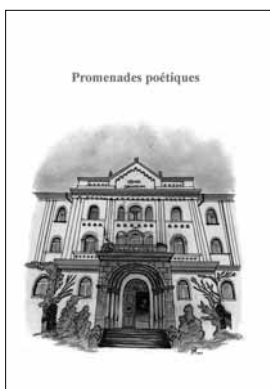
Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/da/41/9d6183a374fd3ce8a71781534399e6bb794c8ef08e83108f59e598d91aa0/ec_Les-Nouvelles-Muses.pdf

Opuscula historica III. Tanulmányok a Történelem műhelyéből. Szerkesztette: Rudolf Veronika – Veres Kristóf György. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2019.

ISBN: 978-615-5897-20-7. 241 p.

Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/90/9a/52a0f4ef5ff69d167e9ea26b2d4bbc7a30eb12330a6a16a8756e12cd8b33/ec_Opuscula-Historica-III..pdf

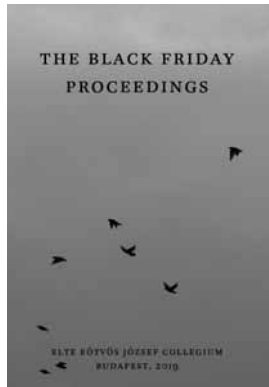
Promenades poétiques. Sous la direction de Nils Renard. Collège Eötvös József
ELTE, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-17-7. 124 p.

Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/3b/1a/a71ea29a4678d039d63271b686d5206c57ad63c3743bbd10f4cbff2866be/ec_Version-8-Recueil_vesion-finale_le-3-juin.pdf

SZITU kötet 2018. Szerkesztette: Doma Petra. ELTE Eötvös Collegium, Budapest,
2019. ISBN: 978-615-5897-27-6. 202 p.

Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/08/2e/24d64ceb9cd2e5de1354dc57e2ae918759338f98f9234901fe818d5f5f1c/ec_szitu_2019.pdf

The Black Friday Proceedings. Conference Papers by Members of the Anglo-American Studies Workshop of Eötvös József Collegium. (Ed.): Boldizsár Fejérvári. ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-23-8. 159 p.

Letölthető:

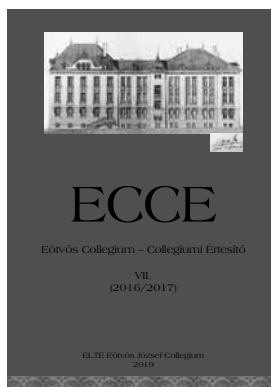

Zeichen setzen I. Aus einer Werkstatt mit Freiräumen. Herausgegeben von Márta Kukri – Balázs Sára. Eötvös-József-Collegium, Budapest, 2019.

HU ISSN: 2560-2225. ISBN: 978-615-5897-18-4. 226 p.

Letölthető: <http://honlap.eotvos.elte.hu/wp-content/uploads/2016/02/Tagungsband-zeichen-setzen-I-FREIR%C3%84UME-II.pdf>

AZ EÖTVÖS COLLEGIUM TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYAI

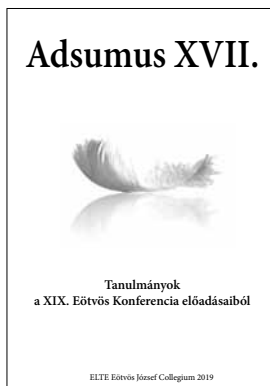

ECCE. Eötvös Collegium – Collegiumi Értesítő VII. szám (2016/2017).

Szerkesztette: Horváth László – Kocsis Teréz. ELTE Eötvös József Collegium,
Budapest, 2019. ISSN: 2064-0870. 558 p.

Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/e5/64/0a921f73f2e3f81e36e294f29f5caea64b973eb0b0a5eea817c0085a8f2c/ec_ECCE_VII.pdf

A VÁLASZTMÁNY KIADVÁNYAI

Adsumus XVII. Tanulmányok a XIX. Eötvös Konferencia előadásaiból.
 Szerkesztette: Garai Luca – Szabó Csanád – Farkas Flóra. ELTE Eötvös József
 Collegium, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5897-22-1. 301 p.
 Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/5d/b8/8f263b16bb0020d14ef32f398dd37dbbf583ab1bb395ea5768d45074c5b8/ec_Adsumus-1.pdf

Felvételi KisOkos 2019. Szerkesztette: Horicsányi Attila. Eötvös Collegium,
 Budapest, 2019. 12 p.
 Letölthető: https://eotvos.elte.hu/media/78/c0/73445c72a5468555cf50ba3cadf2578375a70203958c449dff7ef1f84a85/ec_Kisokos.pdf